Holy Bible

Aionian Edition®

Lipatanu Lya Syayi, Wantu Woseri
Pogoro New Testament

AionianBible.org
The world's first Holy Bible untranslation
100% free to copy and print
also known as " The Purple Bible "

Holy Bible Aionian Edition ®
Lipatanu Lya Syayi, Wantu Woseri
Pogoro New Testament

Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0 International, 2018-2025
Source text: eBible.org
Source version: 4/18/2025
Source copyright: Creative Commons Attribution ShareAlike 4.0
Pioneers.org, 2014

Formatted by Speedata Publisher 5.1.9 (Pro) on 6/3/2025
100% Free to Copy and Print
TOR Anonymously
https://AionianBible.org

Published by Nainoia Inc, https://Nainoia-Inc.signedon.net
All profits are given to https://CoolCup.org

We pray for a modern Creative Commons translation in every language
Translator resources at https://AionianBible.org/Third-Party-Publisher-Resources
Report content and format concerns to Nainoia Inc
Volunteer help is welcome and appreciated!

Celebrate Jesus Christ's victory of grace!

Preface

Pogolo at AionianBible.org/Preface

The *Holy Bible Aionian Edition* ® is the world's first Bible *un-translation*! What is an *un-translation*? Bibles are translated into each of our languages from the original Hebrew, Aramaic, and Koine Greek. Occasionally, the best word translation cannot be found and these words are transliterated letter by letter. Four well known transliterations are *Christ*, *baptism*, *angel*, and *apostle*. The meaning is then preserved more accurately through context and a dictionary. The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven additional Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies.

The first three words are *aiōn*, *aiōnios*, and *aïdios*, typically translated as *eternal* and also *world* or *eon*. The Aionian Bible is named after an alternative spelling of *aiōnios*. Consider that researchers question if *aiōn* and *aiōnios* actually mean *eternal*. Translating *aiōn* as *eternal* in Matthew 28:20 makes no sense, as all agree. The Greek word for *eternal* is *aïdios*, used in Romans 1:20 about God and in Jude 6 about demon imprisonment. Yet what about *aiōnios* in John 3:16? Certainly we do not question whether salvation is eternal! However, *aiōnios* means something much more wonderful than infinite time! Ancient Greeks used *aiōn* to mean *eon* or *age*. They also used the adjective *aiōnios* to mean *entirety*, such as *complete* or even *consummate*, but never infinite time. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs. So *aiōnios* is the perfect description of God's Word which has *everything* we need for life and godliness! And the *aiōnios* life promised in John 3:16 is not simply a ticket to eternal life in the future, but the invitation through faith to the *consummate* life beginning now!

The next seven words are *Sheol*, *Hadēs*, *Geenna*, *Tartaroō*, *Abyssos*, and *Limnē Pyr*. These words are often translated as *Hell*, the place of eternal punishment. However, *Hell* is ill-defined when compared with the Hebrew and Greek. For example, *Sheol* is the abode of deceased believers and unbelievers and should never be translated as *Hell*. *Hadēs* is a temporary place of punishment, Revelation 20:13-14. *Geenna* is the Valley of Hinnom, Jerusalem's refuse dump, a temporal judgment for sin. *Tartaroō* is a prison for demons, mentioned once in 2 Peter 2:4. *Abyssos* is a temporary prison for the Beast and Satan. Translators are also inconsistent because *Hell* is used by the King James Version 54 times, the New International Version 14 times, and the World English Bible zero times. Finally, *Limnē Pyr* is the Lake of Fire, yet Matthew 25:41 explains that these fires are prepared for the Devil and his angels. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The eleventh word, *eleēsē*, reveals the grand conclusion of grace in Romans 11:32. Please understand these eleven words. The original translation is unaltered and a highlighted note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. To help parallel study and Strong's Concordance use, apocryphal text is removed and most variant verse numbering is mapped to the English standard. We thank our sources at eBible.org, Crosswire.org, unbound.Biola.edu, Bible4u.net, and NHEB.net. The Aionian Bible is copyrighted with creativecommons.org/licenses/by/4.0, allowing 100% freedom to copy and print, if respecting source copyrights. Check the Reader's Guide and read at AionianBible.org, with Android, and with TOR network. Why purple? King Jesus' Word is royal and purple is the color of royalty! All profits are given to CoolCup.org.

History

Pogolo at AionianBible.org/History

06/21/75 - Two boys, P. and J., wonder if Jesus saves all and pray.
04/15/85 - Aionian Bible conceived as B. and J. pray.
12/18/13 - Aionian Bible announced as J. and J. pray.
06/21/15 - Aionian Bible birthed as G. and J. pray.
01/11/16 - AionianBible.org domain registered.
06/21/16 - 30 translations available in 12 languages.
12/07/16 - Nainoia Inc established as non-profit corporation.
01/01/17 - Creative Commons Attribution No Derivatives 4.0 license added.
01/16/17 - Aionian Bible Google Play Store App published.
07/01/17 - 'The Purple Bible' nickname begins.
07/30/17 - 42 translations now available in 22 languages.
02/01/18 - Holy Bible Aionian Edition® trademark registered.
03/06/18 - Aionian Bibles available in print at Amazon.com.
09/15/18 - Aionian Bible dedicated as J. and J. pray again.
10/20/18 - 70 translations now available in 33 languages.
11/17/18 - 104 translations now available in 57 languages.
03/24/19 - 135 translations now available in 67 languages.
10/28/19 - Aionian Bible nursed as another J. and J. pray.
10/31/19 - 174 translations now available in 74 languages.
02/22/20 - Aionian Bibles available in print at Lulu.com.
05/25/20 - Illustrations by Gustave Doré, La Grande Bible de Tours, Felix Just.
08/29/20 - Aionian Bibles now available in ePub format.
12/01/20 - Right to left and Hindic languages now available in PDF format.
03/31/21 - 214 translations now available in 99 languages.
11/17/21 - Aionian Bible Branded Leather Bible Covers now available.
12/20/21 - Social media presence on Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube, etc.
01/01/22 - 216 translations now available in 99 languages.
01/09/22 - StudyPack resources for Bible translation study.
01/23/22 - Volunteers celebrate with pie and prayer.
02/14/22 - Strong's Concordance from Open Scriptures and STEPBible.
02/14/23 - Aionian Bible published on the TOR Network.
12/04/23 - Eleēsē added to the Aionian Glossary.
02/04/24 - 352 translations now available in 142 languages.
05/01/24 - 370 translations now available in 164 languages.
08/05/24 - 378 translations now available in 165 languages.
08/18/24 - Creative Commons Attribution 4.0 International, if source allows.
10/20/24 - Gospel Primer handout format.
11/24/24 - Progressive Web Application off-line format.
01/28/25 - All profits are given to CoolCup.org.
03/12/25 - 382 translations now available in 166 languages.
05/04/25 - 393 translations now available in 175 languages.
05/27/25 - 462 translations now available in 229 languages.

Table of Contents

NEW TESTAMENT

Matayu 11
Mariku 39
Luka 56
Yohani 86
Matendu 108
Warumi 137
1 Wakorintu 150
2 Wakorintu 163
Wagalatiya 171
Waefesu 176
Wafilipi 181
Wakolosayi 184
1 Watesaloniki 187
2 Watesaloniki 190
1 Timotewu 192
2 Timotewu 196
Titu 199
Filimoni 201
Waebulaniya 202
Yakobu 211
1 Peteru 214
2 Peteru 218
1 Yohani 221
2 Yohani 225
3 Yohani 226
Yuda 227
Ugubutulu 229

APPENDIX

Reader's Guide
Glossary
Maps
Destiny
Illustrations, Doré

NEW TESTAMENT

Yesu kalonga, “Tati guwalekeziyi toziya wavimana ndiri vyawatenda.”
Shakapanu wagawana nguwu zyakuwi kwa kugalambula simbi.
Luka 23:34

Matayu

1 Yesu Kristu kaweriti mwiwuka gwa Dawudi na mwiwuka
gwa Aburahamu. Ayi ndo walanga ya ukowu wakuwi, **2**
Aburahamu kamwiwuliti Isaka na Isaka kamwiwuliti Yakobu
na Yakobu kamwiwuliti Yuda na walongu wakuwi, **3** Yuda
kamwiwuliti Peresi na Zera mawu gwawu kaweriti Tamari
na Peresi kamwiwuliti Hesironi na Hesironi kamwiwuliti
Rami, **4** Rami kamwiwuliti Aminadabu na Aminadabu
kamwiwuliti Nashoni na Nashoni kamwiwuliti Salumoni **5**
na Salumoni kamwiwuliti Boazi mawu gwakuwi kaweriti
Rahabu, Boazi na Rutu waweriti walera wa Obedi na Obedi
kamwiwuliti Yese. **6** Na Yese kamwiwuliti Mfalumi Dawudi
na Dawudi kamwiwuliti Selemani mawu gwakuwi kaweriti
mdala gwa Uriya, **7** Selemani kamwiwuliti Rehobowamu na
Rehobowamu kamwiwuliti Abiya na Abiya kamwiwuliti Asa. **8**
Asa kamwiwuliti Yehoshafati na Yehoshafati kamwiwuliti Uziya
9 na Uziya kamwiwuliti Yosamu na Yosamu kamwiwuliti Ahazi
na Ahazi kamwiwuliti Hezekiya. **10** Hezekiya kamwiwuliti
Manasi na Manasi kamwiwuliti Amoni na Amoni kamwiwuliti
Yosiya **11** na Yosiya kamwiwuliti Yekoniya na walongu
wakuwi. Ashi shiweriti shipindi Wayawudi pawawajegiti
kugenda muluhamiru Babiloni. **12** Pa Wayawudi kuwatola
kugenda muluhamiru Babiloni na Yekoniya kamwiwuliti
Sheatiyeli na Sheatiyeli kamwiwuliti Zerubabeli, **13** Zerubabeli
kamwiwuliti Abiyudi na Abiyudi kamwiwuliti Eliyakimu na
Eliyakimu kamwiwuliti Azori. **14** Azori kamwiwuliti Sadoki na
Sadoki kamwiwuliti Akimu na Akimu kamwiwuliti Eliwudi. **15**
Eliwudi kamwiwuliti Eleyazari na Eliyazari kamwiwuliti Matati
na Matati kamwiwuliti Yakobu. **16** Yakobu kamwiwuliti Yosefu,
mpalu gwa Mariya mawu gwakuwi Yesu yawamshema
Kristu. **17** Su kuweriti na nyiwuku lilongu na msheshi kwanjira
Aburahamu mpaka Dawudi na nyiwuku lilongu na msheshi
kwanjira Dawudi mpaka Wayawudi pawawalopoliti kugenda
Babiloni na nyiwuku lilongu na msheshi kwanjira pawawatoliti
lopola mpaka shipindi sha Kristu. **18** Hangu ndo Yesu Kristu
ntambu yakiwukiti, Mariya mawu gwakuwi Yesu kaweriti
kahetitwi na Yosefu. Kumbiti pamberi pa kulikala pamuhera
gambira mpalu na mdala, kawonikaniti kana yinda kwa
uwezu wa Rohu Mnanagala. **19** Yosefu mpalu gwakuwi
kaweriti kamfiriziya Mlungu, kafiriti ndiri kumlanguziya kwa
wantu kuwera kana vidoda, Hangu kafiriti kumleka kwa bada.
20 Pakaweriti kankali kankulihola hangu, ntumintumi gwa
kumpindi gwa Mtuwa kamulawira mukulota na kumgambira,
"Yosefu mwana gwa Dawudi, nagutira kumtola Mariya kaweri
mdala gwaku. Mana kana yinda kwa uwezu wa Rohu
Mnanagala. **21** Hakamwiwuli mwana mpalu, nagwenga
hagumshemi Yesu, toziya yomberi ndo hakawalopoziyi
wantu kulawa muvidoda vyawu." **22** Vinu, vyoseri avi
vilawira su viweri nakaka visoweru vyakatakuliti Mtuwa
kupitira mbuyi gwa Mlungu, **23** "Mwali hakaweri na yinda,
hakamwiwuli mwana mpalu na womberi hawamshemi litawu
lyakuwi Imanuweri." Mana yakuwi, "Mlungu kapamuhera na
twenga". **24** Su, Yosefu pakimkiti mumpota katenditi gambira
vyakamgambiriti ulii ntumintumi gwa kumpindi gwa Mtuwa,
kamtola mdala gwakuwi ukaya. **25** Kumbiti Yosefu waliwoniti
ndiri na Mariya mpaka pakamwiwuliti mwana mpalu. Yosefu
kamupananiti mwana litawu Yesu.

2 Yesu kiwukiti mlushi lwa Betirehemu, muliboma lya
Yudeya, shipindi Herodi pakaweriti mfalumi. Kamkamu
hera pakiwukiti kala, wantu wana malifa ga ntondu wiziti
kulawa kwagulawa mshenji kwa kutali wasokiti Yerusalemu,
2 wakosiyiti, "Kakoshi mwana, Mfalumi gwa Wayawudi
yakiwukiti? Tuyiwona ntondu yakuwi kulawa kwagulawa
mshenji, na twiza kumguwira yomberi." **3** Mfalumi Herodi
pakapikaniriti aga, kalisheriti, yomberi pamuhera na woseri
yawalikala Yerusalemu. **4** Su kawashemiti watambika
wakulu woseri pamuhera na wafunda wa Malagaliru na
kuwakosiya, "Kristu Mlopoziya hakiwuki koshi?" **5** Womberi
wamwankula, "Hakiwuki mlushi lwa Betirehemu, muliboma
lya Yudeya. Hangu ndo ntambu yawalembiti wambuyi wa
Mlungu, **6** 'Gwee Betirehemu isi ya Yuda, Gwenga gwa
mdidini ndiri mulushi lumanikana lwa Yudeya, Toziya kwa
gwenga hakalawili mlongoziya njira, Yakawalongoziya wantu
wangu Israeli.'" **7** Su Herodi kawashemiti mubada wahenga
yawalawiti kwagulawa mshenji, kawakosiyiti shipindi sheni
ntondu payiwalawiriti. **8** Shakapanu kawagambiriti wagendi
Betirehemu pakalonga, "Mgendi mwakaloli weri visoweru vya
mwana ayu, pamvimana kala munjegeli visoweru su naneni
hang'endi kumguwira." **9** Pawampikaniriti kala mfalumi,
wamana ntondu walii wagenditi. Su ntondu ilii yawayiwoniti
kwagulawa mshenji iwalonguleliti hata igenda kugoloka
pahala palii pakaweriti mwana. **10** Pawayiwoniti ndondi ilii
wanemeleriti nentu. **11** Su, wingiriti mnumba, wamwoniti
mwana ulii pamuhera na Mariya mawu gwakuwi, wasuntama
pasi na wamguwira. Shakapanu wavugula na kumupa
mafupu gawu ga zahabu na ubani na manemane. **12**
Mlungu kawabeliziiyti mumpota nawamwuyira Herodi, su
wawuyiti kuisi kwawu kwa njira yamonga. **13** Pawawukiti
kala wahenga walii, ntumintumi gwa kumpindi gwa Mtuwa
Mlungu kamlawiriti Yosefu mukulota, kamgambiriti, "Gwimuki!
Gumtoli mwana pamuhera na mawu gwakuwi, mtugili Misri.
Mulikali kulii mpaka panukugambira, toziya Herodi kafira

kumlaga mwana ayu." 14 Su, Yosefu kimukiti, kamtola mwana
pamuhera na mawu gwakuwi, kawukiti pashiru kugenda
Misri. 15 Kalikaliti kulii mpaka pakahowiti Herodi. Shitwatila
ashi shitendikiti su shisoweru shakatakuliti Mtuwa kwa njira
ya mbuyi gwa Mlungu shitendeki, "Numshemiti mwana
gwangu kulawa Misri." 16 Shakapanu Herodi pakavimaniti
wahenga walii yawalawiti kwagulawa mshenji wamzyanga,
kakalariti nentu. Kalagaliriti wanonu woseri wapalu mulushi
lwa Betirehemu na mumpeku mwakuwi yawawera na umuli
wa mivinja miwili na pasi pawu walagwi. Katenditi hangu
kulawirana na shilii shakamaniti kulawa kwa wahenga
walii wamana ntondu. 17 Hangu ndo ntambu ya vitimiyiti
visoweru vya umbuyi wa Mlungu kwa njira ya mbuyi gwa
Mlungu Yeremiya, 18 "Liziwu lipikanika aku Rama, Shiwembu
na kudaya kuvuwa. Raheri kankuwalilira wana wakuwi,
Na kafira ndiri kunyamala, Toziya woseri wahowa." 19
Herodi pakahowiti kala, ntumintumi gwa kumpindi gwa
Mtuwa Mlungu kamlawiriti Yosefu mundotu kulii Misri, 20
kamgambira, "Gwimuki! Gumtoli mwana pamuhera na mawu
gwakuwi muwuyi muisi ya Israeli toziya woseri yawafiriti
kumlaga mwana, wahowa kala." 21 Su Yosefu kimuka,
kamtola mwana pamuhera na mawu gwa mwana na wawuya
Israeli. 22 Kumbiti Yosefu pakapikaniriti handa Arikerawu,
mwana gwa Herodi kaweriti mfalumi gwa Yudeya pahala
pakakolitimlima Herodi tati gwakuwi, katiliti kugenda kulii.
Nayomberi, pawambereziyiti mundotu, su kagenditi wega
zya Galilaya 23 na kalikaliti mlushi lwawalushema Nazareti.
Hangu ndo ntambu yavitimiyiti visoweru vyakalongiti mbuyi
gwa Mlungu, "Hawamshemi Mnazareti."

3 Majuwa galii Yohani Mbatiza kalawiliti, kanjiti kubwera
mushiwala sha Yudeya, 2 "Mleki vidoda vyamtenda,
toziya Ufalumi wa kumpindi wapakwegera!" 3 Yohani ayu ndo
ulii mweni Isaya mbuyi gwa Mlungu kamtakuliti pakalongiti,
"Liziwu lya muntu lipikanika kushiwala, 'Mumtandiri kala
Mtuwa njira yakuwi, Mumnyosheri njira zyakuwi!'" 4 Yohani
kavaliti nguwu yawasoniti kwa mibahira ya ngamiya na
lugoyi lwa lukuli mushunu mwakuwi na shiboga shakuwi
shiweriti wanjombi na lwashi lwa kuntundu. 5 Su wantu
kulawa Yerusalemu na kulawa wega zoseri zya Kuyudeya na
mbwega zoseri za mump'eku mwa kulushemba lya Yoridani. 6
Walonga vidoda vyawu na yomberi kawabatiziti mulushemba
lwa Yoridani. 7 Kumbiti pakawawoniti Mafalisayu wavuwa na
Masadukayu wankumwizira su wabatizwi, kawagambiriti,
"Mwenga wana wa njoka! Muntu gaa yakawagambireni
muyitili maya ya Mlungu yayiza? 8 Mlanguziyi kwa matendu
handa mleka vidoda. 9 Namulihola na kulitakulila, 'Tati gwetu
ndo Aburahamu!' Nukugambirani nakamu, Mlungu kaweza
kugatenda mabuwi aga gaweri wana wa Aburahamu! 10 "Su
vinu liwagu litulwa kala kudumula mishigira ya mitera, na kila
mtera gwagulera ndiri mabwajubwaju gaherepa hagudumulwi
na kugwasila mumotu. 11 Neni nukuwabatiza kwa mashi
kulanguziya kuwera mleka vidoda vyamtenditi. Kumbiti yakiza
kumbeli kwangu kawera na makakala kuliku neni, neni nfaa
ndiri ata kupapa vilwatu vyakuwi. Yomberi hakakubatizani
kwa Rohu Mnanagala na kwa motu. 12 Yomberi muliwoku
lyakuwi kana luselu lwa kupepetera, hakayijojiniri nganu
na kuitula muluhanja lwakuwi, kumbiti hakatoli miwawi na
kuipambira pamotu gwagutenda ndiri tiya." 13 Shipindi shilii
Yesu kiziti kulawa Galilaya kasokiti palushemba lwa Yoridani,
kamgenderiti Yohani su kambatizi. 14 Kumbiti Yohani kajeriti
kumbelera pakalonga, "Yani gwenga gwankwiza kwa neni?
Neni ndo nfiruwa kubatizwa na gwenga." 15 Su Yesu
kamwankuliti, "Guleki hera iweri ntambu ira ayi vinu, hangu
ndo ntambu iherepa kugatenda goseri gakafira Mlungu." Palii
Yohani kajimiriti. 16 Kamkamu hera Yesu pawambatiziti kala,
kalawiti mumashi, su kumpindi kwa Mlungu kuvuguka na
kamwoniti Rohu gwa Mlungu pakiza pasi gambira ng'unda
na kumkangira mulibega. 17 Liziwu kulawa kumpindi kwa
Mlungu lilongiti, "Ayu ndo Mwana gwangu yanumfira nentu,
nherepeziwa nayomberi."

4 Shakapanu Rohu Mnanagala kamlonguziyiti Yesu
kushiwala su kajerwi na Shetani. 2 Kaliyiti ndiri kwa
malongu msheshi pashiru na paliwala, shakapanu Yesu
kaweriti na njala. 3 Su Shetani kamwiziriti, kamgambira,
"Handa gwenga nakaka gwa Mwana gwa Mlungu,
gugagalambuziyi mabuwi aga gaweri mabumunda." 4
Yesu kamwankuliti, "Malembu galonga, 'Muntu hapeni
kalikali kwa kuliya shiboga hera, kumbiti kwa kila shisoweru
shakatakula Mlungu.'" 5 Shakapanu Shetani kamtoliti mpaka
Yerusalemu, Lushi Lunanagala na kamtuliti pashinara sha
Numba nkulu ya Mlungu, 6 kamgambiriti, "Handa gwenga
nakaka gwa Mwana gwa Mlungu, gulyasi pasi, toziya
malembu galonga, 'Mlungu hakawagambiri wantumintumi
wa kumpindi wakuwi kuusu gwenga, Hawakutoli mumawoku
mwawu, Nagulikwala mumabuwi'" 7 Yesu kamgambiriti,
"Kumbiti Malembu galonga viraa, 'Nagumjera Mtuwa,
Mlungu gwaku.'" 8 Shakapanu Shetani kamtoliti mpaka
pampindi nentu palugongu na kamlanguziyiti falumi zoseri
zya pasipanu na ulunda wakuwi. 9 Kamgambiriti, "Hanukupi
gwenga goseri aga, handa pagusuntama pasi na kunguwira
neni." 10 Palii Yesu kamgambiriti, "Gugendi zyaku Shetani!
Malembu galonga, 'Hagumguwiri Mtuwa Mlungu gwaku

na kumtendera gweka yakuwi!'" 11 Shakapanu, Shetani
kamleka Yesu na wantumintumi wa kumpindi wa Mlungu
wiziti kumtanga. 12 Yesu pakapikaniriti handa Yohani wamtula
mushibetubetu, kagenditi Kugalilaya. 13 Kawukiti Nazareti,
kagenditi Kafarinaumu, lushi lwaluweliti mump'eku mwa
bahali ya genisareti, mumbaka mwa Zebuluni na Nafutari
kalikala aku. 14 Hangu ndo ntambu yashitimiyiti shisoweru
sha Mlungu shakatakuliti kwa njira ya Isaya mbuyi gwa
Mlungu, 15 "Isi ya Zebuluni na isi ya Nafutari, Kuyigendera
bahali, kumwambu kwa lushemba Yoridani, Galilaya, isi
ya wantu Wayawudi ndiri! 16 Wantu yawakaliti muntiti
Wawona kulangala kukulu. Na woseri yawalikaliti muisi ya
ntiti na shivinyiru sha kuhowa Kulangala Kuwalangalira."
17 Kwanjira shipindi shilii Yesu kanjiti kubwera pakalonga,
"Mleki vidoda, toziya Ufalumi wa kumpindi wapakwegera!"
18 Yesu pakaweriti kankugendagenda kumbeku kulitanda lya
Galilaya, kawawoniti walongu wawili yawaweriti walowa wa
wasomba, Simoni yawamshema Peteru na mlongu gwakuwi
Andereya, waweriti wankulowa wasomba mulitanda kwa
wavu. 19 Yesu kawagambiriti, "Munfati, naneni hanuwatendi
mwenga muweri walowa wa wantu." 20 Kamukamu hera
wazilekiti nyavu zyawu, wamfatiti. 21 Pakagenditi kulongolu
kidogu, kawawoniti walongu wamonga wawili, Yakobu na
Yohani, wana wa Zebedayu. Waweriti wa mumtumbwi
pamuhera na tati gwawu Zebedayu wankuzinyawa nyavu
zawu. Yesu kawashemiti, 22 palaa palii waguleka mtumbwi
pamuhera na tati gwawu na wamfatiti. 23 Yesu kagenditi
Mugalilaya yoseri, kafunditi mnumba za Mlungu na kabweriti
Shisoweru Shiwagira sha Ufalumi, na Kaponiziyiti wantu
yawawera na malweli ga ntambu zoseri. 24 Visoweru kuusu
Yesu vyeniyiti muisi yoseri ya Siriya, su wantu woseri
yawawera na malweli na yawalwala malweli ga ntambu
zoseri na ndabiku, wantu yawawera na washamshera na
wantu yawawera na visirika na wantu yawaweriti wahushu,
wawajegiti kwa Yesu na kawaponiziyiti woseri. 25 Lipinga
likulu lya wantu limfatiti kulawa Galilaya na lushi lilongu
na Yerusalemu na Yudeya na kumwambu kwa lushemba
Yoridani wamfatiti.

5 Yesu pakagawoniti mapinga ga wantu, kakweniti
kulugongu, kalivagiti pasi. Wafundwa wakuwi walivagiti
pawamzyengeta, 2 na Yomberi kanjiti kuwafunda. 3 "Mbaka
ya woseri yawawera wahushu wa shirohu, Toziya Ufalumi
wa mpindi ndo wawu! 4 Mbaka kwa woseri yawawera na
hinginiku, Toziya Mlungu hakawazyangizyangi! 5 Mbaka kwa
woseri yawawera wapoli, Toziya hawayihali isi. 6 Mbaka kwa
woseri yawawera na njala na yimiluwa ya kutenda gakafira
Mlungu, Mlungu hakawayukutiziyi! 7 Mbaka kwa woseri
yawawera na lusungu kwa wamonga, Mlungu hakawawoneri
lusungu womberi! 8 Mbaka kwa woseri yawamfira Mlungu
kwa myoyu yawu yoseri, Womberi hawamwoni Mlungu! 9
Mbaka kwa woseri yawajega ponga, Mlungu hakawashemi
wana wakuwi! 10 "Mbaka kwa woseri yawatabika toziya
yakutenda gakafira Mlungu, Ufalumi wa kumpindi ndo gwawu!
11 "Mbaka mwenga wantu pawawigilanga na kuwazulumu
na kuwatendera madoda ga ntambu zoseri toziya mwenga
munjimila neni. 12 Mwenga mnemeli na kusekelera toziya
mafupu genu ndo makulu kumpindi kwa Mlungu. Hangu
ndo ntambu yawalikaliti wambuyi wa makashu wa Mlungu
pamberi pa mwenga. 13 "Mwenga mulifana gambira munu
gwa pasipanu. Kumbiti munu pagwasa unoga wakuwi,
kwahera njira yingi yakugutenda gunogi kayi. Hapeni gufayi,
su hawagwasi kunja na wantu hawagutimbangi. 14 "Mwenga
ndo langala ya pasipanu! Lushi lwa walunyawiti mulugongu
hapeni lulififi. 15 "Kwahera wantu yawawasha shikoloboyi na
kushigubikira na shiwiga, badala yakuwi hakashituli pampindi
pa shintambi, su kulangala kwakuwi kulangali kwa kila muntu
mnumba. 16 Ntambu ira ayi, langala ya mwenga ilangali
mpaka kulongolu kwa wantu, su wagaloli matendu genu
gaherepa, wamkwisi Tati gwenu yakawera kumpindi. 17
"Namulihola handa niza kuwusiya Lilagaliru lya Musa na
mafundu ga wambuyi wa Mlungu. Niza ndiri kugawusiya
Malagaliru, kumbiti kutenda mafundu gawu gatendeki. 18
Nukugambirani nakaka, kumpindi na pasipanu pazipelera,
kumbiti hapeni ata shisoweru shididini ama seemu ndidini
yavilembitwi Mumalagaliru yiwusiwi, su mpaka mafundu
goseri gatendeki. 19 Su yoseri yakamegi ata lilagaliru limu
lididini na kuwafunda wamonga watendi viraa, ayu hakaweri
mdidini muufalumi wa kumpindi kwa Mlungu. Kumbiti ulii
yakabatira malagaliru na kuwafunda wamonga kutenda
viraa, muntu ayu hakaweri mkulu muufalumi wa kumpindi
kwa Mlungu. 20 Toziya nukugambirani, handa kumfiriziya
Mlungu kwamwenga pakakanka ndiri ulii wa Mafalisayu na
wafunda wa Malagaliru, hapeni mwingiri nakamu muufalumi
wa kumpindi kwa Mlungu. 21 "Mpikaniriti ntambu ya wantu
wagona wawagambiriti, 'Nagulaga! Na yoseri yakalaga
hawamtozi.' 22 Kumbiti vinu neni nukugambirani, yoseri
yakawera na maya kwa mlongu gwakuwi hawamtozi,
yakamzarawu mlongu gwakuwi hawamjegi mumahakama.
Na yakamshema mlongu gwakuwi, 'Mzigizigi' hakaweri
muhatari ya kwingira mumotu gwa Jehanamu. (Geenna
g1067) 23 Su pagulaviya mafupu gaku pashitalawanda sha
kutambikira na gulihola gwana ungondu na mlongu gwaku,
24 guleki mafupu gaku pashitalawanda sha kutambikira,

guwuyi huti gwakatendi ponga na mlongu gwaku, su gwizi
na gulaviyi mafupu gaku kwa Mlungu. 25 “Gupatani na
mstaki gwaku kanongola pamuwera mwankali munjira
kugenda kumahakama. Pagutenda ndiri hangu, mstaki
gwaku hakakujegi kwa mtoza, nayomberi hakakujegi kwa
wanjagila wakutatili mushibetubetu. 26 Nakaka nukugambira,
hapeni gulawi mulii mpaka gulipi ligwala lya kumalalira.
27 “Mpikanira handa wantu wawagambiriti, ‘Nagutenda
uhumba!’ 28 Su vinu neni nukugambirani, yoseri yakamlola
mdala kwa kufira kutenda nayu undiyandiya, muntu ayu
katenda kala uhumba mumoyu mwakuwi. 29 Su, lisu
lyaku lya kumliwu palitenda gutendi vidoda, gulikolopoli na
kuliyasa kutali! Mbaka nentu kwasa shiwungu shimu sha
nshimba yaku, kuliku nshimba yaku yoseri wayasi mumotu
gwa Jehanamu. (Geenna g1067) 30 Handa liwoku lyaku lya
kumliwu litenda gutendi vidoda, gulidumuli na kulyasa kutali!
Mbaka nentu gwenga kwasa shiwungu shimu munshimba
yaku, kuliku nshimba yaku yoseri kwingira mumotu gwa
Jehanamu. (Geenna g1067) 31 “Itakulitwi kala viraa, ‘Yakamleka
mdala gwakuwi ifiruwa kampanani malembu ga kumleka.’
32 Kumbiti neni nukugambirani, yakamupanana mdala
gwakuwi malembu ga kumleka, tembera ndiri kwa shitwatira,
kamtenda kaweri mndiyandiya, na muntu pakamyuga mdala
yawampananiti malembu ga kumleka, katenda uhumba.”
33 “Kayi mpikanira handa wantu wagona wawagambiriti,
‘Naguleka kulirapa kwaku, kumbiti gutendi ntambu yagulirapa
kwa Mtuwa.’ 34 Kumbiti neni nukugambirani, nagulirapira
kwa ntambu yoseri ilii. Nagulirapira kwa kumpindi, toziya ndo
shibanta sha ufalumi sha Mlungu, 35 ama mupasipanu, mana
ndo shiti shakuwi sha kutulila magulu, ama kwa Yerusalemu
toziya ndo lushi lwa Mfalumi mkulu. 36 Nagulirapira ata kwa
mtuwi gwaku, toziya hapeni guwezi kutenda ata vilii yimu
iweri neru ama ntiti. 37 Pagutakula ‘Yina’ su iweri ‘Yina’,
pagutakula ‘Ndala’ su iweri ‘Ndala’. Shoseri shilii shagutakula
kunja na ashi shilawa kwa ulii Shetani. 38 “Mpikaniriti ntambu
yawatakulaga, ‘Lisu kwa lisu na linu kwa linu.’ 39 Kumbiti
neni nukugambirani, namumwuzilira muntu mdoda. Muntu
pakakukoma lisaya lya kumliwu gumleki kakukomi viraa na lya
kumshigi. 40 Muntu pakakujegera kumahakama kafira kalitoli
lishati lyaku, gumlekeri viraa na likoti lyaku. 41 Na muntu
pakakulazimisha kupapa shisanka shakuwi kilumita yimu,
gushipapi kilumita mbili. 42 Muntu yakakuluwa gumpanani,
nagumpanana shisogu muntu yakafira kukuwanda shintu. 43
“Mpikanira ntambu yawatakuliti, ‘Guwafiri waganja waku na
guwakalaliri wang'ondu waku.’ 44 Kumbiti neni nukugambirani,
muwafiri wang'ondu wenu na muwaluwili kwa Mlungu
walii yawakuzulumani, 45 su hamuweri wana wa Tati
gwenu kakumpindi. Yomberi kawawalira mshenji wantu
wadoda na wantu waheri na kawatowera viraa wantu woseri
yawamfiriziya Mlungu na wantu yawamfiriziya ndiri Mlungu.
46 Hashi, Mlungu hakakupanani mafupu ga ntambu gaa
pamuwafira hera walii yawawafira mwenga? Ata watola kodi
watenda viraa! 47 Handa pamuwalamusiya hera walongu
wenu, hashi, mtenda shitwatira sha hera hangu ndiri? Ata
wantu yawamumana ndiri Mlungu watenda viraa! 48 Muweri
waheri ntambu yakawera muheri Tati gwenu kakumpindi!

6 “Mulikali weri namwiza kutenda matendu genu
gagamfiriziya Mlungu kulongolu kwa wantu su mfira
wakuloleni. Handa pamtenda hangu, Tati gwenu kakumpindi
hapeni kawapanani mafupu. 2 “Su, pagumpanana vintu
muhushu nagulibwera, nagutenda gambira wafyangu ntambu
yawatenda mnumba za Mlungu na munjira wantenda hangu
su wantu wawakwisi. Nukugambirani nakaka, wantu awa
wapata kala mafupu gawu goseri. 3 Kumbiti gwenga
pagumpanana vintu muhushu, gutendi ntambu ayi ata
ganja gwaku nakavimana shagutenda. 4 Shilii shagutenditi
hashiweri muubada. Tati gwaku yakawona muubada,
hakakupi lifupu. 5 “Pamluwa Mlungu namtenda gambira
wafyangu! Womberi wafira kugoloka na kumluwa Mlungu
pakati pa numba za Mlungu na pakati pa mbwega za
njira su wantu wawaloli. Nukugambirani nakaka, womberi
wapata kala mafupu gawu goseri. 6 Kumbiti gwenga
pagumluwa Mlungu, gwingiri mushumba shaku, gutati
mlyangu, shakapanu gumluwi Tati gwaku yakawoneka ndiri.
Na Tati gwaku yakawona vintu vya muubada, hakakupanani
lifupu. 7 “Pamumluwa Mlungu, nambotanga gambira wantu
yawamumana ndiri Mlungu. Womberi walihola kuwera
milungu yawu hayiwapikaniri toziya ya visoweru vyawu
vivuwa. 8 Namuwera gambira womberi. Tati gwenu kavimana
kala galii gamfira pamberi pa kumluwa. 9 Su, hangu
ndo ntambu yamfiruwa kumluwa Mlungu, ‘Tati gwetu
gwa kumpindi, Litawu lyaku likwiswi. 10 Ufalumi waku
wizi, Shagufira shitendeki pasipanu gambira kumpindi. 11
Gutupanani leru shiboga shetu sha kila lishaka. 12 Gutulekiziyi
vidoda vya twenga, ntambu yatuwalekeziyiti yawatutendiriti
vidoda. 13 Nagutwingiziya mukujerwa, Kumbiti gutulopoziyi
kulawa kwa Mkondola ulii’. 14 “Toziya pamuwalekeziya wantu
vidoda vyawu, Tati gwenu gwa kumpindi hakawalekiziyani
mwenga. 15 Kumbiti pamuwalekeziya ndiri wantu vidoda
vyawu, Tati gwenu hapeni kawalekiziyi mwenga vidoda
vyenu. 16 “Pamleka kuliya, namhinginika kusheni ntambu
yawatenda wafyangu. Womberi wahinginika kusheni kwawu,
su kila muntu kamloli handa woya kuliya. Nuwagambirani
nakaka, womberi wapata kala mafupu gawu. 17 Kumbiti

gwenga pagoya kuliya, guliswagi mtuwi gwaku lipaki na
gunawi sheni shaku, 18 Su, muntu yoseri nakavimana handa
gwoya kuliya, Su gumanikani hera Tati gwaku yakawonekana
ndiri. Na Tati gwaku yakawona shagutenda muubada,
hakakupanani lifupu. 19 “Namlitulira luhanja pasipanu,
wameyi na kutu vihalibisiya na vimpegu wabomolanga na
kwiwa. 20 Mlituliri luhanja lwenu kumpindi, kweni wamehi na
kutu hapeni waluharibisii na vimpegu hapeni wabomolangi
na kwiwa. 21 Toziya palii paluwera luhanja lwaku, ndo
haguweri moyu gwaku. 22 “Lisu ndo limuliku lya nshimba.
Handa lisu lyaku ndo likomu, nshimba yaku yoseri hayiweri
mugulangala. 23 Handa lisu lyaku palilwala, nshimba
yaku yoseri hayiweri muntiti. Su, gulangala waguwera
mngati mwaku ndo ntiti, su ayi ndo ntiti ya kulyogisiya
nentu! 24 “Kwahera muntu yakaweza kuwatendera watuwa
wawili, toziya hakamkalaliri yumu na kumfira yumonga, ama
hakamjimiri yumu na kumbeza yumonga. Hapeni mumtenderi
Mlungu na mpiya. 25 “Ndo mana nuwagambirani, namtira
kuusu shiboga na shilandwa vyamfira su mulikali, ama
hamvali shishi. Hashi, makaliru ndo shiboga hera ama
nentu? Na nshimba hashi handa nentu ndiri ya nguwu? 26
Muwaloli wampongu wa muntundu, wayala ndiri mbeyu na
wabena ndiri, wala wahera luwanja loseri. Ata hangu, Tati
gwenu gwa kumpindi kawaliyiziya! Hashi, mwenga mwamana
ndiri kuliku wampongu awa? 27 Ndo gaa muwamu mwenu
yakawera na lyoga kaweza kwongera shipindi sha kulikala
pasipanu? 28 “Ntambu gaa mulihola kuusu nguwu? Mloli
uluwa wa muntundu ntambu yawukula, utenda ndiri lihengu
pota na kupota. 29 Kumbiti nuwagambirani, ata Mfalumi
Selemani mweni na ulunda wakuwi woseri wamvalisiya
ndiri nguwu ziherepa gambira uluwa awu. 30 Payiwera,
Mlungu kaluvalusiya luhamba lwa mlushi hangu lweni leru
lwa palaa na shirawu lwaswa mumotu. Hashi, hakawatenderi
mwenga nentu? Mwenga wantu mwana moyu mdidini! 31
“Su, namwera na lyoga, ‘Shiboga shangu hashilawi koshi?
Ama hatulandi shishi? Ama hatuvali shishi?’ 32 Vyoseri avi,
wantu yawamumana ndiri Mlungu wavisakula. Tati gwenu
gwa kumpindi kavimana kuwera mfira vintu vyoseri avi. 33
Su, mtendiwuti Ufalumi wa Mlungu na galii gakafira Mlungu
na aga goseri hakakupanani nyongeru. 34 Su, namwana
lyoga kuusu shirawu, shirawu hailiholi yeni. Magaziwu ga
lishaka limu gankuwatosha kwa lishaka ali.

7 “Namuwalunda wamonga, su namwiza na mwenga
kulundwa na Mlungu. 2 Mlungu hakawatozi mwenga
ntambu yamuwatoza wamonga, na shipimu shiraa shilii
shamuwapimira wamonga, Mlungu hakakupimirani mwenga.
3 Iwera hashi gushiwona shibandu mlisu mwa mlongu gwaku
na palaa panu guwona ndiri shipingiri shashiwera mlisu
lyaku? 4 Ama guweza hashi kumgambira mlongu gwaku,
‘Mlongu, guleki nukuwusiyi shibandu mlisu mwaku,’ na
gumweni gwenga gwanashi shipingiri mlisu mwaku? 5
Gwamfyangu gwenga! Guwusii wuti shipingiri shashiwera
mlisu mwaku, shakapanu haguwezi kushiwona weri na
kushiwusiya shibandu shashiweriti mulisu lya mlongu
gwaku. 6 “Namwapanani wang'ang'a vintu vinanagala, hawizi
kuwagalambukira na kuwakwalambula. Namwawasangira
wamtumbi lulu zyenu hawizi kuzitimbanga. 7 “Mluwi na
mwenga hampati, msakuli na mwenga hamwoni na mtendi
hodi, namwenga hamvugulirwi. 8 Toziya, yoseri yakaluwa
hakapati na yoseri yakasakula hakawoni na mlyangu
guvugulwa kwa kila muntu yakatenda hodi. 9 Hashi,
kwana muntu yoseri mwana pakamluwa tati gwakuwi
libumunda, hakampanani libuwi? 10 Ama pakamluwa somba,
hakampanani njoka? 11 Handa mwenga yamuwera wadoda,
muvimana kuwapanana vintu viherepa wana wenu. Nakaka
Tati gwenu gwa kumpindi hakatendi nentu, hakawapanani
viheri kwa walii yawamluwa! 12 “Muwatenderi wantu ntambu
yamfira kutenderwa, aga ndo mafundu ga Malagaliru ga
Musa na mafundu ga wambuyi wa Mlungu. 13 “Mwingiri kwa
kupitira mlyangu mbabanika, toziya mlyangu gwagulonguziya
muwuharabisiya ndo mupana na njira yailonguziya kulaa
aku ndo yalaisi na kwana wantu wavuwa yawaigendera njira
ayi. 14 Kumbiti mlyangu gwa ukomu ndo mbabanika na njira
ya kugendera aku ndo ikamala na kwana wantu wadidini
yawayiwona njira ayi. 15 “Mlikali weri na wambuyi wa mpayu,
womberi wiza kwa mwenga pawawoneka gambira kondolu
kwa kunja, kumbiti mngati nakaka walifana na wang'ang'a
wakalipa wa muntundu. 16 Hamuwamani womberi ntambu
yawatenda. Mbigiri hapeni ileri mapera na miyembi hapeni
ileri zyabibu. 17 Su, mtera guherepa gulera mabwajubwaju
maherepa na mtera gudoda gulera mabwajubwaju gadoda.
18 Mtera guherepa hapeni guleri mabwajubwaju gadoda,
wala mtera gudoda hapeni guleri mabwajubwaju maherepa.
19 Na mtera gwoseri yagulera ndiri mabwajubwaju maherepa
hawagudumuli na kugupambira pamotu. 20 Su hamuwamani
wambuyi wa mpayu, ntambu yawatenda.” 21 “Kila muntu
ndiri yakanshema ‘Mtuwa, Mtuwa,’ hakingiri Muufalumi wa
kumbindi, kumbiti woseri hera yawatenda ntambu yakafira
Tati gwangu gwa kumpindi. 22 Lishaka lya kutozwa palisoka,
wantu wavuwa hawang'ambiri, ‘Mtuwa, Mtuwa! Kwa litawu
lyaku tubweriti ujumbi wa Mlungu, kwa litawu lyaku tuwusiyiti
washamshera wavuwa na kutenda mauzauza gavuwa!’
23 Shakapanu hanuwagambiri womberi, ‘Nuwamana ndiri
mwenga. Muwuki kwaneni, mwenga ndo wantu wamtenda

vidoda!' 24 "Su, kila muntu yakapikanira visoweru vyangu
na kuvitenda, kalifana na muntu kana luhala yakanyawa
numba yakuwi pampindi pa litalawu. 25 Viraa itowa, nshemba
zimema ng'enang'ena na liyega livuma kwa makakala liikoma
numba ilii. Kumbiti iguwa ndiri toziya inyawitwi pampindi pa
litalawu. 26 "Kumbiti muntu yoseri yakapikanira visoweru
vyangu avi pota na kuvijimira kalifana na muntu yakanyawa
numba yakuwi pamuhanga. 27 Vula itowa, nshemba zimema
ng'enang'ena, lyega livuma kwa makakala na liikoma numba
ilii na iguwa. Na kuguwa kwakuwi kuweriti kukulu!" 28 Yesu
pakamaliriti kutakula vitwatira avi, lipinga likulu lya wantu
walikangashiti ntambu yakafunditi. 29 Kaweriti ndiri gambira
Mfunda gwa Malagaliru, kumbiti kafunditi kwa uwezu.

8 Yesu pakaseleriti kulawa kuligongu, lipinga likulu lya
wantu limfatiti. 2 Su, kiziti muntu yumu kana ungumbula,
kamsuntamira Yesu na kutakula, "Mtuwa, pagufira, guweza
kumpunga neni!" 3 Yesu kanyosha liwoku lyakuwi na
kamshinkula na kumgambira, "Nfira! Gupungwi." Palaa palii
muntu ulii kawera mkomu. 4 Shakapanu Yesu kamgambira
yomberi, "Gupikaniri! Nagumgambira muntu yoseri, kumbiti
gugendi gwakalilanguziyi kwa mtambika gwa numba ya
Mlungu, gulaviyi tambiku ntambu yakalagiliriti Musa su
kila muntu kavimani handa gupona." 5 Yesu pakaweriti
kankwingira lushi lwa Kafarinaumu, afisa gwa Rumi kaliwoniti
na yomberi na kaluwa utanga pakalonga, 6 "Mtuwa, ntumini
gwangu kagonja kalwala, ulweri wa kuleweleka na kalwala
nentu." 7 Yesu kamgambira, "Hanizi kumponiziya." 8 Ofisa ulii
kamwankula, "Ndala Mtuwa, gufiruwa ndiri gwingiri mnumba
mwangu. Kumbiti gutakuli hera shisoweru na ntumini gwangu
hakaponi. 9 Toziya ata neni namuntu gwa pasi pa uwezu
wa wamonga, nanawu wanjagila yanuwalagalira kutenda.
Numulagalira yumu, 'Gugenda!' Na yomberi kagenda na
panumlagalira yumonga, 'Gwizi!' Na yomberi kizaga na
numulagalira ntumintumi gwangu, 'Gutendi ashi!' Na yomberi
katendaga." 10 Yesu pakapikaniriti aga, kalikangashiti na
kawagambira wantu wawamfatiti, "Nakaka nuwagambirani,
numwoniti ndiri muntu yoseri mu Israeli yakawera na njimiru
gambira muntu ayu. 11 Nukugambirani handa wantu wavua
hawizi kulawa kwagulawa mushenji na kwaguzyeta mushenji
na hawalivagi pamuwera na Aburahamu na Isaka na
Yakobu pamsambu Muufalumi wa kumpindi. 12 Kumbiti
walii yawafiruwitwi kuwera Muufalumi hawawasi muntiti,
aku hawalili na kugayagaya menu." 13 Shakapanu Yesu
kamgambira ofisa ulii, "Gugendi ukaya na ntambu yagujimira
haitendeki kwaku." Na ntumini gwa afisa ulii kaponiti shipindi
shilaa shilii. 14 Yesu kafikiti ukaya kwa Peteru, kamwona
mawu mganafu gwa Peteru kagonja mshitanda, kapyupa
nentu. 15 Su, Yesu kamshinkula liwoku lyakuwi na kupyupa
kumleka, kagoloka na kanjiti kumtendera. 16 Payiweriti
pamihi, wamjegeriti wantu wavuwa yawaweriti wabegiziwa na
washamshera. Yesu kawawinga washamshera kwa kulonga
shisoweru na kawaponiziya woseri yawaweriti wankulwala.
17 Katenditi hangu su galii gakatakuliti Isaya mbuyi gwa
Mlungu gaweri nakaka, "Yomberi kawutola utepeku wetu,
Kagatola malweri getu." 18 Yesu pakawoniti shipinga sha
wantu shimzyengeta, kawagambiriti wafundwa wakuwi
waloki kumwambu kulitanda. 19 Mfunda gwa Malagaliru
kamgendera, kamgambira, "Mfunda, neni nakala kugenda na
gwenga koseri kwagugenda." 20 Yesu kamwankula, "Vibweta
wana mpanga na wampongu wawera na vitukulu, kumbiti
Mwana gwa Muntu kahera pahala pa kugonja na kwoyera."
21 Muntu yumonga yakaweriti mfundwa kamgambira, "Mtuwa,
gundeki uti, ng'endi nukamsiri tati gwangu." 22 Yesu
kamwankula, "Gunfati, guwaleki yawahowiti shirohu wawasiri
yawahowiti shirohu wawu." 23 Yesu kakweniti mumtumbwi na
wafundwa wakuwi wagenditi pamuhera nayomberi. 24 Pala
palii lihega lyana likakala lilawira mulitanda na makupala ganja
kugubikira mtumbwi. Yesu mweni kaweriti kankugonja mpota.
25 Wafundwa wamgendera na wamwimusiya pawatakula,
"Mtuwa, gutulopoziyi twankuhowa!" 26 Yesu kawagambira,
"Iwera hashi mwana lyoga? Hee mwawantu mwenga mwana
moyu gwamini ndiri!" Su, kagoloka na kalikalapira lyega na
makupala ga litanda ganyamala na kuweriti na kunyamalira
kukulu. 27 Kila muntu kalikangasha. Womberi walonga "Ata
lyega na makupala ga mashi gamjimira!" 28 Yesu pakasokiti
lushi lwa Gadara, kumwambu kulitanda, kaliwoniti na wantu
wawili yawalawiti mumapumba ga mpanga. Wantu awa
waweriti na washamshera na waweriti wankutilwa na wantu
na kwahera muntu yakaweza kugenda munjira ilii. 29 Su
womberi wabotanga, "Hashi, Gufira shishi kwa twenga,
gwenga Mwana gwa Mlungu? Hashi, gwiza kutubeziya
pamberi pa shipindi shetu?" 30 Pakwegera na pahala palii,
kuweriti na lipinga likulu lya wamtumbi wankulolelwa. 31
Su, washamshera wamluwa Yesu, "Handa pagutulaviya, su
gutujimiliri twingiri wamtumbi walii." 32 Yesu kawagambira,
"Mgendi!" Su wawalawa wantu awa na wawingira wamtumbi.
Lipinga lyoseri lya wamtumbi liseleriti paluseleru lukalipa
na lilidiba mumashi. 33 Walolera wa wamtumbi watugiti na
wagenditi mlushi, kulii watakuliti vitwatira vyoseri na ntambu
yavirawiriti kwa wantu yawaweriti na washamshera. 34 Su,
wantu woseri walawiti mlushi lulii na wagenditi kuliwona na
Yesu na pawamwoniti Yesu, waluwa kawuki muisi yawu.

9 Yesu kakweniti mumtumbwi na kalokiti litanda na
kuwuya mlushi lwakuwi. **2** Wantu wamu wamjegiti
muntu yakalewelekiti nshimba, wamgonjeka mumkeka. Yesu
pakawoniti njimiru yawu, kamgambira muntu yakalewelekiti,
“Naguwera na lyoga mwana gwangu! Gulegiziwa vidoda
vyagutenditi.” **3** Wafunda wamu wa Malagaliru wanja
kulitakulira weni, “Muntu ayu kankumwigilanga Mlungu!” **4**
Yesu kagamaniti maholu gawu, su kawagambira, “Iwera
hashi mwankulihola vitwatira vidoda? **5** Hashi, shizotopa
ng'anji shii, ‘Kutakula vidoda vyagutenditi vilekiziwa,’ ama
kutakula, ‘Gugoloki na gugendigendi’? **6** Hanuwalanguziyi
kuwera Mwana gwa Muntu kana uwezu pasipanu wa
kuwalekeziya wantu vidoda vyawatenda.” Su kamgambira
muntu yakalewelekiti, “Gugoloki, gutoli mkeka gwaku na
gugendi ukaya kwaku.” **7** Muntu yakalewelekiti kagoloka na
kagenda ukaya kwakuwi. **8** Lipinga lya wantu pawawoniti
vitwatira vyavilawiliti, walikangashiti na wamkwisiti Mlungu
yakawayupiti wantu uwezu wa ntambu ayi. **9** Yesu kawukiti
pahala paliya, na pakaweriti kankugendagenda, kamwoniti
mtola kodi yawamshema Matayu, kalivaga palihengu lyakuwi.
Yesu kamgambira, “Gunfati.” Matayu kagoloka na kamfata.
10 Yesu pakaweriti ukaya kwa Matayu kankuliya shiboga,
watola kodi wavuwa na watenda vidoda wiziti kuliya shiboga
pamuhera na Yesu na wafundwa wakuwi. **11** Mafalisayu
wamu pawawoniti aga, wawakosiya wafundwa wakuwi,
“Iwera hashi mfunda gwenu kankuliya shiboga pamuhera na
watola kodi na yawatenda vidoda?” **12** Yesu kawapikaniriti na
kawankula, “Wantu wakomu wamfira ndiri mganga, kumbiti
walweli hera ndo wamfira mganga. **13** Mlungu kalonga,
Mgendi mwakalifundi Lilembu ali linanagala lyana mana
gaa, ‘Neni ntakula nfira lusungu, nfira ndiri tambiku.’ Niza
ndiri kuwashema wantu yawalihola wankumfiriziya Mlungu,
kumbiti yawatenda vidoda.” **14** Shakapanu wantumini wa
Yohani Mbatiza wamgenderiti Yesu, wamkosiya, “Iwera
hashi, twenga pamuhera na Mafalisayu tuleka kuliya, kumbiti
wafundwa waku waleka ndiri kuliya shiboga?” **15** Yesu
kawankula, “Hashi, mulihola kuwera wahenga pawawera
mumsambu gwa ndowa wahinginika pawawera na mpalu
gwa ndowa? Nakaka hapeni wahinginiki! Kumbiti lishaka
lyankwiza pawamuwusiya mpalu gwa ndowa, ndo womberi
hawaleki kuliya. **16** “Kwahera muntu yakasona shiraka
sha nguwu ya syayi munguwu ngona toziya shiraka ashi
hashidegi nguwu ngona na padegekiti palii hapongereki.
17 Ama kwahera muntu yoseri yakaweza kulekera divayi
ya syayi mumihaku ya lukuli lugona, pakatenda hangu
mihaku igona haipantiki na divayi hayitiki. Kumbiti divayi
ya syayi ilekerwa mumihaku ya lukuli ya syayi na vyoseri
havitulwi weri.” **18** Yesu pakaweriti kankutakula aga, afisa
gwa Shiyawudi kamwiziriti, kamsuntamalira na kamgambira,
“Muhinga gwangu kahowa vinuvinu, kumbiti shondi shondi,
gwizi gumtuliri liwoku lyaku nayomberi hakaweri mkomu.” **19**
Yesu kawuka pamuhera na wafundwa wakuwi, wamfatiti
afisa. **20** Mdala yakaweriti mlweri gwa kusuma mwazi
kwa mivinja lilongu na mbili, kamwiziriti Yesu kumbeli na
kuyishinkula nguwu yakuwi. **21** Kalihola mumoyu mwakuwi,
“Handa panshinkula nguwu, haweri mkomu.” **22** Su, Yesu
kagalambuka kamwona, kamgambira, “Mhinga gwangu,
nagwana lyoga! Njimiru yaku ikuponiziya.” Pala palii mdala ulii
kapona kusuma mwazi. **23** Shakapanu Yesu kingira mnumba
mwa afisa ulii. Pakawawoniti wagomba luperembi lwa kudaya
na wantu wavua wankudaya, **24** kalonga, “Kila muntu kalawi
kunja! Muhinga ayu kahowa ndiri, kumbiti kagonja hera!”
Womberi wamseka Yesu. **25** Su, pawawawusiyiti wantu
kulawa kunja, Yesu kingiriti mnumba kwa muhinga yakahowiti
na kamkola liwoku lyakuwi na yomberi kagoloka. **26** Vitwatila
avi vieniyiti pa isi yoseri ilii. **27** Yesu kawukiti pahala paliya
na pakaweriti kankugendagenda, wanalwisi awili wanjiti
kumfata. Womberi wabotanga, “Gutuwoneri lusungu Mwana
gwa Dawudi!” **28** Yesu pakingiriti mnumba, wanalwisi wawili
wamgendera, nayomberi kawakosiya, “Hashi, mjimira handa
neni nana uwezu wa kuwaponiziya?” Womberi wamwankula,
“Yina mtuwa!” **29** Shakapanu Yesu kagashinkula masu gawu,
kalonga, “Na iweri kwa mwenga ntambu yamjimira!” **30**
Na masu gawu gawera makomu. Su Yesu kawalagalira,
“Namumgambira muntu yoseri shitwatila ashi!” **31** Kumbiti
womberi wawuka na wabwera visoweru vya Yesu pa isi
ilii yoseri. **32** Wantu pawaweriti wankugenda zawu, wantu
wamonga wamjegera Yesu muntu yakaweriti bubu toziya
kaweriti na washamshera. **33** Katepu hera shamshera
pawamlaviyiti, muntu ulii kanja kutakula. Wantu woseri
walikangashiti nentu pawalonga, “Hatweni woni shitwatila
gambira ashi mu Israeli!” **34** Kumbiti Mafalisayu walonga,
“Mkulu gwa washamshera ndo yakamupiti Yesu likakala
lya kuwalaviya washamshera.” **35** Yesu katyangiriti lushi
zoseri na vijiji vyoseri. Kafunditi munumba za Mlungu, na
kabweriti Shisoweru Shiwagira sha Ufalumi wa Mlungu,
na kuwaponiziya wantu malweri ga ntambu zoseri. **36** Su,
pakawawoniti vipinga vipinga vya wantu, moyu gwakuwi
gumemiti lusungu, toziya waweriti watoka na wanalyoga
gambira kondolu wahera mlolera. **37** Su kawagambira
wafundwa wakuwi, “Mabenu gavuwa, kumbiti watenda
lihengu lya kubena wavua ndiri. **38** Su, mumluwi yakana
mabenu hakajegi watenda lihengu wabeni viboga vyakuwi.”

10 Yesu kawashemiti wafundwa wakuwi lilongu na wawili,
kawapanana uwezu wa kuwalaviya washamshera na
kuwaponiziya wantu malweri na kila ulweri. **2** Aga ndo
matawu gawu wantumintumi lilongu na wawili. Gwa kwanja
ndo Simoni yawamshemiti Peteru na mlongu gwakuwi
Andereya, Yakobu na mlongu gwakuwi Yohani wana wa
Zebedayu, **3** Filipu na Baritulumayu, Tomasi na Matayu
yakaweriti mtola kodi, Yakobu mwana gwa Alifayu na
Tadeyi, **4** Simoni Mkanani na Yuda Isikariyoti, ndo mweni
yakamgalambukiti Yesu. **5** Yesu kawatumiti awa lilongu
na wawili na kawapananiti malagaliru aga, "Namgenda
kwa wantu wa isi zimonga, ama namwingira pakati pa
lushi lwa Wasamariya. **6** Kumbiti mgendi kwa wantu wa
Israeli yawagamiliti gambira kondolu. **7** Mgendi na mbweri,
'Ufalumi wa kumpindi wapakwegera.' **8** Mponiziyi walweli,
muwazyukisiyi yawahowiti, muwapungi woseri yawalwala
ugumbula na muwawusiyi washamshera. Wawapanana
hera, su mwenga mtendi pota kuluwa shibena mgongu.
9 Namtola zahabu, ama mpiya, ama magwala ga shaba
mumihaku mwenu, **10** namtola muhaku gwa kuluwira munjira,
ama likoti lyamonga, ama vilwatu, ama luhonga. Toziya
watendalihengu wafiruwa wapati vyawafira. **11** "Pamwingira
pakati pa lushi loseri ama shijiji, msakuli amu muntu yoseri
yakafira kuwashemera na mlikali pamuhera nayomberi
mpaka pamwuka pahala palii. **12** Pamwingira mnumba
mtakuli, 'Ponga iweri na mwenga.' **13** Handa wenikaya wa
numba ilii wawashemerani, su ponga ya kulamsiya kwa
mwenga haikali, kumbiti wafira ndiri kuwashemera, kulamsiya
kwenu kwa ponga hakukuwuyirani maweni. **14** Handa numba
yoseri ama lushi loseri halulemi kuwashemera mwenga
ama kuwapikinira mwenga, su muwuki pahala paliya na
mupunti lidiku mumagulu mwenu. **15** Nuwagambirani nakaka
handa lishaka lya kutozwa, Mlungu hakawawoneri lusungu
wantu wa Sodoma na Gomora kuliku wantu wa lushi alu!"
16 "Mpikaniri! Neni nuwalagalira mwenga gambira kondolu
kugenda pakati pa wamaminyi. Muweri na luhala gambira
njoka na mwawananaga gambira ng'unda. **17** Mlikali weri,
toziya wantu hawawawingani mwenga na hawawajegeni
mushizyungu na hawawasyatangi ntomondu munumba
za Mlungu. **18** Toziya ya neni hamjegwi palongolu pa
wakolamlima na wafalumi, mpati kuwagambira Visoweru
Viwagira na kuwagambira wantu wa isi zimonga. **19**
Su, pawawajegani mwenga pashizyungu, namuwera na
lyoga handa hamtakuli shishi ama hamlongi hashi, shipindi
pashisoka, hampati sha kuyowera. **20** Toziya visoweru
vyamgenda kuyowera vya mwenga ndiri, kumbiti havizi
kulawa kwa Rohu gwa Tati gwenu yakatakula kupitila
mwenga. **21** "Mlongu hakamgalambuki mlongu gwakuwi
kalagwi na tati hakamgalambuki mwana gwakuwi na wana
hawawatenduwi walera wawu na kuwalaga. **22** Wantu woseri
hawawakalalireni mwenga toziya ya litawu lyaneni. Kumbiti
ulii yakahepelera mpaka upeleru, ndo hakalopoziwi **23**
Wantu pawawapunja pakati pa lushi lumu, mtugili lushi
lumonga. Nuwagambirani nakaka, hapeni mumalili lihengu
lyenu mulushi zoseri za israeli pamberi pa kwiza Mwana
gwa Muntu. **24** "Kwahera mfundwa yakawera mkulu kuliku
mfunda gwakuwi, ama ntumintumi kuwera mkulu kuliku
mtuwa gwakuwi. **25** Itosha kwa mfundwa kuwera gambira
mfunda gwakuwi na ntumintumi kuwera gambira mtuwa
gwakuwi. Payiwera mtuwa gwa kaya wamshema Belizebuli,
su wenikaya hawashemwi ata matawu gadoda nentu!" **26** "Su,
namuwatira wantu. Shoseri shashigubikitwi hashigubutulwi,
na shashiwera muubada, hashimaniki. **27** Shanuwagambirani
mwenga muluwindu, mpaka mushitakuli muulangala, na
shilii shampikinira muubada mfiruwa gushibwera pampindi
pa shitwiku. **28** Namuwatira woseri yawalaga nshimba,
kumbiti waweza ndiri kuilaga rohu, mbaka nentu mumtiri
Mlungu yakaweza kulaga vyoseri nshimba pamuhera na rohu
mumotu gwa Jehanamu. **(Geenna g1067)** **29** Wampongu wawili
wawawuza kwa ligwala limu, kumbiti ata yumu gwawu hapeni
katuluki pasi pota na kufira Tati gwenu. **30** Kumbiti kwa
mwenga, ata viri zya mumituwi yenu zoseri ziwalangwa kala.
31 Su namtira, mwenga mwana mana nentu kuliku wampongu
wavua!" **32** "Wantu woseri yawanjimira paweru handa waneni,
hantendi viraa avi kulongolu kwa Tati ka kumpindi. **33**
Kumbiti yoseri yakanema neni palongolu pa wantu, naneni
hanumlemi kulongolu kwa Tati gwangu gwa kumpindi. **34**
"Namulihola kuwera niza kujega ponga pasipanu. Ndala,
niza ndiri kujega ponga, kumbiti upanga. **35** Niziti kuwatenda
wana wawagalambuki watati wawu, wahinga wawagalambuki
wamawu wawu, wanahonga wawagalambuki wamawu
nahonga wawu, **36** na wangondu wa muntu ndo wantu wa
kaya yaku mweni. **37** "Walii wawamfira tati gwawu ama
mawu gwawu kuliku neni, hapeni waweri wafundwa waneni,
walii yawawafira wantemba wawu ama wahinga wawu kuliku
neni hapeni waweri wafundwa wangu. **38** Muntu yakatola
ndiri lupingika lwakuwi na kunfata neni, hapeni kaweri
mfundwa gwangu. **39** Woseri yawagabatilira makaliru gawu,
hakawahowiziyi, kumbiti woseri yawagahoziya makaliru gawu
toziya yaneni, hawagalopoziyi. **40** "Yoseri yakawashemerani,
kashemera neni na yakanshemera neni, kamshemera ulii
yakamtumiti. **41** Yakamshemera mbuyi gwa Mlungu toziya
ndo mbuyi gwa Mlungu, hakanki lifupu lya mbuyi gwa
Mlungu. Na yakamshemera muntu muheri toziya ndo muntu

muheri, hakanki lifupu lya muntu muheri. 42 Nuwagambirani
nakaka, yoseri yakamupa yumu gwawu gwa wadidika awa
yawanfata neni shikombi sha mashi gazizimira toziya ndo
mfundwa gwa neni, nakaka hakapati lifupu lyakuwi."

11 Yesu pakamalaliti kuwalagalira wafundwa lilongu
na wawili, kawukiti pahala paliya na kagenditi
kufunda na kubwera lushi zya pakwegera palii. 2 Yohani
Mbatiza pakapikaniriti vitwatira vya Kristu vyakatenda,
yomberi kawatumiti wafundwa wakuwi kwa Yesu. 3
Womberi wamkosiya Yesu, "Hashi, gutugambiri gwenga
gwa yumu yakatakulitwi na Yohani, ama tumuheperi
gwingi?" 4 Yesu kawankula, "Mgendi mwakamgambiri
Yohani vitwatira vyampikinira na kuviwona, 5 wanalwisi
wawona na wavibyeketu wagendagenda, woseri yawalwala
ungumbula wapungwa na wanamajogu wapikinira na
wahowiti wankuzyukisiwa na Visoweru Viwagira vibwelwa
kwa wahushu. 6 Mbaka kwa wantu woseri yawawera ndiri
na lyoga na neni!" 7 Wafundwa wa Yohani pawawukiti, Yesu
kanjiti kuwagambira lipinga lya wantu, "Hashi, pamgenditi
kumlola Yohani kushiwala, mgenditi kulola shishi? Visoweru
vya Yohani, mgenditi kulola shishi? Hashi mgenditi kulola
lyega lyankutikisiya luhamba? 8 Su, mgenditi kulola shishi?
Mgenditi kumlola muntu yakavaliti nguwu iherepa? Wantu
yawavala nguwu ziherepa walikala munumba zya wafalumi! 9
Mung'ambiri, mgenditi kulola shishi? Mgenditi kumlola mbuyi
gwa Mlungu? Yina nakaka, kumbiti mwona vitwatira vivuwa
kuliku mbuyi gwa Mlungu. 10 Yohani ndo yumu yawamlembiti
Mumalembu mananagala, 'Mlungu kalonga, hanumtumi
mjumbi gwangu hakakulonguleri na kukunyawira njira.' 11
Nukugambirani nakaka handa Yohani Mbatiza ndo mkulu
kuliku muntu yoseri yakalikala. Kumbiti muntu yakawera
mdidini Muufalumi wa kumpindi ndo mkulu kuliku Yohani. 12
Kwanjira shipindi Yohani Mbatiza pakabweriti ujumbi wakuwi
mpaka leru, ufalumi wa kumpindi wantu wankwingira kwa
makakala na wantu wana makakala ndo hawawingiri. 13
Mpaka shipindi sha Yohani, wambuyi woseri wa Mlungu na
Malagaliru ga Musa galembwa kuusu Ufalumi. 14 Handa
pamuweza kujimira ujumbi wawu, Yohani ndo Eliya mekizi.
15 Yakana makutu su kapikaniri! 16 "Su, nuwafananiziyi na
shishi wantu wa mashaka aga? Walifana gambira wana
yawalikala pahala pa soku. Wawera pawaligambiziyana
na shipinga shimonga. 17 Twawagombirani msambu gwa
ndowa, kumbiti mviniti ndiri! Twimba lwimbu lwa kudaya,
kumbiti mlira ndiri. 18 Yohani pakiziti, koya kuliya na kalanda
ndiri divayi na kila muntu kalonga, 'Yomberi kana shamshera!'
19 Mwana gwa Muntu pakiziti, kaliya na kalanditi divayi
na kila muntu katakuliti, 'Mumloli muntu ayu! Kana lwaliya
na mlowera na ndo ganja gwa watola kodi na yawawera
na vidoda!' Luhala lwa Mlungu lwankulanguziya kuwera
iherepa kulawirana na gakatendaga." 20 Shakapanu Yesu
kanjiti kuzilawumu lushi zakatenditi mauzauza guvuwa,
wantu wakuwi wafira ndiri kugalambuka kulawa muvidoda
vyawatenda. 21 "Shondi Kolazini! Shondi Betisayida!
Handa mauzauza aga yagatendikiti kwaku megatendikiti
Tiru na Sidoni, wantu wakuwi mewavali kala malobota
na kulipakaziya livu, kulilanguziya kuwera waleka vidoda
vyawatenda. 22 Nukugambirani nakaka kuwera mulishaka
lya Mlungu lya kutozwa, hakawawoneri lusungu nentu wantu
wa lushi lwa Tiru na Sidoni kuliku mwenga. 23 Nagwenga
Kafarinaumu! Hashi, gufira kulikweniziya gamweni kumpindi
kwa Mlungu? Hawakusulusiyi mpaka mulirindi lyalihera
upeleru! Handa mauzauza yagatendikiti kwa gwenga,
megatendeki ku Sodoma, lushi alu meluweri mpaka leru!
(Hadēs g86) 24 Nukugambirani kuwera mulishaka lya kutozwa
Mlungu hakawawoneri lusungu nentu wantu wa Sodoma
kuliku mwenga!" 25 Shipindi shilii Yesu katakuliti, "Tati,
Mtuwa gwa kumpindi na pasi panu! Mayagashii toziya
guwalanguziya wadidika vitwatira vyaguwafifiti yawawera
na luhala na yawawera na mahala. 26 Yina Tati, hangu
ndo ntambu yagufiriti vilawiri. 27 "Tati gwangu kanupa
vintu vyoseri. Kwahera yakammana Mwana ira Tati na
kwahera yakammana Tati ira Mwana na goseri galii gakafira
kumgambira Mwana, su kamgambira. 28 "Mwizi kwaneni
woseri mwenga yamtokiti kupapa visanka vizotopa na neni
hanuwatendi moyeri. 29 Mjimili vilii vyanuwapanani mwenga
na mulifundi kulawa kwaneni, toziya neni namupoli na
mnanagala mu rohu na mwenga hamwoyeri. 30 Toziya
shilii shanuwalagaliriti ndo shiherepa kwa mwenga na
shanuwapanani mpapi ndo shizotopa ndiri."

12 Shipindi shilii Yesu kaweriti kankugendagenda kupitira
mumalambu ga nganu lishaka lya Kwoyera. Wafundwa
wakuwi waweriti na njala, su wanjiti kubenanga mikunguwi
ya nganu na waliya mpunji. 2 Mafalisayu pawawoniti
hangu, wamgambira Yesu, "Guloli, wafundwa waku watenda
shitwatira ashi shashibeliritwi kushitenda mulishaka lya
Kwoyera." 3 Yesu kawankula, "Hashi, mwenibetuli ntambu
yakatenditi Dawudi pamuhera na wayaguwi pawaweriti na
njala? 4 Yomberi kingiriti Mnumba ya Mlungu pamuhera
na wayaguwi waliya mabumunda gawamtambikiriti Mlungu,
ata hangu ileweleritwi mu Lilagaliru kwa womberi kuliya
mabumunda galii, ira watambika wa Numba ya Mlungu gweka
yawu wafiruwa kugaliya. 5 Ama mwenibetuli Mumalagaliru

ga Musa kuwera kila lishaka lya kwoyera, wakulu wa
Mnumba nkulu ya Mlungu watenda ndiri malagaliru ga
kwoyera, kumbiti walihola ndiri kuwera watenda kosa? 6
Nukugambirani mwenga kuwera panu kwana mkulu kuliku
Numba nkulu ya Mlungu. 7 Malembu mananagala galembwa,
'Nfira lusungu na nfira ndiri tambiku.' Handa muvimana
nakaka kuwera mana ya visoweru avi, mekawatozi ndiri
wantu yawahera likosa, 8 su Mwana gwa Muntu ndo
Mtuwa gwa lishaka lya kwoyera" 9 Yesu kawukiti palii
na kagenditi kwingira munumba ya Mlungu. 10 Kuweriti
na muntu yakaweriti na liwoku lyalilewelekiti. Su wantu
wamkosiyiti Yesu, "Hashi, iherepa kumponiziya muntu
mulishaka lya Kwoyera?" Womberi wamkosiyiti hangu su
wapati kumsitaki. 11 Yesu kawankula, "Handa kwana yumu
gwenu kana kondolu na kaguwiriti mulirindi mulishaka lya
Kwoyera? Hashi, hakamkoli ndiri na kumlaviya?" 12 Na
muntu kana mana nentu kuliku kondolu! Su Lilagaliru lyetu
litulekeziya kutenda gaherepa mulishaka lya kwoyera. 13
Shakapanu Yesu kamgambira muntu ulii yakalewelekiti
liwoku, "Gutalipisiyi liwoku lyaku." Yomberi katalipisiya liwoku
na liwera likomu gambira liwoku limonga. 14 Su Mafalisayu
walawa kunja na waligambiziyana ntambu ya kumlaga Yesu.
15 Yesu pakapikaniriti shitwatira shilii, kawuka pahala paliya
na lipinga likulu lya wantu limgenderiti. Kawaponiziya woseri
yawaweriti walweli, 16 na kawalewelera nawamgambira
muntu yoseri kuusu mweni. 17 Katenditi aga su katendi galii
gakatakuliti Isaya mbuyi gwa Mlungu gaweri ganakaka, 18
"Ayu ndo ntumini gwangu, yanumsyaguriti, Yumu yanumfira
na kupitira mweni ndo nherepeziwa. Hanumjegi Rohu
gwangu kwakuwi, Na hambweri kutoza kwangu kwa isi
zimonga. 19 Hapeni kaweri na ukakatala, ama kubotanga,
Ama liziwu lyakuwi kupikana mu mitaa. 20 Hapeni kalumegi
ludenki, Ama lutambi lutuma lyosi hapeni kaluzimi. Mpaka
kavitendi vilii vyavimfiriziya Mlungu vitendi lihengu, 21 Na
kupitira yomberi wantu woseri hawaweri na litumbiru." 22
Shakapanu wantu wamu wamjegiriti Yesu muntu yakaweriti
kana lwisi viraa bubu toziya kaweriti na shamshera. Yesu
kamuponiziyiti muntu ulii, su kaweziti kutakula na kuwona.
23 Lipinga lya wantu lilikangasha ntambu yakatenditi Yesu.
Womberi wakosiya, "Hashi, iwezekana ayu kuwera Mwana
gwa Dawudi?" 24 Mafalisayu pawapikaniriti aga, wawankula,
"Yomberi kawawinga washamshera hera toziya mkulu
gwa washamshera Belizebuli kamupiti makakala kutenda
hangu." 25 Yesu kavimaniti galii gawalihola, su kawagambira,
"Ufalumi woseri waupalanganikiti muvipinga vipinga na
kulikomanga weni, hapeni ulikali shipindi shitali. Na lushi
lwoseri ama kaya yayipalanganika muvipinga vipinga na
kulikomanga yeni haiguwi. 26 Handa shipinga shimu
pashilikomanga na shipinga shimonga muufalumi wa Shetani,
toziya vipalanganika kala muvipinga na ufalumi awu hauguwi!
27 Mwenga mlonga handa nuwawinga washamshera toziya
Belizebuli kanupiti makakala ga kutenda hangu. Hashi, ndo
gaa yakawapanani wafata wenu makakala ga kuwawinga
washamshera? Su wafata wenu hawaweri watoza wenu! 28
Kumbiti paiwera nankuwawinga washamshera kwa likakala
lya Rohu gwa Mlungu, muvimana handa Ufalumi wa
Mlungu usoka kala kwa mwenga. 29 "Kwahera muntu
yakaweza kwingira mnumba ya muntu kana likakala na
kumpoka ulunda wakuwi, mpaka kamtawi huti muntu
yakawera na likakala, shakapanu hakawezi kumpoka ulunda
wakuwi. 30 "Yoseri yakawera pamuhera ndiri na neni,
kalekanira na neni na yoseri yakantyanga ndiri kujojinira ndo
nakaka kankupalasiya. 31 Na nuwagambirani kuwera wantu
wankulekiziwa vidoda na vintu vidoda vyawatakula, kumbiti
muntu yoseri yakamwigilanga Rohu Mnanagala hapeni
kalekiziwi. 32 Muntu yoseri yakamwigilanga Mwana gwa
Muntu hakalekiziwi, kumbiti muntu yoseri yakamwigilanga
Rohu Mnanagala hapeni kalekiziwi mashaka goseri." (aiōn
g165) 33 "Mgutendi mtera guweri guherepa na mabwajubwaju
gakuwi hagaherepi ama mgutendi mtera guweri gudoda
na mabwajubwaju gakuwi hagaweri madoda toziya mtera
gumanikana kulawirana na mabwajubwaju gakuwi. 34
Mwenga ndo mleru gwa njoka! Muweza hashi kutakula
vitwatira viheri shipindi mwenga mwawadoda? Muntu
katakula galii gamemiti mumoyu mwakuwi. 35 Muntu muheri
kalaviya vitwatira viheri kulawa mumoyu mwakuwi, kumbiti
muntu mdoda kalaviya vitwatira vidoda mumoyu mwakuwi.
36 "Su mwana unakaka kuwera mulishaka lya kutoza kila
muntu hakawankuli kila shisoweru shakatakuliti. 37 Visoweru
vyaku havikutozi kuwera gumfiriziya Mlungu ama gwamuntu
mdoda." 38 Wafunda wamu wa Malagaliru na Mafalisayu
wamu wamgambira Yesu, "mfunda tufira gutulanguziyi
mauzauza kulawa kumpindi kwa Mlungu." 39 Yesu kawankula,
"Shiyiwuku shikondola na shashihera uwaminika kulongolu
kwa Mlungu! Mfira mauzauza, kumbiti hapeni mpananwi
liuzauza lyoseri lilii ira hampananwi liuzauza lya Yona mbuyi
gwa Mlungu. 40 Ntambu ira ayi Yona kalikaliti mashaka
matatu paliwala na pashiru mumtima gwa somba, su Mwana
gwa Muntu hakalikali vira mashaka matatu paliwala na
pashiru mngati pasi pa isi. 41 Mulishaka lya kutoza, wantu
wa Ninawi hawagoloki pamuhera na shiyiwuku ashi na
womberi hawashitozi. Toziya wantu wa Ninawi walekiti vidoda
vyawatenditi pawampikaniriti Yona pakabwera, kumbiti panu
kwana shitwatila shikulu kuliku Yona. 42 Malikiya gwa

kusika hakalawili shipindi shiyiwuku ashi pashitozwa na
yomberi hakashitozi. Toziya mweni kagenditi mwanja kulawa
kutali, kiziti kuvipikinira visoweru vya luhala lwa mfalumi
Selemani, kumbiti panu kwana mkulu kuliku Selemani!”
43 “Shamshera pakamlawa muntu, kagenda kuyerayera
kushiwala pakasakula pahala pa kwoyera. Handa pakapata
ndiri, 44 hakalitakuziyi mweni, ‘Hambuyi mnumba mwangu
mwandawiti.’ Su pakawuya na kwona numba yahera shintu
na wayifyagira na kuherepeziwa. 45 Shakapanu kagenda
na kuwatola washamshera wamonga saba wadoda kuliku
mweni bnb na woseri wiza kumwingira muntu ayu. Su
ntambu ya muntu ayu iwera idoda kuliku payiweriti kwanja.
Ntambu ayi hayiwalawili wantu wa mashaka aga yawatenda
vidoda.” 46 Yesu pakaweriti kankali kankuyowera na wantu,
mawu na walongu wakuwi wasokiti. Wagolokiti kunja na
waluwa kuyowera na yomberi. 47 Su muntu yumu palii
kamgambira Yesu, “Guloli, mawu gwaku na walongu waku
wakunja wafira wayoweri na gwenga.” 48 Yesu kawankula,
“Hashi, mawu gwangu ndo gaa? Hashi, walongu wangu
washina gaa?” 49 Shakapanu kawalanguziya kwa liwoku
lyakuwi wafundwa wakuwi na kulonga, “Mloli! Awa ndo mawu
gwangu na walongu waneni! 50 Muntu yoseri yakatenda
vilii vyakafira Tati gwangu gwa kumpindi, ayu ndo mlongu
gwangu na dada gwangu na mawu gwangu.”

13 Lishaka liraa lilii Yesu kalawiti mnumba ilii na kugenda
kumpeku kulitanda, su kalivaga kanja kufunda. 2 Lipinga
likulu lya wantu limzingiti, su Yesu kakwena mumtumbwi
na kalivaga na wantu waweriti wagolokiti pampeku pa
litanda. 3 Yesu katakuliti kwa mifanu kuwagambira vitwatira
vivuwa. “Kuweriti na muntu yakagenditi kukweta mbeyu. 4
Pakaweriti kankukweta mbeyu mulirambu, mbeyu zimonga
zitulukiriti munjira na wampongu wiziti na waziliya. 5
Zimonga zitulukiti palitalawu lyana litapaka lididini. Zimera
kanongola toziya litapaka ligenditi pasi ndiri. 6 Kumbiti
mshenji paguwaliti gulunguziya vimeru vyavimeriti toziya
mishigira yakuwi igenditi ndiri pasi, su vimeru viyuma.
7 Mbeyu zimonga zitulukiriti pa misontu, pazimera na
kukula misontu izibabanika. 8 Kumbiti mbeyu zimonga
zitulukiriti mulitapaka liherepa zimera na zikula na kulera
mbeyu zivuwa zya zilii zawaziyaliti, zimonga mala miya
na zimonga malongu sita na zimonga malongu matatu.”
9 Na Yesu kamalalira kwa kulonga, “Yakana makutu
kapikaniri!” 10 Shakapanu wafundwa wamgenderiti Yesu
na wamkosiya, “Iwera hashi gutakula kwa mifanu kwa
wantu?” 11 Yesu kawankula, “Mwenga mtelekerwa kuvimana
vintu vya bada ya ufalumi wa kumpindi kumbiti womberi
wavimana ndiri. 12 Kwa muntu yoseri yakawera na shintu
hawamwongeri, kumbiti muntu yakahera shintu ata shilii
shididini shakawera nashi hawampoki. 13 Toziya ntakula
nawomberi kwa mifanu ndo toziya waloli kumbiti hapeni
wawoni na wapikiniri kumbiti hapeni werewi ama kuvimana.
14 Su gatimii galii gakatungiti Isaya mbuyi gwa Mlungu
gatendeki, ‘Wantu awa hawapikiniri na kupikinira, kumbiti
hapeni welewi, Womberi hawaloli na kulola, kumbiti hapeni
wawoni, 15 Toziya mahala ga wantu awa gazizitika, Waleka
kupikinira mumakutu mwawu Wagonyiziya masu gawu.
Handa masu gawu megaloli, Makutu gawu megapikiniri,
Mahala gawu megavimani, Na womberi wangambuyiri
neni, kalonga Mlungu, Na neni meniwaponiziyi.’” 16 Yesu
katakula kayi, “Mbaka mwenga toziya masu genu gawona
na makutu genu gapikanira. 17 Nuwagambirani kuwera
wambuyi wavuwa wa Mlungu na wantu wavuwa waheri
wafiriti nentu kuwona vilii vyamuviwona, kumbiti wasinda
na kupikinira shilii shampikinira, kumbiti wasinda.” 18 “Su
mwenga mpikaniri mana ya mfanu agu gwa mkweta. 19
Wantu woseri yawapikanira ujumbi kuusu Ufalumi kumbiti
werewa ndiri, walifana gambira mbeyu zyazitulukiriti panjira.
Shetani kiza na kuwusiya shilii shawashikwetiti mumoyu
mwawu. 20 Mbeyu zyazitulukiriti mumabuwi ndo wantu
woseri yawauwanka ujumbi kwa nemeru pawalipikanira.
21 Kumbiti limwingira ndiri na kuwera na mshigira mngati
mwakuwi na wendereya ndiri patali. Su ntabika na tabu
paviza toziya ya ujumbi, womberi waleka palaa palii. 22
Mbeyu zyazitulukiriti mumitera ya misontu ndo wantu woseri
yawaupikanira ujumbi, kumbiti lyoga kuusu makaliru gakuwi
na zisitarehi za ulunda ubabanika ujumbi, na womberi
hapeni waleri mabwajubwaju. (aiōn g165) 23 Na mbeyu
zawazikwetiti mulitapaka lyana mbotu ndo wantu woseri
yawaupikanira ujumbi na kwelewa, na ujumbi ulera zivuwa za
zilii yawaziyaliti, wamonga walera miya na wamonga malongu
sita na wamonga malongu matatu.” 24 Yesu kawagambira
wantu mfanu gwingi, Ufalumi wa kumpindi ulifana ntambu ayi.
Muntu yumu kakwetiti mbeyu ziherepa mulirambu lyakuwi.
25 Pashiru pamu wantu pawagonjiti, mngondu gwakuwi kiziti
na kukweta magugu pakati pa nganu na kagenda zakuwi. 26
Shipindi mbeyu za nganu pazimeriti na kwanja kupunda
na magugu ganja kuwoneka. 27 Ntumintumi ulii yakawera
na lirambu kamgendera na kumgambira, “Mtuwa gwenga
gukwetiti mbeyu ziherepa mulirambu lyaku, hashi, vinu
magugu aga galawa koshi?” 28 Yakana lirambu kawankula,
“Mngondu ndo yakatenditi hangu. Wantumintumi wamkosiya,
‘Hashi, gufira tugendi twakagatupuli magugu?’ 29 Yomberi
kawankula, ‘Ndala, toziya pamjonjonira magugu hamtupuli

na nganu. 30 Mleki magugu na nganu gakuli pamuhera
mpaka shipindi sha kubenanga. Shakapanu hanuwagambiri
watenda lihengu watupuli kwanja magugu na kugatawa
mumatita na kugalunguziya. Kumbiti nganu muijojiniri na
muituli muluhanja lwangu.'" 31 Yesu kawagambira wantu
mfanu gwingi, "Ufalumi wa kumpindi ulifana hangu. Muntu
yumu katoliti mbeyu ndidini nentu na kagenditi kukweta
mulirambu lyakuwi. 32 Mbeyu yeni iweriti ndidini nentu kuliku
mbeyu zoseri, kumbiti payimeriti na kukula iwera mtera mkulu
kuliku vyoseri vyavimeriti mulirambu mpaka wampongu
wiza na kunyawa vitukulu vyawu mumitambi yakuwi." 33
Yesu kawagambira mfanu gwingi, "Ufalumi wa kumpindi
ulifana hangu. Mdala yumu katoliti simika na kuhanganyiya
pamuhera na vipimu vitatu vya ubumu, su ubumu woseri
ututumuka." 34 Yesu kawagambiriti wantu goseri aga kwa
mifanu. Kawagambira ndiri shintu shoseri pota kutakula
mifanu, 35 katenditi hangu su vyavitakulitwi na mbuyi gwa
Mlungu vitendeki, "Hantakuli kwa mfanu panyowera na
womberi, Hanuwagambiri vitwatira vyavimanika ndiri kwanjira
kunyawa pasi panu." 36 Yesu pakalilekiti lipinga lya wantu,
kingira mnumba na wafundwa wakuwi wamgendera na
wamkosiya, "Hashi, mfanu agu gutakula shishi?" 37 Yesu
kawankula, "Muntu yakakwetiti mbeyu ndo Mwana gwa
Muntu, 38 na lirambu ndo pasipanu. Na mbeyu iherepa
ndo wantu wa Ufalumi wa Mlungu. Magugu ndo wantu
yawatenda vitwatira vya Shetani. 39 Mngondu yakakwetiti
magugu ndo Shetani. Na shipindi sha kubenanga ndo
upeleru wa pasipanu na watenda lihengu ndo wantumintumi
wa kumpindi wa Mlungu. (aiōn g165) 40 Magugu ntambu
yawagajojinira na kugalunguziya pamotu, ndo ntambu
hayilawiri kupelera kwa pasipanu. (aiōn g165) 41 Mwana
gwa Muntu hakawatumi wantumintumi wa kumpindi wakuwi
kulawa Muufalumi wakuwi, woseri walii yawatenda wantu
watendi vidoda na wantu woseri yawatenda vitwatira vidoda,
42 hawawawasili mumotu gwa Jehanamu na aku hawalili na
kugaya menu. (questioned) 43 Shapanu wantu yawamfiriziya
Mlungu hawang'eleng'eti gambira mshenji Muufalumi wa Tati
gwawu. Handa muwera na makutu, mpikaniri! 44 "Ufalumi wa
kumpindi ulifana ntambu ayi. Muntu yumu kawoniti ulunda
yaulififiti mulirambu. Su yomberi kanemeleriti nentu, kawufifiti
kayi na kagenditi kuwuza vyoseri vyakawera navi na kawuyiti
kuhemera lirambu lilii." 45 "Viraa, Ufalumi wa kumpindi ulifana
hangu. Muntu yumu kaweriti kankusakula lulu iherepa, 46
na pakayiwoniti lulu yimu inamana nentu nkulu, kagenditi
kuwuza vyoseri vyakaweriti navi na kuhemera lulu ilii." 47
"Viraa Ufalumi wa kumpindi ulifana hangu. Walowa wasomba
wamu watandira wavu wawu mulitanda na walowa wasomba
wa ntambu zoseri. 48 Wavu pauweriti na wasomba nduu,
wawunika pampeku pa litanda na kulivaga pasi kuwasyagula
wasomba, wasomba waherepa wawatula mumajamanda
gawu na wasomba wadoda wawasa. 49 Ntambu ayi hayiweri
lishaka lya upeleru, shipindi ashi wantumintumi wa kumpindi
wa Mlungu hawawalaviyi wantu yawatenda vidoda kulawa
kwa wantu waheri (aiōn g165) 50 na hawawasili mumotu gwa
Jehanamu, su womberi hawalili na kugayagaya menu gawu."
(questioned) 51 Yesu kawakosiya, "Hashi, mwerewa vitwatira
avi?" Wamwankula, "Yina." 52 Su yomberi kawagambira,
"Kila mfunda gwa Malagaliru yakawera mfundwa Muufalumi
wa kumpindi kalifana gambira muntu yakana numba yakatoliti
vintu vya makashu na vya syayi muluwanja lya kutulila vintu."
53 Yesu pakamalaliti kuwagambira mifanu ayi, kawukiti pahala
palii 54 na kagenditi kushijiji kwakuwi. Aku kafunditi wantu
mnumba ya Mlungu na woseri yawampikaniriti walikangashiti.
Womberi wakosiya, "Hashi, kapatiti koshi luhala alu? Hashi
kapata koshi mauzauza aga? 55 Hashi, ayu mwana ndiri
gwa msongola vintu na mawu gwakuwi wamshema Mariya
na walongu wakuwi ashina Yakobu na Yosefu na Simoni na
Yuda? 56 Na wadada wakuwi walikala ndiri panu? Hashi,
kagapata koshi goseri aga?" 57 Su womberi wamlema Yesu.
Yesu kawagambira, "Mbuyi gwa Mlungu hapeni kamjimiri
mlushi mwakuwi na ukaya kwakuwi, kumbiti lushi zimonga
wamjimira." 58 Toziya womberi wahera moyu, su hapeni
katendi mauzauza gavuwa palii.

14 Shipindi shilii mkulu gwa Galilaya Herodi kapikaniriti
visoweru vya Yesu. 2 Nakaka ndo Yohani Mbatiza,
ayu kazyuka kulawa kwa wahowiti, "kawagambira maafisa,
ayi ndo toziya kana likakala lwa kutenda mauzauza." 3
Herodi ndo yakalagaliriti kuwera Yohani wamkamuli, wamtawi
pingu na kumtula mushibetubetu. Katenditi hangu toziya ya
Herodiya mdala gwa Filipi mlongu gwakuwi. 4 Toziya Yohani
Mbatiza kaweriti kankumgambira Herodi, "Iherepa ndiri
gwenga kumyuga Herodiya!" 5 Herodi kafiriti kumlaga Yohani
Mbatiza, kumbiti katiliti wantu wa Shiyawudi toziya Yohani
Mbatiza womberi wamwoniti kuwera mbuyi gwa Mlungu. 6
Mumsambu gwa kulihola kwiwuka kwa Herodi, muhinga gwa
Herodiya, kaviniti kulongolu kwa wahenga woseri. Herodi
kanemeleriti nentu 7 su kamgambiriti, "Nulirapi, hanukupi
shoseri shagunduwa!" 8 Mawu gwa muhinga ulii kamhimiziyiti
muhinga gwakuwi kamgambiri tati gwakuwi kulonga, "Gunupi
palaa panu muluseru mtuwi gwa Yohani Mbatiza!" 9 Ata
hangu mfalumi kahinginikiti, kumbiti toziya ya kulirapilira
kwakuwi kulongolu kwa wahenga, kalagaliriti wamupi mtuwi
muhinga ulii. 10 Su kalagalira Yohani kadumulwi mtuwi

mushibetubetu. 11 Mtuwi gwa Yohani wagujega muluseru
na kumupa muhinga ulii, nayomberi kagujega kwa mawu
gwakuwi. 12 Wafundwa wa Yohani wiza, wayitoliti nshimba
ya Yohani na kuyisira, shakapanu wagenditi kwa Yesu na
kumgambira. 13 Yesu pakapikaniriti shisoweru kuusu Yohani,
kawukiti pahala palii mumtumbwi na kagenditi pahala pa
gweka. Wantu wapikiniriti aga, wamgendera Yesu kulawa
lushi zyawu na wamfata kwa magulu. 14 Yesu pakasulukiti
kulawa mumtumbwi na pakaliwoniti lipinga likulu lya wantu,
Kawawoneriti lusungu na kawaponiziyiti woseri yawaweriti
walwala. 15 Pamihi, wafundwa wakuwi wamgendereti
Yesu na walonga, “Saa zigenda kala na pahala panu
pagweka. Guwalekeziyi wantu wagendi zawu naguwaleki
wagendi muvijiji wakahemeri viboga.” 16 Yesu kawagambira,
“Hapeni wawuki, mwenga muwayupi vintu vya kuliya!” 17
Womberi wamwankula, “Twana mabumunda muhanu na
wasomba wawili hera.” 18 Yesu kalonga, “Su munjegeli
panu.” 19 Kawagambira wantu walivagi pasi mumihamba,
shakapanu katola mabumunda muhanu na wasomba wawili,
kalola kumpindi kwa Mlungu, kalonga mayagashii Mlungu.
Kagamega mabumunda na kawapanana wafundwa wakuwi
na wafundwa wawapanani wantu. 20 Kila muntu kaliya na
kwikuta. Shakapanu wafundwa wajojinira majamanda lilongu
na mbili ga vyavisigaliti. 21 Kwa wantu woseri yawaliyiti,
wapalu hera waweriti elufu muhanu pota kuwawalanga
wadala na wana. 22 Pala palii Yesu kawagambira wafundwa
wakuwi wakweni mumtumbwi na wamlongoleri kuloka
kumwambu kulitanda, shipindi yomberi kankuwaaga wantu.
23 Pakawaagiti kala, mweni kakweniti kulugongu kugenda
kumluwa Mlungu. Payisokiti pamihi, Yesu kaweriti gweka
yakuwi kulii, 24 na shipindi ashi mtumbwi guweriti kala
patali pa litanda, guweriti gugenda usegausega toziya
lihega liweriti lyankuguyumbisiya. 25 Payiweriti luhunjuhunju
Yesu kawagendiriti wafundwa wakuwi, pakagendagenda
pampindi pamashi. 26 Wafundwa wakuwi pawamwoniti
pakagendagenda pampindi pamashi, watiliti nentu. Womberi
washowangana pawalonga, “Shihoka ayu!” 27 Pala palii
Yesu kawagambira womberi, “Namtira, ndo neni!” 28
Shakapanu Peteru katakula, “Mtuwa, handa nakaka ndo
gwenga gung'ambiri neni nizi kwa gwenga pamashi.” 29 Yesu
kamgambira, “Gwizi!” Su Peteru kasuluka kulawa mumtumbwi
na kamgendera Yesu pakagendagenda pampindi pamashi.
30 Kumbiti pakawoniti liyega, kaweriti na lyoga su kanjiti
kudidimila mumashi. Shakapanu kalila pakalonga, “Mtuwa!
Gumponiziyi.” 31 Palaa palii Yesu kalitalipisiya liwoku lyakuwi
kamkola na kumgambira, “Ntambu yaguhera njimiru! Iwera
hashi gwana lyoga?” 32 Woseri wakwena mumtumbwi, na
liyega linyamalira. 33 Shakapanu wafundwa mumtumbwi
wamguwira Yesu pawalonga, “Nakaka gwenga gwa Mwana
gwa Mlungu!” 34 Waloka litanda na kusoka lushi lwa
Genezareti, 35 pahala wantu woseri wamumaniti Yesu.
Su wawajega wantu yawalwala kulawa lushi zoseri za
pakwegera na wamjegera Yesu. 36 Wamluwa kawajimiri
woseri yawalwaliti wapati kushinkula luwiniku lwa nguwu
yakuwi na woseri yawashinkuliti waweriti wakomu.

15 Shakapanu Mafalisayu wamu na wafunda wa Malagaliru
wamwiziriti Yesu kulawa Yerusalemu na wamkosiya,
2 “Iwera hashi, wafundwa waku wagajimira ndiri mafundu
gawafunditi wazewi wetu? Wagulula ndiri weri mawoku
gawu pakwanja kuliya!” 3 Yesu kawankula, “Iwera hashi
mwenga mjimira ndiri malagaliru ga Mlungu na kufata
mafundu genu? 4 Mlungu kalonga, ‘Guwapanani ligoya tati
gwaku na mawu gwaku,’ na ‘Yoseri yakamwigiranga tati
gwakuwi ama mawu gwakuwi, kafiruwa kalagwi.’ 5 Kumbiti
mwenga mfunda handa muntu kana shintu sha kumupa
tati gwakuwi ama mawu gwakuwi kumbiti kalonga, ‘Shintu
ashi numulavilira Mlungu,’ 6 su kafiruwa ndiri kumpanana
ligoya tati gwakuwi ama mawu gwakuwi. Kwa ntambu ayi
mwenga mushibeziya shisoweru sha Mlungu kwa kugajimira
mafundu genu. 7 Mwawafyangu mwenga! Vyakatungiti Isaya
mbuyi gwa Mlungu viwera nakaka kwa mwenga! 8 ‘Mlungu
kalonga, wantu awa wanupa ligoya neni kwa visoweru vyawu
hera, Kumbiti myoyu yawu nakaka iwera patali na neni. 9
Kunguwira kwawu kufaa ndiri, Toziya wafunda malagaliru ga
wantu gambira ndo malagaliru ga neni!’” 10 Shakapanu Yesu
kalishemiti lipinga lya wantu na kawagambira, “Mpikaniri na
mwerewi! 11 Shintu shashimwingira muntu munshimba hapeni
shimtendi muntu kaweri muhumba, kumbiti shilii shashimlawiti
ndo shimtenda muntu kaweri muhumba.” 12 Shakapanu
wafundwa wakuwi wamgendera na wamgambira, “Hashi,
guvimana kuwera Mafalisayu wakukalalira pawapikiniriti
visoweru vyagutakula?” 13 Yesu kawankula, “Kila mtera
gweni Tati gwangu kakumpindi kaguyaliti ndiri, hawagutupuli.
14 Namtira kuusu womberi! Womberi ndo walongoziya
wanalwisi na kana lwisi yumu pakamlonguziya kana lwisi
muyaguwi, woseri hawapokeri mulirindi.” 15 Peteru katakula,
“Gutakuliri gagutakula kwa twenga.” 16 Yesu kawagambira,
“Hashi, ata mwenga mwerewa ndiri kuliku wamonga? 17
Shintu shoseri shashiyingira mumlomu mwa muntu, shigenda
mumtima mwakuwi shakapanu shimlawa na shigenda
mshowu. 18 Kumbiti vitwatira vyavimlawa muntu mumlomu
vilawa mumoyu na vitwatira avi ndo vyavimtenda muntu
kaweri muhumba. 19 Toziya mumoyu mlawa maholu gadoda

ga ulagaji na uhumba na shimbegu na upitawu wa mpayu na
mayigilangu. 20 Vitwatila avi ndo vyavimtenda muntu kaweri
muhumba. Kumbiti kuliya shiboga pota na kunaviya mawoku
ntambu yamlonga, hapeni kumtendi muntu kaweri muhumba."
21 Yesu kawukiti pahala paliya na kagenditi pakwegera
na lushi lwa Tiru na Sidoni. 22 Mdala yumu yakalikariti
mlushi lwa Kanaani kamwiziriti Yesu pakabotanga, "Mtuwa,
Mwana gwa Dawudi, gumoneri lusungu! Muhinga gwangu
kana shamshera yakamgaziya nentu." 23 Kumbiti Yesu
kalonga ndiri shisoweru kwa yomberi. Wafundwa wakuwi
wamgendera na wamgambira Yesu, "Gumgambiri mdala ayu
kagendi zakuwi! Toziya kankutufatafata na kutenda umatu!"
24 Shakapanu Yesu kawankula, "Wantuma hera kwa wantu
wa Israeli yawagamiliti gambira kondolu." 25 Paliya mdala
ulii kiza na kamsuntamalira palongolu pa magulu gakuwi
pakalonga, "Mtuwa guntangi!" 26 Yesu kamwankula, "Ifaa
ndiri kutola shiboga sha wana na kuwawasila wang'ang'a."
27 Yomberi kamwankula, "Ayi ndo nakaka, Mtuwa kumbiti ata
wang'ang'a waliyaga vyavisigaliti na kutulukira pasi kwa meza
ya Mtuwa gwawu." 28 Su Yesu kamwankula, "Gwenga mdala
gwana njimiru nkulu! Shilii shagufira hashitendeki kwaku."
Na pala palii muhinga gwakuwi kawera mkomu. 29 Yesu
kawukiti palii na kagenda pampeku pa litanda lya Galilaya.
Kakwena kulugongu na kalivaga pasi. 30 Lipinga likulu lya
wantu limwizira pawamjegera wavibyeketu na wanalwisi
na bubu na wantu wamonga wavuwa yawaweriti walweli,
su wawatula palongolu pa magulu ga Yesu na yomberi
kawaponiziya. 31 Lipinga lya wantu lilikangashiti nentu
pawawoniti bubu katakula na wavibyeketu wagendagenda
na yawalewelekiti wawera wakomu na wanalwisi wawona
na wamkwisiti Mlungu gwa Israeli. 32 Yesu kawashema
wafundwa wakuwi na kalonga, "Nuwawonera lusungu wantu
awa, toziya wawera na neni mashaka matatu na vinu
wahera shintu shakuliya. Nfira ndiri kuwaleka wagendi
zawu pota na kuliya shiboga, nawalembuka munjira." 33
Wafundwa wakuwi wamkosiya, "Hashi, hatupati koshi shiboga
shitosha sha kulikutuziya lipinga lya wantu awa kushiwala
agawu?" 34 Yesu kawakosiya, "Hashi, mwanaga mabumunda
maninga?" Womberi wamwankula, "Mabumunda saba na
wasomba wadidini wadikawadika." 35 Yesu kalagalira lipinga
lya wantu lilivagi pasi muvipinga vipinga. 36 Shakapanu
katola mabumunda saba galii na wasomba walii, kalonga
mayagashii Mlungu, kamega mabumunda na kawapanani
wafundwa wakuwi na wafundwa wakuwi wawapanani wantu.
37 Wantu woseri waliyiti na kwikuta. Shakapanu wafundwa
wajojinira vyavisigaliti wamemeziya majamanda saba. 38
Wantu woseri yawaliyiti, wapalu gweka yawu waweriti elufu
msheshi pota kuwawalanga wadala na wana. 39 Shakapanu
Yesu kawaaga wantu, kakwena mumtumbwi na kagenda
pahala kwingi wakushema Magadani.

16 Mafalisayu wamu na Masadukayu yawamgendiriti Yesu
wafiriti kumuyambira, su wamgambiriti kawatenderi
liuzauza kulanguziya kuwera Mlungu kapamuhera na
yomberi. 2 Kumbiti Yesu kawankula, "Mshenji paguzyeta
mwenga mtakula, 'Twankugenda kuwera na shipindi
shiherepa toziya kumpindi kuwera kusheri.' 3 Na
pamandawira putiputi mtakula, 'Leru vula haitowi, toziya
kumpindi kusheri na ntiti.' Mwenga mushimana shipindi kwa
kulola kumpindi, kumbiti muvimana ndiri kuyimana ntambu ya
vipindi avi! 4 Shiyiwuku shikondola na shashihera uwaminika
kulongolu kwa Mlungu! Mfira mauzauza, kumbiti hapeni
mpananwi liuzauza lyoseri lilii ira hampananwi liuzauza
lya Yona." Su kawaleka na kagenda zakuwi. 5 Wafundwa
wakuwi pawalokiti kala kumwambu kulitanda, waliyaluwa
kutola mabumunda. 6 Yesu kawagambira, "Muweri masu,
na mlikali weri na simika ya Mafalisayu na Masadukayu."
7 Wantumintumi wanjiti kulitakuziyana weni kwa weni,
"Katakuliti hangu toziya tutoliti ndiri libumunda lyoseri."
8 Yesu kavimaniti shawatakula, su kawakosiya, "Mwana
njimiru shiyasi gaa! Hashi, shamuyowera pakati penu kuusu
kwahera libumunda lyoseri? 9 Hashi, mpaka vinu muvimana
ndiri? Hashi, mulihola ndiri panugamegiti mabumunda
muhanu toziya ya wantu elufu muhanu? Hashi, mjojiriti
majamanda maninga ga mabumunda yagasigaliti? 10 Ama
mabumunda saba gamuwagawiriti wantu elufu msheshi?
Hashi, mjojiniriti majamanda maninga ga mabumunda
yagasigariti? 11 Iwezekana hashi, muvimana ndiri kuwera
ntakuliti ndiri kuusu mabumunda? Mulikali weri na simika
ya Mafalisayu na Masadukayu!" 12 Shakapanu wafundwa
wavimana handa kankuwagambira ndiri walikali weri na
simika ya mabumunda kumbiti kulikala weri na mafundu ga
Mafalisayu na Masadukayu. 13 Yesu kagenditi pakwegera
na lushi lwa Kaisariya Filipi, kawakosiyiti wafundwa wakuwi,
"Hashi, wantu wankutakula mwana gwa muntu ndo gaa?"
14 Womberi wamwankula, "Wamonga watakula Yohani
Mbatiza na wamonga watakula Eliya na wamonga watakula
Yeremiya na wamonga walonga mbuyi gwa Mlungu." 15 Yesu
kawakosiya, "Hashi, mwenga mlonga neni nagaa?" 16 Simoni
Peteru kawankula, "Gwenga gwa Kristu, mwana gwa Mlungu
yakawera mkomu." 17 Yesu kalonga, "Mbaka gwenga Simoni
mwana gwa Yohani! Toziya unakaka awu kwahera muntu
yakakugubutulira gwenga, kumbiti Tati gwangu gwa kumpindi
ndo yakakugubutulira. 18 Na neni nukugambira gwenga

Peteru, gwenga gwa libuwi na pampindi palibuwi ali hanyawi shipinga shangu sha wantu yawanjimira neni, ata makakala ga mulirindi lyalihera upeleru hapeni gakukanki. **(Hadēs g86)**
19 Hanukupi funguwu za Ufalumi wa kumpindi kwa Mlungu, kila shagutata pasipanu shitatitwi kala kumpindi kwa Mlungu na kila shaguvugula pasipanu shivugulitwi kala kumpindi kwa Mlungu". **20** Shakapanu Yesu kawalagalira wafundwa wakuwi nawamgambira muntu yoseri handa yomberi ndo Kristu. **21** Kwanjira shipindi shili Yesu kanjiti kuwagambira pota na kufifa kwa wafundwa wakuwi, "Hang'endi Yerusalemu na aku hantabiki nentu kulawa kwa wazewi na watambika wakulu na wafunda wa Malagaliru. Hawanagi kumbiti lishaka lya tatu kwanjira panhowiti, hanzyuki." **22** Peteru kamtola Yesu kugenda kumpeku na kanjiti kumkalipira. "Nayiwera hangu Mtuwa! Shitwatila ashi hapeni shikupati." **23** Yesu kagalambuka na kamgambira Peteru, "Guwuki kulongolu kwa neni, Shetani! Gwenga gwa shidiwiru munjira yaneni, toziya maholu gaku aga galawa ndiri kwa Mlungu kumbiti galawa mumaholu ga muntu." **24** Shakapanu Yesu kawagambira wafundwa wakuwi, "Handa muntu yoseri yakafira kuwera ntumintumi gwangu, kalilemi mweni na kalutoli lupingika lwakuwi kanfati. **25** Toziya muntu yakafira kugalopoziya makaliru gakuwi mweni hakagahovii, kumbiti muntu yoseri yakagahoviya makaliru gakuwi toziya ya neni hakagalopoziyi. **26** Hashi, muntu hakapati shishi pakawupata ulunda wa pasipanu poseri shakapanu pakagahoviya makaliru gakuwi? Ndala! Kwahera shintu, muntu shakaweza kulaviya su kapati ukomu. **27** Toziya Mwana gwa Muntu hakizi muukwisa wa Tati gwakuwi pamuhera na wantumintumi wa kumpindi wa Mlungu na hakampanani mafupu kila muntu ntambu yakatenditi. **28** "Nakaka nukugambirani kwana wamonga mlaamu hapeni wahowi pamberi pa kumwona Mwana gwa Muntu pakiza Muufalumi wakuwi."

17 Pagapititi mashaka sita Yesu kamtoliti Peteru na Yakobu na Yohani mlongu gakuwi kagenda nawa gweka yawu kulugongu lutalipa. **2** Aku pawaweriti wakumlola Yesu kagalambuka sheni, sheni shakuwi shiweriti ndaa gambira mshenji na nguwu zyakuwi ziwera neru mbuu. **3** Shakapanu wafundwa watatu walii wawawoniti Musa na Eliya pawayowera na Yesu. **4** Su Peteru kamgambira Yesu, "Mtuwa, iherepa nentu twenga twapanu, pagufira hanyawi visasa vitatu, shimu shaku na shamonga sha Musa na shamonga sha Eliya." **5** Pakaweriti kankali kankutakula hangu, liwundu lifufu limgubikira na liziwu lipikanika kulawa muliwundi ali palilonga, "Ayu ndo mwana gwangu yanumfira nentu nherepeziwa nayomberi, mumpikaniri." **6** Wafundwa pawapikaniriti aga watiliti nentu, su wasuntama makukama. **7** Yesu kawagendera kawashinkula pakalonga, "Namtira, mgoloki!" **8** Pawaloliti wawona ndiri muntu gwingi kumbiti Yesu gweka yakuwi. **9** Pawaweriti wankusuluka kulugongu Yesu kawaberiziya nawamgambira muntu vitwatira yawaviwoniti mpaka Mwana gwa Muntu pawamzyukisiya kulawa kwa wahowiti. **10** Shakapanu wafundwa wakuwi wamkosiya, "Iwera hashi wafunda wa Malagaliru wankutakula eti mpaka Eliya kizi huti?" **11** Yesu kawankula, "Nakaka, Eliya hakizi kunyawa vitwatira yoseri. **12** Nukugambirani kuwera Eliya kiza kala na wantu wammana ndiri, kumbiti wamtendera vyawafiriti weni. Mwana gwa Muntu hawambeziyi ntambu ira ayi mumawoku gawu." **13** Peni panu wafundwa wavimana kuwera yomberi kaweriti kankuwagambira weni kuusu Yohani Mbatiza. **14** Pawawuyiti mulipinga lya wantu, muntu yumu kamgendera Yesu na kamsuntamalira, **15** na kalonga, "Mtuwa, gumwoneri lusungu mwana gwana! Yomberi kana shisirika, kayi mwana gwangu katabika nentu mala zitangala kaguwira mumotu ama mumashi. **16** Numjega kwa wafundwa waku, kumbiti waweza ndiri kumponiziya." **17** Yesu kawankula, "Shiyiwuku ashi shahera moyu na shipotoka! Hanulikali na mwenga mpaka ndii? Munjegeri panu mwana ayu!" **18** Yesu kamkalipira shamshera ulii, na shamshera kamlawa na mwana ulii kawera mkomu palaa palii. **19** Shakapanu wafundwa wakuwi wamgendera Yesu pahala pagweka wamkosiya, "Iwera hashi twenga tusinda kumwusiya shamshera ulii." **20** Yesu kawankula, "Toziya mwahera njimiru, nuwagambira nakaka pamuwera na njimiru gambira mbeyu ndidini nentu, hamuwezi kulugambira lugongu alu, 'Guwuki panu gugendi palii!' Na lugongu alu halugendi. Haguwezi kutenda shitwatila shoseri!" **21** Kumbiti kwa kuluwa na kufunga mweza kuwalaviya washamshera awa, kwahera shintu shingi shiweza. **22** Wafundwa pawaliwoniti pamuhera Galilaya, Yesu kawagambira, "Mwana gwa Muntu hawamupanani kwa wantu **23** na hawamlagi, kumbiti lishaka lya tatu kwanjira kuhowa kwakuwi hakazyuki." Wafundwa waweriti na ushiwa nentu. **24** Yesu pamuhera na wafundwa wakuwi pawasokiti Kafarinaumu, watola mpiya za zaka za Numba nkulu ya Mlungu wamgenderiti Peteru na wamkosiya, "Hashi mfunda gwenu kalipa mpiya za zaka za Numba nkulu ya Mlungu?" **25** Peteru kawankula, "Yina!" Su Peteru pakayingiriti mnumba, pamberi kanetakuli shisoweru shoseri, Yesu kamkosiya, "Simoni gwengapa guwona ashi, wafalumi wa pasipanu watola ushuru ama kodi kwa ashina gaa? Kulawa kwa wenikaya ama kwa wahenga?" **26** Peteru kawankula, "Kulawa kwa wahenga." Yesu kamgambira, "Iherepa!, Su wenikaya wawusika ndiri kulipa. **27** Kumbiti

wantu awa nawatuwona twenga twawadoda. Su mgendi
kulitanda mwakalopoli somba. Somba gwa kwanja kumlopola,
gugubuturi mlomu gwakuwi na haguwoni mpiya zazitosha
kulipira zaka yangu na mwenga. Guzitoli na gulipi kodi
zyetu."

18 Shipindi shilii wafundwa wamgenderiti Yesu kumkosiya,
"Hashi, ndo gaa hakaweri mkulu Muufalumi wa
kumpindi kwa Mlungu?" **2** Su Yesu kamshema mwana yumu,
kamgolosiya pakati pawu, **3** na kalonga, "Nukugambirani
nakaka pamuwera ndiri gambira wana awa hapeni mwingiri
nakamu Muufalumi wa kumpindi kwa Mlungu. **4** Yakawera
mkulu Muufalumi wa kumpindi kwa Mlungu ndo ulii
yakalisulusiya mweni na kuwera gambira mwana ayu. **5** Na
yoseri yakamshemera mwana gambira ayu, kanshemera
neni. **6** "Yoseri yakamtenda yumu gwa wana wadidini awa
katendi vidoda, iweri mbaka kwa muntu ulii kumtawalira
musingu mwakuwi lwala na kumwasira mubahari. **7** Shondi
pasipanu toziya ya vintu vyavimtenda muntu katendi vidoda!
Vintu avi mpaka vilawiri, kumbiti shondi kwa ulii yakayijega
kwawomberi! **8** "Handa liwoku lyaku ama ligulu lyaku
palikutenda gutendi vidoda, gulidumuli na gulyasi kutali!
Iherepa nentu kwingira muukomu pota na liwoku ama ligulu
kuliku kuwera na mawoku goseri na magulu goseri na
wakwasili mumotu yagutiya ndiri mashaka goseri. **(aiōnios
g166)** **9** Handa lisu lyaku palikutenda gutendi vidoda,
guliwusiyi! Iherepa nentu muntu kwingira muukomu wa
mashaka goseri paguwera na lisu limu kuliku kuwera na
masu goseri na wakwasili mumotu gwa Jehanamu. **(Geenna
g1067)** **10** "Mulikali weri namumbeziya yumu gwa wadidini
awa. Nukugambirani, wantumintumi wawu wa kumpindi
kwa Mlungu, shipindi shoseri wapalongolu pa Tati gwangu
kakumpindi. **11** Mwana gwa Muntu kiziti kulopoziya shilii
shashiyagamiriti. **12** "Mulihola hashi muntu pakawera na
wakondolu miya na yumu pakayagamira hakatendi hashashi?
Hakawaleki walii lilongu tisa na tisa palugongu na kugenda
kumsakula ulii yakagamiriti. **13** Pakamwona, nukugambirani
nakaka hakamnemeleri ulii kondolu yumu yakagamiriti kuliku
mlilongu tisa na tisa yawagamiliti ndiri. **14** Ntambu ira
ayi Tati gwenu gwa kumpindi kafira ndiri ata yumu gwa
wadidini kagamiri. **15** "Handa mlongu gwaku pakakukoseya,
gumgenderi gwakamberiziyi. Gutendi hangu pamuwera
gweka yenu. Pakakupikanira hagumpati mlongu gwaku. **16**
Kumbiti pakakupikanira ndiri, gumtoli muntu yumu ama wawili
pamuhera na gwenga, su muyoweri kwa wapitawu wawili
ama watatu, Malembu Mananagala ntambu yagalembitwi. **17**
Na pakashipikanira ndiri ashi, gutakuli kila shintu mushipinga
sha wantu yawamjimira Yesu. Upeleru pakashipikanira ndiri
shipinga ashi, gumloli gambira muntu yakamumana ndiri
Mlungu ama mtola kodi. **18** "Su nukugambirani woseri,
shamlewelera pasipanu shileweleritwi kala kumpindi kwa
Mlungu na shamulekeziya pasipanu shilekeziwitwi kala
kumpindi kwa Mlungu. **19** "Nukugambirani kayi, wawili
wenu pasipanu pawajimilirana kumluwa Mlungu shoseri, Tati
gwangu gwa kumpindi hakawatenderi shitwatila ashi. **20**
Wantu wawili ama watatu pawaliwona pamuhera kumluwa
Mlungu mulitawu lyaneni, hanweri pamuhera na womberi." **21**
Shakapanu Peteru kamgenderiti Yesu na kumkosiya, "Mtuwa,
hashi mlongu gwangu pakankoseya numulekiziyi mala
ninga? Hashi, mala saba?" **22** Yesu kamwankula, "Ndala,
mala saba ndiri kumbiti miya msheshi na lilongu tisa, **23**
toziya Ufalumi wa kumpindi ulifana na ntambu ayi. Kuweriti na
mfalumi yumu yakafiriti kulola mawalanga ga wantumintumi
wakuwi. **24** Pakanjiti kutenda hangu, wamjegera muntu
yumu yakaweriti wankumshonga mpiya elufu lilongu. **25**
Ntumintumi ulii kaweriti ndiri na mpiya zitosha zya kulipa
uwanda wakuwi, su mfalumi kalagaliriti kuwera yomberi
wamuwuzi gambira ntumintumi pamuhera na mdala gwakuwi
na wana wakuwi na vyoseri vyakawera navi su kalipi uwanda.
26 Ntumintumi ulii kasuntamala palongolu pa mfalumi na
kamluwiti, 'Gunheperi huti, hanukulipi kila shintu!' **27** Mtuwa
gwa ntumintumi ulii kamwoneriti lusungu, su kamlekeziya
uwanda ulii na kamleka kagendi zakuwi. **28** "Ntumintumi ulii
pakawukiti, kaliwoniti na yumu gwa wantumintumi wayaguwi
yakaweriti kankumshonga mpiya miya yimu. Su kamkamula
yomberi na kanjiti kumkaba singu pakamgambira, 'Gunipi
shilii shagunkopiti!' **29** Ntumintumi myaguwi kamsuntamalira
na kamluwa pakalonga, 'Gunheperi wuti, hanukulipi uwanda
waku woseri!' **30** Kumbiti yomberi kajimiriti ndiri, su kamtatira
mushibetubetu mpaka pakalipa lideni lilii. **31** Wantumintumi
wayaguwi pawawoniti vitwatira vyavilawiliti, wahinginikiti
nentu na wagenditi kumgambira Mfalumi kila shintu. **32**
Mfalumi kamshema ntumintumi ulii na kamgambira, 'Gwenga
gwa ntumintumi gufaa ndiri! Neni nukulegeziya toziya
gunduwiti nukulegiziyi. **33** Gufiruwitwi gwenga gumwoneri
lusungu ntumintumi muyagu ntambu yanukuwoniriti lusungu
gwenga.' **34** Mfalumi kakalariti nentu, kamlaviya ntumintumi
ayu wamwazibu na kumtatira mushibetubetu mpaka pakalipiti
uwanda woseri." **35** Na Yesu kamaliriti kwa kulonga, "Ndo
Tati gwangu gwa kumpindi hakawatenderani ntambu ira ayi
kila muntu pakati penu pakamlegeziya ndiri mlongu gwakuwi
kulawa mumoyu mwakuwi."

19 Yesu pakamaliliti kutakula visoweru avi, kawuka
Galilaya kagenda mumkowa gwa Yudeya, kumwambu
kulushemba Yoridani. **2** Wantu wavuwa wamgenderiti
aku, na yomberi kawaponiziyiti walelwi. **3** Mafalisayu
wamu wamwizira, wafiriti kumgomiziya pawamkosiya,
"Hashi, Malagaliru getu gatulekeziya muntu kumleka mdala
gwakuwi kwa likosa lyoseri?" **4** Yesu kawawankula, "Hashi,
hamwebetuli Mumalembu Mananagala handa Mlungu
pakanjiti kumuumba muntu mpalu na mdala? **5** Su Mlungu
kalonga, 'Toziya ayi hakamleki mawu na tati gwakuwi,
hakagendi na mdala gwakuwi, woseri awili hawaweri
yumu.' **6** Su womberi hawaweri ndiri awili, kumbiti hawaweri
yumu. Shakalemetiziyiti Mlungu, muntu nakashitula gweka."
7 Kumbiti Mafalisayu wamkosiya, "Iwera hashi, Musa
katupanani Lilagaliru kwa muntu kumleka mdala gwakuwi
kwa kumpanani malembu ga kumleka?" **8** Yesu kawankula,
"Musa kalagaliriti kuwaleka wadala wenu toziya mwelewa
ndiri pawawafundisha. Kumbiti iwera ndiri ntambu ayi
mushipindi Mlungu pakaumbiti. **9** Nukugambirani kuwera
muntu yoseri yakamleka mdala gwakuwi kwantambu yoseri
ilii kuliku kujimira kwakuwi, su katenda uhumba pakayuga
mdala gwingi." **10** Wafundwa wakuwi wamgambira, "Paviwera
vitwatira vya mpalu na mdala vya ntambu ayi, mbaka
kulikala pota kuyuga." **11** Yesu kawankula, "Vitwatila avi
viwawusu ndiri woseri yawaweza kuvijimira, kumbiti hera kwa
woseri Mlungu yakawapanani wavimani. **12** Toziya kwana
vintu vimonga vyavimtenda muntu kayugi ndiri, wamonga
wayiwukiti ntambu ira ayi, na wamonga watendwa na wantu
hapeni wayugi na wamonga walema kuyuga toziya ya
Ufalumi wa kumpindi. Yoseri yakajimira mafundu aga, su
kagajimili." **13** Wantu wamu wamjegeriti Yesu wana wadidini
su kawakisikiri na kuwaluwira kwa Mlungu, kumbiti wafundwa
wawakalipira. **14** Yesu katakula, "Muwaleki wana wizi kwa
neni, namuwalewelera toziya Ufalumi wa kumpindi ndo
wa wantu gambira wana awa." **15** Kawakisikira womberi,
shakapanu kawuka palii. **16** Muntu yumu kamgendera
Yesu kamkosiya, "mfunda, ntendi shintu gaa shiherepa
su mpati ukomu wa mashaka goseri?" **(aiōnios g166)** **17**
Yesu kamwankula, "Iwera hashi gunkosiya kuusu shitwatila
shiheri? Kwana yumu hera yakawera muheri. Pagufira
kwingira muukomu wa mashaka goseri gugajimili malagaliru
ga Mlungu." **18** Yomberi kakosiya, "Malagaliru goshi?" Yesu
kamwankula, "Nagulaga, nagutenda uhumba, nagwiwa,
nagutakula upitawu wa mpayu kwa muntu yoseri, **19**
guwapanani ligoya tati gwaku na mawu gwaku, na guwafiri
wantu wamonga ntambu yagulifira gumweni." **20** Muntemba
ulii kamgambira, "Malagaliru goseri nugajimira, ntendi
shishi shimonga?" **21** Yesu kamgambira yomberi, "Handa
pagufira guweri muheri nakaka, gugendi gwakawuzi vintu
vyaku vyoseri na guwapanani mpiya wahushu na gwenga
haguweri mlunda kumpindi kwa Mlungu, shakapanu gwizi
gunfati." **22** Muntemba ulii pakapikaniriti aga, kagenda
zakuwi pakakalala toziya kaweriti kalunda nentu. **23**
Shakapanu Yesu kawagambira wafundwa wakuwi, "Nakaka
nukugambirani mwenga, hayiweri vikamala nentu kwa mlunda
kwingira Muufalumi wa kumpindi. **24** Nakaka nuwagambirani,
hayiweri vikamala kwa mlunda kwingira Muufalumi wa
Mlungu kuliku shigongolu shawashishema ntembu kwingira
mushitoboli sha sindanu." **25** Wafundwa pawapikaniriti
aga, walikangasha nentu. Su wamkosiya, "Hashi, ndo gaa
yakaweza kulopoziwa?" **26** Yesu kawalola na kawankula,
"Ashi shikamala nentu kwa wantu, kumbiti kwa Mlungu
shila shintu shikamala ndiri." **27** Shakapanu Peteru kalonga,
"Guloli, twenga tuleka shila shintu na tukufata gwenga.
Hashi, hatupati shishi?" **28** Yesu kawagambira, "Hamuweri na
unakaka kuwera Mwana gwa Muntu pakalikala mushibanta
sha shifalumi shikwisa muisi yasyayi, mwenga yamunfata
neni, hamulivagi muvibanta vikwisa, kugakolamlima makabila
lilongu na mbili ga Israeli. **29** Na yoseri yakalekiti numba
ama mlongu ama mhasha ama tati ama mawu ama wana
ama malambu toziya yaneni, hakapati mala miya nentu ya
vilii yakavilekiti na hakalikali muukomu wa mashaka goseri.
(aiōnios g166) **30** Kumbiti wantu wavuwa yawawera wa kwanja
vinu hawaweri wa kupelera, na woseri yawawera wakupelera
vinu hawaweri wa kwanja.

20 "Ufalumi wa kumpindi ulifana hangu. Kuweriti na
muntu yakalilawa mandawira putiputi kugenda kuwatula
wantu watendi lihengu mulirambu lyakuwi lya mizyabibu. **2**
Kapataniti nawomberi shibenamgongu sha lishaka limu, na
kawajega wantu wamu mulirambu lyakuwi lya mizyabibu.
3 Kalawa saa tatu mandawira kagenda pahala pa soku
kawawona wantu wamonga wagoloka paliya wahera
lihengu. **4** Su kawagambira, 'Mwenga mgendi mwakatendi
lihengu mulirambu lya mizyabibu, neni hanuwapanani
shibenamgongu.' **5** Su womberi wagenda. Mweni kana
lirambu kawuka kayi saa sita na saa tisa palwala, katenditi
ntambu iraa. **6** Payiweriti pakwegera na mshenji kuzyeta
pakagenditi pahala pa soku, kawawoniti wantu wamonga
wankali wankugoloka paliya. Yomberi kawakosiya, 'Iwera
hashi mgoloka panu paliwala poseri pota kutenda lihengu?'
7 Womberi wamwankula, 'Kwahera muntu yakatupa lihengu
twenga.' Na yomberi kawagambira, 'Mwenga mgendi na
kutenda lihengu mulirambu lyaneni lya mizyabibu.' **8**
"Mshenji paguzyetiti yakana lirambu kiziti na kamgambiriti

mtula mpiya gwakuwi, ‘Guwashemi watenda lihengu na
guwapanani vibenamgongu vyawu, gwanjiti kuwapanana
yanuwajegiti muupeleru na gumaliri kwa kuwapanana walii
yanuwajegiti kwanja.’ 9 Wantu yawanjiti kutenda lihengu
mshenji kuzyeta, gumpanani kila muntu shibenamgongu sha
lishaka limu. 10 Su wantu waliya yawaweriti wakwanja kwiza
kutenda lihengu wiziti kutola mpiya zyawu, womberi waliholiti
kuwera hawapati mpiya nentu kuliku womberi, kumbiti
wapatiti vibenamgongu vyawu kila muntu. 11 Womberi
watoliti mpiya zyawu na wanjiti kumuhinginiziya mtuwa
yakawajegiti kutenda lihengu. 12 Watakula, ‘Wantu awa
yaguwajegiti kutenda lihengu muupeleru, watenda lihengu
lisaa limu hera, twenga tutenda lihengu kwanjira mandawira
mpaka mshenji kuzyeta, tuvumiliya mshenji gukalipa, su
gwenga gutulipa twenga ntambu yaguwalipa womberi!’ 13
“Mtuwa ulii kamwankula yumu gwawu, ‘Gupikaniri ganja,
nukupunja ndiri shintu! Toziya gujimilirana na neni nukulipi
shibenamgongu. 14 Vinu gutoli malipu gaku na gugendi
ukaya. Nfira kumupa muntu ayu yanumjegiti muupeleru
kutenda lihengu, shibenamgongu ntambu yanukupanana
gwenga. 15 Hashi, neni nekeziwa ndiri kutenda ntambu yanfira
kutendera mpiya zangu? Ama gumonera weya toziya neni
ntanga wantu?’” 16 Yesu kamalira kwa kutakula, “Su wantu
woseri yawawoneka wakuupeleru vinu, hawaweri wakwanja
na wantu woseri yawawoneka wakwanja vinu, hawaweri
wakuupeleru.” 17 Yesu pakaweriti kankugenda Yerusalemu,
kawatoliti wafundwa wakuwi lilongu na wawili pambwega na
kuwagambira gweka yawu pawaweriti wankugendagenda.
18 Kawagambira, “Mpikaniri, twankugenda Yerusalemu,
aku Mwana gwa Muntu hawambati na kumjega kwa
Watambika wakulu na wafunda wa Malagaliru. Womberi
hawamtozi kumlaga 19 na hawawapanani wantu wa isi
zimonga, womberi hawamtenderi lidufiya na hawamkomi na
hawamlagi kwa kumkong'ondera mulupingika na lishaka
lya tatu kwanjira pakahowiti hakazyuki.” 20 Shakapanu
mdala gwa Zebedayu kiziti kwa Yesu pamuhera na wana
wakuwi wawili, kamsuntamalira na kumluwa shintu. 21
Yesu kamkosiya, “Gufira shishi?” Mawu uliya kamwankula,
“Gunahidi neni kuwera wana waneni awa wawili hawalivagi
yumu uwega waku wa kumliwu na yumonga uwega waku wa
kumshigi, shipindi paguwera Mfalumi.” 22 Yesu kawankula
wana walii, “Muvimana ndiri shamluwa. Hashi, muweza
kulandira lutekeru lwa ndabibiku lwanfira kulandira neni?”
Womberi wamwankula, “Tuweza.” 23 Yesu kawagambira,
“Nakaka hamlandiri lutekeru lwangu. Kumbiti neni hapeni
ntakuli yoshi hakalivagi kumliwu ama kumshigi kwaneni.
Shitwatira ashi ndo sha woseri yawatulilwa kala na Tati
gwangu.” 24 Wafundwa wamonga walii pawapikaniriti aga,
wawakalaliti walongu wawili walii. 25 Su Yesu kawashema
woseri pamuhera na kawagambira, “Muvimana kuwera
wakolamlima wa isi zimonga wankuwakola wantu wawu
kwa makakala na walongoziya wawu wanauwezu nentu. 26
Kumbiti kwa mwenga naiwera gambira womberi pakati penu.
Handa pakati penu kwana muntu yakafira kuwera mkulu,
kaweri ntumintumi gwa wantu woseri. 27 Handa pakati
penu kwana muntu yakafira kuwera gwa kwanja, kaweri
ntumintumi gwenu. 28 Na neni Mwana gwa Muntu niziti
ndiri wantenderi, kumbiti niziti kutenda na kuwulaviya ukomu
wangu, su nuwalopoziyi wantu wavuwa.” 29 Yesu pamuhera
na wantumintumi wakuwi pakaweriti wankuwuka lushi lwa
Yeriku, lipinga likulu lya wantu limfatiti. 30 Su kuweriti na
wanalwisi wawili walivaga pampeku pa njira, wapikiniriti
kuwera Yesu kankupita peni paliya, su wanjiti kubotanga,
“Mtuwa, Mwana gwa Dawudi! Gutuwoneri lusungu!” 31
Lipinga lya wantu liwakalipira na kuwagambira wanyamali.
Kumbiti womberi wongera kubotanga, “Mtuwa, Mwana gwa
Dawudi! Gutuwoneri lusungu!” 32 Yesu kagoloka kawashema
womberi. Su kawakosiya, “Mfira nuwatenderi shishi?” 33
Womberi wamwankula, “Mtuwa, tuluwa kuwona!” 34 Su Yesu
kawawonera lusungu, kawashinkula masu gawu, na palaa
paliya waweziti kuwona na wamfatiti.

21 Yesu na wafundwa wakuwi pawaweriti pakwegera
na Yerusalemu na kusoka Betifagi kulugongu lwa
Mizeyituni, kawatumiti wantumintumi wakuwi wawili, 2
pakawagambira, “Mgendi mpaka kushijiji sha palongolu
penu na hamumwoni punda na mwana gwakuwi wawatawa.
Muwayopoli na munjegeri. 3 Handa muntu yoseri pakatakula
shoseri, mumgambiri, ‘Mtuwa kawafira kawatenderi na
shakapanu hawawalekeri.’” 4 Shitwatira ashi shitendikiti
su galii gagatakulitwi na mbuyi gwa Mlungu gatendeki, 5
“Mlugambiri lushi lwa Sayuni, Guloli, Mfalumi gwaku kankwiza
kwa gwenga! Ndo mpoli na kakwena panani pa punda, Na
ndama, mwana gwa punda.” 6 Su wafundwa wakuwi wagenda
na watenda ntambu Yesu yakawalagaliriti, 7 wamjega punda
ulii na ndama gwakuwi, wayazilira nguwu zyawu panani pa
punda na Yesu kakwena kalivaga pampindi pakuwi. 8 Lipinga
lya wantu wayarika nguwu zawu munjira, na wantu wamonga
wadumula maputira ga mitera na waiyalika panjira. 9 Lipinga
lya wantu wamlongoleriti Yesu na wamonga wamfatiti kumbeli
pawabotanga, “Kakwiswi Mwana gwa Dawudi! Mlungu
kamtekeleri yakiza mulitawu lya Mtuwa! Kakwiswi Mlungu!” 10
Yesu pakaweriti kankwingira Yerusalemu, lushi loseri luweriti
na shelekusheleku. Wantu wakosiyiti, “Hashi, ayu ndo gaa?”

11 Lipinga lya wantu liwankula, “Ayu ndo Yesu mbuyi gwa
Mlungu, kalawa Nazareti isi ya Galilaya.” 12 Yesu kagenda
kwingira Mnumba nkulu ya Mlungu, kawawinga kunja wantu
woseri yawaweriti wankuwuza na kuhemera vintu palii.
Kazigalambuziya meza zawaweriti wankuvunjira mpiya na
vigoda vya wantu yawaweriti wankuwuza wang'unda, 13
na kawagambira, “Galembwa Mumalembu Mananagala
kuwera Mlungu kalonga, ‘Numba nkulu yaneni hayishemwi
numba ya sala.’ Kumbiti mwenga muyitenda mpanga ya
wapoka!” 14 Wanalwisi na yawalewelekiti wamgendiriti Yesu
Kunumba nkulu ya Mlungu na yomberi kawaponiziya. 15
Su, watambika wakulu na wafunda wa Malagaliru wakalaliti
pawawoniti vitwatira vya kulikangasha vyakatenditi na
wana pawaweriti wankubotanga Mnumba nkulu ya Mlungu
pawalonga, “Kakwiswi Mwana gwa Dawudi!” 16 Su womberi
wamkosiya Yesu, “Hashi, gupikinira ntambu yawalonga?”
Yesu kawankula, “Yina mpikanira. Hashi, hamwebetuli
Malembu aga? ‘Guwafunditi wana na wana wanonu ntambu
ya kukukwisa.’” 17 Su, Yesu kawaleka na kagenda kunja
kwa lushi na kagenda Betaniya na kalikaliti kulaa pashiru
poseri. 18 Yesu pakaweriti kankuwuya mlushi mandawira
putiputi, kaweriti na njala. 19 Kaguwona mkuyu pampeku pa
njira na kagugendera, kumbiti guweriti gwahera bwajubwaju
loseri ira gwana mihamba hera. Su kagugambira mtera,
“Hapeni guleri kayi mabwajubwaju!” Palaa palii mkuyu
gulii guyuma. **(aiōn g165)** 20 Wafundwa pawaguwoniti na
walikangasha, pawalonga, “Iwera hashi mkuyu agu guyuma
kanongola?” 21 Yesu kawankula, “Nakaka nuwagambirani,
handa pamuwera na njimiru pota na lyoga, hamuwezi kutenda
ntambu yantenditi kwa mkuyu agu na kwa hangu ndiri
hera kumbiti ata hamuwezi kulugambira lugongu, ‘Gutupuki
gukalidibiziyi gumweni mulitanda,’ na hayitendeki. 22 Handa
pamwajimira, hampananwi shoseri shamluwa kwa Mlungu.”
23 Yesu kingiriti Mnumba nkulu ya Mlungu na kaweriti
kankufunda. Watambika wakulu na wazewi wamwiziriti Yesu
na kumkosiya, “Hashi, gutenda vitwatira avi kwa uwezu
wa gaa? Hashi, ndo gaa yakakupanana uwezu awu?” 24
Yesu kawankula, “Naneni hanuwakosiyi likosiwu limu na
pamunankula, su naneni hanuwagambirani ntenda vitwatira
avi kwa uwezu wa gaa. 25 Nuwakosiya, ‘Hashi, uwezu wa
Yohani Mbatiza ulawiti kwagaa? Hashi, ulawiti kumpindi ama
kwa wantu?’” Kumbiti wanjiti kulitakuziyana weni, “Hatulongi
ashi? Handa patutakula, ‘Ulawiti kwa Mlungu,’ yomberi
hakatukosiyi, ‘Su, iwera hashi mumjimiriti ndiri Yohani?’
26 Kumbiti patulonga, ‘Ulawiti kwa wantu,’ tutira lipinga
lya wantu toziya wantu woseri wavimana kuwera Yohani
kaweriti mbuyi gwa Mlungu.” 27 Su, wamwankula Yesu,
“Tuvimana ndiri.” Yesu kawagambira, “Naneni viraa hapeni
nuwagambiri ntenda vitwatira avi kwa uwezu wa gaa. 28
“Vinu mwenga mulihola ashashi kwa shitwatira ashi? Kuweriti
muntu yumu yakaweriti na wana wakuwi wawili. Yomberi
kamgendiriti mkulu yumu na kulonga, ‘Mwana gwangu, leru
gugendi gwakatendi lihengu mulirambu lya mizyabibu.’ 29
Yomberi kamwankula, ‘Hapeni ng'endi,’ kumbiti shakapanu
kagenda kutenda lihengu. 30 Shakapanu tati ulii kamgendera
mwana gwakuwi yumonga kamgambiriti ntambu ilii. Yomberi
kamwankula, ‘Yina tati hang'endi,’ kumbiti kagenditi ndiri. 31
Hashi, pa wawili awa gaa yakatenditi gakafiriti tati gwakuwi?”
Womberi wamwankula, “Uliya mwana gwa kwanja.” Su,
Yesu kawagambira, “Nuwagambirani nakaka, watola kodi na
wandiyandiya hawawalonguleri kugenda kwingira Muufalumi
wa Mlungu. 32 Toziya Yohani Mbatiza kiziti kwa mwenga
kawalanguziya njira ya kulikala ya kumfiriziya Mlungu na
mwenga mumjimira ndiri, kumbiti watola kodi na wandiyandiya
wamjimiriti. Ata pamwoniti goseri aga, mwenga mlekiti
ndiri vidoda vyamtenda na kumjimira yomberi.” 33 Yesu
kalonga, “Mpikaniri mfanu gumonga. Kuweriti na muntu
yakaweriti na lirambu, ndo mweni yakalimiti mizyabibu,
katindiziya lipamanda na kabawa linegu lya kukamira
zyabibu na kanyawiti liringu lya kulolelera. Shakapanu
lirambu lya mizyabibu lilii kaliyazimira kwa walimaji, mweni
kagenda mwanja gwa kutali. 34 Shipindi sha kubenanga
pashisokiti, kawatumiti wantumintumi wakuwi kwa walimaji
walii, su watoli semu yakuwi yawabeniti. 35 Walimaji walii
wawakamula wantumintumi wakuwi, yumu wamkomanga,
yumonga wamlaga na yumonga wamlaga kwa kumgumanga
mabuwi. 36 Muntu ulii kawatuma kayi wantumintumi wamonga
wavuwa, kuliku wa kwanja, walimaji walii watenda ntambu
ira ilii. 37 Upeleru kamtuma mwana gwakuwi kugenda kwa
womberi pakalihola, ‘Nakaka hawampikiniri mwana gwangu.’
38 Kumbiti walimaji walii pawamwoniti mwana gwakuwi,
walitakuziyana weni kwa weni, ‘Ayu ndo muhala gwakuwi.
Mwizi tumlagi na uhala wakuwi hauweri watwenga!’ 39 Su,
wambata na wamlaviya kunja kulirambu lilii lya mizyabibu na
wamlaga.” 40 Yesu kawakosiya, “Vinu, mweni kana lirambu
lya mizyabibu pakiza, hakawatendi hashi walimaji walii?”
41 Womberi wamwakula, “Hakawalagi woseri yawatenditi
vidoda na lirambu lilii hakawapanani walimaji wamonga, ndo
weni hawamupanani semu yakuwi yawavibena kwa shipindi
sha kubenanga.” 42 Yesu kawagambira, “Hashi, hamwebetuli
shawalembiti Mumalembu Managala? ‘Libuwi lyawalilemiti
wanyawa numba, vinu liwera libuwi lyaliwera na mana nentu
kuliku mabuwi goseri. Mtuwa ndo yakatenditi shitwatira ashi,
shitwatira sha kulikangasha nentu kwa twenga!’” 43 Yesu

kongera kutakula, “Su nuwagambirani, Ufalumi wa Mlungu
hawawawusiyi kwa mwenga na kuwapanani wantu yawalera
mabwajubwaju gaherepa. 44 Yoseri yakaguwa pa libuwi ali
hakamegeki vipandi vipandi na libuwi palimguwira muntu
yoseri, halimupekesi.” 45 Watambika wakulu na Mafalisayu
pawapikaniriti mifanu ya Yesu na wavimaniti kuwera yomberi
kaweriti kankuwalonga weni. 46 Su wajeriti kusakula ntambu
ya kumkamula Yesu. Kumbiti womberi watiriti lipinga lya
wantu lyawamaniti kuwera Yesu ndo mbuyi gwa Mlungu.

22 Yesu katakuliti nawomberi kayi kwa mfanu. 2 “Ufalumi
wa kumpindi ulifana ntambu ayi. Kuweriti na mfalumi
yakamtandiriti mwana gwakuwi mpalu msambu gwa ndowa.
3 Su, kawatumiti wantumintumi wakuwi wakawashemi walii
yawashemiritwi wizi kumsambu, kumbiti walii yawashemiritwi
walemiti kwiza. 4 Kawatuma kayi wantumintumi wamonga,
pakatakula, ‘Muwagambiri yawawashemiriti kuwera msambu
gwangu vinu gwa kala, wang'ombi wangu na wandama
waherepa wawalikitula kala. Shila shintu shiwera kala,
su mwizi mumsambu gwa ndowa!’ 5 Kumbiti wahenga
yawashemiritwi walishera ndiri, su wendereyiti na vitwatira
vyawu, yumu kagenditi kulirambu kwakuwi na yumonga
kagenditi kutenda biyashala yakuwi, 6 na wamonga
wawakamula wantumintumi walii, wawakomanga na
kuwalaga. 7 Mfalumi ulii kakalariti nentu, su kawatuma
wanjagila wakuwi wakawalagi woseri yawatenditi hangu na
kapambira motu lushi zyawu. 8 Shakapanu kawagambira
wantumintumi wakuwi, ‘Msambu gwa ndowa gwa kala,
kumbiti yawashemiritwi walema kwiza. 9 Vinu mgendi munjira
pamwawona wantu woseri mwashemi wizi mumsambu
gwa ndowa.’ 10 Su wantumintumi walii wawuka na
wagenda munjira, wawashemera wantu woseri yawawoniti,
wadoda na waheri, numba yoseri ya msambu ivuwiti
wahenga. 11 “Mfalumi pakayingiriti kuwalola wahenga,
kamwona muntu kavala ndiri nguwu ya ndowa. 12 Mfalumi
kamkosiya, ‘Ganja, gwingira hashi panu pota kuvala nguwu
ya ndowa?’ Kumbiti yomberi kawankula ndiri. 13 Palaa
palii mfalumi kawagambira wantumintumi, ‘Mumtawi magulu
na mawoku, mwakamwasi kunja muntiti. Aku hakalili na
kugayagaya menu gakuwi.’” 14 Na Yesu kamalira kwa
kutakula, “Yawashemiritwi wavuwa, kumbiti yawasyagulitwi
ndo wadidini.” 15 Shakapanu Mafalisayu wagenda zawu
na wapangiti ntambu ya kumgomiziya Yesu kwa visoweru
vyakuwi. 16 Su, womberi wawatuma wafundwa wawu
pamuhera na wantumini wa shipinga sha Herodi kugenda kwa
Yesu. Womberi walonga, “mfunda, tuvimana handa gwenga
gutakula nakaka. Gwenga gufunda nakaka kuusu mafiliru
ga Mlungu kwa wantu, gutira ndiri shawalihola wamonga,
toziya gulishera ndiri ukulu wa muntu. 17 Su, gutugambiri,
gwenga gulihola shishi? Lagaliru ama lagaliru ndiri kulipa
kodi kwa Kaisari?” 18 Kumbiti Yesu kavimana ukondola
wawu yawalihola, su kawagambira, “Mwawafyangu mwenga!
Iwera hashi mwankujera kungomiziya? 19 Munanguziyi
mpiya zya kulipira kodi!” Womberi wamlavilira ligwala lya
mpiya, 20 na Yesu kawakosiya, “Sheni na malembu aga
mumpiya ga gaa?” 21 Womberi wamwankula, “Ga mfalumi
gwa Rumi.” Su Yesu kawagambira, “Mumpanani Kaisari
vyaviwera vya Kaisari na mumpanani Mlungu vyaviwera
vya Mlungu.” 22 Pawapikaniriti hangu, walikangasha na
wamleka wagenditi zawu. 23 Lishaka liraa lilii, Masadukayu
wamu ndo yawatakulaga wantu yawahowiti hapeni wazyuki,
wamgenderiti Yesu. 24 Su wamgambira, “mfunda, Musa
katakuriti kuwera muntu yakayugiti pakahowa pota kuleka
mwana, ndo mlongu gwakuwi kamyugi mdala mkenja uliya,
su kamleleri wana mlongu gwakuwi yakahowiti. 25 Vinu petu
panu, paweriti na walongu saba. Mlongu mkulu kayugiti
mdala na kahowiti pota kupata mwana, su mlongu gwakuwi
kamuhala mkenja ulii. 26 Iwera ntambu ira kwa mlongu gwa
pili na gwa tatu mpaka kwa woseri saba. 27 Lupeleru na
mdala uliya kahowiti viraa. 28 Vinu, mulishaka lya kuzyuka
kwa yawahowiti, hashi, mdala ayu hakaweri mdala gwa
gaa? Toziya mkenja ayu kaweriti mdala wa walongu woseri
saba.” 29 Yesu kawankula, “Mwenga mwagamila nakaka!
Mwagamila toziya mgamana ndiri Malembu Mananagala
ama makakala ga Mlungu. 30 Toziya yawahowiti pawazyuka,
hawalifani gambira wantumintumi wa kumpindi kwa Mlungu
na wantu hapeni wayugi ama kuyugwa. 31 Kumbiti kuusu
kuzyuka kwa yawahowiti, hashi, hamwenibetuli galaa Mlungu
gakawagambiriti? Mlungu kawagambiriti, 32 ‘Neni ndo Mlungu
gwa Aburahamu, ndo Mlungu gwa Isaka, ndo Mlungu gwa
Yakobu!’ Yomberi Mlungu gwa wahowiti ndiri, ira Mlungu
gwa wakomu.” 33 Lipinga lya wantu palipikaniriti hangu
walikangasha mafundu gakuwi. 34 Mafalisayu pawapikaniriti
handa Yesu kawawankula Masadukayu mpaka wasinditi
kumkosiya kayi, su womberi waliwoniti pamuhera. 35
Yumu gwawu, mfunda gwa Malagaliru, kamkosiya Yesu
kwa kufira kumgomiziya, 36 “mfunda, lilagaliru lyoshi ndo
likulu Mumalagaliru?” 37 Yesu kamwankula, “Gumfiri Mtuwa
Mlungu gwaku kwa moyu gwaku gwoseri, kwa rohu yaku
yoseri na kwa mahala gaku goseri.” 38 Ali ndo lilagaliru
likulu lya kwanja. 39 Na lya pili lilifana na ali, “Gumfiri
gwapakwegera gwaku ntambu yagulifira gumweni.” 40
Malagaliru goseri ga Musa na malembu ga wambuyi wa
Mlungu gankulitumbira malagaliru mawili aga. 41 Mafalisayu
pawaweriti pamuhera, Yesu kawakosiiti, 42 “Mwenga mulihola

hashi kuusu Kristu Mlopoziya? Hashi, yomberi ndo gwa
shiyiwuku shagaa?" Wamwankula, "Shiyiwuku sha Dawudi."
43 Yesu kawagambira, "Su, iwezekana hashi kwa likakala
lya Rohu Mnanagala Dawudi kamshemi yomberi 'Mtuwa'?
Dawudi katakuliti, 44 'Mtuwa kamgambiriti Mtuwa gwangu,
Gulivagi uwega waneni wa kumliwu, Mpaka nuwatuli
wangondu waku pasi pa magulu gaku.' 45 Payiwera Dawudi
kamshemiti yomberi 'Mtuwa,' su iwezakana hashi kuwera
Kristu ndo gwa shiyiwuku sha Dawudi?" 46 Kwahera muntu
yoseri yakaweziti kumwankula Yesu na kwanjira lishaka lilii
kwahera yakajeriti kayi kukosiya shoseri.

23 Shakapanu Yesu kaligambira lipinga lya wantu
pamuhera na wafundwa wakuwi, 2 "Wafunda wa
Malagaliru na Mafalisayu wanauwezu wa kutakulira
Malagaliru ga Musa. 3 Su mfiruwa kujimila na kutenda shoseri
shawawagambireni, kumbiti namtenda vyawawatenda weni,
toziya watenda ndiri vilii vyawafunda. 4 Watawa visanka
vitopa na kuwatwika wantu, kumbiti weni wasinda ata
kutalipisiya shala wapati kupapa. 5 Womberi wankutenda
matendu gawu goseri su wantu wagawoni, wankuvala tepi
zilembwa malagaliru kusheni kwawu na mumawoku na
wongera mishirashira mumahabiti gawu. 6 Wafira kulikala
pahala paligoya mumsambu na kulikala viti vya ligoya
munumba ya Mlungu. 7 Wafira wawalamsiyi kwa ligoya
pahala pa soku na wafira wantu wawashemi, 'Mfunda.'
8 Kumbiti mwenga namshemwa 'mfunda,' toziya mfunda
gwenu yumu hera, na woseri mwenga mwawalongu. 9 Ama
namumshema muntu yoseri 'Tati' pasipanu, toziya mwana
Tati yumu hera kumpindi. 10 Namshemwa 'Walonguziya,'
toziya mwana mlonguziya yumu hera ndo Kristu Mlopoziya.
11 Yakawera mkulu pakati penu mpaka kaweri ntumintumi
gwenu. 12 Yakalikwisa hawamsulusiyi na yakalisulusiya
mweni, hakakwiswi." 13 "Shondi wafunda wa Malagaliru na
Mafalisayu, mwawafyangu mwenga! Mwankutata mlyangu
gwa Ufalumi wa kumpindi palaa wantu pawafiriti kwingira,
kumbiti maweni mwenga mwingira ndiri na muwajimira ndiri
wantu yawajera kwingira. 14 Shondi wafunda wa Malagaliru
na Mafalisayu, mwawafyangu mwenga! Mwankuwayonga
wakenja nakuwapoka numba zawu na mwankulilanguziya
kusali sala ntali! Toziya ya hangu hampati azabu nkulu
nentu!" Malembu gamonga gahera musitari agu. 15 "Shondi
wafunda wa Malagaliru na Mafalisayu, mwawafyangu
mwenga! Mwankugenda mwanja mulitanda na paisi su mpati
muntu yumu yakajimira ntambu yamjimira. Pamumpata,
mumtenda mala mbili kaweri muntu gwa kugenda mumotu
gwa jehanamu kuliku maweni mwenga." (Geenna g1067) 16
Shondi walongoziya mwana lwisi! Mwenga mfunda muntu
pakalilapira kwa Numba nkulu ya Mlungu, kulilapira aku
shintu ndiri, kumbiti pakalirapa kwa zahabu Mnumba nkulu
ya Mlungu, kulirapira aku kumkola. 17 Mwenga mwanalwisi
wazigizigi! Shoshi shana mana nentu, zahabu ama Numba
nkulu ya Mlungu yayitenda zahabu iweri nanagala? 18 Kayi
mfunda, muntu pakalirapira pashitalawanda sha kutambikira,
shintu ndiri, kumbiti pakalirapira kwa lifupu lyawalituliti
pashitalawanda sha kutambikira, kulirapa aku hakumkoli. 19
Mwenga mwawa lwisi! Shoshi sha mana nentu, lifupu lilii, ama
pashitalawanda sha kutambikira peni patendaga lifupu liweri
linanagala? 20 Muntu yakalilapira kwa pashitalawanda sha
kutambikira kalirapa kwa pahala pa kutambikira na mafupu
goseri gawatuliti pahala pa kutambikira. 21 Na yakalirapira
kwa Numba nkulu ya Mlungu, kalilapira kwa Numba nkulu ya
Mlungu na Mlungu yakalikala amu, 22 na yoseri yakalirapira
kumpindi kwa Mlungu, su kalilapira kwa shibanta sha
shifalumi sha Mlungu na kwa Mlungu yakalivagira. 23
"Shondi wafunda wa Malagaliru na Mafalisayu, mwawafyangu
mwenga! Mwankuwatoza wantu shintu shimu muvintu lilongu,
ata kuusu viungu vya likolu gambira mahamba ganunkira
weri na binzari na jira na kumbiti mleka kujimira mafundu
ga mana ga Malagaliru, gambira vitendu viheri na lusungu
na njimiru. Vitwatila avi vya mana ndo mfiruwa kuvitenda
pota na kulyaluwa vyamonga. 24 Mwenga walongoziya
mwana lwisi! Mwankulaviya wavingozi mu vyakulanda,
kumbiti mwankumira shingongolu yawamshema ntembu! 25
"Shondi wafunda wa Malagaliru na Mafalisayu, mwawafyangu
mwenga! Mwankugululula shikombi na bakuli kwa kunja,
kumbiti mngati kumema vintu vyampatiti kwa wakwepula na
malema. 26 Mfalisayu lwisi! Gugulula uhakata huti yawuwera
mushikombi na kunja hakuweri kuherepa viraa. 27 "Shondi
wafunda wa Malagaliru na Mafalisayu, wafyangu mwenga!
Muwera gambira mapumba gawatyelemekiti shokaa ndo
yeni kwa kunja gawonikana gaherepa, kumbiti mngati imema
mifupa ya mawuti na kila ntambu ya kudoda. 28 Viraa virii kwa
kunja mwenga muwoneka mwawaheri, kumbiti mumyoyu
mwenu kumema ufyangu na udoda. 29 "Shondi wafunda
wa Malagaliru na Mafalisayu, mwawafyangu mwenga!
Mwankunyawira mapumba ga wambuyi wa Mlungu na
kugalembera mapumba ga wantu waheri, 30 na mlonga,
'Handa twenga metulikali shipindi sha wagogolu wetu
metulitangiti ndiri nawomberi kuwalaga wambuyi wa Mlungu!'
31 Su mpitaulira kuwera maweni mwenga ndo wiwuka wawu
woseri yawawalagiti wambuyi wa Mlungu! 32 Su, mumalili
shilii shawanjiti wagogolu wenu! 33 Mwenga wanjoka na
wana wa wanjoka! Mwenga namulihola kuwera muweza

kukwepa kutozwa kwingira mumotu gwa Jehanamu. **(Geenna g1067)** **34** Su neni nuwagambirani kuwera hanuwajegeri
mwenga wambuyi wa Mlungu. Na wantu wana luhala na
wafunda wa Malagaliru ga Musa, hamuwalagi wamu wawu
na kuwapingika wamonga na kuwasyatanga ntomondu
wamonga munumba za Mlungu na kuwawinga kulawa
lushi na lushi. **35** Vilawilu vya kutoza kwa kuwalaga wantu
woseri waheri haiweri kwa mwenga, kwanjira kulagwa
kwa Abeli muntu muheri mpaka kulagwa kwa Zakariya
mwana gwa Barakiya, Zakariya ndo mweni yamumlagiti
pakati pa Numba nkulu ya Mlungu na pashitalawanda sha
kutambikira. **36** Nakaka nuwagambireni, kutozwa kwa wantu
woseri yawawalaga wayawu hakuweri kwa shiyiwuku sha
mashaka aga! **37** "Yerusalemu! Shondi shondi Yerusalemu
bamu! Guwalaga wambuyi wa Mlungu, guwagumanga kwa
mabuwi walii yawatumitwi kwakuwi! Vipindi vivuwa nfira
kuwatula wana waku mumawoku mwangu gambira nkuku
pakavigupika vyana vyakuwi kwa mbapatiru zyakuwi, kumbiti
gwenga gunema! **38** Su, Numba nkulu ya Mlungu yaku
hailekwi ushiwa. **39** Nukugambirani kwanjira vinu, hapeni
gumoni kayi mpaka pagutakula, 'Mlungu gumtekeleri yomberi
yakiza mulitawu lya Mtuwa.'"

24 Yesu kalawiti Mnumba nkulu ya Mlungu, pakaweriti
kankugenda zakuwi, wafundwa wakuwi wamgenderiti
wamlanguziya majengu ga Numba nkulu ya Mlungu. **2** Yesu
kawagambira, "Yina, muweza kugalola goseri aga! Nakaka
nuwagambirani, kwahera hata libuwi limu halisigali panu
pampindi pa libuwi limonga, kila libuwi haliwusiwi." **3** Yesu
pakalivagiti palugongu lwa Mizeyituni, wafundwa wakuwi
wamgenderiti kwa bada, su wamkosiya, "Gutugambiri, hashi
vitwatira avi havilawili ndii? Na hashilawiri shishi kulanguziya
ndo shipindi sha kwiza kwaku na shipindi sha upeleru
pasipanu." **(aiōn g165)** **4** Yesu kawankula, "Mulikali weri,
muntu nakiza kuwapayirani. **5** Wantu wavuwa hawalawili na
kulonga kila yumu, ndo Kristu Mlopoziya na hawawazyangi
wantu wavuwa. **6** Hampikaniri kuusu ngondu pakwegera na
visoweru vya ngondu, kumbiti namulihola. Toziya vitwatira
mpaka vilawiri, kumbiti upeleru weni wankali kwiza. **7** Isi yimu
hailikomangi na isi yimonga na ufalumi wumu hawulikomangi
na ufalumi umonga. Panu na palii hapaweri na njala na
malendemeru ga isi kila pahala. **8** Vitwatila vyoseri avi vilifana
gambira kutama pakwanja pakulera mwana. **9** "Shakapanu
hawawalaviyani su wawatabisiyi na kuwalaga. Isi zoseri
haziwakalaliri toziya ya litawu lyaneni. **10** Mushipindi ashi
wantu wavuwa hawaleki myoyu yawu, hawagambulikani
weni kwa weni na kukalalirana weni kwa weni. **11** Hawalawili
wambuyi wa upayira, pawapotuziya wantu wavuwa. **12**
Su vitwatira vifaa ndiri havyongereki, mafiliru ga wantu
wavuwa hauweri tisutisu. **13** Kumbiti muntu yakahepelera
mpaka lupeleru hakalopoziwi. **14** Na Shisoweru Shiwagira
sha Ufalumi wa Mlungu hashibwerwi pasipanu poseri
muwukapitawu kwa wantu wa makabila goseri na upeleru
hawizi. **15** "Su, hamuwoni 'Shintu shidoda shashihalabisiya'
shakatakuliti Danieli mbuyi gwa Mlungu, shigoloka pahala
pananagala." Yakabetula kavimani mana yakuwi! **16** Panu,
yawawera Yudeya su watugili muvigongu. **17** Yakawera
pashitwiku sha numba nakasuluka kutola shintu mnumba
mwakuwi. **18** Yakaweriti kulirambu nakawuya kumbeli kutola
nguwu yakuwi. **19** Shondi shondi wamawu yawawera na yinda
na walii yawanoniziya mumashaka galii! **20** Mumluwi Mlungu,
su kutuga kwa mwenga nakuwera mashaka ga mpepu ama
lishaka lya Kwoyera! **21** Toziya mushipindi ashi hakuweri na
uhushu mkulu ndoweni wankali kulawira, kwanjira kunyawa
kwa pasipanu mpaka leru, wala hapeni ilawiri kayi. **22**
Kumbiti Mlungu kagapunguriti kala shiyasi sha mashaka
aga, mekatendi ndiri, kwahera muntu yoseri mekalikali.
Toziya ya wantu yawasyagulitwi, Mlungu hakagapunguli
mashaka aga. **23** "Su, muntu yoseri pakawagambirani,
'Guloli Kristu Mlopoziya kapanu' ama 'Kapalii!' Namjimira.
24 Hawalawili ashina Kristu wa upayira na wambuyi wa
upayira, hawatendi mauzauza makulu na gakulikangasha su
wawazyangi payiwezekana ata yawasyagulitwi na Mlungu.
25 Mpikanili! Nuwagambirani pamberi pa shipindi kwiza. **26**
"Ama, pawawagambirani, 'Mloli, ka kushiwala!' Namgenda
aku, ama pawalonga, 'Mloli, kalififa panu!' Namjimira. **27**
Mwana gwa Muntu hakizi gambira gulangala gambira lumeta
kulyera kulawa kwagulawa mshenji mpaka kwaguzyeta
mshenji. **28** "Palii paweriti na shashifuwiti, ndo pawajojinika
wandapu." **29** "Palaa palii, pa mashaka ga kutabisiya,
mshenji haguweri ntiti, na lyezi haliweri ndiri na gulangala na
ntondu hazituluki kulawa kulyera na likakala lya kumpindi
halilibegizii. **30** Shakapanu, lilangaliru lya Mwana gwa
Muntu halilawiri kulyera na wantu woseri wa pasipanu
hawalili pawamwona Mwana gwa Muntu pakiza mumawundi
ga kumpindi pamuhera na makakala makulu. **31** Mliru
mkulu gwa mbalapi hagupikaniki na yomberi hakawatumi
wantumintumi wa kumpindi wakuwi muwega za msheshi za
pasipanu na hawawajojiniri wantu kulawa lupeleru lumu lwa
pasipanu mpaka lupeleru lumonga lwa pasipanu. **32** "Mleki
mtera gwa mkuyu guwafundi. Mitambi ya mitera payiyanja
kutomola mahamba, muvimani kuwera shipindi sha kutowa
vula shapakwegera. **33** Ntambu ira ayi mwenga pamwona
vitwatira vyoseri avi, muvimani handa shipindi shapakwegera

nentu. 34 Muliholi kuwera vitwatira vyoseri avi havilawili
pamberi pa kuhowa wantu yawalikala vinu. 35 Kumpindi
kwa Mlungu na pasipanu hazipiti, kumbiti visoweru vyaneni
hapeni vipiti. 36 “Kwahera muntu yoseri yakavimana lishaka
ama lisaa paviza, ama wantumintumi wa kumpindi kwa
Mlungu ama Mwana. Tati gweka yakuwi ndo yakavimana.
37 Kwiza kwa Mwana gwa Muntu hakuweri gambira shilii
shashilawiriti mushipindi sha Nuhu. 38 Mumashaka galii
pamberi pa wantu kuhowa mumafuriku waweriti wankuliya
na kulanda, wantu waweriti wankuwayuga na kuyugwa
mpaka Nuhu pakingiriti mumtumbwi, 39 wavimaniti ndiri
hashilawiri shishi mpaka mafuliku pagiziti na kuwajola
woseri. Ntambu ayi hayiweri pakiza Mwana gwa Muntu.
40 Shipindi ashi wantu wawili hawaweri mulirambu, yumu
hakatolwi na yumonga hakalekwi. 41 Wadala wawili hawaweri
wankusyaga usaka palwala, yumu hakatolwi na yumonga
hakalekwi. 42 “Su gulikali weri, toziya guvimana ndiri
lishaka lya kwiza Mtuwa gwenu. 43 Handa yakana numba
mekavimani shipindi sha kwiza kwa mpoka, mekalikali
masu na mekaleki ndiri mpoka kabomolangi numba yakuwi.
44 Su na mwenga viraa muweri kala, toziya Mwana gwa
Muntu hakizi mulisaa lyagulimana ndiri.” 45 “Yesu kendeleyiti
kutakula, Ndo gaa ntumintumi yakaaminika na kana luhala,
ndo mtuwa gwakuwi hakamtuli pampindi pa wantu wakuwi,
kawapanani shiboga kwa shipindi shakuwi? 46 Mbaka
ntumintumi uliya mweni mtuwa gwakuwi pakiza hakamwoni
kankutenda hangu. 47 Nukugambirani nakaka, katamtula
ntumini ayu kagolokeri ulunda wakuwi woseri. 48 Kumbiti
handa ndo ntumintumi kadoda, hakaligambiziyi mweni
kuwera mtuwa gwakuwi hakashelewi kuwuya, 49 na hakanji
kuwakomanga wantumintumi wayaguwi na kanja kuliya na
kulanda pamuhera na waloweru. 50 Shakapanu mtuwa
gwakuwi ntumintumi ulii pakizaku lishaka lyankali kulimana
na shipindi shakashimana ndiri. 51 Mtuwa hakamwazibu
nentu na kumtula shipinga shimu na wafyangu. Aku hakalili
na kugayagaya menu gakuwi.”

25 “Shipindi ashi Ufalumi wa kumpindi ulifana hangu.
Kuweriti na walii lilongu yawatoliti koloboyi zawu na
wagenditi kumwanka mpalu gwa ndowa. 2 Wamuhanu
wamu waweriti na mahala na wamuhanu wamonga waweriti
wazigizigi. 3 Wazigizigi walii watoliti koloboyi zyawu pota
kutola mafuta ga motu ga shigubukiru. 4 Kumbiti wanaluhala
walii watoliti mafuta ga motu gatosha msupa zyawu. 5 Mpalu
gwa ndowa kakawiti kwiza, su walii woseri wanjiti kusizira na
wagonjiti. 6 “Paiweriti kala lugonu kuweriti mashowanganu,
‘Aya aya mpalu gwa ndowa! Mgendi mwakamwanki!’ 7
Walii lilongu walii wimuka na wazitandira koloboyi zyawu. 8
Shakapanu wazigizigi walii wawagambira wanaluhala walii,
‘Mtupungulili mafuta ga motu, toziya koloboyi zya twenga
zankugenda kutenda tiya.’ 9 Wanaluhala walii wawankula,
‘Ndala, toziya mafuta ga motu gatutosha ndiri twenga
pamuhera na mwenga. Mgendi kuvikolija mwakahemeri
maweni.’ 10 Su walii wazigizigi walii pawagenditi kuhemera
mafuta ga motu, mpalu gwa ndowa kasoka. Na walii
wamuhanu walii yawaweriti kala wingiriti pamuhera na mpalu
gwa ndowa mnumba ya msambu na shakapanu mlyangu
gutatwa. 11 “Shakapanu walii wamonga walii wawuya.
Su womberi wabotanga, ‘Mtuwa, mtuwa! Gutuvuguliri
mlyangu!’ 12 Nayomberi hakawankuli, ‘Ndala, nuwamana
ndiri mwenga!’” 13 Na Yesu kamalaliriti kwa kutakula, “Mlikali
weri, toziya muvimana ndiri lishaka ama lisaa.” 14 “Shipindi
shilii Ufalumi wa Mlungu haulifani hangu. Kweniti muntu
yumu yakafiriti kugenda mwanja, kawashema wantumintumi
wakuwi na kawatula waloleri ulunda wakuwi. 15 Kamupiti kila
muntu kulawirana na uwezu wakuwi, yumu kamupiti mihaku
muhanu ya mpiya na yumonga kamupiti mihaku miwili ya
mpiya na yumonga kamupiti muhaku gumu gwa mpiya.
Su kawuka kagenda mwanja. 16 Ntumintumi yakawankiti
mihaku muhanu ya mpiya kazitendera lihengu mpiya zilii
kapata mota mihaku muhanu imonga. 17 Ntambu iraa ayi
ntumintumi yakawankiti mihaku miwili ya mpiya kapatiti
mota mihaku imonga miwili ya mpiya. 18 Kumbiti ntumini
yakawankiti muhaku gumu gwa mpiya kagutula, kagenda
kabawa lirindi mulitapaka, kazififa mpiya zya Mtuwa gwakuwi.
19 “Pashipindi shivuwa mtuwa gwa wantumintumi woseri
kawuyiti na kutenda mawalanga pamuhera nawomberi. 20
Ntumintumi yakatoliti mihaku muhanu ya mpiya kiza kajega
mihaku imonga ya mpiya. Kalonga, ‘Mtuwa guloli!’ Gunupiti
mihaku muhanu ya mpiya, panu kwana mihaku muhanu
imonga yaiyongelekiti. 21 Mtuwa kalonga, ‘Gutenda weri,
gwenga gwamuheri na ntumintumi gwaminika! Guwera
mwaminika mushitwatira shididiki, su hanikutuli guloleri
vitwatira vikulu. Gwizi tunemeleli pamuhera!’ 22 “Shakapanu
ntumini yakawankiti mihaku miwili ya mpiya kiziti na kulonga,
‘Mtuwa, gunupiti mihaku miwili ya mpiya. Guloli! Panu pana
mihaku miwili imonga yaiyongelekiti.’ 23 Mtuwa gwakuwi
kalonga, ‘Gutenda weri, gwenga gwamuheri na ntumintumi
mwaminika!’ Gwenga gwaminika mushitwatila shididiki,
hanukutuli guloleri vitwatira vikulu. Gwizi panu tunemeleli
pamuhera! 24 “Shakapanu ntumintumi yakawankiti muhaku
gumu gwa mpiya kiza na kulonga, ‘Mtuwa, nuvimana kuwera
gwenga gwa muntu gukalipa, gubena shilii shaguyala ndiri
na gujonjonira vyagukwetiti ndiri. 25 Ntiriti, su ng'enditi na

nugufifa muhaku gwa mpiya zyaku.' 26 "Mtuwa gwakuwi
kamgambira, 'Gwenga gwa ntumintumi mdoda na mleri!
Guvimana handa neni mbena pota na kuyala na njojinira
pota na kukweta. 27 Sawa, ifiruwitwi gutuli mpiya ya neni
mubenki na neni mentoliti mpiya zyangu pamuhera na mbotu
yakuwi! 28 Vinu, mumpoki mpiya azi mumpanani ulii yakana
mihaku lilongu ya mpiya. 29 Toziya muntu yoseri yakawera na
shintu hawamupanani na kumwongera, kumbiti ulii yakahera
shintu, ata shididini shilii shakaweriti nashu hawampoki.
30 Na kuusu ntumintumi ulii yakahera mana, mumwasi
kunja muntiti, aku hakalili na kuyagaya menu gakuwi.'" 31
"Mwana gwa Muntu ndomweni Mfalumi pakiza muukwisa
wakuwi pamuhera na wantumintumi wa kumpindi wakuwi
wananagala, hakalivagi mushibanta shakuwi sha shifalumi
muukwisa wakuwi. 32 Wantu wa isi zoseri hawajojiniki
kulongolu kwakuwi. Na yomberi hakawatuli muvipinga
viwili, gambira mlolera mifugu ntambu yakawatulaga gweka
wakondolu kulawa mushipinga sha wambuzi. 33 Hakawatuli
wantu yawatenda ntambu yakafiriti Mlungu uwega wakuwi
wa kumliwu na yawatenditi vidoda uwega wakuwi wa
kumshigi. 34 Shakapanu Mfalumi hakawagambiri wantu
walii wa uwega wakuwi wa kumliwu, Mwizi, mwenga
mtekeleritwi na Tati gwangu! Mwizi na muwuwanki ufalumi
yawakutandirani kwanjira pakunyawa pasipanu. 35 Pahweriti
na njala mwenga munupiti shiboga, panyumuluwiti mwenga
mnupiti mashi, nweriti muhenga mwenga mshemera
ukaya kwenu, 36 nweriti shivula hera munvalasiya,
nweriti ndwala mwenga munwaziya, nweriti wantatira
mushibetubetu mwenga mwiza kutyangira." 37 "Shakapanu
wantu yawamfiriziya Mlungu hamwankuli, 'Mtuwa, tukuwona
koshi gwana njala na twenga tukupiti shiboga, ama guweriti
guyumuluwa na twenga tukulandasiya mashi? 38 Ndii
tukuwoniti gwamuhenga na twenga tukushemera ukaya,
ama gwashivula na twenga tukuvalasiya? 39 Tukuwoniti
ndii gulwala ama gwamushibetubetu na twenga twiza
kukulola?' 40 Mfalumi hakawankuli, 'Nukugambirani nakaka,
kila shintu shammutendiriti yumu gwa wapusu wangu awa
muntendera neni!' 41 "Shakapanu hakawagambiri walii
yawaweriti uwega wa kumshigi, 'Muwuki kulongolu kwa
neni, mwenga mpangirwiti na Mlungu! Mgendi mumotu gwa
gutenda tiya ndiri gwawamtandiriti Shetani na wantumintumi
wakuwi! **(aiōnios g166)** 42 Nweriti na njala, mwenga mnupa
ndiri shiboga, nweriti nyumluwa, mwenga mnupa ndiri mashi.
43 Nweriti namuhenga, mwenga munshemiriti ndiri ukaya
kwenu, nweriti shivula hera, mwenga munvalasiya ndiri,
nweriti ndwaliti na wantatira mushibetubetu, mwenga mwiza
ndiri kuntyangira.' 44 "Shakapanu wamwankula, 'Ndii, Mtuwa,
tukuwoniti gwana njala ama guyumluwa, na gwamuhenga
ama gwashivula ama gulwala ama gwamushibetubetu, na
twenga twiza ndiri kukutanga?' 45 Mfalumi hakawankuli,
'Nuwagambirani, kila pamlemiti kumtanga yumu gwa wapusu
awa, mlemiti kuntanga neni.' 46 Shakapanu womberi,
hawagendi muntabiku ya mashaka goseri, kumbuti wantu
yawamfiriziya Mlungu hawagendi muukomu wa mashaka
goseri." **(aiōnios g166)**

26 Shipindi Yesu pakamalariti kufunda vitwatira vyoseri avi,
kawagambiriti wafundwa wakuwi, 2 "Pamashaka mawili
muvimana, hapaweri na msambu gwa Pasaka, na Mwana
gwa Muntu hawamkamuli su wampingiki mulupingika."
Msambu gwa Pasaka guweriti gwa kulihola ntambu Waisraeli
pawawalopoziya kulawa muufalumi wa Farawu. 3 Shakapanu
watambika wakulu pamuhera na wazewi waliwoniti pamuhera
muukumbi wa Kayafa, Mkulu gwa Watambika. 4 Wasakuliti
ntambu ya kumkamula Yesu kwa bada su wamlagi. 5
Womberi watakuliti, "Shitwatira ashi nashitendeka shipindi
sha msambu gwa Pasaka toziya wantu hawatendi ndewu."
6 Yesu kaweriti Betaniya, ukaya kwa Simoni, muntu
yakalwaliti ungumbula. 7 Yesu pakaweriti kankuliya shiboga,
mdala yumu kamgenderiti pakaweriti na supa ya alabasta
yayimemiti utuli wa mpiya zivuwa, kammiminira mumtuwi
mwakuwi. 8 Wafundwa wakuwi pawawoniti hangu, wakalala
na wamkosiya, "Iwera ashi kwananga goseri aga?" 9 "Utuli
awu meuwuzwi kwa mpiya zivuwa na kuwapanani wahushu!"
10 Yesu kavimati shawashiyowera su kawagambira, "Iwera
ashi mwankumgaziya mdala ayu? Shakantendiriti ndo
shiherepa kwaneni. 11 Wantu wahushu mwanawu mashaka
goseri, kumbuti neni hapeni hweri na mwenga mashaka
goseri. 12 Shakatenditi mdala ayu kumiminira utuli awu
munshimba mwangu su katandira kusilwa kwaneni. 13
Vinu nuwagambirani nakaka, poseri pawabwera Shisoweru
Shiwagira pasi panu, shitwatira shakatenditi mdala ayu
hashitakulwi, na wantu hawamuholi." 14 Shakapanu yumu
gwa wantumintumi lilongu na wawili, litawu lyakuwi Yuda
Isikariyoti su kagenda kwa watambika wakulu 15 na
kawakosiyiti, "Hamnupi shishi handa panumgalambuki
Yesu kwa mwenga?" Womberi wamuwalangiriti magwala
ga shaba malongu matatu na kumupa. 16 Na kwanjira
shipindi shilii Yuda kaweriti kankusakula lupenyu luherepa
lwa kumgalambuka Yesu kwa womberi. 17 Lishaka lya
kwanja pamberi pa msambu gwa mabumunda galekerwa
ndiri simika, wafundwa wamgenderiti Yesu na kumkosiya,
"Gufira twakakutandiri koshi shiboga sha Pasaka?" 18
Yesu kawagambira, "Mgendi mlushi kwa muntu yumu

ayu mwakamgambiri, ‘Mfunda kalonga, Shipindi shangu
shisoka, handiyi shiboga sha Pasaka pamuhera na wafundwa
wangu, ukaya kwaku.’” 19 Wafundwa watenda handa Yesu
ntambu yakawagambiriti watandiri shiboga sha Pasaka.
20 Shipindi payiweriti pamihi, Yesu na wantumini wakuwi
lilongu na wawili walivaga kuliya shiboga. 21 Pawaweriti
wankuliya Yesu kalonga, “Nuwagambirani yumu gwenu
hakang'alambuki.” 22 Wantumini wahinginika nentu wanja
kulikosiya yumu yumu, “Mtuwa hashi ndo neni?” 23 Yesu
kawankula, “Yakashwika ndolonji mubakuli pamuhera na
neni ndo hakang'alambuki. 24 Mwana gwa Muntu hakahowi
gambira Malembu Mananagala ntambu yagatakula, kumbuti
oli wakuwi muntu ayu yakamgalambuka Mwana gwa Muntu!
Iweri mbaka kwa muntu ayu handa mekayiwuki ndiri!” 25
Yuda mgalambuka kamkosiya, “mfunda ndo neni?” Yesu
kamwankula, “Yina, gwenga ndo gutakula.” 26 Pawaweriti
wankuliya, Yesu katoliti libumunda, kalonga mayagashii
Mlungu, kalimega na kawapanana wafundwa wakuwi,
pakalonga, “Mtoli mlii, ayi ndo nshimba ya neni.” 27
Shakapanu katola shikombi na kalonga mayagashii Mlungu,
kawapanani pakalonga, “Mlandi woseri mwenga, 28 agu ndo
mwazi gwangu, gwagulanguziya lipatanu lya Mlungu kwa
wantu wakuwi, mwazi gwaguyitika kwajili ya wantu wavuwa
kuwalekiziya vidoda. 29 Nuwagambirani, hanandi kayi ndiri
divayi ya mzyabibu mpaka lishaka lilii pananda divayi yasyayi
pamuhera na mwenga Muufalumi wa Tati gwangu.” 30
Shakapanu womberi wimbiti lwimbu na wawuka wagenditi
kulugongu lwa Mizeyituni. 31 Shakapanu Yesu kawagambira,
“Leru pashiru panu mawoseri mwenga hamtugi na kundeka
neni, ntambu ya Malembu Mananagala galonga, ‘Mlungu
kalonga, hakamlagi mlolera mifugu na wakondolu wa shipinga
hawapalanganyiki.’ 32 Kumbiti panzyukaku, hanuwalongoleri
kugenda ku Galilaya.” 33 Peteru kamgambira Yesu, “Neni
hapeni nukuleki gwenga ata woseri pawakulema!” 34 Yesu
kamgambira Peteru, “Nukugambira, pashiru pamberi njogolu
hakeniwiki, hagunemi mala ntatu kuwera gumana ndiri neni.”
35 Peteru kamwankula, “Ata panfiruwa kuhowa pamuhera
na gwenga, hapeni nukulemi nakamu!” Na wafundwa
wamonga woseri watakula ntambu iraa ayi. 36 Shakapanu
Yesu kagenditi pamuhera na wafundwa wakuwi pahala
pawapashemapu Getisemani na kawagambira, “Mulivagi
panu neni ng'enda palongolu palii na kuluwa.” 37 Kawatola
Peteru na wana wawili wa Zebedayu, kanja kuhinginika
na kushashatika, 38 na kawagambira womberi, “Moyu
guntama nentu sambira nfuwi. Mulivagi panu na mwikali
masu pamuhera naneni.” 39 Su kagenda kulongolu kidogu,
kasuntama makukama na kuluwa, “Tati gwangu, handa
payiwezekana, guwusiyi nkata ayi ya ndabiri kwaneni!
Ntambu yanfira ndiri neni, kumbiti gutendi ntambu yagufira
gumweni.” 40 Shakapanu kawawuyira wafundwa watatu
walii na kawawona wagonja mpota na kamgambira Peteru,
“Muweza ndiri kulikala masu pamuhera na neni ata lisaa
limu? 41 Mlikali masu na mluwi namwingira mumajerwa.
Moyu gwa muntu gufira gutenda gakafira Mlungu, kumbiti
makakala ga muntu gatosha ndiri.” 42 Yesu kagenditi kayi na
kaluwa, “Tati gwangu, handa payiwezekana ndiri shikombi
sha ndabiri shiwuki pota neni kushilanda, su nushirandi,
su vyagufiriti guvitendi.” 43 Kawuyiti kayi na kuwawona
wantumini wagonja mpota, masu gawu gaweriti gana mbota
nentu. 44 Yesu kawaleka kayi, kagenda zyakuwi na kuluwa
mala ya tatu, pakaluwa ntambu iraa ilii. 45 Shakapanu
kawawuyira wafundwa na kuwagambira, “Hashi mwankali
mwakugonja mpota na kwoyera? Mloli! Lisaa lyeni lisoka lya
Mwana gwa Muntu kukamulwa kwa makakala mumawoku
ga wantu yawana vidoda. 46 Mwimuki, tugendeni zyetu.
Mloli, panu kwana muntu ulii yakafira kung'alambuka!”
47 Yesu kaweriti kankali kankutakula shipindi Yuda yumu
gwa wantumini lilongu na wawili, pakasokiti. Liziti lipinga
likulu lya wantu wavuwa yawawera na mapanga pamuhera
na vindonga, womberi watumitwi na watambika wakulu
pamuhera na wazewi. 48 Yuda kawapiti lipinga lya wantu
lilangaliru pakatakula, “Muntu yanumnona ndo yamumfira,
su mumkamuli!” 49 Yuda kamgendera Yesu na kamlamsiya,
“Mfunda, ponga iweri na gwenga, su kamnona.” 50 Yesu
kamgambira, “Ganja gutendi kanongola shagwiziriti!” Wantu
walii su wiziti na wamkamula Yesu na wamtawa. 51 Yumu
gwa wantumintumi wa Yesu kasomola upanga wakuwi na
kamdumula likutu lya ntumintumi gwa Mtambika mkulu. 52
Yesu kamgambira, “Guwuziyi upanga waku mumuhaku,
toziya yoseri yakautendera upanga, hakahowi kwa upanga.
53 Muvimana ndiri kuwera neni menumluwi Tati gwangu
kantangi, nayomberi mekanjegeri majeshi makulu malongu
na mawili ga wantumintumi wa kumpindi kuntanga? 54
Kumbiti hagaweri hashi, nakaka Malembu Mananagala
gagalembitwi kuwera gafiruwa kulawira?” 55 Shakapanu
Yesu kaligambira lipinga lya wantu, “Iwera hashi munizira na
mapanga na vindonga kunkamula gambira neni mkwapula?
Kila lishaka nweriti Mnumba nkulu ya Mlungu panfunda
na munkamula ndiri. 56 Kumbiti goseri aga galawira su
Malembu Mananagala ga wambuyi wa Mlungu gatendeki.”
Shakapanu wafundwa woseri wamleka su watuga. 57
Wantu awa yawamkamuliti Yesu wamjegeriti kunumba
kwa Kayafa, Mtambika mkulu, wamjojinikira wafunda wa
Malagaliru na wazewi. 58 Peteru kamfwatiti kwa kutali

mpaka kuluwaga lwa Mtambika mkulu na kingiriti kuzyetu
pakutozera kalivaga pamuhera na walolera mlyangu, su
kapati kulola vitwatira ntambu yaviwera. 59 Watambika
wakulu na shiyotera motu shoseri sha Wayawudi, shisakuliti
upitawu wa kupaya kuusu Yesu wapati kumlaga, 60 kumbiti
wantu wavuwa watakuliti ukapitawu wa upayira kuusu
yomberi. Pamuhera na hangu wapata ndiri shintu shoseri.
Lupeleru wiziti wantu wawili 61 na walonga, "Muntu ayu
katakuriti, 'Weza kubomolanga Numba nkulu ya Mlungu
na hanyawi kwa mashaka matatu.'" 62 Mtambika mkulu
kagoloka na kamgambira Yesu, "Hashi, guwawankula ndiri
wantu awa wakutakulira shishi gwenga?" 63 Kumbiti Yesu
kanyamala jii. Mtambika mkulu kamgambira kayi, "Nukulapira
kwa Mlungu mkomu, gutugambiri handa gwenga ndo gwa
Kristu Mlopoziya, Mwana gwa Mlungu." 64 Yesu kamwankula,
"Yina, gwenga gutakula. Kumbiti nuwagambirani mwawoseri
mwenga, kwanjira shipindi ashi hamumwoni Mwana gwa
Muntu kalivaga uwega wa kumliwu wa Mlungu yakawera na
makakala goseri na pakiza mumawundi ga kumpindi!" 65
Panu Mtambika mkulu kapapula nguwu yakuwi na katakula,
"Kamuhigilanga Mlungu! Tufira ndiri ukapitawu umonga! Vinu
mpikanira mayigiranga gakuwi! 66 Mwenga mulihola hashi?"
Womberi wamwankula, "Kana makosa su kafiruwa kahowi."
67 Shakapanu wamtemera mata kusheni na wamkoma na
womberi wamuwakula. 68 Na walonga, "Kristu gututungiri!
Ndo gaa yakakuwakuliti!" 69 Peteru kaweriti kalivagiti kunja
kuzyetu ntumini mdala pakamgenderiti na kulonga "Gwenga
guweriti pamuhera na Yesu gwa Galilaya." 70 Kumbiti Peteru
kabera palongolu pa woseri. Kalonga, "Nuvimana ndiri
vintu vyagutakula." 71 Pakaweriti kankulawa pamlyangu
gwa kuzyetu, ntumini mdala yumonga kamwona Peteru na
kawagambira wantu yawaweriti paliya, "Muntu ayu kaweriti
pamuhera na Yesu gwa Nazareti." 72 Peteru kabera kayi na
kuwankula, "Nulirapa kuwera nummana ndiri muntu ayu!" 73
Katepu hera wantu yawaweriti wagoloka paliya wamgenderiti
Peteru na watakula, "Nakaka ntambu yagutakula ilanguziya
gwenga gwa muntu wa Galilaya!" 74 Shakapanu Peteru
kalonga, "Nulirapa kuwera nuwagambirani nakaka! Mlungu
gwangu kanazibu handa neni panuwapayira! Nummana ndiri
muntu ayu!" Katepu njogolu kaweka, 75 na Peteru kaliholiti
visoweru vyakagambiritwi na Yesu, "Pamberi pa njogolu
keniwiki, hagunemi mala ntatu kuwera gumana ndiri neni."
Kalawa kunja na kagenda kulila nentu.

27 Mandawira putiputi watambika wakulu woseri na
wazewi waliwoniti pamuhera watenditi mpangu gwa
kumlaga Yesu. 2 Womberi wamtawa pingu na wamjega
kwa Pilatu mkulu gwa mkowa yakasyagulitwi na mlongoziya
gwa sirikali ya Rumi. 3 Yuda mgalambuka, pakawoniti
kuwera Yesu wamtoza kala, yomberi moyu gumtamiti nentu
na kawawuzilira watambika wakulu pamuhera na wazewi
magwala malongu matatu galii ga mpiya. 4 Kalonga, "Neni
ntenda vidoda kwa kumgalambuka muntu yakahera likosa,
wamlagi!" Womberi wamwankula, "Gatuwusu shishi twenga?
Aga ndo gaku gumweni!" 5 Yuda kaziyasa mpiya zilii Mnumba
nkulu ya Mlungu, kalawa kunja kagenda kulilaga mulugoyi.
6 Watambika wakulu wazitola mpiya zilii na walonga, "Azi
ndo mpiya zya mwazi na ifaa ndiri kuzitula mluhanja lwa
Numba nkulu ya Mlungu." 7 Pawajimilirana kala kuusu
mpiya azi, womberi wazitumiya kuhemera lirambu lya ukaka,
liweri pahala pa kusilira wahenga. 8 Ndo mana mpaka leru
lirambu ali walishema, "Lirambu lya Mwazi." 9 Su visoweru
vyakatakuliti Yeremiya mbuyi gwa Mlungu vitendeki, "Watoliti
magwala malongu matatu ga mpiya, shyasi sha wantu
wa Israeli wapangiti kumlipira yomberi, 10 na wahemelera
lirambu la ukaka, Mtuwa ntambu yakanagaliriti." 11 Yesu
wamgolosiyiti palongolu pa mkulu gwa mkowa, ndomweni
yakamkosiyiti. Su Pilatu kamkosiya, "Hashi, gwenga ndo
mfalumi gwa Wayawudi?" Yesu kamwankula, "Gwenga
gulonga." 12 Kumbiti Yesu kankula ndiri shintu, watambika
wakulu na wazewi pawaweriti wankumsitaki. 13 Su Pilatu
kamkosiya, "Hashi, gupikinira ndiri masitaka goseri aga
gawalaviya kwa gwenga?" 14 Kumbiti Yesu kawankula
ndiri ata shisoweru shimu, ata mkulu gwa mkowa ayu
kalikangasha nentu. 15 Iweriti shitiba shawu mushipindi
sha msambu gwa Pasaka mkulu gwa mkowa kumvugulira
mtatirwa yumu yawamfiriti. 16 Shipindi ashi kuweriti na muntu
yumu yakamanikaniti nentu yawamtatiriti mushibetubetu
litawu lyakuwi Baraba. 17 Su wantu pawaliwoniti pamuhera,
Pilatu kawakosiya, "Mfira numulaviyi yoshi pakati pa awili
awa, Baraba ama Yesu yawamshema Kristu Mlopoziya?" 18
Yomberi kavimaniti weri kuwera walongoziya wa Shiyawudi
wamjegiti Yesu kwakuwi kwajili ya weya. 19 Pilatu pakaweriti
kalivaga pashigoda sha kutoza, mdala gwakuwi kamjegeriti
ujumbi, "Naguliyingiziya mulisitaka lya muntu ayu muheri,
toziya leru ntabika nentu mukulota kuusu yomberi." 20
Watambika wakulu na wazewi waligambiriti lipinga lya
wantu wamluwi Baraba wamvuguliri na Yesu wamlagi. 21
Kumbiti Pilatu kalikosiya lipinga lya wantu, "Hashi, yoshi
pakati pa wawili awa yamfira nukuvugulirani?" Womberi
wamwankula, "Baraba!" 22 Pilatu kawakosiya, "Vinu ntendi
ashashi kuusu Yesu yawamshema Kristu Mlopoziya?"
Woseri wamwankula, "Gumpingiki mulupingika!" 23 Kumbiti
Pilatu kakosiya, "Hashi, yomberi katenda likosa gaa?"

Shakapanu womberi wanjiti kushowangana, “Wampingiki
mlupingika!” 24 Pilatu pakawoniti kuwera kafanikiwa ndiri
shoseri na kwana vidoda viweriti vyankwanja katoliti mashi
na kaganaviya mawoku gakuwi palongolu pa lipinga lya
wantu na kalonga, “Neni nahera lawama kuhowa kwa
muntu ayu. Na shitwatila ashi mtendi maweni.” 25 Lipinga
lyoseri lya wantu limwankula, “Mwazi gwakuwi guweri kwa
twenga na kwa wananguta wetu.” 26 Shakapanu Pilatu
kamvugulira Baraba kulawa mushibetubetu, kumbiti Yesu
pawamsyatanga kala ntomondu, kamlaviyiti wampingiki
mulupingika. 27 Shakapanu wanjagila wa Pilatu wamtola Yesu
wamwingiziya mumakawu makulu ga numba zya wanjagila
wa Shirumi na wamjojinikira shipinga shoseri. 28 Wamvula
nguwu zyakuwi na wamvalisiya lihabiti lya langi nsheri. 29
Su wapota lijenjeri lya misontu na wamvalisiya mumtuwi
mwakuwi na wamtulira ludenki muliwoku lyakuwi lya kumliwu
na wasuntama palongolu pakuwi na wamtendera lijonga.
Womberi wamlamsiya, “Mwika Mfalumi gwa Wayawudi.” 30
Wamtemera mata na walutola ludenki lulii na wamkoma nalu
mumtuwi. 31 Pawamaliriti kala kumtendera lijonga, wamvula
lihabiti lilii na wamvalisiya nguwu zakuwi. Su wamjega
yomberi kumpinjika mulupingika. 32 Pawaweriti wankugenda
wamwona muntu yumu litawu lyakuwi Simoni yakalawiriti
lushi lwa Kureni na wanjagila wamlazimisha kulutola lupingika
lwa Yesu. 33 Pawasokiti pahala pawapashema Goligota,
mana yakuwi, “Pahala pa vipalakasa vya mtuwi.” 34 Wamupa
muhanganu gwa Divayi na mtera gukaripa, kumbuti Yesu
pakailawaliriti kalema kulanda. 35 Wampingika mulupingika,
shakapanu waligawirana nguwu zyakuwi kwa kugalambula
simbi. 36 Pa aga walivaga panu waweriti wankumlolera.
37 Pampindi pa mtuwi gwakuwi mulupingika watula lisitaka
limwusu yomberi lyawalembiti, “Ayu ndo Yesu, Mfalumi
gwa Wayawudi.” 38 Shakapanu wawapingika wakwepula
wawili pamuhera na Yesu, yumu uwega wa kumshigi
kwakuwi na yumonga uwega wa kumliwu kwakuwi. 39
Wantu yawaweriti wankupita pahala paliya wamwigilanga
Yesu na kutikisiya mituwi yawu pawalonga, 40 “Gwenga
gulitumbiti kuyibomolanga Numba nkulu ya Mlungu na
kuinyawa kwa mashaka matatu! Vinu gulilopoziyi gumweni
handa gwenga gwa Mwana gwa Mlungu, su gusuluki
palupingika!” 41 Ntambu iraa ayi watambika wakulu na
wafunda wa Malagaliru na wazewi wamtendiriti lijonga,
42 “Kawalopoziyiti wamonga, kumbuti kasinda kulipoziya
mweni! Hashi, yomberi mfalumi ndiri gwa Israeli? Vinu
kasuluki palupingika na twenga hatumjimiri. 43 Kamtumbiliti
Mlungu na kutakula eti yomberi ndo Mwana gwa Mlungu. Su
tuleki tumloli Mlungu kamlopoziyi handa kamfira nakaka!”
44 Ntambu iraa ayi na wakwepula walii yawawapingikiti
pamuhera na Yesu wamuhigiranga viraa. 45 Kwanjira saa
sita mpaka saa tisa paliwala, pasipanu poseri paweriti na ntiti
masaa matatu. 46 Payiweriti saa tisa Yesu kalira kwa liziwu
likulu, “Eloyi, Eloyi lama sabakitani?” Mana yakuwi, “Mlungu
gwangu, Mlungu gwangu iwera ashi gundeka?” 47 Wantu
wamu yawagolokiti palii pawapikaniriti hangu, walonga,
“Kankumshema Eliya!” 48 Yumu gwawu katuga katola
lidodoki, kalijwika mudivayi isheshema, kayitula mulupeleru
lwa ludenki na wajera kumupa yomberi kalandi. 49 Kumbiti
wamonga walonga, “Guheperi, tuloli handa Eliya kankwiza
kumlopoziya!” 50 Yesu kalira kayi kwa liziwu likulu, su
kahowa. 51 Shakapanu lipaziya lya Numba nkulu ya Mlungu
lyalilekaniziya pahala pananagala nentu, lidegeka vipandi
viwili kulawa kunani mpaka pasi. Pasipanu pabegiziwa
na matalawu gapantika, 52 na mapumba gagubutuka na
wantu wa Mlungu wavuwa yawahowiti wawazyukusiwa. 53
Womberi walawa mumapumba na Yesu pakazyukiti kala
kulawa kwa wahowiti, womberi wagenditi Yerusalemu lushi
lunanagala, wawonikaniti na wantu wavuwa. 54 Mkulu
gwa wawanjagila na wanjagila yawaweriti wankumlolera
Yesu, wawoniti kubegiziwa pasipanu na vitwatira vyoseri
vyavilawiriti, watiriti nentu na walonga, “Nakaka muntu ayu
kaweriti Mwana gwa Mlungu!” 55 Kuweriti na wadala wavuwa
palii, pawalola kwa kutali. Wadala awa ndo walii yawamfatiti
Yesu kulawa Galilaya na wamtangiti. 56 Pakati pawu paweriti
Mariya Magidalena na Mariya mawu gwa Yakobu na mlongu
gwakuwi yawamshema Yosefu, pamuhera na mdala gwa
Zebedayu. 57 Payiweriti pamihi, kiziti muntu yumu kalunda
mwenikaya gwa Arimatayu litawu lyakuwi Yosefu na yomberi
kaweriti mfundwa gwa Yesu. 58 Kamgenderiti Pilatu na
kaluwa mawuti ga Yesu. Pilatu kalagalira wamupi Yosefu
mawuti galii. 59 Su Yosefu katola mawuti galii, kagatindiziya
sanda iherepa, 60 na Kagatula mulipumba lya mpanga
lyakuwi, lyakalisongoliti palitalawu. Su kalibiringa litalawu
likulu pamlyangu gwa lipumba na kagenda zyakuwi. 61
Mariya Magidalena na Mariya gwingi ulii yawaweriti walivaga
palii pawalola lipumba. 62 Shirawu yakuwi, lishaka lya
Kwoyera, watambika wakulu na Mafalisayu wamgendiriti
Pilatu, 63 na walonga, “Mtuwa, tulihola kuwera mpayu ulii
katakuliti pamberi pa kuhowa kwakuwi kalongiti, ‘Pa mashaka
matatu hanzyuki.’ 64 Su gulagaliri lipumba lyakuwi waliloleri
weri mpaka lishaka lya tatu, su wafundwa wakuwi hapeni
wawezi kwiza kugatola mauti gakuwi na kuwagambira wantu
kuwera kazyuka. Kupayira aku hakuweri kudoda kuliku
kupayira kwa kwanja.” 65 Pilatu kawagambira, “Muwatoli
walolera, mgendi na kulolera lipumba ntambu yamuweza.”

66 Su wagenda na kulolera lipumba walimatira litalawu na
kuwaleka wanjagila waloleri.

28 Palipititi lishaka lya Kwoyera, mandawira putiputi
lishaka lya jumapili, Mariya Magidalena na Mariya
yumonga ulii, wagenditi kulilola lipumba. 2 Palaa palii
kulawira kutikinyika kukulu kwa isi, ntumintumi gwa kupindi
gwa Mtuwa kiziti kulawa kumpindi, kalibiringisiya libuwi lilii na
kalivagira. 3 Kawonikaniti gambira umemi na nguwu zyakuwi
ziweriti neru mbuu. 4 Walolera lipumba waweriti na lyoga
likulu ata wawera gambira wantu yawahowa. 5 Ntumintumi
gwa kumpindi kawagambira wadala walii, “Namtira mwenga!
Nuvimana kuwera mwankumsakula Yesu yawampingikiti. 6
Kwahera panu, toziya Kazyuka ntambu yakalongiti. Mwizi
mloli pahala pawamtuliti. 7 Su mgendi kanongola vinu
na mwakawagambiri wafundwa wakuwi, ‘Kazyuka kulawa
kwawahowiti na kankuwalongolera kugenda ku Galilaya,
aku hamumuwoni yomberi!’ Muliholi shanuwagambirani.”
8 Wadala awa walawiti kanongola mulipumba, watuga
kugenda kuwagambira wafundwa wakuwi, pawawera na
lyoga na nemeleru nkulu. 9 Vumu Yesu kaliwona nawomberi
na kuwagambira, “Mwakashina?” Womberi wamwizira na
kumsuntamalira pamagulu gakuwi na wamguwira. 10 Yesu
kawagambira “Namtira! Mgendi mwakawagambiri walongu
wangu wagendi Galilaya, aku hawamoni.” 11 Wadala
walii pawaweriti wankugenda zawu, walolera wamu wa
lipumba wagenditi mlushi kuwagambira watambika wakulu
wa numba ya Mlungu kuusu vitwatira vyoseri vyavilawiliti.
12 Su waliwona pamuhera na wazewi watenda mpangu,
wawapanani wanjagila walii mpiya zivuwa nentu 13 na
wawagambira, “Mwenga mtakuli kuwera wafundwa wakuwi
wiziti pashiru wawiwa mawuti gakuwi twenga patugonjiti. 14
Na mkulu gwa mkowa pakavimana visoweru avi, twenga
hatuyoweri nayu na mwenga hapeni mpati matatizu. 15
Walolera lipumba walii wazitola mpiya na watenda shilii
shawawagambira watendi. Shisoweru ashi sheneyiti kwa
wayawudi mpaka leru. 16 “Wafundwa lilongu na yumu
wagenditi Galilaya pahala Yesu pakawagambiriti wagendi. 17
Womberi pawamwoniti Yesu wamguwira, tembera wamonga
waweriti na lyoga.” 18 Yesu kiziti pakwegera na kawagambira,
“Wanupa uwezu woseri kumpindi na pasipanu. 19 Su
mgendi kwa wantu wa makabila goseri kila pahala na
muwatendi waweri wafundwa wangu, muwabatizi mulitawu
lya Tati na Mwana na Rohu Mnanagala, 20 na muwafundi
womberi kujimila kila shintu shanuwalagalira mwenga. Na
neni hanweri na mwenga mashaka goseri mpaka kupelera
kwa pasipanu.” **(aiōn g165)**

Mariku

1 Shisoweru Shiwagira ashi sha Yesu Kristu, Mwana gwa
Mlungu. **2** Yankuyanja gambira Isaya mbuyi gwa Mlungu
ntambu yakalembiti, “Mlungu kalongiti, ‘Guloli numtuma
ntumintumi gwangu hakakulonguleri Hakakunywawili njira
yaku.’ **3** Liziwu lya muntu lipikanika kushiwala, ‘Mumtenderi
kala Mtuwa njira yakuwi, mumnyawili weri njira zyakuwi!’”
4 Yohani kalawiriti kushiwala, kawabwelera wantu na
kuwabatiza, pakawagambira, “Mleki vidoda vyenu na
mbatizwi na Mlungu hakawalekiziyi vidoda vyenu.” **5**
Wantu wavuwa wamgenderiti Yohani, wantu yawalawiti
Yerusalemu na Yudeya, walekiti vidoda vyawatenditi na
yomberi kawabatiziti mulushemba lwa Yoridani. **6** Yohani
kavaliti nguwu yayinyawitwi kwa mibaira ya nkanyama
ngamiya, mushunu kalitawiti lugoyi lwa lukuli na shiboga
shakuwi shiweriti lwashi na wanjombi. **7** Yohani kabweriti
pakalonga, “Pa neni kankwiza muntu mkulu kuliku neni. Neni
nfaa ndiri ata kuyopola lugoyi lwa vilwatu vyakuwi. **8** Neni
nukubatizani kwa mashi, kumbiti yomberi hakawabatizani
kwa Rohu Mnanagala.” **9** Mashaka galii Yesu kiziti kulawa
Nazareti lushi lwa Galilaya na kabatiziwitwi na Yohani
mulushemba lwa Yoridani. **10** Pala palii Yesu pakalawiti
mumashi, kawona kumpindi kwa Mlungu kuvuguka na
Rohu Mnanagala kamkangalira gambira ng'unda. **11** Na
liziwu lilawira kumpindi kwa Mlungu, lilonga, “Gwenga gwa
Mwana gwangu yanukufira, gunfiriziya.” **12** Pala palii Rohu
Mnanagala kamlonguziyiti Yesu kushiwala. **13** Su kaweriti
kushiwala aku mashaka malongu msheshi, pakajeresiwa
na Shetani. Kalikaliti aku pamuhera na wankanyama wa
kuntundu na wantumintumi wa kumpindi wamtenderiti. **14**
Yohani pawamtatiriti kala mushibetubetu, Yesu kagenditi lushi
lwa Galilaya, kulii kanjiti kubwera Shisoweru Shiwagira sha
Mlungu, **15** pakalonga, “Shipindi shiza! Ufalumi wa Mlungu
wapakwegera. Mleki vidoda vyamtenda na mushijimiri
Shisoweru Shiwagira!” **16** Yesu kaweriti kankupita mumpeku
mwa litanda lya Galilaya, kamwona Simoni na Andereya
mlongu gwakuwi, womberi waweriti wankulowa wasomba.
17 Yesu kawagambira, “Munfati neni, hanuwafundi mwenga
muweri walowa wantu.” **18** Pala palii wazileka nyavu
zyawu na wamfata. **19** Yesu pakagenditi palongolu padidini,
kawawoniti Yakobu na Yohani wana wa Zebedayu walivagiti
mumtumbwi wankunyawa nyavu zyawu. **20** Pala palii Yesu
kawashema wamfati, womberi wamleka Zebedayu tati gwawu
pamuhera na wantumintumi wakuwi mumtumbwi. **21** Yesu
na wantumintumi wakuwi wagenditi lushi lwa Kafarinaumu,
palifikiti Lishaka lya Kwoyera Yesu kagenditi munumba ya
Mlungu na kanja kufunda. **22** Wantu yawampikaniriti Yesu
walikangashiti nentu ntambu yakafunditi, toziya kafunditi
ndiri gambira wafunda wawu wa Malagaliru ga Musa,
kumbiti kafunditi gambira muntu yakawera na uwezu.
23 Shipindi shilaa shilii kuweriti na muntu yakaweriti na
washamshera Munumba ya Mlungu, yomberi kabotanga, **24**
“Yesu gwa Nazareti, gwana shishi na twenga? Shagwizira
gutwagamiziyi? Neni nukumana kala kuwera gwenga gwa
gaa, gwenga gwa Mnanagala gwa Mlungu.” **25** Yesu
kamkalipira shamshera ulii, “Umatu, gumwuki muntu ayu.”
26 Shamshera kambegeziya nentu muntu ulii pakabotanga,
shakapanu kamlekeziya. **27** Wantu woseri walikangashiti
nentu na wanjiti kulikosiya, “Shishi ashi? Aga mafundu ga
syayi yagawera na uwezu! Muntu ayu kawera na makakala
ga kuwawinga washamshera na womberi wamjimira!” **28**
Su visoweru vyakatenditi Yesu vipikinirika kanongola koseri
mumkowa gwa Galilaya. **29** Palaa palii pawalawiti Munumba
ya Mlungu, womberi wagenditi pamuhera na Yakobu na
Yohani mpaka ukaya kwa Simoni na Andereya. **30** Pawasokiti
palii, womberi wamgambiriti Yesu kuwera mikamwana
gwa Simoni kapyupa kagonja mushitanda. **31** Su Yesu
kamgendera mlweri, kamkola liwoku na kumgolosiya, mawu
ulii kawera mkomu na kanja kuwatelekera. **32** Pamihi mshenji
paguzyetiti, wantu wamjegera Yesu walweli woseri na walii
yawaweriti na washamshera. **33** Wantu woseri wa lushi lulii
wajojinikiti paluwaga lwa numba. **34** Yesu kawaponiziyiti
wantu wavuwa yawaweriti na malweri ga kila ntambu.
Viraa kawawingiti washamshera, kafiriti ndiri washamshera
watakuli shintu shoseri toziya waweriti wankumumana.
35 Shilawu yakuwi ligonugonu, Yesu kalawa kunja kwa
lushi na kagenditi pahala pa gweka kumluwa Mlungu. **36**
Kumbiti Simoni na wayaguwi wagenditi kumsakula. **37** Na
pawamwoniti kala wamgambira, “Kila muntu kankukusakula!”
38 Kumbiti Yesu kawankula, “Tugendeni pahala pamonga
pa lushi zyaziwera pakwegera, su neni nwezi kubwera
aku viraa toziya ashi ndo shashinjegiti kushitenda.” **39** Su
yomberi kagenda Mugalilaya kwoseri pakabwera mnumba
za Mlungu na kuwawinga washamshera. **40** Mungumbula
yumu kamgenderiti Yesu kasuntumala na kamluwa, “Pagufira
gumweni gumpungi neni.” **41** Yesu kamwonera lusungu
nentu, kamkola liwoku kalonga, “Neni nfira, gupungwi.” **42**
Palaa palii Muntu ungumbula umlekeziya. **43** Shakapanu
Yesu kamberezíya muntu ulii, kamlekeziya kagendi zyakuwi
44 pakamgambira, “Nagumgambira muntu yoseri visoweru
avi, kumbiti gugendi gwakaliranguziyi kwa mtambika gwa
Numba ya Mlungu na gulaviyi malaviwu kwajili ya kupungwa
kwaku gambira Musa ntambu yakalagaliriti kuwera ukapitawu

kwa woseri kuwera guponiziwa." 45 Kumbiti muntu ulii
kagenda kanja kubwera visoweru vya kuponiziwa kwakuwi
kwa kila yakamwona. Su Yesu kasinda kuliyonisiya mulushi
lulii, yomberi kalikaliti pahala pa gweka. Pamuhera na
hangu wantu waweriti wankumgendera yomberi kulawa
wega zoseri.

2 Pa mashaka gavuwa ndiri, Yesu kawuyiti Kafarinaumu,
wantu wapikinira handa kawuya ukaya. 2 Wantu
wavuwa wajojinikiti palii mpaka paweriti kwahera lupenu
mnumba, ata kunja pamlyangu. Nayomberi kaweriti
kankuwabwerera shisoweru sha Mlungu. 3 Su wantu wamu
wiziti pawamjega muntu yakalewelekiti, yomberi kapapitwi na
wantu wamsheshi. 4 Toziya wantu waweriti wavuwa, wasinditi
kumjega pakwegera na Yesu. Su wabomoliti pashitwiku
pahala pakaweriti Yesu. Shapakanu wamsulusiya muntu
ulii yakalewelekiti pakawera mumkeka. 5 Yesu pakawoniti
njimiru yawu, kamgambiriti muntu ulii yakalewelekiti, "Mwana
gwangu, vidoda vyakuwi vilekiziwa." 6 Wafunda wamu
wa Malagaliru ga Musa waweriti walivaga kweni aku,
walihola mumyoyu mwawu, 7 "Iwera ashi muntu ayu
kankutakula ntambu ayi? Ayu kankumwigiranga Mlungu!
Gani kawezi kulekiziya vidoda? Mlungu gweka yakuwi ndiri?"
8 Pala palii Yesu kashimana shilii shawaliholiti mumyoyu
mwawu. Yomberi kawakosiya, "Ashashi mwankulihola hangu
mumyoyu mwenu? 9 Shizotopa ng'anji shii, kumgambira
muntu yakalewelekiti, 'Vidoda vyaku vilekiziwa' ama
kumgambira, 'Gwimuki, gutoli mkeka gwaku gugendi?' 10 Su
nfira muvimani kuwera Mwana gwa Muntu kana uwezu gwa
kulekiziya vidoda pasipanu." Shapakanu kamgambira muntu
ulii yakalewelekiti, 11 "Nukugambira, gugoloki, gutoli mkeka
gwaku, gugendi ukaya kwaku!" 12 Yomberi kagoloka, palaa
palii kanyasula mkeka gwakuwi kagendagenda pakalolwa
na wantu woseri. Woseri walikangasha, wamkwisa Mlungu
pawalonga, "Hatweniwoni shintu gambira ashi nakamu!" 13
Yesu kagenda kayi kumpeku kulitanda lya Galilaya. Lipinga
likulu lya wantu limgendera, nayomberi kanja kuwafunda. 14
Pakaweriti kankupita, kamwona Lawi mwana gwa Alifayu,
kalivaga mnumba mwa kulipira kodi. Yesu kamgambira,
"Gunfati." Lawi kagoloka, kanfata. 15 Shakapanu, Yesu
kaweriti kankuliya shiboga ukaya kwa Lawi. Watola kodi
wavuwa na walii yawawashema wawera na vidoda waweriti
wankuliya pamuhera na Yesu na wafundwa wakuwi, toziya
kuweriti na wantu wavuwa yawaweriti wankumfata. 16
Wafunda wamu wa Malagaliru ga Musa waweriti shipinga
washishema Mafalisayu pawamuwoniti Yesu kankuliya
pamuhera na "walii yawawashema wawera na vidoda" na
watola kodi, womberi wawakosiya wafundwa wakuwi, "Iwera
ashi Yesu kankuliya pamuhera na watola kodi na yawawera
na vidoda?" 17 Yesu pakagapikaniriti aga kawagambira,
"Wantu washinashina wamfira ndiri bwana mganga, kumbiti
walweli wamfira. Niza ndiri kuwashema wantu yawalihola
wankumfiriziya Mlungu, kumbiti niza kuwashema yawawera
na vidoda." 18 Wafundwa wa Yohani Mbatiza na wafundwa
wa Mafalisayu waweriti wankufunga kuliya. Wantu wamu
wamgendera Yesu na kumkosiya, "Iwera hashi wafundwa
wa Yohani Mbatiza na wafundwa wa Mafalisayu wankufunga
kuliya, kumbiti wafundwa waku wafunga ndiri kuliya?"
19 Yesu kawankula, "Wantu pawawera mumsambu gwa
ndowa waweza hashi kufunga kuliya shipindi mpalu gwa
ndowa kapamuhera nawomberi? Nakaka mpalu gwa ndowa
pakawera na womberi hapeni wafungi kuliya. 20 Kumbiti
shipindi shankwiza, mpalu gwa ndowa hakawusiwi kwawu,
na panu ndo hawafungi kuliya. 21 "Kwahera muntu yakasona
shiraka sha nguwu ya syayi mu nguwu ngona. Pakatenda
hangu, shiraka sha syayi hashidegi nguwu ngona, na palii
papadegekiti pongereka. 22 Na kwahera muntu yakaweza
kutula divayi ya syayi muviwiga vigona. Pakatenda hangu,
divayi ya syayi hayivipantangi viwiga avi, divayi hayitiki, na
viwiga havipantangiki. Kumbiti divayi ya syayi itulwa muviwiga
vya syayi." 23 Lishaka limu lya kwoyera, Yesu pamuhera na
wafundwa wakuwi waweriti wankupita mumalambu ga nsaka.
Pawaweriti wankupita, wafundwa wakuwi wanjiti kubenanga
mikunguwi ya nsaka. 24 Su Mafalisayu wamgambira Yesu,
"Guloli! Iwera ashi wafundwa waku wankutenda shintu
shashileweritwi mulishaka lya kwoyera?" 25 Yesu kawankula,
"Hamwebetuli ntambu Dawudi yakatenditi pamuhera na
wayaguwi palii pawaweriti na njala na wahera shintu? 26
Dawudi kingiriti Mnumba ya Mlungu mumashaka galii ga
mtambika mkulu Abiyatali. Kaliya mabumunda yagalaviyitwi
kwa Mlungu, mabumunda gagalekeziwa ndiri kugaliya kumbiti
watambika gweka yawu ndo yawalekeziwitwi kugaliya,
Dawudi kagaliyiti na kuwapanana wayaguwi." 27 Shapakanu
Yesu kawagambira, "Lishaka lya kwoyera walitula kwajili
ya wantu, na wantu ndiri kwajili ya lishaka lya kwoyera!
28 Su Mwana gwa Muntu ndo Mtuwa ata gwa lishaka lya
kwoyera."

3 Shapakanu Yesu kingira kayi munumba ya Mlungu. Mlii
paweriti na muntu yakawera na liwoku lyalilewelekiti.
2 Wantu wamu waweriti wankumlola su wawoni handa
hakamponiziyi muntu ulii mulishaka lya kwoyera su wapati
toziya ya kumsitaki. 3 Yesu kamgambira muntu ulii yakaweriti
na liwoku lyalilewelekiti, "Gwizi panu." 4 Shapakanu Yesu

kawakosiya wantu, “Hashi, lyoshi lyaliherepa mulishaka lya
kwoyera, kutenda gaherepa ama gadoda? Kumponiziya
muntu ama kulaga?” Kumbiti womberi wanyamalira jii. 5
Yesu kawalola wantu woseri walii kwa maya, kahinginikiti
nentu toziya ya ukamala wa myoyu mwawu. Shapakanu
kamgambira muntu ulii, “Gunyoshi liwoku lyaku.” Yomberi
kanyosha, pala palii liwoku lyakuwi lipona nakamu! 6 Pala
palii Mafalisayu walawiti kunja, wanja kusakula ntambu ya
kumlaga Yesu, womberi pawawera na shipinga sha wantu
wa Herodi. 7 Yesu pamuhera na wafundwa wakuwi uganu na
wagenditi kulitanda lya Galilaya, na lipinga lya wantu limfatiti
kulawa Galilaya mkowa gwa Yudeya. 8 Viraa virii Yerusalemu
na mumikowa ya Idumeya na kumwambu kwa lushemba
Yoridani na lushi lwa Tiru na Sidoni. Lipinga lya wantu awa
wavuwa wamgenderiti Yesu toziya wavipikiniriti vitwatira
vivuwa vyakatenditi. 9 Toziya lipinga lya wantu lyaliweriti likulu,
Yesu kawagambira wafundwa wakuwi wamtuliri mtumbwi, su
wantu nawambabanika. 10 Kawaponiziyiti walweli wavuwa,
walii yawawera na malweli waweriti wankumbabanika su
wapati kumshinkula. 11 Kila mala washamshera pawamwoniti
Yesu, waguwiti pasi kulongolu kwakuwi na wagutanga
pawalonga, “Gwenga gwa Mwana gwa Mlungu!” 12 Kumbiti
Yesu kawakaripiriti nentu washamshera walii nawalonga
kuwera mweni ndo gaa. 13 Shapakanu Yesu kakweniti
kulugongu, kawashema walii yakawafiriti mweni, nawomberi
wamgendera. 14 Kawasyagula wantu lilongu na awili viraa
kawashema wantumintumi, su wapati kuwera pamuhera na
yomberi na su kapati kuwatuma wagendi kuwabwelera wantu
15 na waweri na uwezu wa kuwalaviya washamshera. 16 Awa
ndo wantu lilongu na awili yakawasyaguliti, Simoni, Yesu
kamupananiti litawu Peteru na 17 Yakobu na Yohani mlongu
gwakuwi, woseri wana wa Zebedayu, Yesu kawashema
Bowanerigi, mana yakuwi “Wana wa Kuguguma” viraa
vilii 18 Andereya na Filipu na Batolumayu na Matayu na
Tomasi na Yakobu mwana gwa Alifayu na Tadeyi na Simoni
Mkanani 19 na Yuda Isikariyoti, ayu ndo yakamgalambukiti
Yesu. 20 Shapakanu Yesu kawuyiti ukaya. Lipinga likulu lya
wantu wajojinikiti kayi mpaka Yesu na wantumintumi wakuwi
wasinditi kuliya shiboga. 21 Walongu wakuwi pawapikaniriti
gawatakuliti wantu, wagenda kumtola, toziya wantu watakuliti,
“Kana lukwali.” 22 Wafunda wa Malagaliru ga Musa yawalawiti
Yerusalemu walongiti, “Ayu kana Belizebuli! Mkulu gwa
washamshera ndo yakamupanana makakala ga kuwalaviya
washamshera.” 23 Yesu kawashema, kawagambira kwa
mifanu, “Kwa ntambu ashi Shetani kamlaviyi Shetani
myaguwi? 24 Ufalumi pawupalangika, ufalumi hapeni ugoloki.
25 Viraa kaya payipalangika, kaya ayi hayiyagamili. 26
Handa Shetani pakalilema mweni pakawera kapalangika,
hapeni kagoloki kumbiti upereru wakuwi usoka. 27 “Kwahera
muntu yakaweza kwingira mnumba mwa muntu yakawera
na makakala, kumbiti huti kamtawi muntu ulii. Shapakanu
hakawezi kuvitola vintu vyoseri. 28 “Nukugambirani nakaka,
wantu hawalekiziwi vidoda vyawu vyoseri na mayigilangu
gawu goseri. 29 Kumbiti muntu yoseri yakamwigilanga Rohu
Mnanagala hapeni kalekiziwi nakamu, toziya vidoda avi
vyankulikala mashaka goseri.” (aiōn g165, aiōnios g166) 30
Yesu katakuriti hangu toziya wantu wankulonga, “Kana
washamshera.” 31 Shapakanu mawu na walongu wa Yesu
wasoka. Wagoloka kunja, wamtuma muntu kingiri mnumba
wakamshemi. 32 Lipinga likulu lya wantu liweriti limzinga
Yesu. Womberi wamgambira, “Mawu gwaku na walongu
waku wa kunja wankukusakula.” 33 Yesu kawankula, “Mawu
gwangu na walongu waneni washina gaa?” 34 Shapakanu
kawalola wantu yawamzingiti na kutakula, “Mloli! Awa
ndo mawu gwangu na walongu wangu! 35 Muntu yoseri
yakatenda ntambu ya kafira Mlungu, ayu ndo mlongu gwangu
na dada gwangu na mawu gwangu.”

4 Yesu kanja kayi kufunda mumpeku mulitanda lya Galilaya.
Lipinga lya wantu limzingikiti liweriti likulu mpaka kakweniti
mumashuwa iweriti mmashi na kulivaga amu. Wantu woseri
walivaga kumpeku kulitanda. 2 Kawafunda vitwatira vivuwa
kwa mifanu. Mumafundu gakuwi kawagambiriti, 3 “Mpikaniri!
Paweriti myala mbeyu kagenditi kukweta mbeyu. 4 Pakaweriti
kankuyala mbeyu, zimonga zitulukira munjira, wampongu
wiza na kuziliya. 5 Zimonga zitulukira mulitalawu lyahera
litapaka livuwa. Mbeyu azi zimeriti kanongola toziya litapaka
lididini. 6 Kumbiti pagulawiti mshenji, gulunguziya mbeyu
zimeriti toziya mishigira yakuwi igenda ndiri pasi. 7 Zimonga
zitulukira pa misontu, zikula na misontu izibabanika mbeyu
zimeriti, ndo zilera ndiri. 8 Zimonga zitulukira mulitapaka
liherepa zimera, zikula na kulera, yimu malongu matatu
na zimonga malongu sita na zimonga miya yimu” 9
Shapakanu Yesu kawagambira, “Mweni makutu ga kupikinira
na kapikiniri!” 10 Yesu pakaweriti gweka yakuwi, walii
wawaweriti pamuhera na wandwa wakuwi lilongu na wawili,
wamkosiya kuusu mifanu yakuwi. 11 Yesu kawagambira,
“Mwenga mpananwa kuvimana bada ya Ufalumi wa Mlungu,
kumbiti kwa walii yawawera kunja, kila shintu utakula kwawu
kwa mifanu. 12 Su, ‘Pawalola, kumbiti wavimani ndiri,
Pawapikanira, kumbiti wavimani ndiri, Nawiza kugalambuka,
Pawatubu na kulekiziya vidoda vyawu.’” 13 Shapakanu
Yesu kawakosiya, “Su muvimana ndiri mana ya mfanu agu?
Su muvimana hashi mifanu yimonga? 14 Ulii mpazi uyala

shisoweru. **15** Wantu wamonga walifana gambira yagalawiriti
mumbeyu zazitulukiriti munjira. Pawapikanira visoweru
vya Mlungu, palaa palii Shetani kiza na kutola visoweru
shawayariti mumyoyu mwawu. **16** Wantu wamonga walifana
gambira yagalawiriti mumbeyu zazitulukiriti mumabuwi. Pala
paliya pawapikanira visoweru, washitola kwa kunemelera. **17**
Toziya wahera mishigira, wakwendereya katepu. Ndabiri na
tabu paviyiza kwajili ya visoweru, su palaa palii wavileka
kujimilira. **18** Wantu wamonga walifana gambira yagalawiriti
mumbeyu zazitulukiriti pa misontu. Wankuvipikanira visoweru,
19 ira lushera lwa makaliru aga, kufira ulunda shuma,
na kufira vintu vya ntambu zoseri, vyawayingiraga na
kulibabanika visoweru, su visoweru vilera ndiri kwa wantu
walii. **(aiōn g165)** **20** Kumbiti wantu wamonga walifana gambira
yagalawiriti mumbeyu zyazitulukiriti palitapaka liherepa. Awa
wankuvipikanira visoweru, walijimilira na visoweru shilera
zivuwa za zilii zawaziyaliti, wamonga mala malongu matatu,
wamonga mala malongu sita na wamonga mala miya”
21 Yesu kendereyiti kuwagambira, “Hashi tulongi muntu
kingiziya shikoluboyi mnumba na kushigubikira na shiwiga
ama kushitula kulivungu? Hashi kashitula ndiri panani pa
shintambi? **22** Toziya shiraa shintu shawafifa ashiweri
paweru. Shoseri shawagubika ashigubutuliki. **23** Muntu
yakawera na makutu ga kupikinira, kapikaniri!” **24** Viraa
vilii Yesu kawagambira, “Mpikaniri weri galiya gampikanira!
Malagaliru galii mwagatumiyaga kuwahiga wamonga, Mlungu
hakagatumii kuwahiga mwenga, kayi hawongeli. **25** Toziya
muntu kana shintu hawamuwongeleri, na muntu kahera
shintu, ata shintu shididini shakaweriti nashi, hawampoki.” **26**
Yesu kendereya kutakula, “Ufalumi wa Mlungu ulifana hangu.
Muntu kankuyala mbeyu mulirambu. **27** Pashiru kankugonja
mpota, paliwala ka masu na mbeyu zilii zankumera na
zikula. Mweni kamana ndiri ntambu yazimera. **28** Litapaka
lyeni litenda vimeriti vikula na kulera, vyanja vitomolera
mihamba, kayi mikunguwi, shapakanu ipunta. **29** Kumbiti
usaka paukamala, palaa palii muntu ayu kanja kuwuhenga
kwa hengu yakuwi, toziya shipindi sha kubenanga shizakala.”
30 Yesu katakula kayi, “Ufalumi wa Mlungu ulifana na
shintu gaa? Tuwulongeri kwa mifanu gaa? **31** Ulifana na
mbeyu ndidini, mbeyu ndidini nentu kuliku zoseri zawayala
mulirambu. **32** Kumbiti pawaiyara, yankukula na kuwera
mtera mkulu kuliku mitera yoseri ya mumalambu. Kayi
guwera na mitambi mikulu mpaka wampongu weza kunyawa
vitukulu vyawu mumitambi ayi.” **33** Yesu kawabweliriti wantu
visoweru vyakuwi kwa mifanu imonga ivuwa ya ntambu
ayi. Kayoweriti nawomberi ntambu yawaweziti kuvimana.
34 Kayoweriti ndiri nawomberi shintu shoseri pota kutenda
mfanu. Kumbiti pakaweriti na wafundwa wakuwi gweka
yawu, kawagambiriti kila shintu. **35** Pashimihi lishaka
liralilii, Yesu kawagambira wafundwa wakuwi, “Tulokeni
tugendi kumwambu kulitanda.” **36** Su walileka lipinga lya
wantu. Wafundwa wingira mumtubwi mwakikaliti Yesu. Viraa
vilii peniti na mtumbwi gumonga gumfatiti. **37** Pala palii,
liziti liyega na mashi giza kwa likakala ganja kuwukoma
mtumbwi, mpaka mashi ganja kumema mumtumbwi ulii. **38**
Yesu kaweriti kuzyetu mumtumbwi, kagonja mumtumbwi.
Wafundwa wamwimusiya, wamgambira, “mfunda, gulishera
ndiri ntambu yatwankusokera?” **39** Yesu kimuka, kalikalipira
liyega lilii, na kugagambira mashi galii, “Gunyamali jii!” Liyega
linyamala, na kuwera kuzizimira jii. **40** Shapakanu Yesu
kawagambira, “Mtira shishi mwenga? Mwakali mwahera
njimiru?” **41** Nawomberi watira nentu na walikosiya weni kwa
weni, “Ayu muntu gwa ntambu gaa? Ata liyega na mashi
gana makakala vyoseri vimjimilira!”

5 Yesu pamuhera na wantumintumi wakuwi wasoka
kumwambu kulitanda lya Galilaya, muisi ya Gerasi. **2**
Yesu pakalawiti mumtumbwi, palaa palii muntu yakawera
na washamshera kalawiti mumpanga gagaweriti wankusira
wantu. **3** Muntu ayu kaweriti kankulikala mumpanga
gakaweriti wankusira wantu na kwahera muntu yakaweza
kumtawa kayi ata kwa minyololu, **4** toziya mala zivuwa kaweriti
kankutawalilwa ngoyi mumawoku na minyololu mumagulu,
kumbiti kaweriti pakadumula vyoseri na kuyidumula minyololu
yayiweriti mumagulu mwakuwi. Na kwahera muntu yakaweriti
na makakala ga kumbata. **5** Mashaka goseri kaweriti
kankuyerayera mumpanga na muvigongu, pakabotanga
na kulikeshulanga kwa mabuwi. **6** Pakamwoniti Yesu
kwa kutali, kamtugiriti na kumsuntamilira **7** na kalila kwa
kubota pakalonga, “Yesu, Mwana gwa Mlungu yakawera
kumpindi nentu! Gufira shishi kwaneni? Nukuhiga kwa
litawu lya Mlungu, naguntabisiya!” **8** Katakuriti ntambu ayi
toziya Yesu kamgambiriti, “Gwenga shamshera, gumlawi
muntu ayu!” **9** Shapakanu Yesu kamkosiya, “Litawu lyaku
gaa?” Yomberi kamwankula, “Litawu lyangu Lipinga, mana
yakuwi tuvuwa!” **10** Shapakanu kendereya kumuhiga
Yesu kuwera nakawawinga washamshera kunja muisi
ilii. **11** Kuweriti na lipinga likulu lya wamtumbi waweriti
wankuliya pakwegera pa lugongu. **12** Su washamshera
walii wamuhiga Yesu pawalonga, “Gutulagaliri tugendi
kwa wamtumbi, na gutuleki twingiri mwawu.” **13** Yesu
kawalekiziya na washamshera walii wamlawa muntu ulii
na wawayingira wamtumbi. Lipinga lyoseri lya wamtumbi
elufu mbili watugira kulitanda na walidiba mumashi. **14**

Wantu yawaweriti wankulolera wamtumbi walii watuga na
kuwagambira wantu shisoweru shilii mulushi na mumalambu.
Wantu wagenda kulola shilii shashilawiriti. 15 Pawasokiti
kwa Yesu, wamwona muntu ulii yakaweriti na lipinga lya
washamshera, kalivagiti pasi, kavala nguwu zyakuwi, viraa
mahala gakuwi gamwuyira. Su wantu walii watira. 16
Na walii yawawoniti shitwatira ashi, wawagambira wantu
wamonga shitwatira shashimlawiriti muntu ulii yakaweriti na
washamshera, pamuhera na shashilawiriti kwa wamtumbi
walii. 17 Su wantu wanjiti kumluwa Yesu kawuki muisi yawu.
18 Yesu pakaweriti kankukwena mumtumbwi, muntu ulii
yakaweriti na washamshera kamluwa wawuki woseri. 19
Kumbiti Yesu kambelera. Kamgambira, “Gugendi ukaya
kwa walongu waku na guwagambiri vitwatira vyoseri Mtuwa
vyakakutendiriti, na ntambu yakakuwoniriti lusungu.” 20 Su
muntu ulii kugenda zyakuwi mumkowa wagushema lushi
lilongu pakawagambira wantu shilii Yesu shakamtendiriti.
Na wantu woseri wapikiniriti na walikangasha. 21 Yesu
pakalokiti kala na kusoka kumwambu mulitanda na pakawera
pampeku palitanda, lipinga likulu lya wantu lijojinikiti
pakwegera na yomberi. 22 Shapakanu kiza yumu gwa
walongoziya wa Numba ya Mlungu, litawu lyakuwi Yairu.
Pakamwoniti Yesu, kamsuntamilira pa magulu gakuwi, 23
kamuhiga pakalonga, “Muhinga gwangu kalwala tashitashi.
Shondi, shondi, gwizi gumtuliri liwoku lyaku su kaweri
mkomu na kalikali.” 24 Su Yesu kagenda pamuhera
na yomberi. Wantu wavuwa wamfatiti na kumbabanika
babanika. 25 Panu paweriti na mdala yumu kawera na
ulweri wa kusuma mwazi kwa mivinja lilongu na mbili.
26 Mdala ulii katabikiti nentu kwa kuwagendera waganga
wavuwa na kamaliriti kila shintu shakaweriti nashi, yomberi
kapona ndiri, kumbiti kendereyiti kulwala. 27 Yomberi
pakapikaniriti visoweru kuusu Yesu, kiza kumbeli kulibabanika
mulipinga lya wantu, kayishinkula nguwu ya Yesu, 28 toziya
kaligambiriti mweni, “Panuishinkula hera nguwu ya Yesu,
hamponi.” 29 Pakayishinkuriti nguwu ya Yesu, palaa palii
kusuma mwazi kwoya na yomberi kalipikanira munshimba
mwakuwi kuwera ulweli wakuwi upona. 30 Pala palii Yesu
kavimana kuwera likakala limwukiti. Su kaligalambukira
lipinga lya wantu na kukosiya, “Gaa yakashinkuriti nguwu
yangu?” 31 Wafundwa wakuwi wamwankula, “Guwona wantu
ntambu yawakubabanika babanika, gwenga gukosiya, ‘Gaa
yakakushinkuliti?’” 32 Kumbiti Yesu kaloliti wega zoseri su
kamwoni muntu yakamshinkuliti. 33 Na mdala ulii kashimana
shintu shashimlawiriti, su kamgendera pakalendema kwa
lyoga. Kasuntamilira pa magulu pa Yesu, shapakanu
kamgambira unakaka woseri. 34 Yesu kamgambira, “Mwana
gwangu, njimiru yaku yikuponiziya. Gugendi kwa ponga na
guweri mkomu.” 35 Yesu pakaweriti kankali kankutakula
ntambu ayi, wiza wantu kulawa ukaya kwa Yairu, ulii mkulu
gwa Numba ya Mlungu, wamgambira Yairu, “Muhinga
gwaku kahowa kala. Iwera ashi gwankwendereya kumgaziya
Mfunda?” 36 Kumbiti Yesu pakapikaniriti shawatakuliti,
kalishera ndiri, kamgambira ulii mlongoziya gwa Numba
ya Mlungu, “Nagutira, gujimiri hera.” 37 Yesu kafira ndiri
muntu yoseri kamfati kumbiti Peteru na Yakobu na Yohani
na Yakobu mlongu gwakuwi. 38 Pawafikiti ukaya kwa
Yairu, Yesu kawona wankushowangana na kawapikanira
wantu wankulira na kudaya. 39 Su Yesu kingira mnumba
kawagambira, “Ashashi mwankushowangana na kulila?
Mwana hakenihowi, kagonja hera!” 40 Kumbiti womberi
wamseka. Su kawalaviya woseri kunja, kawatola tati na mawu
gwa mwana ulii pamuhera na wantumintumi wakuwi watatu
yakaweriti nawu na wingira mpaka pakaweriti mwana ulii. 41
Yesu kamkola liwoku mwana ulii, kamgambira, “Talita kumu!”
Mana yakuwi, “Muhinga, nukugambira gwimuki!” 42 Pala palii
muhinga ulii kimuka na kanja kugenda genda. Muhinga ayu
kaweriti na mivinja lilongu na miwili. Pagalawiriti aga, wantu
walikangashiti nentu. 43 Kumbiti Yesu kawalagalira nentu
nawamgambira muntu yoseri shitwatira ashi shashilawiriti.
Shapakanu kawagambira, “Mumpanani muhinga ayu shiboga
kalii.”

6 Yesu kawuka peni palii, kagenda mlushi mwakuwi na
wafundwa wakuwi wamfatiti. 2 Palisokiti lishaka lya
kwoyera, kanja kufunda mnumba ya Mlungu. Wantu wavuwa
yawampikaniriti walikangasha, watakula, “Kagapata koshi
goseri aga? Luhala gaa alu lwakampiti? Kankuweza hashi
kutenda mauzauza aga? 3 Ayu ndo ulii msongola ndiri
vintu? Mwana gwa Mariya na walongu wakuwi washina
Yakobu na Yosefu na Yuda na Simoni? Hashi dada wakuwi
wikala pala panu ndiri?” Su wamlema kumjimira. 4 Yesu
kawagambira, “Mbuyi gwa Mlungu kankujimilwa pahala
poseri, ira kankujimilwa ndiri mlushi lwakuwi na kwa walongu
wakuwi na ukaya kwakuwi mweni.” 5 Yesu kaweziti ndiri
kutenda mauzauza goseri palii, ira kawatulira mawoku
walweli wavuwa ndiri, kawaponiziya. 6 Kalikangasha nentu
toziya wantu wahera moyu. Shapakanu Yesu kavityangira
vijiji vya pakwegera, pakawafundiza wantu. 7 Kawashemiti
walii wantumintumi lilongu na wawili, kanja kuwatuma wawili
wawili. Kawayupa makakala ga kuwawinga washamshera. 8
Shapakanu kawagambira, “Namtola shintu shoseri kwajili ya
mwanja, ira lukongoshu gweka hera. Namtola libumunda,
wala muhaku, wala mpiya mshunu. 9 Mvali vilwatu,

kumbiti namtola nguwu yingi Kayi. 10 Numba yoseri
pawawashemereni, mlikali palaapa mpaka pamwuka lushi
alu. 11 Na pahala poseri wantu pawawashemerani ndiri pota
kuwapikinira, mwuki na kupunda lidika mmagulu mwenu.
Ayi hayiweri litakulilu kwawomberi." 12 Su wagenda na
kuwabwelela wantu wavileki vidoda vyawu. 13 Wawalaviya
washamshera wavuwa na kuwaswaga lipaki walweli wavuwa
na kuwaponiziya. 14 Mtuwa Herodi kapikanira visoweru
avi, toziya litawu lya Yesu lipikanikiti pahala poseri. Wantu
wamonga walonga, "Yohani yakabatiza kazyuka! Ndo mana
kana likakala lya kutenda mauzauza aga." 15 Kumbiti
wamonga walongiti, "Ayu ndo Eliya." Na wamonga walongiti,
"Ayu ndo mbuyi gwa Mlungu, handa walii wambuyi wa
Mlungu wa makashu." 16 Herodi pakapikaniriti visoweru
avi, kalongiti, "Ayu ndo Yohani Mbatiza yanumudumuliti
mtuwi kazyuka!" 17 Makashu Herodi mweni kalagaliriti
Yohani kabatwi na katatilwi mushibetubetu. Katenditi hangu
toziya ya Herodiya yakamuyugiti pamuhera kavimaniti
kaweriti mdala gwa mlongu gwakuwi Filipi. 18 Yohani
kaweriti kamgambira Herodi, "Lilagaliru lilema gwenga
kumuyuga mdala gwa mlongu gwaku!" 19 Su Herodiya
kamkalalira nentu Yohani, kafira kumlaga kumbiti kaweza
ndiri kwajili ya Herodi. 20 Herodi kamtiriti Yohani toziya
kavimaniti Yohani kaweriti muntu muheri na mnanagala, su
kaweriti kankumlolera. Kafiriti kumpikinira Yohani, tembera
pakampikaniriti kala moyu gumtama nentu. 21 Lishaka
limu Herodiya kapatiti lupenyu mumsambu gwa lishaka
lya kwiwukwa kwa Herodi. Herodi kawatendiriti msambu
wakolamlima wa sirikali, wakulu wa wanjagila na watuwa wa
isi ya Galilaya. 22 Muhinga gwa Herodiya pakingiriti kuvina,
kamherepeziya Herodi na wahenga wakuwi. Su mtuwa
kamgambira muhinga ulii, "Gunduwi shintu shoseri shagufira
na neni hanukupanani." 23 Kalirapa kayi, "Hanukupanani
shoseri shagufira, ata nusu ya ufalumi wangu!" 24 Pala
palii mhinja uliya kagenda kumkosiya mawu gwakuwi,
"Ntuwi shishi?" Nayomberi kamwankula, "Guluwi mtuwi
gwa Yohani Mbatiza." 25 Mhinja ulii katuga mpaka kwa
mtuwa na kumluwa, "Nfira gumpanani vinu vinu mtuwi gwa
Yohani Mbatiza muluseru!" 26 Mtuwa moyu gumtama nentu,
kumbiti kaweziti ndiri kulema, toziya kalirapiliti palongolu
pa wahenga wakuwi. 27 Su mtuwa kamlagilira mjagira
palaa palii hakajegi mtuwi gwa Yohani. Mjagira kagenda
mushibetubetu na kumdumula Yohani mtuwi. 28 Shapakanu
kawujega mtuwi gulii muluseru na kumpanana nafunda ulii.
Nayomberi kampanana mawu gwakuwi. 29 Wafundwa wa
Yohani pawapikaniriti hangu, wagenda kuyitola nshimba
yakuwi na kuyisira. 30 Wantumintumi wawuyiti na kuliwona
na Yesu, wamgambira goseri galii gawatenditi na kufunda.
31 Yesu kawagambira, "Tugendeni gweka yetu pahala
pahera muntu, mwakwoyeri katepu." Katakuliti ntambu ayi
toziya kuweriti na wantu wavuwa waweriti wankwiza na
kuwuka, mpaka wapata ndiri lupenyu lwa kuliya shiboga. 32
Su wawuka gweka yawu kwa mtumbwi, wagenda pahala
pahera wantu. 33 Kumbiti wantu wawawoniti pawaweriti
wankuwuka, wawamaniti. Su watuga kulawa lushi zoseri
na wawalongolera kusoka. 34 Yesu pakasulukiti kulawa
mumtumbwi na pakaliwoniti na lipinga likulu lya wantu.
Kawawoneriti lusungu toziya waweriti gambira wakondolu
yawahera mlolera. Su kanja kuwafunda vintu vivuwa.
35 Pamihi payifikiti, wafundwa wa Yesu wamgendera na
kumgambira, "Pahala panu pashiwala na mshenji guzyeta.
36 Guwalekeziyi wantu wagendi mumalambu na muvijiji vya
pakwegera wahemeri shiboga." 37 Kumbiti Yesu kawankula,
"Mwenga muwapanani shiboga waliyi." Wamkosiya, "Hashi
tugendi twakahemeri mabumunda ya mpiya zyaziweziti
kumpanana mtenda lihengu kwa myezi minani tuwapanani
waliyi?" 38 Kawakosiya, "Mnaga mabumunda maninga?
Mgendi mkaloli." Pawaloliti kala, wamgambira, "Kwana
mabumunda muhanu na wasomba awili." 39 Shapakanu
Yesu kawagambira wantumintumi wakuwi wawagambiri
wantu woseri waligawi muvipinga vipinga, walivagi pasi
mumihamba. 40 Su wantu walivaga mushipinga sha wantu
miya na sha wantu malongu muhanu muhanu. 41 Shapakanu
Yesu kagatola mabumunda muhanu galii na wasomba
awili. Kalola kumpindi, kalonga mayagashii Mlungu na
kagamega mabumunda galii. Shapakanu kawapanana
wafundwa wakuwi wawapanani wantu. Viraa virii kawagawira
wantu woseri wasomba awili walii. 42 Wantu woseri waliya
na kwikuta. 43 Wafundwa wa Yesu wasola vyavisigaliti vya
mabumunda na wasomba na kumemeziya mumajamanda
lilongu na mawili. 44 Wapalu waliyiti waweriti elufu mhanu.
45 Palaa palii Yesu kawagambira wafundwa wakuwi wingiri
mumtumbwi, wamlongoleri kugenda Betisayida. Yomberi
kaweriti kankuwaaga wantu. 46 Pamberi pakamaliriti
kulonga kwahere wantu, kagenda kulugongu kumluwa
Mlungu. 47 Pamihi papasokiti, mtumbwi guweriti pakati
pa litanda, kumbiti Yesu kaweriti gweka yakuwi kuisi
iyuma. 48 Kawawona wafundwa wakuwi wankuyerayera
na kushima mutumbwi kwa ngafu, toziya lipuga liweriti
lyankuwapingira. Payiweriti pakwegera na kushiya, Yesu
kawagendera pakatyanga pampindi pamashi. Pakwegera
kawapiti, 49 kumbiti pawamuwoniti kankutyanga pampindi
pamashi, walihola kaweriti lihoka. Wanjiti kushowangana, 50
toziya woseri pawamuwoniti watiriti nentu. Palaa palii Yesu

kawagambira, “Namtira, ndo neni!” **51** Shapakanu kingira
mumtumbwi pamuhera nawomberi na liyega linyamalira.
Wantumintumi wakuwi walikangasha nentu, **52** toziya waweriti
wavimana ndiri mana ya kuwapanana wantu mabumunda
galii, myoyu yawu iweriti ikamala. **53** Waloka litanda, wasoka
muisi ya Genezareti, panu wagugolosiya mtumbwi gwawu.
54 Pawalawiti mumtumbwi, wantu wammaniti ndo Yesu. **55**
Su watugiriti mulushi zoseri na wawatola walweli mumashera
na kuwajega pahala poseri pawapikaniriti Yesu pakaweriti.
56 Pahala poseri Yesu pakagenditi, muvijiji, mulushi, ama
mumalambu, wantu wawatuliti walweli paviwanja. Wamluwa
kawaleki wamshinguli muluwiniku lwa nguwu yakuwi na
woseri wawamshinguliti waponiti.

7 Mafalisayu wamu na wafunda wa Malagaliru wawaweriti
wankulawa Yerusalemu walivaga pawamzyengeta Yesu.
2 Wawona wafundwa wamu wa Yesu wankuliya shiboga
kwa mawoku mahumba, yani wagulula ndiri mawoku gawu
ntambu ya ifiruwiti. **3** Toziya Mafalisayu na Wayawudi woseri
waliya ndiri shiboga mpaka wagululi mawoku gawu ntambu
ya wamaniti, wakoliti shitiba sha wazewi wau. **4** Pawalawa
mumasoku waliya ndiri shintu shoseri mpaka washigululi
huti ntambu ya wavimani. Vira vilii wakoliti vitiba vimonga,
gambira vilii kugulula lutekeru, viwiga na vyombu vya shaba.
5 Su Mafalisayu na wafunda wa Malagaliru wamkosiya Yesu,
“Ntambu gaa wafundwa waku wakola ndiri vitiba vya wambuyi
wawu, ira womberi waliya kwa mawoku mahumbu?” **6** Yesu
kawankula, “Isaya katungiti weri, mwenga mwawafyangu,
gambira ntambu yakalembiti, ‘Wantu awa, wanjimira kwa
visoweru hera, kumbiti mumyoyu mwau, wapatali na neni. **7**
Kuntambikira kwawu kunfaa ndiri mana wafunda vitiba vya
wantu hera gambira malagaliru ga Mlungu.’” **8** “Mwenga
mugaleka malagaliru ga Mlungu na kukola vitiba vyenu.” **9**
Yesu kendeleyiti kutakula, “Mwenga mulihola muherepa,
kumbiti mugalema malagaliru ga Mlungu su muvikoli vitiba
vyenu. **10** Mana Musa kamuiti, ‘Guwapanani ligoya tati
gwaku na mawu gwaku.’ Kayi katakuliti ‘muntu yoseri
yanakahigiranga tati ama mawu, muntu ayu hawamlagi.’ **11**
Kumbiti mwenga mfunda, gambira muntu kana shintu sha
kuwatanga tati ama mawu gwakuwi, kumbiti katakula shintu
ashi ‘Kolibani’ yani mafupu kwa Mlungu, **12** su mutakula
kalazimika ndiri kuwatanga tati gwakuwi ama mawu gwakuwi.
13 Su, kwa ntambu ayi mbeziya shisoweru sha Mlungu
kwajili ya mafundu gamwankana. Kayi mtenda vitwatira
vivuwa vya ntambu ayi.” **14** Yesu kalishema kayi lipinga lilii
lya wantu. Kawagambira, “Mpikiniri woseri, muvimani. **15**
Kwahera shintu shashimwingira muntu shashiweza kumtenda
kaweri muhumba. Kumbiti shashimlawa muntu ashi ndo
shashimtenda muntu kaweri muhumba. **16** Muntu pakana
makutu, kapikaniri.” **17** Pakalilekiti lipinga lya wantu na
kwingira mnumba, wafundwa wakuwi wamkosiya mana
ya mfanu wakatakuliti. **18** Yesu kawagambira, “Hashi, ata
mwenga mwelewa ndiri? Hashi muvimana ndiri handa
shintu shashimwingira muntu kulawa kunja, shimtenda
ndiri muntu kaweri muhumba, **19** Toziya shimwingira ndiri
mumoyu, kumbiti shingira mumtima, shakapanu shilawa kunja
munshimba?” Kwa kutakula hangu, Yesu kavipungiti viboga
vyoseri. **20** Kendereyiti kulonga, “Shashilawa munshimba
mwamuntu ndo shimtenda kaweri muhumba. **21** Toziya
mumoyu mwa muntu mulawa maholu madoda na kumbinta
na shimpegu na ulagaji shakapanu **22** uhumba na lwaliya
na vidoda na upyotu na utindira na weya na mayigilangu
na shinika na lipungasesi. **23** Madoda aga goseri galawa
munshimba mwa muntu, ndo hagamtendi muntu kaweri
muhumba.” **24** Yesu kawuka paliya, kagenda mulushi lwa
Tiru. Aku kingira mnumba na kafiriti ndiri muntu yoseri
kavimani, kumbiti kaweziti ndiri kulififa. **25** Paniti mdala yumu
mweni muhinga gwakuwi kaweriti na shamshera, kapikaniriti
visoweru vya Yesu. Palaa paliya kiza kamsuntamalira
pamagulu pakuwi. **26** Mdala ayu kaweriti Mgiriki, mwenikaya
gwa Silofainiki. Su kamluwa Yesu kamlavii muhinga gwakuwi
shamshera kadoda. **27** Yesu kamgambira, “Guleki huti wana
wikuti. Kwa mana iherepa ndiri kutola shiboga sha wana na
kuwasila wang'ang'a.” **28** Kumbiti mdala uliya kamwankula,
“Nyina Mtuwa, kumbiti ata wang'ang'a wapasi pameza waliya
shiboga shawalekiti wana!” **29** Yesu kamgambira, “Toziya
ya shisoweru ashi shagulongiti, gugendi ukaya, haguwoni
shamshera kamlawa muhinga gwaku!” **30** Su kagenda
ukaya kwakuwi, kamwona mwana kagonja mshitanda na
shamshera kamlawiti kala. **31** Shakapanu Yesu kawuka
mulushi lwa Tiru, kapitira Sidoni, kasoka litanda Galilaya
kwa kupitira mukowa lushi lilongu. **32** Su wamjegera muntu
kana majogu viraa ka bubu, wamluwa kamtulili mawoku.
33 Yesu kamtura kutali na wantu. Katula vyala vyakuwi
mmakutu mwa muntu uliya. Katema mata na kumshinkula
lulimi. **34** Shakapanu kalola kumpindi kwa Mlungu, kapumula
na kumgambira, “Efata,” mana yakuwi, “Guvuguki!” **35** Mala
makutu gakuwi gavuguka na lulimi lwakuwi luyoposoka,
kanja kutakula nweri. **36** Yesu kawabeliziya nawamgambiziya
muntu yoseri vitwatira avi. Kumbiti ntambu yakawabeleriti,
ndo ntambu yawendereyiti kubwera shisoweru ashi. **37**
Wantu walikangasha nentu. Watakula, “Katenda vyoseri
viheri, kawatenda wanamajogu kupikinira na bubu kutakula!”

8 Lishaka limu, lipinga limonga lya wantu waliwona kayi,
waweriti wahera shiboga. Su Yesu kawashema wafundwa
wakuwi, kawagambira, **2** "Nuwawonera lusungu wantu awa
toziya wapamuhera na neni kwa mashaka matatu na vinu
wahera shiboga. **3** Handa panawalekisiya wagendi ukaya
kwawu na njala hawalembuki mnjira, toziya wamonga walawa
kutali." **4** Wafundwa wakuwi wamkosiya, "Peni panu pantundu
hagapatikani koshi mabumunda ga kuwawikutiziya wantu
woseri awa?" **5** Yesu kawakosiya, "Mwaga mabumunda
maninga?" Nawomberi wamwankula, "Twana mabumunda
saba." **6** Yesu kawagambira wantu walivagi pasi. Katola
mabumunda saba, kamgambira Mlungu mayagashii.
Shakapanu kagamega mabumunda galiya, kawayupi
wafundwa wakuwi wawayupi wantu, nawomberi wawagawira.
7 Kayi waweriti na wasomba vidika vididini. Yesu kavitekelera,
kawahimiziya wawapanani wantu ntambu iraa. **8** Wantu waliya
wikuta, wafundwa wakuwi wasola visigariti wamemeziya
majamanda saba. **9** Wantu waliyiti waweriti elufu msheshi. Su
Yesu kawagambira ne mbuka. **10** Pakamaliliti kuwagambira
ne mbuka kakwena mumashuwa pamuhera na wafundwa
wakuwi kagenda lushi lwa Dalumanita. **11** Mafalisayu
wamu wiziti kwa Yesu, wanja kulishowerana nayomberi.
Wafiriti kumjera kawatenderi lirangaliru lya liuzauza kulawa
kumpindi. **12** Yesu kawawonera lusungu kumoyu, kalonga,
"Iwera hashi shiyiwuku ashi shifira liuzauza? Nakaka
nukugambirani, shiyiwuku ashi hapeni shipati lilangaliru
lyoseri." **13** Su kawaleka, kakwena kayi mumashuwa,
kagenda kumwambu kulitanda. **14** Wantumintumi waliyaluwiti
kutola mabumunda, waweriti na libumunda limu hera
mumashuwa. **15** Yesu kawaberiziya, "Mukali weri na vidodera
vya Mafalisayu na vya Herodi." **16** Wantumintumi wanja
kulitakuziyana weni kwa weni, "Kankutakula hangu toziya
twahera mabumunda." **17** Yesu kavimaniti gawatakuliti,
kawakosiiti, "Mbona mwankulitakuziya kuusu kuwera ndiri
na mabumunda? Mwenivimani wala kupikinira? Yakali
ikamala myoyu yenu? **18** Mwana masu, hashi mwona ndiri?
Mwanaga makutu, hashi mpikinira ndiri? Mlihola ndiri? **19**
Pamegiti mabumunda mhanu su na kuwayupa wantu elufu
mhanu, mjojiniriti majamanda maninga ga yagasigariti?"
Wamwankula, "Gaweriti majamanda lilongu na mawili."
20 "Pakagamegiti mabumunda saba na kawayupa wantu
elufu msheshi, mjojiniriti majamanda maninga yagasigariti?"
Wamwankula, "Gaweriti majamanda saba." **21** Su Yesu
kawagambira, "Na vinu muvimana ndiri?" **22** Yesu kasokiti
Betisayida pamuhera na wantumintumi wakuwi. Aku wantu
wamjega kanalwisi yumu, wamluwa Yesu kamkoli. **23** Yesu
kamkola liwoku kanalwisi uliya, kamjega kunja kushijiji.
Kamtemera mata mmasu kamtulila mawoku, kamkosiya,
"Guweza kuwona shintu shoseri?" **24** Kanalwisi uliya kalola,
katakula, "Nawawona wantu wawonekana gambira mitera
yankugendagenda." **25** Su Yesu kamtulila kayi mawoku
mmasu, yomberi katumula masu. Uwezu wakuwi wa kulola
umwuyira, kalola kila shintu weri. **26** Yesu kamgambira
gugendi zaku ukaya na kumuhimiziya, naguwuya kushijiji
shilii. **27** Shakapanu Yesu na wafundwa wakuwi wagenditi
muvijiji vya Kaisariya Filipi. Pawaweriti munjira, Yesu
kawakosiiti, "Wantu watakula neni na gaa?" **28** Wamwankula,
"Wamonga watakula gwenga gwa Yohani mbatiza na
wamonga Eliya na wamonga watakula gwenga guwera
yumu gwa wambuyi wa Mlungu." **29** Nayomberi kawakosiya,
"Hashi, mwenga mlonga neni nagaa?" Peteru kamwankula,
"Gwenga gwa Kristu!" **30** Shakapanu Yesu kawaberiziya
pakawagambira, "Namumgambira muntu yoseri visoweru
avi." Litawu Kristu kwa Shigiriki mana yakuwi ndo Mlungu
kamsyagula kuwera Mtuwa. Kwa Shiebulaniya litawu ali
walishema Masiya. **31** Shakapanu Yesu kanjiti kuwafundiza
wantumintumi wakuwi. Kawagambira, "Mwana gwa muntu
mpaka katabiki nentu na kulemwa na wazewi na watambika
wakulu wa numba ya Mlungu na wafunda wa malagaliru.
Hawamlagi, kumbiti pamashaka matatu pagapita hakazyuki."
32 Yesu kawagambiriti vitwatira avi pota kufifa. Su, Peteru
kamtola kumbwega, kanja kumkalipira. **33** Kumbiti Yesu
kagalambuka, kawalola wafundwa wakuwi, kamkalipira
Peteru pakalonga, "Guwuki kulongolu kwaneni, Shetani!
Maholu gaku galawa ndiri kwa Mlungu ira ga muntu!" **34**
Su kalishema lipinga lya wantu na wafundwa wakuwi,
kawagambira, "Handa muntu yoseri pakafira kunfata, kalilemi
mweni na kalutoli lupingika lwakuwi kanfati. Luka 14.27.
35 Handa muntu yakafira kugalopoziya makaliru gakuwi
mweni hakaagamiziyi, kumbiti muntu yakagamiziya ukomu
wakuwi kwajili ya neni na kwajili ya Shisoweru Shiwagira
hakalopoziyi. **36** Hashi, kwana mota gaa muntu kuyipata isi
yoseri shakapanu hakaagamiziyi makaliru gakuwi? Hakapati
ndiri shintu. **37** Ama muntu katendi hashi kupata kayi makaliru
gakuwi? **38** Muntu yoseri mushiyiwuku ashi shidoda na
shashimtira ndiri Mlungu, yakamonera soni neni na mafundu
gangu, neni Mwana gwa muntu hanumwoneri soni muntu
uliya paniza muwukwisa wa Tati gwangu pamuhera na
wantumintumi wa kumpindi wananagala wa Mlungu."

9 Yesu kongera kuwagambira, nukugambirani nakaka,
wamonga wapalaapa hapeni wahowi pota kuuwona
Ufalumi wa Mlungu pawiza na makakala. **2** Pagapititi
mashaka sita, Yesu kawatola Peteru na Yakobu na
Yohani kagenda nawa kumpindi kulugongu lutalipa gweka

yawu. Pawaweriti wankulola, Yesu kagalambusiwa nshimba
kulongolu kwawu, 3 nguwu zakuwi zimelemeta, ziwera
za neru mbuu kwahera muntu yakaweza kuputa ntambu
ilii. 4 Wantumintumi watatu walii wawawona Eliya na
Musa wankuyowera na Yesu. 5 Peteru kamgambira Yesu,
“Mfunda iherepa nentu twa panu. Su mbaka tunyawi visasa
vitatu, shimu shaku na shimu sha Musa na shimu sha
Eliya.” 6 Ashina Peteru watira nentu, Peteru kavimana ndiri
shakutakula. 7 Shakapanu shilawira shivinyiru sha liwundi
shiwagubikira na liziwu lipikanirika kulawa muliwundi, “Ayu
ndo mwana gwangu shintama, mumpikiniri.” 8 Palapaliya
wantumintumi awa walolalola, kumbiti wamwona ndiri
muntu yumonga, ira Yesu gweka yakuwi. 9 Pawaweriti
wankusuluka mlugongu, Yesu kawagambiriti, namumgambira
muntu yoseri vitwatira vyamuwoniti, mpaka neni Mwana
gwa muntu panzyukaku kulawa kwa wahowa. 10 Su,
wakola malagaliru aga, kumbiti waweriti wankulitakuziyana
mana ya kuzyuka kulawa kwa wahowiti. 11 Wamkosiya
Yesu, “Iwera hashi wafunda wa Malagaliru watakula Eliya
mpaka kizi huti?” 12 Nayomberi kawankula, “Yina, Eliya
kankwiza huti kuwanyawira vyoseri. Kumbiti kwa shishi su
walemba mumalembu mananagala handa Mwana gwa muntu
hakatabiki nentu na kulemwa? 13 Kumbuti nukugambirani,
Eliya kizakala, nawomberi wamtendera ntambu yawafiriti
gambira malembu ntambu yagatakuliti hawamtenderi.” 14
Yesu pamuhera na wafundwa watatu pawawuyiti kwa
wantumintumi wamonga, wawoniti lipinga likulu lya wantu na
wafunda wamu wa Malagaliru waweriti wankulitakuziyana
nayomberi. 15 Palapalii wantu pawamwoniti Yesu, woseri
walikangasha nentu, wamtugira wamlamusiyi. 16 Yesu
kawakosiya wantumintumi wakuwi, “Mwangulitakuziyana
shishi nawa?” 17 Su muntu yumu mulipinga lya wantu
kankula, “Mfunda numjega mwana gwangu kwaku, toziya
kana shamshera yakamtenda kalanduli ndiri. 18 Kila
mala pakamwizila, kamgusiya pasi na kumtenda kalawi
ufululufulu mumlomu, pakagayagaya menu na nshimba yoseri
iyuma. Nuwaluwiti wafundwa waku wamlaviyi shamshera
uliya kumbiti wasinda.” 19 Yesu kawagambira, “Mwenga,
shiyiwuku shankali moyu! Hashi hankali na mwenga mpaka
ndii? Hashi hanuwahepeleri mpaka ndii? Mumjegi panu.”
20 Wamjega mwana uliya yakaweriti na washamshera,
shamshera ulii pakamwoniti Yesu, pala palii kamgusiya pasi
na kumlekela shisirika, nayomberi, kagalagata na kulawa
lufululufulu mumulomu. 21 Yesu kamkosiya tati gwa mwana
ulii, “Vitwatira avi vimpata kwanjira ndii?” Yomberi kankula,
“Kwanjira uwana wakuwi.” 22 Mala zitangala shamshera ulii
kamgusiyiti mumotu na mmashi su kamlagi. Payiwera guweza
Gutuwoneri lusungu na gututangi! 23 Yesu kamgambira,
“Iwera hashi gutakula handa guweza?” Nukugambira
vitwatira vyoseri viwezekana kwa muntu yakawera na
njimiru. 24 Su Palaa palii tati gwa mwana ulii kabotanga
pakalonga, “Njimira! Guntangi neni weri na njimiru itosha.”
25 Yesu pakaliwoniti lipinga lya wantu lyankuwongereka
kamukamu, kamkalipiriti shamshera ulii pakamgambira,
“Shamshera yagumtenda mwana ayu kaweri bubu na majogu,
nukugambira gumlawi mwana ayu nagumwingira kayi!” 26
Shamshera ulii kagutanga na kamgusiya pasi mwana ulii,
kamlawa. Mwana ulii kawonekaniti handa kahowa, su wantu
wavuwa walongiti, “Kahowa!” 27 Kumbiti Yesu kamkola
liwoku kamnyasula na yomberi kagoloka. 28 Yesu pakingiriti
mnumba, wafundwa wakuwi wamkosiyiti pawawera gweka
yawu, “Iwera hashi twenga tusinda kumlaviya shamshera
ulii?” 29 Yesu kawagambira, “Shamshera gwa ntambu ayi
hapeni kalawi kumbiti kalawa kwa kumluwa Mlungu hera.”
30 Yesu pamuhera na wafundwa wakuwi wawukiti palii,
wendereyiti na mwanja kupitira mukowa gwa Galilaya. Yesu
kafiriti ndiri muntu yoseri kavimani pawawera, 31 toziya
kaweriti kankuwafunda wafundwa wakuwi. Kawagambiriti,
“Mwana gwa muntu hawamlaviyi kwa wantu wamlagi.
Kumbiti pagapita mashaka matatu hakazyuki.” 32 Wafundwa
wavimaniti ndiri vitwatira avi kumbiti watira kumkosiya. 33
Su wasokiti Kafarinaumu, na pakaweriti mnumba, Yesu
kawakosiyiti wafundwa wakuwi, “Mweriti mwankulitakuziya
shishi munjira?” 34 Kumbiti womberi wanyamalira, mana
mnjira waweriti wankulitakuziana, “Gani mkulu pakati petu?”
35 Yesu kalivaga pasi, kawashema walii wantumintumi lilongu
na awili kawagambira, “muntu pakafira kaweri gwa kwanja
hakaweri gwa kupelera na ntumintumi gwa woseri.” 36
Shakapanu kamtola mwana mdidini, kamgolosiya pakati
pawomberi. Kamkisikira, shakapanu kawagambira, 37
“Yakamwanka yumu gwa mwana gambira ayu kwa litawu
lyangu, kananka neni na yakananka neni kananka hera
ndiri neni, su kamwanka yakantumiti neni.” 38 Yohani
kamgambira, “mfunda tumwona muntu yumu kankuwusiya
washamshera kwa litawu lyaku, twenga tujera kumberiziya
toziya yomberi ka yumu gwetu ndiri.” 39 Kumbiti Yesu
kawagambira, “Mleki kumberiziya, toziya kwahera muntu
yakatenda mauzauza kwa litawu lyangu na palaa panu
shakapanu katakuli vidoda kwaneni. 40 Toziya muntu
yakatulema ndiri twenga, muyetu. 41 Nuwagambira nakaka,
muntu yoseri yakakupananeni mashi gakulanda toziya
mwenga mwa wantu wa Kristu, nakamu hapeni kakosi
kulipata lifupu lyakuwi. 42 “Muntu yoseri yakamtenda yumu
gwa wadidini wawanjimira katendi vidoda, iweri mbaka

kwa muntu uliya kumtawalira musingu mwakuwi lwala na
kumwasira mulitanda. 43 Liwoku lyaku palikutenda gutendi
vidoda, gulidumuli! Iherepa nentu kwingira muukomu wa
mashaka goseri pota liwoku limu kuliku kuwera na mawoku
mawili na kugenda mumotu gwa Jehanamu, motu gwakuwi
gutenda tiya ndiri. (Geenna g1067) 44 Kweni watekenya wakuwi
wafuwa ndiri, wala motu gutenda tiya ndiri. 45 Na Ligulu
lyaku palikutenda gutendi vidoda, gulidumuli! Iherepa nentu
kwingira muukomu wa mashaka goseri pota ligulu limu, kuliku
kuwera na magulu goseri mawili na kukwasira mumotu gwa
Jehanamu motu gutenda tiya ndiri. (Geenna g1067) 46 Kweni
watekenya wawaluma wafuwa ndiri na motu gutenda tiya
ndiri. 47 Na lisu lyaku palikutenda gutendi vidoda, gulitupuli!
Iherepa nentu kwingira Muufalumi wa Mlungu paguwera na
lisu limu hera. Kuliku kuwera na masu gaku goseri mawili na
kukwasira mumotu gwa Jehanamu gutenda tiya ndiri. (Geenna
g1067) 48 Amu watekenya wakuwi wawaluma wafuwa ndiri,
na motu gutenda tiya ndiri. 49 "Toziya kila yumu hawamlekeri
munyu kwa motu gambira. 50 "Munu guherepa, kumbiti
pagulawa kunoga kwakuwi, hagukoleri na shishi? "Muweri
na munyu mngati mwenu na mulikali weri na wayenu."

10 Yesu kawukiti paliya kagenda kumkoa gwa Yudeya
na kalokiti kumwambu kulushemba Yoridani. Lipinga
lya wantu limgendera kayi, yomberi kawafunda handa
ntambu ya katendaga. 2 Su Mafalisayu wamgendera na
wamkosiya kwa kumjera, "Hashi, lilagaliru lyetu limlekeziya
muntu kumleka mdala gwakuwi?" 3 Yesu kawakosiya,
"Musa kawalagalira malagaliru gaa?" 4 Nawombeli watakula,
"Musa kalagaliriti mpalu kumupi mdala gwakuwi lilembu lya
talaka na kuleka." 5 Yesu kawagambira, "Musa kawalembiriti
lilagaliru ali toziya ya kukamala kwa myoyu yenu. 6 Kwa
njira kwanja Mlungu pakayiwumbiti Isi, kawawumbiti mwana
mpalu na mdala. Gambira malembu ntambu yagatakuliti,
7 Su, mpalu hakawaleki tati gwakuwi na mawu gwakuwi,
hawaweri pamuhera na mdala gwakuwi, 8 woseri wawili
hawaweri yumu. Kwa hangu womberi hawaweri kayi ndiri
wawili ira yumu. 9 Su shakalemetiziyiti Mlungu, muntu
nakashilekeniziya." 10 Pawingiriti kayi mnumba, wafundwa
wakuwi wamkosiyiti shitwatira ashi. 11 Yomberi kawagambira,
"Muntu yakamleka mdala gwakuwi na kumyuga gwingi,
kankuhumba. 12 Viraa mdala yakamleka mpalu gwakuwi na
kuyugwa na gwingi, kankuhumba." 13 Wantu wamjegiriti
Yesu wana wadidini kawatulili mawoku, kumbiti wafundwa
wawakalipira wantu. 14 Yesu pakawoniti hangu, kakalaliti
kawagambira wantumintumi wakuwi, "Mwawaleki wana awa
wizi kwa neni, namwalewalera, toziya Ufalumi wa Mlungu wa
wantu gambira wana awa. 15 Nukugambirani nakaka, muntu
yoseri yakanka ndiri Ufalumi wa Mlungu gambira mwana
mdidini hapeni kingiri amu." 16 Shakapanu kawanka wana
awa, kawakisikira na kawatekelera. 17 Yesu pakanjiti kayi
mwanja gwakuwi, muntu yumu kamtugiriti na kamsuntamilira
na kamkosiya, "Mfunda mheri, ntendi hashi mpati ukomu wa
mashaka goseri?" (aiōnios g166) 18 Yesu kamwankula, "Mbona
gushema mheri? Kwahera yakiwiti mheri ira Mlungu gweka
yakuwi. 19 Gulimana lilagaliru, 'Pota kuhumba, pota kulaga,
pota kwiwa, pota kutakula kwa kupaya, poti kupaya, gumupi
ligoya tati na mawu gwaku.'" 20 Yomberi kamwankula,
"Mfunda goseri aga nugakoliti kwanjira untemba wangu." 21
Yesu kamloliti na kamfira, kamgambira, "Gupungukiwa na
shintu shimu, gugendi gukawuzi vintu vyaguweriti navi na
mpiya guwayupi wahushu na gwenga hagutuli shigubakiru
kumpindi, shakapanu gwizi gunfati." 22 Pakapikaniriti aga,
kahinginikiti, moyu gumtama kagenda zakuwi toziya kaweriti
kalunda. 23 Yesu kagalambuka aku na aku, kawagambira
wafundwa wakuwi, "Ntambu gaa hayiwi ikamala kwa walunda
kwingira Muufalumi wa Mlungu!" 24 Wafundwa walikangasha
nentu kwa visoweru vyakuwi. Yesu kawagambira kayi,
"Wana wangu, vikamala nentu kwingira Muufalumi wa
Mlungu! 25 Vikamala nentu mlunda kwingira Muufalumi
wa Mlungu kuliku nkanyama ngamiya kupena mushitoboli
sha sindanu." 26 Wantumintumi wakuwi walikangasha
nentu walikosiya, "Su gaa yakaweza kuponeka?" 27 Yesu
kawalola kawagambira, "Kwa muntu iwezekana ndiri, kumbiti
kwa Mlungu vitwatira vyoseri viwezikana." 28 Su Peteru
kamgambira, "Na twenga hashi? Tuleka vyoseri, nakukufata!"
29 Yesu kawagambira, "Nakaka nukugambirani, kila muntu
yakalekiti numba ama walongu ama dada ama mawu ama
tati ama wana ama malambu kwajili ya neni na kwajili ya
Shisoweru Shiwagira, 30 hakanki nentu Shipindi ashi ama
Hakanki mala miya numba na walongu na wafunda na
wamawu na wana na malambu pamuhera na kutabika.
Shipindi shiza hamuwanki ukomu wa mashaka goseri.
(aiōn g165, aiōnios g166) 31 Kumbiti wavuwa wawaweriti wa
kwanja hawaweri wa upeleru, na walii wawupeleru hawaweri
wakwanja." 32 Su, Yesu pamuhera na wantumintumi wakuwi
waweriti mnjira kugenda Yerusalemu na Yesu kaweriti
kankuwalongolera. Wafundwa wakuwi waweriti na lyoga na
wantu wawalilongoziyiti nawomberi watira. Yesu kawatola
kayi kumbwega walii lilongu na awili, kanja kuwagambira
galii hagampati. 33 "Mpikaniri! Twankugenda Yerusalemu
na aku neni Mwana gwa muntu hawantuli kwa watambika
wakulu na wafunda wa Malagaliru, womberi hawatozi kuhowa
na hawanaviyi kwa wantu wayawudi ndiri. 34 Womberi

hawamtenderi lidufiya na hawantemeri mata na hawazyatangi
ndomontu na kunaga. Kumbiti pagasoka mashaka matatu
hazyuki." 35 Su Yakobu na Yohani wana gwa Zebedayu
wamgendera Yesu wamgambira, "Mfunda tufira gututenderi
shintu shatufira kukuluwa." 36 Yesu kawakosiya, "Mfira
nuwatenderi shishi?" 37 Wamwankula, "Gutujimiri kukala
yumu uwega waku wa kumliwu na yumonga uwega waku
wakumshigi pagulivaga mushiti sha ukwisa waku." 38 Yesu
kawagambira, "Muvimana ndiri shamluwa! Hashi, mweza
kulandira lutekeru lwanandira lwa kutabika, awu mweza
kubatizwa ntambu ya ubatizu wa neni?" 39 Wamwankula,
"Yina tuweza." Yesu kawagambira, "Lutekeru lwanandira
hamlandiri nakaka na hawamubatiziani ntambu yanfira
Kubatiziwa, 40 kumbiti vyaneni ndiri kusyagula ayu hakalikali
kumliwu ama kumshigi kwaneni, avi vya mweni Mlungu
hakawatuli wantu yakawatandiriti mpenyu zilii." 41 Wafundwa
wamonga walii lilongu, pawapikaniriti aga, wawakalaliliti
Yakobu na Yohani. 42 Yesu kawashema, kawagambira,
"Muvimana handa walii wawaholiriti wiwi wakola mlima
wa isi zimonga wawagolokera wantu wawu kwa makakala
na wakulu awa wawagolokera wantu wawu. 43 Kumbiti
kwamwenga nayiwera hangu, ira yakafira kaweri mkulu,
hakaweri ntumintumi gwenu. 44 Na muntu pakati penu
yakafira kaweri mkulu, hakaweri ntumintumi gwa woseri.
45 Toziya Mwana gwa muntu kiza ndiri wamtenderi, ira
kuwatendera na kulavia ukomu wakuwi uweri shilipira
sha wantu wavuwa." 46 Su wasoka Yeriku, Yesu na
wafundwa wakuwi pamuhera na lipinga likulu lya wantu,
pakaweriti kankulawa mulushi alu, kwaniti kana lwisi mluwa
yawamshema Baritulumayu mwana gwa Timayu kaweriti
kalivaga mbwega mwa njira. 47 Baritulumayu pakapikaniriti
handa Yesu gwa Nazareti kankupita pahala palii, kabotanga,
"Yesu, Mwana gwa Dawudi gumoneli lusungu!" 48 Wantu
wavua wamkalapira, "Gunyamali." Su kanyamali. Kumbiti
yomberi kongera kushema, "Mwana gwa Dawudi gumoneri
lusungu!" 49 Yesu kagolokiti, katakula, "Mumshemi." Su
wamshema kana lwisi ulii, wamgambira, "Gulikakamaziyi!
Gugoloki, kakushema." 50 Yomberi kasa lihabiti lyakuwi,
kakopoka, kamgendera Yesu. 51 Yesu kamkosiya, "Gufira
nukutenderi shishi?" Kanalwisi ulii kamgambira, "Mfunda
nduwa mpati kulola." 52 Yesu kamgambira, "Gugendi, njimiru
yaku ikuponiziya." Pala palii kana lwisi ulii kaweza kulola na
kamfata Yesu mnjira.

11 Pawaweriti wapakwegera na Yerusalemu wasokiti
Betifagi na Betaniya, pakwegera na Lugongu lwa
Mizeyituni, palii kawatuma wawili wa wafundwa wakuwi
wawalongoleri, 2 kawagambira, "Mgendi mushijiji sha
kulongolu kwenu. Payiwera mwakwingira amu, hamwoni
mwana gwa punda wamtawa, mweni kenitenderwi na
muntu. Mumyopoli mumjegi. 3 Handa muntu pakawakosiya,
'Mbona mtenda hangu?' Mumgambiri, 'Mtuwa kamfira
na hakamwuziyi panu ulavinu.'" 4 Su wagenda,
wamwona mwana gwa punda mumbwega munjira wamtawa
mumlyangu. Pawaweriti wankumyopola, 5 wantu wamu
waweriti wagoloka palii wawakosiya, "Mwankumyopola
punda ayu gwa shishi?" 6 Wafundwa wawankula ntambu
Yesu yakawagambiriti, nawomberi wawaleka wagendi zawu.
7 Wamjegiriti Yesu mwana punda ayu. Wayazalira nguwu
zawu pampindi pa mwana punda ulii na Yesu kakwena
kalivaga pampindi pakuwi. 8 Wantu wavuwa wayazalira
nguwu zawu munjira, wamonga wayazalira miputira ya mitera
yawayidumuliti mumalambu. 9 Wantu woseri yawalongoleriti
na wafatiti, wanjiti kubotanga, "Kazyumwi Mlungu! Katekelerwi
uliya yakiza kwa litawu lya Mtuwa! 10 Utekelerwi ufalumi
wiza wa tati gwetu Dawudi. Kazyumwi Mlungu gwa kumpindi
nentu!" 11 Yesu kingiriti lushi lwa Yerusalemu, kagenda
Mnumba nkulu ya Mlungu, Kalola kila shintu weri. Kumbiti
toziya iweriti kala pashimii, kagenda Betaniya pamuhera
na wafundwa wakuwi lilongu na wawili. 12 Shirawu yakuwi,
pawaweriti wankulawa Betaniya, Yesu kaniti njala. 13
Su kwa kutali kaguwona mkuyu gwana mihamba ivuwa.
Kagugendera kawoni handa guweriti na libwajubwaju loseri.
Pakasokiti, kaguwoniti gwahera libwajubwaju lyoseri ira
mihamba hera, toziya iweriti ndiri shipindi sha mabwajubwaju.
14 Panu Yesu kagugambira mkuyu, "Kwanjira leru ata
mashaka gangalikupera muntu yoseri nakaliya mabwajubwaju
kwaku!" Na wafundwa wakuwi wapikiniriti visoweru avi. (aiōn
g165) 15 Su wasokiti Yerusalemu. Yesu kingira Mnumba
nkulu ya Mlungu kanja kuwawinga kunja wantu waweriti
wankuwuza na kuhemera vintu. Kazigalambuziya meza
zawaweriti wankuvunjira mpiya na vigoda vya walii yawaweriti
wankuwuza wang'unda. 16 Kamlekeziyiti ndiri muntu yoseri
kupitira pamlangu gwa Numba nkulu ya Mlungu pakatola
shintu. 17 Shakapanu kawafunda, "Ilembwa Mumalembu
Mananagala, 'Mlungu kalonga Numba yangu hawayishemi
Numba ya kumuluwa Mlungu kwa maisi goseri!' Kumbiti
muyitenda kuwera mpanga ya wakwepula!" 18 Watambika
wakulu na wafunda wa Malagaliru pawapikaniriti aga,
wanjiti kusakula njira ya kumlaga. Kumbiti wamtiriti toziya
lipinga lya wantu lilikangashiti na mafundu gakuwi. 19
Paiweriti pashimii, Yesu na wafundwa wakuwi wawukiti
mlushi. 20 Shirawu yakuwi mandawira pee, pawaweriti
wankupita, waguwoniti mkuyu guliya gunyala goseri, kwanjira

kumishigira mpaka kumihamba 21 Peteru kalihola visoweru
vyakatakuliti Yesu, kamgambira, “Mfunda gulori! Mkuyu
gulii gwagugulapiriti, gunyala!” 22 Yesu kawagambira,
“Mumjimiri Mlungu.” 23 “Nukugambirani nakaka, muntu
pakalugambira lugongu alu, ‘Gutupuki gukalyasi mulitanda,’
pota na lyoga mumoyu mwakuwi, kumbiti kajimira kuwera
vitwatira vyoseri vyakatakula vinyawiki, havimnyawikili. 24
Hangu nukugambirani, pamumluwa Mlungu shintu shoseri,
mjimiri handa mshiyanka kala, namwenga hamshiyanki
shintu shoseri shamuluwiti. 25 Pamgoloka kumluwa Mlungu,
gumlekiziyi kila muntu yakakutenderani vidoda, su Tati
gwenu kakumpindi hakawalekiziyi mwenga vidoda vyenu.”
26 Kumbiti handa mwenga mulekiziya ndiri, ama Tati
gwenu gwa kumpindi hapeni kawalekizii mwenga vidoda
vyenu. 27 Su wasoka kayi Yerusalemu. Yesu pakaweriti
kankugendagenda Mnumba nkulu ya Mlungu, watambika
wakulu na wafunda wa malagaliru na wazewi wamgendiriti, 28
wamkosiya, “Gwankutenda vitwatira avi kwa ukulu gaa? Gani
yakakupiti ukulu wa kutenda vitwatira avi?” 29 Kumbiti Yesu
kawagambira, “Hanuwakosiyani shintu shimu, pamnankula,
naneni vira hanuwagambirani kwa ukulu gaa nankutenda
vitwatira avi. 30 Hashi, uwezu wa Yohani wa kubatiza ulawa
kumpindi kwa Mlungu ama ulawa kwa wantu? Munankuli.”
31 Wanja kulitakuziya, “Patutakula, ‘Ulawiti kumpindi kwa
Mlungu,’ hakatukosiyi, su mbona munjimira ndiri?” 32 “Hapeni
tutakuli ulawa kwa wantu, patutakula hangu tutira lipinga lya
wantu toziya woseri wajimiriti handa Yohani kaweriti mbuyi
gwa Mlungu nakaka.” 33 Su, wamwankula Yesu, “Twenga
tuvimana ndiri.” Yesu kawagambira, “Naneni vira hapeni
nuwagambiri ntenda vitwatira avi kwa uwezu wa gaa.”

12 Yesu kanjiti kutakula nawu kwa mifanu, “Muntu yumu
kalimiti lirambu lya mizabibu. Katindiliziya shibambaza
na pakati pa lirambu kabawa lirindi lya kuyonera zabibu,
kanyawa lilingu lya kulolelera. Kawazimila lirambu ali kwa
walimaji, mweni kagenda mpaka lushi lwa kutali. 2 Shipindi
sha kubenanga, kamtumiti ntumintumi gwakuwi kwa walimaji
walii, kamjegeri seemu ya viboga vya lirambu lyakuwi. 3
Walimaji walii wambata, wamkoma, wamwuziya mawoku
hera. 4 Kamtuma kayi ntumintumi yumonga, ayu viraa
walimaji wamkomanga mumtuwi na kumtendera vidoda. 5
Mweni kana lirambu ulii kamtuma kayi ndundami yumonga,
walimaji awa wamlagiti. Watenditi hangu kwa wamonga
wavuwa yakawatumiti, wamonga wawakomiti, na wamonga
wawalaga. 6 Kasigaliwiti na muntu yumu, yani mwana
gwakuwi yakamfira. Upeleru kamtuma ayu pakalihola,
‘Hawamupanani ligoya mwana gwangu.’ 7 Kumbiti walimaji
awa waligambirana, ‘Ayu ndo Mweni mhala, tumlagi su
uhala wakuwi uweri wa twenga!’ 8 Su, wambata, wamlaga
na kumyasa kunja kulirambu lilii. 9 “Hashi, mweni kana
lirambu hakatendi shishi? Hakizi kuwalaga walimaji woseri
na kuliyazimilira lirambu lya mizabibu kwa wantu wamonga.
10 Hashi, hamwenibetuli Malembu Mananagala, ‘Libuwi
lyawaliremiti wanyawa numba Vinu liwera libuwi lyaliwera na
mana nentu kuliku mabuwi goseri. 11 Mtuwa ndo mweni
yakatenditi shintu ashi, Nasheni ndo shakulikangasha kwa
twenga’?” 12 Watambika wa numba ya Mlungu na wafunda
wa malagaliru na wazewi wavimaniti handa mfanu agu
guweriti kawalonga womberi. Hangu wajeriti kumbata, kumbiti
watiriti lipinga lya wantu. Su wamleka kagendi zakuwi. 13 Su
Mafalisayu wamu na wantu wa shipinga sha mfalumi Herodi
wawatumiti su wamgomiziyi Yesu kwa visoweru vyakuwi.
14 Wamgendera, wamgambira, “mfunda tuvimana handa
gwenga ndo muntu yagwaminika, gutakula nakaka hera,
wala gumshera ndiri muntu yoseri shakaliholiti. Gulishera
ndiri ukulu wa muntu, toziya gufunda unakaka hera wa
Mlungu kwa wantu. Su, gutugambiri vya halali kumupa
Kaisari kodi ama ndala?” 15 Kumbiti Yesu kavimaniti Ufyangu
wawu, kawagambira, “Mbona mnjera? Mnanguziyi mpiya
ligwala.” 16 Wamlanguziya. Yomberi kawakosiya, “Sheni
na shilanguliru ashi sha gaa?” Wamwankula, “Shilanguliru
ashi sha Kaisari.” 17 Su Yesu kawagambira, “Vya Kaisari
mmupanani Kaisari na vya Mlungu mmupanani Mlungu.”
Walikangashira nentu. 18 Wantu wawalawiti mushipinga sha
Masadukayu, walii watakulaga kwahera muntu yakaweza
kuzyuka, su wamgenderiti Yesu wamkosiya, 19 “Mfunda
Musa katulagaliriti hangu, ‘Muntu pakahowa na kumleka
mdala pota mwana, mlongu gwakuwi mpaka kamtoli mkenja
ulii na kamyiwuliri wana mlongu gwakuwi yakahowiti.’ 20
Su kuweriti na walongu saba. Gwa kwanja kamyugiti,
kahowa pota kumleka mwana. 21 Mlongu gwa pili kamyuga
mkenja ayu na yomberi kahowa pota kuleka mwana.
Ilawiriti ntambu iraayi kwa mlongu gwa tatu. 22 Woseri
saba wahowa pota kuleka wana. Pawupeleru mdala ulii
kahowa. 23 Vinu wantu pawazyuka mulishaka lya kuzyuka,
mawu ayu hakaweri mdala gwa gaa? Toziya woseri saba
wamyugiti.” 24 Yesu kawankula, “Mwenga mwagamira
toziya mgamana ndiri Malembu Mananagala ama likakala
lya Mlungu. 25 Toziya wawahowiti pawazyuka, hapeni
wayugi wala kuyugwa, hawaweri handa wantumintumi wa
kumpindi. 26 Kumbiti kwa shisoweru sha kuzyukisiwa kwa
wantu wawahowiti, hashi, mwenesomi mushindola sha
Musa shisoweru shilii sha shitogolu shashiyakiti motu,
Mlungu ntambu yakamgambiriti Musa, ‘Neni na Mlungu gwa

Aburahamu na Mlungu gwa Isaka na Mlungu gwa Yakobu.'
27 Yomberi Mlungu ndiri gwa wawahowiti, ira Mlungu gwa
wakomu. Su, mwenga mwagamira nentu!" 28 Yumu gwa
wafunda wa malagaliru kasokiti, kawapikanira Masadukayu
wankulitakuziyana na Yesu. Pawawoniti Yesu kawankuliti
weri, kamkosiya, "Mumalagaliru goseri, lilagaliru lyoshi likulu
kuliku goseri?" 29 Yesu kamwankula, "Lilagaliru likulu ndo ali,
'Gupikiniri Israeli! Mlungu Mtuwa gwetu, ndo mweni Mtuwa
gweka yakuwi. 30 Gumfiri Mlungu Mtuwa gwaku kwa moyu
gwaku goseri na kwa rohu yaku yoseri na kwa mahala gaku
goseri na kwa makakala gaku goseri.' 31 Na lilagaliru lya
pili kwa ukulu ndo ali, 'Guwafiri wamonga ntambu yagulifira
gumweni.' Kwahera lilagaliru limonga likulu nentu kuliku
ali." 32 Su ulii mfunda gwa malagaliru kamgambira, "Iherepa
Mfunda! Gutakula nakaka kulonga Mlungu yumu hera na
kwahera yumonga ira yomberi. 33 Na gumfiri Mlungu Mtuwa
gwaku kwa moyu gwaku goseri na kwa mahala gaku goseri
na kwa makakala gaku goseri na guwafiri wamonga ntambu
yagulifira gamweni. Shitwatira ashi shana mana nentu
kuliku matambiku goseri gakulunguziya torosu kwa Mlungu."
34 Yesu pakawoniti handa muntu ayu kamwankula kwa
luhala, kamgambira, "Gwenga gwakutali ndiri na Ufalumi wa
Mlungu." Palongolu pa aga, kwahera muntu yakajeriti kayi
kumkosiya shintu. 35 Shipindi Yesu pakaweriti kankufunda
Mnumba nkulu ya Mlungu, kakosiiti, "Mbona wafunda wa
malagaliru watakula handa Kristu mwana gwa Dawudi? 36
Dawudi pakalongoziwitwi na Rohu Mnanagala katakuliti,
'Mtuwa kamgambiriti Mtuwa gwangu, Gukali uwega wa neni
wa kumliwu, Mpaka panuwatula wankondu waku pasi pa
magulu gaku.'" 37 "Dawudi mweni kamshema Kristu Mtuwa.
Su Kristu hakaweri hashi mwana gwakuwi?" Lipinga lya
wantu waweriti wankumpikinira, Lipinga lya wantu liweriti
lyakumpikanira Yesu kwa kunemelera. 38 Yesu pakaweriti
kankufunda, katakuliti, "Mkali weri na wafunda wa malagaliru
weni wafiraga kulipitiziya pitiziya walikwindira lihabiti ritali na
wafira wantu wawalamsiyi kwa ligoya kusoku. 39 Wafiraga
kulivaga muviti vya kulongolu munumba ya Mlungu, na kutola
mpenyu ziherepa pamsambu 40 Wawayonga wakenja aku
wankulipayira kumluwa Mlungu kwa shipindi shitali! Lishaka
lya kutoza hawatabiki nentu!" 41 Yesu kaweriti kalivaga
pakwegera na lisanduku lya luhanja. Kaweriti kankulola wantu
wavuwa ntambu yawaweriti wankulavia mpiya na kuzitula
muluhanja lwa Numba ngulu ya Mlungu. Walunda wavuwa
walaviyiti mpiya zivuwa. 42 Kiza mkenja mhushu kalaviya
senti ndidika mbili zya mpiya. 43 Panu Yesu kawashema
wafundwa wakuwi, kawagambira, "Nukugambirani nakaka,
mkenja muhushu ayu kalaviya zivuwa kuliku wamonga woseri
yawatuliti mpiya mulisanduku lya luhanja. 44 Mana woseri
walaviya kulawilirana na shuma shashiyogizikiti, kumbiti
mawu ayu, tembera mhushu, kalaviya vyoseri vyakaweriti
navi, kalaviya kila shintu shakafiriti kwa kulikala."

13 Yesu pakaweriti kankulawa Mnumba nkulu ya Mlungu,
mfundwa yumu kamgambiriti, "Mfunda Guloli mabuwi
aga na numba azi ntambu yaziwera za kulikangashira!"
2 Yesu kamgambira, "Hashi, guziwona numba azi ngulu?
Kwahera ata libuwi limu halisigali panani pa limonga, kila
shintu hashibomolwi." 3 Yesu pakaweriti kalivaga kulugongu
lwa Mizeyituni kulolana na Numba nkulu ya Mlungu, su
Peteru na Yakobu na Yohani na Andereya wamkosiya
pambwega gweka yawu. 4 "Gutugambiri vitwatira avi
havilawili ndii? Lilanguliru gaa halilanguziyi handa vitwatira
avi vyapakwegera kulawira?" 5 Yesu kanja kuwagambira,
"Mlikali weri muntu nakiza kukuzyangani. 6 Wantu wavuwa
hawizi pawalitumiya litawu lyaneni, pawalishema, 'Neni
na Kristu!' Womberi hawawapotuziyi wantu wavuwa. 7
Pampikinira ngondu na tetesutetesu zya ngondu, namuwera
na lyoga. Vitwatira avi mpaka vilawiri, kumbiti upeleru weni
wankali. 8 Isi yimu hailikomi na isi imonga, ufalumi wumu
haulikomi na ufalumi umonga, pahala pavuwa hapaweri
na malendemeru na njala. Vitwatira avi gambira pakwanja
kutama kwa kulera nonu. 9 "Mwenga mlikali weri! Mana wantu
hawawajegeni kumahakama, na kuwakomanga munumba
ya Mlungu, Hawawajegi palongolu pa utuwa na wafalumi
toziya munjimiriti neni, su mpati kuwagambira visoweru
viwagila. 10 Mpaka huti shisoweru shiwagira shibwerwi kwa
Maisi goseri. 11 Nawomberi pawakubateni na kuwajega
kumahakama, namlihola kwa galiya gamfira kutakula, shipindi
shilii pashiyiza, mtakuli shoseri shakakupananeni, mana
mwenga ndiri mwamfira kutakula, ira Rohu Mnanagala. 12
Mlongu hakamgalambuki mlongu gwakuwi kalagwi na tati
hakamgalambuki mwana gwakuwi na wana hawawatenduwi
walera wawu na kuwalaga. 13 Wantu woseri hawawakalalireni
mwenga toziya ya litawu lyaneni. Kumbiti ulii yakahepelera
mpaka upeleru ndo hakalopoziwi. 14 "Pamwona 'Likalaliru
lihalibisiya' ligoloka pahala pakuwi ndiri, muntu yakabetula
kavimani mana yakuwi, panu wantu wawawera Yudeya
watugili mumigongu. 15 Muntu yakaweriti pampindi pashitwiku
sha numba nakasuluka kwingira mnumba mwakuwi kutola
shintu. 16 Yakawera mlirambu nakawuya ukaya kutola
lihabiti lyakuwi. 17 Shondi shondi wamawu yawawera na
yinda na walii yawanoniziya mumashaka galii! 18 Mmuluwi
Mlungu vitwatira avi navilawira mashaka ga mbepu. 19
Mana kupeluwa kwa shipindi ashi hakongeleki nentu kweni

lawiri kwanjira Mlungu pakanyawiti isi mpaka leru, hapeni
ilawiri kayi. 20 Handa Mtuwa mekapunguli ndiri mashaka aga
kwahera muntu hakalopolwi. Kumbiti su kwajili ya wasyagulwa
wakuwi, Mtuwa kapungula mashaka aga. 21 “Su muntu
pakawagambirani, ‘Guloli, Kristu kapanu!’ Ama ‘Ka palii!’
Namjimira. 22 Mana hawalawili ashina Kristu wa upayira na
mambuyi wa upayira, hawatendi malangaliru na mauzauza, su
kuwapotuziya wasyagulwa wa Mlungu handa payiwezikana.
23 Su mwenga mlikali weri. Neni nukugambirani vitwatira
vyoseri pamberi vyenilawiri. 24 “Mashaka aga, pagapera
kala, mshenji hagutulwi luwindu na lyezi hapeni lilangali. 25
Ntondu hazituluki kulawa kumpindi na makakala ga kumpindi
hagazitikiziyi. 26 Panu hawamwoni Mwana gwa muntu
pakiza mumawundi na likakala likulu pamuhera na ukwisa.
27 Shakapanu hakawatumi wantumintumi wa kumpindi
wawajojiniri wasyagulwa wakuwi kulawa wega zoseri zya
musheshi za pasipanu, kulawa upeleru wa pasipanu mpaka
upeleru wa mpindi. 28 “Mleki mtera gwa mkuyu guwafundi.
Mitambi ya mitera payanja kunama na kutomola mahamba,
muvimani kuwera shipindi sha kutowa vula shapakwegera. 29
Ntambu iraa ayi mwenga pamwona vitwatira avi vyankulawira,
muvimani handa shipindi shapakwegera nentu. 30 Nakaka
nukugambirani, shiyiwuku ashi shankupita ndiri pamberi
pa vitwatira vyoseri avi kulawira. 31 Mpindi na isi hapeni
zipiti, kumbiti visoweru vyangu su hapeni vipiti. 32 “Kumbiti
kwahera muntu yakavimana lishaka wala shipindi, ama
ntumintumi gwa kumpindi, ama Mwana, ira Tati gweka
yakuwi ndo mweni yakavimana. 33 Mloli weri na mshenjeri,
mana muvimana ndiri shipindi hashi hashisoki ndii. 34
Hayiweri handa muntu yakawuka ukaya kugenda mwanja
pakawalekera wantumintumi wakuwi, kila yumu na lihengu
lyakuwi. Shakapanu kamgambira mlolera mlyangu kaweri
masu. 35 Su mulikali masu, toziya muvimana ndiri mweni
kaya hakawuyi ndii, pamonga pamii ama pashiru ama
mandawira putiputi. 36 Handa pakiza lindimu nakawawona
mgonja. 37 Ganawagambirani mwenga, nuwagambira wantu
woseri, ‘Mshenjeri!’”

14 Gasigariti mashaka mawili pamberi pa kusoka
mumsambu gwa Pasaka na mabumunda gawalekera
ndiri simika. Watambika wakulu wa numba ya Mlungu
na wafunda wa malagaliru waweriti wankusakula njira ya
kumbata Yesu wamlagi. 2 Su watakula, “Tuleki kumbata
mumsambu gwa Pasaka, toziya wantu hawatendi ndewu.” 3
Yesu kaweriti Betaniya mnumba mwa Simoni mngumbula.
Pawaweriti mmeza wankuliya shiboga, mawu yumu yakaweriti
na supa ya lipaki lya kununkira lya beyi nkulu kiza. Kaimega
supa ayi na kamumiminira Yesu lipaki mumtuwi. 4 Wantu
wamu waweriti panu wakalaliti, walitakuliziana, “Kwa shishi
kwananga lipaki linunkira ali? 5 Gangaweziti kuwuza
kwa mpiya za shibena mgongu sha shinja shimu, na
kuwayupa wahushu!” Wamkalipira mawu ayu. 6 Kumbiti Yesu
kawagambira, “Mumleki, kwa shishi kumgaziya? Kantendera
shintu shiherepa. 7 Hamuweri na wahushu mashaka goseri,
hamuwezi kuwatanga shipindi shoseri shamfira. Kumbiti
neni hapeni nweri na mwenga mashaka goseri. 8 Yomberi
katenda ntambu yakaweziti, kayitilira nshimba yangu lipaki
linunkira kuyitandira kwa kusira. 9 Nukugambirani nakaka,
poseri muisi shisoweru shiwagira pashibwerwa, shitwatira
ashi shakatenditi hashikandwi ntambu ya kulihola.” 10
Shakapanu Yuda Isikariyoti, yumu gwa walii lilongu na
wawili, kagenditi kwa watambika wakulu su kamgalambuki
Yesu. 11 Watambika wa numba ya Mlungu pawapikaniriti
shisoweru ashi, wasekelera, wamlagiliti kumpanana mpiya.
Su, Yuda kanja kusakula lupenyu lwa kamgalambukira kwa
Watambika wakulu. 12 Lishaka lya kwanja lya Msambu
gwa Mabumunda gawalekera ndiri simika, shipindi sheni
mwana kondolu gwa pasaka pakalikitulwa, wafundwa
wakuwi wamkosiyiti, “Gufira tukutandiri koshi shiboga sha
Pasaka?” 13 Su Yesu kawalagalira wawili wa wafundwa
wakuwi pakawagambira, “Mgendi mlushi, na amu hamliwoni
na mpalu yumu yakalitwika vulu ya mashi. Mmufati 14
mpaka mnumba yanakingiri, mkamgambiri mweni kaya,
‘Mfunda kalonga sha koshi shumba sheni handiyi Pasaka
pamuhera na wafundwa wangu?’ 15 Yomberi hakawalonguzii
shumba shikulu mligolofa amu vyoseri wavitandira kala,
mtutandiri amu.” 16 Wafundwa wawuka, wagenda mlushi,
wawona kila shintu weri ntambu yakawagambiriti Yesu.
Su watandira shiboga sha pasaka. 17 Payiweriti pamii,
Yesu kiziti pamuhera na wafundwa wakuwi lilongu na
wawili. 18 Pawaweriti pameza wankuliya, Yesu katakuliti,
“Nakaka nukugambirani, yumu gwenu yakaliya pamuhera
naneni, Hakang'alambuki.” 19 Panu wafundwa wakuwi
wanja kulihola, yumu yumu wamkosiyiti, “Hashi, neni?”
20 Yesu kawagambira, “Yumu gwenu mwenga lilongu na
wawili, yakatota libumunda pamuhera naneni mubakuli.
21 Nakaka Mwana gwa muntu hakahowi handa malembu
Mananagala ntambu yagatakuliti kwakuwi, kumbiti shondi
kwakuwi muntu ulii yakamgalambuka Mwana gwa muntu!
Hayiweri kwa muntu ulii handa mekayiwuki ndiri!” 22
Pawaweriti wankuliya, Yesu katoliti libumunda, kalonga
mayagashii Mlungu, kalimega na kawapanana wafundwa
wakuwi pakalonga, “Mtoli mlii, ayi ndo nshimba ya neni.” 23
Shakapanu katola lutekeru lwa divayi, kalonga mayagashii
Mlungu, kawayupa, woseri walanda mulutekeru alu. 24

Kawagambira, “Agu ndo mwazi gwangu gwagulawa kwajili
ya wantu wavuwa. Mwazi gwangu gwagulanguziya lipatanu
lya Mlungu na wantu. 25 Nakaka nukugambirani, hapeni
nandi kayi divayi mpaka lishaka lilii panfira kuyilanda divayi
yasyayi Muufalumi wa Mlungu.” 26 Shakapanu wimba
lwimbu, wawuka, wagenda kulugongu lwa Mizeyituni. 27
Yesu kankuwagambira wafundwa wakuwi, “Mwawoseri
hamtugi na kundeka, toziya Malembu Mananagala galonga,
‘Mlungu hakamlagi mlolera gwa kondolu, Na wakondolu
hawalimwagi.’ 28 Kumbiti panzyuka kala, hanuwalongolerani
Galilaya kulii!” 29 Peteru kamgambira, “Handa woseri
hawakuleki, neni hanukulemi ndiri!” 30 Yesu kamgambira
Peteru, “Nakaka nukugambira, pashiru panu, pamberi
njogolu keniwiki mala mbili, hagunemi mala ntatu.” 31
Kumbiti Peteru kalilapira, “Ata payiwera nfuwi pamuhera na
gwenga, hanukulemi ndiri.” Wafundwa woseri viraa watakula
ntambu ira ayi. 32 Su, wasoka mushiwunga shawashishemiti
Getisemani. Yesu kawagambira wafundwa wakuwi, “Mlivagi
panu Shipindi neni nankumluwa Mlungu.” 33 Shakapanu
kawatola Peteru na Yakobu na Yohani, kanja kulishera
nentu na kushashatika. 34 Kawagambira, “Nhinginika
nentu, ata sambira howa. Mkali panu na mweri masu.”
35 Kagenda kulongolu shididini, kasuntumala makukama,
kamluwa Mlungu, handa payiwezekana, shimpiti shipindi
ashi sha ndabiku. 36 Kalonga, “Tati!, Tati gwaneni, kwa
gwenga vitwatira yoseri viwezikana. Gumpusiliri lutekeru lwa
ndabiku alu, kumbiti hayiweri handa ntambu yanfira neni,
ira ntambu yagufira gwenga.” 37 Shakapanu kawuya kwa
Wafundwa walii watatu, kawoniti wagonja. Su kamkosiya
Peteru, “Simoni, hashi gugonja? Guwezandiri kulikala masu
ata lisaa limu?” 38 Shakapanu kawagambira, “Mkali masu
na mumluwi Mlungu su namwingira mukujerwa. Rohu ifira,
kumbiti nshimba yahera likakala.” 39 Kagenda kumuluwa
Mlungu kayi pakawuyira visoweru viraa vilii. 40 Shakapanu
kawuya kayi kwa wafundwa walii kawawoniti wagonja. Masu
gawu gaweriti gana mbota. Wavimana ndiri sha kumwankula.
41 Pakawiziriti mala ya tatu kawagambiriti, “Mwankali
mwankugonja na kwoyera? Vinu itosha! Saa isoka! Muloli,
Mwana gwa muntu wankumupa kwa wantu wana vidoda. 42
Mwimuki, tugendeni zetu. Mloli, ulii yakafira kung'alambuka
kapakwegera.” 43 Yesu Pakaweriti kankali kankutakula,
Yuda, yumu gwa wafundwa lilongu na wawili, kiza pamuhera
na lipinga lya wantu wana mapanga na vindonga. Wantu
awa waweriti walagalilwiti na watambika wakulu na wafunda
wa Malagaliru na wazewi. 44 Yuda mgalambuka kaweriti
kawalanguziya lilanguliru, “ulii hanumnoneri ndo mweni,
mumbati na kumjega wakamloleri.” 45 Yuda pakasokiti,
kamgenderiti Yesu, kamgambira, “Mfunda.” Shakapanu
kamnonera. 46 Wantu walii wambata Yesu, na kumtawa. 47
Yumu gwa walia wawaweriti wagoloka pamuhera na Yesu,
kasolomola upanga wakuwi, kamdumula likutu ntumintumi
gwa Mtambika mkulu. 48 Yesu kawagambira, “Vimwiza na
mapanga na vindonga kumbata gambira neni na shimpegu?
49 Kila lishaka nweriti pamuhera na mwenga panfunda
Mnumba nkulu ya Mlungu, wala mumbata ndiri. Kumbiti vinu
Malembu Mananagala ga kala.” 50 Panu wantumintumi woseri
wamleka, watira. 51 Kweniti na muntemba yumu yakaweriti
kavala lishuka kaweriti kankumfata Yesu. Nawomberi wajeriti
kumbata, 52 kumbiti yomberi kayirekiziya shuka yakuwi,
katuga shivula hera. 53 Su wamjega Yesu kwa mtambika
mkulu peni Watambika wakulu woseri na wazewi na
wafunda wa malagaliru waweriti waliwona. 54 Peteru
kamfatiti Yesu kwa kutali, kingira muluwaga lwa numba ya
mtambika mkulu, kalivaga pamuhera na walolera milyangu
pakotera motu. 55 Watambika wakulu wa shiyotera motu
sha Wayawudi woseri wasakula upitawu wa kumsitaki
Yesu wapati kumlaga, kumbiti wapata ndiri. 56 Wantu
wavuwa walaviyiti upitawu wa kupaya kwa Yesu, kumbiti
upitawu wawu ujimilirana ndiri. 57 Shakapanu wamonga
wagolokiti, walaviya upitawu wa kupaya pawatakula, 58
“Tumpikiniriti muntu ayu pakatakula hanhalibisiyi numba
nkulu ya Mlungu yawanyawiti kwa mawoku, na kwa mashaka
matatu hanuinyawi imonga yawainyawa ndiri kwa mawoku.”
59 Kumbiti ata hangu, upitawu wawu ujumilirana ndiri. 60 Su,
mtambika mkulu kagoloka pakati pawu, kamkosiya Yesu,
“Hashi, gwankula ndiri shisoweru? Wantu awa gawawoniti
kwa gwenga?” 61 Kumbiti yomberi kalikala jii katakula
ndiri ata shisoweru shimu. Mtambika mkulu gwa numba ya
Mlungu kamkosiya kayi, “Hashi, gwenga ndo Kristu, Mwana
gwa Mlungu yawamkwisa?” 62 Yesu kankula, “Neni ndo
mweni. Kayi hamumoni neni Mwana gwa muntu pakalivaga
uwega wa kumliwu wa Mtuwa yakawera na makakala,
pakiza mumawundi ga kumpindi.” 63 Panu Mtambika
mkulu kapapula lihabiti lyakuwi, kalonga, “Tufira ndiri kayi
wakapitawu wamonga? 64 Mpikanira kankumwigilanga
Mlungu! Mwenga mwona hashi?” Woseri wamtoza, kafiruwa
kuhowa. 65 Su, wamu wawu wanja kumtemera mata,
wamgibikira sheni, wamkoma na kumgambira. “Gutungi
gaa yakakukomiti!” Walolera mlyangu wamtola, wamwakula.
66 Peteru pakaweriti kankali paluwaga, mdala yumu gwa
vinyakalika gwa Mtambika Mkulu kiziti. 67 Pakamwoniti
Peteru kankuyotera motu, kamloliti, kamgambira. “Viraa
gwenga guweriti pamuhera na Yesu Mnazareti.” 68 Peteru
kalema, “Nummana ndiri, wala nuvimana ndiri gagutakula!”

Shakapanu Peteru kawuka, kagenda kunja kuwuwa. Panu
njogolu kawika. 69 Shinyankalika mdala ulii pakamwoniti
kayi Peteru, kanja kayi kuwagambira wantu wawaweriti
wagoloka palii, “muntu ayu yumu gwawu.” 70 Peteru
kalema kayi. Shakapanu katepu, wantu waweriti wagoloka
palii wamgambira Peteru. “Nakaka gwenga gwa yumu
gwawu, mana gwenga gwa Mgalilaya.” 71 Kumbiti Peteru
kanja kulirapa, pakatakula, “Neni nummana ndiri muntu ulii
yamtakula visoweru vyakuwi.” 72 Palaa palii njogolu kawika
mala ya pili. Su Peteru kalihola ntambu Yesu pakaweriti
pakamgambira, “pamberi pa njogolu keniwiki mala ya pili,
hagunemi mala ntatu.” Peteru kalira.

15 Pawushiiti, watambika wakulu wa numba ya Mlungu
watenditi lishawuli pamuhera na wazewi na wafunda
wa malagaliru na wantu wa shiyotera motu woseri, wamtawa
Yesu pingu wamjega pashiyotera motu pa Pilatu. 2
Pilatu kamkosiya Yesu, “Hashi, gwenga gwa Mfalumi gwa
Wayawudi?” Yesu kamwankula, “Yina, gwenga gutakula.” 3
Watambika wakulu wampayiliti Yesu vitwatira vivuwa. 4 Pilatu
kamkosiya kayi Yesu, “Hashi gwankula ndiri shisoweru?
Guloli ntambu yawalaviya masitaka gavuwa kwaku.” 5 Kumbiti
Yesu kankula ndiri shisoweru, ata Pilatu kalikangasha. 6
Kila Shipindi sha msambu gwa Pasaka, Pilatu kaweriti
na shitiba sha kuwavugulira mtatilwa yumu yawamfira.
7 Su, kuweriti na muntu yumu yawamshema Baraba,
yakaweriti wamtatira pamuhera na wamonga wawalagiti
wantu pawaweriti wakusonguziya. 8 Wantu wavuwa
wamgendera Pilatu wamluwa kawatenderi handa shitiba
shakuwi. 9 Pilatu kawakosiya, “Hashi, mfira nuwavuguliri
Mfalumi gwa Wayawudi?” 10 Katakula hangu toziya kavimaniti
kala handa watambika wakulu wamjegeriti Yesu toziya ya
weya. 11 Kumbiti Watambika wakulu wawasonguziyiti wantu
wamluwi Pilatu kamvuguliri Baraba. 12 Pilatu kawakosiya
kayi, “Su, mfira ntendi hashi na muntu ayu yamumshema
Mfalumi gwa Wayawudi?” 13 Wantu woseri washowangana
kayi pawatakula, “Gumkong'onderi palupingika!” 14 Kumbiti
Pilatu kawakosiya, “gwa shishi! Katenda shidoda gaa?”
Kumbiti womberi wongera kushowangana, “Gumkong'onderi
misumali mulupingika!” 15 Pilatu kafiriti kulifiliziya lipinga lya
wantu awa, su, kamlekeziya Baraba kulawa mushibetubetu.
Kawagambira wanjagila wamkomi ntomondu Yesu na
wamkong'onderi misumali mulupingika! 16 Shakapanu
wanjagila wamjegiti Yesu muluwaga muliboma lya Pilati
mkulu gwa isi, wawajojinira shipinga shakuwi shoseri. 17
Wamvalisiya nguwu ya zambalawu, wapota lijenjeri lya
misontu wamvalisiya mumtuwi. 18 Wanja kumlamsiya, “Mwika
Mfalumi gwa Wayawudi!” 19 Wamkoma mumtuwi kwa ludengi,
wamtemera mata, wamsuntamalira na kumng'ong'onelera. 20
Pawamshinigira kala wamvuliti lihabiti lilii, wamvalisiya nguwu
zakuwi, shakapanu wamjega kumpingika. 21 Pawaweriti
munjira, waliwoniti na muntu yumu yawamshema Simoni,
muntu gwa lushi lwa Kureni. Yomberi kaweriti tati gwa
Alekizanda na Rufu na Shipindi ashi kaweriti kankulawa
kulirambu. Su, wamgambira katoli lupingika lwa Yesu. 22
Shakapanu wamjega Yesu mpaka pahali pawapashema
Goligota, mana yakuwi, “Pahala pa Shipalakasa sha mtuwi.”
23 Wamupa divayi wahanganyikiti na mtera wagushema
manimani, kumbiti yomberi kalemiti kulanda. 24 Su
wampingika, wagawana nguwu yakuwi kwa kuzigalambuziya
simbi wamuwi gaa hakapati shipandi sha nguwu. 25 Iweriti
saa tatu mandawira pawampingikiti. 26 Na masitaka gakuwi
gaweriti galembwa, “Mfalumi gwa Mayawudi.” 27 Pamuhera
nayomberi wapingikitwi wakwapula wawili, yumu uwega
wa kumshigi na yumonga uwega wakuwi wa kumliwu. 28
Su lilembu litimii lyalitakula, “Wamwalangiti pamuhera na
watenda vidoda.” 29 Wantu waweriti wankupita pahala panu
wamwigilangiti, pawatikiziya mituwi yawu na kutakula, “Aha!
Gwenga gutakuliti gumweni guweza kubomola Numba nkulu
ya Mlungu na kunyawa kwa mashaka matatu! 30 Vinu,
gusuluki mlupingika gulilopozii gumweni!” 31 Nawomberi
watambika wakulu pamuhera na wafunda wa malagaliru
wamshinigiriti pawalitakuziana, “Kawalopoziya wamonga,
kumbiti kulilopola mweni kasinda! 32 Eti yomberi ndo Kristu,
Mtuwa gwa Israeli! Kasuluki kulawa mlupingika su tuwoni
na kujimira.” Ata wantu walii wawapingikitwi pamuhera
nayomberi wamlongiti. 33 Kwanjira saa sita pamusi mpaka
saa tisa kuweriti liwindu isi yoseri. 34 Saa tisa pamii
Yesu kalila kwa liziwu likulu, pakalonga, “Eloyi, Eloyi, lema
sabakitani?” Mana yakuwi, “Mlungu gwangu, Mlungu gwangu
mbona gundeka?” 35 Wantu wamonga wawagolokiti paliya
pawapikaniriti hangu, watakuliti, “Gupikiniri! Kankumshema
Eliya.” 36 Muntu yumu katuga, katola lidodoki kalitawa
mulupeleru lwa ludenki katota mudivayi isheshema, kamupa
kalandi pakatakula, “Ebu tuloli handa Eliya hakizi kumsulusiya
palupingika!” 37 Yesu kabota, shakapanu kahowa. 38
Su, lipaziya lya Numba nkulu ya Mlungu lidegeka vipandi
viwili kulawa kumpindi mpaka pasi. 39 Mkulu yumu gwa
wanjagila yakaweriti kagoloka kulongolu kwa lupingika
kawoniti Yesu ntambu yakahowiti, kalonga, “Nakaka muntu
ayu kaweriti Mwana gwa Mlungu!” 40 Wadala wamu waloliti
kwa kutali, muwamu mwawu kaweriti Maliya Magidalena
na Salomi na Mariya mawu gwa ashina Yakobu mpusu na
Yosefu. 41 Awa ndo wawamfatiti Yesu pakaweriti Galilaya na

kumtendera. Kuweriti na wadala wamonga wavuwa wiziti
Yerusalemu pamuhera na yomberi. 42 Shipindi sha pamii
shisokiti kala. Ali liweriti Lishaka lya Matandiru, yani lishaka
lyalilonguleriti Lishaka lya Kwoyera. 43 Panu kiza Yosefu
mwenikaya gwa Arimatayu, mjagira gwa Shiyotera motu
mkulu, yawampananiti ligoya nentu. Yomberi viraa kaweriti
kankulolera kwiza kwa Ufalumi wa Mlungu. Su, kamgenderiti
Pilatu pota na lyoga, kaluwa wamupi nshimba ya Yesu. 44
Pilatu kalikangasha kupikinira handa Yesu kahowiti kala. Su,
kamshema Mkulu gwa wanjagila, kamkosiya handa Yesu
kaweriti kahowa shipindi shivuwa. 45 Pilatu pawamgambiriti
kala, kamgambiriti Yosefu katoli nshimba ya Yesu. 46
Panu Yosefu kuhemera sanda ya shitani, kasulusiya pasi
mauti galiya, kaviliga sanda. Kagatula mulipumba lyaliweriti
walisongola mulitalawu, shakapanu kabilingisiya libuwi likulu
kumlyangu. 47 Nawomberi Mariya Magidalena na Mariya
mawu gwakuwi Yosefu wapawoniti pawagonjikiti nshimba ya
Yesu.

16 Palipititi Lishaka lya kwoyera, Maliya Magidalena na
Salomi na Mariya mawu gwakuwi Yakobu wahemeriti
lipaki lya utuli wagendi kuyiswaga nshimba ya Yesu.
2 Su, mandawira putiputi lishaka lya Jumapili. Kwa
Shigiriki jumapili walishema lishaka lya kwanja la juma,
mshenji pagwanjiti kulawa wiziti Mlipumba. 3 Nawomberi
waweriti wankuligambiziyana, “Gani hakatuwusiliri libuwi lilii
pamlyangu gwa lipumba?” 4 Kumbiti pawaloliti, wawona
libuwi waliwusiya kala. Nalyeni liweriti likulu nentu. 5
Pawayingiriti Mulipumba, wamwoniti muntemba yumu
yakavaliti nguwu neru mbuu, kalivaga uwega wa kumliwu,
walikangasha nentu. 6 Kumbiti muntemba ulii kawagambira,
“Namulikangasha. Mwankumsakula Yesu gwa Nazareti
yawampingikiti. Kazyuka, kwahera panu. Mloli pahali
pawamgonjekiti. 7 Mgendi mkawagambiri wafundwa wakuwi
pamuhera na Peteru. ‘Handa Yesu kankuwalongolera
Galilaya kulii. Aku hamumwoni ntambu yakawagambireni.’”
8 Su, walawa mulipumba mlii na watuga pawashashatika
kwa lyoga na kulikangasha. Wamgambira ndiri muntu yoseri
shintu, toziya watira nentu 9 **(note: The most reliable and
earliest manuscripts do not include Mark 16:9-20.)** Yesu pakazyukiti
Jumapili mandawira putiputi, kalilanguziya kwanja kwa Mariya
Magidalena, yomberi Yesu kaweriti kamlaviyiti washamshera
saba. 10 Mariya Magidalena kagenda, kawagambira walii
wawaweriti pamuhera na Yesu. Waweriti wankulira na
kudaya. 11 Kumbiti pawapikiniriti handa Yesu mkomu na
Maliya Magidalena kamwona, womberi wajimira ndiri. 12
Shapakanu Yesu kawalawiriti wafundwa awili pakawera
na sheni shingi. Wafundwa awa waweriti wankugenda
kuvijiji. 13 Nawomberi viraa wawuya na kuwagambira
wayawu. Pamuhera na hangu wajimira ndiri. 14 Upeleru
Yesu kawalawiriti wafundwa lilongu na yumu pawaweriti
pamuhera pameza. Kawakalipira nentu toziya ya kujimira
ndiri kwawu na mtiti gwawu, mana wawajimira ndiri walii
wawaweriti wamwona pakazyukiti kala. 15 Su, kawagambira,
“Mgendi muisi zoseri mkabweri Shisoweru shiwagira kwa
wantu woseri. 16 Yakajimira na kubatizwa hakalopoziwi.
Yoseri yakajimira ndiri hakatozwi. 17 Walii wawajimira
hawaweri na uwezu wakutenda mauzauza. Kwa litawu
lyangu hawawusiyi washamshera na hawatakuli kwa likabira
lyasyayi. 18 Pawakola njoka ama pawalanda shintu shoseri
shana usungu, hapeni wayambuki. Hawawatuliri walweli
mawoku, nawomberi hawaweri wakomu.” 19 Su, Mtuwa
Yesu pakatakuliti kala nawomberi, kanyasulitwi kugenda
kumpindi kwa Mlungu, kalivaga uwega wa kumliwu wa
Mlungu. 20 Wafunda wagenda pahala poseri pawabwera.
Mtuwa katenda lihengu pamuhera nawomberi na kukamaziya
shawabwera kuwera sha nakaka na mauzauza gaweriti
pamuhera nawomberi.

Luka

1 Mtuwa Teufili. Wantu wavua wajeriti kulemba vitwatira
vyavitendikiti pakati pa twenga. 2 Walembiti ntambu
yawatugambiriti vilii vyawaviwoniti kwa masu gawu kwanjira
pavyanjiti, na walii yawabweriti Shisoweru Shiwagira. 3 Su
mkulu Teufili, toziya nuvigendiriti weri vitwatira vyoseri avi
kwanjira pavyanjiti, mona ifaa na neni nukulemberi weri
ntambu yayirawiriti. 4 Ntenda hangu, su na gwenga gupati
kuvimana nakaka toziya ya vitwatira avi vyanukufunditi. 5
Shipindi sha Herodi mfalumi gwa Yudeya, kuweriti na mkulu
gwa numba ya Mlungu litawu lyakuwi wamshema Zakariya,
yakaweriti gwa shipinga sha watambika sha Abiya. Mdala
gwakuwi litawu lyakuwi wamshema Elizabeti nayomberi
kaweriti gwa shiyiwuku sha mtambika Aruni. 6 Na woseri
wawili waweriti wantu wa matendu gaherepa kulongolu
kwa Mlungu, walikala pawagajimira malagaliru goseri ga
Mtuwa. 7 Kumbiti weriti wahera nonu, toziya Elizabeti kaweriti
mpendi, vinu woseri wawili waweriti wagogolu. 8 Lishaka limu
Zakariya kaweriti kankutenda lihengu lyakuwi lya utambika
Mnumba nkulu ya Mlungu, toziya shiweriti shipindi shakuwi
sha kutambika. 9 Kulawirana na vitiba vya watambika,
Zakariya kasyagulitwi kwa kugalambuziya simbi kwingira
Mnumba nkulu ya Mlungu su katumiziyi ubani. 10 Shipindi
Zakariya pakaweriti kankutumiziya ubani, lipinga lya wantu
waweriti walivaga pamuhera kunja wankumluwa Mlungu. 11
Ntumintumi gwa kumpindi gwa Mtuwa kamlawiriti Zakariya,
kagolokiti uwega wa kumliwu pashitalawanda sha kutambikira
ubani. 12 Zakariya pakamwoniti, kalilimuka, kaweriti na lyoga.
13 Kumbiti ntumintumi gwa kumpindi kamgambiriti, “Nagutira
Zakariya! Mlungu kapikanira kala kuluwa kwaku. Mdala
gwaku Elizabeti hakakuleleri mwana mpalu. Na mwana
ayu litawu lyakuwi gumshemi Yohani. 14 Yomberi hakaweri
nemeru na nemeleru kwaku, wantu wavuwa hawaweri na
nemeleru kwa kwiwuka kwakuwi. 15 Yomberi hakaweri
mkulu pamasu pa Mtuwa, hakalandi ndiri divayi ama ujimbi,
yomberi hakamemi Rohu Mnanagala kwanjira mumtima
mwa mawu gwakuwi. 16 Hakawatendi wantu wavuwa wa
Israeli wamuwuyiri Mtuwa Mlungu gwawu. 17 Yomberi
hakamlongoleri Mtuwa, hakaweri na makakala pamuhera
na uwezu ntambu yakaweriti Eliya mbuyi gwa Mlungu.
Hakawajegi kayi pamuhera wana na watati, hakawawuziyi
wantu yawamjimira ndiri Mlungu kuwera na maholu ga
wantu yawamfiriziya Mlungu na kumtandira Mtuwa wantu
yawasyagulitwi.” 18 Zakariya kamkosiya ntumintumi gwa
kumpindi, “Hanuvimani hashi shisoweru ashi? Toziya neni
pamuhera na mdala gwangu twawagogolu.” 19 Ntumintumi
gwa kumpindi kamwankula, “Neni Gaburieli yangoloka
kulongolu kwa Mlungu, ndo kantuma ntakuli na gwenga
na kukugambira shisoweru ashi shiwagira. 20 Vinu guloli!
Toziya gujimira ndiri shisoweru shangu, ashi hashitendeki
kwa shipindi shakuwi, vinu haguweri bubu, haguwezi ndiri
kutakula mpaka lishaka lilii pashilawira shisoweru ashi.”
21 Lipinga lya wantu liweriti lyankumuhepera Zakariya na
walikangasha kwa kukawa kwakuwi mulii Mnumba nkulu
ya Mlungu. 22 Pakalawiti kasinditi kutakula nawomberi,
nayomberi kendereyiti kuwalanguziya kwa mawoku hera,
nawomberi wavimaniti kuwera kawoniti shintu Mnumba nkulu
ya Mlungu. 23 Pashiperiti kala shipindi shakuwi sha kutenda
lihengu Mnumba nkulu ya Mlungu, kagenditi ukaya kwakuwi.
24 Pa mashaka galii mdala gwakuwi Elizabeti kawera na
yinda, kalikaliti mnumba kwa myezi muhanu, 25 kalitakuliti,
“Vinu Mtuwa kamonera lusungu kwa kumusilira soni zyangu
kulongolu kwa wantu.” 26 Yinda ya Elizabeti pasokiti myezi
sita, Mlungu kamtumiti Gaburieli ntumintumi gwa kumpindi
kagendi mpaka Galilaya, lushi lwa Nazareti. 27 Kaweriti
na shisoweru kwa muhinga bikira yakahetitwi na muntu
yawamshema Yosefu, gwa shiyiwuku sha Dawudi, litawu
lyakuwi ayu bikira ndo Mariya. 28 Ntumintumi gwa kumpindi
kamwiziriti Mariya na kumulamusiya, “Gwakashina? Ponga
iweri pamuhera na gwenga! Mtuwa kapamuhera na gwenga,
kakupanana upendelewu.” 29 Mariya kalisheliti nentu,
toziya ya shisoweru sha ntumintumi gwa kumpindi, kaliholiti
mumoyu pakalikosiya, “Kulamusiya aku kwana mana gaa?”
30 Ntumintumi gwa kumpindi kamgambiriti Mariya, “Nagutira
Mariya, Mlungu kakupapanana manemu. 31 Guloli, haguweri
na yinda na kwiwula mwana mpalu na litawu lyakuwi
hagumshemi Yesu. 32 Ayu hakaweri mkulu, hawamshemi
mwana gwa Mlungu na Mtuwa Mlungu hakampanani shibanta
sha ufalumi sha Dawudi mbuyi gwakuwi. 33 Hakakolimlima
lukolu lwa Yakobu mashaka goseri na ufalumi wakuwi
hapeni uweri na upeleru.” (aiōn g165) 34 Mariya kamgambiriti
ntumintumi gwa kumpindi, “Neni haneliwoni na mpalu!
Hashiweri ashi shisoweru ashi?” 35 Ntumintumi gwa kumpindi
kamuwankula, “Rohu Mnanagala hakizi kwaku na makakala
ga Mlungu hagakwizili. Toziya ayi mwana hakiwukili hakaweri
mnanagala, hakashemwi Mwana gwa Mlungu. 36 Gumuholi
mlongu gwaku Elizabeti, yomberi yawamshemiti mpendi
kumbiti hakaleri mwana mpalu muugogolu wakuwi na mwezi
agu ndo mwezi gwa sita kwa yinda yakuwi. 37 Toziya
kwahera shintu shashikamala kwa Mlungu.” 38 Mariya
katakula, “Neni na ntumintumi gwa Mtuwa! Iweri kwa neni
ntambu ya gulongiti.” Ntumintumi gwa kumpindi kawukiti
na kugenda zakuwi. 39 Mashaka galii Mariya kawukiti

kagenditi mpaka isi ya mulugongu lwa Yudeya. **40** Aku
kingiriti mnumba mwa Zakariya na kamlamsiyiti Elizabeti. **41**
Elizabeti pakapikaniriti ntambu Mariya yakamlamsiyiti, nonu
kadunkula mumtima mwakuwi. Elizabeti kamemiti Rohu
Mnanagala, **42** Elizabeti kalonga, “Gutekelerwa gwenga
pakati pa wadala woseri na katekelerwi mwana hakiwukili
mumtima mwaku. **43** Neni na gaa ata mawu gwa Mtuwa
gwangu kanizili neni? **44** Nakugambira, palaa pampikaniriti
ntambu yagunamusiyiti, nonu kadunkula kwa kunemelera
mumtima mwangu. **45** Mbaka gwenga toziya gujimira kuwera
havitendeki vitwatira vyakakugambiriti Mtuwa.” **46** Mariya
kalonga, “Moyu gwangu gumkwisa Mtuwa, **47** Na rohu yangu
yankunemelera, Toziya Mlungu ndo Mlopoziya gwangu.
48 Toziya kamonera lusungu neni ntumintumi gwakuwi.
Kwanjira vinu wantu woseri hawalongi Mlungu kantekelera,
49 Toziya ya shintu shikulu shakantendera Mlungu. Litawu
lyakuwi linanagala. **50** Kawalanguziya lusungu lwakuwi Kwa
walii yawampanana ligoya kwa shiyiwuku na shiyiwuku. **51**
Katenda vitwatira vikulu kwa liwoku lyakuwi, Kawapalasiya
yawawera na msindu pamuhera na mipangu ya myoyu
yawu. **52** Kawasulusiya yawawera na likakala mu ukolamlima
wawu, Na kawakweniziya wananagala. **53** Yawawera na
njala kawayikutiziya vintu viherepa, Na walunda kawawusiya
mawoku hera. **54** Katenda shakatakuliti kwa wambuyi wetu
wagona, Kiza kumtanga Israeli ntumintumi gwakuwi. **55**
Ntambu vyakawagambiriti wambuyi wetu, Aburahamu na
wiwuka wakuwi mashaka goseri!” **(aiōn g165)** **56** Mariya
kalikaliti pamuhera na Elizabeti kwa shipindi sha myezi
mitatu, shakapanu kawuyiti ukaya kwakuwi. **57** Shipindi sha
Elizabeti kwiwura shisokiti, kiwuliti mwana mpalu. **58** Wantu
wapakwegera wakuwi na walongu wakuwi pawapikaniriti
visoweru viherepa vya kulikangasha Mtuwa vyakavitenditi
kwa Elizabeti, womberi wanemeleriti pamuhera na yomberi.
59 Palipititi lijuwa limu, womberi wiziti kumwingiziya jandu
mwana, wafira kumpanana litawu lya tati gwakuwi, Zakariya.
60 Kumbiti mawu gwakuwi kalonga, “Hangu ndiri! Litawu
lyakuwi hawamshemi Yohani.” **61** Wamgambira, “Kwehera
muntu muwalongu waku yawamshema litawu ali!” **62**
Wamlanguziyiti langaliru tati gwakuwi, wavimana ntambu
hakamshemi. **63** Zakariya kaluwiti shibawu na kalemba
hangu, “Litawu lyakuwi ndo Yohani.” Kila muntu kalikangasha.
64 Pala palii Zakariya kanjiti kayi kutakula, kanjiti kumkwisa
Mlungu. **65** Lyoga lyayingiriti woseri yawalikaliti pakwegera
nayomberi na visoweru avi vyoseri vyeniyiti muisi yoseri ya
mulugongu mwa Yudeya. **66** Woseri yawapikaniriti vitwatira
avi, waliholiti mumyoyu mwawu pawalonga, “Mwana ayu
hakaweri gwa ntambu gaa?” Toziya nakaka makakala
ga Mtuwa hagaweri pamuhera nayomberi. **67** Zakariya,
tati gwa Yohani kamemiziwiti Rohu Mnanagala, katungiti
shisoweru shiwagira sha Mlungu. **68** Tumkwisi Mtuwa,
Mlungu gwa Israeli! Kiza kuwatanga wantu wakuwi na
kuwakombola. **69** Katupanana mlopoziya mkulu Mushiyiwuku
sha Dawudi ntumintumi gwakuwi. **70** Gambira ntambu
yakawagambiriti wambuyi wa Mlungu wananagala kwanjira
kwanja. **(aiōn g165)** **71** Hakatulopoziyi kulawa mumawoku mwa
wangondu wetu na kutulaviya kulawa mumakakala mwa
woseri yawatufira ndiri. **72** Kalongiti hakawawoneri lusungu
wambuyi wetu, na kulihola lipatanu lyakuwi linanagala.
73 Kulirapa kwakamlapiriti Aburahamu mbuyi gwetu, **74**
kuwera hakatutangi twenga tulopoziwi kulawa kwa wangondu
wetu. Katugambira tumtenderi Mlungu pota na lyoga, **75**
tuweri wananagala yatumfiriziya Mlungu mashaka goseri ga
makaliru getu. **76** “Na gwenga mwana gwangu, hawakushemi
mbuyi gwa Mlungu kakumpindi nentu. Toziya hagumlongoleri
Mtuwa kumnyawila njira yakuwi, **77** haguwagambiri wantu
wakuwi kuwera hawalopoziwi kwa kuwawusilira vidoda
vyawu. **78** Mlungu gwetu mnanagala na yakawera na
lusungu. Hakatulavilili gulangala gwa ulopoziya kulawa
kumpindi, **79** na kawalangazira woseri yawalikala muluwindu
lwa kuhowa, na kuwalonguziya magulu getu munjira ya
ponga.” **80** Mwana kendereyiti kukula nshimba na kuwera na
makakala murohu. Kalikaliti kushiwala mpaka lishaka lya
kuliranguziya mweni kwa wantu wa Israeli.

2 Majuwa galii, Kaisari Agustinu mfalumi gwa Rumi
kabweriti kulagalira, wantu woseri wa Iushi loseri la
Rumi wawalangwi. **2** Kuwawalanga aku ndo kuweriti kwa
kwanja shipindi Kureniu pakaweriti mkulu gwa mukowa
gwa Siriya. **3** Su kila muntu kagenditi kulembwa litawu
lyakuwi muisi mwakuwi. **4** Viraa Yosefu kaweriti na mwanja
gwa kulawa Nazareti mumkowa gwa Galilaya, kagenditi
muisi ya Betirehemu mumkowa gwa Yudeya pakayiwukiti
Dawudi. Yosefu kagenditi kulii toziya kalawiti mushiyuwuku
sha Dawudi. **5** Kagenditi kulii wakalembwi pamuhera na
Mariya muheta gwakuwi, yakaweriti na yinda. **6** Pawaweriti
kulii Betirehemu, shipindi sha Mariya sha kwiwura mwana
shisokiti. **7** Kamwiwula mwana gwakuwi gwa kwanja
mpalu, kamgubikila nguwu na wamgonjeka muliboma lya
wang'ombi, toziya womberi wapatiti ndiri pakugonja kunumba
ya wahenga. **8** Kuweriti na walolera wa mifugu, yawaweriti
kuntundu pashiru wankulolera mifugu yawu. **9** Ntumintumi
gwa kumpindi gwa Mtuwa kawalawariti walolera wa mifugu
na ukwisa wa Mtuwa guwalangaziya. Womberi watiliti nentu,
10 kumbiti ntumintumi gwa kumpindi kawagambira, “Namtira!

Neni nuwajegerani shisoweru shiwagira, shisoweru ashi
hashiwajegeli wantu woseri wanemeleri nentu. 11 Leru muisi
ya Mfalumi Dawudi kiwuka Mlopoziya gwenu. Mweni ayu
ndo Kristu Mtuwa! 12 Ayi haliweri lilangaliru kwa mwenga,
pamusoka kala palii hamumwoni nonu wamgubikira vinguwu
vya shiwana wamgonjeka muliboma la wang'ombi." 13 Palaa
palii wantumintumi wamonga wa kumpindi wavuwa nentu,
waliwoniti pamuhera wamkwisiti Mlungu, pawalonga, 14
"Ukwisa uweri kwa Mlungu kumpindi nentu, na ponga iweri
pasipanu kwa wantu yawamfira Mlungu!" 15 Wantumintumi
wa kumpindi pawawukiti kala kuwuya kumpindi kwa Mlungu,
walolera wa mifugu wanja kuligambira weni, "Vinu su
tugendeni Betirehemu na kulola shintu shashitendikiti,
shakatugambiriti Mtuwa." 16 Su wawuka wagenda kanongola,
pawasokiti palii wawawona Mariya na Yosefu na nonu
ulii wamgonjeka muliboma la wang'ombi. 17 Walolera wa
mifugu pawamwoniti kala nonu ulii, su wanja kutakula
ntambu yawapikaniriti kulawa kwa ntumintumi gwa kumpindi
kuusu nonu ayu. 18 Muntu yoseri yakapikaniriti hangu
kashyeniti visoweru vyawatakuliti walolera wa mifugu. 19
Mariya kavituliti vintu vyoseri avi mumoyu mwakuwi na
kavihola mana yakuwi. 20 Walolera wa mifugu wawuyiti
pawayimba kwa kumkwisa Mlungu ntambu yawapikaniriti
na yawawoniti, iwera ntambu iraa ilii yawapikaniriti kulawa
kwa ntumintumi gwa kumpindi. 21 Palisokiti lishaka lya
nani, shipindi sha kumwingiziya mwana jandu, wampananiti
litawu Yesu, litawu lyeni ali ntumintumi gwa kumpindi
kamupananiti kala Mariya pakaweriti ndiri na yinda. 22
Pashisokiti shipindi sha msambu gwa kupungwa kwawu
Mariya na Yosefu hangu ndo ifiriwitwi mumalagaliru ga Musa,
wamtola mwana wagenda nayu Yerusalemu wamtulili Mtuwa,
23 ntambu yayilembitwi mumalagaliru ga Mtuwa, "Kila mwana
gwa kwanja mpalu kafiruwa kutulwa kaweri mnanagala
kwa Mtuwa." 24 Viraa virii wagenditi su walaviyi tambiku
ya wankunda wawili ama wana wawili wa teteli, ntambu
yayifiruwitwi mulilagaliru ga Mtuwa. 25 Shipindi shiraa shilii
kuweriti na muntu yumu yawamshema Simoni yakalikaliti
Yerusalemu. Kaweriti muntu kaherepa, muntu yakamfiriziya
Mlungu na kaweriti kankulolera kulopoziwa kwa wantu wa
Israeli. Rohu Mnanagala kaweriti pamuhera na yomberi, 26 na
Rohu Mnanagala kamgambiriti kala Simiyoni kulonga hapeni
kahowi mpaka kamwoni Kristu yakasyagulitwi na Mtuwa.
27 Su Rohu Mnangala kamlonguziyiti Simiyoni kwingira
Mnumba nkulu ya Mlungu. Na palii mawu na tati gwa Yesu
wamjegiti Yesu Mnumba nkulu ya Mlungu wamtenderi ntambu
yayifiruwitwi mulilagaliru, 28 Simiyoni kamwanka mwana
mumawoku mwakuwi na kamkwisa Mlungu pakalonga, 29
"Vinu Mtuwa guweza kumlekeziya ntumintumi gwaku kagendi
kwa ponga, toziya gugatimiza galii gagulagaliriti. 30 Masu
gangu gawona ulopoziya waku, 31 wawutandiritwi palongolu
pa wantu woseri. 32 Ulangala hawuwalangaziyi njira wantu
wawawera ndiri Wayawudi na hawujegi ukwisa kwa wantu
waku Israeli." 33 Tati na mawu gwa mwana walikangashiti
nentu ntambu yakatakuliti Simiyoni kuusu mwana gwawu. 34
Simoni kawatekelera, kamgambira Mariya mawu gwa Yesu,
"Mwana ayu kasyagulitwi na Mlungu toziya ya kwagamira
na kulopoziwa kwa wantu wavuwa Muisraeli. Nayomberi
hakaweri lilangaliru kulawa kwa Mlungu kumbiti wantu
wavuwa hawamtakuli vidoda, 35 na virii vyawalihola wantu
mumyoyu mwawu ndo havimaniki. Na gwenga Mariya utama
hawuweri gambira mgoha gwagusongoka, haguwusomi
moyu gwaku." 36 Palii kuweriti na mdala mbuyi gwa Mlungu,
litawu lyakuwi Ana, mwana gwa Fanueli gwa likabila la
Asheri. 37 Shakapanu kasigaliti mkenja mpaka shipindi
pakiwiti mgogolu gwa vinja malongu matatu na msheshi.
Shipindi shoseri ashi kalikaliti Munumba nkulu ya Mlungu
pakaleka kuliya na pakamluwa Mlungu pashiru na paliwala.
38 Shipindi shila shilii, Ana kiziti na kulonga mayagashii
Mlungu na katakuliti visoweru vya mwana kwa wantu woseri
wawaweriti wankumuhepera Mlungu kwa kukombolwa kwa
Yerusalemu. 39 Maliya na Yosefu pawatenditi kala vyoseri
ntambu yanfiruwitwi mulilagaliru ga Mtuwa, su wawuyiti ukaya
kwawu Nazareti muisi ya Galilaya. 40 Mwana kakula kawera
na makakala, su kawera na luhala na Mlungu kamtekelera. 41
Kila mvinja mawu na tati gwa Yesu wagendaga Yerusalemu
mumsambu gwa Pasaka. 42 Yesu pakaweriti na vinja lilongu
na miwili, wagenditi nayu mumsambu ntambu yayiweriti
shitiba. 43 Paguperiti kala msambu gwa Pasaka, wanjiti
mwanja gwa kuwuya ukaya, kumbiti Yesu kasigaliti kulaa
Kuyerusalemu pota mawu na tati gwakuwi kuvimana.
44 Womberi wavimana Yesu kapamuhera na wantu wa
mwanja, wagendagenda lishaka lyoseri, shakapanu wanja
kumsakula mwa walongu na waganja wawu. 45 Wamwona
ndiri, su wawuyiti Yerusalemu pawamsakula. 46 Lishaka
lya tatu wamwoniti Mnumba nkulu ya Mlungu, kalikaliti
pamuhera na wafunda wa Mayawudi, kaweriti pakawapikinira
na kuwakosiya. 47 Woseri pawampikaniriti vyakatakula,
waweriti wankulikangasha ntambu yakeniti mahala na ntambu
yakankuliti kwa luhala. 48 Mawu na tati gwakuwi pawamwoniti
washeniti. Maliya, mawu gwakuwi, kamkosiya, "Mwana
gwenga, ashi gututenda ntambu ayi? Neni na tati gwaku
tuweriti twankulishera patukusakula." 49 Yesu kawankula,
"Ntambu gaa mwankunsakula? Muvimana ndiri handa
nfiruwa nulikali mnumba mwa Tati gwangu?" 50 Kumbiti tati

na mawu gwakuwi wavimana ndiri vyakawankuliti. **51** Yesu
pakawuyiti pamuhera na mawu na tati gwakuwi Kunazareti,
kendereyiti kuwajimira. Mawu gwakuwi kendeleyiti kulihola
mmoyu mwakuwi. **52** Yesu kendereyiti kukula munshimba
pamuhera na luhala na kumfiliziya Mlungu pamuhera na
wantu.

3 Mushinja sha lilongu na muhanu wa ukolamlima wa
Kaisari Tiberiwu, Pontiwu Pilatu kaweriti mkolamlima
gwa Yudeya, Herodi kaweriti mkolamlima gwa mkowa gwa
Galilaya na Filipi mlongu gwakuwi kaweriti mkolamlima gwa
mikowa ya Itureya na Trakuniti. Lusaniya kaweriti mkolamlima
gwa Abileni, **2** na Anasi na Kayafa waweriti watambika
wakulu, shipindi ashi shisoweru sha Mlungu shimwizira
Yohani mwana gwa Zakariya kushiwala kulii. **3** Su Yohana
kagenda pahala poseri papaweriti na lushemba Yoridani
kaweriti kankubwera pakalonga, "Mleki vidoda vyamtenditi na
mkabatizwi, su Mlungu hakawalekiziyi vidoda vyamtenditi."
4 Ayi ndo yawalembiti mushintola sha mbuyi gwa Mlungu
Isaya, "Liziwu lya muntu lipikanika kushiwala, 'Mumtenderi
kala Mtuwa njira yakuwi, mumnyawili weri njira zyakuwi!'"
5 "'Kila shibokela hawashifintili, Kila lugongu na shigongu
hashipalaswi, Paweriti padusunka hapanyoshwi, Zinjira za
vuluvulu hazinyawi. **6** Wantu woseri hawawuwoni ulopoziwu
wa Mlungu!'" **7** Lipinga lya wantu liziti kwa Yohani su
wabatizwi. Yomberi kawagambira, "Mwenga mwashiyiwuku
sha wanjoka, kakugambirani gaa mtugi maya ga Mlungu
gagiza? **8** Mulanguziyi nakaka ntambu yamutenda handa
mleka vidoda vyamtenditi. Namwanja kulonga, 'Twenga
Aburahamu ndo mbuyi gwetu!' Nukugambirani nakaka,
Mlungu tembera katendi ata mabuwi aga gaweri wana wa
Aburahamu! **9** Su vinu liwagu litulwa kala kudumula mishigira
ya mitera, na kila mtera gwagulera ndiri mabwajubwaju
gaherepa, hagudumulwi na kugwasila mumotu." **10** Wantu
wamkosiyiti Yohana Mbatiza, "Su twenga tutendi hashi?" **11**
Yomberi kawankula, "Yakana nguwu mbili kamupi kahera
nguwu na yakana shiboga na yomberi katendi ntambu
iraayi." **12** Watola kodi wiziti wabatizwi, wamkosiya, "Mfunda
na twenga tutendi hashi?" **13** Kawagambira, "Namtola kodi
nentu ya shiyasi shawatuliti." **14** Na wamanjagila wamkosiya,
"Na twenga tutendi ashi?" Su yomberi kawankula, "Mwenga
mleki kuwapoka wantu vintu vyawu, ama kuwasitaka wantu
pamuwapayira hera. Mjimili shibena mgongu shampata." **15**
Wantu woseri waweriti wankulolera kwiza kwa Mlopoziya,
waweriti wankulikosiya mumyoyu mwawu Yohani, ndo
Kristu? **16** Paliya Yohani kuwagambira woseri, "Neni
nankubatiza kwa mashi, kumbiti kwana muntu kiza kana
uwezu kuliku neni. Neni weza ndiri kuyopola lugoyi lwa
kutawira shiyatu shakuwi. Mweni ayu hakakubatizani kwa
Rohu Mnanagala na kwa motu. **17** Yomberi mumawoku
mwakuwi kana luselu lwa kupetera, hakayijojiniri nganu
na kuitula muluhanja lyakuwi, kumbiti hakatoli miwawi na
kuipambira pamotu gwagutenda ndiri tiya." **18** Kwa visoweru
vivuwa Yohani kaweriti kankuwabwelera wantu visoweru
viheri, kankuwagambira wantu waleki vidoda vyawatenda.
19 Yohani kamkalipiriti Herodi yakaweriti mkola mlima gwa
mukowa, toziya kaweriti kamupoka Herodiya yakaweriti
mdala gwa mlongu gwakuwi na katenditi vintu vivuwa vidoda
nentu. **20** Su Herodi katenditi shidoda nentu kwa kamtatira
Yohani mushibetubetu. **21** Wantu woseri pawawabatiziti kala,
Yesu wambatiziti vilavi. Pakaweriti kankuluwa, kumpindi
kuvuguka, **22** na Rohu Mnanagala kamsulukira kaweriti
gambira mpongu mfanu gwa ngunda, liziwu lipikanika
kulawa kumpindi palilonga, "Gwenga gwa mwana gwangu
yanukufira. Gunhelepera" **23** Yesu pakanjiti lihengu lyakuwi
kaweriti na mivinja milongu mitatu. Su wantu wamaniti hangu,
Yesu kaweriti mwana gwa Yosefu na Yosefu kaweriti mwana
gwa Heli. **24** Heli kaweriti mwana gwa Matati na Matati
yakaweriti mwana gwa Lawi, shakapanu kayi Lawi mwana
gwa Maliki na Maliki kaweriti mwana gwa Yanayi kaweriti
mwana gwa Yosefu. **25** Yosefu kaweriti mwana gwa Matatiya
na Matatiya kaweriti mwana gwa Amosi Amosi kaweriti
mwana gwa Nahumu na Nahumu kaweriti mwana gwa Hesli
na Hesli kaweriti mwana gwa Nagayi. **26** Nagayi kaweriti
mwana gwa Maati na Maati kaweriti mwana gwa Matatiya
na Matatiya kaweriti mwana gwa Shemeni na Shemeni
kaweriti mwana gwa Yoseki na Yoseki kaweriti mwana gwa
Yuda. **27** Yuda kaweriti mwana gwa Yohanani na Yohanani
kaweriti mwana gwa Resa na Resa kaweriti mwana gwa
Zerubabeli na Zerubabeli kaweriti mwana gwa Sheatiyeli na
Sheatiyeli mwana gwa Neri. **28** Neri kaweriti mwana gwa
Maliki na Maliki mwana gwa Adi na Adi kaweriti mwana
gwa Kosamu na Kosamu kaweriti mwana gwa Elimadamu
na Elimadamu kaweriti mwana gwa Eri. **29** Eri mwana
gwa Yoshuwa na Yoshuwa kaweriti mwana gwa Eliazeri
Eliazeri kaweriti mwana gwa Yorimi na Yorimi kaweriti mwana
gwa Matati na Matati kaweriti mwana gwa Lawi. **30** Lawi
kaweriti mwana gwa Simiyoni na Simoni kaweriti mwana
gwa Yuda na Yuda kaweriti mwana gwa Yosefu na Yosefu
kaweriti mwana gwa Yonamu na Yonamu kaweriti mwana
gwa Eliyakimu. **31** Eliyakumu kaweriti mwana gwa Melea
na Melea kaweriti mwana gwa Mena na Mena kaweriti
mwana gwa Matati na Mataha kaweriti mwana gwa Natani
na Natani kaweriti mwana gwa Dawudi. **32** Dawudi kaweriti

mwana gwa Yese na Yese kaweriti mwana gwa Obedi na
Obedi kaweriti mwana gwa Boazi na Boazi kaweriti mwana
gwa Salimoni na Salmoni kaweriti mwana gwa Nashoni. 33
Nashoni kaweriti mwana gwa Aminadabu na Aminadabu
kaweriti mwana gwa Adimini na Adimini kaweriti mwana
gwa Arini na Arini kaweriti mwana gwa Hesironi na Hesroni
kaweriti mwana gwa Peresi na Peresi kaweriti mwana gwa
Yuda. 34 Yuda kaweriti mwana gwa Yakobu na Yakobu
kaweriti mwana gwa Isaka na Isaka kaweriti mwana gwa
Aburahamu na Aburahamu kaweriti mwana gwa Tera na
Tera kaweriti mwana gwa Nahori. 35 Nahori kaweriti mwana
gwa Serugi na Serugi kaweriti mwana gwa Reu na Reu
kaweriti mwana gwa Pelegi na Pelegi kaweriti mwana gwa
Eberi na Eberi kaweriti mwana gwa Sala. 36 Sala kaweriti
mwana gwa Kaini na Kaini kaweriti mwana gwa Arifakisadi
na Arifakisadi kaweriti mwana gwa Shemu na Shemu kaweriti
mwana gwa Nuhu na Nuhu kaweriti mwana gwa Lameki. 37
Lameki kaweriti mwana gwa Matusala na Matusala kaweriti
mwana gwa Henoki na Henoki kaweriti mwana gwa Yaredi
na Yaredi kaweriti mwana gwa Mahalaleli na Mahalaleli
kaweriti mwana gwa Kenani. 38 Kenani kaweriti mwana gwa
Enosi na Enosi kaweriti mwana gwa Seti na Seti kaweriti
mwana gwa Adamu na Adamu kaweriti mwana gwa Mlungu.

4 Yesu kalawiriti mulishemba mwa Yoridani, pakamema
makakala ga Rohu Mnanagala na Rohu Mnanagala
kamlonguziyiti Yesu kugenda kushiwala. 2 Kushiwala kulii,
Shetani kamjeriti Yesu mashaka malongu msheshi. Shipindi
shoseri ashi Yesu hakeniliyi shintu, pagapititi kala mashaka
aga Yesu kaweriti na njala. 3 Shetani kamgambiriti Yesu,
“Handa gwenga gwa Mwana gwa Mlungu, guligambiziyi
libuwi ali liweri libumunda.” 4 Kumbiti Yesu kamwankula,
“Galembwa, ‘Muntu hapeni kalikali kwa libumunda hera.’” 5
Palaa paliya Shetani kamlonguziyiti Yesu na kumkweniziya
pahala pampindi na kumlanguziya ufalumi wa pasipanu
poseri. 6 Shetani kamgambiriti Yesu, “Hanukupi uwezu
wa falumi zoseri na lunda zyakuwi mana wanupa neni
vyoseri, panfira kumupa muntu yoseri, weza. 7 Vyoseri
avi haviweri lunda zyaku gwenga handa pagung'uwira
neni.” 8 Yesu kamuwankula, “Galembwa, ‘Gumguwiri
Mtuwa Mlungu gwaku na kumtendera yomberi gweka
yakuwi.’” 9 Shetani kamjega Yesu mpaka Yerusalemu,
kamkweniziya Pashitwiku pa Numba nkulu ya Mlungu,
kamgambira, “Handa gwenga gwa Mwana gwa Mlungu,
guliyasi pasi. 10 Toziya galembwa, ‘Mungu hakawagambiri
wantumintumi wakuwi wa kumpindi wakuloleli weri. 11 Kayi
galembwa hawakutoli mumawoku mwawu pota na kulikwala
ligulu lyaku mulibuwi.’” 12 Kumbiti Yesu kamwankula,
“Galonga, ‘Nagumjera Mtuwa Mlungu gwaku.’” 13 Shetani
pakamjeriti kala Yesu kwa kila njira kasinda, kamleka kwa
shipindi na kagenda zakuwi. 14 Yesu pakawuyiti Galilaya,
keweriti kamema likakala lya Rohu Mnanagala. Shisoweru
shakuwi shieneyiti pahala poseri pakwegera. 15 Nayomberi
kawera pakawafunda wantu mnumba zawu za Mlungu,
woseri wamkwisa. 16 Su Yesu kagenditi Nazareti, pahala
pakaleleritwi na lishaka lya kwoyera kingira munumba ya
Mlungu ntambu yayiweriti shitiba shakuwi. Kagoloka kabetuli
malembu mananagala kwa liziwu. 17 Kawanka shindola sha
Mbuyi gwa Mlungu Isaya, kashivugula na kuwona pahala
pawalembiti, 18 “Rohu gwa Mtuwa kapamuhera na neni,
Toziya kansyagula neni nuwajegeli shisoweru shiwagira kwa
wahushu. Kantuma nuwagambiziyi watatirwa kuvugulirwa
kwawu Na wanalwisi wapati kuwona, Wantuma nuwalopoziyi
woseri wonewa, 19 Na kushibwelera shipindi shilii shankwiza,
Mtuwa hakawalopoziyi wantu wakuwi.” 20 Yesu pakabetuliti
kala, kashigubika shindola na kamupa ntumintumi, mweni
kalivaga. Wantu woseri munumba ya Mlungu, wamjodolera
masu, 21 su kanja kuwagambira, “Leru Lilembu Linanagala
ali liwera nakaka pampikaniriti lyankubetulwa.” 22 Woseri
wafiliziwa nentu nayomberi, walikangashira visoweru viwagira
vyakatakuliti. Walonga, “Hashi ayu mwana ndiri gwa Yosefu?”
23 Yomberi kawagambira, “Nakaka hamung'ambiri visoweru
avi, ‘Mganga guliponiziyi gamweni.’ Viraa hamtakuli, ‘Goseri
gatupikiniriti gugatenditi Kafarinaumu, gugatendi panu pa
pashijiji shaku.’” 24 Kendereya kutakula, “Nankuwagambirani
nakaka, mbuyi gwa Mlungu kamanikana ndiri mushijiji
mwawu. 25 “Munpikiniri weri, Nakaka kweniti na wadala
wakenja wavuwa pa isi ya Israeli shipindi sha Eliya, vula
ileka kutowa kwa mivinja mitatu na nusu, kweniti njala nkulu
pa isi yoseri. 26 Ata hangu, Eliya wamtumiti ndiri kwa muntu
yoseri Muisiraeri, ira kwa mdala mkenja yakalikaliti Sarepati
pa Sidoni. 27 Mushipindi sha Elisha mbuyi gwa Mlungu,
kweniti wantu wavuwa muisi ya Israeli yawaweriti walwala
ungumbula kumbiti kwahera muntu yoseri yakapungitwi
kumbiti Naamani yakaweriti gwa isi ya Siriya.” 28 Wantu
woseri wawaweriti munumba ya Mlungu pawapikaniriti aga,
wakalaliti nentu. 29 Wagoloka, wamlaviya Yesu kunja kushijiji
shawanyawiti kulugongu. Wamkweniziya mpaka mlupeleru
lwa lugongu su wamwasi pasi. 30 Kumbiti Yesu kapena
pakati pawu kagenda zyakuwi. 31 Yesu kagenditi mpaka
Kafarinaumu lushi lwa Galilaya, kaweriti kankuwafunda
wantu mulishaka lya kwoyera. 32 Walikangashiti mafundu
gakafunditi, toziya katakuliti kwa uwezu. 33 Mlaa munumba
ya Mlungu kweniti na muntu kana shamshera, su kabotanga,
34 “Wuyi! Gwanashishi na twenga, Yesu gwa Nazareti?

Gwapanu, gwiza kutulaga? Nukumana gwenga gwa gaa,
gwenga gwa Mjumbi yumu Mnanagala gwa Mlungu!" 35
Yesu kamkalipira shamshera ulii pakalonga, "Gunyamali na
gumlawi muntu ayu!" Su shamshera ulii kumgusiya pasi
muntu ulii kulongolu kwawu na kamlawa pota na kumtenda
shintu. 36 Wantu woseri walikangasha na walitakuziyana
weni kwa weni, "Ashi shitwatila gaa? Mana kwa uwezu na
makakala kawagambira washamshera walawi nawomberi
walawa!" 37 Visoweru vya Yesu viyeniyiti pahala poseri
mumkowa guliya. 38 Yesu kalawiti munumba ya Mlungu na
kagenditi ukaya kwa Simoni. Nahonga gwa Simoni kaweriti
na nshimba ipyupa nentu, wamluwiti Yesu kamuponiziyi.
39 Yesu kagenda na kagoloka pakwegera na yomberi,
kakukalipira kupyupa kulii na kupyupa kumleka. Palaa
mawu uliya kimuka kawatendera. 40 Mushenji paguweriti
gwankuzyeta, wantu woseri wawaweriti na walweli wawu
wawajega kwa Yesu, nayomberi katula mawoku gakuwi
kwa kila muntu na kuwaponiziya woseri. 41 Washamshera
wawalawa wantu wavuwa, wabotanga pawalonga, "Gwenga
gwa Mwana gwa Mlungu!" Kumbiti Yesu kawakaripira,
kawalewelera nawatakula, mana wavimana kuwera mweni
ndo Kristu. 42 Pamandawira shirawu yakuwi, Yesu kawukiti
kagenda pahala pagweka. Wantu waweriti wankumsakula
na pawamwoniti kala, wajeriti kumzyengeta nakawuka. 43
Kumbiti yomberi kawagambira, "Nfiruwa kubwera visoweru
viwagila vya Ufalumi wa Mlungu mulushi zimonga viraa,
toziya ntenda shilii shakantumiti Mlungu." 44 Su kawera
kankubwera munumba za Mlungu Muyudeya.

5 Lishaka limu Yesu kagolokiti pampenku pa litanda lya
Genezareti, aku wantu waweriti wankulibabanika wapikiniri
visoweru vya Mlungu. 2 Kawoniti mitumbwi miwili mumpenku
mwa litanda, walowa wa wasomba waweriti wawuka,
wagenditi kuzigulula wavu zawu. 3 Yesu kagenda kwingira
mumtumbwi mwa Simoni na kamgambiriti kagusegeziyi
mtumbwi gulii palongolu padidini mulitanda. Yesu kalivagiti
mumtumbwi na kanjiti kulifunda lipinga lya wantu. 4
Pakamaliriti kala kutakula, kamgambira Simoni, "Gushimi
mtumbwi kugenda kumashi gagenda, gwenga na wayagu
mwakazidibisiyi zinyavu zyeni mlowi wasomba." 5 Simoni
kamwankula, "Mtuwa, twenga pashiru poseri tutenditi lihengu
liraa ali kumbiti tupata ndiri wasomba. Toziya gwenga gutakula
hangu, neni hanuzidibisiyi zinyavu." 6 Pawadibisiyiti kala
zinyavu wamemiti wasomba wavuwa mpaka zinyavu zyanja
kudegeka. 7 Wawashemiti wayawu yawaweriti mumtumbwi
gumonga wizi wawatangi. Womberi wiza na wamemisiya
wasomba mitumbwi yoseri miwili mpaka yanja kulidiba.
8 Simoni Peteru pakawoniti yagalawiriti, kasuntamalira
palongolu pa Yesu pakalonga, "Guwuki palongolu pangu,
Mtuwa! Toziya neni muntu yanwera na vidoda!" 9 Simoni
na wayaguwi woseri walikangashiti pawawoniti ntambu
yawapatiti wasomba wavuwa. 10 Wayaguwi na Simon,
ashina Yakobu na Yohani, wana wa Zebedayu nawomberi
walikangasha. Yesu kamgambira Simoni, "Nagutila, kwanjira
vinu haguweri mlowa wantu." 11 Wasegeziyiti mitumbwi yawu
pampenku palitanda, waleka kila shintu, wamfata Yesu. 12 Su
Yesu pakaweriti mulushi, kuweriti na muntu yakana ugumbula.
Pakamwoniti Yesu, kasuntama makukama kulongolu kwa
Yesu kamluwa pakalonga, "Mtuwa pagufira gumweni, guweza
gumpungi neni." 13 Yesu kanyosha liwoku lyakuwi na
kumshinkula pakalonga, "Neni nfira hangu, gupungwi!" Pala
palii ugumbula umlekeziya. 14 Yesu kamsinga pakalonga,
"Nagumgambira muntu yoseri, su gugendi gwakaliranguziyi
kwa Mtambika mkulu, gulaviyi tambiku ntambu yakalagaliriti
Musa kwa kupungwa kwaku su muntu yoseri kavimani
kuwera gupona." 15 Visoweru vya Yesu vyeniyiti nentu.
Lipinga lya wantu limgendiriti kumpikinira na wamonga wafiliti
waponiziwi malweli gawu. 16 Su Yesu kawukiti na kagenda
pahala pagweka, kaweriti kankumluwa Mlungu. 17 Lishaka
limu Yesu kaweriti kankufunda, Mafalisayu wamu pamuhera
na wafunda wa Malagaliru yawalivagiti palii weni walawiti
mukila lushi lwa Galilaya na Yudeya na kulawa Yerusalemu.
Likakala lya Mtuwa liweriti kwa Yesu kwajili ya kuponiziya
walweli. 18 Wantu wamu wiziti pawampapa mushitanda
muntu yakalewelekiti, wajeriti kumwingiziya mnumba su
wamtuli palongolu pa Yesu. 19 Toziya ya lipinga lya wantu,
wasinditi kwingira nayomberi mnumba. Su wamkweniziya
mlweri ulii pashitwiku, wadonola pampindi palitala, shakapanu
wamseleziya mlweri ulii mushitanda mwakuwi mpaka pakati
kulongolu kwa Yesu. Wantu wamsheshi wankumsulusiya
mlweri kupitira palitala. 20 Yesu pakawoniti njimiru yawu
nkulu, kamgambiriti mlweri ulii, "Ganja gwangu, vidoda vyaku
vilekiziwa." 21 Wafunda wa Malagaliru na Mafalisayu su wanja
kulikosiya pawalonga, "Ayu muntu gaa, kamwigilanga Mlungu!
Mlungu gweka yakuwi ndo kaweza kulekiziya vidoda." 22
Yesu kavimaniti kala vyawaliholiti su kawakosiya, "Hashi,
mulihola hangu mumyoyu mwenu? 23 Shoshi shikamala ndiri,
'Kulonga vidoda vyaku vilekiziwa,' ama kutakula, 'Gugoloki
na gugendigendi?' 24 Nfira muvimani, Mwana gwa Muntu
kana uwezu pasipanu wa kulekiziya vidoda." Su kamgambiriti
muntu yakalewelekiti, "Nunkugambira, gugoloki na gutoli
mkeka gwaku na gugendi ukaya kwaku!" 25 Pala palii
muntu ulii yakalewelekiti kagoloka kulongolu kwawu woseri,
katola mkeka gwakuwi na kugendagenda na kagenditi ukaya
pakamkwisa Mlungu. 26 Woseri walikangasha nentu! Waweriti

na lyoga, wamkwisiti Mlungu pawalonga, “Tulola mauzauza
leru!” 27 Shakapanu, Yesu kalawa kunja, kamwoniti yakatola
kodi litawu lyakuwi Lawi, kalivaga muofisi mwakuwi. Yesu
kamgambira, “Gunfati.” 28 Lawi kagoloka, kaleka kila shintu,
kamfatiti yomberi. 29 Lawi kamtenderiti Yesu msambu
mkulu nentu pakaya pakuwi, mngati mwa wahenga, waweriti
watola kodi wavuwa pamuhera na wantu wamonga. 30
Mafalisayu wamu na wafunda wa Malagaliru, winginikiti kwa
wafundwa wa Yesu pawalonga, “Iwera hashi mwega mliya
shiboga na kulanda pamuhera na watola kodi na wantu
yawawera na vidoda?” 31 Yesu kawankula, “Wantu wakomu
walandaga ndiri mtera, kumbiti woseri yawalwala ndo
walandaga mtera. 32 Niza ndiri kuwashema wantu waheri,
kumbiti niza kuwashema wantu yawawera na vidoda waleki
vidoda vyawatenda.” 33 Wantu wamonga wamgambiriti
Yesu, “Wafundwa wa Yohani Mbatiza, woyiti kuliya mala
zivuwa na kumluwa Mlungu na wafundwa wa Mafalisayu
watendaga hera hangu, kumbiti wafundwa waku wankuliya
na kulanda.” 34 Yesu kawankula, “Hashi muweza kuwatenda
wahenga wa mpalu gwa ndowa wafungi pawawera na mpalu
gwa ndowa? Hapeni watendi hangu! 35 Su lishaka halizi
pawamtola mpalu gwa ndowa, womberi ndo hawoyi kuliya.”
36 Yesu viraa kawagambira kwa mfanu, “Kwahera muntu
hakatoli shiraka sha nguwu yasyayi na kusonera munguwu
ngona. Pakatenda hangu, su nguwu yasyayi hawayidegi,
kayi shiraka sheni hapeni shilinganiri na nguwu ngona. 37
Kwahera muntu yakalekera divayi yasyayi mumihaku ya
lukuli migona, toziya divayi ya syayi hayipanti mihaku ya
lukuli na divayi yeni hayitiki na mihaku ya lukuli hayidegeki.
38 Mala zoseri, divayi yasyayi ilekerwa mumihaku ya lukuli
yasyayi! 39 Kwahera muntu yakafira kulanda divayi yasyayi
pakalanditi kala divayi ngona, su katakula, ‘Divayi ngona ndo
iherepa nentu.’”

6 Lishaka limu lya kwoyera Yesu kaweriti kankupita
mumigunda ya nganu. Wafundwa wakuwi waweriti
wankubena mikunguwi ya nganu, pawayisyoga mumawoku
mwawu na kuziliya mbunji zya nganu. 2 Mafalisayu
wamu wamkosiya, “Iwera hashi mtenda shintu sheni
Lilagaliru lilewelera kutenda mulishaka lya kwoyera?” 3 Yesu
kawankula, “Mwenga hamwenibetuli ntambu yakatenditi
Dawudi na wayaguwi shipindi pawaweriti na njala? 4 Yomberi
kingiriti Mnumba ya Mlungu, katola mabumunda gawatuliti
Mnumba ya Mlungu, kaliyiti na gamonga kawapananiti
wayaguwi. Kwahera muntu yoseri yakaliyaga kumbiti
watambika hera ndo waliyaga.” 5 Yesu kamaliriti kwa
kuwagambira, “Mwana gwa Muntu ndo Mtuwa gwa lishaka
lya kwoyera.” 6 Lishaka lyamonga lya kwoyera Yesu
kingiriti mnumba ya Mlungu kufunda. Kuweriti na muntu
mlaa yakaweriti na liwoku lya kumliwu lyalilewelekiti. 7
Wafunda wamu wa Malagaliru na Mafalisayu wamu wasakuliti
shisoweru sha kumsitaki Yesu, su waweriti wankumuhepelera
waloli handa kamuponiziyi muntu mulishaka lya kwoyera. 8
Kumbiti Yesu kavimaniti kala shawaliholiti, su kamgambiriti
muntu yakeniti na liwoku lyalilewelekiti, “Gugoloki, gwizi panu
palongolu.” Muntu ulii kimuka na kugoloka palii. 9 Su Yesu
kawagambira, “Nukukosiyani, Lilagaliru litujimira twenga
kutenda shishi mulishaka lya kwoyera? Kuponiziya ama
kulaga? Kugalopoziya makaliru ga muntu ama kugalaga?”
10 Kawaloliti wega zoseri, shakapanu Kamgambira muntu
yakeniti na liwoku lyalilewelekiti, “Gunyoshi liwoku lyaku.”
Yomberi kanyosha liwoku lyakuwi na liwera kayi likomu.
11 Womberi wakalala, su wanja kulihola ntambu ya
kumtenda Yesu vidoda. 12 Shipindi shilii Yesu kagenda
kulugongu kumluwa Mlungu, kalivagiti kulaa aku pashiru
poseri pakamluwa Mlungu. 13 Shilawu yakuwi kawashema
wantumintumi wakuwi, pakati pawu kawasyagula lilongu
na wawili kawashema wantumintumi. 14 Awa ndo Simoni
yawamupiti litawu lya Peteru na Andereya mlongu gwakuwi
na Yakobu na Yohani na Filipu na Batolumayu, 15 Matayu
na Tomasi na Yakobu mwana gwa Alifayu na Simoni
yawamshemiti Zeloti, 16 Yuda mwana gwa Yakobu na Yuda
Isikariyoti yakamgalambukiti Yesu. 17 Pakasulukiti kulugongu
pamuhera na wafundwa wakuwi, Yesu kagolokiti palushi,
pakaweriti na wafundwa wakuwi wavuwa. Lipinga likulu
lya wantu wawalivagiti palii, walawiti Muyudeya yoseri na
Yerusalemu na mbwega ya Tiru na Sidoni, 18 wiziti kumpikinira
na kuponiziwa malweli gawu. Woseri yawagaziwitwi na
washamshera viraa wiziti na waponiziwitwi. 19 Wantu
woseri wafiriti kumshinkula Yesu, makakala gamlawiti na
kawaponiziya woseri. 20 Yesu kawagalambukira wafundwa
wakuwi na kulonga, “Mnemeleri mwenga mwawahushu,
Toziya Ufalumi wa Mlungu hawuweri wenu! 21 Mnemeleri
mwenga yamuwera na njala vinu, Toziya hamyukutiziwi!
Mnemeleri mwenga yamlira vinu, Toziya hamsekeleri!” 22
“Mnemeleri mwenga wantu pawawakalirani na kuwalema,
kuwahigilanga na kuwapayirani madoda, goseri aga toziya ya
Mwana gwa Muntu! 23 Shipindi pagalawila aga, mnemeleli pa
mvina, toziya ya lijenjeri likulu lyawawatulirani kala kumpindi
kwa Mlungu. Hangu ndo wambuyi wawu wawatenditi wambuyi
wa Mlungu ntambu iraayi.” 24 “Kumbiti shondi shondi
mwenga mwawalunda vinu, Toziya nemeleru yenu vinu
ipera! 25 Shondi shondi mwenga yamwikuta vinu, Hamuweri
na njala! Shondi shondi mwenga yamseka vinu, Hamlili na

kudaya! 26 “Shondi shondi wantu woseri wankukuzyumani,
hera hangu wagogolu wawu watakuliti ntambu iraayi
kwa wambuyi wa mpayu. 27 “Kumbiti nankuwagambirani
mwenga mwamunpikanira. Muwafiri wangondu wenu,
muwatekeleri woseri wakukalalirani. 28 Muwatekeleri woseri
wawakupangilirani na muwaluwili kwa Mlungu woseri
yawakutenderani madoda. 29 Muntu pakakukoma lisaya
limu, gumleki kakomi na lisaya lyamonga, handa muntu
pakakupoka likoti lyaku, gumlekeri na lishati lyaku. 30 Muntu
yoseri pakakuluwa gumpanani na muntu pakakupoka ulunda
waku, nagumgambira kawuziyi. 31 Muwatenderi wamonga
ntambu yamfira kutenderwa. 32 “Handa pamuwafira walii
yawawafira mwenga, hampati lifupu gaa? Ata yawawera
na vidoda wawafira wantu yawawafira womberi. 33 Kayi
pamuwatendera viheri walii yawakutenderani mwenga
viheri, hampati lifupu gaa? Ata yawawera na vidoda
watendaga hera hangu! 34 Na pamuwakopesha walii
yamuwahola kuwera hawakuwuzireni hampati lifupu gaa? Ata
yawawera na vidoda wawakopeshaga yawawera na vidoda,
pawalihola wawawuziliri shawawakopeshiti. 35 Kumbiti
mwenga muwafiri wangondu wenu na muwatenderi viheri,
mkopeshi namliholera kuwuzilirwa. Lifupu lyenu haliweri
likulu na hamuweri wana wa Mlungu gwa kumpindi. Toziya
yomberi ndo muheri kwa wantu yawahera mayagashii na
yawatenda vidoda. 36 Muweri na lusungu gambira Tati gwenu
ntambu yakawera na lusungu. 37 “Namuwatoza wamonga,
su Mlungu hakawatozi ndiri mwenga, namuwapangira
wamonga, su Mlungu hapeni kawapangili mwenga,
muwalekeziyi wamonga, su Mlungu hakawalekiziyi mwenga.
38 Muwapanani wamonga, su Mlungu hakawapanani
mwenga. Hamuwanki shipimu shakumemeziya, sha kutikisiya
na kuyonera na kwitika mumawoku mwenu, vyoseri avi
haviweri vya mwenga. Shipimu shamuwapimiliti wamonga,
Mlungu ndo hakakupimirani mwenga.” 39 Yesu kawagambira
mfanu agu, “Muntu kana lwisi kaweza ndiri kumlongoziya
kana lwisi muyaguwi, pakatenda hangu, woseri hawapokeri
mulirindi. 40 Kwahera mfundwa kaweza kumsinda mfunda
gwakuwi, su kila mfundwa pakamalila kala mafundu hakaweri
gambira mfunda gwakuwi. 41 “Guweza hashi kushiwona
shibandu shididini nentu mulisu lya mlongu gwaku, pota
kuwona lipingiri lya mulisu lyaku? 42 Hashi guweza kutakula
kwa mlongu gwaku, ‘Guleki nukuwusiyi shibandu shididini
nentu mulisu lyaku,’ na gwenga gusinda kuliwona lipingiri lya
mulisu lyaku? Gwa mfyangu gwenga! Kwanja guwusiyi huti
lipingiri lya ligogu mulisu lyaku, ndo haguwezi kushiwusiya
weri shibandu mulisu lya mlongu gwaku. 43 “Kwahera
mtera guherepa gwagulera mabwajubwaju gadoda, viraa
mtera gudoda guweza ndiri kulera mabwajubwaju gaherepa.
44 Kila mtera gumanika kulawirana na mabwajubwaju
gakuwi galeriti, guweza ndiri kwapa embi mumishongoma
ama zabibu mumbigiri. 45 Muntu muheri katendaga viheri
kulawa muviheri vivuwa mumoyu mwakuwi, na muntu kana
vidoda katendaga vidoda kulawa muvidoda vivuwa mumoyu
mwakuwi. Toziya mlomu gutakula galii gaweriti mumoyu. 46
“Iwera ashi munshema, ‘Mtuwa, Mtuwa,’ Uganu mtenda ndiri
vyanuwagambirani? 47 Hanuwalanguziyi ntambu yakalifana
muntu yoseri pakiza kwa neni na kupikinira visoweru vyaneni
na kuvijimira. 48 Kalifana na muntu yakanyawa numba
yakuwi, kabawa pasi nentu na kunyawa liyanjiru mulitalawu.
Mafuriku gamashi pagarawiriti gayiputa numba ilii kumbiti
itikinyika ndiri, toziya wayinyawiti weri numba. 49 Su yoseri
ulii yakapikanira visoweru vyangu na kuvijimira ndiri, ayu
kalifana na muntu yakanyawiti numba yakuwi pota na
kunyawa lyanjiru, mafuriku pagiziti gayiputa numba ilii na
kuguwa puu na kubomokanga nakamu!”

7 Yesu pakamaliriti kutakula vyoseri kwa wantu, kagenditi
Kafarinaumu. 2 Mkulu gwa wanjagila miya yimu kaweriti
na ntumini yakamfiriti nentu. Ntumintumi kaweriti kalwala
tashitashi. 3 Mkulu ulii pakapikaniriti visoweru vya Yesu,
kawatumiti wazewi wa Shiyawudi kumluwa kizi kamuponiziyi
ntumintumi gwakuwi. 4 Wagenditi kwa Yesu na kumuhiga
nentu pawalonga, “Muntu ayu kafiruwa gumtenderi shitwatila
ashi. 5 Kawafira wantu wetu na mweni katunyawira numba
ya Mlungu.” 6 Su Yesu kagenda pamuhera na womberi.
Pakaweriti pakwegera na ukaya kwa mkulu ulii, mkulu
ulii kawatumiti waganja wakuwi wamgambiri Yesu, “Mtuwa
naguligaziya hera. Gwenga gufiruwa ndiri kwingira mnumba
mwangu, 7 na neni mona nfaa ndiri ata kwiza kwa
gwenga. Kumbiti gutakuli hera, ntumini gwangu hakaweri
mkomu. 8 Mana neni viraa namuntu gwa pasi pa ukulu,
nanawa wamanjagila yanuwalongoziyiti. Panumgambira
yumu, ‘Gugendi!’ Yomberi kagenda na panumgambira
yumonga, ‘Gwizi!’ Yomberi kiza na panumgambira ntumintumi
gwangu, ‘Gutendi shintu ashi!’ Nayomberi katenda.” 9 Yesu
pakapikaniriti hangu kalikangasha, su kaligalambukiriti lipinga
lya wantu lyalimfatiti pakalonga, “Nankuwagambirani, mpata
ndiri kuwona muntu kana njimiru gambira ayu Muisraeli!”
10 Wantu walii pawasokiti ukaya kwa Mkulu wamwoniti
ntumintumi ulii kawera mkomu nakamu. 11 Shakapanu,
Yesu kagenditi lushi lwawalushema Naini, wafundwa wakuwi
pamuhera na lipinga likulu lya wantu wagenda nayomberi.
12 Su pakaweriti pakwegera na mlyangu mkulu gwa lushi,
wantu wampapiti yakahowiti waweriti wankulawa kunja kwa

lushi. Yakahowiti kaweriti mwana gwagweka gwa mdala
yakaweriti mkenja, na lipinga likulu lya wantu waweriti
pamuhera nayomberi. 13 Mtuwa pakamwoniti mkenja ulii,
kamwonera lusungu mdala ulii, kamgambiriti, “Nagulira.”
14 Shakapanu kalisegelera lijeneza lya yakahowiti na
kulishinkula, wantu wawalipapiti wagoloka. Yesu kalonga,
“Muntemba! Nukugambira gwimuki!” 15 Muntu ulii yakahowiti
kalivaga, su kanja kuyowera. Yesu kamupa mawu gwakuwi.
16 Wantu woseri weniti lyoga wamkwisiti Mlungu pawalonga,
“Mbuyi mkulu kalawira pakati petu. Mlungu kiza kuwalopoziya
wantu wakuwi!” 17 Visoweru avi vya Yesu viyeniyiti mulushi
loseri lwa Yudeya na lushi zya pakwegera. 18 Wafundwa wa
Yohani wamgambiriti Yohani vitwatira avi vyoseri, nayomberi
pakawashemiti kala awili wamu wa wafundwa wakuwi 19
kawatumiti kwa Mtuwa wakamkosiyi, “Hashi, gwenga ndo
gwamweni yatumuhepera, ama tumuheperi gwingi?” 20
Wafundwa walii wamgendiriti Yesu na kumgambira, “Yohani
Mbatiza katutuma kwaku tukukosiyi handa gwenga ndo uliya
yakatakuliti gwankwiza ama tumuheperi gwingi?” 21 Shipindi
shiraa shilii Yesu kaweriti kankuwaponiziya wantu wavuwa
weniti na malweri na wamonga waniti na washamshera
wadoda na kuwapanana wanalwisi wavuwa kulola. 22
Su Yesu kawankula wantumintumi wa Yohani pakalonga,
“Mgendi mwakamgambiri Yohani vyoseri vyamuviwoniti na
kuvipikinira, wanalwisi wawona, wavibyeketu wagendagenda,
woseri walii yawawera na ungumbula wapungwa, yawawera
na majogu vinu wapikinira, wahowiti su wazyuka na Shisoweru
Shiwagira shibwerwa kwa wahushu. 23 Mbaka woseri walii
wahera lyoga na neni.” 24 Su wajumbi wa Yohani pawawukiti
kala, Yesu kanja kuligambira lipinga kwajili ya Yohani,
“Pamgenditi kumlola Yohani kushiwala mfira kulola shintu
gaa? Mfiriti kuwona gambira mateti ntambu yagatikinyika
na lihega? Ndala! 25 Su mgenditi kumlola muntu gwa
ntambu gaa? Hashi mliholiti Mgenditi kumlola muntu kavaliti
nguwu ziherepa? Ndala, wantu yawavala nguwu ziherepa na
kubojola vinoga noga vyaviwera muukulu! 26 Su mung'ambiri,
mgenditi kumlola muntu gwa ntambu gaa? Mgenditi kumlola
mbuyi gwa Mlungu? Yina nakaka, tuwona gavuwa nentu
kuliku mbuyi. 27 Yohani ayu ndo yumu yawamtakula
mukulemba, kulonga, ‘Mlungu kalonga, hanumtumi mjumbi
gwangu hakakulonguleri kukunyawira njira kwajili yaku.’” 28
Yesu kamaliriti kwa kulonga, “Nukugambirani, Yohani ndo
mkulu kuliku woseri yawalikaliti pasipanu. Kumbiti yakaweriti
mdidini Muwufalumi wa Mlungu ndo mkulu kuliku Yohani.”
29 Wantu woseri wampikaniriti. Wantu wavuwa asa watola
kodi ndo wagajimiriti Malagaliru Mananagala ga Mlungu,
awa ndo walii Yohani yakawabatiziti. 30 Kumbiti Mafalisayu
pamuhera na wafunda wa Malagaliru wagulemiti mpangu
gwa Mlungu na wamlemiti Yohani kawabatizi. 31 Yesu
kongera kulonga, “Vinu wantu wa mashaka aga walifana na
shintu gaa? 32 Walifana gambira wana yawalivaga pahala
pa guliwu. Shipinga shimu shishigambizisiya shamonga,
‘Tuviniti msambu gwa ndowa kumbiti mwenga mvina ndiri!
Twimba lwimbu lwa kudaya kumbiti mlila ndiri!’ 33 Yohani
Mbatiza pakiziti, koyiti kuliya na kalanda ndiri divayi, kumbiti
mwenga mlongiti, ‘Kana washamshera!’ 34 Kiziti Mwana
gwa Muntu, kaliyiti shiboga na kulanda, kumbiti mwenga
mtakula, ‘Mumloli muntu ayu, Kana lwaliya na mkologeru,
ganja gwa watola kodi na wanavidoda!’ 35 Kumbiti luhala lwa
Mlungu luwonekana kuwera lwa nakaka kwa wantu woseri
yawalijimira.” 36 Mfalisayu yumu kamshemera Yesu walii
shiboga sha pamihi pamuhera nayomberi na Yesu kingiriti
mnumba mwa Mfarisayu na kulivaga pasi kuliya shiboga. 37
Su palushi palii peniti na mdala yakaweriti na makaliru ga
vidoda. Kapikaniriti handa Yesu kankuliya shiboga mnumba
ya Falisayu, katoliti supa ya alabasta yayiweriti na utuli. 38
Kagenda kagoloka pakwegera pamagulu pa Yesu pakalila
na masozi gakuwi gamtulukiriti Yesu pamagulu. Kapukuta
magulu ga Yesu kwa vilii zyakuwi na kunonera magulu,
kagaswaga utuli. 39 Mfalisayu pakawoniti hangu, kalitakuliti
pakalihola mumoyu mwakuwi, “Handa muntu ayu nakaka ndo
mbuyi gwa Mlungu, hakavimani handa mdala yakakushinkula
ka gaa, hakavimani makaliru ga vidoda ntambu yakawera
nagu!” 40 Yesu kamgambira Mfarisayu uliya, “Simoni, nana
shintu shakukugambira.” Simoni kamwankula, “Yina mfunda
gung'ambiri.” 41 Yesu kamgambira, “Kuweriti na wantu awili
yawamkopiti muntu yakakopesha mpiya. Yumu kakopiti
senti zivuwa na yumonga senti zivuwa ndiri. 42 Pawasinditi
kulipa uwanda wawu, muntu uliya kawalekiziya woseri
awili. Vinu pakati pa wantu awili walii, yoshi hakamfiri
nentu muntu ayu yakawalekiziyiti?” 43 Simoni kamwankula,
“Nuvimana kuwera, ulii yawamlekiziyiti uwanda mkulu nentu”
Yesu kamgambira, “Gutakula nweri.” 44 Kamgalambukira
mdala uliya na kumgambira Simoni, “Gumwona mdala
ayu? Niziti pakaya paku, gunupa ndiri mashi gakunaviya
magulu gangu, kumbiti mdala ayu kaganaviya magulu gangu
kwa masozi gakuwi na kumpukuta kwa vilii zyakuwi. 45
Gwenga gunamsiya ndiri kwa kunonera, kumbiti mdala
ayu kwanjira paningiliti kaweriti pakanonera magulu gangu.
46 Gwenga gunswagaziya ndiri lipaki mumtuwi mwangu,
kumbiti mdala ayu kagapakaziya magulu gangu kwa utuli. 47
Su nukugambira, kwa kufira kwakuwi kukulu kulanguziyiti
nakaka kuwera vidoda vivuwa vyakaweriti navyi vilekiziwa.
Kumbiti ulii yakalekiziwa padidini kalanguziya kufira padidini

hera." 48 Su Yesu kamgambira mdala uliya, "Gulekiziwa
vidoda vyaku." 49 Wantu wamonga yawaweriti walivaga
pameza wanjiti kulitakuliziyana weni pawalonga, "Ayu gaa
yakaweza kulekiziya vidoda?" 50 Kumbiti Yesu kamgambira
mdala uliya, "Kujimira kwaku kukulopoziya, gugendi kwa
ponga."

8 Shipindi shimonga Yesu kagenditi mwanja kupitila mlushi
na muvijiji pakabwera Visoweru viwagila vya Ufalumi wa
Mlungu. Wantumini lilongu na wawili wagenditi pamuhera
nayomberi 2 na kuweriti na wadala wamu yawaponiziyitwi
washamshera na malweli, Mariya yawamshemiti Magidalena,
yawamuusiyiti washamshera saba, 3 Yoana mweni mpalu
gwakuwi Kuza yakaweriti mtenda lihengu mkulu gwa Herodi,
viraa vilii kuweriti na Susana na wadala wamonga wavua
watumiiti vyawaweriti navi kumtanga Yesu na wantumini
wakuwi. 4 Wantu waweriti wankumwizira Yesu kulawa
kila Iushi na pawaliwoniti pamuhera waweriti lipinga likulu,
su yomberi kawagambiriti mfanu agu, 5 "Mkweta mbeyu
kagenditi kukweta mbeyu. Pakaweriti kankukweta mbeyu,
mbeyu zimonga zitulukiti munjira na wagendagenda munjira
wazitimbanga na wampongu waziliya. 6 Zimonga zitulukira
mumabuwi ga mulitapaka na pazimeriti kala ziyanja kunyala
toziya litapaka liweriti lya mashi ndiri. 7 Zimonga zitulukiriti
mumisontu, pazimeriti, misontu ilii izibabanika na zisinda
kukula. 8 Na mbeyu zimonga zitulukiriti mulitapaka liherepa,
zimera na kulera viboga vivuwa." Yesu kamaliriti kwa
kutakula, "Yakana makutu kapikaniri!" 9 Wafundwa wakuwi
wamkosiyiti Yesu mana ya mfanu agu, 10 nayomberi
kawankula, "Mwenga mpananwa kuumana ubada wa Ufalumi
wa Mlungu, kumbiti wamonga wavimana ndiri mpaka
nuwagambiri kwa mifanu, su pawalola hapeni wawoni na
pawapikanira hapeni wavimani. 11 "Mfanu agu ndo gutakula
hangu, mbeyu ndo shisoweru sha Mlungu. 12 Mbeyu zilii
zyazitulukiriti munjira mana yakuwi, woseri yawapikanira
shisoweru sha Mlungu, kumbiti Shetani kiza na kushiwusiya
shisoweru shilii mumyoyu mwawu, su hapeni wajimili na
kulopoziwa. 13 Mbeyu zyazitulukiriti mulibuwi mana yakuwi
woseri yawapikanira ujumbi na kuuwanka kwa nemeru.
Kumbiti wahera mishigira mitali, wajimira kwa shipindi
shididini hera na shipindi sha kujerwa pashiza, waleka
shawapikaniriti. 14 Mbeyu zilii zyaziturukiriti mumisontu mana
yakuwi, woseri yawapikaniriti shisoweru sha Mlungu, su
lyoga na ulunda na vinoganoga vyawabojola hapeni waleri
mabwajubwaju yagakamala. 15 Na mbeyu zilii zyazitulukiriti
mulitapaka liherepa mana yakuwi, woseri yawashipikanira
shisoweru sha Mlungu, pawashijimila kwa moyu gwoseri
na gwa kujimira. Awa ndo wagangamala mpaka pawalera
mabwajubwaju." 16 "Wantu hapeni wawashi limuliku na
kuligubikira mulidebi ama walituli mulivungu mwa shitanda.
Kumbiti hawalituli pampindi pashintambi su wantu pawingira
mnumba wawoni kulangala ndaa. 17 "Shoseri shawatenditi
kwa kufifwa hashiwoneki na shoseri shawatenditi muluwindu
hashimaniki na woseri. 18 "Mlikali weri, ntambu yampikanira,
toziya yakawera na shintu hawamwongeri, kumbiti ulii
yakahera shintu ata shilii shakawera nashi hawampoki." 19
Mawu gwa Yesu na walongu wakuwi wamgenderiti, kumbiti
wasinda kumsegelera pakwegera toziya ya lipinga lya wantu.
20 Muntu yumu kamgambiriti Yesu, "Mawu na walongu waku
wakunja, wafira wakuwoni." 21 Yesu kawagambiriti woseri,
"Mawu na walongu wangu ndo woseri yawashipikanira
shisoweru sha Mlungu na kushijimira." 22 Lishaka limu Yesu
pamuhera na wafundwa wakuwi wakweniti mumtumbwi
na kawagambira, "Tuloki litanda, tugendi kumwambu." Su
wanja mwanja. 23 Pawaweriti wankuloka, Yesu kaweriti na
mpota su kagonja. Lyega likulu lyanja kuvuma, mashi ganja
kwingira mumtumbwi, su wawera mukutenduwa, kubidukira
mumashi. 24 Wantumini wamgendera Yesu na kumwimusiya,
walonga, "Mtuwa, Mtuwa! Twankusokera!" Yesu kimuka,
kalikalipira lyega pamuhera na mawimbi ga mashi, su
vyoseri vyoya na kuweriti kuzindawala jiii. 25 Kawagambira
wantumini wakuwi, "Yakoshi njimiru yenu?" Kumbiti womberi
walikangasha na kuwera na lyoga, waligambiziyana weni,
"Ayu muntu gwa ntambu gaa? Kalikalipiriti lyega na mawimbi
ga mashi na vyoseri vimjimira!" 26 Yesu na wantumintumi
wakuwi wendereyiti na mwanja, wasoka kumpwani kwa isi
ya Gerasi yapakwegera na Galilaya, kumwambu kulitanda.
27 Yesu pakasulukiti kumpenku, kaliwoniti na muntu yakeniti
washamshera, kamwizira kulawa mulushi. Kwa shipindi
shivuwa muntu ayu kaweriti kagendagenda shivula na
kalikala ndiri ukaya, kumbiti kalikaliti kumapumba. 28
Pakamwoniti Yesu, kabotanga, kasuntama pamagulu ga
Yesu pakalonga kwa liziwu likulu, "Yesu Mwana gwa
Mlungu gwa Kumpindi nentu! Gufira kutenda ashi kwa
neni? Shondi shondi nukuluwa naguntenda!" 29 Kalongiti
hangu toziya Yesu kamgambiriti shamshera kamlawi.
Shipindi shivuwa shamshera ulii kamwigilanga muntu
ayu, tembera wantu wamtuliti mushibetubetu, mawoku na
magulu gakuwi wagatawiti kwa minyololu kumbiti yomberi
kayidumuliti na shamshera kamtugiziyiti kushiwala. 30
Yesu kamkosiya muntu uliya, "Litawa lyaku gwagani?"
Yomberi kamwankula, "Litawu lyangu 'Tuvuwa.'" Katakuriti
hangu toziya kaweriti na washamshera wavuwa. 31
Washamshera wamluwiti Yesu nakawawinga kugenda

mulirindi likulu. (Abyssos g12) 32 Palii pawaweriti na lipinga likulu lya wamtumbi lya pakwegera, waweriti wakuliya mumpeku mwa mulugongu. Su washamshera wamluwiti Yesu kawajimiri wawayingiri wamtumbi, nayomberi kawajimira. 33 Washamshera wamlawiti muntu uliya na kugenda kuwayingira wamtumbi. Wamtumbi woseri watugiti pawaserera na kutulukira mumashi na wafuwiti woseri. 34 Walolera wa mifugu walii pawawoniti galii yagalawiriti, watugiriti mulushi na muvijiji pawalonga shashilawiriti 35 Wantu wiza kulola shashilawiriti na pawaweriti wankumwizira Yesu, wamuwoniti muntu uliya yakeniti na washamshera kalikaliti pakwegera pamagulu ga Yesu, kaweriti kavaliti nguwu na kana mahala, su woseri waweriti na lyoga. 36 Woseri yawaviwoniti vilii vyavilawiriti wawagambiriti wantu ntambu yakaponiti muntu ulii. 37 Wantu woseri wenikaya wa lushi lwa Gerasi wamgambiriti Yesu kawuki, toziya waweriti na lyoga nentu. Su Yesu kakwena mumtumbwi na kuwuka. 38 Muntu yawamuusiyiti washamshera kamluwa Yesu pakamgambira, "Nfira kugenda na gwenga." Kumbiti Yesu kamjimira ndiri wagendi pamuhera, su kamgambiriti, 39 "Guwuyi ukaya na katakuli shilii ntambu Mlungu shakakutendiriti." Su muntu uliya kagenditi kulushi na kutakula ntambu Yesu shakamtendiriti. 40 Yesu pakawuyiti uwega umonga wa litanda, wantu wamshemiriti toziya waweriti wankumuhepelera. 41 Pala kiza muntu yawamshema Yairu, kaweriti mkulu gwa numba ya Mlungu. Kasuntama palongolu pa magulu ga Yesu na kumhiga pakamgambira wagendi ukaya kwakuwi, 42 toziya kaweriti na nafunda yumu hera, yakaweriti na mivinja lilongu na miwili su kaweriti kankulwala tashitashi. Yesu pakaweriti kankugendagenda, wantu wambabanika wega zoseri, 43 mngati mwawu kuweriti na mdala yakalwaliti kusuma mwazi mivinja lilongu na miwili, tembera katumiyiti ulunda wakuwi woseri kwa waganga kumbiti wamponiziya ndiri. 44 Mdala ayu kamfwatiti Yesu kumbeli mulipinga lilii na kashinkuriti lusepi lwa nguwu ya Yesu, su palaa palii kusuma mwazi kwoya. 45 Yesu kakosiya, "Gaa kanshinkuliti?" Kila muntu kalemiti na Peteru katakuliti, "Mtuwa, lipinga lya wantu likutindiriti na kukubabanika." 46 Kumbiti Yesu kalonga, "Nuvimana kwana muntu kanshinkula, mana nuvimana makakala ga kuponiziya gantawa." 47 Mdala ulii pakawoniti kaweza ndiri kulififa, su kiza kwa kutetema na kusuntama palongolu pa magulu ga Yesu. Kaweriti kulongolu kwa kila muntu, kamgambiriti ntambu yakamshikuliti na ntambu yakaponiti kamkam hera. 48 Yesu kamgambira mdala ulii, "Nafunda gwangu, njimiru yaku ikuponiziya. Gugendi kwa ponga." 49 Yesu pakaweriti kankali kankuyowera hangu, mjumbi kiza kulawa kunumba ya Yairu. Kamgambiriti Yairu, "Nafunda gwaku kahowa, nagumgaziya hera Mfunda." 50 Kumbiti Yesu pakapikaniriti aga, kamgambira Yairu, "Nagwana lyoga, gujimiri hera hakaponi." 51 Pakasokiti pakaya, kabera muntu yoseri kwingira mnumba, ira Peteru na Yohani na Yakobu na tati na mawu gwa mwana yakahowiti. 52 Kila muntu kaweriti kankulira na kudaya toziya ya nafunda ulii. Yesu kawagambira, "Namlira! Mwana kahowa ndiri ira kagonja hera." 53 Wantu woseri wamseka, toziya wavimaniti mwana kahowiti. 54 Kumbiti Yesu kambata liwoku na kumshema, "Mwana gwangu gwimuki!" 55 Ukomu wakuwi umuwuyira, palaa palii kimuka, su Yesu kawagambiriti mawu na tati gwakuwi wamupi shintu shakuliya. 56 Mawu na tati gwakuwi walikangashiti, kumbiti Yesu kawagambira nawamgambira muntu galii gagatendikiti.

9 Yesu kawashemiti wantumini lilongu na awili pamuhera na kuwayupa makakala na uwezu wa kuwalaviya washamshera woseri na kuponiziya malweri. 2 Shakapanu kawatumiti wegendi wakabweri visoweru vya Ufalumi wa Mlungu na kuwaponiziya walweli, 3 kayi kawagambira, "Munjira mwamgenda namtola shintu shoseri, namtola lukongoshu ama muhaku, namtola shiboga ama mpiya, ama lishati lya shigibakiru. 4 Poseri pawawashemerani, mwikali mnumba ilii mpaka pamuwuka muisi ilii, 5 viraa vilii wantu pawalema kuwashemerani mwenga, mwuki mlushi alu na mpukuti lidika lya litapaka mumagulu mwenu haiweri likalipiru kwawomberi." 6 Su wantumintumi wanja mwanja kugenda muvijiji vyoseri, pawabwera visoweru viwagila na kuwaponiziya wantu kila pahala. 7 Mtuwa Herodi mkolamlima gwa Galilaya, kapikaniriti goseri aga gagalawiriti, su gamupunganikiti nentu toziya wantu wamonga watakuliti kuwera Yohani Mbatiza kazyuka. 8 Wamonga watakuliti kuwera Eliya kalawira na wamonga walonga kuwera yumu gwa wambuyi wa makashu wa Mlungu kazyuka. 9 Herodi kalonga, "Yohani numdumuliti mtuwi, muntu ayu yampikanira ndo gaa?" Su kendereyiti kumsakula Yesu. 10 Wantumintumi walii pawawuyiti, wamgambiriti Yesu vyoseri vyawatenditi. Yesu kawatola, wagenda gwekayawu lushi lwawalushema Betisayida. 11 Kumbiti lipinga lya wantu pawavimaniti kala aga, wamgenderiti. Yesu kawashemera na kayoweriti nawa visoweru viwagila vya Ufalumi wa Mlungu na kuwaponiziya woseri wawafiriti kuponiziwa. 12 Mshenji paguweriti gwankuzyeta, wantumini lilongu na awili wamgenderiti na kulonga, "Guwagambiri wantu wagendi, kuvijiji na mumalambu ga pakwegera wakasakuli shiboga pamuwera na pahala pakugonja, toziya pahala panu patuwera pantundu." 13 Kumbiti Yesu kawagambira, "Mwenga muwapanani shintu sha kuliya." Womberi walonga, "Twana

mabumunda mhanu na wasomba awili hera. Gufira twenga
tugendi twakawahemeleri shiboga lipinga lya wantu woseri
awa?" 14 Wapalu hera yawaweriti palii, waweriti gambira
elufu muhanu hangu. Yesu kawagambira wafundwa wakuwi,
"Muwagambiri walivagi vipinga vipinga vya malongu muhanu."
15 Su wafundwa pawatenditi kala ntambu yakawagambiriti,
16 Yesu katola mabumunda muhanu galii na wasomba
awili, kaloliti kumpindi na kalonga mayagashii Mlungu,
kagamega kawapanana wafundwa wakuwi wawagawili
wantu. 17 Wantu waliya mpaka wikuta na wantumintumi
wasola majamanda lilongu na mawili ga vilii vyavisigaliti.
18 Lishaka limu Yesu kaweriti kankuluwa Mlungu gweka
yakuwi, wafundwa wakuwi wamwizira. Su Yesu kawakosiya,
"Wantu walonga neni nagaa?" 19 Womberi wamwankula,
"Wamonga walonga gwenga gwa Yohani Mbatiza na
wamonga walonga gwenga gwa Eliya na wamonga walonga
gwenga gwa mbuyi gwa Mlungu gwa makashu yakahowiti
vinu kazyuka." 20 Su nayomberi kawakosiya, "Hashi, mwenga
mlonga neni nagaa?" Peteru kamwankula, "Gwenga gwa
Kristu Mlopoziya yagulagaliritwi na Mlungu." 21 Shakapanu
Yesu kawalagalira pakalonga nawamgambira muntu yoseri
shisoweru ashi. 22 Yesu kawagambira, "Mwana gwa Muntu
mpaka katabiki na kulemwa na wazewi na watambika
wakulu wa numba ya Mlungu na wafunda wa Malagaliru.
Hawamlagi, kumbiti lishaka lya tatu kwanjira pakahowiti
hakazyuki." 23 Na kawagambira woseri, "Muntu yoseri
pakafira kaweri na neni, mpaka kalilemi mweni, katoli
lupingika lwakuwi mashaka goseri na kanfati. 24 Muntu
yoseri yakafira kugaponiziya makaliru gakuwi hakagamili
na yoseri yakagamiziya ukomu wakuwi kwa kunfata neni
hakagalopoziyi. 25 Hashi, kwana mbotu gaa muntu pakapata
vintu vyoseri vya pasipanu, kumbiti mweni pakagamila?
Yina ndiri! 26 Muntu pakamonera soni neni pamuhera na
mafundu gangu, Mwana gwa Muntu hakamwoneri soni
muntu ayu shipindi pakiza muukwisa wakuwi na ukwisa wa
Tati na ukwisa wa wantumintumi wananagala wa kumpindi.
27 Nukugambirani nakaka, kwana wamonga palaa panu
hapeni wahowi mpaka wauwoni Ufalumi wa Mlungu." 28
Palipititi lijuwa kwanjira pakalongiti galiya, Yesu kawatoliti
Peteru, na Yohani na Yakobu, kagenditi nawomberi mpaka
kulugongu kuluwa Mlungu. 29 Pakaweriti kankumluwa
Mlungu, nshimba yakuwi igalambuka na nguwu zyakuwi
ziwera neru mbuu. 30 Palaa paliya wantu awili waweriti paliya
wankuyowera nayomberi. Wantu walii waweriti Musa na Eliya,
31 yawalawiriti muukwisa wa kumpindi kwa Mlungu, waweriti
wankuyowera na Yesu ntambu yakugumalilira mpangu gwa
Mlungu gwa kuhowa kwakuwi kulii Yerusalemu. 32 Peteru
na wayaguwi waweriti wankugonja, kumbiti wimukiti na
kuwona ukwisa wa Yesu na wantu awili wagolokiti pamuhera
nayomberi. 33 Su wantu awili walii paweriti wankuwuka,
Peteru kamgambira Yesu, "Mtuwa, iherepa twenga kulikala
panu! Su hatunyawi visasa vitatu, shimu shaku na shamonga
sha Musa na shamonga sha Eliya." Nakaka kavimaniti
ndiri shakatakula. 34 Peteru pakatakuliti hangu, palaa
paliya lilawira liwundi lizotopa liwagubika na liwundi ali
paliwawiziriti wantumini walii weniti lyoga nentu. 35 Wapikinira
liziwu kulawa muliwundi lilonga, "Ayu ndo mwana gwangu
yanumsyaguliti, mumpikaniri." 36 Liziwu lyawalipikiniriti
palinyamaliti kala, wamwona kayi Yesu kagweka yakuwi.
Wantumintumi pawaoniti hangu wanyamalira jii na shipindi
shilii wamgambira ndiri muntu vilii vyawawoniti. 37 Shirawu
yakuwi Yesu pamuhera na wantumintumi watatu pawaweriti
wankulawa kulugongu, lipinga likulu lya wantu waliwoniti
na Yesu. 38 Muntu yumu mulipinga lilii kabota pakalonga,
"Mfunda! Nukuhiga gwakamloli mwana gwangu, mwana
gwangu gwa gweka! 39 Shamshera kamgaziyaga, pamonga
kamtenda katendi umatu na pamonga kamtenda kaweri
na shisirika na lifulufulu limlawa mumlomu. Kendereyiti
kumgaziya nentu pota nakumlekeziya kanongola. 40
Nuwaluwiti wafundwa wakuwi wamwusiyi shamshera kumbiti
wasinda." 41 Yesu kawankula, "Mwenga shiyiwuku shahera
moyu na shana vidoda! Hashi hankali na mwenga na
panuwahepelera mpaka ndii?" Shakapanu kamgambira
muntu uliya, "Gumjegi mwana gwaku panu." 42 Mndemba
ulii pakaweriti kankumgendera Yesu, shamshera uliya
kamgusiya pasi, kumtenda shisirika. Kumbiti Yesu kamkalipira
shamshera ulii, kamuponiziya mndemba, su kamupa tati
gwakuwi. 43 Wantu woseri walikangashiti kwa uwezu mkulu
wa Mlungu. Wantu pawaweriti wankali wankulikangasha kila
shintu shakatenditi Yesu, yomberi kawagambiriti wafundwa
wakuwi, 44 "Namlyaluwa shanuwagambiriti! Mwana gwa
Muntu hawambati mumawoku ga wantu." 45 Kumbiti
wafundwa werewiti ndiri ntambu yakatakuliti. Shitwatira ashi
shiweriti shififwa kwawomberi nawavimani, womberi watira
kumkosiya ntambu yakatakuliti. 46 Palawiriti magambiziyanu
pakati pawu wantumintumi walii, gaa yakaweriti mkulu nentu.
47 Yesu kavimaniti shawaliholiti, su kamtola mwana mdidini,
kamgolosiya pakwegera na mweni, 48 na kawagambira,
"Muntu yoseri ulii yakamshemera mwana mdidini ayu kwa
litawu lyangu, kanshemera neni na yoseri yakanshemera
neni, viraa kamshemera yumu ulii yakantumiti. Yoseri
yakaweriti mdidini pakati penu ndo mkulu kuliku woseri."
49 Yohani kankula, "Mtuwa, tumwoniti muntu pakawusiya
washamshera kwa litawu lyaku na twenga tumubera, toziya

kaweriti ndiri mushipinga shetu." 50 Yesu kamgambira,
"Namuwabera, toziya yoseri yakamlema ndiri yumu pakati
penu, kawuwega wa twenga gwenu." 51 Shipindi pashiweriti
pakwegera sha Yesu mewamtoli kugenda kumpindi, yomberi
kagonjera mwanja gwa Yerusalemu. 52 Kawatumiti wajumbi
wamlongoleri na womberi wagenda mpaka mushijiji shimu
sha Wasamariya, wamnyawili kila shintu. 53 Kumbiti wenikaya
walema kumshemera toziya yomberi kaweriti kankugenda
Yerusalemu. 54 Su wafundwa wakuwi, ashina Yohani
na Yakobu, pawawoniti hangu walonga, "Mtuwa, gufira
tugushemi motu kulawa kumpindi guwagamiziyi?" 55 Yesu
kawagalambukira na kawakalipira. 56 Shakapanu Yesu
na wafundwa wakuwi wagenditi mushijiji shimonga. 57
Pawaweriti munjira wankugenda, muntu yumu kamgambira
Yesu, "Hanukufati koseri kwagugenda." 58 Yesu kamgambira,
"Vibweta wawera na mpanga na wampongu wawera na
vitukulu kumbiti Mwana gwa Muntu kahera pahala pa
kwoyera." 59 Kamgambira muntu gwingi, "Gunfati." Kumbiti
muntu ulii kalonga, "Mtuwa, gundeki huti nakamsiri tati
gwangu." 60 Yesu kamwankula, "Guwaleki wahowiti wawasiri
wayawu wawahowiti. Gwenga gugendi gwakawubweri ufalumi
wa Mlungu." 61 Kuweriti na muntu gwingi yakamgambira
Yesu, "Hanukufati Mtuwa, kumbiti gundeki huti ng'endi
kuwaaga wantu wa ukaya kwangu." 62 Yesu kamgambira,
"Muntu yoseri pakanja kulima, pakagalambuka na kulola
kumbeli kafaa ndiri kutenda lihengu Muufalumi wa Mlungu."

10 Shakapanu Mtuwa kawasyagula wamonga malongu
saba na awili. Kawatuma wamlongoleri awili awili
wagendi muvijiji vyoseri vyakafira kugenda yomberi. 2
Kawagambira, "Viboga vya kubena vivuwa, kumbiti wantu
wakubena wadidini. Su mumluwi mweni kana lirambu
kajegi wantu wakubena mulirambu lyakuwi. 3 Vinu su
mgendi, muvimani handa nankuwatuma mwenga gambira
mwawakondolu wawagenda pakati pa wamaminyi. 4
Namtola muhaku gwakutulila mpiya, ama libegi, ama
vilwatu, namumlamsiya muntu yoseri munjira. 5 Pamwingira
mnumba yoseri, kwanja mtakuli hangu, 'Ponga iweri
mnumba amu!' 6 Handa pakaweriti yakafira ponga, ponga
yamwenga hayikali nayomberi, handa ndiri, ponga yamwenga
hayiwawuyili mwaweni. 7 Mwikali mnumba ayi pamliya
na kulanda vyawakupanani, toziya yakatenda lihengu
kafiruwa shibenamgongu shakuwi. Namgenda mala numba
ayi ama yimonga. 8 Handa pamsoka muisi na wantu
pawawashemerani, mlii vyawakupani, 9 muwaponiziyi
walweli muisi ilii na muwagambiri wantu, 'Ufalumi wa Mlungu
wapakwegera kwa mwenga.' 10 Kumbiti pamwingila muisi
yoseri, wantu pawawalema kuwashemerani, muwuki na
mlongi, 11 'Ata lidika lyalitulemeteriti mumagulu mwetu
tulipunda na haliweri likalipiru. Kumbiti muvimani kuwera
Ufalumi wa Mlungu wapakwegera.' 12 Nakaka nukugambirani,
lishaka lilii Isi ayi hayipati azabu nkulu kuliku ilii ya wantu
wa Sodoma. 13 "Shondi gwenga Kolazini! Shondi gwenga
Betisayida! Handa mauzauza galawiriti kwa mwenga,
megalawiri Tiru na Sidoni, wantu wakuwi mewavali nguwu
zya maguniya shipindi shivuwa na kulivaga mulivu kuleka
vidoda vyawatenda. 14 Mlungu hakawapanani azabu nkulu
nentu mulishaka lya kutoza kuliku Tiru na Sidoni. 15 Na
gwenga Kafarinaumu, hagulikwisi mweni mpaka kumpindi
kwa Mlungu? Hawakusulusiyi mpaka mulirindi lyalihera
upeleru." **(Hadēs g86)** 16 Yesu kawagambira wantumintumi
wakuwi, "Yakawapikanira mwenga kankumpikinira neni
na yakawalema mwenga kanema neni, yakanema neni,
ndo kamlema ulii yakantumiti." 17 Wantumini malongu
saba na awili wawuyiti kwa manemu walonga, "Mtuwa,
ata washamshera watujimila patuwakalipira kwa litawu
lyaku!" 18 Yesu kawankula, "Numwoniti Shetani pakaguwiti
gambira lupanda kulawa kumpindi kwa Mlungu. 19 Mpikaniri!
Nukupani uwezu wa kutimbanga wanjoka na vipinini na
uwezu mkulu kwajili ya makakala goseri ga Shetani, kwahera
shintu shakuwatenduwa. 20 Kumbiti namnemelera toziya
washamshera wawajimila, ira mnemeleri toziya matawu
genu wagalemba kumpindi." 21 Shipindi shiraa shilii Yesu
kanemeleriti kwa uwezu wa Rohu Mnanagala, kalonga,
"Tati, Mtuwa gwa kumpindi na gwa paisi panu! Nonga
mayagashii kwaku toziya guwalanguziya walii wahera
mahala na guwafifa walii wanaluhala na wanamahala.
Yina Tati, ntambu yagufiriti gumweni aga galawili. 22
"Tati gwangu kanupiti neni vintu vyoseri. Kwahera muntu
yakammana Mwana ira Tati na kwahera yoseri yakammana
Tati ira Mwana na yoseri yagagubutulitwi na Mwana." 23
Shakapanu Yesu kawagalambukira wafundwa wakuwi na
kuwagambira, "Mbaka waviwona vilii vyamuviwona mwenga.
24 Nukugambirani mwenga kuwera wambuyi wa Mlungu na
wafalumi wafiriti kugawona galii gamugawoniti mwenga,
kumbiti wagawona ndiri na kupikinira ntambu yampikaniriti
mwenga kumbiti wapikinira ndiri." 25 Mfunda gwa Malagaliru
kiziti na kufira kumjera Yesu. Su kamkosiya, "Mfunda, ntendi
ashi mpati ukomu wa mashaka goseri?" **(aiōnios g166)** 26
Yesu kamwankula, "Walemba shishi Mumalagaliru Mlungu
gakampananiti Musa? Kupikanira ntambu yampikaniriti
mwenga kumbiti wapikanira ndiri. Gwenga gugamana hashi?"
27 Muntu ulii kawankula, "Gumfiri Mtuwa Mlungu gwaku
kwa moyu gwaku goseri na kwa rohu yaku yoseri na

kwa makakala gaku goseri na kwa mahala gaku goseri
na gumfiri muyagu ntambu yagulifira gumweni." 28 Yesu
kamgambira, "Guwankula weri, gutendi ntambu iraayi
hagupati ukomu wa mashaka goseri." 29 Kumbiti mfunda
gwa Malagaliru kafiriti kuliranguziya handa kahera vidoda,
su kamkosiyiti Yesu, "Gwapakwegera gwangu ndo gaa?"
30 Yesu kamwankula, "Kweniti na muntu yumu yakaweriti
kankusuluka kulawa Yerusalemu, kaweriti kankugenda Yeriku.
Pakaweriti munjira, wamvamiya wamajambazi wamkoma
na kumpoka vintu vyakuwi wamleka kankugalagata nusula
kahowi. 31 Shintu shashilawiti paliya, kweniti na mkulu
gwa numba ya Mlungu kaweriti kankupita njira ilailii,
kumbiti pakamwoniti muntu yawamkomiti ulii, kapititi patali
uwega wingi kagenda. 32 Ntambu ilailii Mlawi kapititi njira
ilailii, kumbiti pakamwonit muntu yawamkomiti ulii kapititi
patali, uwega wingi su kagenda. 33 Kumbiti Msamariya
yakaweriti kankugenda mwanja kasokiti paliya pakaweriti
muntu ulii na pakamwoniti muntu ulii, kamwonera lusungu.
34 Kamgendera, kampakaziya lipaki pamuhera na divayi
muvironda vyakuwi na kumtawa, shakapanu kamkweniziya
mupunda gwakuwi, kagenda nayu mpaka mnumba ya
kugonja wahenga kamlwaziya. 35 Shirawu yakuwi kalaviya
mpiya mbili kumpanani kananumba ya kufikira wahenga
na kamgambira, 'Gumloleli weri muntu ayu na pampuya
hanukulipi shoseri shagutumiyiti kwa muntu ayu.'" 36
Yesu kamaliliti kulonga kwa kukosiya, "Ntambu yamlihola,
pakati pa wantu watatu awa, ndo gaa kaweri kapakwegera
gwa muntu yakakomitwi na majambazi?" 37 Mfunda gwa
Malagaliru kamwankula, "Uliya yakamwoniriti lusungu."
Yesu kamgambira, "Gugendi gwakatendi ntambu iraayi."
38 Yesu pamuhera na wantumintumi wakuwi pawaweriti
mumwanja, wingira mushijiji shimu waliwona na mdala
yumu yawamshema Marita kamshemera ukaya kwakuwi. 39
Marita kaweriti na muhasha gwakuwi yawamshema Mariya,
yakalivagiti pakwegera pamagulu ga Yesu pakapikanira
mafundu gakuwi. 40 Marita kaweriti kankunyoganyoga na
vimonga, su kamgenderiti Yesu na kumgambira, "Mtuwa,
iwera hashi gumleka muhasha gwangu kandekeri neni
nyoginyogi gweka yangu? Gumgambiri kizi, kantangi!" 41
Mtuwa kamwankula, "Marita, Marita! Gwankunyoganyoga na
kuligaziya na vintu vivuwa, 42 kumbiti shintu shimu hera
shifiruwa. Mariya kasyangula shintu shiherepa nentu na
kwahera muntu hakampoki."

11 Lishaka limu Yesu kaweriti pahala tunga pakaluwa
Mlungu. Pakamaliriti kuluwa Mlungu, yumu gwa
wafundwa wakuwi kamgambira, "Mtuwa, gutufundi kuluwa
Mlungu gambira Yohani Mbatiza ntambu yakawafunditi
wafundwa wakuwi." 2 Yesu kawagambira, "Pamluwa Mlungu
mlongi hangu, 'Tati, Litawu lyaku likwiswi, Ufalumi waku
wizi. 3 Gutupanani shiboga shetu sha kila lishaka 4
Gutulekiziyi vidoda vyetu, Mana twenga tuwalekeziya woseri
yawatutenditi upyota. Pota nagututula mukujerwa.'" 5 Na
Yesu kawagambira wantumintumi wakuwi, "Payiwera yumu
gwenu pakagenda ukaya kwa ganja gwakuwi pashiru na
kumgambira, 'Ganja, shondi shondi nyagu gunkopeshi
mabumunda mitatu. 6 Ganja gwangu yakaweriti mumwanja,
kapitira pakaya pangu na neni nahera shiboga shakumupa.'
7 Na payiwera ganja gwaku kankuwankula kulawa mnumba,
'Nagung'aziya! Mlyangu gutatwa kala, neni pamuhera na
wana wangu tugonja kala. Na hapeni numuki kukupanani
shintu shoseri.' 8 Nakaka nankuwagambirani, ata pakalema
kwimuka na kukupanani mabumunda toziya gwenga gwa
ganja gwakuwi, kumbiti pagwendereya kumgaziya kwa
kumluwa hakimuki na kukupanana shoseri shagufira. 9
"Su nankuwagambira, guluwi na hampananwi, gusakuli na
haguwoni, gutendi hodi na hamvugulirwi. 10 Mana woseri
yawaluwa hawapananwi na woseri yawasakula, hawawoni
na mlyangu haguvugulwi kwa kila muntu yakatenda hodi. 11
Mwana pakamluwa tati gwakuwi somba, hashi hakampanani
njoka badala ya somba? 12 Na pakamluwa ligi, hakampanani
shipinini? 13 Su payiwera mwenga yamuwera na vidoda,
muvimana kuwapanana viherepa vyawaluwa wana wenu.
Nakaka Tati gwenu gwakumpindi hakatendi kupita mwenga,
hakawapanani Rohu Mnanagala walii yawamluwa!" 14 Yesu
kaweriti kankumwinga shamshera yakamtenditi muntu yumu
kaweri bubu. Su shamshera ulii pakamlawiti, muntu ulii
kaweziti kutakula. Lipinga lya wantu lilikangashiti, 15 kumbiti
wantu wamu mulipinga lilii walonga, "Belizebuli, mkulu gwa
washamshera ndo yakampananiti makakala ga kuwalaviya
washamshera." 16 Wamonga wafiriti kumjera Yesu, su
wamgambira kawalanguziyi mauzauza kulonga nakaka
Mlungu ndo yakamtumiti. 17 Kumbiti Yesu kavimaniti kala
shawalihola, su kawagambira, "Ufalumi woseri waubagulika
weni vipinga vipinga vyavisingana vyeni hapeni vilikali, kaya
payibagulika yeni mpaka iyagamili. 18 Su handa ufalumi
wa Shetani pawuwera muvipinga na pawalikoma weni,
hawuendereyi hashi? Mlonga kuwera ndaviya washamshera
toziya Belizebuli kanupiti makakala ga kutenda aga, 19
handa neni nankuwawusiya washamshera kwa likakala
lya belizebuli, hashi wafata wenu wawawusiya kwa uwezu
gaa? Wafata wenu hawaweri watoza wenu! 20 Kumbiti
payiwera nankuwinga washamshera kwa makakala ga
Mlungu, su muvimani kuwera Ufalumi wa Mlungu usoka

kala kwa mwenga. 21 “Muntu kana makakala pakawera
na silaha zoseri, pakalolera numba yakuwi mweni, vyoseri
vyakaweriti navi haviweri salama. 22 Kumbiti pakiza muntu
kana makakala kuliku yomberi pakamkoma na kumsinda,
hakatoli silaha zoseri zakalitumbiriti muntu ulii na kugawana
ulunda wakuwi. 23 “Yoseri yakawera ndiri uwega wa neni ndo
nakaka kanema neni na yoseri yakajojinira ndiri pamuhera
na neni, ayu ndo kapalasiya. 24 “Shamshera pakawingwa
kulawa kwa muntu, kayerayera mlaa mushiwala pakasakula
pakwoyera. Pakapata ndiri pakwoyera, kalitakuziya mweni,
‘Hambuyi kunumba kwangu kwandawiti.’ 25 Pakawuya
na kwona numba ilii wayifyagira na kuyiherepiziya. 26 Su
kagenda kuwatola washamshera wayaguwi wamonga saba
wadoda kuliku yomberi, woseri wagenda kumwingira muntu
ayu. Su ntambu ya muntu ayu hayiweri idoda kuliku ntambu
yayiweriti kwanja.” 27 Yesu pakaweriti kankutakula hangu,
mdala yumu kulawa mulipinga lya wantu kamgambira,
“Mbaka mdala yakakuleriti na kukunoniziya!” 28 Kumbiti
Yesu kamwankula, “Mbaka nentu kwa walii yawapikanira
shisoweru sha Mlungu na kushijimira” 29 Lipinga lya wantu
palimzingiti Yesu, kendereyiti kutakula, “Shiyiwuku shikondola
na shashihera uwaminika kulongolu kwa Mlungu! Mfira
mauzauza, kumbiti hapeni mpananwi liuzauza lyoseri lilii
ira hampananwi liwuzawuza lya Yona.” 30 Ntambu ira ilii
Yona mbuyi gwa Mlungu pakaweriti lilangaliru kwa wantu wa
Ninawi, su Mwana gwa Muntu hakaweri lilangaliru kwa wantu
wa mashaka aga. 31 Malikiya gwa kusika hakalawili shipindi
shiyiwuku ashi pashitozwa na yomberi hakawatozi. Toziya
mweni kagenditi mwanja kulawa kutali, kiziti kuvipikinira
visoweru vya luhala lwa mfalumi Selemani, kumbiti panu
kwana mkulu kuliku Selemani! 32 Mulishaka lya kutoza,
wantu wa Ninawi hawagoloki pamuhera na shiyiwuku ashi
na womberi hawashitozi. Toziya wantu wa Ninawi walekiti
vidoda vyawatenditi pawamupikaniriti Yona pakabwera,
kumbiti panu kwana shitwatila shikulu kuliku Yona. 33
“Kwahera muntu yakawasha shikoroboyi na kushigubikira na
mufiniku, ira hakashituli pashintambi, su wantu pawingira
mnumba wapati kuwona kulangala. 34 Masu gaku ga gambira
shikoloboyi sha nshimba. Masu gaku pagawera makomu,
nshimba yaku yoseri hayiweri ilangala, kumbiti masu gaku
pagawera gaherepa ndiri, nshimba yaku yoseri hayiweri
muluwindu. 35 Su gwikali weri, gulangala gwaguweriti mngati
mwaku naguwera luwindu. 36 Handa nshimba yaku yoseri
paiwera ilangala, pota kuwera pahala poseri pa luwindu,
nshimba ayi hayilangali nakaka gambira shikoloboyi ntambu
yashikulangalira kwa gulangala wakuwi.” 37 Yesu pakamaliriti
kulonga, Mfalisayu yumu kamshemeriti ukaya kwakuwi
waliyi shiboga pamuhera, su Yesu kagenditi na kulivaga
kuliya shiboga. 38 Mafalisayu walikangasha pawamwoniti
kankuliya shiboga pota kugulula huti mawoku. 39 Su Mtuwa
kamgambira, “Mwenga Mafalisayu mgulula vikombi na sahani
kwa kunja kumbiti mngati mmema lwamata na vidoda. 40
Mwawazyigizyigi mwenga! Mlungu ndo yakanyawiti kunja,
kayi kanyawiti mngati. 41 Kumbiti muwayupi wahushu shilii
shashiweriti muvikombi na musahani na kila shintu hashiweri
shiherepa kwa mwenga. 42 “Shondi mwenga Mafalisayu!
Mwankumupa Mlungu zaka zya binzari na mshisha na
mihamba yamonga na uganu pamlema yagamfiriziya Mlungu
na ufiru wa Mlungu. Vitwatila avi mfiruwa muviloli weri pota
na kulyaluwa vyamonga. 43 “Shondi mwenga Mafalisayu!
Mfira kulivaga palongolu pawapapanana ligoya munumba za
Mlungu na kukulamsiyani kwa ligoya pahala pa soku. 44
Shondi mwenga! Toziya mulifana na mapumba yagalififa,
wantu pawagendagenda kunani kwakuwi pota na kuvimana.”
45 Yumu gwa Wafunda wa Malagaliru kamgambira, “Mfunda,
pagutakuliti hangu, gutuhigilanga na twenga vilavi.” 46 Yesu
kamwankula, “Shondi mwenga wafunda wa Malagaliru!
Muwatwika wantu visanka vipapika ndiri, kumbiti mwaweni
mwenga muweza ndiri ata kwa shala kuwatanga. 47 Shondi
mwenga! Mganyawa mapumba gaherepa ga wambuyi wa
Mlungu, weni wazewi wenu wawalagiti. 48 Su mgapitawulira
na kugajimira galii gawatenditi wazewi wenu, wawalagiti
wambuyi wa Mlungu, na mwenga mugajengera mapumba
gawu. 49 Toziya ayi Luhala lya Mlungu lutakuliti hangu,
‘Hanuwajegeri wambuyi wa Mlungu na wantumintumi, kumbiti
hawawalagi wambuyi wa Mlungu wamu na kuwatabisiya
wamonga.’ 50 Su wantu wa shipindi ashi hawatozwi
kwa kuwalaga wambuyi wa Mlungu kwanjira pawanyawiti
pasipanu, 51 kwanjira pawamlagiti Abeli mpaka Zakariya ulii
yawamlagiti pakati pashitalawanda sha kutambikira, pahala
Pananagala. Yina, nakuwagambira, wantu wa shipindi ashi
hawatozwi kwa matendu gawu. 52 “Shondi mwenga wafunda
wa Malagaliru! Muufifa ufunguu ulii wa mlyangu gwa mahala
na mwaweni mwenga hapeni mwingiri na muwalewelera
woseri yawafira kwingira nawingira.” 53 Pakaweriti kankuwuka
palii, wafunda wa Malagaliru pamuhera na Mafalisayu wanjiti
kumgambira pawambeziya nentu na kumkosiya kwajili ya
vintu vivuwa, 54 pawajera kumgomiziya pakatakula shintu
shipayira su wapati pakumbatira.

12 Maelufu ga wantu pawaliwoniti pamuhera, ata waweriti
wankulitimbanga, Yesu kawagambiriti huti wafundwa
wakuwi, “Mliloleri weri na simika ya Mafalisayu, nana
mana ufyangu. 2 Kila shintu shawashigubikiti hashiweri
paweru na kila bada hayimaniki. 3 Su vyoseri vyamtakuliti

muluwindu havipikaniki paluwala, ata vilii vyamulipwepwera
shipindi pamtatiti milyangu havibwerwi panani pa numba.
4 “Nukugambirani waganja wangu, namuwatira woseri
yawalaga nshimba kumbiti wasinda kutenda shintu shimonga
nentu. 5 Hanuwalanguziyani gwa kumtira, mumtiri Mlungu,
ayu pakawalaga kala kana uwezu wa kumwasira muntu
mumotu gwa Jehanamu. Munjimiri, ayu ndo yumu gwa
kumtira! (Geenna g1067) 6 “Iwera ndiri washomolu wamuhanu
wawawuza kwa senti ndikandika mbili? Kumbiti Mlungu
hapeni kamuwaluwi shomolu ata yumu. 7 Ata vilii zya
mumtuwi mwenu waziwalangiti kala. Su namtira, mwenga wa
mana nentu kuliku washomolu wavuwa! 8 “Nankuwagambira
nakaka, kila muntu yakatakula kulongolu kwa wantu kulonga
ndo gwaneni, Mwana gwa Muntu hakatakuli kulongolu kwa
wantumintumi wa kumpindi wa Mlungu kuwera muntu ayu
ndo gwakuwi. 9 Kumbiti woseri yawanema kulongolu kwa
wantu, Mwana gwa muntu viraa hakawalemi kulongolu
kwa wantumintumi wa kumpindi wa Mlungu. 10 “Na
yoseri Yakamtakulira visoweru vidoda mwana gwa Muntu
hakalekiziwi, kumbiti yoseri yakamwigilanga Rohu Mnanagala
hapeni kalekeziwi. 11 “Pawawabata na kuwajega munumba
za Mlungu, ama kwa wakulu na wakolamlima, namulihola
hola ntambu yakutakula ama ntambu ya kujiteteya. 12 Toziya
Rohu Mnanagala shipindi shiraa shilii hakawafundi ntambu
yakutakula.” 13 Muntu yumu mulipinga lya wantu kamgambiriti
Yesu, “Mfunda, gumgambiri mlongu gwangu tugawani uhala
yakatulekeleriti tati gwetu.” 14 Yesu kamwankula, “Ganja
gwangu, gaa yakantyeka neni weri mtoza gwenu?” 15 Su
kawagambira woseri, “Muweri masu na mulililoli weri na
ntambu zoseri za matamata, toziya makaliru ganakaka
ga muntu galitumbira ndiri vintu vivuwa vyakawera navi.”
16 Yesu kawagambira mfanu agu, “Kuweriti na mlunda
yumu yakaweriti na lirambu lyakuwi lyalileriti viboga nentu.
17 Kanjiti kulihola mumoyu mwakuwi pakalonga, ‘Nahera
pahala pa kutula viboga vyangu vyoseri. Su hantendi
hashi?’ 18 Kaligambiriti mweni, ‘Hantendi hangu, hambomoli
hanja zyangu zoseri na kunyawa nkulu nentu, su hantuli
viboga vyangu na lunda zyangu zimonga. 19 Shakapanu
hanuligambiri mweni, Muntu yakana bahati! Gwana vintu
vivuwa viherepa vya kuliya vinja ivuwa. Guvibojoli, vinu su
gulii, gulandi na gulinemiziyi gumweni!’ 20 Kumbiti Mlungu
kamgambira, ‘mzyigizyigi gwenga! Leru pashiru rohu yaku
hayitolwi. Vinu gaa hakatoli vintu vyoseri vyaguvituliti kwajili
yaku gumweni?’” 21 Na Yesu kamaliriti pakatakula, “Ayi ndo
ntambu hayiweri kwa muntu ulii yakalitulira ulunda kwajili
yakuwi mweni kumbiti hapeni kaweri mlunda kwa Mlungu.”
22 Yesu kawagambira wafundwa, “Nankuwagambira mleki
kulihola hola makaliru genu ama nguwu zya kuvala. 23
Ukomu wa mana nentu kuliku shiboga na nshimba yana
mana nentu kuliku nguwu. 24 Mloli wampongu, wayala ndiri
ama wabenanga ndiri, kayi wahera ata luhanja lwa kutulila
viboga, kumbiti Mlungu kawapanana shiboga! Mwenga
muwera na mana nentu kuliku wampongu! 25 Kwana muntu
yoseri pakati penu yakaweza kwongera mweni makaliru
gakuwi ata kwa saa yimu? 26 Handa pamuweza ndiri ata
kutenda shintu shidididini, iwera hashi mulihola hola vintu
vimonga? 27 Muloli mawuwa ga kuntundu ntambu yagakula,
gatenda ndiri lihengu ama galinyawa ndiri geni. Kumbiti
nukugambirani kuwera Mfalumi Selemani pamuhera na
ulunda wakuwi woseri kapatiti ndiri kuvalisiwa gambira
mawuwa aga. 28 Payiwera Mlungu kaluvalusiya luhamba lya
kuisi, lweni leru luwera na shirawu walwasila pamotu, ashi
ndiri hakawatenderi nentu mwenga? Mwenga yamuwera
na njimiru ndidini! 29 “Su namuligaziya kwa kusaluka
shintu sha kuliya ama shintu sha kulanda. 30 Toziya wantu
yawamumana ndiri Mlungu pasipanu wavisakula nentu vintu
vyoseri avi. Tati gwenu kavimana mfira vintu avi. 31 Kumbiti
msakuli huti Ufalumi wa Mlungu na hakawapanani vintu avi.
32 “Mwenga shipinga shidididini namtira, toziya Tati gwenu
kafira kuwapanana Ufalumi. 33 Muwuzi vyoseri vyamuwera
navi na muwapanani mpiya wahushu. Mulinyawili mihaku
yayidegeka ndiri na mtuli ulunda wenu kumpindi kwa Mlungu,
kweni aku hapeni ipungulwi toziya kwahera mpoka yakaweza
kwiwa, ama wameyi yawaweza kuhalibisiya. 34 Ulunda
waku pawuwera, ndo na moyu gwaku haguweri. 35 “Muweri
kala kwa kila shintu shashiza na muviwashi vikoloboyi
vyenu, 36 gambira wantumintumi yawamuhepera mtuwa
gwawu yakiza kulawa mumsambu gwa ndowa. Pakawera
kankwiza na kutenda hodi, su hawamvugulili mlyangu
kamukamu. 37 Mbaka kwa walii wantumintumi, mtuwa gwawu
pakiza hakawawoni wankali masu! Nukugambirani nakaka,
hakavuli nguwu yakuwi, nakuwagambira walivagi pasi na
kuwatendera. 38 Hawaweri na manemu ga ntambu gaa
handa pakawawona wankali masu, ata pakiza pashiru ama
pamandawira! 39 Muvimani nakaka kuwera handa mweni
kana numba pakavimaniti shipindi shakwiza mpoka, hapeni
kamleki mpoka kubomolanga numba yakuwi. 40 Na mwenga
viraa, muweri kala, toziya Mwana gwa Muntu hakizi shipindi
shamumana ndiri.” 41 Peteru kamgambira, “Mtuwa, mfanu
agu ndo kwajili ya twenga, ama kwajili ya kila muntu?” 42
Mtuwa kawankula, “Ndo gaa yakawera ntumintumi kaaminika
na yakana mahala? Ndo ulii mtuwa gwakuwi yakamtula
kaweri mlolera gwa numba na kuwapanana wantumintumi
wamonga wa mtuwa gwakuwi kwa shipindi shifaa. 43

Mbaka yakuwi ntumintumi ulii, mtuwa gwakuwi pakawuya
hakamwoni pakatenda hangu. 44 Nakaka nukugambirani,
mtuwa hakampanani ukulu gwa vintu vyakuwi vyoseri. 45
Kumbiti handa ntumintumi pakalitakulila mweni mumoyu,
kuwera mtuwa gwakuwi kakawa shipindi shivuwa nentu
kwiza, su kanja kuwakomanga wantumintumi wamonga,
woseri wapalu pamuhera na wadala, su kalanda na kuliya
shiboga pamuhera na kulanda ujimbi, 46 shakapanu
mtuwa gwakuwi ntumintumi ulii hakizi lishaka na shipindi
shakashimana ndiri. Mtuwa hakamdumuli vipandi vipandi
na kumwasira kunja na kumtula mushipinga shimuhera
na yawajimira ndiri. 47 "Ntumintumi yakavimana shakafira
mtuwa gwakuwi kutenda, kumbiti kawera ndiri kala kutenda,
hawamkomi nentu. 48 Kumbiti ntumintumi yakavimana
ndiri shilii shakafira mtuwa gwakuwi, na viraa katenda shilii
shimtenda wamkomi, hawamkomi padidika. Yawampananiti
vivuwa hawamdayi vivuwa, kumbiti yawampananiti vivuwa
nentu hawamdayi vintu vivuwa nentu. 49 "Niza kukoziya
motu pasipanu, hera hangu meguweri gwakiti kala! 50
Nana ubatizu weni nfiruwa nuwanki na ntabika nentu mpaka
ukamiliki. 51 Mulihola niza kujega ponga pasipanu? Ndala,
kumbiti niza kupalanganyiya. 52 Kwanjira vinu na kwendeleya
kaya ya wantu wamuhanu hawapalanganyiki na wantu
watatu hawalisingani kwa wantu wawili na wantu wawili
hawalisingani kwa wantu watatu. 53 Watati hawalisingani na
wana wawu na wana hawalisingani na watati na wamawu
hawawalemi wahinga wawu na wahinga hawawalemi
wamawu na wanahonga hawawalemi wamika mwana na
wamika mwana hawawalemi wanahonga wawu." 54 Yesu
viraa kawagambiriti wantu, "Pamuwona liwundi lilawira
kushana, mala mlonga hakatowi na nakaka vula itowa. 55
Pamuwona lihemuhemu lya kusika lyankuvuma, mlonga
hakuweri na mshenji na nakaka iwera. 56 Mwawafyangu
mwenga! Muvimana kutunga lishaka ntambu yaliwera kwa
kulola isi na liyera, kumbiti kwa ntambu gaa muvimana
ndiri mana ya shipindi ashi?" 57 "Ntambu gaa msinda
kuamuwa maweni kutenda shitwatira shiheri? 58 Handa
mstaki gwaku kankukujega pashizyungu, iherepa nentu
mulikoli mawoku pamuwera mwankali munjira. Pamutenda
ndiri hangu, nakakujega kwa mtoza mweni hakakujegi kwa
wamanjagila na womberi hawakutuli mushibetubetu. 59
Nakaka nukugambira hapeni gulawi mulii mpaka gulipi ata
ligwala lya kumalalira."

13 Shipindi shilii wantu wamu yawaweriti palii wamgambiriti
Yesu kwajili wantu wa Galilaya weni Pilatu kawalagiti
pawaweriti wankulaviya tambiku kwa Mlungu. 2 Yesu
kawakosiya, "Toziya wantu wa Galilaya wawalagiti kwa njira
ilii, mlihola kuwera waweriti na vidoda kuliku wantu wa
Galilaya wamonga? 3 Neni nonga, ndala! Nukugambirani
kuwera handa pamlema kuleka vidoda vyamtenda, hamhowi
ntambu yawahowiti womberi. 4 Ntambu gaa kwajili ya
wantu lilongu na wanani wa Silowamu yawahowiti shipindi
mnara paguwatulukiriti? Mlihola kuwera womberi waweriti
wanavidoda kuliku wantu wamonga wawalikala Yerusalemu?
5 Ndala! Nukugambirani mwenga, handa pamlema kuleka
vidoda vyamtenda, hamhowi ntambu yawahowiti womberi."
6 Su Yesu kawagambiriti mfanu agu, "Kuweriti na muntu
yumu, keniti na mtera gwa tini mulirambu lyakuwi. Kagenditi
kwapa tini mumtera kumbiti kapata ndiri. 7 Su kamgambiriti
ntumintumi gwa lirambu, 'Guloli, kwa mivinja mitatu paniza
kwapa mabwajubwaju mumtera gwa tini, kumbiti nugawona
ndiri. Gugudumuli! Toziya gumalira hera litapaka.' 8 Kumbiti
ntumintumi kamgambira, 'Mtuwa, guguleki huti kwa shinja
shimu hera, hanugulimili na kugulekera mbotu. 9 Pagulera
mabwajubwaju shinja shankwiza, hayiherepi nentu, kumbiti
pagulera ndiri su guweza kugudumula.'" 10 Yesu kaweriti
munumba ya Mlungu mulishaka lya kwoyera pakafunda. 11
Palii peniti na mdala yakeniti na shamshera yakamtenda
kalwali mivinja lilongu na nane, kaweriti na shibyongu
ata kasinditi kugoloka. 12 Yesu pakamwoniti kamshema,
"Mawu, su guponiziwa ulweli waku!" 13 Kamtulila mawoku
gakuwi, na palaa palii shibyongu shihuka na kawera
safi, su kamkwisiti Mlungu. 14 Mkulu gwa numba ya
Mlungu kaweriti kakalala Yesu pakamponiziyiti mulishaka
lya kwoyera, su kawagambiriti wantu, "Kwana mashaka
sita gamuweza kutenda lihengu, mwizi mumashaka aga
muponiziwi malweli genu, namwiza Mulishaka lya kwoyera!"
15 Mtuwa kamwankula, "Gwamfyangu gwenga! Ndo gaa
pakati penu mekamvuguli ng'ombi ama punda gwakuwi
kulawa mulizizi na kumtenda kalandi mashi ata payiwera
lishaka lya kwoyera? 16 Vinu su peni panu kwana muhinga
gwa Aburahamu ndomweni Shetani kamtenda shibyongu
kwa mivinja lilongu na nane, su iherepa ndiri kumponiziya
mulishaka lya kwoyera?" 17 Kuwankula kwakuwi kuwatenditi
wadoda wawoni soni weni, kumbiti wantu wamonga
wanemeleriti toziya ya vitwatira vyakatenditi. 18 Yesu
kakosiyiti, "Ufalumi wa Mlungu ulifana na shishi? Nuufaniziyi
na shintu gaa? 19 Ulifana hangu. Muntu katola mbeyu ndidini
nentu ya haradali na kuyala mulirambu. Mbeyu imera na
kuwera mtera, na wampongu wiza na kunyawa vitukulu
vyawu mumitambi." 20 Kayi Yesu kakosiya, "Hanuufaniziyi
Ufalumi wa Mlungu na shintu gaa? 21 Ulifana na simika
yakatoliti mawu yumu na kuyihanganyiya pamuhera na

ubumu vipimu vitatu, su ubumu woseri ututumuka." 22 Yesu
kendereyiti na mwanja gwakuwi kugenda muisi na muvijiji,
pakafunda wantu na pakanyawa njira yakuwi kugenda
Yerusalemu. 23 Muntu yumu su kamkosiya, "Mtuwa, wantu
hawawalopoziyi ndo wadidini hera?" Yesu kawagambiriti,
24 "Mkamaliri nentu kwingira mumlyangu mdidini, toziya
wantu wavuwa hawajeli nakaka kwingira kumbiti hapeni
wingiri. 25 Mkulu gwa numba hakimuki na kutata mlyangu,
mwenga hamgoloki kunja na kwanja kukota mlyangu na
kulonga, 'Mtuwa, mtuwa! Gutuvuguliri mlyangu!' Nayomberi
hakawankuli, 'Nuwamana ndiri mwenga na pamlawa!' 26
Su mwenga hamwankuli, 'Tuliya na kulanda pamuwera
na gwenga, na gwenga gutufunditi muisi yetu!' 27 Kumbiti
yomberi kayi hakalongi, 'Nupamana ndiri pamlawa. Muwuki
kulawa kwaneni mwoseri mtenda vidoda!' 28 Su panu
hamulili na kugayagaya menu genu pawakwasirani kunja na
hamuwaloli Aburahamu na Isaka na Yakobu na wambuyi
wa Mlungu Muufalumi wa Mlungu! 29 Wantu hawizi kulawa
kwagulawa mushenji na kwaguzyeta mushenji, kulawa
kushana na kusika, su hawaweri mumsambu Muufalumi
wa Mlungu. 30 Su woseri yawawera wa upeleru hawaweri
wa kwanja, na woseri yawawera vinu wa kwanja hawaweri
wa upeleru." 31 Shipindi shilaa shiliya Wamafalisayu wamu
wamwiziriti Yesu na kumgambira, "Gufiruwa guwuki panu
na gugendi pahala pingi, toziya Herodi kafira kakulagi
gwenga!" 32 Yesu kawankula, "Mgendi mwakamgambiri
shibweta ulii hangu, 'Nankuwalaviya washamshera na
kuwaponiziya walweli leru na shilawu, na lishaka lya tatu
hamalili lihengu lyangu.' 33 Vila vilii mpaka nweri mumwanja
leru, na shilawu, na lishaka limonga, toziya iherepa ndiri
kwa mbuyi gwa Mlungu wamlagi kunja kwa Yerusalemu. 34
"Yerusalemu! Shondi shondi Yerusalemu bamu! Guwalaga
wambuyi wa Mlungu, guwagumanga kwa mabuwi walii
yawatumitwi kwaku! Vipindi vivuwa nfira kuwatula wana waku
mumawoku mwangu gambira nkuku pakavigupika vyana
vyakuwi kwa mbapatiru zyakuwi, kumbiti gwenga gunema! 35
Su hawakulekeli gumweni numba yaku. Nukugambira nakaka
gwenga hapeni muwoni mpaka shipindi shiza pamtakula,
'Mlungu gumtekeleri ulii yakiza mulitawu lya Mtuwa.'"

14 Lishaka limu lya kwoyera, Yesu kagenditi kuliya shiboga
kwa yumu gwa walongoziya wa Mafalisayu, na wantu
wawaweriti palii waweriti wankumlola handa hakatendi
shishi. 2 Muntu mweni magulu na mawoku gakuwi gatutuma,
kamwiziliti Yesu, 3 na Yesu kawakosiyiti wafunda wa
Malagaliru na Mafalisayu, "Hashi, Lilagaliru lya twenga
lituruusu kuponiziya mulishaka lya kwoyera?" 4 Kumbiti
womberi watakula ndiri shintu. Yesu kamshinkula muntu
ulii na kumponiziya na kamleka kagendi zyakuwi. 5 Su
kawagambira, "Kwana muntu yoseri pakati penu yakawera
na mwana ama ng'ombi yakapatukiliti mulirindi mulishaka
lya kwoyera su hapeni kamlaviyi toziya ya lishaka lya
kwoyera?" 6 Woseri wasinda shakutakula, su wanyamalira
jii. 7 Yesu kaloliti wahenga wamu ntambu yawasyagula
pahala paherepa nentu, su kawagambira woseri mfanu agu,
8 "Muntu yoseri pakakushemerani mumsambu gwa arusi,
namlivaga pahala paherepa nentu. Mana pamonga kwana
muntu yakawera mkulu kuliku gwenga wamshemera, 9 Na
ulii mwenikaya kakugambili, 'Gumlekeli shiti ayu.' Su palii
haguwoni soni na hagugendi kulivaga pahala pa upeleru. 10
Ira pagushemelwa, gugendi na kulivaga pahala pa upeleru,
su mweni kaya gwaku hakizi kwaku na kukugambira,
'Ganja gwangu, gwizi uganu, pahala paherepa ng'anji.'
Palii hagupananwi ligoya palongolu pa wahenga wamonga
woseri. 11 Kwa woseri yawalikweniziya hawawasulusiyi, na
woseri yawalisulusiya weni hawawakweniziyi." 12 Shakapanu
Yesu kumgambira na ulii yakamshemera, "Handa pagutenda
msambu paliwala ama pashiru naguwashemera waganja
waku ama walongu waku ama wapakwegera waku, toziya
hawakushemeri na gwenga vira, na kwanjira ayi hagupati
shilii shagutenditi kwawu. 13 Gwenga pagutenda msambu,
guwashemeli wahushu, na wavibyeketu, na wana lwisi, 14
na hagutekelelwi, toziya hapeni wakulipi shilii shagutenditi
kwawu. Mlungu hakakulipi gwenga mulishaka lya wantu
waheri pawazyuka." 15 Yumu gwa wantu yawalivagiti
kulongolu kwa meza kapikaniriti aga, kamgambiriti Yesu,
"Mbaka woseri hawawalivagi mumsambu Muufalumi wa
Mlungu!" 16 Yesu kamgambira, "Kwana muntu yumu
yakatenditi msambu mkulu na kawashemiriti wantu wavuwa.
17 Payiweriti shipindi sha msambu, kawatumiti wantumintumi
wakuwi wagendi wakawagambiri walii yawashemiritwi, 'Wizi,
toziya kila shintu shiwera kala!' 18 Kumbiti wantu woseri,
yumu pa yumonga wanjiti kulonga toziya ya kuleka kwiza.
Muntu gwa kwanja kamgambiriti ntumintumi, 'Hemeriti
lirambu su nfiruwa ng'endi nukaliloli, su nduwa hapeni nizi.'
19 Muntu gwingi katakula, 'Hemeriti wang'ombi lilongu limu
na nankugolokera kugenda kuwajera mulirambu, su nduwa
hapeni nizi!' 20 Na yumonga katakula, 'Neni nyuga mdala,
su hapeni nizi.' 21 "Su ntumintumi kawuya na kumgambira
goseri mtuwa gwakuwi. Mtuwa ulii kakalaliti nentu na
kumgambira ntumintumi gwakuwi, 'kanongola gugendi
munjira na muvipenyu vya muisi, gwakawajegi wahushu,
na wavibyeketu na wanalwisi wavibyeketu wamonga.' 22
Pamberi ntumintumi kalonga, 'Mtuwa, vitwatira vitendeka

ntambu yagutakuliti, kumbiti mwana fasi mnumba.' 23
Su mtuwa kamgambiriti ntumintumi, 'Gugendi munjira na
muvipenyu, guwagambiri wantu mpaka wizi, su numba
yangu hayimemi. 24 Nukugambira nakaka kwahera muntu
ata yumu pakati pa walii yawawashemeriti hakalambiti ata
tyee shiboga shaneni!'" 25 Palii lipinga likulu paliweriti
lyankugenda pamuwera na Yesu, yomberi kagalambuka na
kuwagambira, 26 "Woseri yawiza kwa neni uganu wawafira
tati na mawu wawu, wadala na wana, walongu na wadada
wawu, ama womberi, hapeni waweri wafundwa waneni.
27 Woseri yawatola ndiri lupingika lwawu weni na kunfata
hapeni waweri wafundwa wangu." 28 "Handa yumu pakati
pa mwenga yakafira kunyawa mnara, kwanja kalivaga
huti pasi na kulihola galama zakuwi, pakalola handa kana
mpiya zitosha za kumalira lihengu. 29 Handa gwahera
mpiya, pagunyawiti liyanjiru hapeni guwezi kumalira kunyawa
mnara, na woseri pawalola galii gagalawiriti hawakuseki. 30
Womberi hawalongi, 'Muntu ayu yakanjiti kunyawa mnara
kasinda kumalira lihengu!' 31 "Mfalumi yakawera na wantu
elufu lilongu limu pakagenda kumkoma mfalumi yumonga
yakawera na wantu elufu malongu mawili, mpaka huti
yomberi kalivagi kulihola handa kana makakala ga kuukoma
ufalumi umonga. 32 Handa pakahera makakala, hakawatumi
wajumbi waliwoni na mfalumi yumonga, kumkosiya mashaliti
ga ponga uganu yomberi kankali ka kutali." 33 Yesu kamaliriti
kwa kutakula, "Ntambu ira ayi kwahera ata yumu pakati
penu hakaweri mfundwa wangu mpaka huti guleki kila
shintu shakaweriti nashi. 34 "Munu guherepa, kumbiti munu
pagukola ndiri kwahera njira ya kugutenda gukoli kayi. 35
Su gufaa ndiri ata pawitira mulitapaka ama kuwera mbotu,
hawagwasi kutali. Yakana makutu kapikaniri!"

15 Lishaka limu watoza kodi wavua pamuwera na
wanavidoda wiziti kumpikinira Yesu, 2 Wamafalisayu na
wafunda wa Malagaliru wanjiti kung'ong'a, mumoyu mwawu,
walonga, "Muntu ayu kuwashemera wanavidoda na ata kuliya
pamuwera na womberi!" 3 Su Yesu kawagambira mfanu
agu, 4 "Yumu pakati penu pakawera na wakondolu miya na
pagwerewa yumu kagamila, hagutendi ashi? Haguwaleki
walii wakondolu malongu tisa na tisa kuntundu na kugenda
kumsakula kondolu ulii yakagamiliti mpaka gumwoni. 5
Pagumwona hagunemeleli nentu na hagumpapi mumakombi
mwaku 6 na kuuya nayu ukaya. Shakapanu pagusoka ukaya,
haguwashemi waganja waku na wapakwegera pamuwera na
kuwagambira, 'Nana shereku shereku nentu toziya numwona
kondolu gwangu yakagamiliti. Su tunemeleli pamuwera!' 7
Ndo ntambu ira ayi, nukugambirani haiweri nemeru nentu
kumpindi kwa yakatenda vidoda yumu pakaleka vidoda
vyakatenditi kuliku wantu malongu tisa na tisa yawamfiriziya
Mlungu, ndoweni yawalihola wahera vidoda vyakuleka.
8 "Ama payiwera mdala yumu yakawera na magwala
lilongu limu na ligwala limu paliyagamila, su hakatendi
ashi? Hakawashi shikoloboyi, hakafyagili numba yakuwi
na kusakula weri kila pahala mpaka kaliwoni. 9 Handa
pakayiwona kala, ndo hakawashemi waganja wakuwi na
wapakwegera pamuwera na kuwagambira, 'Nana nemeli
nentu toziya mona mpiya yaiyagamiliti. Su tunemeleli
pamuwera!' 10 Nankuwagambira nakaka ndo hera hangu,
wantumintumi wa kumpindi kwa Mlungu hawanemeleri
toziya ya muntu yumu yakatenda vidoda pakaleka vidoda
vyakatenditi." 11 Yesu kendereyiti kulonga, "Kwanaga muntu
yumu yakaweriti na wana wawili wapalu. 12 Muhasha
kamgambiriti tati gwakuwi, 'Tati gunupi vinu uhala wangu.' Su
muntu ulii kawagawira sawa wana wakuwi awili. 13 Gapita
ndiri mashaka gavuwa muhasha ulii kawuza uhala wakuwi
woseri, shakapanu kawuka ukaya kagenda zakuwi na mpiya
zakapatiti. Kagenditi isi ya kutali kweni aku su katumiyiti
mpiya zilii vuluvulu. 14 Kamaliriti kila shintu shakaweriti
nashi. Su ilawira njala na kueneya muisi yoseri, na yomberi
kaweriti kahera shintu. 15 Su kagenditi kutenda lihengu
kwa muntu yumu gwa isi ilii, mweni kamtuliti mulirambu
lyakuwi kuwalolera wamtumbi. 16 Kafiriti kuliya viboga
vyawalekiti wamtumbi, toziya kwahera muntu yakamupiti
shintu shakuliya. 17 Upeleru kanjiti kulihola mumoyu na
kutakula, 'Wantumintumi wa tati gwangu waliya viboga
mpaka waleka, pahala panu neni nankufuwa njala! 18
Hambuyi kwa tati gwangu na kulonga, Tati, ntenda vitendu
vifaa ndiri kwa Mlungu na kwaku viraa. 19 Neni nfaa
ndiri kushemwa mwana gwaku, guntendi neni gambira
yumu gwa wantumintumi waku.' 20 Su kanjiti mwanja
kuwuya ukaya kwa tati gwakuwi." "Pakaweriti kankali
kakutali kulawa ukaya, kumbiti tati gwakuwi kamwoniti kala,
su moyu gwakuwi gumwoniliti lusungu, su kumtugira na
kamkisikira mwana gwakuwi na kumnonera. 21 Mwana ulii
kamgambira tati gwakuwi, 'Tati, neni numkosera Mlungu na
gwenga viraa. Nfaa ndiri kunshema namwana gwaku.' 22
Kumbiti tati gwakuwi kawashemiti wantumintumi wakuwi
na kawagambira, 'Kanongola! Mtoli nguwu ziherepa nentu
mumvalisiyi na pete mvalisiyi mushyala na mumvalisiyi
vilwatu mumagulu. 23 Shakapanu mgendi mkamlikatuli
ndama kaherepa tuliyi, na tunemeleli mumsambu! 24 Toziya
mwana gwangu kahowiti, kumbiti vinu kazyuka, kaweriti
kagamila, kumbiti leru kawoneka.' Su wanjiti kuvina msambu.
25 "Shipindi shilii mkulu gwakuwi kaweriti kankali keniwuyi

kulirambu. Pakaweriti munjira pakwegera na ukaya kwakuwi
kankuwuya, kapikaniriti zilaa shereku na ng'oma. 26 Su
kamshemiti yumu gwa wantumitumi na kamkosiya, 'Kwana
shishi pakaya panu?' 27 Ntumintumi ulii kamwankula, 'Mlongu
gwaku kawuya pakaya panu, su tati gwaku kamshinjira
lindama likulukulu, toziya kamwona kankali mkomu.' 28
"Su muntemba mkulu ulii kakalariti nentu, kalemiti kwingira
mnumba, su tati gwakuwi kalawiti kunja na kamgambira
kingiri. 29 Kumbiti yomberi kamwankula tati gwakuwi, 'Guloli,
mivinja yoseri ayi nukutendera lihengu gambira ntumintumi,
na ng'enda ndiri shinyumi na lilagaliru lyaku. Gunupa shishi
neni? Pota na kunupa mbuzi ntendi msambu pamuwera na
waganja wangu! 30 Kumbiti leru kiza mwana gwaku ayu
yakatumiyiti ulunda waku woseri pamuwera na wandiyandiya,
na pakawuyiti pakaya panu, gwenga gumshinjira ula ndama
likulukulu!' 31 Tati gwakuwi kamwankula, 'Mwana gwangu,
gwenga gulikala pahala panu na neni mashaka goseri, vinu
vintu vyoseri vyanwera navyi ndo vya gwenga. 32 Kumbiti
tufiruwa tuvini msambu na kunemelera, toziya mlongu gwaku
kahowiti, kumbiti vinu kazyuka, kaweriti kagamila, kumbiti
vinu kawoneka.'"

16 Yesu kawagambiriti wafundwa wakuwi, "Kwanaga na
mlundamali ayu yakaweriti na mfundwa yakalolera
ulunda wakuwi. Mlunda mali ulii wamgambiriti kuwera
yakalolera ulunda wakuwi kaweriti kankuyananga mpiya. 2 Su
mlundamali ulii kamshema na kumgambira, 'Avi ndo vitwatira
gaa vyampikinira kwaku, gung'ambiri ntambu yagutumiyiti
mpiya zyangu, toziya hapeni guweri mlolera ulunda gwangu
kayi.' 3 Mlolera ulunda kaligambira mweni, 'Mtuwa gwangu
hakanwingi mlihengu lyangu. Hantendi ashi? Neni nahera
makakala ga kulima, viraa nana soni kuluwaluwa. 4
Vinu nuvimana hantendi ashi! Su pakanwinga lihengu,
hanweri na waganja weni hawanshemeli ukaya kwawu.'
5 "Su kawashemiti wantu woseri weni mtuwa gwakuwi
kaweriti kankuwadayi. Kamkosiyiti gwa kwanja, 'Gwenga
mtuwa gwangu kakushonga mpiya ninga?' 6 Yomberi
kamwankula, 'Mapipa miya ga lipaki lya zeyituni.' Mlolera
ulunda kamgambira, 'Aga ndo mawalangu gaku, gulivagi
pasi, gulembi lilongu mhanu.' 7 Shakapanu kamkosiya kayi
yumonga, 'Na gwenga wakushonga mpiya ninga?' Yomberi
kamwankula, 'Mihaku elufu ya nganu.' Mlolera ulunda
kamgambira, 'Aga ndo mawalangu gaku, gulembi miya nane.'
8 "Su mtuwa ulii kamzyumiti nentu mlolera ulunda yakaweriti
kana pyera katumiyiti luhala, toziya wantu wa pasipanu wana
luhala ng'anji muvitwatira vyawu kuliku wantu wa muweru."
(aiōn g165) 9 Yesu kendereyiti kulonga, "Su nukugambirani
mwenga, Mtendi uganja kwa kutumiya vintu vya pasipanu,
su paviwapelerani hawawashemeri mnumba ya mashaka
goseri. **(aiōnios g166)** 10 Muntu yoseri pakajimira mushintu
shidididini, hakaweri mjimira muvintu vikulu viraa, na muntu
pakajimira ndiri mushintu shidididini hapeni kajimiri mushintu
shikulu. 11 Handa mwenga pamujimirika ndiri kwa vintu vya
pasipanu, ndo gaa hakawapanani vintu viwagira vya nakaka?
12 Na handa mwenga pamuwera waminika ndiri kwa vintu vya
wantu wamonga, ndo gaa hakakupani vintu vyenu maweni?
13 "Kwahera ntumintumi yakaweza kuwatendera lihengu
watuwa wawili, toziya Ntumintumi hakamlemi ayu na kumfira
yumonga, ama hakaweri na yumu na kumleka yumonga.
Hapeni mwezi kumtendera Mlungu na shipindi shila shilii
guyitendera mpiya." 14 Mafalisayu pawapikaniriti goseri aga,
wamkaliriti Yesu toziya womberi wafiraga mpiya. 15 Yesu
kawagambira, "Mwenga mlilanguziya waheri kulongolu kwa
wantu, kumbiti Mlungu kayimana myoyu yenu. Kwa shintu
shilii shashiwoneka shana mana nkulu kulongolu kwa wantu,
Mlungu kashiwona kuwera shinyankalika. 16 "Lilagaliru
lya Musa na malembu ga wambuyi wa Mlungu gaweriti
mpaka shipindi sha Yohani Mbatiza, kwanjira palii Visoweru
viwagila vya Ufalumi wa Mlungu wankubwerwa, su kila
muntu kankwingira kwa makakala. 17 Kumbiti ndo ikamala
ndiri kumpindi na pasi panu kwagamira kuliku lilembu lididini
lya Lilagaliru kuliwusiya. 18 "Muntu yoseri pakamleka mdala
gwakuwi na kuyuga mdala gwingi katenda uhumba, na muntu
pakamuyuga mdala yawamlekiti viraa katenda uhumba. 19
"Paweriti na muntu yumu yakaweriti mlundamali, yakavaliti
nguwu zya beyi nkulu nentu na kaweriti kankubojola mashaka
goseri. 20 Vilaa vilii kuweriti muntu muhushu yawamshema
Lazaru, yakaweriti na vironda nshimba yoseri, mweni kalikaliti
pamlyagu gwa mlundamali. 21 Pakafira kuliya masigalu
ga viboga vyavitulukiriti pasi pameza pa mlundamali. Ata
wang'ang'a wiziti na kulambita vironda vyakuwi! 22 "Muhushu
pakahowiti kala, wantumintumi wa kupindi wamtoliti na
kumtula pakwegera na Aburahamu mumsambu kulaa
kumpindi. Na mlundamali kahowiti viraa na wamsira, 23 na
kagenda pahala yapaweriti kwana ntabiku nentu mulirindi
lyalihera upeleru, na pakaloliti kamwoniti Aburahamu kwa
kutali pamuhera na Lazaru kapakwegera. **(Hadēs g86)** 24 Su
kanjiti kushema, 'Tati Aburahamu! Nyagu gumoneri lusungu
bamu. Gumtumi Lazaru kajobi shala shakuwi mumashi,
kizi kaluzizimisiyi lulimi lwangu, toziya nulikala mundabiku
nentu mumotu amu!' 25 "Kumbiti Aburahamu kamgambira,
'Guliholi mwana gwangu paguweriti gwamkomu gupatiti
vintu vyoseri viherepa, kumbiti Lazaru kapatiti vintu vidoda
vyoseri. Kumbiti vinu kankunemelera panu, na gwenga

gwankutabika. 26 Pamuwera na goseri aga, pakati petu
panu kwana lirindi likulu nentu, su kwa woseri yawafira kwiza
kwa twenga hapeni wawezi, ama kwahera muntu yakaweza
kulawa kwenu kwiza uganu ama kwa twenga kwiza kwa
mwenga.' 27 Mlundamali kalonga, 'Nyagu nukuluwa tati
Aburahamu, gumtumi Lazaru kagendi ukaya kwa tati gwangu,
28 kwana walongu wangu wamuhanu. Kagendi kawaberiziyi
nawiza uganu panu pahala pa ndabiku.' 29 "Aburahamu
kamuwankula, 'Kwa walongu waku kwana malembu ga Musa
na malembu ga wambuyi wa Mlungu hagawaberiziyi, walongu
waku wafiruwa wagapikaniri ntambu yagawagambira.' 30
Mlundamali kamwankula, 'Tati Aburahamu, itosha ndiri!
Kumbiti pakazyuka muntu kwawu kulawa kwa wahowiti na
kuwagendera, hawampikiniri na kuleka vidoda vyawatenda.'
31 Kumbiti Aburahamu kamgambira, 'Pawagapikanira ndiri
malembu ga Musa na malembu ga wambuyi wa Mlungu,
hapeni wajimili ata muntu pakazyuka.'"

17 Yesu kawagambira wafundwa wakuwi, "Vintu
vyavimtenda muntu katendi vidoda mpaka vilawili,
kumbiti shondi kwa ulii yakavijega! 2 Ayiweri mbaka kwa
muntu yakavijega vikomu kumtawa musingu libuwi likulu
lya kusagila na kumwasira mubahali, kuliku kumkalaziya
yumu gwa wadidini awa watendi vidoda. 3 Mulililoleli weri
ntambu yamtenda! "Handa mlongu gwaku pakatenda vidoda,
gumkalipiri na pakaleka gumlekizii. 4 Handa pakakukoseya
mala saba kwa lishaka limu, na kila shipindi pakakuwuyira
na kutakula, 'Vyantenditi gunekiziyi,' su gufiruwa gumlekizii."
5 Wantumintumi wamgambiriti Mtuwa, "Gutongeleri njimiru."
6 Mtuwa kawankula, "Handa njimiru yenu payiwera nkulu
gambira mbeyu ya ndidini nentu, hamuwezi kugugambira
mtera gwa mkuyu, 'Gutupuki gukaliyoshikeri mubahali!' Ndo
meguwajimili. 7 "Yumu pakati penu pakawera na ntumintumi
yakalima lirambu ama kankulolera wakondolu. Pakawuya
kulawa kulirambu, hakamgambiri ntumintumi ulii kamkamu,
gwizi gulii shiboga? 8 Ndala! Hakamgambiri, 'Gunyawili
huti shiboga, shakapanu guvali na guweri kala kuntendera
mpaka mmalili kuliya na kulanda, shakapanu gwenga
hagulii.' 9 Hashi, hagulongi mayagashii kwa ntumintumi
toziya katenda vyakamgambiriti? 10 Ntambu iraa ayi kwa
mwenga, pamtenda kala vyoseri vyawawagambiriti mtendi,
mlongi, 'Twenga twawantumintumi hera weni twahera mota,
tutenda hera lihengu lyetu.'" 11 Yesu pakaweriti mumwanja
kugenda Yerusalemu, kapitiliti mumipaka mwa Samariya
na Galilaya. 12 Pakaweriti kankwingira pashijiji, kaliwoniti
na wantu lilongu limu yawaweriti na ungumbula. Wagolokiti
kwa kutali 13 na wabotanga pawalonga, "Yesu! Mtuwa!
Gutuwoneri lusungu!" 14 Yesu kawawoniti na kawagambira,
"Mgendi mwakaliwonisiyi kwa mkulu gwa ludewa." Pawaweriti
munjira wankugenda su wapungikiti. 15 Yumu pakati pawu
pakawoniti handa kapona, kawuyiti pakamkwisa Mlungu
kwa liziwu likulu. 16 Kasuntama makukama pa magulu ga
Yesu nakulonga mayagashii kwa Yesu. Muntu ulii kaweriti
Msamariya. 17 Yesu kalonga, "Kuweriti na wantu lilongu
yawapungitwi, wakoshi walii wamonga tisa? 18 Iwera ashi
muhenga ayu gweka yakuwi ndo kiza kumkwisa Mlungu?"
19 Na Yesu kamgambira, "Gugoloki na gugendi, njimiru yaku
ikuponiziya." 20 Mafalisayu wamu wamkosiyiti Yesu, "Ufalumi
wa Mlungu wankwiza ndi?" Yomberi kawankula, "Ufalumi wa
Mlungu wankwiza ndiri ntambu ya kuwoneka. 21 Kwahera
muntu hakawezi kutakula, 'Guloli' wapalaa! Ama 'Wa palii!'
Toziya Ufalumi wa Mlungu wamngati mwenu." 22 Shakapanu
kawagambira wafundwa wakuwi, "Shipindi hakizi pamfira
kulilola lishaka limu mumashaka ga Mwana gwa Muntu,
kumbiti hapeni muliwoni. 23 Wantu woseri hawakugambirani,
'Mloli, ka palii!' Ama, 'Mloli ka panu!' Kumbiti mwenga
namlawa pota namuwafata, 24 toziya Mwana gwa Adamu
mumashaka gakuwi, hakaweri gambira lumeta lwa lupanda
ntambu yalulangala kulyera kwanjira uwega umu mpaka
uwega umonga. 25 Kumbiti kwanja kafiruwa katabiki
muvitwatira vivuwa na kulemwa na wantu wa shiyiwuku ashi.
26 Ntambu yayiweriti mumashaka ga Nuhu, ndo hayiweri
mumashaka ga Mwana gwa Muntu. 27 Wantu wendereyiti
kuliya na kulanda, na wapalu hawayugi na wadala kuyugwa
mpaka shipindi shilii Nuhu pakayingiliti musafina. Mafuliku
galawiti na kuwalaga woseri. 28 Hayiweri gambira shipindi
sha Lutu. Wantu wendereyiti kuliya na kulanda, kuhemera na
kuuza, kuyala na kunyawa. 29 Lishaka lilii Lutu pakawukiti
Sodoma, motu na mabuhi ga motu gatowiti gambira mvula
kulawa kumpindi na kuwalaga woseri. 30 Ntambu ayi hayiweri
mulijuwa lilii Mwana gwa Muntu pakawoneka." 31 "Lijuwa
lilii muntu yakawera pampindi pashitwiku pa numba yakuwi
nakasuluka pasi kutola ulunda wakuwi, Ntambu iraa ayi
muntu yoseri pakawera kuisi na kawuya ukaya. 32 Mmuholi
mdala gwa Lutu! 33 Yoseri yakafira kugaponiziya makaliru
gakuwi, hakagamiziyi na yoseri yakagamiziya makaliru
gakuwi hakagalopoziyi. 34 Nukugambirani, pashiru palii
wantu wawili hawaweri wankugonja mushitanda shimuwera,
yumu hawamtoli na yumonga hawamleki. 35 Wadala wawili
hawaweri wankusaga usaka pamuwera, yumu hawamtoli na
yumonga hawamleki." 36 Wantu wawili hawaweri wankutenda
lihengu mulirambu, yumu hawamtoli na yumonga hawamleki
37 wantumini wamkosiyiti Yesu, "Koshi Mtuwa?" Yesu

kawankula, “Papawera na lintumbi, kunguru ndo hawaliwoni pamuwera.”

18 Yesu kawagambiliti wantumintumi wakuwi mfanu, kawafunda wafiruwa kuluwa Mlungu mashaka goseri pota na koya. **2** Yesu kalonga, “Mlushi lumu kuweriti na mtoza yakamtira ndiri Mlungu, ama kumjali muntu. **3** Na kuweriti na mkenja mulushi lulii yakamgenderiti hakimu pakaluwa haki yakuwi pakatakula, ‘Guntangi mpati shanfuruwa kupata kulawa kwa mngondu gwangu.’ **4** Kwa shipindi shivuwa hakimu kafiriti ndiri kumtanga, kumbiti upeleru wakuwi kaligambira mweni, ‘Tembera neni namtira ndiri Mlungu pota kulishera wantu, **5** toziya mkenja ayu kangaziyaga nentu, hanumwamuliri shauri lyakuwi. Pantenda ndiri hakendereyi kwiza panu na upeleru hakang'aziyi nentu!’” **6** Mtuwa kendereyiti kutakula, “Mpikaniri ntambu yakatakuliti mtoza ayu mdoda. **7** Vinu, hashi Mlungu hapeni kawamuliri wantu wakuwi yawamlilira pashiru na paliwala? Hashi, hakakawi kuwatanga? **8** Nukugambirani, hakawamuliri kanongola. Kumbiti Mwana gwa Muntu pakiza hakuweri na njimiru pasipanu?” **9** Yesu kawagambiriti viraa mfanu gwagufata gwa walii yawalilola kuwera waherepa na kuwazarawu wantu wamonga. **10** Kalonga, “Kuweriti na wantu wawili wakweniti kugenda Kunumba nkulu ya Mlungu kuluwa. Yumu kaweriti Mfalisayu na yumonga mtola kodi.” **11** Mfalisayu kagolokiti gweka yakuwi na kuluwa shimoyumoyu pakalonga, “‘Mlungu mayagashii, neni nanalwaliya ndiri, nampayu ndiri ama mndiyandiya gambira wantu wamonga. Nonga mayagashii kwaku toziya neni nulifana ndiri gambira mtola kodi ayu. **12** Nfunga mala mbili mulijuma, ndaviya fungu lilongu lya vintu vyampatiti.’” **13** Kumbiti mtola kodi kagolokiti kwa kutali, kanyasula ndiri sheni shakuwi kumpindi, su kahinginika mumoyu mwakuwi pakalonga, “Mlungu, gumoneri lusungu neni yantenda vidoda!” **14** Yesu kalonga, “Nukugambirani, mtola kodi kawuyiti ukaya pawamlekeziyiti vidoda vyakatenditi, kumbiti Mfarisayu ulii wamlekeziyiti ndiri vidoda vyakatenda. Toziya woseri yawafira kulikweniziya hawawasulusiyi, na woseri yawalisulusiya weni hawawakweniziyi.” **15** Wantu wamu wamjegiriti Yesu wana wadidini su kawatulili mawoku gakuwi. Wafundwa pawawoniti, wawalewelera ntambu yawatenda, **16** kumbiti Yesu kawashema wana wizi kwakuwi pakalonga, “Muwaleki wana wadidini wizi kwaneni, namuwalewelera toziya Ufalumi wa Mlungu ndo wa wantu gambira awa. **17** Nukugambirani nakaka! Muntu yoseri yakanka ndiri Ufalumi wa Mlungu gambira mwana mdidini hapeni kingiri amu.” **18** Mkulu gwa Wayawudi kamkosiyiti Yesu, “mfunda muheri, ntendi shishi nwezi kupata ukomu wa mashaka goseri?” **(aiōnios g166)** **19** Yesu kamkosiya, “Iwera ashi gunshema muheri? Kwahera muntu yakawera muheri kumbiti Mlungu gweka yakuwi. **20** Gugamana malagaliru, ‘Naguwera muhumba, nagulaga, nagwiwa, nagumtakulila mpayu muntu yoseri, guwapanani ligoya tati na mawu gwaku.’” **21** Yomberi kawankula, “Kwanjira panweriti mdidini, nugajimira malagaliru goseri aga.” **22** Yesu pakapikaniriti aga kamgambira, “Guleka shintu shimu shagufiruwa kutenda. Guwuzi kila shintu shaguwera nashu na guwagawiri wahushu mpiya azi, na gwenga haguweri mlundamali kumpindi, su gwizi na gunfati.” **23** Kumbiti muntu ulii pakapikaniriti aga, kahinginikiti nentu toziya kaweriti mlunda nentu. **24** Yesu kawoniti ntambu yakahinginikiti na katakula, “Ntambu ayi hayiweri vikamala kwa wantu walunda kwingira mu Ufalumi wa Mlungu. **25** Hayiweri ikamala kwa walunda mali kwingira mu Ufalumi wa Mlungu kuliku shigongolu shawamshema Ngamiya kupena mushitoboli sha sindanu.” **26** Wantu walii pawapikaniriti aga wakosiya, “Su gaa hakalopoziwi?” **27** Yesu kawankula, “Gawezekana ndiri kwa wantu, kumbiti kwa Mlungu gawezekana.” **28** Peteru kamgambira, “Guloli! Twenga tuleka kaya zetu na kukufata gwenga.” **29** Yesu kawagambira, “Yina! Nukugambirani nakaka muntu yoseri yakalekiti numba, ama mdala, ama walongu, ama mawu na watati wakuwi, ama wana toziya ya Ufalumi wa Mlungu **30** hakawanki gavuwa nentu mushipindi ashi na mushipindi shashiza hakawanki ukomu wa mashaka goseri.” **(aiōn g165, aiōnios g166)** **31** Yesu kawatoliti wantumintumi walii lilongu na wawili na kuwagambira, “Mpikaniri! Twankugenda Yerusalemu kulii kila shintu wambuyi wa Mlungu walembiti, kuusu Mwana gwa Muntu hagalawiri. **32** Hawamupanani kwa wantu yawaweriti ndiri Wayawudi, na womberi hawamtenderi lidufiya na hawamwigilangi na hawamtemeri mata. **33** Hawamsyatangi ndomontu na hawamlagi, kumbiti lishaka lya tatu kwanjira pakahowiti hakazyuki.” **34** Kumbiti wantumintumi wavimaniti ndiri vintu vyoseri avi, mana ya visoweru viweriti vififwa kwawomberi, na wavimaniti ndiri shakatakuliti Yesu. **35** Yesu pakaweriti kapakwegera na Yeriku, kuweriti na muntu yakana lwisi yakalivagiti panjira pakaluwa. **36** Pakapikaniriti lipinga lya wantu lyankupita kakosiya, “Kwana shishi?” **37** Womberi wamgambira, “Yesu gwa Nazareti kankupita.” **38** Nayomberi kalila kwa liziwu likulu, “Yesu! Mwana gwa Dawudi! Gumoneri lusungu!” **39** Wantu wawalongoleriti wamkalipira pawamgambira kanyamalili. Kumbiti yomberi kendereyiti kubotanga, “Mwana gwa Dawudi! Gumoneri lusungu!” **40** Yesu kagolokiti, na kawagambira wamjegeri muntu kana lwisi ulii. Muntu kana lwisi pakasokiti pakwegela,

Yesu kamkosiya, 41 “Gufira nukutenderi shishi?” Nayomberi
kawankula, “Mtuwa nduwa mpati kuwona kayi.” 42 Yesu
kamgambira, “Guwoni! Kwakunjimira kwaku, ndo gupona.”
43 Pala palii, kaweza kuwona, na kamgendera Yesu, kalonga
mayagashii kwa Mlungu. Lipinga lya wantu pawawoniti
hangu, wamkwisiti Mlungu.

19 Yesu kingiriti Yeriku, kaweriti kankupita munjira za
lushi alu. 2 Kuweriti na mkulu gwa watola kodi
yawamshema Zakayu, mweni kaweriti mlundamali. 3 Kafiriti
kumwona Yesu kaweriti gwa ntambu gaa, kumbiti toziya
ya lipinga lya wantu na toziya kaweriti mfupi, na kasinditi
kumwona Yesu. 4 Su kalongolera mbiru, kakwena pampindi
pa mkuyu su kawezi kumwona Yesu kaweriti kankupita
njira ayi. 5 Yesu pakaweriti kankwiza pahala palii, kaloliti
kumtera na kumgambira Zakayu, “Kanongola gusuluki,
toziya nfiruwa kulikala mnumba mwaku leru.” 6 Zakayu
kasuluka kanongola, kumshemera kwa kunemelera. 7 Wantu
woseri pawawoniti hangu, wanjiti kuhinginika pawalonga,
“Muntu ayu kagenda kuwera muhenga yakanaligoya ukaya
kwa yakana vidoda!” 8 Zakayu kagoloka, kumgambira
Mtuwa, “Gupikaniri, Mtuwa! Hanuwapanani wahushu nusu
ya ulunda wangu, na handa panumupokiti muntu yoseri
kwa kumupayira hanumuwuzilili mala msheshi.” 9 Yesu
kamgambira, “Ulopoziwu usoka mnumba amu leru, toziya
muntu ayu vira ndo kamushiyiwuku sha Aburahamu.
10 Mwana gwa Muntu kiziti kusakula na kuwalopoziya
yawagamiliti.” 11 Wantu pawaweriti wankupikanira aga,
Yesu kendereyiti kuwagambira mfanu. Pakaweriti pakwegera
kusoka Yerusalemu na wantu walii waliholiti kuwera Ufalumi
wa Mlungu sambira usoka. 12 Su kawagambira, “Kuweriti na
muntu yumu yakaweriti mkulu yakagenda muisi ya kutali
kaweri mfalumi, shakapanu kawuyi ukaya. 13 Pamberi
pa kuwuka, kawashemiti wantumintumi wakuwi lilongu
na kuwapanani mpiya kila yumu na kuwagambira, ‘Guloli
ntambu yamuweza kutenda pambuka.’ 14 Vinu wantu wakuwi
wamgalambukiti, pakawukiti kala, wawatumiti wajumbi
walongi, ‘Tumfira ndiri muntu ayu kaweri mfalumi gwetu.’ 15
“Muntu ulii pawamtyeka kala kuwera mfalumi kawuyiti ukaya.
Palii kawashemiti wantumintumi wakuwi kafira kavimani
ntambu ya kila muntu kapata mpiya zininga kuliku ntambu
yakawayupiti. 16 Ntumintumi gwa kwanja kiza na kulonga,
‘Mtuwa, mpata mpiya lilongu nentu ya mpiya yimu yagunupiti.’
17 Nayomberi kamgambira, ‘Gutenda weri, gwenga gwa
ntumintumi guherepa! Toziya guwera gwa mwaminika kwa
shintu shididini, hanukutuli guweri mkulu kwa lushi zya
milongu.’ 18 Ntumintumi gwa pili kiza na katakula, ‘Mtuwa,
mpata mpiya zyamuhanu nentu ya mpiya yimu yagunupiti.’
19 Kwa yumu ayu kamgambira, ‘Haguweri mkulu gwa lushi
zya muhanu.’ 20 “Ntumintumi gwingi kiza na kutakula,
‘Mtuwa, mpiya yaku ayi, ntawiti mushitambala. 21 Nukutuliriti
gwenga toziya gwenga gwa muntu gukalipa. Gwenga
gutolaga shilii shaku ndiri na kubena shilii shaguyala ndiri.’
22 Nayomberi kamgambira, ‘Gwenga gwa ntumintumi gufaa
ndiri! Nukutoza kulawirana na visoweru vyaku! Guvimana
neni muntu nkalipa, ntola shilii shashiwera ndiri shaneni na
mbenanga vilii vyanyala ndiri.’ 23 Su iwera hashi gutuliti ndiri
mpiya zyangu muluhanja? Pambuyiti hampati mpiya yangu
pamuhera na mota yakuwi.” 24 “Shakapanu kawagambira
woseri yawaweriti wagoloka palii, ‘Mmupoki mpiya ayi na
mumupi ntumintumi ulii yakongeriti mpiya lilongu.’ 25 Kumbiti
womberi wamgambira, ‘Mtuwa, ayu kana mpiya kala mala
lilongu!’ 26 Nayomberi kawankula, ‘Nukugambirani woseri
yawawera na shintu, hawongelerwi, kumbiti woseri yawahera
na shintu, ata shilii shididini shawawera nashi hawawapoki.
27 Vinu woseri walii yawaweriti wangondu wangu yawanfira
ndiri neni nweri mfalumi gwawu, muwajegi panu na kuwalaga
palongolu pa masu gangu!’” 28 Yesu pakatakuliti kala aga,
su kawalonguleriti kugenda Yerusalemu. 29 Pakaweriti
pakwegera kusoka Betifagi na Betaniya, mulugongu lwa
Mizeyituni, kawatumiti wafundwa wawili 30 kawagambira,
“Mgendi mushijiji sha palongolu penu, pamwingira hamwoni
punda wamtawa mweni hakenitumiki na muntu. Mumyopoli
na mumjegi panu. 31 Muntu yoseri pakawakosiya, iwera
hashi mwankumyopola, mumgambiri Mtuwa kamfira.” 32
Wagenditi munjira yawu, wawona kila shintu Yesu ntambu
yakawagambiriti. 33 Pawaweriti wankumyopola punda
ulii, weni yawawera na punda wawakosiya, “Iwera hashi
mwankumyopola punda ayu?” 34 Nawomberi wamwankula,
“Mtuwa kamfira,” 35 su wamjega punda ulii kwa Yesu.
Shakapanu wamyalikira nguwu zyawu pampindi pa punda
na wamtanga Yesu kumkweniziya pampindi pakuwi. 36
Yesu kendereya na mwanja, na wantu wayalika nguwu
zyawu munjira. 37 Pakasokiti pakwegera na Yerusalemu,
panjira panda ya lugongu lwa Mizeyituni, lipinga likulu lya
wafundwa wanjiti kutenda lusheka na nemeleru walonga
mayagashii Mlungu na kumkwisa yomberi kwa liziwu likulu
pawatakula mauzauza makulu wagawoniti, 38 “Mlungu
gumtekeleri mfalumi yakiza mulitawu lya Mtuwa! Ponga
iweri kumpindi nentu kwa Mlungu na ukwisa uweri kwa
Mlungu!” 39 Shakapanu Wamafalisayu wamu mulipinga
lilii lya wantu wamgambira Yesu, “mfunda, guwanyamaziyi
wafundwa waku.” 40 Yesu kawankula, “Nukugambirani,
handa pawanyamalila, mabuhi aga haganji kubotanga.”

41 Pawasokiti pakwegera na lushi lwa Yerusalemu, na
pakaluwona kanjiti kululilira, 42 kalonga, “Meguvimani!
Leru ayi vitwtatira vijega ponga. Kumbiti vinu galififa
pamasu paku. 43 Shipindi shankwiza ndo sheni wangondu
waku hawakuzyengeti kwa maboma, hawakupingili na
kukubabanika wega zoseri. 44 Hawakwagamiziyi gwenga
na wantu yawalikala mngati, hapeni wakulekeli ata libuwi
limu panani pa limonga, toziya gushimana ndiri shipindi sha
Mlungu pakakwiziriti kukulopoziya.” 45 Shakapanu Yesu
kingiriti Mnumba nkulu ya Mlungu na kanja kuwawinga
walii yawawuza vintu palii, 46 kawagambira, “Walembiti
mumalembu, Mlungu pakalonga, ‘Numba nkulu ya neni
hayiweri numba ya kusalira.’ Kumbiti mwenga muyitenda
mpanga ya wapoka.” 47 Kila lishaka Yesu kaweriti kankufunda
Mnumba nkulu ya Mlungu. Watambika wakulu na wafunda
wa Malagaliru, na wakulu wa wantu wafiriti kumlaga, 48
kumbiti wasinditi ntambu yakutenda aga, toziya wantu woseri
waweriti wankumpikinira weri kila shisoweru shakatakuliti, na
wafiriti ndiri kukosa shisoweru ata shimu.

20 Lishaka limu Yesu kaweriti kankuwafunda wantu
Mnumba nkulu ya Mlungu na kuvibwera visoweru
viwagira, watambika wakulu na wafunda wa Malagaliru,
pamuhera na wazewi, wiziti 2 na wamgambira, “Gutugambiri,
gutenda vintu vyoseri avi kwa uwezu wa gaa? Ndo gaa
yakakupiti uwezu wa kutenda aga?” 3 Yesu kawankula, “Vinu
naneni hanuwakosiyi. Mung'ambiri, 4 uwezu wa kubatiza wa
Yohani Mbatiza ulawiti kumpindi ama ulawiti kwa wantu?”
5 Womberi wanjiti kuligambirana weni, “Hatulongi hashi?
Patulonga, ‘Ulawiti kumpindi,’ yomberi hakatakuli, ‘Iwera
hashi munjimira ndiri?’ 6 Kumbiti patulonga, ‘Ulawa kwa
wantu,’ lipinga lyoseri lya wantu panu hawatugumi mabuhi,
toziya woseri wavimaniti kuwera Yohani kaweriti mbuyi gwa
Mlungu.” 7 Su wamwankula, “Tuvimana ndiri uwezu wakuwi
ulawiti koshi.” 8 Yesu kawagambira, “Vira neni hapeni
nuwagambirani ntenda vitwatira avi kwa uwezu wa gaa.” 9
Yesu kawagambiriti wantu mfanu agu, “Kweniti na muntu
yakayaliti mizyabibu mulirambu, kawazimila wakulima na
mweni kagenditi mwanja, kalikaliti kulii shipindi shivuwa. 10
Shipindi sha kubenanga zyabibu shisokiti, kamtumiti mmanda
kagendi kwa wakulima, kakatoli seemu ya mabenangu ga
lirambu lya mizyabibu. Kumbiti wakulima wamkomanga
ntumintumi ulii na wamuwuziya ukaya mawoku hera. 11
Su kamtumiti ntumintumi gwingi, kumbiti wakulima walii
wamkoma kayi na kumtendera vidoda, na wamwuziya
ukaya mawoku hera. 12 Kamtumiti ntumintumi gwa tatu,
wakulima wamkoma mpaka kawera na vironda, shakapanu
wamuwingawinga. 13 Mweni kana lirambu kalikosiya,
‘Hantendi hashi? Hanumtumi mwana gwangu yanumfira,
neni wera na unakaka hawamupanani ligoya!’ 14 Kumbiti
wakulima walii pawamwoniti, wanja kuligambira, ‘Ayu ndo
mhala gwakuwi. Tumlagi, uhala wakuwi hawuweri wa
twenga!’ 15 Su wamlaviya kunja kulirambu, wamlaga.”
Yesu kawakosiya, “Yakana lirambu ulii hakawatendi hashi
wakulima walii? 16 Hakizi kuwalaga wakulima woseri, na
hakawapanani wakulima wamonga lirambu lilii lya mizyabibu.”
Wantu pawapikaniriti, watakula, “Iwezekana ndiri!” 17 Yesu
kawaloliti na kukosiya, “Su Malembu aga Mananagala gana
mana gaa? ‘Libuwi lyawalilemiti wanyawa wa numba, vinu
ligalambuka na liwera libuwi lyaliwera na mana nentu kuliku
goseri.’ 18 Muntu yoseri pakaguwa pampindi pa libuwi
hakamegeki vipandi vipandi, na libuwi palimtulukira muntu
yoseri, halimtendi.” 19 Wafunda wa Malagaliru na watambika
wakulu wafiriti kumbata, toziya wavimaniti mfanu agu guweriti
kankuwatakula womberi, kumbiti palii wawatiriti wantu. 20
Su waweriti wankusakula shipindi shifaa. Wawapanani
wantu wamu mpiya walitendi waheri, su wawatuma wagendi
kumjera Yesu kwa kumkosiya, su wawezi kumbata na
kumjega kwa wakulu wa serikali ya Rumi. 21 Walolalo walii
wamgambira Yesu, “mfunda, tuvimana ntambu yagutakula
na kufunda vitwatira vya nakaka. Tuvimana gwenga gwahera
ubagula kwa muntu yoseri ulii, kumbiti gwenga gufunda
unakaka wa vintu vyakafira Mlungu. 22 Gutugambiri, handa
vya halali ama vyahalali ndiri kulipa kodi kwa Kaisari!” 23
Kumbiti Yesu kavimaniti shawafira na kawagambira, 24
“Mnanguziyi mpiya. Sheni sha mumpiya sha gaa na malembu
yagalembwa mumpiya?” Wamwankula, “vya Kaisari.” 25 Su
Yesu kawagambira, “Su vya Kaisari mpanani Kaisari na vya
Mlungu mpanani Mlungu.” 26 Waweza ndiri kumbata kwa
shisoweru shoseri palii palongolu pa wantu, su wanyamaliti,
pawalikangasha ntambu yakawankuliti. 27 Shakapanu
Masadukayu wamu, yawalongaga wantu yawahowa hapeni
wazyuki, wamwiziriti Yesu na kulonga, 28 “mfunda, Musa
katulembiriti Lilagaliru ali, ‘Muntu pakahowa na kumleka
mdala yakahera mwana, mpaka mlongu gwakuwi kamtoli
mkenja ulii su kamleleri wana mlongu gwakuwi yakahowiti.’
29 Vinu kuweriti na walongu saba. Mkulu yakalongoleriti
kumyuga kahowa pakaleka ndiri mwana. 30 Mlongu gwa
pili kamuyuga mdala mkenja ulii, 31 na mlongu gwa tatu
ntambu ira, vitwatira viweriti vira virii kwa woseri saba,
wahowiti pawaleka ndiri wana. 32 Upeleru wakuwi na mdala
mkenja ulii kahowiti vira. 33 Vinu mulishaka lya wahowiti
kuzyuka, mdala ulii hakaweri gwa gaa? Toziya woseri saba
wamuyugiti.” 34 Yesu kawankula, “Mushipindi ashi wapalu

wayuga wadala, (aiōn g165) 35 kumbiti wapalu na wadala
weni Mlungu hakawatangi kuwera mushipindi sha kuzyuka,
hapeni wapalu wayugi wala wadala kuyugwa. (aiōn g165) 36
Hawaweri gambira wantumintumi wa kumpindi na hapeni
wahowi. Womberi ndo wana wa Mlungu, toziya wazyuka
kulawa kwa wahowiti. 37 Kumbiti Musa kalanguziyiti weri
kuwera yawahowiti hawazyuki. Mumalembu Mananagala
galembitwi shakatakuliti Mtuwa ndo Mlungu gwa Aburahamu,
na Mlungu gwa Isaka, na Mlungu gwa Yakobu. 38 Mlungu
ndo gwa yawawera wakomu, na Mlungu ndiri gwa wahowiti,
kwakuwi woseri walikala." 39 Wafunda wamu wa Malagaliru
watakula, "mfunda guwankula weri!" 40 Watakuliti hangu
toziya wasinditi kumkosiya kayi makosiwu gamonga. 41 Yesu
kawakosiya, "Watakula hashi kulonga Kristu kawera mwana
gwa Dawudi? 42 Mweni Dawudi kalemba kala mushintola
sha Zaburi, 'Mtuwa kamgambiriti Mtuwa gwangu, Gwikali
kumliwu kwaneni 43 Mpaka nuwatuli wangondu waku kuwera
shiti sha kutulila magulu gaku.' 44 Dawudi kamshemiti
yomberi, 'Mtuwa.' Hayiweri hashi Mesiya kaweri mwana gwa
Dawudi?" 45 Yesu kawagambira wafundwa wakuwi kulongolu
kwa wantu woseri, 46 "Muliloleri weri kuusu wafunda wa
Malagaliru, weni wafira kugendagenda pawavalira lihabiti
na wafira kulamsiwa kwa ligoya pahala pa masoku, weni
wasyagula kulivaga pahala pa ligoya munumba zya Mlungu,
na pahala paherepa mumsambu, 47 Wawagambira wakenja
mpayu na kuwapoka numba zyawu na pawaluwa Mlungu
luwi ntali! Azabu yawu hayiweri nkulu nentu!"

21 Yesu kalola wega zoseri, kawawona wantu walunda
pawatula mafupu gawu mulisanduku lya luhanja
Mnumba nkulu ya Mlungu, 2 vira virii kamwoniti mkenja
muhushu nentu pakatula senti ndidika mbili zya mpiya.
3 Kawagambira, "Nukugambirani kuwera nakaka mkenja
muhushu ayu kalaviya zivuwa kuliku woseri wamonga.
4 Wamonga walaviyiti mafupu gawu galii gagaziditi
muulunda wawu, kumbiti muhushu ayu kwa uhushu wakuwi
kalaviya vyoseri vyakalitumbiriti." 5 Wantumini wamu
waweriti wankutakula kuusu Numba nkulu ya Mlungu,
ntambu yawaherepeziya kwa mabuhi gaherepa na mafupu
wagalaviyiti kwa Mlungu. Yesu kawagambira, 6 "Goseri aga
gamgalola, shipindi shankwiza peni hapeni lisigali libuwi
limu pahala pakuwi, kila shintu hashiharibiwi." 7 Womberi
wamkosiyiti, "mfunda, visoweru avi havilawili ndii? Hashilawiri
shishi kutulanguziya kuwera shipindi ashi shankwiza?" 8
Yesu kawankula, "Mliloli weri, nawawazyangani. Wantu
wavuwa hawizi pawatakula shisoweru shangu, hawizi na
kulonga, 'Neni ndo mweni!' Na 'Shipindi hashizi!' Kumbiti
namuwafata. 9 Namtira pampikanira ngondu na ndewu,
vintu vyoseri avi mpaka vilawiri kwanja, kumbiti upeleru
wa vitwatira avi wankali." 10 Yesu kendereya kutakula, "Isi
yimu hailikomangi na isi yimonga, na ufalumi umu haulikomi
na ufalumi umonga. 11 Hakuweri na malendemeru makulu
ga isi na hakuweri na njala na ulweri wa tawuni pahala
poseri, hakuweri na vitwatira vya kutiliziya na lilangaliru
likulu kulawa kuliyera. 12 Pamberi pagalawira goseri aga,
hawawabati na kuwatabisiya na hawawajegeni munumba za
Mlungu na kuwatula muvibetubetu, hawawajegeni kulongolu
kwa wafalumi na wakulu toziya munamini neni. 13 Ayi
hayiweri lupenyu lwenu kuvibwera visoweru viwagira. 14
Kumbiti muvimani mumyoyu mwenu, namlihola ntambu ya
kujiteteya, 15 toziya Namweni neni hanuwapanani mwenga
lulimi na luhala vyeni wangondu wenu woseri hapeni wawezi
kusindana naga na kugalema gamtakula. 16 Hagugalambukwi
na mawu na tati gwaku, na walongu waku, na waganja waku,
na wamonga pakati penu hawawalagi. 17 Wantu woseri
hawawakalalirani mwenga toziya ya litawu lyaneni. 18 Kumbiti
hapeni luagamili ata luvili lumu mumituwi mwenu. 19 Muweri
pamgangamala mumoyu, hamliponiziyi weni. 20 "Pamwona
Yerusalemu guzyengetwa na wangondu, su hamvimani
kuwera shipindi shisoka peni isi ayi hayiharabisiwi. 21
Woseri yawalikala Muyudeya watugili mulugongu, woseri
yawawera mulushi wawuki, na woseri yawawera mumalambu
nawawuya mulushi. 22 Toziya mashaka aga hagaweri
'Mashaka ga kutoza,' kulanguziya koseri kwakulembitwi
mumalembu Mananagala gatimii. 23 Shondi shondi wamawu
yawawera na yinda na walii yawanoniziya mumashaka galii!
Toziya hakuweri na malweri gavuwa muisi, na utoza wa
Mlungu hawuwayizili wantu awa. 24 Wamonga hawawalagi
kwa upanga, na wamonga hawawatuli muvibetubetu muisi
zoseri, na hawawatoli lopola mumaisi goseri na Yerusalemu
hayitimbwi na wantu yawamumana ndiri Mlungu mpaka
shipindi shawu pashimalilika. 25 "Hakuweri na lilangaliru
mumshenji, na mulyezi, na muntondu. Pasipanu wantu
woseri yawaweriti muisi zoseri hawaweri na uhushu, lyoga
lya kulishera kwa mtukuliru gwa makupala ga bahari
na mihenyuhenyu yakuwi. 26 Wantu pawafuwa myoyu
kwa lyoga, pawalola vitwatira vyeni havilawili pasipanu,
makakala ga kumpindi hagatikinyiki. 27 Shipindi shilii Mwana
gwa Muntu hakalawili, pakiza mumawingu pakawera na
makakala pamuwera na ukwisa mkulu. 28 Vintu avi pavyanja
kulawira, mkalamuki na mnyasuli mituwi yenu kumpindi toziya
ulopoziwu wenu wapakwegera." 29 Yesu kawagambiriti mfanu
agu, "Mguloli mtera gwa mkuyu na mitera yamonga yoseri.
30 Pamuwoniti mihamba yankwanja kumera, muvimana

kuwera shipindi sha kutowa vula shapakwegera. 31 Ntambu
ira ayi, pamwona vitwatira avi vyankulawira, muvimani handa
Ufalumi wa Mlungu wapakwegera. 32 “Mliholi kuwera vintu
vyoseri havilawili huti pamberi pa wantu woseri yawalikala
vinu kuhowa. 33 Kumpindi na pasi panu hazipiti, kumbiti
visoweru vyangu hapeni vipiti. 34 “Mliloleri weri! Namuwera
vyambojola bojola, na lukologelu na lyaliya, ama pamlilola
weri ndiri lishaka lilii halikwizireni vumu hera, 35 gambira
mgomiziwu. Toziya haguwayizili kwa wantu woseri yawalikala
pahala poseri pasi panu. 36 Mwenga mulikali masu na
mumluwi Mlungu mashaka goseri su mpati makakala ga
kugenda weri muvitwatira vyoseri vyeni ndo havilawili na
kugoloka kulongolu kwa Mwana gwa Muntu.” 37 Mashaka
goseri paliwala, Yesu kaweriti kankufunda Mnumba nkulu ya
Mlungu, na pamihi kaweriti kankugenda kulikala mulugongu
lwa Mizeyituni. 38 Kila pamandawila wantu woseri wagenditi
Kunumba nkulu ya Mlungu kumpikinira.

22 Msambu gwa mabumunda gachechema ndiri,
yagushemwa Pasaka guweri sambira gusoka. 2
Watambika wakulu na wafunda wa Malagaliru waweriti
wankusakula njira ya kumlaga Yesu kwa bada, toziya
wawatiriti wantu. 3 Shetani kamwingiriti Yuda, yawamshema
Isikariyoti, yumu gwa wantumini walii lilongu na wawili.
4 Su Yuda kagenditi na kuyowera na Watambika wakulu
na walolera wa numba nkulu ya Mlungu ntambu ya
kumgalambuka Yesu kwawomberi. 5 Womberi weniti
manemu na wayoweriti na yomberi wamlipi mpiya. 6 Yuda
kajimiliti, na kaweriti kankusakula lupenyu luherepa lwa
kumlaviya Yesu kwawomberi pota na lipinga lya wantu
kuvimana. 7 Lishaka lisokiti lya msambu gwa mabumunda
gachechema ndiri, wakondolu wa shiboga sha Pasaka
pawawadumuliti. 8 Yesu kawatumiti Peteru na Yohani,
kawagambira, “Mgendi mwakatunyawili shiboga sha Pasaka
tupati kuliya.” 9 Womberi wamkosiyiti, “Gufira twakanyawi
koshi?” 10 Yesu kawankula, “Pamgenda mulushi, hamliwoni
na mpalu yakalitwika shiwiga sha mashi. Mmufati mpaka
mnumba pakayingira, 11 mumgambiri mweni kana numba,
‘mfunda kankukosiya, shakoshi shumbakati mweni handiyi
Pasaka pamuhera na wafundwa wangu?’ 12 Yomberi
hakawalanguziyi numbakati nkulu mugorofa wayiherepeziya,
munyawi amu.” 13 Wagenditi na woniti kila shintu sawa
ntambu Yesu yakawagambiriti, wanyawa shiboga sha
Pasaka. 14 Shipindi pashisokiti, Yesu kalikaliti kuliya shiboga
pamuhera na wantumintumi wakuwi. 15 Kawagambira, “Nfira
nentu kuliya Pasaka ayi pamuhera na mwenga pamberi pa
kundabisiya! 16 Nukugambirani ayi ndo Pasaka ya upeleru
kuliya na mwenga mpaka palii payiwera kala mu Ufalumi
wa Mlungu.” 17 Shakapanu Yesu katola shikombi, kalonga
mayagashii Mlungu, kalonga, “Muwanki shikombi ashi na
mlandiri woseri. 18 Nukugambirani, kwanjira vinu hanandi
kayi ndiri divayi ayi mpaka Ufalumi wa Mlungu pawiza.” 19
Shakapanu katoliti libumunda, kalonga mayagashii Mlungu,
kalimega na kawapanana womberi pakalonga, “Ayi ndo
nshimba ya neni yailaviwa kwajili ya mwenga. Mtendi hangu
kwa kunhola neni.” 20 Viraa avi, kawapanana shikombi
sha divayi pawaliyiti kala shiboga, pakalonga, “Lutekeru
alu ndo lipatanu lya syayi lyalilaviyitwi kwa mwazi gwangu
wagwitika toziya ya mwenga 21 “Mloli! Ulii yakang'alambuka
ka palaa kankuliya pamuhera naneni. 22 Mwana gwa Muntu
hakahowi ntambu yakafiriti Mlungu, kumbiti shodi kwa muntu
yakamgalambuka!” 23 Palaa wanjiti kulikosiya weni, su gaa
pakati petu hakatendi shitwatila ashi. 24 Kulawiriti likakatala
pakati pa wantumintumi walii gaa ndo hakawezi kuwera
mkulu pakati pawu. 25 Yesu kawagambira, “Wafalumi wa
maisi yawawera ndiri Wayawudi yawakolamlima wantu wawu
kwa makakala, nawomberi pawawashema ‘Waganja wa
wantu.’ 26 Kumbiti nayiwera hangu pakati penu, kumbiti
ulii yakaweriti mkulu pakati penu ndo kalazima kaweri
mdidiki gwa woseri, na yakawera mlongoziya ndo kaweri
ndundami. 27 Gaa yakaweriti mkulu, ulii yakalikala pasi kuliya
shiboga, ama ulii yakatumika? Imanikana ulii yakalikala
pameza kuliya shiboga! Kumbiti neni ndo nandundami pakati
penu. 28 “Mwenga mlikala pamuwera na neni shipindi
shoseri sha kujerwa kwangu, 29 gambira Tati gwangu
ntambu yakanupiti ukolamlima, su naneni hanuwapanani
ntambu ira ayi. 30 Hamlii na kulanda pameza pangu mu
Utuwa wangu na hamulikali muvibanta vya ufalumi kugatoza
makabila lilongu na mawili ga Israeli. 31 “Simoni, Simoni!
Gupikaniri! Shetani kapatiti ruusa ya kuwajera mwenga
mawoseri, kuvilaviya viherepa kulawa muvidoda, gambira
mkulima pakapeta nganu kulawa mumakapi. 32 Kumbiti neni
nankuluwira kwa Mlungu, Simoni njimiru yaku nayidodomera.
Nagwenga pagumbuyira, guwatangi wayagu.” 33 Peteru
kamwankula, “Mtuwa, neni ng'enda kala pamuhera na
gwenga mushibetubetu, na ata kuhowa pamuhera na
gwenga.” 34 Yesu kamuwankula, “Nukugambira gwenga
Peteru, pamberi njogolu hakeniwiki leru hagunemi mala
ndatu.” 35 Shakapanu Yesu kawakosiyiti wantumintumi
wakuwi, “Shipindi shanuwatumiti pota na mpiya, na muhaku
ama vilwatu, mpungukiwitwi shintu shoseri?” Wamwankula,
“Ndala.” 36 Yesu kawagambira, “kumbiti vinu, ulii yakawera
na muhaku gwa mpiya kagutoli, yakahera na upanga,
kawuzi nguwu yakuwi na kahemeri upanga umu.” 37 “Toziya

nukugambirani, Malembu Mananagala galembwa, ‘Wamtuliti
shipinga shimuwera pamuhera na wavidoda,’ ndo mpaka
gatimii kwa neni, toziya shawalemba kuusu neni shankwiza
kuwera nakaka.” 38 Wantumintumi walonga, “Guloli Mtuwa!
Panu kwana mapanga mawili!” Yesu kalonga, “Ayi itosha!” 39
Yesu kalawa mulushi na kugenda, ntambu yaiweriti ntambu
yakuwi, kagenda mpaka kulugongu lwa mizeyituni, wafundwa
wakuwi wamfata. 40 Pakasokiti kuliya kawagambiriti, “Mluwi
Mlungu namwingira mukujerwa.” 41 Shakapanu kawaleka
kagenda utali wa muntu kuweza kuguma libuwi, kasuntama
na kumluwa Mlungu. 42 Kalonga, “Tati pagufira, guyiwusiyi
nkata ayi ya ndabiku kwa neni. Ata hangu, mafiliru gaku
gafiliziwi, pota ganeni ndiri, ira gutendi ntambu yagufira
gumweni.” 43 Palaa wamahoka wa Mlungu kulawa kumpindi
wamlawira, su wamtanga. 44 Pakaweriti mu kutama nentu,
kamluwiti Mlungu na livuki limlawiti gambira matoni ga mwazi,
gaturukiti pasi. 45 Pakaluwiti kala, kawawuyiriti wafundwa
wakuwi, kawawoniti wagonja mpota, womberi waweriti na
hinginiku. 46 Kawagambira, “Iwera ashi mgonja? Mwimuki
na mluwi, namwingira mukujerwa.” 47 Yesu pakaweriti
kankali kankuyowera, lipinga lya wantu liza palilongoziwa na
Yuda, yumu gwa walii wafundwa lilongu na wawili. Yuda
kamgenderiti Yesu na kumnonera. 48 Yesu kamgambira,
“Yuda! Hashi gwankumgalambuka Mwana gwa Muntu kwa
kumnona?” 49 Wantumini yawaweriti pamuhera na Yesu
pawagawoniti galii gagalawira, womberi wakosiya, “Mtuwa
tutumii mapanga getu?” 50 Na yumu gwawu kamkomiti
upanga ntumintumi gwa Mtambika Mkulu na kamdumula
likutu lyakuwi lya kumliwu. 51 Palaa, Yesu kalonga, “Ayi
itosha!” Kalishinkula likutu lya muntu ayu, kamuponiziya.
52 Shakapanu Yesu kawagambira watambika wakulu, na
wakulu wawalolera wa Numba nkulu ya Mlungu na wazewi
wawiziti kumubata, “Hashi, mwiza na mapanga na vindonga
kumbata gambira neni na mpoka? 53 Kila lishaka panweriti
pamuhera na mwenga Mnumba nkulu ya Mlungu mumbata
ndiri. Kumbiti ashi ndo shipindi shenu asa, ndo shipindi sha
ukolamlima wa luwindu.” 54 Wamubatiti Yesu na kugenda
nayu ukaya kwa Mtambika Mkulu, na Peteru kaweriti
kankumfata kwa kutali. 55 Motu waguwashiti pakati pa
uwa, na Peteru kaweriti pamuhera na woseri weni waweriti
walikala pamuhera pawayoterata motu. 56 Ntumintumi yumu
mdala pakamwoniti Peteru kalivaga pakwegera na motu,
kamjodoleriti masu na kalonga, “Muntu ayu kaweriti vira
pamuhera na Yesu!” 57 Kumbiti Peteru kaberiti pakalonga,
“Ndala gwenga, neni nummana ndiri!” 58 Shakapanu hera,
muntu yumonga kamwona Peteru na kalonga, “Gwenga gwa
yumu gwawu!” Kumbiti Peteru kawankula, “Mtuwa gwenga,
neni ndiri!” 59 Na lisaa limu pamberi, muntu yumonga
kamsisitiza pakatakula, “Nakaka ayu kaweriti pamuhera na
Yesu, toziya ayu ndo Mgalilaya vira!” 60 Peteru kamwankula,
“Mtuwa gwenga, nuvimana ndiri ntambu yagutakula!” Palaa
palii, pakaweriti kankali kankuyowera, njogolu kawika. 61
Mtuwa kagalambuka na kumlola Peteru, na Peteru kalihola
galii Mtuwa gakamgambiriti, “Leru pamberi njogolu keniwika
hagunemi mala ntatu.” 62 Peteru kawukiti kugenda kunja,
na kalila nentu. 63 Wantu walii waweriti wankumlolera
Yesu, wamkomiti na kumhigira. 64 Wamtawiti shitambala
kusheni, na wankumkosiya, “Gutungi! Gani yakakukomiti?”
65 Wamlavilira visoweru vivuwa vya kumwigilanga. 66
Lishaka lyalifatiti Yesu wamjegiti mushizyungu. Pashizyungu
kuweriti na wazewi na watambika wakulu na wafunda wa
malagaliru, womberi waliwoniti pamuhera na Yesu wamjegiti
kulongolu kwawu. 67 Nawomberi wamgambira, “Gutugambiri!
Hashi, gwenga gwa Kristu?” Su Yesu kawagambira, “Ata
panuwagambira, hapeni mnjimiri, 68 handa panuwakosiya
hapeni mnankuli. 69 Kwanjira vinu, Mwana gwa Muntu
hakalivagi uwega wa kumliwu wa Mlungu kana makakala
goseri.” 70 Woseri walonga, “Ndo kulonga gwenga gwa
Mwana gwa Mlungu?” Nayomberi kawankula, “Mwenga
mtakula handa ndo Neni.” 71 Nawomberi walonga, “Tufira
ndiri kayi ukapitawu umonga? Twaweni tupikanira shilii
shakatakuliti.”

23 Shikundi shoseri wagolokiti, wamjega Yesu kulongolu
kwa Pilatu, 2 Wanja kumsitaki, pawalonga, “Tumwoniti
muntu ayu kankuwasongiziya wantu wetu, na kuwaberiziya
wantu kumupanana kodi Kaisari, pakawagambira Kristu
mweni ndo, mfalumi.” 3 Pilatu kamkosiyiti yomberi, “Hashi,
gwenga ndo Mfalme gwa wayawudi?” Yesu kamuwankula,
“Gwenga gulonga.” 4 Pilatu kawagambira watambika wakulu
wa numba ya Mlungu na lipinga lya wantu, “Mona likosa
ndiri lyoseri kwa muntu ayu.” 5 Kumbiti womberi wanjiti
kulonga kankuwazongiziya, “Kwa mafundu gakuwi kanjiti
kutenda ndewu pakati pa wantu woseri mu Yudeya. Kanjiti
mu Galilaya na vinu kiza panu.” 6 Pilatu pakapakiniriti aga,
kakosiya, “Hashi, muntu ayu ka mwenikaya gwa Galilaya?”
7 Pakavimaniti handa Yesu kalawiti lushi lwalukolitwimlima
na Herodi, su kamjegiti kwa Herodi, ndo mweni yakaweriti
mu Yerusalemu shipindi shilii. 8 Herodi kanemeleriti nentu
pakamwoniti Yesu, toziya kapikaniriti kala visoweru vyakuwi,
su kaweriti kankuhepera kumwona yomberi kwa shipindi
shivuwa. Kaweriti kankutumbira kawoni Yesu pakatenda
mauzauza. 9 Su Herodi kamkosiyiti Yesu makosiwu gavuwa,
kumbiti Yesu kamwankula ndiri. 10 Mtambika mkulu gwa

numba ya Mlungu na wafunda wa Malagaliru walawiriti
pawulongoru, walaviyiti masitaka gawu kwa makakala nentu.
11 Herodi pamuhera na wanjagila wakuwi, wamwayibishiti
Yesu na kumtendera lidufiya, shakapanu wamvalisiya nguwu
ya shifalumi, na wamuwuziya kwa Pilatu. 12 Kwanjira
lishaka lilii, Herodi na Pilatu wawera maganja, pamberi pa
shipindi shilii waweriti wangondu. 13 Su Pilatu kawashemiti
pamuhera, watambika wakulu wa numba ya Mlungu, na
walongoziya na wantu 14 kawagambira, “Mumjega muntu
ayu kwaneni pamlonga kaweriti kawasongiziya wantu
wawulemi ufalumi wa Rumi. Vinu mpikiniri! Pandoliti kala
weri shitwatila ashi pawulongolu penu, mona ndiri likosa
lyoseri kwa masitaka genu kwakuwi. 15 Wala Herodi kawoniti
ndiri likosa, su kamuwuziyiti kwa twenga. Kwahera likosa
lya kumtenda muntu ayu kahowi. 16 Su hanuwalongeri
wamsyatangi viboku, hanumleki kagendi zakuwi.” 17 Kila
Mumsambu gwa Pasaka Pilatu kamlekiziyaga mtatilwa yumu
pakati pawu. 18 Lipinga lyoseri wabotanga pawalonga,
“Gumlagi ayu! Gutuvuguliri Baraba!” 19 Baraba wamtuliti
mushibetubetu toziya ya kutenda ngondu mlushi lulii, viraa
kalagiti wantu. 20 Pilatu kafiriti kumlekeziya Yesu, su katakula
kayi nawomberi. 21 Kumbiti womberi watenditi umatu,
“Gumkong'onderi misumali mulupingika! Gumkong'onderi
misumali mulupingika!” 22 Pilatu kawagambira mala ya tatu,
“Ashi katenda shidoda gaa? Mona ndiri likosa kwakuwi
limtendi yomberi wamlagi, su hanumsyatangi viboku, su
hanumlekeziyi.” 23 Kumbiti womberi wakazaniti kutenda
umatu kwa kubotanga kuwera Yesu mpaka kakong'onderwi
misumali mulupingika, na upeleru wawu wa kutenda umatu
ukanga. 24 Su Pilatu kaamuwiti ntambu yawafira womberi
gatendeki. 25 Kamvugulira kulawa mushibetubetu muntu
ulii yawamfiriti, ndomweni yawamtuliti mushibetubetu toziya
ya ngondu yakuwi na kulaga wantu, su kamlaviyiti Yesu
kwa womberi wamtenderi ntambu yawafira. 26 Pawaweriti
wankumjega, waliwoniti na muntu yumu yawamshema
Simoni gwa Kureni, kaweriti kankulawa muisi na kwingira
mlushi. Su wambata, wamtwika lupingika lulii kalutoli kumbeli
kwa Yesu. 27 Lipinga likulu lya wantu limfatiti, mngati
mwawu waweriti wadala wankudaya na kumlilira. 28 Yesu
kawagalambukira, kuwagambira, “Mwenga washina mawu
wa Yerusalemu! Namundilira neni, kumbiti mlililiri maweni na
wana wenu. 29 Toziya mashaka gankwiza, wantu hawalongi,
‘Mbaka kwa walii wagumba, yawaleriti ndiri ama kunonisiya
wana!’ 30 Hashiweri shipindi wantu pawayigambira migongu,
‘Gutuguwiri!’ Na kuvigambira vigongu, ‘Gutugubiki!’ 31
Kwa mana, handa wantu wankugutendera mtera gwankali
kuyuma ntambu hayi, hayiweri hashi kwa mtera guyuma?”
32 Wawatoliti viraa wantu wamonga wawili, wadoda wawalagi
pamuhera na Yesu. 33 Pawasokiti kala pahala pawapashema,
“Shipalakasa sha mtuhi,” Yesu ndo wamkong'onderiti
misumali mulupingika pamuhera na walii wadoda wawili,
yumu uwega wakuwi wa kumliwu na yumu uwega gwakuwi
gwa kumshigi. 34 Yesu kalonga, “Tati guwalekeziyi toziya
wavimana ndiri vyawatenda.” Shakapanu wagawana nguwu
zyakuwi kwa kugalambula simbi. 35 Wantu wawagolokiti palii
pawamlola. Na walongoziya wamtendera lidufiya pawalonga,
“Kawalopoziya wamonga, vinu kalilopoziyi mweni, handa
mweni ndo Kristu, msyagula gwa Mlungu!” 36 Wanjagira
wamtenderiti vira lidufiya, wamgenderiti wamupa icheshema
37 pawalonga, “Handa nakaka gwenga ndo Mfalumi gwa
Wayawudi, gulilopoziyi gumweni.” 38 Vira vilii malembu
aga wagatula kumpindi kwakuwi, “Ayu ndo Mfalumi gwa
Wayawudi.” 39 Yumu gwa walii wadoda yawakong'onderitwi
misumali palupinjika, kamwigilanga Yesu pakalonga, “Hashi,
yanakaka ndiri gwenga ndo Kristu? Su gulilopoziyi gumweni,
gutulopoziyi na twenga vira.” 40 Kumbiti mdoda gwingi
ulii kamkalipira muyaguwi pakalonga, “Gwenga gumtira
ndiri Mlungu ata padidini? Gwenga gupata azabu iraa ayi.
41 Gwenga na neni tustahili, mana aga ndo malipu ya
galii gatutenditi. Kumbiti muntu ayu katenda ndiri shidoda
shoseri.” 42 Shakapanu kalonga, “Gwenga Yesu! Gunholi
shipindi pagwingira muufalumi waku.” 43 Yesu kamwankula,
Nukugambira nakaka, lelu haguweri pamuhera na neni
muparadisu. 44 Iweriti yapata saa sita paliwala, mshenji
guleka kuwala, luwindu lugubikiti muisi yoseri mpaka saa
tisa, 45 lipaziya lya numba nkulu ya Mlungu lipantika vipandi
viwili. 46 Yesu kalila kwa liziwu likulu, Tati, mumawoku
gaku nuyitula rohu yangu. Pakalongiti hangu kahowa. 47
Paliya, mkulu gwa wanjagila pakawoniti kala galii gatendikiti
kamkwisa Mlungu pakalonga, “Nakaka ayu kaweriti muntu
muheri.” 48 Wantu woseri walii waweriti wajojinika toziya
ya shitwatila ashi, pawawoniti galiya gatendikiti, wawuyiti
ukaya kwawu pawahinginitiki. 49 Waganja wakuwi pamuhera
na wadala walii wamfatiti kulawa Galilaya, wagolokiti kwa
kutali kulola shitwatila shiliya. 50 Kuweriti na muntu yumu
litawu lyakuwi Yosefu, mwenikaya gwa shijiji shimu sha
Wayawudi shawashishema Arimatayu. Kaweriti muntu muheri
yakapananwa ligoya. 51 Kaweriti muntu yakashemitwi
Yosefu kulawa Arimatayu mlushi lwa Yudeya. Kaweriti
muntu mheri na yakapananwa ligoya, kaweriti kankuhepera
kwiza kwa ufalumi wa Mlungu. Tembera kaweriti Mjumbi
gwa shyoteramotu shikulu sha Wayawudi, kajimiliti ndiri
nawomberi majimiranu na matendu gawu. 52 Yomberi
kagenditi kwa Pilatu, kaluwa kamupi nshimba ya Yesu. 53

Su kasulusiya nshimba ilii kulawa mulupingika, kayizyengititi
sanda ya shitani, kayitula mulipumba lyaliweriti walisongola
mulitalawu, lyeni alyenitenderwi. 54 Lishaka lilii liweriti Ijumaa,
na matandiru ga lishaka lya kwoyera liweriti lyankuyanja. 55
Wadala walii waweriti wafatana na Yesu kulawa Galilaya
wamfatiti Yosefu, waliwona lipumba lilii ntambu yawatula
nshimba yakuwi. 56 Shakapanu wawuyiti ukaya, watanditi
uturi na malashi ga kuswaga nshimba ya Yesu. Lishaka lya
kwoyera woyeriti gambira malagaliru gaamuwiti.

24 Jumapili mandawira ndaa, wadala walii wagenditi
kulipumba pawatola na utuli ulii wawaunyawiti. 2
Wawoniti libuwi lilii libilingisiwa pampenku pa lipumba.
3 Pawingiriti mngati, wawoniti ndiri nshimba ya Mtuwa
Yesu. 4 Wagolokiti palii na waweriti wankulishera kwajili
shisoweru shilii, kamukamu hera wantu wawili wazivaliti
nguwu zimeremeta mbuu wagolokiti pakwegera na womberi.
5 Wadala walii wingiritwi na lyoga, wasuntama. Su wantu walii
wawagambira, “Iwera ashi mwankumsakula mkomu pakati
pa wahowiti? 6 Ka panu ndiri, kazyuka kala! Mliholi galii
gakawagambirani pakaweriti kulii Galilaya, 7 ‘Mwana gwa
Muntu mpaka wamlaviyi kwa wantu wanavidoda, nayomberi
hawamkong'onderi misumali mulupingika na lishaka lya tatu
hakazyuki kwanjira pakahowiti’” 8 Wadala walii waliholiti
vyakatakuliti Yesu, 9 walawiti mulipumba, na watakuliti vintu
avi vyoseri kwa wantumintumi walii lilongu na yumu na
wamonga wawaweriti paliya. 10 Hashina Mariya Magidalena
na Yoana na Maliya mawu gwa Yakobu, pamuhera na
wadala wamonga wawagenditi nawomberi ndo watakuliti
vintu vilii kwa wantumintumi. 11 Kumbiti wantumintumi
pawapikaniriti ntambu yawatakuliti wadala walii wahera
mana, su wawajimilira ndiri. 12 Su Peteru kalawiti na kagenda
pakatuga mpaka kulipumba, kasuntama na kawoniti sanda
hera. Kawuyiti ukaya pakawera kankulihola kwajili ya galiya
yagalawiriti. 13 Lishaka lilalirii, wantu wawili mngati mwa
wantu wawamfata Yesu waweriti wankugenda mushijiji
shawashishemiti Emawu, utali wa kilumita lilongu na yimu
kulawa Yerusalemu, 14 na waweriti wankuyowera kwajili
ya goseri galii yagalawiriti. 15 Pawaweriti wankuyowera
na kuligambiziyana, Yesu mweni kalawira na kugenda
pamuwera nawomberi. 16 Wamwoniti kwa masu, kumbiti
wamumana ndiri. 17 Yesu kawakosiya, “Mwankuyowera
shishi pamgendagenda?” Womberi wagoloka jii, sheni zyawu
zihinginikiti. 18 Muntu yumu pakati pawu, yawamshema
Kileopa, kamkosiya, “Hashi gwenga gwa muhenga gweka
yaku Kuyerusalemu yaguvimana ndiri vitwatira yavirawiriti
kulii mashaka aga?” 19 Yesu kawakosiya, “Vitwatila gaa?”
Womberi wamwankula, “Vitwatira vyavimpatiti Yesu gwa
Nazareti. Muntu ayu kaweriti mbuyi gwa Mlungu kana
uwezu kulongolu kwa Mlungu na kulongolu kwa wantu,
mukila shintu shakatakuliti na kutenda. 20 Watambika
wakulu na wakolamlima wetu wamlaviya wamtozi kuhowa,
na wamkong'ondera misumali palupinjika. 21 Na twenga
tulitumbira handa mweni ndo kaweri yumu yakagenda
kuikombola Israeli! Gamonga ga aga goseri, leru ndo lishaka
lya tatu kwanjira vitwatira avi pavirawiriti. 22 Wadala wamu
mushipinga shetu watusintuziya, pawagenditi kulipumba
mandawira putiputi, 23 su wayiwoniti ndiri nshimba yakuwi.
Wawuyiti pawalonga handa walawiritwi na wantumintumi
wa kumpindi, pawawagambiriti handa kaweriti mkomu. 24
Wamonga mushipinga mwetu wagenditi kulipumba, wawona
galii gawatakuliti wadala walii, su mweni wamwona ndiri.” 25
Shakapanu Yesu kawagambira, “Iwera hashi mwa wazigizigi
shiyasi ashi na myoyu yenu ikamala nentu kugajimira goseri
galii gatakulitwi na wambuyi wa Mlungu! 26 Hashi, ifiruwa ndiri
Kristu kukong'onderwa misumali mulupingika, shakapanu
kingiri muukwisa wakuwi?” 27 Na Yesu Kawagambira vitwatira
vyoseri vya vimuwusu mweni Mumalembu Mananagala
mushintola sha Musa na shawalembiti wambuyi woseri wa
Mlungu. 28 Pawaweriti pakwegera na shijiji shawashigenderiti,
Yesu katenda gambira kankwendereya na mwanja, 29
kumbiti womberi wamluwiti pawalonga, “Gwikali pamuwera
na twenga, mana kwinala, na pashiru pankwingira.” Su
kingira na kulikala pamuwera nawomberi. 30 Pakalivagiti
kuliya shiboga pamuwera na womberi, katola libumunda na
kulitekelera, shakapanu kalimega na kuwapanana. 31 Masu
gawu gavugukiti na wammana, kumbiti kawukiti pamasu
pawu. 32 Su waligambirana weni, “Hashi myoyu yetu iweriti
iyaka ndiri shipindi pakaweriti kankututakulira Malembu
Mananagala munjira kulii?” 33 Wawuka shipindi shilaa shilii
na wawuyiti Yerusalemu, wawoniti wantumintumi walii lilongu
na yumu na walii wamonga waweriti pamuwera pawalijojinira
34 na walonga, “Nakaka Mtuwa kazyuka! Kamlawira Simoni!”
35 Su wantumini wawili wawagambira ntambu yagawapatiti
munjira, na ntambu yawammaniti pakamega libumunda. 36
Wantu awili pawaweriti wankuwagambira aga, palaa paliya
Yesu mweni kagoloka pakati pawu na kawagambira, “Ponga
iweri na mwenga.” 37 Walilimuka na waweriti na lyoga
pawavimana wawona shihoka. 38 Su Yesu kawagambira,
“Iwera ashi mwana lyoga? Iwera ashi myoyu yenu itira?
39 Mloli mawoku gangu na magulu gangu na mloli neni
ndo mweni. Mumbati mundoli na hamvimani, mana shihoka
shahera nshimba na mafupa ntambu yamndola.” 40 Katakuliti
aga na kawalanguziyiti mawoku na magulu gakuwi. 41
Waweriti wankali pawagajimira ndiri, toziya ya manemu gawu

na wankali wankulishera, Yesu kawakosiyiti, “Mwanashu
shiboga shoseri panu shakuliya?” **42** Wamupa shipandi
sha somba wa kubanika, **43** kashitoliti na kushiiliya, woseri
pawamlola. **44** Shakapanu kawagambira, “Ayi ndo mana ga
visoweru vyanuwagambiriti pamweriti pamuhera na mwenga,
kila shintu shawalembiti kwajili ya neni Mulilagaliru lya
Musa, na mukulemba gawalembiti wambuyi wa Mlungu,
na mushintola sha Zaburi gawera nakaka.” **45** Shakapanu
kagavugula mahala gawu kugamana Malembu Mananagala,
46 na kawagambira, “Ashi ndo shawalembiti, Kristu mpaka
katabiki na mpaka kazyuki kulawa kwa wahowiti lishaka
lya tatu kwanjira pakahowiti, **47** nalitawu lyakuwi muujumbi
kwajili ya kuleka vidoda vyawatenda mpaka wawubweri kwa
isi zoseri, kwanjira Yerusalemu. **48** Mwenga mwa wakapitawu
wa vitwatira avi. **49** Na neni mweni hanuwajegerani ulii
mweni Tati yakalagiliti kumjega, su muheperi muisi uganu
mpaka pawakupanani makakala galawiti kumpindi kwakuwi.”
50 Su Kawalonguziyiti kunja kuisi mpaka Betaniya, kanyasula
mawoku gakuwi kumpindi, na kawatekelera. **51** Pakaweriti
kankuwatekelera, kawaleka, kanyasulitwi kugenda kumpindi
kwa Mlungu. **52** Womberi wamguwira, na wawuyiti kugenda
Yerusalemu, pawawera na nemeli nkulu, **53** na walikaliti
shipindi shoseri Mnumba nkulu ya Mlungu pawamkwisa
Mlungu.

Yohani

1 Panjiti lipaga kuweriti na Shisoweru, Shisoweru kaweriti
pamuhera na Mlungu, nayomberi kaweriti Mlungu. **2**
Kwanjira kwanja Shisoweru kaweriti pamuhera na Mlungu. **3**
Kupitila shisoweru, Mlungu kawumbiti vintu vyoseri, kwahera
ata shintu shimu shawashiwumbitwi pota nayomberi. **4**
Shisoweru ndo shanzu sha makaliru na makaliru aga gajegiti
weru kwa wantu. **5** Uweru awu ulangala muntiti na ntiti hapeni
izimiziyi uweru awu. **6** Mlungu kamtumiti mjumbi gwakuwi
litawu lyakuwi Yohani, **7** Yakiziti kuwapitawulira wantu kuusu
uweru awu, su woseri wapikiniriti ujumbi na wamijimiri. **8**
Yohani kaweriti ndiri uweru, ira kiziti hera kuwagambira
wantu kuusu uweru awu. **9** Awu ndo weru wanakaka, weru
wankwiza pasipanu, kuwawalira wantu woseri. **10** Shisoweru
kaweriti pasipanu. Mlungu kanyawiti pasipanu kupitira
Shisoweru, kumbiti wantu wa pasipanu wamumana ndiri.
11 Kiziti muisi yakuwi mweni, kumbiti wantu wakuwi mweni
wamuwanka ndiri. **12** Kumbiti wamonga yawamuwankiti
na kumjimira, awa kawayupiti uwezu wa kuwera wana wa
Mlungu. **13** Womberi waweriti ndiri wana wa Mlungu kwa
uwezu wa wantu ama kwa makakala ga nshimba ama kwa
kufira kwa muntu, ira Mlungu mweni kawatenditi waweri wana
wakuwi. **14** Shisoweru kaweriti muntu, kalikaliti na twenga,
kaweriti upendelewu nentu pamuhera na unakaka. Tuwoniti
ukwisa wakuwi, ukwisa yakauwankiti, wa Mwana gwa gweka
gwa Tati. **15** Yohani kawagambira wantu kuusu Shisoweru.
Kabotanga, “Ayu ndo ulii yanumtakuliti shipindi pantakuliti,
‘Paneni kankwiza muntu yumu, yomberi ndo mkulu kuliku
neni, toziya kaweriti kala neni naniyiwuki.’” **16** Kulawira na
upendelewu uvuwa wakuwi, katutekeleriti woseri, katupiti
utekeleru na utekeleru. **17** Mlungu katupiti Lilagaliru kupitira
Musa, kumbiti upendelewu na unakaka viziti kupitira Yesu
Kristu. **18** Kwahera muntu yakamwoniti Mlungu. Kumbiti
Mwana gwa gweka yakaweriti Mlungu na yakaweriti uwega
wa Tati gwakuwi, ndo yakatenditi kamanikani. **19** Awu ndo
upitawu wa Yohani kwa wakulu wa Wayawudi Yerusalemu
kulii pawawatumiti watambika wamu na wantu wa ukowu wa
Lawi wa numba ya Mlungu wagendi kwa Yohani wamkosiyi,
“Gwenga gwa gaa?” **20** Yohani kalemiti ndiri kuwankula,
ira katakuliti pota na kufifa, kalongiti, “Neni na Kristu ndiri
yakasyagulitwi na Mlungu kuwalopoziya wantu.” **21** Womberi
wamkosiya, “Su, gwenga gwa gaa? Gwenga gwa Eliya?”
Yohani kawankula, “Ndala, neni ndiri.” Wamkosiya kayi,
“Gwenga ndo ulii Mbuyi gwa Mlungu yawamtakuliti?” Yohani
Kawankula, “Ndala!” **22** Nawomberi wamgambira, “Su,
gutugambiri gwenga gwa gaa? Su gutakula hashi kuusu
gumweni? Hatugendi kutakula ntambu yagutuwankula kwa
walii yawatutumiti.” **23** Yohani kawankula ntambu yakalembiti
Isaya mbuyi gwa Mlungu, “Neni ndo liziwu lya muntu
yakabotanga mushiwala, ‘Mnyawi njira yakupitira Mtuwa!’”
24 Wajumbi yawatumitwi na Mafalisayu, **25** wamkosiyiti
Yohani, “Paguwera ndiri Kristu, ama Eliya, ama ulii Mbuyi
gwa Mlungu, iwera hashi gubatiza?” **26** Yohani kawankula,
“Neni mbatiza kwa mashi, kumbiti kwana yumu pakati penu
yamummana ndiri. **27** Paneni kankwiza, neni herepa ndiri
ata kuyopola lugoyi zya vilyatu vyakuwi.” **28** Vitwatila vyoseri
vyavilawiriti Betaniya kusika mwa lushemba lwa Yoridani,
pahala Yohani pakawera kankubatiza. **29** Shirawu yakuwi,
Yohani kamwoniti Yesu kankumwizira. Yohani katakula,
“Ayu ndo Mwana Kondolu gwa Mlungu, yakawusiya vidoda
vya wantu wa pasipanu! **30** Ayu ndo ulii yanumtakuliti,
pantakuliti, ‘Paneni kamkwiza muntu yumu mkulu kuliku
neni, toziya kaweriti kala neni haneniyiwuki.’ **31** Namweni
numumaniti ndiri, kumbiti niziti kubatiza kwa mashi su yomberi
kamanikana kwa wantu wa Israeli.” **32** Na awu ndo upitawu
Yohani yakautakuliti, “Moniti Rohu Mnanagala kankusuluka
gambira nkunda pakiza kulawa kumpindi kwa Mlungu na
kumkangalira. **33** Neni numumana ndiri kuwera yomberi ndo
uliya yanumtakuliti, su Mlungu yakantumiti neni kubatiza
kwa mashi, kang'ambiriti, ‘Hagumwoni Rohu pakamsulukira
muntu kulawa kumpindi, ndo ulii yakabatiza kwa Rohu
Mnanagala.’ **34** Yohani katakuliti, Neni moniti, nuwagambirani
nakaka kuwera ayu ndo Mwana gwa Mlungu.” **35** Shirawu
yakuwi, Yohani kaweriti kayi paliya pamuhera na wafundwa
wakuwi wawili, **36** pakamwoniti Yesu kankupita katakula,
“Ayu ndo Mwana Kondolu gwa Mlungu.” **37** Wafundwa wawili
pawapikaniriti aga, su wagenditi pamuhera na Yesu. **38**
Yesu kagalambukiti, kawawoniti wankumfata, su kawakosiya,
“Mwankusakula shishi?” Womberi wamwankula, “Rabi” mana
yakuwi “mfunda” gulikala koshi? **39** Yesu kawagambira,
“Mwizi na mloli.” Iweriti handa saa lilongu pamihi. Su
wagenditi pamuhera na yomberi na wapawoniti pahala
pakalikaliti. Walikaliti pamuhera na Yesu lishaka lyoseri.
40 Andereya, mlongu gwa Simoni Peteru, yakampikiniriti
Yohani pakalonga na mweni kamfatiti Yesu. **41** Andereya
kamwoniti kwanja mlongu gwakuwi Simoni, kamgambira,
“Tumwoniti ulii Mlopoziya yakasyaguritwi na Mlungu” Ayu ndo
Kristu Mlopoziya. **42** Su wamjegiti Simoni kwa Yesu. Yesu
kamlola Simoni na kalonga, “Litawu lyaku ndo Simoni mwana
gwa Yohani, Kumbiti hagushemwi Kefa.” Kwa Shigiriki
ndo Peteru, mana yakuwi “Litalawu.” **43** Shirawu yakuwi
Yesu kaamuwiti kugenda Galilaya. Su kamwoniti Filipu,
kamgambira, “Gunfati!” **44** Filipu kaweriti mwenikaya gwa

Betisayida, lushi lyawalikaliti ashina Andereya na Peteru.
45 Filipu kamwoniti Nataniyeri na kamgambira, “Tumwona
ulii mweni Musa kamlembiti mushitabu sha Malagaliru na
wambuyi wa Mlungu walembiti kuusu mweni. Mweni ndo
Yesu mwana gwa Yosefu, kulawa Nazareti.” 46 Nataniyeri
kamkosiya Filipu, “Kwana shintu shoseri shiherepa shiza
kulawa Nazareti?” Filipu kamwankula, “Gwizi guloli.” 47
Yesu pakamwoniti Nataniyeri kankumwizira, katakuliti kuusu
yomberi, “Mloli! Ayu ndo Mwisraeli nakaka, kwahera shinika
kwakuwi.” 48 Nataniyeri kamkosiya “Gumana ashi neni?”
Yesu kamwankula, “Pamberi pa Filipu kukushema, nukuwoniti
pagulivagiti pasi pa mtera gwa mkuyu.” 49 Nataniyeri
kamwankula, “mfunda, Gwenga ndo Mwana gwa Mlungu!
Gwenga gwa Mfalumi gwa Israeli!” 50 Yesu kamgambira,
“Hashi, gujimira toziya nukugambiriti kuwera nukuwoniti pasi
pa mtera gwa mkuyu? Haguwoni vikulu nentu vivuwa kuliku
avi!” 51 Na Yesu kawagambiriti womberi, “Nankuwagambirani
mwenga nakaka, hamuwoni kumpindi kwa Mlungu kuvuguka
na wantumintumi wa kumpindi pawakwena na kumsulukira
Mwana gwa Muntu.”

2 Lishaka lya tatu kuweriti ndowa mulushi lwa Kana,
kumkowa Galilaya. Mawu gwakuwi Yesu kaweriti
palaa, 2 Yesu pamuhera na wafundwa wakuwi nawomberi
wawashemiriti ku ndowa. 3 Divayi payiperiti, mawu gwa
Yesu kamgambira, “Kwahera divayi.” 4 Yesu kamwankula,
“Mawu, nagung'ambira shakutenda. Saa yaneni yankali.”
5 Mawu gwa Yesu kawagambira wantumintumi, “Mtendi
shoseri shakawagambireni.” 6 Palii paweriti na vulu sita
zya mabuwi na kila lumu luweziti kutulwa mashi shyasi sha
madebi mawili ama matatu. Iweriti wayitula paliii toziya ya
shitiba sha Shiyawudi sha kunawira. 7 Yesu kawagambira
wantumini, “Mumemiziyi viwiga avi mashi.” Nawomberi
wavimemiziya mashi nduu, 8 shakapanu kawagambira,
“Vinu mteki mashi aga mwakamjegeri mkulu gwa msambu.”
Womberi watola mashi na kumjegera yomberi, 9 su vinu
mashi gagalambusiwa gawera divayi na kagalawalira.
Mkulu gwa msambu kavimana ndiri kwayilawiriti divayi,
su wantumintumi pawatekiti mashi wavimaniti, mkulu gwa
msambu kamshemiti mpalu gwa ndowa 10 kamgambira,
“Kila muntu kaitandaga divayi iherepa huti ata pawikuta
kala, kaitandaga ilii ifaa ndiri. Kumbiti gwenga guitula
divayi iherepa mpaka vinu!” 11 Yesu katenda liuzauza ali
lya kwanja haku Kana mu Galilaya, kaulanguziya ukwisa
wakuwi na wafundwa wakuwi wamjimira. 12 Pagalawiriti
kala aga, Yesu pamuhera na mawu gwakuwi na walongu
wakuwi na wafundwa wagenditi Kafarinaumu na walikaliti
kuliya mashaka gavuwa ndiri. 13 Msambu gwa Pasaka
gwa Wayawudi guweriti gwa pakwegera, su Yesu kagenditi
Yerusalemu. 14 Mnumba nkulu ya Mlungu kawawoniti
wantu wankuwuza wang'ombi na wakondolu na wangunda
na viraa wantu wamonga wankuvunjira mpiya pawalivaga
pameza zawu. 14 15 Kanyawiti ntomondu ya lugoyi na
kawawinga wavigongolu woseri walawi kunja kwa Numba
nkulu ya Mlungu, pamuhera na wakondolu na wang'ombi,
kazigalambuziya meza zawatendiriti kuvunjira mpiya na
kuzipalasiya mpiya zawu, 16 na kawagambira walii woseri
yawaweriti wankuwuza wangunda, “Muusii vintu avi panu!
Muleki kutenda numba ya Tati gwangu iweri pahala pa
soku!” 17 Wafundwa wakuwi waliholiti Malembu ntambu
yagalembitwi, “Mlungu, kulilaviya kwaneni munumba mwaku
kuyaka mumoyu mwangu gambira motu.” 18 Wakulu wa
Shiyawudi wamu wamkosiya Yesu, “Hagutendi liuzauza
gaa kutulanguziya twenga handa gwana uwezu kutenda
vitwatira avi?” 19 Yesu kawankula, “Hambomoli Numba
nkulu ya Mlungu ayi, neni hanuyijengi kayi kwa mashaka
matatu.” 20 Wayawudi wamkosiya, “Numba nkulu ya Mlungu
ayi waijengiti kwa mivinja milongu msheshi na sita! Hashi,
gwenga hagujengi kwa mashaka matatu?” 21 Kumbiti numba
nkulu ya Mlungu Yesu yakayitakuliti ndo nshimba yakuwi. 22
Su pakazyukisiwitwi kulawa kwa wahowiti, wafundwa wakuwi
waliholiti handa katakuliti aga na wagaaminiti Malembu
Mananagala na shilii shakatakuliti Yesu. 23 Yesu pakaweriti
Yerusalemu shipindi sha msambu gwa Pasaka, wantu
wavuwa wamjimiriti pawawoniti mauzauza gakatenditi. 24
Yesu kalilaviya ndiri kwa womberi, toziya kayimaniti myoyu
yawu woseri. 25 Kafira ndiri wamgambiri shoseri kuusu
wantu, toziya kavimaniti weri vitwatira vyoseri yaviweriti
mumyoyu mwawu.

3 Kuweriti na mkulu gwa Shiyawudi yawamshema
Nikodemu, kaweriti gwa shipinga sha Mafalisayu. 2
Lishaka limu kamgendera Yesu pashiru na kamgambira,
“Mfunda, tuvimana handa gwenga gwa mfunda yagutumitwi
na Mlungu. Kwahera muntu yakaweziti kutenda mauzauza
gagutenda mpaka Mlungu kapamuhera na yomberi.” 3
Yesu kamwankula, “Nakugambira nakaka, Kwahera muntu
yakaweza kuwona Ufalumi wa Mlungu, pakayiwuka kayi
ndiri.” 4 Nikodemu kamkosiya, “Muntu mkulu kaweza
hashi kwiwuka kayi? Hashi, kaweza kwingira mumtima
mwa mawu gwakuwi na kwiwuka mala ya pili?” 5 Yesu
kamwankula, “Nakaka nukugambira, muntu yoseri pakiwuka
ndiri kwa mashi na Rohu Mnanagala, hapeni kingiri Muufalumi
wa Mlungu. 6 Muntu kiwuka shinshimba kwa tati na

mawu, kumbiti yakiwuka shirohu kwa Rohu Mnanagala. 7
Nagulikangasha toziya nukugambira mpaka gwiwuki kayi.
8 Liyega ligendaga palifira kugenda, gulipikanira kuvuma
kwakuwi, kumbiti guvimana ndiri kwalilawiti ama kwaligenda.
Ntambu iraayi, iwera hangu kwa muntu yakiwuka kwa Rohu."
9 Nikodemu kamkosiya, "Hashi, shitwatila ashi, shiwezikani?"
10 Yesu kamwankula, "Hashi, gwenga guwera mfunda gwa
Israeli na guvimana ndiri vitwatira avi? 11 Nukugambira
nakaka, tutakula galii tugamaniti na tuwera wakapitawu wa
galii tugawoniti, su mwenga mjimira ndiri ujumbi wetu. 12
Mjimira ndiri paniwagambireni vitwatira vya isi ayi, hashi
hamjimiri panuwagambireni vitwatira vya kumpindi? 13
Kwahera muntu yakapatiti kugenda kumpindi kwa Mlungu,
ira Mwana gwa Muntu ndo mweni yakalawiti kumpindi
kwa Mlungu." 14 Gambira Musa ntambu yakamtuliti njoka
gwa shaba palusiki kushiwala kulii, ntambu iraayi Mwana
gwa Muntu hakanyasulwi kumpindi, 15 su kila yakamjimira
kawera na ukomu wa mashaka goseri. (aiōnios g166) 16 Mana
Mlungu kawafiriti nentu wantu wa pasipanu, su kamlaviyiti
Mwana gwakuwi gwa gweka, su kila yakamjimira hapeni
kahowi, kumbiti kaweri na ukomu wa mashaka goseri. (aiōnios
g166) 17 Mlungu kamjegiti ndiri Mwana gwakuwi pasipanu
kupatoza, kumbiti kapalopoziyi. 18 Woseri yawamjimira
Mwana hapeni katozwi, kumbiti woseri yawamjimira ndiri
watozwa kala, toziya wamjimira ndiri Mwana gwa gweka
gwa Mlungu. 19 Na toza yeni ndo ayi, gulangala gwiza
pasipanu, kumbiti wantu wafiriti ntiti kuliku gulangala, toziya
vitendu vyawu vidoda. 20 Woseri walii yawatenda vidoda
wagukalalira gulangala, hapeni wizi muulangala, toziya wafira
ndiri vitendu vyawu vimaniki. 21 Kumbiti woseri yawatenda
unakaka wiza mu mulangala, su gulangala guvilangaliri
vitendu vyawu vyawavitenda vyakumjimilira Mlungu. 22
Shakapanu, Yesu pamuhera na wafundwa wakuwi wagenditi
kumkowa gwa Yudeya, kalikaliti kuliya pamuhera nawomberi
kwa shipindi pakabatiza wantu. 23 Viraa Yohani kaweriti
kankubatiza wantu kulii Ainoni, pakwegera na Salemu,
toziya kulii kuweriti na mashi gamema. Wantu wamgendiriti,
nayomberi kaweriti kankuwabatiza. 24 Shipindi ashi Yohani
wenimtuli mushibetubetu. 25 Likakatala lilawiriti pakati pa
wafundwa wa Yohani na Myawudi yumu kuusu shitiba sha
kunawa ntambu yayifiriwitwi. 26 Su wamgenderiti Yohani
na kumgambira, "mfunda, gumuhola muntu uliya yakaweriti
pamuhera nagwenga kusika kumwambu kwa Yoridani,
ulii gwenga yagumtakuliti? Vinu yomberi kankubatiza na
kila muntu kamgendera!" 27 Yohani kawankula, "Kwahera
muntu yakawera na shintu shoseri, mpaka kapananwi
kulawa kumpindi. 28 Maweni mwenga muweza kutakula
galii gantakuliti, 'Neni na Kristu ndiri, kumbiti wantumiti su
numulongoleri.'" 29 Mpalu gwa ndowa ndo mweni gwa
mdala gwa ndowa, su wagolokera ndowa yawagolokiti
na kupikinira, wanemelera nentu pawapikanira liziwu lya
mpalu gwa ndowa. Hangu ndo ntambu ya nemeleriti nentu.
30 Mweni ndo kendereyi kamanikana ira neni nendereyi
kumanikana ndiri. 31 Yakiza kulawa kumpindi kwa Mlungu
ndo mkulu kuliku woseri. Yakalawila pasipanu ndo gwa
pasipanu na katakulaga vitwatira vya pasi panu, kumbiti
yakiza kulawa kumpindi kwa Mlungu ndo mkulu kuliku woseri.
32 Yomberi kapitawulira galii kagawoniti na kugapikanira,
kumbiti kwahera muntu yakaujimilira ujumbi wakuwi. 33
Su muntu yoseri yakajimira ukapitawu wakuwi, katakula
weri handa Mlungu ndo gwa nakaka. 34 Uliya yakatumitwi
na Mlungu kutakula visoweru vya Mlungu, toziya Mlungu
kumpanana muntu ayu Rohu Mnanagala pota na shipimu.
35 Tati kamfira Mwana gwakuwi na kavitula vintu vyoseri
mumawoku mwakuwi. 36 Yakamwamini Mwana kana ukomu
wa mashaka goseri, yakamjimira ndiri Mwana hakaweri ndiri
na ukomu, su maya ga Mlungu hagaweri kwakuwi. (aiōnios
g166)

4 Mafalisayu wapikiniriti handa Yesu kaweriti kankubatiza
na kankuwapata wafundwa wavuwa kuliku Yohani. 2
Kumbiti nakaka Yesu kawera ndiri kankubatiza ira wafundwa
wakuwi ndo waweriti wankubatiza. 3 Yesu pakapikaniriti aga,
kalawa Yudeya kagenda Galilaya, 4 pamwanja gwakuwi
kalazimika kupitila Samariya. 5 Su kafikiti Sikari, lushi lumu
lwa Samariya, pakwegera na lirambu lilii Yakobu lyakamupiti
mwana gwakuwi Yosefu. 6 Na panu paweriti na linegu lya
Yakobu. Yesu kaweriti katoka toziya ya mwanja, su kalivagiti
pasi pampenku pa linegu. Iweriti ipata saa sita paliwala. 7
Mdala Msamariya kiziti kuteka mashi na Yesu kamgambira,
"Gunupi mashi nandi." 8 Wafundwa wakuwi wagenditi mulushi
kuhemera shiboga. 9 Mdala uliya kamgambira, "Gwenga gwa
Muyawudi, neni na Msamariya! Su guwezahashi kunduwa
mashi ga kulanda?" Wayawudi hapeni watumii vikombi na
vibakuli vyavihanganyikiti na vya wantu wa Samariya. 10
Yesu kamwankula, "Handa meguvimaniti mafupu ga Mlungu
na gaa yakakuluwa mashi ga kulanda, megumluwi na
yomberi mekakupi mashi ga ukomu." 11 Mdala uliya kalonga,
"Mtuwa, gwenga gwahera shintu sha kutekera mashi na
linegu ndo litalipa. Su, hagupati koshi mashi gana ukomu?
12 Mbuyi gwetu Yakobu ndo yakatupiti linegu ali, yomberi na
wana wakuwi pamuhera na mifugu yakuwi yoseri walanditi
mashi aga. Ashi gwenga gulitumba kuwera mkulu kuliku
Yakobu?" 13 Yesu kamwankula, "Woseri walanda mashi aga

hawaweri na kwimiluwa kayi. 14 Kumbiti yoseri yakalanda
mashi ganumupa neni, hapeni kaweri na kwimiluwa kayi.
Mashi ganumupa hagaweri mngati mwakuwi mbwiru ya
mashi ga ukomu na kumupa ukomu wa mashaka goseri."
(aiōn g165, aiōnios g166) 15 Mdala uliya kamgambira, "Mtuwa,
gunupi mashi aga! Shakapanu hapeni numuluwi kayi na
hapeni nizi kayi panu kuteka mashi." 16 Yesu kamgambira,
"Gugendi gwakamshemi mpalu gwaku gwizi nayomberi."
17 Mdala uliya kamwankula, "Neni nahera mpalu," Yesu
kamgambira, "Gutakula weri pagutakuliti gwahera mpalu. 18
Guyugwa na wapalu wamuhanu, yomberi yagulikala nayu
vinu, mpalu gwaku ndiri. Gung'ambira nakaka." 19 Mdala
uliya kamgambira, "Mtuwa, mona gwenga gwa mbuyi gwa
Mlungu. 20 Wambuyi wangu wa Samariya wamguwiriti
Mlungu mulugongu alu, su mwenga Wayawudi mlonga
kuwera Yerusalemu ndo pahala pa kumwabudu Mlungu." 21
Yesu kamgambira, "Mdala, gunjimira, shipindi shankwiza
ndo sheni wantu hapeni wamguwira Tati mulugongu alu
ama ku Yerusalemu. 22 Mwenga Wasamaliya muvimana
ndiri nakaka yawamguwira, kumbiti twenga Wayawudi
tumumana yatumguwira, toziya ulopoziya wiza kulawa
kwa Wayawudi. 23 Kumbiti shipindi shankwiza na kayi
shisoka kala, peni wawamguwira nakaka, hawamguwili Tati
kwa likakala lya Rohu, wantu wamguwira hangu ndo Tati
yakawafira. 24 Mlungu ndo Rohu, na wantu hawawezi hera
kumwabudu nakaka kwa likakala lya Rowu gwakuwi." 25
Mdala ulii kamgambira, "Nuvimana kuwera Kristu Mlopoziya
yakasyagulitwi hakizi na pakiza hakatugambiri twenga kila
shintu." 26 Yesu kamgambira, "Neni, ndo yantakula na
gwenga." 27 Shipindi shila shilii wafundwa wa Yesu wawuyiti
na waweriti na likangasha likulu pawamwona Yesu pakatakula
na mdala. Kwehera yumu pakati pawu yakamgambiriti mdala
ulii, "Gufira shishi?" Ama kumkosiya Yesu, "Iwera hashi
gwankutakula na mdala ayu?" 28 Su, mdala uliya kaileka vulu
yakuwi, kagenda mulushi na kuwagambira wantu, 29 "Mwizi
mloli muntu yakang'ambiriti vitwatira vyoseri vyantenditi.
Hashi, iwezikana yomberi kawera Kristu yakasyagulitwi na
Mlungu?" 30 Wantu walawa mulushi, wamgendera Yesu.
31 Shipindi shila shiriya wafundwa waweriti wankumuhiga
Yesu, "mfunda, gulii shiboga!" 32 Su Yesu kawankula,
"Neni nana shiboga shamshimana ndiri." 33 Wafundwa
wakuwi walitakuziyana weni, "Hashi, kwana muntu yoseri
yakamjegiriti shiboga?" 34 Yesu kawagambira, "Shiboga
shaneni ndo kugajimira gakafira ulii yakantumiti neni na
kumalira lihengu lyakanupiti kutenda. 35 Mwenga mtakula,
'Kunkali myezi ya msheshi hera, shipindi sha kubenanga
hashisoki.' Su nukugambirani, mloli marambu, viboga vinu
vipiya kala na viwera kala kubenanga! 36 Yakabena viboga
kankupata shibenamgongu na kankujojinira viboga kwa
mashaka goseri, su yumonga yakayala na ulii yakabena
hawanemeleri pamuhera. (aiōnios g166) 37 Kutakula aku
kwa nakaka, 'Yumu kayalaga na yumonga kabenaga.' 38
Neni nuwatumiti mwenga mwakabeni viboga mulirambu
mtenda ndiri lihengu, wamonga watenditi lihengu kulii na
mwenga muna mota kulawirana na lihengu lyawatenditi." 39
Wasamariya wavuwa mulushi lulii wamjimiriti Yesu toziya
mdala uliya katakuliti, "Kang'ambiriti neni shintu shoseri
shantenditi." 40 Su Wasamariya pawamgendiriti Yesu,
wamuluwiti yomberi kalikali pamuhera na womberi na Yesu
kalikaliti kulii mashaka mawili. 41 Wantu wavuwa wamjimiriti
toziya ya ujumbi wakuwi, 42 na womberi wamgambira
mdala uliya, "Vinu twenga tujimira, toziya ndiri ya shilii
shagutakuliti, ira toziya twenga tumpikanira twaweni na
tuvimana kuwera nakaka ndo Mlopoziya gwa pasipanu."
43 Pagapititi mashaka mawili, Yesu kawukiti paliya na
kugenda Galilaya. 44 Mana Yesu mweni katakuliti, "Mbuyi
gwa Mlungu hapeni kapananwi ligoya muisi yakuwi." 45
Pakafikiti Galilaya, wantu wa paliya wamshemiriti, toziya
pawaweriti mumsambu gwa Pasaka kulii Yerusalemu
wawonaga vitwatira vyoseri vyakatenditi Yesu shipindi sha
msambu. 46 Su Yesu kawuyiti kayi Kana mumkowa gwa
Galilaya, pahala pakagalambuziti mashi kuwera divayi.
Afisa gwa sirikali kaweriti paliya mwana gwakuwi kaweriti
kalwala ku Kafarinaumu. 47 Pakapikaniriti handa Yesu
kankwiza Galilaya pakalawila Yudeya, kamgendiriti yomberi
na kumgambira kagendi Kaferinawumu na kamuponiziyi
mwana gwakuwi, yakaweriti sambira kahowa. 48 Yesu
kamgambira, "Pamwona ndiri malangaliru na mauzauza,
hapeni mjimiri!" 49 Afisa ulii kamwankula, "Mtuwa, tugendi
pamuhera vinu, mwana keni howi." 50 Yesu kamgambira,
"Gugendi, mwana gwaku hakaweri mkomu!" Muntu uliya
kavimaniti visoweru vya Yesu, su kagenda zakuwi. 51
Pakaweriti kankali kamunjira kuwuya ukaya kaliwoniti na
wantumintumi wakuwi pawamjegera visoweru, "Mndemba
gwakuwi kawera mkomu!" 52 Kawakosiya shipindi gaa mwana
gwakuwi pakaweriti mkomu na womberi wamwankula, "Iweriti
saa saba paliwala lishu nshimba kupyupa paimlekeziyiti."
53 Tati uliya kaliholiti kuwera shipindi shiliya ndo Yesu
pakamgambiriti, "Mwana gwaku hakaweri mkomu." Su
mweni pamuhera na kaya yakuwi yoseri wamjimira Yesu.
54 Liuzauza ali ndo lya pili lyakatenditi Yesu pakaweriti
kankulawa Yudeya na kugenda Galilaya.

5 Shakapanu, Yesu kagenditi Yerusalemu kumsambu gwa
Wayawudi. **2** Kulaa Yerusalemu, pakwegera na mlyangu
gwawagushemiti Mlyangu gwa kondolu, kweniti na litanda
lyawalishemiti kwa Shiebraniya Betizata, liweriti na seemu
midamu muhanu. **3** Lipinga likulu lya walweli walivagiti
seemu azi, wanalwisi na wavibyeketu na walewelekiti. Su
waweriti wankuhepera mashi gatimbuki, **4** toziya lihoka lya
Mlungu kulawa kwa Mtuwa kila mala pakiza na kugatimbula
mashi. Mlweri gwa kwanja kwingira mumashi pagatimbuka
kaponiziwa. **5** Paliya paweriti na muntu yumu yakalwaliti
kwa shipindi sha mivinja milongu mitatu na nane. **6** Yesu
pakamwoniti muntu uliya kagonja paliya na kavimaniti
kuwera kalwariti kwa shipindi shivuwa, su kamkosiyiti,
"Hashi, gufira guponi?" **7** Muntu yakalwala kankula, "Mtuwa,
kwahera muntu panu gwankuntula mumashi shipindi mashi
pagatimbuka. Panjeriti kwingira kumbiti kila mala, muntu
yumonga kanongulera." **8** Yesu kamgambira, "Gugoloki, gutoli
mkeka gwaku gugendigendi." **9** Palaa paliya muntu uliya
kapona. Kagutoliti mkeka gwakuwi na kanja kugendagenda.
Shitwatila ashi shitendikiti Mulishaka lya kwoyera. **10**
Wakulu wa Wayawudi pawawoniti muntu ulii yakaponiziwitwi,
womberi wamgambira, "Leru ndo lishaka lya kwoyera!
Kwahera ulekeziwu kwa gwenga kupapa mkeka gwaku."
11 Kumbiti Yomberi kawagambira, "Muntu yakamponiziyiti
kang'ambiriti ntoli mukeka, ng'ending'endi." **12** Nawomberi
wamkosiyiti, "Ndo gaa yakakugambiriti gutoli mukeka gwaku
na gugendigendi?" **13** Kumbiti yomberi kamumana ndiri
muntu yakamuponiziiti, mana Yesu kaweriti kalihanganiya
mulipinga lya wantu. **14** Shapakanu Yesu kaliwoniti na muntu
yakamponiziyiti Mnumba nkulu ya Mlungu, su kamgambira,
"Gupikani vinu gwamkomu, guleki kutenda vidoda ama
vitwatira vidoda virawili kwaku." **15** Shakapanu muntu uliya
kagenda, kawagambira wakolamlima wa Shiyawudi kuwera
Yesu ndo yakamuponiziiti. **16** Su Wayawudi wanjiti kumgaziya
Yesu, toziya yomberi katenditi shitwatila ashi sha kuponiziya
mulishaka lya Kwoyera. **17** Yesu kawagambira womberi,
"Tati gwangu kankutenda lihengu mashaka goseri, naneni
viraa ntenda lihengu." **18** Visoweru avi viwatenda wakulu
wa Shiyawudi wendereyi kusakula ntambu ya kumlaga
Yesu, toziya kalitenda ndiri weri lilagaliru lya lishaka lya
Kwoyera na katakuliti kuwera Mlungu ndo Tati gwakuwi
na viraa vilii pakalitenda kuwera gambira Mlungu. **19** Yesu
kawagambiriti womberi, "Nukugambirani nakaka, Mwana
kaweza ndiri kutenda shoseri gweka yakuwi, katenda shilii
shakawoniti Tati gwakuwi pakatenda. Vilii vyakatendaga Tati,
viraa vilii ndo vyakatenda Mwana. **20** Toziya Tati kamfira
Mwana na kamlangalira yomberi vyoseri vyakatenditi mweni,
viraa vilii hakamlanguzii vitwatira vikulu kuliku avi, mwenga
hamlikangashi. **21** Handa virii Tati pakawazyukisiyiti wahowiti
na kuwapanani ukomu, ntambu iraayi Mwana kawapanani
ukomu yawafira walii. **22** Tati hapeni katozi muntu yoseri,
kumbiti lihengu lyoseri lya kutoza kamupa Mwana, **23** su
wantu woseri wamgohilili Mwana ntambu yawamgohelera
Tati. Yakamgohelira ndiri Mwana, kamgohalila ndiri Tati. Tati
ndo mweni yakamtumiti Mwana. **24** "Nakugambirani nakaka,
woseri yawapikanira visoweru vyangu na kumjimira ulii
yakantumiti, hakaweri na ukomu wa mashaka goseri. Hapeni
katozwi, ira kapita kala kulawa mukuhowa na kwingira
muukomu. **(aiōnios g166)** **25** Nukugambirani nakaka, shipindi
shankwiza, kayi shisoka kala, ndo sheni wahowiti hawapikiniri
liziwu lya Mwana gwa Mlungu na woseri yawapikanira
hawalikali. **26** Gambira Tati ntambu yakawera shanzu sha
ukomu, hera hangu viraa ntambu yakamtenda Mwana
gwakuwi kuwera shanzu sha ukomu. **27** Na kamupiti Mwana
uwezu wa kutoza, toziya yomberi ndo Mwana gwa Muntu.
28 Namulikangasha shitwatila ashi, shipindi shankwiza
wawahowiti woseri hawapikiniri liziwu lyakuwi **29** nawomberi
hawalawi mumapumba mwawu, woseri walii yawatenditi
viherepa hawazyuki na kulikala, na woseri yawatenditi
vidoda, hawazyuki na kutozwa." **30** "Neni weza ndiri kutenda
shoseri kwa uwezu waneni. Neni ntenda hera ntambu ya
Mlungu pakang'ambira, su kutoza kwaneni ndo teratera,
toziya njeriti ndiri kutenda shirii shanfira, kumbiti ntenda shirii
shakafira ulii yakantumiti. **31** "Handa panulitakulila namweni,
upitawu wa neni hapeni ujimilwi kuwera wa nakaka. **32**
Kumbiti kwana yumonga ndo mweni katakulaga upitawu
kuusu neni, naneni nuvimana kuwera vyoseri vyakatakula
kuusu neni ndo vyanakaka. **33** Mwenga mtumiti ujumbi kwa
Yohani, nayomberi kawutakuliti nakaka. **34** Neni nuwutumbira
ndiri upitawu wa wantu, kumbiti ntakula vitwatira avi mpati
kulopoziwa. **35** Yohani kaweriti gambira lumuliku lwaluweriti
lwakuyaka na kulangala na mwenga musekereriti kulangala
kwa shipindi shididiki hera. **36** "Neni nanawu upitawu
kuusu namweni ndo weni mkulu mnu kuliku ulii wa Yohani.
Shantenda ndo sheni shakung'ambira kuwera Tati ndo
yakantumiti. **37** Tati ndo yakantumiti, viraa kananguziya.
Mwenga hapeni mpikaniri liziwu lyakuwi ama mwoni sheni
shakuwi, **38** na visoweru vyakuwi hapeni vikali mumyoyu
mwenu, toziya mumjimira ndiri ulii yakamtumiti. **39** "Mwenga
mgalola weri Malembu Mananagala, toziya mulihola kuwera
mngati mwakuwi hampati ukomu wa mashaka goseri,
kumbiti Malembu galaa galiya gantakula! **(aiōnios g166)** **40**
Pamuhera na hangu, mwenga mlema kwiza kwaneni mpati
ukomu. **41** "Ndolera ndiri ukwisa kulawa kwa wantu. **42**

Kumbiti nuwamana mwenga, nuvimana kuwera ufiru wa
Mlungu kwahera mumyoyu mwenu. 43 Neni niza kwa uwezu
wa Tati gwangu, su munshemera ndiri, Kumbiti mwenga
muwashemeraga wantu pawiza muuwezu wawu. 44 Mfira
kuwanka uzyumi kwa wantu, kumbiti mfira ndiri kujera
kutenda vitwatira kwa ulii yakawera Mlungu gweka yakuwi,
hashi mweza kunjimira neni? 45 "Namlihola handa neni
hanuwasitaki mwenga kwa Tati gwangu. Musa ndo mweni,
mwenga mumtumbiriti mweni ndo hakawasitaki. 46 Handa
nakaka mwenga memjimiri Musa, viraa memnjimiri naneni,
toziya Musa kalembiti kuusu neni. 47 Kumbiti mugajimiri ndiri
galii gakalembiti Musa, hamuwezi hashi kuvijimira visoweru
vyangu?"

6 Shakapanu, Yesu kalokiti litanda lya Galilaya ama litanda
lya Tiberiya 2 Lipinga likulu lya wantu limfatiti toziya wantu
awa waweriti wawona mauzauza gakuwi ga kuwaponiziya
walweli 3 Yesu kakweniti mulugongu, kalivaga pamuhera na
wafundwa wakuwi. 4 Msambu gwa Wayawudi gwa Pasaka
guweriti gwapakwegera. 5 Su, Yesu kalola wega zoseri na
kuwona lipinga likulu lya wantu lyankumwizira, kamkosiya
Filipu, "Tuhemeri koshi mabumunda su wantu awa wapati
kuliya?" 6 Katakuliti aga kumjera Filipu, kavimaniti kala
mweni hakavinyawi. 7 Filipu kamwankula, "Mabumunda ga
mpiya sha shibenamgongu sha myezi sita hashiwatoshi ndiri
wantu awa." 8 Yumu gwa Wafundwa wakuwi yawamshema
Andereya, mlongu gwakuwi Simoni Peteru kamgambira, 9
"Panu pana muntemba yumu kawera na mabumunda muhanu
na wasomba wawili. Kumbiti avi vitosha ndiri kwa wantu
wavuwa handa awa?" 10 Yesu katakula, "muwagambirani
wantu walivagi pasi." Paweriti na mahamba pahala palii.
Wantu walivagiti. Paweriti wapalu elufu muhanu. 11 Yesu
katola mabumunda galii, kalonga mayagashii Mlungu,
kawapanana wantu yawalivagiti pasi. Katenda hangu na
wasomba walii. 12 Wantu pawikutiti Yesu kawagambira
Wafundwa wakuwi, wajojaniri vipandi vyavisigaliti, namwasa
shintu. 13 Su, wavitula pamuhera vipandi vyavisigaliti vya
mabumunda wavimemiziya mumajamanda lilongu na mawili
kulawa kwa mabumunda muhanu galii. 14 Wantu pawaliwoniti
liuzauza ali Yesu lyakalitenditi, watakula, "Nakaka ayu ndo
mweni mbuyi gwa Mlungu yakiziti pasipanu." 15 Yesu
kavimana handa wantu wafiriti kumtola kwa makakala
wamtendi mfalumi, kawukiti kayi kagenditi palugongu gweka
yakuwi. 16 Payisokiti pamihi, Wafundwa wakuwi wasokiti
kulitanda, 17 Wakwena mumtumbwi, su waloki kugenda
Kafarinaumu. Ntiti iweriti yankwingira na Yesu kaweriti
kankali kuwayizira. 18 Liyega liweriti lyankuvuma na mawimbi
ga mashi gaweriti gakutindira. 19 Wafundwa pawaweriti
wankugenda kutali kwa kilumita muhanu ama sita, wamwoniti
Yesu kankugendagenda pamashi, kaweriti pakwegera na
mtumbwi, womberi watiriti nentu. 20 Yesu kawagambira,
"Namtira, ndo neni!" 21 Su womberi wafiriti kumtola Yesu
mumtumbwi na palaa palii mtumbwi gusokiti muisi pahala
pawaweriti wankugenda. 22 Shirawu yakuwi wantu wavuwa
wasigaliti uwega gwa pili wa litanda, wavimaniti handa
kuweriti na mtumbwi gumu hera palii. Womberi wavimaniti
kuwera Yesu hapeni kagendi na wafundwa wakuwi, kumbiti
wafundwa wakuwi wagenditi pawamleka Yesu. 23 Mitumbwi
imonga ilawa Tiberiya isoka pahala lipinga lya wantu pawaliyiti
mabumunda, shipindi Mtuwa pakalongiti mayagashii Mlungu.
24 Su, wantu awa pawavimaniti handa Yesu na wafundwa
wakuwi waweriti ndiri pahala paliya, wakwena mtumbwi
gumonga wagenda Kafarinaumu pawamsakula. 25 Wantu
walii pawamwoniti Yesu kumwambu kulitanda wamkosiya,
"Mfunda, gwiza ndiri panu?" 26 Yesu kankula, "Nakaka
nuwagambirani, mwankunsakula ndiri toziya mumaniti
weri liuzauza lilii, kumbiti toziya muliyiti mabumunda galii
mwikuta. 27 Namushitendera lihengu shiboga shashyalibika,
kumbiti mushitenderi lihengu shiboga sha ukomu wa
mashaka goseri. Ashi ndo shiboga Mwana gwa muntu
hakakupanani, toziya Tati Mlungu kamjimira kutenda hangu."
(aiōnios g166) 28 Womberi wamkosiya, "Tutendi shishi su
tutendi vilii vyakafira Mlungu twenga tutendi?" 29 Yesu
kawankula, "Vintu vyakafira Mlungu ndo mwenga kumjimira
ulii yakantumiti." 30 Wamgambira, "Hagutendi liuzauza gaa
su tuloli tupati kukujimira? Hagutendi shintu gaa? 31 Wazewi
wetu waliyiti shiboga shawashishema Mana kushiwala
kulii, gambira Malembu galembwa, Kawayupiti libumunda
kulawa kumpindi kwa Mlungu." 32 Yesu kawagambira,
"Nakaka nuwagambirani, Musa kawayupiti ndiri libumunda
kulawa kumpindi kwa Mlungu, Tati gwangu ndo mweni
kawapanani mwenga libumunda lya nakaka kulawa kumpindi.
33 Toziya mabumunda ga Mlungu ndo ula ulii kasuluka
kulawa kumpindi na kutupanana ukomu wa pasipanu." 34
Su, wamgambira, "Mtuwa, gutupi kila lishaka libumunda
ali." 35 Yesu kawagambira "Neni ndo libumunda lya ukomu.
Walii yawiza kwaneni hawawoni ndiri njala, yakanjimira
neni hawawoni ndiri kwimiluwa. 36 Nuwagambirani weri
kulonga mumona, kumbiti munjimira ndiri. 37 Woseri ndo
weni yakanupa Tati hawizi kwaneni, naneni hapeni numwingi
yoseri yakiza kwaneni, 38 toziya niza kulawa kumpindi
kwa Mlungu ira ntendi ndiri vilii vyanfira. Niza kutenda
vilii vyakafira ulii yakantumiti. 39 Uliya yakantumiti kafira
aga, nanimwamizili yumu pakati pa walii yakanupiti, ira

hanuwazyukusiyi woseri lishaka lya kupelera. **40** Mana
shakafira Tati gwangu ndo ashi, kila yakamwona Mwana
na kumjimira kawera na ukomu wa mashaka goseri. Neni
hanuwazyukusiyi lishaka lya kupelera." **(aiōnios g166)** **41**
Su Wayawudi wanjiti kuhinginika kuusu yomberi toziya
Yesu katakuliti, "Neni ndo libumunda lilawiti kupindi." **42**
Su womberi watakula, "Hashi, ayu Yesu ndiri mwana gwa
Yosefu? Tumumana tati gwakuwi na mawu gwakuwi! Su,
kaweza hashi kutakula kalawa kumpindi kwa Mlungu?"
43 Yesu kawagambira, "Mleki kuhinginika mwenga kwa
mwenga. **44** Kwahera muntu kawezi kwiza kwaneni mpaka
Tati yakantumiti pakamjega kwaneni, naneni hanumzyukisiyi
muntu ayu ku ukomu lishaka lya kupelera. **45** Wambuyi wa
Mlungu walembiti, 'Wantu woseri hawafundwi na Mlungu.'
Kila muntu yakampikanira Tati na kulifunda kwa yomberi
kizi kwaneni. **46** "Ayi yahera mana handa kamlamu muntu
yakamwoniti Tati, payiweri ndiri uliya yakalawiti kwa Mlungu,
uliya ndo yomberi yakamwoniti Tati. **47** Nunkugambirani
nakaka, yakanjimira kana ukomu wa mashaka goseri.
(aiōnios g166) **48** "Neni nalibumunda lya ukomu. **49** Wambuyi
wenu waliyiti mana kushiwala kulii, kumbiti wahowiti. **50**
Kumbiti libumunda lyalilawa kumpindi kwa Mlungu su
muntu yoseri yakaliya hapeni kahowi. **51** Neni nalibumunda
likomu lyalisulukiti kulawa kumpindi kwa Mlungu. Muntu
yoseri yakaliya libumunda ali hakalikali mashaka goseri.
Na libumunda lyanumupa yomberi ndo nshimba yaneni,
yanuilaviya su wantu wa pasi panu waweri na ukomu." **(aiōn
g165)** **52** Shapakanu Wayawudi wanjiti kulitakuliziyana nentu
pakati pawu, "Kaweza hashi muntu ayu kutupanana nshimba
yakuwi, tuliyi?" **53** Yesu kawagambira, "Nankuwagambirani
nakaka, pamuliya ndiri nshimba ya Mwana gwa Muntu na
kulanda ndiri mwazi gwakuwi, hapeni muweri na ukomu. **54**
Yakaliya nshimba yaneni na kulanda mwazi gwangu kanawu
ukomu wa mashaka goseri, naneni hanumzyukusiyi lishaka
lya kupelera. **(aiōnios g166)** **55** Toziya nshimba yaneni ndo
shiboga sha nakaka na mwazi gwangu ndo gwakulanda
nakaka. **56** Yakaliya nshimba yaneni na kulanda mwazi
gwangu, kenilikali mngati mwangu, naneni nulikali mngati
mwakuwi. **57** "Tati yakawera mkomu yakantumiti neni,
toziya naneni nulikali viraa. Ntambu iraayi yoseri yakandiya
neni hakalikali toziya yaneni. **58** Su, ali ndo libumunda
lisulukiti kulawa kumpindi kwa Mlungu, handa ndiri libumunda
lyawaliyiti wambuyi wenu. Pawaliyiti kala wahowiti, kumbiti
wantu woseri wawaliya libumunda ali hawaweri na ukomu wa
mashaka goseri." **(aiōn g165)** **59** Yesu katakuliti aga pakaweriti
kankufunda munumba ya Mlungu kulii Kafarinaumu. **60**
Su wantu wavuwa wafundwa wakuwi pawapikaniriti aga
watakula, "Aga ndo mafundu gakamala! Gani kaweza
kugapikanira?" **61** Yesu kavimaniti pota nakugambirwa na
muntu, kulonga wafundwa wakuwi waweriti wankuhiginika
kuusu shitwatila ashi, su kawakosiiti, "Hashi, shitwatila ashi
shiwatenda muweri ndiri na nakaka? **62** Haiweri hashi
pamumwona Mwana gwa Muntu pakakwena kugenda pahala
palii pakaweriti pakwanjira? **63** Rohu gwa Mlungu ndo
yakajega ukomu, nshimba ya muntu hapeni iwezi. Visoweru
vyanuwagambirani ndo vya Rohu yakajega ukomu. **64**
Ata hangu wamonga wenu wajimira ndiri." Yesu kavimaniti
kwanjira pakwanjira walii yawajimira ndiri, viraa ndo gaa
hakamgalambuki. **65** Yesu kongeriti katakula kayi, "Ayi ndo
toziya nuwagambiriti kulonga kwahera muntu yakaweza
kwiza kwaneni pakawezeshwa ndiri na Tati gwangu." **66**
Toziya ya aga, wamonga wavuwa wafundwa wa Yesu
wawuyiti na waleka kumfata kayi. **67** Su, Yesu kawakosiiti
wantumintumi walii lilongu na wawili, "Hashi, mwenga, mfira
kuwuya kwenu?" **68** Simoni Peteru kamwankula, "Mtuwa,
tugendi kwa gaa? Gwenga gwana visoweru vya ukomu
wa mashaka goseri. **(aiōnios g166)** **69** Twenga tujimira vinu
na tuvimana gwenga gwa Mnanagala yakiza kulawa kwa
Mlungu." **70** Yesu kawankula, "Hashi nuwasyagula ndiri
mwenga lilongu na wawili? Ata hangu, yumu gwenu ndo
Shetani!" **71** Yesu katakuliti aga kuusu Yuda, mwana gwa
Simoni Isikariyoti, Yuda kaweriti yumu gwa wafundwa wakuwi
kumbuti ndo hakamgalambuki Yesu.

7 Pa aga, Yesu kaweriti kankugendagenda kulaa ku
Galilaya. Kafiriti ndiri kugendagenda kumkowa wa Yudeya
toziya wakulu wa Wayawudi waweriti wankufira kumlaga. **2**
Shipindi sha msambu gwa Wayawudi gwa visasa guweriti
gwapakwegera. **3** Su, walongu wakuwi wamgambira, "Guwuki
panu gugendi Yudeya, su wafundwa waku wawoni vitwatira
vyagutenda. **4** Muntu katenda ndiri vitwatira kwa kubada
pakafira kamanikani kwa wantu. Toziya gutenda vitwatira avi,
guleki wantu wa pasipanu poseri wavimani kuusu gwenga."
5 Ata walongu wakuwi wamjimira ndiri. **6** Yesu kawagambira,
"Shipindi shangu shashifaa shankali kusoka. Mwenga kila
shipindi shifaa. **7** Wantu wa pasipanu hapeni wizi kuwakalalira
mwenga, neni wankalalira toziya neni ntakula kwawu kuwera
matendu gakuwi gadoda. **8** Mwenga mgendi kumsambu.
Neni hapeni ng'endi ku msambu aku vinu, toziya saa
yaneni yaifaa yankali kusoka." **9** Katakuliti aga, shakapanu
kendereyiti kulikala Galilaya. **10** Walongu wakuwi pawagenditi
kala kumsambu, Yesu kagenditi viraa, kumbiti kagenditi ndiri
pawamlola ira kagenditi kwa kulififa. **11** Wakulu wa Wayawudi
waweriti wankumsakula ku msambu aku. Womberi wakosiya,

“Ka koshi?” 12 Kuweriti mapwepweziyu nentu kuusu Yesu
mulipinga lya wantu. Wamonga watakuliti, “Yesu ndo muntu
muheri.” Na wamonga watakuliti, “Ndala! Kankuwapayira
wantu.” 13 Kumbiti kwahera muntu yakatakuliti kuusu
Yesu paweru, toziya waweriti wankuwatira wakulu wa
Shiyawudi. 14 Msambu agu pagusokiti pakati na kumalirika,
Yesu pakagenditi ku Numba nkulu ya Mlungu, kanjiti
kufunda. 15 Wakulu wa Shiyawudi walikangashiti nentu,
walongiti, “Iwera hashi muntu ayu kerewa nentu, nayomberi
kagenditi ndiri kushuli?” 16 Yesu kawankula, “Shilii shanfunda
shilawa kwaneni ndiri, ira shilawa kwa Mlungu, ndo mweni
yakantumiti. 17 Muntu yakafira kutenda galii gagafira
Mlungu, haguvimani handa mafundu gangu galawa kwa
Mlungu, ama neni nfunda kwa uwezu wangu namweni. 18
Muntu yakatakula kwa uwezu wakuwi mweni, kankusakula
uzyumi wakuwi mweni. Kumbiti ulii yakasakula uzyumi wa
ulii yakantumiti, ayu ndo mwaminika na mngati mwakuwi
kwahera ufyangu woseri. 19 Hashi, Musa kakupanana
ndiri Lilagaliru? Ata hangu, kwahera ata yumu gwenu
yakalijimila Lilagaliru. Hashi, mfira mndagi?” 20 Lipinga
lya wantu limwankula, “Gwenga gwana shamshera! Gani
kafira kukulaga?” 21 Yesu kawankula, “Kwana liuzauza limu
lyantenditi, namwenga mlikangashiti. 22 Musa kawalagaliriti
mwenga muwayingiziyi jandu wana wenu, shitiba ashi sha
Musa ndiri ira wambuyi wenu ndo wanjiti kushitenda shitiba
ashi na mumwingiziya jandu mwana mulishaka lya Kwoyera.
23 Handa pamumwingiziya mwana jandu mulishaka lya
Kwoyera su mleka ndiri Lilagaliru lya Musa, iwera hashi
munkalalira neni toziya numponiziya muntu mulishaka lya
Kwoyera? 24 Mleki kutoza kwa kunja hera, mtozi kwa
shipimu sha teratera.” 25 Wantu wamu wa Yerusalemu
watakuliti, “Ndo ayu ndiri, muntu yawamsakula wamlagi? 26
Mloli! Kawagambira pota na kufifa, womberi watakula ndiri
shintu shoseri kuusu yomberi! Hashi, iwezekana kuwera
wakulu wavimana nakaka kuwera muntu ayu ndo Kristu?
27 Kumbiti Kristu pakaweriti kankwiza, kwahera muntu
yoseri yakavimaniti kuwera Kristu hakalawili koshi, kumbiti
tuvimana kuwera muntu ayu kwakalawira!” 28 Yesu pakaweriti
kankufunda Mnumba nkulu ya Mlungu, yomberi katakuliti
kwa liziwu, “Mumana neni na muvimana kwanawa? Niza ndiri
kwa uwezu wangu mweni. Ulii yakantumiti ndo mwaminika
nentu, mwenga mumana ndiri, 29 Kumbiti neni numumana,
toziya ndawa kwakuwi, ndo mweni yakantumiti.” 30 Womberi
wafiliti kumkamula Yesu, kumbiti kwahera muntu yakaweza
kumbata yomberi toziya saa yakuwi yankali kusoka. 31 Wantu
wavuwa mulipinga wamjimiriti na walonga, “Kristu pakiza
hakatendi mauzauza nentu kuliku aga gakatenditi muntu
ayu?” 32 Mafalisayu wapikiniriti wantu pawapwepa visoweru
avi kuusu Yesu. Su womberi pamuhera na watambika wakulu
wa Numba ya Mlungu wawatumiti wanjagila wambati Yesu.
33 Yesu katakula, “Nankali namwenga kwa shipindi shididini,
su hanumugenderi ulii yakantumiti. 34 Hamunsakuli kumbiti
hapeni mumoni, toziya hapeni mwizi pahala palii panwera.”
35 Wakulu wa Shiyawudi walitakuziana weni, “Muntu ayu
hakagendi koshi ndo peni hapeni tumpati? Hakagendi
kwa lushi zya Wagiriki ndo peni wantu wetu Wayawudi
pawalikala na hakawafundi Wagiriki? 36 Kamanisha shishi
pakatakula, ‘Hatumsakuli kumbiti hapeni tumwoni na palii
pahala pakawera hapeni tuwezi kusoka?’” 37 Lishaka
lya kupelera lya msambu agu liweriti lishaka likulu. Yesu
kagolokiti na kutakula kwa liziwu likulu, “Yakayumuluwa, kizi
kwaneni, 38 na yoseri yakanjimira neni kalandi. Gambira
Malembu Mananagala ntambu yagalembwa, ‘Yakanjimira
neni lushemba lwa mashi ga ukomu haganyiririki kulawa
mumoyu mwakuwi.’” 39 Yesu katakuliti aga kuusu Rohu,
ndo mweni yawamjimira yomberi hawamuwanki. Shipindi
shilii, Rohu Mnanagala kaweriti kankali kusoka toziya Yesu
kaweriti kankali kukwiswa. 40 Wantu wamu pakati pa lipinga
lilii wapikiniriti visoweru avi, watakula, “Nakaka muntu ayu
ndo ulii mbuyi gwa Mlungu!” 41 Wamonga watakula, “Ayu
ndo Kristu!” Kumbiti wamonga watakuliti, “Kristu hapeni kizi
kulawa ku Galilaya! 42 Malembu Mananagala galembwiti
hangu kuwera Kristu hakaweri mushiyiwuku sha Mfalumi
Dawudi na hakayiwuki ku Betirehemu, lushi lyakalikaliti
Dawudi.” 43 Su, kulawiriti malekaniru kuusu yomberi pakati
palipinga lilii lya wantu. 44 Wantu wamu wafiriti kumbata
Yesu, kumbuti kwahera yakajeriti kumbata. 45 Wanjagila
pawawuyiti kwa Watambika wakulu na Mafalisayu, womberi
wawakosiya, “Iwera hashi mumjega ndiri Yesu?” 46 Wanjagila
wawankula, “Kwahera muntu yakapatiti nakamu kutakula
gambira muntu ayu ntambu yakatakuliti!” 47 Mafalisayu
wawakosiya, “Hashi na mwenga wakuzyangani viraa? 48
Hashi, muwoniti kala yumu gwa wakulu wa wantu, ama
yumu gwa Mafalisayu yakamjimiriti? 49 Lipinga ali lya wantu
livimana ndiri Lilagaliru lya Musa, lipangirwa!” 50 Yumu gwa
Mafalisayu kaweriti Nikodemu ndo mweni pakwanjira paliya
kamgenderiti Yesu. Su, kawagambiriti womberi, 51 “Lilagaliru
lyetu liweza ndiri kumtoza muntu pamberi pa kumpikinira
kwanja na kuvimana shakatenda” 52 Womberi wamwankula,
“Hashi, gwenga viraa gulawira Galilaya? Su kagabetuli
Malembu Mananagala, nagwenga haguwoni kuwera Galilaya
hapeni kalawiri mbuyi gwa Mlungu!” 53 Kila muntu kagenditi
ukaya.

8 Yesu kagenditi kulugongu lwa Mzeituni. **2** Shirawu
yakuwi mandawira putiputi kagenditi kayi Kunumba
nkulu ya Mlungu. Wantu woseri wamgendera, nayomberi
kalivaga kanja kankufunda. **3** Wafunda gwa malagaliru
na Mafalisayu wamjegera mdala yumu yawambatiti ugoni
pakahumba. Wamgolusiya pakati pawu. **4** Wamkosia,
“mfunda! Mdala ayu yawambatiti ugoni kaweriti kankuhumba.
5 Malagaliru ga Musa katulagalira mdala handa ayu wamgumi
mabuhi. Su, gwenga gutakula hashi?” **6** Watakuliti hangu
kwa kumjera Yesu, wapati shanzu sha kumsitaki. Yesu
kasuntama, kalemba mlitapaka kwa shyala. **7** Pawawongiriti
kumkosiya, Yesu kagolokiti, kawagambira “Muntu yakeniweri
na vidoda pakati penu kiwi gwa kwanja kumguma libuwi.”
8 Shakapanu kasuntamala kayi, kaweriti kankulemba
mlitapaka. **9** Pawapikaniriti avi, wanja kuwuka yumuyumu,
pawalongolera wazewi. Yesu kasigala gweka yakuwi na
mdala ulii kagoloka palaa palii. **10** Yesu kaligolosiya
kamkosiyiti mdala ayu, “Wakoshi wantu walii? Hashi kwahera
hata yumu yakakutoziti?” **11** “Kwahera hata yumu!” Mtuwa,
kamwankula. Yesu kamgambira, “Iherepa, wala neni nukutozi
ndiri. Gugendi zyaku na kwanjira vinu hapeni gutendi
vidoda kayi.” **12** Yesu pakayowiriti kayi na Mafalisayu,
kawagambira, “Neni ndo Uweru wa pasi panu, yakanizira
neni hapeni kagendigendi muntiti nakamu, su hakaweri na
Uweru wa ukomu.” **13** Su, Mafalisayu wamgambira, “Gwenga
gulilanguziya gamweni, hangu upitawu waku ufaa ndiri.”
14 Yesu kawankula, “Hangu ndiri, ata handa nulilanguziya
namweni, upitawu wa neni ndo wa nakaka toziya neni
nuvimana kwandawiti na kwang'enda. Kumbiti mwenga
muvimana ndiri kwandawiti wala kwang'enda. **15** Mwenga
muntoza kwa maholu ga wantu, kumbiti neni ntoza ndiri
muntu. **16** Ata pantoza, kutoza kwaneni ndo kwa nakaka
toziya neni nagweka yangu ndiri Tati yakantumiti neni
ndo kapamuhera na neni. **17** Ilembitwi Mumalagaliru genu
kwa upitawu wa wantu wawili, shintu shoseri shatutakuliti
ndo nakaka. **18** Neni nankulilanguziya namweni na Tati
yakantumiti, kankunanguziya neni viraa.” **19** Wamkosiya,
“Tati gwaku ka koshi?” Yesu kawankula, “Mwenga mumana
ndiri neni wala mummana ndiri Tati. Handa memumaniti neni,
memumaniti Tati gwangu viraa.” **20** Yesu katakuliti visoweru
vyoseri avi kaweriti kankufunda Mnumba nkulu ya Mlungu
pakwegera na lisanduku lya luhanja palitulitwi, Kwahera
muntu yakambatiti, toziya saa yakuwi iweriti hayenisoki.
21 Yesu kawagambira kayi, “Hang'endi zyangu, mwenga
hamnsakuli, kumbiti hamhowi muvidoda vyenu. Kwang'enda
neni, mwenga hapeni mwezi kusoka.” **22** Su, Watuwa
Washiyawudi watakula, “Hashi, ina mana hakalilagi mweni?
Mbona katakula, Kwang'enda neni mwenga hapeni msoki?”
23 Yesu kawagambira, “Mwenga mlawa palaa pasipanu,
neni ndawa kumpindi, mwenga ndo mwa wa pasipanu, neni
hapeni weri gwa pasipanu. **24** Ayi ndo mana nuwagambireni
hamhowi muvidoda vyenu. Na hamhowi muvidoda vyenu
handa pamjimira ndiri ‘Neni ndo mweni’.” **25** Nawomberi
wamkosiya, “Gwenga gwa gaa?” Yesu kawankula, “Neni
ndo handa vilii nuwagambireni kwanjira mwanzu! **26** Nana
gavuwa ga kutakula kwa mwenga na vya kuwatoza. Kumbiti
uliya yakantumiti ndo nakaka, naneni nuwagambira wantu
wa pasipanu shitwatira shampikiniriti kulawa kwakuwi.” **27**
Wavimana ndiri handa Yesu kaweriti pakatakula nawomberi
kumhusu Tati. **28** Su, Yesu kawagambira, “pammalira
kala kumubikula Mwana gwa Muntu, panu ndo pamfira
kumana handa ‘Neni Ndo mweni’, na handa ndenda
ndiri shoseri namweni neni, ira ntakula hera galii Tati
gakafunditi. **29** Yakantumiti kapamuhera naneni, yomberi
kandeka ndiri gweka yangu, kwani mashaka goseri ntenditi
galii yagamfiriziya.” **30** Wantu wavuwa wampikiniriti Yesu
vyakatakuliti wamjimiriti. **31** Yesu kawagambira Wayawudi
walii yawamjimiriti, “Handa pamgajimila mafundu gangu
hamuweri wafundwa wangu nakaka, **32** hamuumani unakaka
na unakaka hawuwapanani ulekeziwu.” **33** Nawomberi
wamwankula, “Twenga ndo walelwa wa Aburahamu, na
hatwenipati ng'o kuwera wamanda wa muntu yoseri. Gwana
mana gaa kutakula, ‘Hamuweri walekiziwa?’” **34** Yesu
kawankula, “Nakaka nuwagambireni, kila muntu yakatenda
vidoda ndo mmanda gwa vidoda. **35** Mmanda hapeni
kalikali ukaya kwa mtuwa gwakuwi pamashaka goseri,
kumbiti mwana kalikala ukaya mashaka goseri. **(aiōn g165)**
36 Mwana pakawapanana ulekeziwu, hamuweri walekiziwa
nakaka. **37** Nuvimana handa mwenga ndo walelwa wa
Aburahamu. Ata hangu, mfira kundaga kwa toziya hamjimili
ndiri mafundu gangu. **38** Neni ntakula galii yakananguziyiti
Tati, kumbiti mwenga mtenda galii yakawagambireni Tati
gwenu.” **39** Womberi wamwankula, “Twenga ndo twawana
gwa Aburahamu!” Yesu kawagambira, “Handa mwenga
mwawana wa Aburahamu, memulitendi lihengu lyakatenditi
Aburahamu, **40** vyoseri avi vyantenditi nuwagambireni
unakaka mpikaniriti kulawa kwa Mlungu, ata hangu, mwenga
mfira kundaga. Aburahamu katenda hangu ndiri! **41** Mwenga
mtenda shitwatira shiraa shilii shakatenditi Tati gwenu.”
Womberi wamgambira, “Mlungu mweni ndo Tati gwetu,
twenga twawana ndiri wa kunja.” **42** Yesu kawagambira,
handa Mlungu kangaweriti Tati gwenu, munganfiriti neni,
toziya neni ndawiti kwa Mlungu na vinu napanu. Niza ndiri
kwa uwezu wangu namweni, ira yomberi kantumiti. **43** Hashi

mwerewa ndiri gantakula aga? Ayi ndo toziya mweza ndiri
kuwupikanira ujumbi waneni. 44 Mwenga ndo mwawana
wa tati gwenu, Shetani na mufira hera kutenda lumatamata
lwa Tati gwenu. Yomberi kaweriti mlaga kwanjira mwanzu,
kahera msimamu gwa nakaka, tembera nakaka kwahera
mngati mwakuwi. Kila mpayu, zitakulwa kulawirirana na
ntambu yakuwi ya munshimba, yomberi ndo mpayu na tati
gwa mpayu. 45 Kumbiti neni nukugambirani nakaka, toziya
ayi hashi munjimira ndiri neni. 46 Gani pakati penu yakaweza
kulanguziya weri neni nana vidoda? Handa panuwagambira
nakaka, kwa shishi munjimira ndiri? 47 Yakalawa kwa Mlungu
kapikaniraga visoweru vya Mlungu. Mwenga, mlawa ndiri
kwa Mlungu, na ayi ndo toziya ya mwenga kupikinira ndiri. 48
Wayawudi wamkosiya Yesu, “Hashi, hapeni tutakuli nakaka
handa gwenga ndo Msamariya na kayi gwana shamshera?”
49 Yesu kankula, “Neni nahera shamshera, neni numgohilili
Tati gwangu, kumbiti mwenga mgohalira ndiri. 50 Neni
nsakula ndiri ligoya lyangu namweni, kumbiti kwana yumu
mweni kankusakula ligoya ali, nayomberi ndo mtoza. 51
Nakaka nuwagambireni, yakagakola mafundu gangu hapeni
kahowi mashaka goseri!” (aiōn g165) 52 Su, Wayawudi
wamgambira, “Vinu tuvimana nakaka handa gwenga gwana
washamshera! Aburahamu kahowiti na wambuyi wa Mlungu
viraa wahowiti, nagwenga gutakula eti, ‘Yakajimira ujumbi
waku hakalikali mashaka goseri!’ (aiōn g165) 53 Tati gwetu
Aburahamu kahowa, hashi gulitenda gwamkulu kuliku tati
gwetu Aburahamu, ndo gwenga? Ata wambuyi wa Mlungu
wahowiti. Hashi gwenga gulitenda gwa gaa?” 54 Yesu
kawankula, “Panilikwisa namweni, uweru wangu shintu ndiri.
Yumu yakankwisa ndo Tati gwangu, kila muntu katakula
Mlungu gwetu. 55 Mwenga hapeni mpati kummana, kumbiti
neni nummana. Na, pantankula nummana ndiri, hanuwi
mpayu gambira mwenga. Kumbiti neni nummana na njimira
shisoweru shakuwi. 56 Tati gwetu Aburahamu, kanemeleriti
pakaliwoni lishaka lyangu na yomberi kaliwoniti, kanemelera.”
57 Su, Wayawudi wamgambira, “Gwenga gwankali kusoka
vinja lilongu muhanu, nagwenga gumwona Aburahamu?”
58 Yesu kawagambira, “Nakaka nuwagambirani, pamberi
Aburahamu kangali kwiwuka, ndo Neni.” 59 Panu wasola
mabuwi wamgumangi yomberi, kumbiti Yesu kalififa, kalawa
Mnumba nkulu ya Mlungu.

9 Yesu pakaweriti kankupita, kamwoniti muntu yumu kana
lwisi kwanjira kwiwuka. 2 Wafundwa wakuwi wamkosiya,
“mfunda! Hashi, gaa ndo yakatenda vidoda vyavimtenda
muntu ayu kayiwuki pakawera lwisi? Hashi, vidoda vyakuwi
mweni ama vidoda vya walera wakuwi?” 3 Yesu kankula,
“Shitwatila ashi shilawira ndiri toziya ya vidoda vyakuwi
yomberi, ama vidoda vya walelwa wakuwi, ira kiwuka
lwisi su makakala ga Mlungu gawonikani gatenda lihengu
mwakuwi. 4 Kuweri kwankali paliwala tufiruwa kwendeleya
kutenda lihengu lya uliya yakantumiti, mana pashiru peni
pakwiza muntu hapeni kawezi kutenda lihengu. 5 Shipindi
nankali pasipanu, neni ndo gulangala gwa pasi panu.” 6
Pakatakuliti kala aga, katema mata pasi, kalitenda linkandiga,
kamswagaziya mumasu ulii yakawera na lwisi, 7 kamgambira,
“Gugendi na gukalifyankuli palitanda lya Silowamu.” Mana
ya litawu ali ndo “Yawamtumiti”. Muntu kana lwisi uliya
kagenda na kulifyankula kulitanda lya Siloam, shakapanu
kawuya pakawera kankuwona. 8 Su, wapakwegera wakuwi
na walii yawaweriti wavimana handa kaweriti muhushu
mluwa, walonga, “Hashi, ayu ndiri uliya muhushu yakaweriti
pakalivaga na kuluwa luwa?” 9 Wamonga pawatakula,
“Ndomweni.” Wantu wamu watakula, “ndala! Ira kalifana
nayomberi.” Uliya yakaweriti lwisi katakula, “Ndo neni!” 10
Wamkosiya, “Vinu, masu gakuwi gapata hashi kutumula?”
11 Nayomberi kawankula, “Muntu uliya yawamshema Yesu
katenditi linkandiga, kaswagaziya mumasu na kung'ambira,
‘Gugendi gwakalifyankuli palitanda lya Silowamu,’ su neni
ng'enda, nulifyankula sheni shangu, mpata kwona.” 12
Wamkosia, “Yomberi ka koshi?” Nayomberi kawankula,
“Neni nuvimana ndiri!” 13 Shakapanu wamjega muntu uliya
yakaweriti kana lwisi kwa Mafalisayu. 14 Lishaka ali Yesu
pakatenditi linkandiga na kumtumuziya masu muntu ayu,
iweriti Lishaka lya kwoyera. 15 Mafalisayu wamkosiya kayi
muntu ayu, “Gupata hashi kwona?” Nayomberi kawagambira,
“Kantyeremeka linkandiga mumasu, naneni nulifyankula
sheni shangu, vinu weza kwona.” 16 Mafalisayu wamu
walonga, “Muntu kantenditi hangu hapeni kalawi kwa
Mlungu, toziya kajimira ndiri malagaliru ga Lishaka lya
kwoyera.” Kumbiti wamonga walonga, “Muntu kana vidoda
kaweza hashi kutenda liuzauza lya ntambu ayi?” Kuwera
na malekaniru pakati pawu. 17 Mafalisayu wamkosiya kayi
muntu ayu, “Yomberi kagagubutula masu, gutakula shishi
kwa yomberi?” Muntu uliya kawagambira, “Yomberi ndo
mbuyi gwa Mlungu!” 18 Wakulu wa Shiyawudi wajimira
ndiri handa muntu ayu kaweriti lwisi na vinu kankuwona
mpaka pawawashemiti walera wakuwi 19 na wawakosiya
walera awa, “Hashi, ayu mwana gwenu ndo mwenga
mlonga kiwukiti lwisi? Hashi vinu kapata kwona?” 20 Walera
wakuwi wankula, “Tuvimana handa ayu ndo mwana gwetu
na kiwukiti lwisi. 21 Kumbiti kapata hashi kwona, hapeni
tuvimani na wala tuvimana ndiri uliya yakamtumuziyiti masu.
Mumkosiyi mweni, yomberi ndo muntu mkulu, kaweza

kulitakulira mweni." 22 Walera wakuwi walongiti hangu toziya
wawatiriti wakolamlima wa Shiyawudi, kwani wakolamlima
awa waweriti waliragilirana handa muntu yoseri yakamini
handa Yesu ndo Kristu kalivagi kunja kwa numba ya Mlungu.
23 Walelwa wakuwi walongiti, "Yomberi ndo muntu mkulu,
Mumkosiyi." 24 Su, wamshema kayi muntu ulii yakiwukiti
lwisi na wamgambira, "Gumpanani ukwisa Mlungu! Twenga
tuvimana kuwera muntu ayu ndo kana vidoda." 25 Yomberi
kankula, "Handa ndo nana vidoda neni nuvimana ndiri.
Kumbiti shintu shimu nushimana, neriti na lwisi na vinu mona."
26 Wamkosiya, "Kakutenderiti shishi? Hashi kakutumuliziya
masu gaku?" 27 Muntu ayu kawankula, "Nuwagambireni
mbera kala, namwenga mpikanira ndiri, mfira shishi kupikinira
kayi? Hashi mwenga viraa mfira muweri wafundwa wakuwi?"
28 Kumbiti womberi wamwigira pawatakula, "Gwenga ndo
mfundwa gwakuwi, twenga wafundwa wa Musa. 29 Twega
tuvimana handa Mlungu katakuliti na Musa, kumbiti muntu
ayu tumumana ndiri kalawira koshi!" 30 Muntu ulii kawankula,
"Ashi ndo shitwatira sha kulikangasha! Mwenga muvimana
ndiri kalawira koshi, kumbiti kantumuliziya masu gangu! 31
Tuvimana handa Mlungu hapeni kawapikiniri wantu wana
vidoda, ira kumpikinira yoseri yakamjimira na kutenda
vyakafiriti. 32 Kwanjira lupaga pasipanu ipikanirika ndiri
handa muntu kagatumuziya masu ga muntu yakayiwukiti
lwisi. (aiōn g165) 33 Payiwera ndiri muntu ayu kalawa
kwa Mlungu, mekaweziti ndiri kutenda shintu shoseri!"
34 Womberi wamwankula, "Gwenga gwiwuka na kulelwa
pavidoda, na hashi guweza kutufunda twenga?" Wamwinga
kulawa Mnumba ya Mlungu. 35 Yesu kapikiniriti yagalawiliti,
kamwoniti muntu uliya kamkosiya, "Hashi, gwenga gumjimira
Mwana gwa Muntu?" 36 Muntu ayu kankula, "Mtuwa,
gung'ambiri yomberi ndo gaa, su mpati kumjimira!" 37 Yesu
kamgambira, "Gumwona kala na yomberi ndo yakatakula
nagwenga vinu." 38 Muntu ayu katakula, "Nukujimira,
Mtuwa!" Na kamsuntamilira Yesu. 39 Yesu katakula, "Neni
niza pasipanu kutoza wantu, wanalwisi wapati kuwona na
woseri yawalola waweri lwisi." 40 Mafalisayu wamu waweriti
pamuhera na yomberi wampikinira pakatakuriti aga na
wamkosiya, "Gumaanisha natwenga twanalwisi viraa?" 41
Yesu kawankula, "Mwangaweriti mwana lwisi, mwangaweriti
ndiri na vidoda, kumbiti mwenga vinu mtakula, twenga
tuwona, ayi ilanguziya kuwera mwana vidoda."

10 "Yesu kawagambira, yoseri yakingira ndiri mulizizi lya
kondolu kwa kupitira mlyangu, ira mulupenu na kwingira
kwa njira yimonga, ayu ndo mwivi na mkwepula. 2 Muntu
yakingira kwa kupitira pamulyangu, ayu ndo mweni mlolera
gwa kondolu. 3 Mlolera mlyangu kamvugulira yomberi,
kondolu wapikinira liziwu lyakuwi, nayomberi kawashema
kondolu wakuwi kila yumu litawu lyakuwi na kuwalonguziya
kunja. 4 Pakawalavia kunja kawalongulera palongolu,
nawomberi kondolu wamfata, kwani walimana liziwu lyakuwi.
5 Kondolu awa hapeni wawezi kumfata muntu gwingi,
ira watuga toziya walimana ndiri liziwu lyakuwi." 6 Yesu
kawagambiriti mfanu agu, kumbiti womberi wavimana ndiri
shakafiriti kuwagambira. 7 Su, Yesu katakula kayi, "Nakaka
nuwagambireni, neni ndo mlyangu gwa kondolu. 8 Wamonga
woseri walii wiziti pamberi pa neni ndo wivi na wakwepula,
kumbiti kondolu wawapikinira ndiri. 9 Neni ndo mlyangu.
Yakingira kupitira neni hakalopoziwi, hakingiri na kulawa
na hakapati maliziwu. 10 Mwivi kizaga su kiwi na kalagi
na kahalabisiyi. Neni niza mpati kuwera na ukomu, ukomu
ukamilika. 11 "Neni ndo mlolera muheri. Mlolera muheri
kalaviyaga ukomu wakuwi kwa kondolu wakuwi. 12 Muntu
gwa shibenamgongu, yomberi mlolera ndiri na wala kondolu
wakuwi ndiri, pakamuwona liminyi kankwiza, kaleka kondolu
na kutuga, liminyi kawabata wakondolu na kuwapalasiyanga.
13 Muntu gwa shibenamgongu katuga toziya yomberi gwa
shibenamgongu hera, hapeni kawaloleri wakondolu. 14
Neni ndo mlolera muheri. Nuwamana wakondolu wangu
nawomberi wamana neni, 15 gambira Tati ntambu yakamana
neni, naneni ntambu yanummana Tati. Neni ndaviya ukomu
wangu kwajili ya womberi. 16 Nana wakondolu wamonga
yawaweriti ndiri mulizizi ali. Inazimu kuwajega viraa, womberi
hawalipikiniri liziwu lya neni, na hakuweri shipinga shimu na
mlolera yumu. 17 "Tati kanfira neni toziya ndaviya ukomu
wangu, su mpati kuwuwanka kayi. 18 Kwahera muntu
yakampoka ukomu wangu, neni nuwulaviya mweni. Nana
uwezu wa kuwulaviya na kuwutola kayi. Hangu ndo Tati
kandagaliriti ntendi." 19 Kuwera kayi na malekaniru pakati
pa Wayawudi toziya ya visoweru avi. 20 Wantu wavuwa
watakuliti, "Kana shamshera, kayi kanalukwali! Gwa shishi
kumpikinira?" 21 Wamonga walonga, "Shisoweru ashi sha
muntu kana shamshera ndiri. Hashi, shamshera kaweza
ashi kuponiziya muntu kana lwisi?" 22 Aku Yerusalemu
kuweriti na msambu gwa kumlavilira Mlungu Numba nkulu
ya Mlungu, shipindi ashi shiweriti sha mpepu. 23 Yesu
kaweriti kankugendagenda Mnumba nkulu ya Mlungu pahala
wapashemiti Mdamu gwa Selemani. 24 Su, Wayawudi
wamzyengeta Yesu, wamkosiya, "Hagutuleki pota na nakaka
mpaka ndii? Gutugambiri nakaka pota kufifa, Hashi, gwenga
ndo Kristu?" 25 Yesu kawankula, "Nuwagambireni kala,
kumbiti mnjimira ndiri. Lihengu lyantenda neni kwa uwezu
wa Tati gwangu wakuntakuziya. 26 Kumbiti mwenga mnjimira
ndiri toziya mwenga mwa kondolu wa neni ndiri. 27

Wakondolu wangu wapikinira liziwu lyangu, neni nuwamana,
nawomberi wanfati. 28 Neni nuwayupa ukomu wa mashaka
goseri, nawomberi hapeni wahowi. Kwahera muntu yakaweza
kuwawusiya mmawoku mwangu (aiōn g165, aiōnios g166) 29 Tati
gwangu ndo mweni yakanupiti hawa nayomberi ndo mkulu
kuliku woseri. Kwahera yakaweza kuwawusiya mmawoku
mwakuwi. 30 Neni na Tati, twayumu." 31 Su, Wayawudi watola
mabuwi wamgumi. 32 Yesu kawagambira, "Nuwalanguziyeni
mahengu gavuwa kulawa kwa Tati. Nuwatendera shishi
shamfira kung'uma na mabuwi?" 33 Wayawudi wamwankula,
"Hapeni tukugumi kwajili ya matendu maheri, kumbiti
kwa kumwigilanga Mlungu! Gwenga ndo muntu hera
kumbiti mweni gwenga gulitenda kuwera Mlungu." 34 Yesu
kawankula, "Walembiti Mumalagaliru genu, Neni nonga,
'mwenga ndo milungu?' 35 Mlungu kawashemiti milungu
walii wawapanana ujumbi wakuwi, natwenga tuvimana
handa Malembu Mananagala gatakula nakaka mashaka
goseri. 36 Kumbiti neni, Tati ndo kansyaguliti na kantumiti
pasipanu. Iwera ashi mung'ambira neni nigilanga toziya
ntakuliti 'Neni Namwana gwa Mlungu?' 37 Namunjimira neni,
pamwona ntenda ndiri vitwatira vya Tati gwangu. 38 Kumbiti
pantenda vitwatira avi, ata pamunjimira ndiri neni, muvijimiri
ata vitwatira vyantenda, su mpati kuvimana nakaka kulonga
Tati ka mngati mwangu na neni namngati mwa Tati." 39
Wajeriti kayi kumbata Yesu kumbiti kawukiti pakati pawu.
40 Yesu kagenda kayi kumwambu ku lushemba Yoridani,
pahala Yohani pakaweriti kankubatiza, kalikaliti aku. 41
Wantu wavuwa wamgenderiti pawalonga, "Yohani katenda
ndiri liuzauza lyoseri, ira goseri Yohani gakatakuliti kuusu
muntu ayu ndo nakaka." 42 Na wantu wavuwa pahala palii
wamjimira.

11 Muntu yumu yawamshema Lazaru, kalikaliti Betaniya,
kaweriti mlweri. Betaniya lushi lwawalikaliti Mariya na
Marita muhasha gwakuwi. 2 Mariya ndo uliya yakamswagiti
uturi Mtuwa na kumpukuta kwa viri zyakuwi. Ayu ndo
Lazaru kaka gwakuwi yakaweriti mlweri. 3 Wahasha watuma
ujumbi kwa Yesu, "Mtuwa, ganja gwaku yagumfira, mlweri!"
4 Yesu pakapikaniriti aga, katakula, "Ulweri awu hapeni
hujegi kuhowa kwa Lazaru, ira ndo kwajili ya kumkwisa
Mlungu na kwa mana ayi Mwana gwa Mlungu kakwiswi." 5
Yesu kamfiriti Marita na muhasha gwakuwi pamuhera na
Lazaru. 6 Pakapatiti shisoweru handa Lazaru mlweri, kulikala
pahala panu kwa mashaka mawili nentu. 7 Shakapanu
kawagambira wafundwa wakuwi, "Tuwuyi kayi Yudeya!"
8 Wafundwa wamgambira, "Mfunda! Shipindi shifupi hera
shipita Wayawudi wafira kukuguma mabuwi, na gwenga
gufira kugenda kayi aku?" 9 Yesu kankula, "Lishaka lyana saa
lilongu na mawili ndiri, ndo hangu? Pakagendagenda paliwala
hapeni kawezi kulikwala, kawona kulangala kwa pasipanu.
10 Kumbiti muntu pakagendagenda pashiru katalikwala,
Toziya kulangala kwahera." 11 Yesu katakuliti hangu na
pakamaliriti, kawagambira, "Ganja gwetu Lazaru kagonja,
kumbiti neni nankugenda na kumyumusiya." 12 Wafundwa
wakuwi wamgambira, "Mtuwa, handa yomberi kagonja su
hakaponiziwi." 13 Kumbiti Yesu kaweriti kankutakula kuusu
kuhowa kwakuwi, womberi waliholiti kuwera kankutakula
kuusu kugonja mbota. 14 Yesu kawagambira pota kufifa,
"Lazaru kahowa, 15 kumbiti nemelera kwa ajili ya mwenga
handa mweri ndiri aku, su mpati kujimira. Haya tugendeni
kwakuwi." 16 Tomasi yawamshema mawira kawagambira
wantumini wamonga, "Tugendeni woseri pamuhera na
mfunda tukahowi!" 17 Yesu pakafikiti aku, kamwoniti Lazaru
wamtula kala mlipumba kwa mashaka msheshi. 18 Shijiji
sha Betaniya shiweriti pakwegera na Yerusalemu utali wa
kilumita ntatu, 19 na Wayawudi wavuwa wiziti kumlola Marita
na Mariya kuwapanani ushiwa kwa kuhowa kaka gwawu. 20
Shipindi Marita pakapikaniriti handa Yesu kaweriti kamkwiza,
kagenda kumwanka, kumbiti Mariya kasigaliti ukaya. 21
Marita kamgambira Yesu, "Mtuwa handa gwangaweriti panu,
kaka gwangu mekahowiti ndiri! 22 Kumbiti nuvimana handa
ata vinu shoseri shagufira kumluwa Mlungu, hakakupi."
23 Yesu kamgambira, "Kaka gwaku hakawuyi mkomu
kayi." 24 Marita kamwankula, "Nuvimana handa hawazyuki
shipindi sha uzyukisiwu, mulishaka lya kupelera." 25 Yesu
kamgambira, "Neni ndo uzyukisiya na ukomu. Yakanjimira
neni ata tembera hakahowi, hakalikali. 26 Na kila yakalikala
na kunjimira, hapeni kahowi. Hashi, gujimira aga?" (aiōn
g165) 27 Marita kamwankula, "Yina, Mtuwa! Neni njimira
handa gwenga ndo Kristu, Mwana gwa Mlungu, uliya yakiza
pasipanu." 28 Marita pakatakuliti aga, kagenditi na kumshema
Mariya mlongu gwakuwi, kamgambira pagweka, "mfunda
kapanu na kafira kukuwona." 29 Nayomberi pakapikaniriti
aga, kamukamu kagoloka, kamgendera Yesu. 30 Yesu
kaweriti keniyingiri mushijiji, kumbiti kaweriti palaa palii Marita
pakamwankiti. 31 Su, Wayawudi yawaweriti ukaya pamuhera
na Mariya pawamnyamaziya muushiwa, pawamwoniti
kagoloka na kulawa kunja vumu, wamwiziriti. Wavimaniti
kaweriti kankugenda mulipumba kudaya. 32 Mariya pakasokiti
pahala palii Yesu pakaweriti na kumwona, kasuntamala,
kamgambira, "Mtuwa, handa gwangaweriti panu, kaka
gwangu kangahowiti ndiri!" 33 Yesu pakamwoniti kankulira
na Wayawudi walii wawiziti pamuhera nayomberi wankulira
viraa, kamemiti na maholu na kuhinginika mumoyu. 34

Shakapanu kawakosiya, “Lipumba lya koshi?” Wamgambira,
“Mtuwa, gwizi na gulori.” 35 Yesu kalira. 36 Su, Wayawudi
watakula, “Mlori ntambu yakamfiriti!” 37 Kumbiti wamonga
wawu watakula, “Hashi, ayu yakamtenditi katumuli masu
lwisi uliya, kaweza ndiri kumtenda Lazaru nakahowi?” 38
Su, Yesu kahinginika kayi mmoyu, kiziti mlipumba. Lipumba
lyeni liweriti mpanga na liweriti ludiwirwa kwa libuwi. 39 Yesu
kalagaliriti, “Mliwusiyi libuwi ali!” Marita mlongu gwakuwi ayu
yakahowiti kamgambira, “Mtuwa kanja kala kununka, kalikala
mulipumba mashaka msheshi!” 40 Yesu kamgambira, “Hashi,
nukugambira ndiri handa pagujimira haguwoni ukwisa wa
Mlungu?” 41 Su waliwusiya libuwi lilii, Yesu kalola kumpindi,
katakula, “Mayagashii Tati toziya gwenga gumpikanira. 42
Nuvimana handa gumpikanira neni. Kumbiti ntakula aga
toziya ya wantu awa wapala panu su wapati kujimira handa
gwenga ndo yaguntumiti.” 43 Pakamaliriti kutakula aga,
kashema kwa liziwu likulu, “Lazaru! Gulawi kunja!” 44 Uliya
yakaweriti kahowa kalawiti kunja, aku wamyopa sanda
mmagulu na mmawoku na sheni shakuwi shigubikirwa. Yesu
kawagambira, “Mumyopoli, mkamleki kagendi zyakuwi.”
45 Su, Wayawudi wavuwa waweriti wamtyangira Mariya
pawawoniti Yesu shintu gaa shakatenditi, na kumjimira.
46 Kumbiti wamonga wawu wagenditi kwa Mafalisayu na
wawagambira shitwatira ashi shakatenditi Yesu. 47 Mafalisayu
na watambika wakulu waliwoniti Mwashizungu na watakula,
“Tutendi shishi? Muntu ayu kankutenda mauzauza nentu. 48
Patumleka hera wantu woseri hawamjimiri, womberi Warumi
hawizi kuwalibisiya Numba nkulu ya Mlungu gwetu na isi
yetu!” 49 Panu yumu gwawu, yawamchema Kayafa, ndo kiwiti
mtambika mkulu wa shinja ashi, kawagambira, “Mwenga
muvimana ndiri shintu! 50 Hashi, mwona ndiri handa ndo
mbaka kwamwenga muntu yumu kahowi kwa ajili ya wantu,
kuliku isi yoseri ipalanganyika?” 51 Yomberi katakula ndiri
hangu ntambu yakafiriti mweni, ira kaweriti mtambika mkulu
shinja ashi su katungiti handa Yesu hakahowi toziya ya
wantu wa Isi ya Shiyawudi, 52 na toziya ndiri gweka yawu
hera, kumbiti kapati kuwajega pamuhera munshimba yimu
yaipalanganyikiti kwa wantu wa Mlungu. 53 Su, kwanjira
lishaka ali watuwa wa Shiyawudi watenda mipangu gwa
kumlaga Yesu. 54 Su, Yesu hapeni kagendigendi kayi
paweru muisi ya Wayawudi, kumbiti kawukiti panu kagenditi
pahala pagwekera na kushiwala, mlushi lwa walushema
Efrayimu. Kalikaliti aku pamuhera na wafundwa wakuwi. 55
Shipindi sha msambu sha Wayawudi sha Pasaka shiweriti
pakwegera na wantu wavuwa walawa muisi wagenditi
Yerusalemu su walipungi pa msambu agu. 56 Su, waweriti
wankumsakula Yesu. Na womberi pawaliwoniti Mnumba
nkulu ya Mlungu, walikosiyana, “Mulihola hashi? Nakaka
hakizi ndiri ku msambu agu, awu ndiri?” 57 Watambika
wakulu na Mafalisayu walagalira kuwera, handa muntu yoseri
pakavimaniti pahala pakaweriti Yesu, kalazimika kutakula su
wapati kumbata.

12 Pamberi pa mashaka sita ga msambu gwa Pasaka,
Yesu kafikiti Betaniya pakaya pa Lazaru, muntu
yakamzyusiyiti kulawa kwawahowiti. 2 Aku wamtuliriti
shiboga sha pamihi na Marita kaweriti kamtendera. Lazaru
kaweriti yumu gwa walii wawaweriti wankuliya pamuhera
na Yesu. 3 Mariya katoliti supa ya uturi yawayishema
naridu iherepa ya mpiya zivuwa, kamswaga Yesu mumagulu
na kugapukuta kwa viri zyakuwi numba yoseri inunkira
uturi. 4 Yumu gwa wafundwa wa Yesu, Yuda Isikariyoti
yakafiriti kumgalambuka Yesu, katakula, 5 “Uturi awu
waweza kuwuza kwa mpiya zya shibena mgongu sha
myezi tisa na mpiya azi wawayupi wahushu?” 6 Katakuliti
hangu, kwakuwawonera ndiri wahushu lusungu, toziya
kaweriti mwivi na yomberi ndo yakakoliti muhaku gwa mpiya
na kavitoliti vyawatuliti amu. 7 Yesu katakula, “Mumleki
mdala ayu! Kavituriti vyoseri vyakaweriti navi kwa lishaka
lya kusilwa kwa neni. 8 Wahushu mwanawu mashaka
goseri, kumbiti hamuweri ndiri na neni mashaka goseri.”
9 Wayawudi wavuwa wapikiniriti handa Yesu Kabetaniya.
Su womberi wagenditi aku, wapati kumwona Yesu, kayi
wafiriti kumwona Lazaru ulii yakamzyusiyiti na Yesu kulawa
kwa wahowiti. 10 Watambika wakulu wasakuliti ntambu ya
kumlaga Lazaru, 11 toziya Wayawudi wavuwa wawalemiti
wayawu na wamjimira Yesu. 12 Shirawu yakuwi, lipinga
likulu lya wantu wiziti kumsambu wapikiniriti Yesu kaweriti
mnjira kwiza Yerusalemu. 13 Watola maputira ga mitendi,
walawa kugenda kumwanka, wabota pawatakula, “Gwenga
mlopoziya gwetu! Katekelerwi ayu yakiza mulitawu lya
Mtuwa. Katekelerwi Mfalumi gwa Israeli.” 14 Yesu kakwena
mwana punda, kalivaga pampindi pakuwi gambira ntambu
yagatakuliti Malembu, 15 “Kotu kutira gwe lushi lwa Sayuni,
Mfalumi gwaku kamkwiza, Kalivaga pampindi pa mwana
punda.” 16 Shipindi ashi wafundwa wakuwi wavimaniti
ndiri shitwatira ashi shoseri, kumbiti Yesu pawamkwiswiti
kala, womberi wagaholiti Malembu Mananagala gatakuliti
kuusu yomberi na wagatenditi aga kwa yomberi. 17 Lipinga
lya wantu walii wawaweriti pamuhera nayomberi shipindi
pakamshemiti Lazaru kulawa mlipumba, kamzyusiya kulawa
kwawahowiti, watakuliti yagalawiriti. 18 Toziya ya aga, lipinga
likulu lya wantu awa wamgenderiti Yesu, mana woseri
wapikiniriti handa Yesu katenditi liuzauza ali. 19 Mafalisayu

waligambiziyana, “Mwona? Hapeni tuwezi kutenda shoseri!
Mlori, wantu wa pasipanu woseri wankumfata.” 20 Kuweriti
na Wagiriki wamu mu wantu yawaweriti wiza Yerusalemu
kumkwisa Mlungu mushipindi sha msambu. 21 Womberi
wamgenderiti Filipu, yakalawiriti Betisayida mu Galilaya na
watakula, “Mtuwa, tufira kumwona Yesu.” 22 Filipu kagenda
na kamgambira Andereya na wawili wagenda na kumgambira
Yesu. 23 Yesu kawawankula, Saa isoka kala kwa Mwana gwa
Muntu kukwiswa! 24 Nukugambirani nakaka, mbunji ya nganu
isigala mbunji hera payiyalwa ndiri mulitapaka na kuwola.
Handa payiwola, su ilera mbeyu zivuwa. 25 Woseri yawafira
ukomu wawu hawawuhoviyi, yakagahoviya makaliru gakuwi
pasipanu, hakagaponiziyi kwa makaliru ga mashaka goseri.
(aiōnios g166) 26 Yakafira kuntendera ndo mpaka kanfati,
pawera neni na ntumintumi gwangu hakaweri, kayi muntu
pakantendera Tati hakampanani ligoya. 27 “Vinu rohu yaneni
intama, ntakuli shishi? Ntakuli, ‘Tati, gunopoziyi shipindi ashi
pashisoka?’ Kumbiti ayi ndo toziya ya kwiza. Su shimpiti
shipindi ashi sha ntabiku. 28 Tati, Kakwiswi litawu lyakuwi.”
Panu liziwu litakula kulawa kumpindi kwa Mlungu. “Nulikwisa
na hanulikwisi kayi.” 29 Lipinga lya wantu lyaligolokiti palii
lipikaniriti liziwu ali na wamu wawu watakuliti, “Ntumintumi
gwa kumpindi kankuyowera nayomberi!” 30 Kumbiti Yesu
kawagambira, “Liziwu ali lirandula ndiri kwajili yaneni, ira
kwajili ya mwenga. 31 Vinu ndo shipindi sha pasipanu
kutozwa, vinu mtuwa gwa pasipanu hawamwusiyi. 32 Neni
panu panyasulwa kumpindi kwa Mlungu hanumkwezeniziyi
kila muntu.” 33 Kakutakula hangu kalanguziya ntambu gaa
hakahowi. 34 Lipinga ali limwankula. Twenga watugambira
Malagaliru getu handa Kristu hakalikali mashaka goseri.
Su, guweza hashi kutakula eti mwana gwa Muntu imbidi
kanyasulwi? Mwana gwa Muntu ndo gaa? (aiōn g165) 35 Yesu
kawagambira, “Gulangala haguweri pakati penu katepu hera.
Mgendi toziya mnawu gulangala agu, ntiti hapeni iwapati,
toziya yakagendagenda muntiti kavimana ndiri kwakagenda.
36 Shipindi shamuwera na gulangala agu, mugujimiri, su
mpati kuwera wantu wa gulangala.” Pakalongiti kala visoweru
avi, Yesu kagenditi zakuwi na kulififa kutali na womberi. 37
Tembera Yesu katenditi mauzauza goseri aga palongolu
pawu, womberi wamjimira ndiri. 38 Su visoweru vyakatakuliti
Isaya mbuyi gwa Mlungu vitimiya. “Mtuwa, gaa yakajimiriti
ujumbi watutakuliti? Na uwezu wa Mtuwa ulilanguziya kwa
gaa?” 39 Na hangu womberi waweza ndiri kujimira, toziya
Isaya katakula viraa, 40 “Mlungu kagatula lwisi masu gawu Na
kagazezetiya mahala gawu, Wawoni ndiri kwa masu gawu,
Wavimani ndiri kwa mahala gawu, Na wanizira ndiri neni,
Mlungu katakula, Su mpati kuwaponiziya.” 41 Isaya katakuriti
visoweru avi toziya kawoniti ukwisa wa Yesu, pakatakula
visoweru vyakuwi. 42 Ata hangu, kuvuwa kwa watuwa
wa wakulu wa Shiyawudi wamjimiriti Yesu. Kumbiti toziya
ya mafalisayu, wamjimiriti ndiri paweru kwa kutira handa
wawatuli gweka mnumba ya Mlungu. 43 Wafiriti kuzyumwa
na wantu kuliku kuzyumwa na Mlungu. 44 Shakapanu Yesu
katakula kwa liziwu likulu, “Muntu yakanjimira, kanjimira
ndiri neni hera, ira kamjimira viraa uliya yakantumiti. 45
Yakamona neni kankumwona viraa ulii yakantumiti. 46 Neni
na Gulangala, niza pasipanu su woseri wawanjimira waweri
ndiri muntiti. 47 Yakapikanira shisoweru shangu uganu
kagakola ndiri, neni hapeni numtozi, hanumtozi ndiri. Niza
ndiri kuwatoza wantu wa pasipanu ira kuwalopoziya. 48
Woseri yawanema neni na kuujimira ndiri ujumbi waneni,
kwana yumu yakiza kuwatoza. Visoweru vyantakula haviweri
vyakuwatoza mulishaka lya kupelera. 49 Ayi ndo nakaka,
toziya neni ntakula ndiri kwa uwezu wangu namweni, kumbiti
Tati yakantumiti ndomweni yakantumiti ntakuli shishi na
nyoweri shishi. 50 Naneni nuvimana weri lilagaliru lyakuwi
lijega ukomu wa mashaka goseri. Su, neni ntakula hera galii
Tati yakanagaliriti nugatakuli.” (aiōnios g166)

13 Iweriti lishaka lya pamberi pa msambu gwa Pasaka.
Yesu kavimaniti handa saa yakuwi isoka ya kuwuka
pasipanu na kugenda kwa Tati. Shipindi shoseri yomberi
kawafiriti nentu wantu wa pasipanu yawaweriti wakuwi, na
kawafiriti mpaka lupeleru! 2 Yesu pamuhera na wantumini
wakuwi waweriti walivaga kuliya shiboga sha pamihi. Shetani
kingiriti kala mumoyu mwa Yuda, mwana gwa Simoni
Isikariyoti, maholu ga kumgalambuka Yesu. 3 Yesu kavimaniti
handa Tati kaweriti kamupa makakala, kavimaniti kuwera
kalawa kwa Mlungu na kaweriti kankugenda kwa Mlungu.
4 Su, kawukiti pameza, kayikusa nguwu yakuwi, katola
shitambala na kulitawa mushyunu mwakuwi. 5 Shakapanu
katula mashi mubakuli, kanja kuwagulula magulu wafundwa
wakuwi kugapukuta kwa shitambala shilii shakashitawiti
mushinu mwakuwi. 6 Pakiziti kwa Simoni Peteru, nayomberi
katakula, “Mtuwa, hashi gwenga gwiza kugagulula magulu
ganeni?” 7 Yesu kamwankula, “Gwenga hapeni gwerewi
vinu shantenda ashi, kumbiti hagwelewi shakapanu.” 8
Peteru kamgambira, “Gwenga hapeni gungululi magulu
gangu nakamu!” Yesu kamwankula, “Pangulula ndiri magulu
gaku, hapeni guweri ntumintumi gwangu kayi.” (aiōn g165) 9
Simoni Peteru kamwankula, “Mtuwa, nagungululi magulu
hera! Gugagululi mawoku gangu na mtuwi viraa.” 10
Yesu kamgambira, “Yawakoga kala wawera waherepa na
wafiruwa ndiri kunawa ira magulu gawu. Mwenga muherepa,

kumbiti mwawoseri ndiri." 11 Yesu kamumaniti kala ulii
yakagenda kumgalambuka, ndo mana kalongiti, "Mwenga
muherepa, kumbiti yumu kaherepa ndiri." 12 Pakamaliriti
kuwagulula magulu gawu, kavulumula nguwu yakuwi, na
kalivagiti pahala pakuwi pakwegera na meza, su yomberi
kawakosiya, "Hashi, mwerewa shanuwatenderani mwenga?"
13 "Mwenga munshema mfunda na Mtuwa, mwenga mtakula
weri toziya ndo neni. 14 Paiwera neni Mtuwa gwenu na
mfunda gwenu, nuwanaviya magulu mwenga, mwenga
viraa mfiruwa kulinawiviyana magulu. 15 Nukupanani kala
mfanu, su mwenga mtendi viraa ntambu yanuwatenderani.
16 Nuwagambirani nakaka, wantumintumi wakulu ndiri kuliku
mtuwa gwawu na ntumintumi hapeni kaweri mkulu kuliku ulii
yakantumiti. 17 Vinu muumana unakaka awu, hamuweri na
sekuseku pamgatenda. 18 "Aga gantakula gawawusu ndiri
mwenga mawoseri. Neni nuwamana walii yanuwasyaguliti.
Kumbiti mpaka gatimii Malembu Mananagala gaweri nakaka
ntambu yagalembwa, 'Muntu yakaliyiti pamuhera naneni
shiboga shangu hakang'alambuki'. 19 Neni nuwagambireni
vitwatira avi vinu pamberi kulawira. Su pagalawila mpati
kujimira kuwera 'Neni ndo Mweni'. 20 Nuwagambireni
nakaka, yakamshemera yoseri ulii yanumtumiti, kanshemera
neni viraa na yakanshemera neni ndo kamshemera ulii
yakantumiti." 21 Yesu pakatakuliti kala aga, kahinginikiti nentu
mumoyu, katakula pota kufifa, "Nakaka nuwagambireni,
yumu gwenu hakamgalambuki!" 22 Wafundwa walilola weni,
su waweriti wavimana ndiri handa gaa hakamgalambuki.
23 Yumu gwa wafundwa, mweni Yesu ndo yakamfiriti
nentu, kaweriti kalivaga pakwegera na Yesu. 24 Simoni
Peteru kamlanguziya kwa mawoku, kamgambira "Gumkosiyi
katakula kuusu gaa." 25 Su ntumintumi ulii kasegelera
nentu uwega wa Yesu, kamkosiya, "Mtuwa, ndo gaa?" 26
Yesu kamwankula, "Ulii yanumupa shipandi sha libumunda
shantotiti musahani, ndo mweni." Su, kashitola shipandi
sha libumunda, kashitota musahani, kamupa Yuda, mwana
gwa Simoni Isikariyoti. 27 Yuda pakayankiti kala shipandi
sha libumunda, Shetani kamwingiriti yomberi. Su, Yesu
kamgambiriti Yuda, "Gutendi kanongola shilii shagufira
kutenda!" 28 Woseri yawalivagiti kuliya shiboga wavimaniti
ndiri kwantambu gaa Yesu katakuriti aga kwa yomberi. 29
Yuda kaweriti mkola mpiya pakati pawu, wavimaniti kuwera
Yesu kamgambiriti hakahemeri vilii vyawafiruwa mumsambu,
ama kamgambiriti kakalaviyi shoseri kwa wahushu. 30 Su
Yuda pakayankiti kala shipandi shilii sha libumunda, palaa
paliya kalawa kunja. Na iweriti Pashiru. 31 Yuda pakawukiti
kala, Yesu kalonga, "Vinu ukwisa wa Mwana gwa Muntu
ugubutulwa, vinu ukwisa wa Mlungu ugubutulwa kupitira
yomberi. 32 Handa ukwisa wa Mlungu paugubutulwa kupitira
yomberi, su Mlungu hakaulanguziyi ukwisa wa Mwana gwa
Muntu mngati mwakuwi, kamukamu hakatendi hangu. 33
Wana wangu, nankali na mwenga katepu hera. Hamunsakuli,
kumbiti vinu nukugambirani galii ganuwagambiriti kala wakulu
wa Wayawudi, 'Pang'endaku, mwenga hapeni mgendi.' 34
Vinu nukupanani lilagaliru lya syayi, mulifiri weni. Handa
yanukufirani mwenga, viraa vilii mulifiri weni. 35 Handa
pamulifira weni, wantu woseri hawavimani kuwera mwenga
ndo wafundwa waneni". 36 Simoni Peteru kamkosiya Yesu,
"Mtuwa gwankugenda koshi?" Yesu kamwankula, "Hapeni
guwezi kunfata vinu kwang'endaku, kumbiti shakapanu
hamunfati." 37 Peteru kamkosiya, "Mtuwa, kwantambu gaa
nsindi kukufata vinu? Nakali kuhowa kwajili ya gwenga!"
38 Yesu kamwankula, "Hashi, ndo wakala nakaka kuhowa
kwajili ya neni? Nukugambira nakaka, pamberi njogolu
keniwiki, hagunemi mala tatu kuwera gumana ndiri neni."

14 Yesu kawagambira, "Namuligaziya mumyoyu mwenu.
Mumjimiri Mlungu na munjimiri neni viraa. 2 Ukaya mwa
Tati gwangu kwana mbakati zivuwa, nuwagambiriti kala na
vinu nankugenda kuwanyawirani pahali penu. 3 Na pang'enda
na kuwanyawilireni pahala penu, hambuyi na kuwatola, su
mwenga hamuweri pamuhera naneni. 4 Muyimana njira ya
kugenda aku kwang'enda." 5 Tomasi kamkosiya, "Mtuwa,
tuvimana ndiri kwagugenda, su twankuyimana hashi njira
ayi?" 6 Yesu kamwankula, "Neni ndo njira na unakaka
na ukomu. Kwahera yakaweza kugenda kwa Tati ira kwa
kupitira kwaneni. 7 Kawagambira, vinu mumana neni,
mumana na Tati gwangu viraa. Na kwanjira vinu mumana na
mumwona kala." 8 Filipu kamgambira, "Mtuwa, tumlanguziyi
Tati, natwenga hatwikuti." 9 Yesu kamwankula, "Filipu,
nulikala namwenga kwa shipindi shoseri, nagwenga gumana
ndiri? Yakamoniti kala neni kamwona Tati. Guweza hashi
kutakula, Tumlanguziyi Tati? 10 Hashi, mjimira ndiri handa
neni namngati mwa Tati, nayomberi Tati ka mngati mwaneni?
Visoweru nyanuwagambirani ntakula ndiri kwa utuwa waneni,
Tati yakawera mngati mwaneni kankutenda lihengu lyakuwi.
11 Munjimiri neni pantakula handa neni namngati mwa Tati
naTati ka mngati mwaneni. Handa hangu ndiri, mjimiri toziya
ya vintu vyantenda. 12 Nakaka nuwagambirani, yakanjimira
neni hakatendi vitwatira vyantenda neni, yina, hakatendi
vintu vikulu nentu, toziya nankugenda kwa Tati. 13 Na shoseri
shamluwa mulitawu lyaneni hantendi, su Tati kakwiswi
mnumba ya mwana. 14 Pamunduwa shoseri mulitawu
lyangu, hanuwatendereni. 15 "Pamunfira neni, hamulijimili
lilagaliru lyaneni. 16 Naneni hanumluwi Tati nayomberi

hakawapanani mtanga yumonga, hakalikali namwenga
kwa mashaka goseri. (aiōn g165) 17 Yomberi ndo Rohu
yakalanguziya unakaka kuusu Mlungu. Wantu wa pasipanu
waweza ndiri kumuwanka toziya waweza ndiri kumwona
wala kummana. Kumbiti mwenga mumana toziya kalikala
namwenga na ka mngati mwenu. 18 “Pang'enda hanuwaleki
ndiri mwawashiwa, hanizi kayi kwamwenga. 19 Katepu hera
wantu wa pasipanu hawamoni kayi ndiri, kumbiti mwenga
hamumoni. Toziya nana ukomu, viraa mwenga hamuweri
na ukomu. 20 Lishaka lilii palisokiti hamuvimani handa
neni na mngati mwa Tati, naneni mngati mwamwenga. 21
“Yakagayanka malagaliru ganeni na kugajimira, ndoweni
walii yawanfira neni. Tati gwangu hakawafiri woseri yawanfira
neni, naneni vulaa hanuwafiri womberi na hanulilanguziyi
kwawomberi.” 22 Yuda, Yuda Isikariyoti ndiri, kamgambira,
“Mtuwa, hashi iwezekana gwenga kulilanguziya kwatwenga
na gulilanguziya ndiri kwa wantu wa pasipanu?” 23 Yesu
kamwankula, “Muntu pakanfira neni hakagajimili mafundu
gangu na Tati gwangu hakamfiri, neni pamuhera na Tati
gwangu hatwizi kulikala nayomberi. 24 Yakanfira ndiri hapeni
kagajimili mafundu gangu. Na mafundu gampikaniriti gangu
ndiri, galawa kwa Tati yakantumiti. 25 “Nuwagambiriti vitwatira
avi pamweriti nakali na mwenga. 26 Kumbiti mtanga, Rohu
Mnanagala, ndomweni Tati hakamtumi mulitawu lyaneni,
hakawafundeni kila shintu na kuwakumbusiyani goseri
ganuwagambirani. 27 “Nuwalekera ponga, nuwapanani
ponga yangu. Nuwapanani ndiri mwenga gambira wantu
wa pasipanu ntambu yawatenda. Namuwera na lyoga
ama namuhinginyika. 28 Mpikaniriti kala panuwagambira,
Nankugenda zyangu, shakapanu hambuyi kayi kwamwenga.
Handa munganfiriti, munganemeli toziya nankugenda kwa
Tati, yomberi ndo mkulu nentu kuliku neni. 29 Nuwagambireni
aga vinu pamberi ganalawira, su pagalawila mpati kujimira.
30 Ntakula ndiri namwenga kayi vitwatira avi vivuwa, mana
mtuwa gwa pasipanu kankwiza. Hapeni kawezi shintu
kwaneni, 31 kumbiti wantu wa pasi panu mpaka wavimani
handa numufira Tati, ndo mana ntenda kila shintu gambira
Tati ntambu yakanamuwiti. “Mgoloki, tuwuki panu!”

15 “Neni ndo mzabibu gwa nakaka, Tati gwangu ndo
mkulima. 2 Yomberi kawusiyaga kila lutambi lwalulera
ndiri mabwajubwaju mnumba mwangu na kila lutambi
lwalulera nulugulula lupati kulera nentu. 3 Mwenga muwera
kala muherepa toziya ya mafundu ganuwafunditi. 4
Mwikali mngati mwangu, naneni nulikali mngati mwenu.
Lutambi hapeni luleri mabwajubwaju gweka yakuwi, haluleri
paluwera mumtera gwa zabibu. Ntambu iraayi hapeni mleri
mabwajubwaju mpaka muweri mngati mwangu.” 5 “Neni
namzyabibu, mwenga ndo mitambi. Woseri yawawera mngati
mwangu, naneni mngati mwawu, hawaleli mabwajubwaju
gavuwa, pamuhera ndiri naneni hapeni mtendi shintu shoseri.
6 Muntu yoseri pakalikala ndiri mngati mwangu kaswa
kunja gambira lutambi lawalwasa kunja mpaka linyali,
mitambi yeni ijojinirwa na kwasirwa pamotu, yeni ndo
ilunguziwa. 7 Pamulikala mngati mwaneni na visoweru
vyaneni paviwera mngati mwenu, hamluwi shoseri shamfira
na hampati. 8 Ukwisa wa Tati gwangu hawuwoneki pamulera
mabwajubwaju na kwa njira ayi hamuweri wafundwa waneni.
9 Nukufireni mwenga gambira Tati ntambu yakanfira neni,
mulikali muwundama wa neni. 10 Handa pamjimila malagaliru
gangu, hamulikali mu muwundama waneni, gambira neni
ntambu yanjimiriti malagaliru ga Tati gwangu na nulikali
muwufiru wakuwi. 11 “Nukugambirani vitwatira avi su
nemeleru yangu iweri mngati mwenu na nemeleru ya mwenga
ikamiliki. 12 Lilagaliru lyangu ndo ali, mulifiri weni, ntambu
yanuwafira mwenga. 13 Mafiliru makulu nentu kwa muntu
kuulanguziya kwa waganja wakuwi ndo kuulaviya ukomu
wakuwi kwa womberi. 14 Mwenga ndo waganja waneni
handa pamtenda shilii shanuwalagaliriti. 15 Mwenga hapeni
nuwashemi kayi wamanda, toziya wamanda hapeni wavimani
vyawatenda watuwa wawu. Kumbiti nuwashema mwenga
waganja, toziya nuwagambiriti vitwatira vyoseri vyanpikaniriti
kwa Tati gwangu. 16 Mwenga munsyagula ndiri neni, kumbiti
neni ndo yanuwasyaguliti mwenga na kuwatuma mgendi
mwakaleri mabwajubwaju nentu, mabwajubwaju yagalikala.
Su Tati hakakupanani shoseri shamluwa mu litawu lyangu.
17 Su, lilagaliru lyangu kwa mwenga ndo ali, mulifiri weni kwa
weni. 18 “Handa wantu wa pasipanu pawakukalalirani, mliholi
kuwera wankalalira neni kwanja pamberi pa kuwakalalira
mwenga. 19 Handa memuweriti wamu wa wantu wa
pasipanu, wantu wa pasipanu wangawafiriti gambira wantu
wawu weni. Kumbiti nuwasyagula mwenga kulawa pasipanu,
toziya wantu wa pasipanu wawakalalira mwenga. 20 Muliholi
shilii shanuwagambiriti, ‘Wamanda hapeni waweri wakulu
kuliku watuwa wawu.’ Handa wantu pawamberiti neni,
hawawaberi mwenga viraa, handa wagajimiriti mafundu
ganeni, hawagajimili mafundu genu viraa. 21 Kumbiti womberi
hawatendi vyoseri avi kwa mwenga toziya mwenga waneni,
kwani wamumana ndiri ulii yakantumiti. 22 Handa nganiziti
ndiri na kutakula na womberi wangaweriti ndiri na vidoda,
kumbiti vinu hapeni wawezi kutakula wahera vidoda. 23
Yakankalalira neni, kamkalalira Tati gwangu viraa. 24 Handa
nangantenda ndiri kwawomberi vitwatira vyeni kwahera
muntu yumonga yakavitenditi kala mwangaweriti ndiri na

vidoda, kumbiti vinu waviwoniti vyantenditi wankalalira neni
pamuhera na Tati gwangu. 25 Ndo toziya galii gagalembitwi
mu Malagaliru gawu ganakaka, 'Wankalalira hera!' 26
"Mtanga yakiza ndo Rohu, hakagubutuli unakaka kuusu
Mlungu, ndo mweni kiza kulawa kwa Tati. Hanumtumi
kwa mwenga kulawa kwa Tati na hakatakuli kuusu neni.
27 Mwenga viraa, hamtakuli kuusu neni, toziya muweriti
pamuhera na neni kwanjira kwanja."

16 "Nuwagambiriti aga, su namleka moyu gwenu. 2 Wantu
hawawawingi mwenga kulawa Mnumba zya Mlungu
zyenu na shipindi hashizi yoseri pakakulageni hakavimani
kamtendera Mlungu lihengu. 3 Wantu hawawatenderani
vitwatira avi toziya womberi wamumana ndiri Tati ama
neni. 4 Kumbiti nukugambirani aga, su shipindi pashizaku
kwa womberi kutenda vitwatira avi, hamuliholi kuwera
nuwagambiriti kala. "Nuwagambiriti ndiri vitwatira avi
kwanjira kwanja, toziya nweriti pamuhera namwenga. 5
Su vinu nankugenda kwa ulii yakantumiti, kwahera ata
yumu gwenu yakankosiya neni pang'endaku. 6 Vinu
nuwagambirani vitwatira avi, myoyu yenu ihinginika. 7
Kumbiti, nankuwagambirani nakaka, Iherepa kwa mwenga
neni ng'endi zangu, toziya pang'enda ndiri, Mtanga hapeni kizi
kwa mwenga. Kumbiti pang'enda zyangu, hanumtumi yomberi
kizi kwa mwenga. 8 Nayomberi pakizaku, hakawalunguziyi
unakaka wantu wa pasipanu kuwera watenda upyota
kuusu vidoda na vintu vyavimfiriziya Mlungu na utoza wa
Mlungu. 9 Watenditi upyota kuusu vidoda toziya wanjimira
ndiri neni, 10 na kuusu vyavimfiriziya Mlungu, toziya
nankugenda kwa Tati, hapeni mumoni kayi, 11 nawomberi
wapayira kuusu kutoza, toziya mkolamlima gwa pasipanu
katozwa kala. 12 "Nanaga gavuwa gakuwagambireni,
kumbiti vinu hapeni muwezi kugahepelera. 13 Kumbiti
pakizaku Rohu ayu, hakagubutuli unakaka kuusu Mlungu,
hakawalongoziyi mu unakaka woseri. Hakatakuli ndiri kwa
uwezu wakuwi mweni, kumbiti hakatakuli shilii shakapikinira
na hakawagambiri vintu vyaviyiza. 14 Yomberi hakanupi
neni ukwisa, toziya hakawagambiri shilii shantakula na
shilii shanumgambira kawagambiri. 15 Vyoseri vyakawera
navi Tati vyaneni, ndo mana nuwagambirani kuwera Rohu
Mnanagala hakawapanani vilii vyakapatiti kulawa kwaneni.
16 "Shakali shipindi shididi hapeni mumoni kayi na shipindi
shididi shakapanu hamumoni." 17 Wafundwa wakuwi
wamu walikosiyana, "Kamaanisha shishi? Katugambira kwa
shipindi shididini hapeni tumwoni, kayi shipindi shididini
hatumwoni, viraa katakuriti kayi, 'Toziya nankugenda kwa
Tati.' 18 Su, waweriti wankulikosiyana, kamaanisha shishi
pakatakula, 'shakali shipindi shididini?' Tuvimana ndiri
shakayowera!" 19 Yesu kavimaniti handa wafiriti kumkosiya,
su kawagambira, "Hashi mlikosiyana ntambu yanongiti,
'Shakali shipindi shididini hapeni mumoni kayi na shipindi
shididi shakapanu hamumoni?' 20 Nankuwagambirani
nakaka, hamulili na kudaya, kumbiti wantu wa pasi
panu hawanemeleri, hamuhinginiki, kumbiti kuhinginika
kwamwenga hakugalambuki kuwera nemeleru. 21 Shipindi
mdala pakalera, kawera na hinginika toziya shipindi sha
kuwera mundabiri shankwiza, kumbiti mwana pakiwuka,
yomberi kalyaluwa, toziya kawera na nemeleru kwiwuka kwa
mwana pasipanu. 22 Mwenga viraa mwanguhinginika vinu
vinu, kumbiti hanuwawuyili kayi, mwenga hamuweri na nemeli
mumyoyu mwenu na nemeli ayi kwahera muntu yakaweza
kuyiwusiya kwamwenga." 23 "Lishaka ali lyankwiza, hapeni
munuwi shoseri. Nukugambirani nakaka, Tati hakawapanani
shoseri shamumluwa kupitira litawu lyaneni. 24 Mpaka
vinu munuwiti ndiri shoseri kwa litawu lyangu. Munduwi
shoseri, namwenga hampati su nemeli yamwenga ipera."
25 "Nuwagambirani vitwatira avi kwa mafumbu. Kumbiti
shipindi hashizi hapeni ntumiyi mafumbu kuwagambira, su
hantakuli pota kufifa kuusu Tati. 26 Lishaka ali palizaku,
mwenga hamuluwi kwa litawu lyaneni, 27 toziya Tati mweni
kawafira mwenga. Yomberi kawafira mwenga toziya munfira
neni na kujimira kuwera niziti kulawa kwa Mlungu. 28
Niziti kulawa kwa Tati na niziti pasipanu, vinu nankuwuka
pasipanu, nankugenda kwa Tati." 29 Su, wafundwa wakuwi
wamgambira, "Vinu gwankutakula pota kufifa, gutakula ndiri
kwa mafumbu. 30 Vinu tuvimana kuwera gwenga guvimana
kila shintu, gufira ndiri muntu yoseri kakukosiyi. Ayi itutenda
tujimiri kuwera gwenga gulawa kwa Mlungu." 31 Yesu
kawankula, "Hashi, vinu mjimira? 32 Shipindi shankwiza,
na shapalaa kala, pawawapalasiya mwoseri mwenga, kila
yumu pakawuya ukaya kwakuwi, hamundeki gweka yangu.
Kumbiti nagweka yangu ndiri, toziya Tati kapamuhera na
neni. 33 Nuwagambiriti aga, su hamuweri na ponga kwa
kuwera pamuhera na neni. Wantu wa pasipanu hawawatendi
ntabiki. Kumbiti muweri wagangamala! Neni nuwakanga kala
wantu wa pasipanu!"

17 Yesu pakamaliriti kutakula aga, kalola kumpindi,
kalonga. "Tati, shipindi shisoka! Gumkwisi mwana
gwaku su Mwana kapati kukukwisa gwenga. 2 Gumupiti
uwezu kwa wantu woseri, su guwayupi ukomu wa mashaka
goseri woseri awa wagunupiti. (aiōnios g166) 3 Na ukomu wa
mashaka goseri ndo awu, kukumana gwenga yaguwera
gweka yaku Mlungu gwa nakaka na kumana Yesu Kristu,

yagumtumiti. (aiōnios g166) 4 Neni nuulanguziya ukwisa waku
pasipanu, ntenda kala lihengu lyagunupiti ntendi. 5 Tati!
Gunkwisi pawulongolu paku vinu, ukwisa ulii yatuweriti nawu
pamuhera pamberi pa kunyawa pasipanu. 6 “Nukutenda
gumanikani kwa wantu walii wagunupiti kulawa pasi panu.
Waweriti wantu wakuwi. Na gwenga gunupiti waweri waneni.
Womberi washipikanira shisoweru shakuwi, 7 na vinu
wavimana handa kila shagunupiti shilawa kwagwenga. 8
Nuwapanani ujumbi ulii wagunupiti na womberi wawuwanka,
wavimana nakaka ndawiti kwagwenga na wajimira handa
gwenga guntumiti. 9 “Nuwaluwira awa. Nuwaluwira ndiri
wantu woseri wa pasipanu kumbiti nuwaluwira wagunupiti,
mana ndo waku. 10 Vyoseri vyawera navi ndo vyaku na
vyaku ndo vyaneni na ukwisa waneni uwonikana pakati pa
wantu wagunupiti. 11 Na vinu niza kwakuwi, namulamu
ndiri kayi pasipanu, kumbiti womberi wamulamu pasipanu.
Tati Mnanagala! Kwa likakala lya litawu lyaku lyagunupiti,
shondi shondi guwatuli weri su waweri yumu gambira twenga
ntambu yatuwera yumu. 12 Pamuweriti nawomberi, neni
nuwalolera weri kwa likakala lya litawu lyaku lyagunupiti.
Neni nuwalolera, kwahera ata yumu gwawu yakagamiriti,
kumbiti ulii yumu yakagamiriti, su Malembu Mananagala
gapati kutimirika. 13 Na, vinu niza kwagwenga na ntakula
vitwatira avi pasipanu, su waweri na nemeleru ikamilika
mumyoyu mwawu. 14 Nuwayupiti ujumbi waku na wantu wa
pasipanu wawakalalira toziya womberi wa pasipanu ndiri,
gambira neni gwa pasipanu ndiri. 15 Nduwa ndiri guwawusiyi
pasipanu, kumbiti nduwa guwaloleri na mkondola uliya. 16
Womberi wa pasi panu ndiri, handa viraa ntambu yanwera
ndiri gwa pasipanu. 17 Guwapungi waweri wagwenga
munakaka, shisoweru shaku ndo shanakaka. 18 Ntakula
viraa ntambu yaguntumiti pasipanu, naneni viraa nuwatuma
womberi pasipanu, 19 na kwajili yawu, namweni neni nulitula
kwa gwenga su nawomberi viraa wapungwi muunakaka. 20
“Nuwaluwira awa ndiri hera, kumbiti nuwaluwira viraa woseri
yawajimira toziya ya ujumbi awu. 21 Nduwa su woseri waweri
yumu. Tati! Nduwa waweri mngati mwa twenga gambira
viraa gwenga ntambu yaguwera mngati mwaneni, naneni
mngati mwaku. Nduwa waweri yumu su pasipanu papati
kujimira handa gwenga guntumiti. 22 Neni nuwapanani
ukwisa ulaa uliya wagunupiti neni, su waweri shintu shimu
gambira twenga ntambu yatuwera yumu, 23 neni, namngati
mwawu nagwenga mngati mwangu, nduwa wakamiliki na
waweri yumu, su wantu wa pasipanu wapati kumana gwenga
guntumiti na guwafiri womberi ntambu yagunfira neni. 24
“Tati! Nfira awa wagunupiti waweri pamuhera naneni palaa
panu, su wawoni ukwisa waneni wagunupiti, toziya gunfiriti
neni pamberi pa kunyawa pasipanu. 25 Tati Muheri! Wantu
wa pasipanu wakumana ndiri, kumbiti neni nukumana.
Awa wavimana handa gwenga guntumiti. 26 Nukutenda
gumanikani, na haendereyi kutenda hangu, su ufiru yaguwera
nawu kwaneni uweri mngati mwawu, naneni hanweri mngati
mwawu.”

18 Yesu pakamaliliti kuluwa, kagenditi kumwambu
kulushemba Kedironi, pamuhera na wafundwa wakuwi.
Pahala panu paweriti na shiwunga sha mitera, Yesu
kingira amu pamuhera na wafundwa wakuwi. 2 Yuda,
kamgalambukiti Yesu, pakamaniti pahala panu kwani mala
zivuwa Yesu kaliwoniti na wafundwa wakuwi pahala palii. 3
Yuda katoriti shipinga sha wanjagila kulawa kwa watambika
wakulu wa Numba ya Mlungu na Mafalisayu, su kiza
nawu mushiwunga womberi waweriti na limbamba lya motu
na vimagi. 4 Yesu, kavimana goseri gagafira kumpata,
kalawira, kawakosiya, “Mwankumsakula gaa?” 5 Nawomberi
wankula, “Yesu gwa Nazareti!” Yesu kawagambira, “Neni
ndo mweni.” Yuda yakaweriti kamgalambukiti kagoloka
pamuhera nawomberi. 6 Yesu pakawagambiriti, “Neni ndo
mweni,” Wawuya kumbeli, waguwa pasi. 7 Yesu kawakosiya
kayi, “Mwankumsakula gaa?” Wamwankula, “Yesu gwa
Nazareti!” 8 Yesu kawagambira, “Nuwagambireni kala neni
ndo mweni. Su, payiwera mwankunsakula neni, muwaleki
awa wagendi zyawu.” 9 Katakula aga su gapati kutimiya galii
ganakaka gagatakulitwi, “Walii yagunupiti Tati, numwasa
ndiri ata yumu.” 10 Simoni Peteru kaweriti na upanga, su,
kuwulaviya kalidumura likutu lya kumliwu lya ntumintumi
gwa Mtambika Mkulu. Ntumintumi ayu wamshema Malikusi.
11 Su, Yesu kamgambira Peteru, “Guwuzii upanga waku
mumuhaku. Hashi, gulihola handa nandi ndiri shikombi
sha ndabiri shakanupiti Tati gwangu?” 12 Shikundi sha
wanjagila wa Rumi na Mnjagira mkulu na walolera wa
Wayawudi wamkamuliti Yesu, wamtawa, 13 na kumjega
kwanja kwa Anasi. Anasi kaweriti mganafu gwa Kayafa
ndo mweni kaweriti Mtambika mkulu gwa shinja shilii. 14
Kayafa ayu ndo ulii yakaweriti kawagambiriti Wayawudi,
membaka muntu yumu kahowi kwajili ya wantu wavuwa. 15
Simoni Peteru pamuhera na mfundwa gwingi wamfatiti Yesu.
Toziya mfundwa yumonga ayu kaweriti kamanikana nentu
kwa Mtambika Mkulu, hangu kagenda pamuhera na Yesu
pakati pamdamu pa Mtambika Mkulu 16 Peteru pakaweriti
kagoloka pamlyangu. Su, mfundwa gwingi yakamanikaniti
na Mtambika mkulu kalawiti kunja, katakula na mdala
yakaweriti pamlyangu na kumjega Peteru mungati. 17
Mnjagira mhinja ayu gwapamlyangu kamkosiya Peteru,

“Hashi nagwenga viraa yumu gwa wafundwa wa muntu ayu?”
Peteru kamgambira, “Ndala, neni ndiri!” 18 Wantumintumi
na wawanjagila waweriti wakoziya motu toziya kuweriti na
mpepu, waweriti wanguyotera motu. Peteru kaweriti kagoloka
pamuhera nawomberi kakwotera motu. 19 Mtambika Mkulu
kamkosiya Yesu kuusu wafundwa wakuwi na mafundu
gakuwi. 20 Yesu kamwankula, “Ntakula na kila muntu
mashaka goseri pawonikaniti. Kila mala nfunda munumba za
Mlungu na Mnumba nkulu ya Mlungu, pahala pawalyonaga
Wayawudi woseri na wala ntakula ndiri shoseri kwa kufifa.
21 Hashi gunkosiya neni? Guwakosiyi wantu yawampikinira
neni. Womberi wavimana vyanuwagambiriti, wavimana
shintu shantakuliti.” 22 Pakamaliliti kutakula aga yumu gwa
wanjagila kamkomiti Yesu likofi pakalonga, “Gumwankula
ntambu ayi Mtambika Mkulu?” 23 Yesu kankula, “Handa
ntakula weri ndiri, gumugambiri kila muntu ka panu iweriti
hashi, kumbiti handa ntakula weri, iwera hashi gunkoma?”
24 Su, Anasi kamjega Yesu kwa Mtambika Mkulu Kayafa
pawamtawa. 25 Simoni Peteru kaweriti panu kanguyotera
motu. Su, wamkosiya, “Hashi, nagwenga viraa yumu gwa
wafundwa wakuwi muntu ayu?” Yomberi kaberiti na kutakula,
“Neni ndiri”. 26 Yumu gwa wantumintumi wa Mtambika
Mkulu, nayomberi kaweriti mlongu gwa ulii yakadumulitwi
likutu na Peteru katakula nukuwoniti pamuhera na Yesu
mushiwunga sha mitera. 27 Peteru kamlema kayi, palaa
paliya njogolu kawika. 28 Mandawila putiputi Yesu wamtola
kwa Kayafa, wamjega mpaka kwa Liwali, wakulu awa wa
Shiyawudi wingira ndiri amu, wafiriti ndiri kuwera wahumba,
toziya wafiriti wawezi kuliya shiboga sha Pasaka. 29 Su
Pilatu kawagendiriti kulaa kunja, kawakosiya, “Muntu ayu
katenda vintu gaa vidoda?” 30 Wamwankuliti, “Handa ayu
kangaweriti muntu yakatenda gaherepa twangamjegiti ndiri
kwagwenga.” 31 Pilatu kawagambira, “Mumutoli maweni
muntu ayu, mumutozi kulawirana na malagaliru genu
maweni.” Wayawudi wamwankula, “Twenga twahera uwezu
wa kumtoza muntu yoseri kahowi.” 32 Vilawiriti avi su viweri
nakaka visoweru vyakatakuliti Yesu kulanguziya kuhowa
na ntambu hakahowi. 33 Pilatu kawuya kayi mu liboma na
kamshema Yesu, kamkosiya, “Eti, gwenga gwa mfalumi
gwa Wayawudi?” 34 Yesu kamwankula, “Hashi, gunkosiya
hangu gumweni gwenga ama kwana wamonga wakugambira
visoweru vyaneni?” 35 Pilatu kamwankula, “Hashi, gulihola
Namyawudi neni? Wantu waku na watambika wakulu
wakujega kwaneni. Gutenda shishi?” 36 Yesu katakula,
“Utuwa waneni wa pasipanu ndiri, handa Utuwa waneni
megaweri wa pasipanu, wantumintumi wa neni mewankomi
ndiri, naniza kubatwa na Wayawudi, kumbiti Ufalumi wa
neni wa pasipanu ndiri!” 37 Pilatu kamkosiya, “Gwenga gwa
mtuwa?” Yesu kankula, “Gwenga gutakula neni na mtuwa.
Neni nyiwukiti na kwiza pasipanu kwa shintu shimu, gutakula
nakaka. Kwa ntambu ayi niza na unakaka. Kila yakawera na
unakaka awu hakampikiniri.” 38 Pilatu kamkosiya, “Unakaka
ndo shintu gaa?” Pilatu kawagendiriti kayi Wayawudi kunja
na kawagambira, “Neni mona ndiri shidoda shoseri kwakuwi
shakumtozera. 39 Kumbiti, kwa mwenga kwana shitiba sha
neni kumvugulira muntu yumu mushibetubetu shipindi sha
Pasaka, mfira numulekeziyani mfalumi gwa Wayawudi?” 40
Wamwankula pawabota, “Ndala, ayu ndiri, tumfira Baraba!”
Baraba yakaweriti mpokaji kwa wantu.

19 Su, Pilatu katakuriti Yesu wamtoli, wamsyatangi
ntomondu. 2 Wanjagira wapota lijenjeri lya misontu na
wamtula mumutuwi, wamvarisiya na lihabiti lya shifalumi. 3
Wamwizira na kutakula, “Mwika, Mtuwa gwa Wayawudi!”
Wamgendera na kumwakula makofi. 4 Pilatu kalawa kayi
kunja, kawagambira, “Mlori, numjega kunja kwamwenga,
mpati kuvimana handa neni mona ndiri shidoda shoseri
kwakuwi.” 5 Su, Yesu kalawa kunja pakavala lijenjeri
lya misontu na lihabiti lya shifalumi. Pilatu kawagambira,
“Mlori! Muntu mweni ndo ayu.” 6 Watambika Wakulu na
wanjagila pawamwoniti wabota, “Gumpingiki! Gumpingiki!”
Pilatu kawagambira, “Su mumutoli maweni mkampingiki,
toziya neni mona ndiri vidoda vyoseri kwakuwi.” 7 Wayawudi
wamwankula, “Twenga twanaga malagaliru na kulawirana
na malagaliru aga, ndo mpaka kahowi, toziya kalitakuziya
mweni ka Mwana gwa Mlungu.” 8 Pilatu pakapikaniriti
visoweru avi katiriti nentu. 9 Kingira kayi mngati mwa
ikulu, kamkosiya Yesu, “Gulawa koshi gwenga?” Kumbiti
Yesu kamwankula ndiri shintu. 10 Pilatu kamgambira,
“Gutakula ndiri naneni? Guliholi, guvimana ndiri handa
nanawu uwezu wa kukuvugulira na uwezu wa kukupingika?”
11 Yesu kamwankula, “Meguweri na uwezu woseri kwa
neni hera toziya yakakupanani ndo Mlungu. Su muntu
yakanjegiti kwa gwenga kana vidoda vikulu nentu.” 12
Pilatu pakapikiniriti aga, kaweriti kakusakula ntambu ya
kumlekiziya Yesu, kumbiti lipinga lya Wayawudi liwuyiriti
kushowangana, “Pagumlekeziya muntu ayu, gwenga gwa
ganja ndiri gwakuwi Kaisari Mfalumi mkulu wa Warumi, kila
muntu yakalitenda kuwera Mfalumi kamlema Kaisari Mfalumi
mkulu wa Warumi!” 13 Su, Pilatu pakapikaniriti visoweru avi
kamjega Yesu kunja, kalivaga pashiti sha kutoza, pahala
wapashema, “Sakafu ya libuwi.” Kwa Shiebraniya, “Gabata.”
14 Iweriti ipata saa sita paliwala, lishaka lya kutandira Pasaka.
Pilatu kawagambira Wayawudi, “Mlori, mfalumi gwenu!” 15

Womberi washowangana, “Gumlagi! Gumlagi! Mulupingika!”
Pilatu kawakosiya, “Hashi, numupingiki mfalumi gwenu?”
Watambika wakulu wamwankula, “Twenga twahera Mfalumi
ira Kaisari Mfalumi mkulu gwa Warumi!” **16** Su, panu Pilatu
kamlekiziya Yesu mumawoku mwawu su wampingiki. Su,
wamtola Yesu. **17** Nayomberi kalawa kiwiti kalitola lupingika
lwakuwi kugenda pahala pawashemapu “Shipalakasa sha
Mtuwi.” Kwa Shiebraniya Goligota. **18** Wampingika aku na
wantu wawili wamonga wawapingika, yumu uwega wakuwi
wa kumliwu na mmonga uwega wakuwi wa kumshigi. **19**
Pilatu kalembiti malembu kagatula pampindi pa lupingika.
Iweriti ilembwa hangu, “Yesu gwa Nazareti, Mfalumi gwa
Wayawudi.” **20** Wayawudi wavuwa wagasomiti malembu aga,
mana pahala panu pawampingikiti Yesu paweriti pakwegera
na lushi. Kayi malembu aga gaweriti galembwa kwa
Shiebraniya na Shilatini na Shigiriki. **21** Watambika Wakulu
wa Shiyawudi wamgambira Pilatu, “Nagulemba, ‘Mfalumi
gwa Wayawudi,’ Kumbiti gulembi yomberi katakuliti, Neni
ndo Mfalumi gwa Wayawudi.” **22** Pilatu kankula, “Ganembiti,
nemba!” **23** Wanjagira pawamaliriti kumpinjika Yesu, wazitoliti
nguwu zakuwi, wagawana vifungu msheshi, shifungu shimu
kwa kila mjagira. Watoliti viraa na rihabiti lyakuwi, rihabiti ali
liweriti rifumwa kwa shipandi shimu hera, pota na mshonu.
24 Wanjagira awa waligambiziyana, “Hapeni kuyikashula,
ira wazigalambuziya simbi ziweri zya gaa?” Shitwatila ashi
shitendikiti su gatimiyi Malembu Mananagala yagatakula,
“Wagawaniti nguwu womberi kwa womberi, Na nguwu zaneni
wazigalambuziya simbi.” Su, ntambu yawatenditi wanjagila
walii. **25** Pakwegera na lupingika lwa Yesu, paweriti wagoloka
mawu gwakuwi na mlongu gwa mawu gwakuwi, Mariya Mdala
gwa Kileopa na Mariya Magidalena. **26** Yesu pakamwoniti
mawu gwakuwi na pakwegera nayomberi kagoloka uliya
mfundwa yakamfiriti, kamgambira mawu gwakuwi, “Mawu!
Gulori, ayu ndo mwanagwaku.” **27** Shakapanu kamgambira
mfundwa ulii, gulori, “Ayu ndomweni mawu gwaku.” Na
kwanjira shipindi shilii mfundwa ayu kamtoliti katami ukaya
kwakuwi. **28** Yesu kavimaniti handa goseri gaweriti gatimia
na su Malembu Mananagala gapati kutimiya, katakula,
“Mona kuyumuluwa.” **29** Panu paweriti na libakuli limema
siki. Su, watota sifongu pakati pa siki ayi, wayitula pampindi
pa ufitu wa hisopu wamlandisiya. **30** Yesu pakalanditi
siki, katakula “Gapera!” Shakapanu kango'ng'onala mtuwi
gwakuwi, kahowa. **31** Shakapanu Wakulu wa Wayawudi
wamkosiya Pilatu wamegi magulu gawu wawapingikiti na
kusulusiya nshimba kulawa mlupingika, wakosiyiti hangu
toziya iweriti Ijumaa lishaka lya matandiru ga Pasaka
na wafiriti ndiri nshimba kusigala mlupingika lishaka lya
Kwoyera, paliyanja lishaka lya kwoyera toziya ya lishaka
likulu. **32** Su, wanjagila wagenditi, wagamega magulu ga
uliya gwa kwanja na uliya gwa pili ndomweni kaweriti
kapingikwa pamuhera na Yesu. **33** Kumbiti pawamwiziriti
Yesu, wawoniti kuwera kahowiti kala na hangu wammega
ndiri magulu. **34** Kumbiti mjagira yumu kamtobuliti Mluwavu
kwa mgoha na palaa paliya mwazi na mashi galawa. **35**
Nayomberi yakawoniti shitwatira ashi kalaviya visoweru
vyakuwi su mwenga mpati kujimira. Na aga yagapitawulitwi
ndo nakaka, kayi yomberi kavimana handa kankutakula
nakaka. **36** Shitwatila ashi shashitenditwi su Malembu
Mananagala gatimiyi, “Kwahera ata shifupa shakuwi shimu
hashimegwi.” **37** Ilembwa kayi Mumalembu Mananagala
gatakula, “Hawamloli uliya yawamtobuliti.” **38** Pa aga, Yosefu,
mwenikaya gwa Arimatayu, kamluwa Pilatu kayitoli nshimba
ya Yesu. Yosefu kaweriti mfundwa gwa Yesu, kumbiti kwa
kubada, toziya kawatiriti wakulu wa Wayawudi. Su, Pilatu
kajimira. Hangu Yosefu kagenditi, kayitola nshimba ya Yesu.
39 Nikodemu yomberi kaweriti kamgendera Yesu pashiru,
wagenditi pamuhera na Yosefu kiza pakajega muhanganyiku
gwa manimani na ubani wa kilu milongu mitatu. **40** Su,
watola nshimba ya Yesu. Waitawa sanda pamuhera na uturi
kulinganira na shitiba sha Wayawudi shakusira. **41** Pahala
panu pawampingikiti Yesu paweriti na shiwunga na pakati
pashiwunga ashi paweriti na lipumba lyampanga lyaliweriti
lyasyayi, wamsira ndiri muntu yoseri mnumba mwakuwi. **42**
Toziya ya lihengu lya Wayawudi lya matandiru ga Lishaka lya
Kwoyera, toziya lipumba lya mpanga ali liweriti pakwegera,
wagatula mauti ga Yesu mlaa.

20 Naluwunjuwunju jumapili, kuweriti kwangali ntiti, Mariya
Magidalena kagenditi kulipumba lya mpanga na
kaliwona libuwi lilii liwusiwa pamlyangu gwa lipumba. **2**
Su kagenda mbiru mpaka kwa Simoni Peteru na ulii
mfundwa yumonga ndomweni Yesu kamfiriti, kawagambira,
“Wamwusiya Mtuwa Mulipumba lya mpanga na tuvimana ndiri
pawamtuliti.” **3** Peteru na mfundwa yumonga ulii wagenda
kulipumba. **4** Woseri wawili watugiti, Kumbiti mfundwa
yumonga ulii katugiti mbiru kuliku Peteru na kalongolera
kusoka kulipumba. **5** Pakasunguliliti na kawoniti sanda,
kumbiti kingira ndiri mlipumba. **6** Simoni Peteru kamfata na
kingira mlipumba, amu kayiwona sanda, **7** na shitambala
shawamtawiti Yesu Mutuwi. Shitambala ashi washitula ndiri
pamuhera na sanda ayi, kumbiti shiweriti shibiringiziwa
na shitulwa pahali pa gweka hera. **8** Mfundwa yumonga
yakasokiti kulipumba lya mpanga, kingira viraa mulipumba lya
mpanga, kawona na kajimira. **9** Waweriti wankali kugamana

Malembu Mananagala yagatakuliti kuwera mpaka kazyuki.
10 Su, wafundwa awa wawuya ukaya. 11 Mariya kaweriti
kagoloka kunja ku lipumba lya mpanga, kankulira. Pakiwiti
kankali kankulira, kang'ong'onariti na kusungulira mulipumba
lya mpanga, 12 na kawawona wantumintumi wa kumpindi
wawili yawavaliti nguwu neru mbuu, walivagiti palii nshimba
ya Yesu payiweriti yigonjekwa, yumu kumtuwi na mmonga
kumagulu. 13 Wamahoka awa wamkosiya, “Mdala, shagulira
shishi?” Yomberi kawagambira, “Wamwusiya Mtuwa gwangu
na nukumana ndiri kwawamtuliti!” 14 Pakatakuliti aga,
kagalambuka kumbeli, kamwona Yesu kagoloka paliya,
kumbiti kammana ndiri kuwera ndo Yesu. 15 Yesu kamkosiya,
“Mdala, shagulira shishi?” Gwankumsakula Gani? Mariya,
kaliholiti kuwera ayu ndo mlolera shiwunga, kamgambira,
“Mtuwa, handa ndo gwenga gumwusiya, gung'ambiri
pagumturiti, naneni hang'endi na kumtola.” 16 Yesu
kamgambira, “Mariya!” Yomberi kagalambuka, kamgambira
kwa Shiebraniya, “Raboni” Yani “mfunda.” 17 Yesu
kamgambira, “Nangunkola, toziya nankali kugenda kumpindi
kwa Tati. Kumbiti gugendi kwa walongu wangu guwagambiri,
Nankugenda kumpindi kwa Tati gwangu na Tati gwenu,
Mlungu gwangu na Mlungu gwenu.” 18 Mariya Magidalena
kagenda na kawagambira weri visoweru vilii wafundwa
kuwera kamwona Mtuwa na kuwagambira gawamgambira.
19 Iweriti pamihi pa lishaka lya jumapili. Wafundwa waweriti
waliwona pamuhera mnumba na milyangu iweriti itatwa
toziya wawatiriti watuwa wa Shiyawudi. Su, Yesu kiza,
kagoloka pakati pawu, kawagambira, “Ponga kwamwenga!”
20 Pakamaliriti kutakula aga, kawalanguziya mawoku gakuwi
na lubavu lyakuwi. Su, wafundwa awa wasekelera nentu
kumwona Mtuwa. 21 Yesu kawagambira kayi, “Ponga
kwamwenga! Handa viraa Tati ntambu yakantumiti neni,
naneni nankuwatuma mwenga.” 22 Pakamaliriti kutakula aga,
kawatekelera na kuwagambira, “Mumwanki Rohu Mnanagala.
23 Pamuwalegeziya wantu vidoda vyawu, hawalegeziwi,
pamuwalegeziya ndiri, hapeni walekiziwi.” 24 Tomasi, yumu
gwa walii lilongu na wawili yawamshema mawira kaweriti
ndiri pamuhera nawomberi shipindi Yesu pakiziti. 25 Su,
wafundwa wamonga walii wamgambira yomberi, “Tumwoniti
Mtuwa.” Tomasi kawagambira, “Pamona ndiri mumawoku
mwakuwi shilanguliru zya misumali na kuyingiziya shyala
shangu pakati palikovu ali na kuyingiziya liwoku lyangu
mluwavu lwakuwi, hapeni njimiri.” 26 Pa mashaka manane
wafundwa waweriti kayi pamuhera mnumba mulii na Tomasi
kaweriti pamuhera nawomberi. Milyangu iweriti itatwa,
kumbiti Yesu kiza, kagoloka pakati pawu, pakatakula, “Ponga
iweri pamuhera na mwenga!” 27 Shakapanu kamgambira
Tomasi, “Gutuli shyala shaku panu na guloli mawoku gangu,
shakapanu gunyoshi liwoku lyaku na gunkoli lubavu lwangu.
Guleki kwamini ndiri kwaku, gwenga gwamini!” 28 Tomasi
kamwankula, “Mtuwa gwangu na Mlungu gwangu!” 29 Yesu
kamgambira, “Hashi, gujimira toziya gumona? Mbaka woseri
yawanjimira pamberi pa kumona neni!” 30 Yesu katenditi
pawulongolu pa wafundwa wakuwi malangaliru gamonga
mavuwa galembitwi ndiri munkati mushintola ashi. 31 Kumbiti
aga wagalembiti su mpati kwamini handa Yesu ndo Kristu,
Mwana gwa Mlungu na kwa kumjimira mpati kuwera na
ukomu.

21 Pa aga, Yesu kawalawiriti kayi wafundwa wakuwi
kumbwega ku litanda lya Tiberiya. Ilawiriti hangu.
2 Simoni Peteru, Tomasi yawamshema wamawira na
Nataniyeri mwenikaya gwa kana mu Galilaya wana wawili wa
Zebedayu na wafundwa wakuwi wamonga wawili, waweriti
woseri pamuhera. 3 Simoni Peteru kawagambira wamonga,
“Nankugenda kulowa wasomba.” Womberi wamgambira,
“Hatugendi na gwenga.” Su wawuka na wakweniti mtumbwi,
kumbiti pashiru poseri wapatiti ndiri shintu. 4 Payanjiti
kushiya, Yesu kagolokiti pampeku pa litanda, kumbiti
wafundwa wavimaniti ndiri kuwera yomberi ndo Yesu. 5
Su, Yesu kawakosiya, “Wantemba, mlowa ndiri shintu
shoseri?” Womberi wamwankula, “Tupata ndiri shintu.”
6 Yesu kawagambira, “Mwasi zinyavu zyenu uwega wa
kumliwu mwa mtumbwi, hamlowi wasomba.” Su waziyasa
zinyavu na waweziti ndiri kuzinika, toziya zinyavu ziweriti
na wasomba yawamemiti nduu. 7 Mfundwa yakafiritwi na
Yesu kamgambiriti Peteru, “Ayu Mtuwa” Simoni Peteru
pakapikaniriti kuwera ayu ndo Mtuwa, kavala weri nguwu
yakuwi toziya kaweriti kavala upati, su kingiriti mumashi.
8 Su wafundwa wamonga wiziti kumbwega ku litanda
pawawera mumtumbwi, wanikiti zinyavu zyaziweriti zimema
wasomba. Waweriti ndiri patali na kuisi, iweriti handa utali
wa mita malongu lilongu kulawa kumpeku. 9 Pawasokiti
muisi wawoniti motu gwa makala gukoziwa na kuweriti
na somba pamuhera na libumunda. 10 Shakapanu Yesu
kawagambira, “Mjegi panu wasomba wamu wamuwalowiti.”
11 Simoni Peteru kakwena mumtumbwi, kazinika zinyavu zilii
kuisi zaziweriti zimema wasomba wakulu miya na malongu
muhanu na tatu, tembera wasomba waweriti wavuwa zinyavu
zidegeka ndiri. 12 Yesu kawagambira womberi, “Mwizi mlii.”
Kwahera mfundwa ata yumu gwawu yakajeriti kumkosiya,
“Gwenga gwa gaa?” Toziya womberi wavimaniti kaweriti
Mtuwa. 13 Su Yesu kiza, katola libumunda, kawapananiti,
katenda hera hangu kwa wasomba walii. 14 Ayi iweriti mala

ya tatu Yesu pakawalawiriti wafundwa pakazyukiti kala. **15**
Pawamaliriti kuliya, Yesu kamkosiyiti Simoni Peteru, “Simoni,
mwana gwa Yohani! Hashi, gunfira neni kuliku womberi awa?”
Peteru kamwankula, “Yina Mtuwa, guvimana kuwera neni
nukufira.” Yesu kamgambira, “Guloleri wakondolu waneni.”
16 Yesu kamkosiya mala ya pili, “Simoni mwana gwa Yohani!
Hashi, gunfira neni?” Peteru kamwankula, “Yina Mtuwa
guvimana kuwera nukufira.” Yesu kamgambira, “Guloleri
wakondolu waneni.” **17** Mala ya tatu Yesu kamkosiya Peteru,
“Simoni mwana gwa Yohani! Hashi, gunfira?” Palii Peteru
kahinginikiti toziya kamkosiya mala ya tatu, “Gunfira?”
Yomberi kamwankula, “Mtuwa, gwenga guvimana vyoseri,
gwenga guvimana kuwera neni nukufira.” Yesu kamgambira,
“Guloleri wakondolu wa neni! **18** Nakaka nukugambira,
paguweriti muntemba guweriti gwankali kugenda koseri
kwagufira kugenda, kumbiti paguwera mgogolu, hagukolwi
liwoku na muntu gwingi pakakujega paala pagufira ndiri
kugenda.” **19** Kwa kutakula hangu, kulanguziyiti ntambu
Peteru pakahowa na kumkwisa Mlungu. Shakapanu Yesu
kamgambiriti yomberi, “Gunfati neni!” **20** Peteru kagalambuka,
kamwoniti ntumintumi ulii yakafiritwi na Yesu, kankumfata.
Mfundwa ayu ndo mweni ulii shipindi sha kuliya shiboga sha
pamihi, kalivagiti pakwegera nentu na Yesu pakamkosiya
Yesu, “Mtuwa ndo gaa hakakugalambuki?” **21** Peteru
pakamwoniti ayu kamkosiya Yesu, “Mtuwa! Na ayu hashi?” **22**
Yesu kamwankula, “Handa panfira kalikali mpaka panizaku,
shikuusu shishi gwenga? Gwenga gunfati neni!” **23** Shisoweru
shili shyeniyiti pakati pa walongu kuwera wafundwa ulii
hapeni kahowi. Kumbiti Yesu kamgambiriti ndiri kuwera
wafundwa ulii hapeni kahowi, ira katakuriti, “Handa panfira
kalikali mpaka panizaku shi kuusu shishi gwenga?” **24** Ayu
ndo mfundwa ulii yakapitawuliti vitwatira avi na kuvilemba.
Natwenga tuvimana kuwera gakatakuliti ndo ganakaka. **25**
Kwana vitwatira vyamonga vivuwa vyakatenditi Yesu, handa
vyangalembwiti vyoseri, shimu kwa shimonga, meiweri
pasipanu kwahera pahala pa kutula vintola vyavilembitwi.

Matendu

1 Mlongu Teufili, mushintola sha kwanja nembiti kuusu
vitwatira vyoseri Yesu vyakatenditi na kufunda kwanjira
kwanja. **2** Mpaka lishaka lilii pakanyasulitwi kugenda
kumpindi kwa Mlungu. Pamberi pa kunyasulwa kugenda
kumpindi, kawapananiti malagaliru kupitira Rohu Mnanagala
wantumintumi walii yakawasyaguliti. **3** Pakuhowa kwakuwi,
yomberi kalilanguziyiti mweni kwa womberi na kulilanguziya
nakaka kuwera mweni ka mkomu. Yomberi kawalawiriti
kwa shipindi sha mashaka malongu msheshi na yomberi
kayoweriti nawu kuusu Ufalumi wa Mlungu. **4** Shipindi
shimu yomberi pakaweriti nawu, kawapananiti lagaliru ali,
"Namlawa amu Yerusalemu, su muliheperi lagilu lya Tati, lilii
lyampikaniriti neni nonga kuusu visoweru vyakuwi. **5** Toziya
Yohani kawabatiziti kwa mashi, kumbiti pa mashaka gavuwa
ndiri mwenga hamubatizwi kwa Rohu Mnanagala." **6** Su
wantumintumi pawaliwoniti pamuhera na Yesu, womberi
wamkosiyiti, "Mtuwa, shipindi ashi haguwuziyi ufalumi kwa
Israeli?" **7** Yesu kawagambira, "Vyamwenga ndiri kuvimana
vipindi ama zitarehi Tati gwangu kavitula muukolamlima
wakuwi. **8** Kumbiti hamwanki likakala Rohu Mnanagala
pakawayizireni mwenga, na hamuweri wapitawu waneni
Muyerusalemu na Muyudeya yoseri na Samariya na ata
upeleru wa pasipanu." **9** Pakatakuliti kala aga, pawaweriti
wankulola yomberi kanyasulitwi kugenda kumpindi kwa
Mlungu, liwundu limfifa nawamwona kayi. **10** Pawaweriti
wankali wankulola kumpindi yomberi kwakagenditi, palaa
paliya wantu wawili yawavaliti nguwu nvufu wagolokiti
pakwegela nawomberi, **11** na walonga, "Mwenga wantu wa
Galilaya! Iwera hashi mgoloka panu pamlola kumpindi? Yesu
ayu, yakanyasulitwi kulawa kwa mwenga kugenda kumpindi,
hakizi kayi kwa njira iraa ayi ntambu yamumwoniti pakagenda
kumpindi kwa Mlungu." **12** Shakapanu wantumintumi wawuyiti
Yerusalemu kulawa kulugongu lwa Mizeyituni, kuweriti
kilumita yimu kulawa mlushi. **13** Pawasokiti mlushi, wayingiriti
mshumba shawalikaliti, nawomberi waweriti Peteru na
Yohani na Yakobu na Andereya na Filipu na Tomasi na
Batolumayu na Matayu, Yakobu mwana gwa Alifayu na
Simoni Zeloti na Yuda mwana gwa Yakobu. **14** Womberi
woseri waliwoniti shipinga pamuhera kumluwa Mlungu,
pamuhera na wadala na Mariya mawu gwa Yesu na walongu
wakuwi Yesu. **15** Mumashaka galii Peteru kagolokiti pakati
pa wantu yawamjimira Kristu, weni walanga yawu waweriti
miya yimu na malongu mawili, su yomberi kalongiti. **16**
"Mwawalongu wangu, Malembu Mananagala gatimiya, geni
Rohu Mnanagala katungiti kupitira Dawudi kuusu Yuda
yakawalongoziyiti walii yawamkamuliti Yesu. **17** Yuda kaweriti
yumu gwa shipinga shetu, toziya mweni kasyagulitwi kaweri
mtenda lihengu muyetu." **18** Su Yuda kahemeliti lirambu kwa
mpiya zilii za ukondola zyakazipatiti, pakaweriti kulirambu
yomberi kaguwiti na kahowa, kapantika na utumbu wakuwi
witika kunja. **19** Kila muntu yakalikaliti Muyerusalemu
kapikaniriti visoweru vya vitwatira avi, na kwa likabira lyawu
lirambu ali walishema Akelidama, mana yakuwi "Lirambu lya
Mwazi." **20** Peteru kalongiti, "Ilembwa mushintora sha Zaburi,
'Numba yakuwi isigali hera, muntu yoseri nakalikala amu.'
Kayi ilembwa, 'Muntu yumonga katoli lihengu lyakuwi.' **21** "Su
ifiruwa tumsyaguli muntu yumonga pakati pa walii yawaweriti
pamuhera na twenga shipindi shoseri mtuwa Yesu pakingiriti
na kulawa pakati penu. **22** Kwanjira kwa shipindi sha ubatizu
wa Yohani mpaka lishaka lilii Yesu pakanyasulitwi kulawa
kwatwenga kugenda kumpindi. Ifiruwa yumu gwawu kaweri
kapitawu gwa kuzyuka kwakuwi pamhera natwenga." **23** Su
wakanda matawu ga wantu wawili, Yosefu yawamshema
Barisaba viraa yomberi kamanikana kwa litawu lya Yustu, na
Matiya. **24** Shakapanu wamluwa Mlungu, "Mtuwa, gwenga
guyimana myoyu ya wantu woseri. Su gutulanguziyi pakati
pa wawili awa ulii yagumsyaguliti, **25** katoli lihengu lya
utenderu wa untumintumi wa Yuda yakaulekiti su kagendi
pahala pakuwi mweni." **26** Shakapanu wagalambuziya simbi
na kugalambuziya simbi aku kumtulukiriti Matiya, nayomberi
kayongerwa mushipinga sha wantumintumi lilongu na yumu.

2 Lishaka lya Pentekosti palisokiti, woseri waweriti
wajojinikiti pahala pamuhera. **2** Vumu liziwu gambira
lyega lipikinika kulawa kuliyera na limemiziyiti numba
yoseri yawalikaliti. **3** Womberi wawoniti vintu gambira
mimbamba ya motu yaibagulikiti na kamkangalira kila
muntu. **4** Woseri wamemiziyitwi Rohu Mnanagala na
wanjiti kutakula kwa luga zya makabira gamonga, Rohu
ntambu yakawatenditi watakuli. **5** Vinu palii Yerusalemu
kuweriti na Wayawudi, wantu yawamguwira Mlungu, wantu
yawalawiti kila isi pasi pa mpindi. **6** Womberi pawapikaniriti
liziwu ali, lipinga likulu lya wantu lijojinikiti pamuhera
walikangasha, toziya kila yumu gwawu kawapikaniriti womberi
wankutakula kwa luga ya likabila lyakuwi mweni. **7** Womberi
wasintuka na kulikangasha pawalikosiya, "Hashi, wantu
awa ntambu yawatakula Wagalilaya ndiri? **8** Iwera hashi,
kila yumu gwetu kankuwapikinira pawatakula kwa luga
yakuwi mweni? **9** Wamu wetu ndo Wapariti na Wamediya
na Waelami, wamonga walawa Misopotamiya na Yudeya
na Kapadokiya na Pontu na Asiya, **10** na Firigiya na
Pamfiliya na Misri na kumikowa ya Libya pakwegera na

Kureni. Wamonga wahenga kulawa Rumi, **11** Wayawudi na
wantu wawagalambukiriti dini ya Shiyawudi na wamonga
walawa Kureti na Arabiya. Twawoseri twenga tupikanira
pawatakula kwa luga zya makabila getu twaweni kuusu
vitwatira vikulu Mlungu vyakatenditi!" **12** Walikangasha na
kuhinginika, wankulikosiyana weni gweka, "Mana yakuwi
shii?" **13** Kumbiti wamonga watenda lidufiya pawalonga,
"Wantu awa walowera ujimbi!" **14** Shakapanu Peteru
kagolokiti pamuhera na wantumintumi walii lilongu na
yumu, kanja kulibwelera lipinga lilii lya wantu, "Walongu
Wayawudi na woseri mwenga yamulikala Yerusalemu,
mpikaniri weri shilii shanonga. **15** Wantu awa walowera
ndiri ujimbi ntambu yamulihola, toziya ayi ndo saa tatu
hera mandawira! **16** Unakaka ndo awu shitwatira ashi ndo
shirii shakatakuliti mbuyi gwa Mlungu Yoweli, **17** 'Hantendi
mumashaka ga kupelera, Mlungu kalonga, Hanuwamiminiri
wantu woseri Rohu gwangu. Wananguta wenu wapalu na
wadala, waubweri ujumbi, Wandemba hawawoni mawonu,
Na wazewi wenu hawaloti. **18** Yina, ata wantumintumi
wangu, wapalu na wadala, Hanuwamiminiri Rohu gwangu
mulishaka, Na womberi hawaubweri ujumbi waneni. **19**
Handendi mauzauza kumpindi kuliyera, Na lilangaliru pasi
panu, Hakuweri na mwazi, motu na lyosi lizotopa, **20** Mshenji
gutulwa nditi, Na lyezi haliweri lisheri handa mwazi, Pamberi
pa lishaka likulu na weru wa Mtuwa kwiza. **21** Panu, yoseri
yakafira kuluwa kwa litawu lya Mtuwa, hakalopoziwi' **22**
"Wana isi wa Israeli, mpikaniri shisoweru ashi! Yesu gwa
Nazareti kaweriti muntu na ukulu wakuwi wa Umlungu
ulanguziwa kwa mwenga kwa mauzauza, makangashu
na langaliru Mlungu lyakatenditi pakati penu kwa njira
yakuwi, handa ntambu yamumana. **23** Kugenderana na
mpangu gwakuwi mweni Mlungu kaamuwiti kala handa
Yesu mewamubati, mwenga mumlaga kwa kuwalekera
wantu wadoda wampingiki. **24** Kumbiti Mlungu kamzyukisiya
kulawa kwawahowiti, kamlopoziya mukutama kwa kuhowa
kwa mana iwezekana ndiri nakamu kuhowa kumtatiri **25**
Mana Dawudi katakuliti kuusu yomberi hangu, Numwoniti
Mtuwa kuulongolu kwa neni mashaka goseri, ka pamu na
neni uwega wangu wa kumliwu, ata hapeni ndikinyiki. **26**
Hangu, moyu gwangu gwasekuseku, kayi ntenditi lusheka lya
nemeleru. Nshimba ya neni hayilikali mlitumbiru, **27** Toziya
hapeni guyileki rohu yaneni kulirindi lyalihera upeleru, pota
kumleka mnanagala gwaku kawoli. **(Hadēs g86)** **28** Gunanguziyi
njira za ukomu, kuweri kwakuwi gumemiziya sekuseku!
29 "Mwalongu wangu, nfira kuwagambirani shinagaubaga
kuusu vitwatira vyavimpatiti Dawudi, mbuyi gwetu. Yomberi
kahowiti, wamsira, kayi lipumba lyakuwi lyapalapanu pa
twenga mpaka lelu. **30** Kumbiti yomberi kaweriti mbuyi
gwa Mlungu na kavimaniti kuwera Mlungu kamlagiliti kwa
shirapu kuwera hakampanani yumu gwa mwiwuku gwakuwi
ukolamlima ntambu yakaweriti Dawudi. **31** Dawudi kaviwoniti
pamberi vitwatira Mlungu vyakagenda kuvitenda, su yomberi
kayoweriti kuusu uzyukisiya wa Kristu pakatakuliti, 'Kalekitwi
ndiri mulirindi lyalihera upeleru, ama nshimba yakuwi iwoliti
ndiri.' **(Hadēs g86)** **32** Su, Mlungu kamzyukisiyiti Yesu ayu
na twawoseri twenga ndo wakapitawu wa lilawiru ali. **33**
Yesu wamnyasuliti kumpindi mpaka uwega wa kumliwu wa
Mlungu, yomberi kawanka lagilu lya Rohu Mnanagala kulawa
kwa Tati na kashimiminira shilii shamushiwona vinu na
kushipikinira. **34** Mana Dawudi mweni, kakwena haa mpaka
kumpindi, ila yomberi kalongiti, Mtuwa kamgambiriti Mtuwa
gwangu, Gulikali uwega wangu wa kumliwu, **35** Mpaka
nuwatendi wankondu waku waweri shiti sha magulu gaku.
36 Wantu woseri wa Israeli wafiruwa kuvimana kwa nakaka
handa Yesu ayu yampingikiti, ndomweni Mlungu kamtenda
kuwera mtuwa na Kristu." **37** Su, wantu pawapikaniriti aga,
walunguziwitwi moyu, wawakosiyiti Peteru na wantumintumi
wayaguwi, "Walongu wetu, tutendi shishi?" **38** Peteru
kankula, "Mtubu na kila yumu gwenu kabatizwi kwa litawu
lya Yesu Kristu su mpati kuwusiya vidoda vyenu na kwanga
kwayidi kwa Rohu Mnanagala. **39** "Toziya lagilu alii ndo
kwajili ya mwenga na wana wenu na kwa wantu woseri
yawawera kutali, kwa ntambu ya woseri yawalikala patali,
na kwa wantu woseri Mtuwa Mlungu gwetu hakawashemi
kwakuwi." **40** Kwa shisoweru shingi kayi shitangala, Peteru
kasisitiziti na kuwahimiziya wantu pakalonga, "Mlilopoziyi
mushiyiwuku ashi shikondola." **41** Wavuwa wavijimiriti
visoweru vyakuwi, wabatizwa. Wantu elufu tatu wongerekiti
mushipinga shili lishaka ali. **42** Woseri awa wendereyiti
kulifunda kulawa kwa wantumintumi, kulikala pamuhera
shilongu, kumega libumunda na kumluwa Mlungu. **43**
Mauzauza na makangashu gavuwa gatendikiti kupitira
wantumintumi ata kila muntu kawera na lyoga. **44** Woseri
yawajimira wendereyiti weri shintu shimu na lunda zawu
wagawaniti pamuhera. **45** Waweriti wankuwuza lunda na
vintu vyawu shakapanu wagawana mpiya shiyasi ya nfiru
ya kila yumu. **46** Wendereyiti kuliwona pamuhera kila
lishaka Munumba nkulu ya Mlungu. Kumbiti shipindi sha
kumega libumunda, waliwoniti mnumba zyawu na waliya
pamuhela shiboga ashi kwa sekuseku na moyu guherepa.
47 Wamkwisiti Mlungu, wafiruwa na wantu woseri. Kila
lishaka Mtuwa kawayongeleriti walanga ya wantu yawaweriti
wankulopoziwa.

3 Lishaka limu Peteru na Yohani wagenditi Mnumba nkulu ya
Mlungu shipindi sha saa tisa paliwala, shipindi sha kusala.
2 Paweriti na Mlyangu guherepa, muntu yumu shibyeketu
kwanjira kwiwuka. Wantu hawa waweriti wankumpapa muntu
ayu kila lishaka kumjega kumlyangu kuluwa mpiya kwa wantu
yawingira kunumba nkulu ya Mlungu. **3** Pakawawoniti Peteru
na Yohani wankwingira Mnumba nkulu ya Mlungu, shibyeketu
ulii kawaluwiti wampanani shintu. **4** Peteru pamuhera
na Yohani wamjodolera masu, na Peteru kamgambira,
"Gutuloli!" **5** Su kawagalambukira, pakalolelera kupananwa
shintu kulawa kwawomberi. **6** Kumbiti Peteru kamgambira,
"Nahera mpiya, kumbiti shirii shamweri nashu hanukupanani,
kwa litawu lya Yesu Kristu gwa Nazareti nukugambira
gugoloki na gugendigendi!" **7** Shakapanu kamkola liwoku
lya kumliwu na kamgolosiya. Palaa palii magulu na
manung'unu gakuwi gapata likakala. **8** Kakopoka, kagoloka
na kwanja kugendagenda. Shakapanu kingira pamuhera
nawomberi Mnumba nkulu ya Mlungu, pakagendagenda na
kukopokakopoka na pakamkwisa Mlungu. **9** Wantu woseri
yawamwoniti kankugendagenda na kumkwisa Mlungu, **10**
na pawavimaniti weri ndo ulii yakaweriti kankuluwaluwa
pakwegera na Mlyangu Guherepa gulii gwa Numba nkulu
ya Mlungu, woseri walikangasha nentu, su waweziti ndiri
kuvimana vyavimpatiti. **11** Muntu yakaponiziwitwi na Peteru
na Yohani pamdamu gwa Selemani, Wantu woseri, waweriti
wankulikangasha, wanja kumtugira. **12** Shipindi Peteru
pakawawoniti wantu awa kawagambira, "Wana lushi lwa
Israeli, ntambu gaa mkangashwa na shitwatira ashi? Mbona
mwankutujodolera masu gambira kwa likakala lyetu ama
unanagala wetu twaweni tumtenda muntu ayu kawezi
kugendagenda? **13** Mlungu gwa Aburahamu na Isaka na
Yakobu, Mlungu gwa wambuyi wetu kamkwisa ntumintumi
gwakuwi Yesu. Kumbiti ndomweni ula ulii yakakamlitwi
na wakulu na kumlema kuulongolu kwa Pilatu, ata pa
Pilatu kuamuwa kumlekeziya. **14** Kaweriti mnanagala na
yakamfiriziya Mlungu, kumbiti mwenga mulemiti, na mmufira
muntu gwingi kayi yakaweriti kalaga kumlekiziya. **15** Su,
mumlagiti ulii yomberi ndo shanjiru sha ukomu. Kumbiti
Mlungu kamzyukisiyiti kulawa kwa wahowiti na twenga
ndo wakapitawu wa shitwatira ashi. **16** Litawu lya Yesu
na moyu mulitawu ali ndo vyavimupiti likakala muntu ayu
yamumwona na kumana. Njimiru kwa Yesu ndo imuponiziyiti
nakamu muntu ayu ntambu yamuviwona mwawoseri." **17**
"Vinu mwalongu wangu Izraeli, nuvimana handa mwenga na
wakulu wenu mtenditi aga kwa Yesu toziya ya kuvimanandiri
kwenu. **18** Kumbiti avi Mlungu gakatimiziti galaa gakabweriti
makashu kwa njira ya wambuyi woseri, handa iweriti mpaka
Kristu gwakuwi katabiki. **19** Su, mleki, mmuwuyiri Mlungu
gwenu su yomberi kafuti vidoda vyenu. **20** Mtendaga
hangu su Mtuwa kawayupi shipindi sha sekuseku mrohu na
kuwajegera ula Kristu yakamsyaguliti yomberi ndo Yesu.
21 Ifiruwa yomberi kasigali aku kumpindi mpaka pashisoka
shipindi kulekibishwa vintu vyoseri, handa Mlungu ntambu
yakatakuliti kwa njira ya wambuyi wakuwi wananagala
kwanjira makashu. **(aiōn g165)** **22** Toziya Musa katakuliti,
Mtuwa Mlungu gwenu hakawajegerani mbuyi handa neni
kulawa pakati penu maweni. **23** Yoseri ulii hapeni kamupikiniri
mbuyi gwa Mlungu ayu hakatulwi kutali na wantu wa Mlungu
na kuagamiziwa. **24** Wambuyi woseri wa Mlungu, kwanjira
Samweli na walii wamfatiti, wabweriti visoweru vya vitwatira
avi vyeni viweriti vyankutendeka mashaka aga. **25** Malagiru
galii Mlungu kagalaviyiti kwa njira ya Wambuyi ndo kwajili ya
mwenga, na mtenda pamwera lipatanu Mlungu lyakatenditi
na mbuyi gwetu, handa ntambu yakamgambiriti Aburahamu.
Kwa njira ya wiwuka waku, wantu woseri wa pasi panu
hawatekelerwi. **26** Su, Mlungu kamzyukisiyiti ntumintumi
gwakuwi kwa mota yenu kwanja, kamtuma kawajegeri
matekeleru kwa kumtenda kila yumu gwenu kalekani nakamu
na vidoda vyakuwi."

4 Peteru na Yohani pawaweriti wankali wankuwabwelera
wantu, watambika na wakulu wa walolera wa numba
nkulu ya Mlungu pamwera na Masadukayu wiziti. **2** Wakalaliti
nentu, toziya wantumintumi awa waweriti wankuwabwelera
wantu kuwera Yesu kazyukiti, shitwatira sheni shilanguziya
pota kufifa handa wahowiti hawazyuki. **3** Su, wawaturiti
mlikakala na toziya pashiru paweriti pakwegera, wawaturiti
mkulolerwa mpaka shirawu yakuwi. **4** Kumbiti wavuwa pakati
pa walii yawapikaniriti ujumbi wawu wajimiriti na walanga
ya wawajimira iwera yongereka wapalu elufu mhanu. **5**
Shirawu yakuwi, watuwa wa Wayawudi, wazewi na wafunda
wa malagaliru wajojinika pamwera aku Yerusalemu. **6**
Waliwoniti pamuhera na Anasi mtambika mkulu, Kayafa na
Yohani na Alekizanda na wamonga yawaweriti wa lukolu
lwa mtambika mkulu. **7** Pawawagolisiyiti wantumintumi
kuulongolu kwawu, wawakosiyiti, "Mwenga mtenda shitwatira
ashi kwa likakala lyoshi na kwa litawu lya gaa?" **8**
Panu, Peteru, pakawera kamemiziwa na Rohu Mnanagala,
kawagambira, "Walongoziya na wazewi wa wantu! **9** Handa
pamtukosiya leru kuusu shilii shitendu shiheri shakatenderitwi
ulii muntu yakaweriti shibyeketu na ntambu yakaponiziwitwi,
10 Su, mwenga na wantu woseri wa Israeli mfiruwa kuvimana
kuusu muntu ayu kagoloka kulongolu kwamwenga leru,
mkomu nakamu, kwa likakala lya litawu lyakuwi Yesu Kristu

gwa Nazareti yomberi mwenga mmupingika, kumbiti Mlungu
kamzyukisiya kulawa kwa wahowiti. 11 Ayu ndomweni
Malembu Mananagala gatakula, Libuwi lyamuliremiti mwenga
wanyawa numba, vinu liwera Libuwi likulu lya liyanjiru
12 Ulopoziya upatikana ndiri kwa muntu gwingi yoseri,
toziya kwahera litawu limonga pasi pa mpindi, wantu
wawapanana ndiri litawu lya muntu gwingi mweni twenga
tuweza kulopuziwa na yomberi." 13 Awa wazewi Pashizyungu,
waweriti wavimana handa Peteru na Yohani waweriti wantu
wahera shisomu pota elimu yoseri, walikangasha ntambu
yawatakuliti kwa ugangamala. Wavimana handa waweriti
wapamwera na Yesu. 14 Kumbiti pawamwoniti muntu ulii
yawamponiziyiti kagoloka pamwera nawomberi, waweza
ndiri kutakula shintu. 15 Hangu, wawagambiriti walawi kunja
kumdamu, na womberi wasigala mnumba pawatakula kwa
kupwepa. 16 Walikosiana, "Tutendi shishi na wantu awa? Kila
muntu yakalikala Yerusalemu kavimana handa mauzauza
aga gakulikangasha gatendeka, natwenga tuwezandiri
kulema shitwatira ashi. 17 Kumbiti su tupati kubera shitwatira
ashi nashiendereya nentu pakati pa wantu, tuwakalipiri
nawayowera na muntu yoseri kwa litawu lya Yesu." 18 Hangu
wawashema kayi mngati, wawaberiziya nawayowera kayi
paweru, na kufunda kwa litawu lya Yesu. 19 Kumbiti Peteru
na Yohani wawankula, "Mwamuwi mwenga handa ndo
teratera kuulongolu kwa Mlungu kuwajimira mwenga kuliku
kumjimira Mlungu. 20 Toziya tuwezandiri kuleka kutakula
kuusu vitwatira vilii vyatuviwoniti na kuvipikinira." 21 Su,
awa wazewi wa shyotera motu waberiziya kwa kukaripa
nentu, shakapanu wawalekeziyiti. Waweza ndiri kuwapanana
azabu toziya wantu woseri waweriti wankumkwisa Mlungu
toziya ya shitwatira ashi. 22 Muntu ayu yawamponiziyiti
kaweriti na umli wa vinja nentu ya malongu msheshi 23
Pawawalekeziyiti hera, Peteru na Yohani wawuyiti kwa
wayawu, wawagambira galii gawagambiritwi na watambika
wakulu wa Shikundi sha wantu yawamjimira Yesu na
wazewi. 24 Nawomberi pawapikaniriti shisoweru ashi waweriti
pamwera mukumluwa Mlungu wankutakula, "Mtuwa, gwenga
ndo mnyawa gwa mpindi na pasi panu, ibahali na vyoseri
vyamlamu! 25 Gwenga gumtenditi ntumintumi gwaku, tati
gwetu Dawudi, katakuli kwa likakala lya Rohu Mnanagala,
Kwa shishi maisi ganamaya? Iwera hashi wantu watenda
mipangu ya hera? 26 Wafalumi wa pasipanu walituliti
kala, na watuwa waliwoniti pamwera, watenda ntambu
imonga kwa Mtuwa na watenda ntambu imonga kwa Kristu
gwakuwi." 27 "Mana, nakaka, ndo Herodi, Pontiwu Pilatu,
wantu wa Israeli na wantu wa maisi pawariwoniti palaa panu
mlushi, kumkoma Yesu ntumintumi gwakuwi Mnanagala
mweni kamsyaguliti. 28 Waliwoniti su watendi vitwatira vilii
vyagufiriti na kupanga kwanjira kwanja kwa uwezu waku na
mafiliru gaku 29 Kumbiti vinu, gwee Mtuwa, gulori vitiriziwu
vyawu. Gutuwezeshi twenga wantumintumi waku kushibwera
shisoweru shaku kwa ugangamala. 30 Gunyoshi liwoku
lyaku su guponiziyi wantu. Gutendi lilangaliru na mauzauza
kwa litawu lya Yesu ntumintumi gwaku Mnanagala." 31
Pawamaliriti kumluwa Mlungu pahala palii pawaliwoniti,
nawomberi woseri wamemiziyitwi Rohu Mnanagala. Woseri
wanja kubwera shisoweru sha Mlungu pota lyoga. Walikaliti
gambira mlongu yumu 32 Shipinga shoseri shawamjimiriti
Yesu waweriti na moyu gumu na Rohu yimu. Kwahera
ata yumu yakaweriti na shintu shoseri kashitula shiweri
lunda yakuwi mweni, ila wagawaniti vyoseri vyawaweriti
navyu. 33 Wantumintumi watakuliti kwa likakala livuwa
kuzyuka kwa Mtuwa Yesu, na yomberi Mlungu kawapanana
tekelera zivuwa. 34 Kwahera muntu yoseri yakapungukiwitwi
shintu, mana waweriti na malambu ama numba waweriti
wankuviwuza 35 na kuwapanana ntumintumi mpiya azi,
wawayupa kila yumu shiyasi shakafira 36 kuweriti na
Mlawi yumu, mwiwuka gwa Kupiru, litawu lyakuwi Yosefu,
ulaa wantumintumi wamshemiti Barinaba mana yakuwi,
"Muntu yakapanana moyu". 37 Yomberi viraa kaweriti na
lirambu lyakuwi, kawuziti, katola mpiya zilii kawapanana
wantumintumi.

5 Muntu yumu yawamshema Ananiya na mdala gwakuwi
Safira wawuziti lirambu lyawu viravi. 2 Kumbiti, mdala
gwakuwi pakawera kavimana, Ananiya kalitulila seemu
ya mpiya zyakazipatiti na seemu imonga ilii kawayupiti
wantumintumi. 3 Su, Peteru kamkosiyiti, "Ananiya, mbona
shetani kingira mmoyu mwaku na kukutenda gumzyangi
Rohu Mnanagala kwa kulitulira seemu ya mpiya zagupatiti
kulawilirana na lilambu lilii? 4 Pamberi pa kuliwuza liweriti
lyaku na paguliwuziti kala, isigala mpiya azi ziweriti zaku
guzitumii ntambu yagufira. Toziya gaa, gwamuwiti mmoyu
mwaku kutenda shitwatira sha ntambu ayi? Gumzyanga ndiri
muntu, Gumzyanga Mlungu!" 5 Ananiya, pakapikaniriti aga
kaguwa pasi, kahowa. Wantu woseri wapikiniriti shisoweru
sha lilawiru ali watiriti nentu. 6 Wandemba wasoka,
wayigibikira njimba yakuwi, wamlaviya kunja, wamsira. 7 Pa
shipindi sha masaa matatu hangu, mdala gwakuwi, pota
kuvimana shitwatira shilawiriti, kingira mngati amu. 8 Peteru
kamgambira, "Gung'ambiri! Hashi, shiyasi ashi sha mpiya
ndo shampatiti kwa kuwuza lirambu lilii?" Yomberi kankula,
"Yina, ndo sheni ashi" 9 Yomberi Peteru kamgambira,
"Mbona mtenda mpangu kumjera Rohu gwa Mtuwa?

Gupikiniri! Walii wantu wagenditi kumusira mpalu gwaku,
vinu wapanu pamlyangu na wankukutola gwenga viraa.”
10 Vumu Safila kaguwa kulongolu kwa magulu ga Peteru,
kahowa. Wandemba walii pawingiriti, wamwoniti kahowa
kala, hangu wamlaviya kunja, wamsira pakwegera na mpalu
gwakuwi. 11 Shipinga shoseri sha wantu yawamjimira Yesu
pamuhera na woseri yawapikaniriti shisoweru sha vitwatira
avi, watiriti nentu. 12 Wantumintumi watenditi mauzauza na
makangashu gavuwa pakati pa wantu. Wawumini waweriti
wankuliwona pamwera muukumbi wa Selemani. 13 Muntu
yoseri gwingi yakaweriti ndiri muumini kajeriti ndiri kuwera
pamhera na womberi. Ata hangu, wantu wamonga yawawera
ndiri na njimiru ayi wawazyuma. 14 Walanga ya wantu
yawamjimiriti Mtuwa, wapalu na wadala, iyongerekiti. 15
Toziya ayi, wantu waweriti wankuwajega walweli mnjira na
kuwagonjeka pampindi pa shitanda na mikeka su Peteru
pakapita, tembera shivuni shakuwi shiwashinkuli wamu
wawu. 16 Wantu wavuwa wasokiti kulawa mulushi za
kumbekumbeku za Yerusalemu, wankuwajega walweli wawu
na walii yawawera na shamshera wadoda na womberi woseri
waponiziwa. 17 Shakapanu mtambika mkulu na wayaguwi
yawaweriti pamuhera na shipinga sha Masadukayu, wawera
na weya. 18 Su, wawatawa ntumintumi, na kuwajega
mngati mnumba nkulu ya shibetubetu. 19 Kumbiti pashiru
ntumintumi gwa kumpindi gwa Mtuwa kayivuguliti milyangu
ya shibetubetu, kawalaviya kunja, kawagambira, 20 “Mgendi
mkagoloki Mnumba nkulu ya Mlungu na kuwagambira wantu
kila shintu kuusu makaliru aga gasyayi.” 21 Wantumintumi
wajimiriti, wingira Mnumba nkulu ya Mlungu mandawira
putiputi, wanja kufunda. Mtambika mkulu na wayaguwi
pawasokiti, washemiti mkutanu gwa shizyungu shikulu,
ndo shipinga sha wazewi wa Wayawudi, shakapanu
wawatuma wantu mushibetubetu wawajegi wantumintumi
walii. 22 Kumbiti wakulu awa pawasokiti aku wawawona
ndiri mshibetubetu mlii. Hangu wawuyiti, wawagambira
mumkutanu, 23 Pawatakula, “Tuwoniti shibetubetu shitatwa
kila uwega na walolera wankulolera milyangu. Kumbiti
patuvuguliti tumwona ndiri muntu yoseri mngati.” 24
Mkulu gwa walolera wa numba nkulu ya Mlungu na
watambika wakulu pawapikaniriti shisoweru ashi wawera na
lyoga, wavimana ndiri gawawapatiti. 25 Kiza muntu yumu,
kawagambira, “wantu walii yamuwatatiriti mshibetubetu,
vinu wamunumba nkulu ya Mlungu, wankufunda wantu.”
26 Panu mkulu gwa walolera wa numba nkulu ya Mlungu
pamwera na wantu wakuwi wagenditi mnumba nkulu ya
Mlungu, kawajega. Kumbiti wawakamula ndiri kwa likakala,
toziya watiriti handa wantu mewawagumi mabuwi. 27 Su
wawajega, wawagolisiya kulongolu kushizyungu, Mtambika
Mkulu kawagambira, 28 “Tuwaberiti paweru kufunda kwa
litawu lya muntu ayu, vinu mweneza mafunda genu poseri
Muyerusalemu na mupanga kututulira lawama ya kuhowa
kwa muntu ayu.” 29 Panu Peteru, kiwiti pamwera na walii
ntumintumi wamonga, kankula, “Mpaka tumjimiri Mlungu,
muntu ndiri. 30 Mlungu gwa mbuyi gwetu kamzyukisiyiti Yesu
pa mwenga kumlaga kwa kumpingika mlupingika. 31 Ayu
ndomweni ulii yakakwisitwi na Mlungu mpaka uwega wakuwi
wa mliwu, kawera mlongoziya na Mlopoziya su katendi
wantu wa Israeli waleki vidoda, wapati kulekiziwa vidoda
vyawu. 32 Twenga ndo wakapitawu wa lilawiru ali, yomberi
Rohu Mnanagala ndo yomberi Mlungu kawayupa walii
wawamjimira, wankupitaulira vira lilawiru ali.” 33 Wajumbi
woseri wa shizyunga shilii pawapikaniriti aga, waweriti
na maya, ata waamuwa kuwalaga. 34 Kumbiti Mfalisayu
yumu yawamshema Gamalieli mweni kaweriti mfunda gwa
Malagaliru na yakapananitwi ligoya nentu kulongolu kwa
wantu woseri, kagolokiti kulongolu kushizyungu kulii, kafiriti
ntumintumi walii walaviwi kunja katepu. 35 Shakapanu
kawagambira wajumbi walii wa shizyungu, “Walushi lwa
Israeli, shondi pamberi pa kutenda ashi shamfira kuwatenda
wantu awa! 36 Makashu shididini, kulawiriti muntu yumu
litawu lyakuwi Teuda, kalitakulira kuwera muntu gwa mana
na wantu pakwegera na miya mhanu walijegiti pamhera na
yomberi, kumbiti wamlagiti, shakapanu wandundami wakuwi
woseri wapalanganika na shipinga shakuwi shifuwa. 37 Kayi,
shakapanu, shipindi shilii sha kuwalangwa wantu, kalawiriti
Yuda gwa Galilaya. Ayu na yomberi kwawakwegiti wantu
wamfata, Kumbiti na yomberi wamlagiti, na wandundami
wakuwi wapalanganikiti. 38 Na vinu viraa neni nuwagambira
kotukuwatendera shintu shoseri wantu awa, muwalekiziyi!
Toziya, payiwera shitendu ashi shawu shanjishwa na muntu,
hashiwuki sheni. 39 Kumbiti handa shanjishwa na Mlungu,
hera ndiri handa hapeni muwezi kuwakanga, su hamliwoni
mmulema Mlungu.” 40 Su wawashema ntumintumi walii,
waamuwa wasyatagwi viboku na kuwaberiziya nawafunda
kayi kwa litawu lya Yesu, shakapanu wawaleka wagendi
zawu. 41 Su, ntumintumi walawa kunja kushizyungu
pawamema nemeru, toziya wafiruwiti kusoniziwa kwajili ya
litawu lya Yesu. 42 Mnumba nkulu ya Mlungu na ukaya kwa
wantu, womberi wendereyiti kila lishaka kufunda na kubwera
Shisoweru Shiwagira sha Yesu kuwera ndo Kristu.

6 Pamberi, walanga ya wafundwa paweriti iyongerekiti,
kulawiriti magugumiru pakati pa walongu yawayoweriti
Shigiriki na walii yawayoweriti Shiebraniya. Walii yawayoweriti

Shigiriki wagugumiliti handa wakenja wawu waweriti
wankuwalyaluwa pakati ubagulira wa mafiru ga kila lishaka.
2 Hangu, wafundwa lilongu na wawili washemiti shipinga
shoseri sha wafundwa, walonga, “iherepa ndiri twenga tuleki
kushibwera shisoweru sha Mlungu su tugolokeri ubagulira
wa nfiru. 3 Hangu, walongu wetu, msyaguli muwamu
wenu wantu saba wana zyuma iherepa, wamemitwi na
Rohu na wana luhala, na twenga hatuwapanani lihengu
ali. 4 Twenga, kumbiti, hatushuguliki na sala na lihengu
lya kubwera shisoweru sha Mlungu.” 5 Shitwatira ashi
shiherepa kwa shipinga shoseri. Wawasagula stefanu, muntu
yakawera na njimiru nkulu na kumema Rohu Mnanagala,
Filipi na Prokoru na Nikanori na Timoni na Parimena na
Nikolayi muntu gwa Antiokiya yomberi kwanja kaweriti
mudini ya Shiyawudi. 6 Wawatula kulongolu kwa ntumintumi,
nawomberi wawaluwira na kuwatulira mawoku. 7 Shisoweru
sha Mlungu shiziditi kweneya na walanga ya wafundwa
aku Yerusalemu iyongerekiti nentu, na shipinga shikulu sha
watambika wa numba ya Mlungu waiyanka njimiru. 8 Mlungu
kamupananiti Stefanu manemu gavuwa, kampanana likakala
livuwa ata kawera kankutenda mauzauza na makangashu
pakati pa wantu. 9 Kumbiti wantu tunga walawira su
walikakatali na Stefanu. Wantu wamu awa waweriti wa
numba ya Mlungu yimu yaishemwa “Numba ya Mlungu ya
wantu lekeru.” Nawomberi walawira Kureni na Alekizandiriya,
wamonga walawira Kilikiya na Asiya. 10 Kumbiti wasinditi
kumkanga toziya ya luhala lwakuwi na toziya ya ulii Rohu
yakamlongoziyiti shipindi pakatakuliti. 11 Hangu wawahongiti
wantu wamu watakuli, “tumpikinira Stefani pakatakula
shisoweru sha kumwigira Musa na kumwigira Mlungu.” 12
Ntambu ayi, wasonguziyiti wantu, wazewi na wafunda wa
malagaliru. Su, wamwizira Stefani, wambata na kumjega
kulongolu Kushizyungu shikulu. 13 Wajegiti Pashizyungu
wakapitawu wa mpaya weni watakuliti, “Muntu ayu kaleka
ndiri kupayigira pahala panu pananagala na malagaliru
ga Musa. 14 Toziya tumpikiniriti kala pakatakula eti Yesu
ayu gwa Nazareti hakapahalibisii nakamu pahala panu na
kuwusilira kutali ntambu zilii zyatwangiti kulawa kwa Musa.”
15 Woseri yawaweriti mushikawu sha Shizyungu wamloliti dii
Stefani, washiwona sheni shakuwi handa ntumintumi gwa
kumpindi.

7 Su Mtambika Mkulu kamkosiya, “Hashi, shitwatira
ashi shanakaka?” 2 Yomberi Stefani katakula,
“Mwalongu wangu na ashina tati, mpikanireni! Mlungu gwa
ukwisa kamlawiriti tati gwetu Aburahamu pakaweriti kulii
Misopotamiya pamberi kenigendi kulikala kulii Harani. 3
Mlungu kamgambiriti, ‘Guwuki paisi yaku, guwaleki wantu
wa lukolu lwaku, Gugendi paisi hanukulanguziyi!’ 4 Hangu,
Aburahamu kahamiti isi ya Kalidayu, kagenda kulikala
Harani. Pakahowiti kala tati gwakuwi, Mlungu kamwusiyiti
kayi Halani kiza kulikala paisi ayi yamlikala vinu. 5 Mlungu
kamupiti ndiri ata seemu yimu ya isi ayi iweri yakuwi,
ata hangu, kamlagiliti kumpanana isi ayi iweri yakuwi na
ya walelwa wakuwi, tembera shipindi ashi kaweriti ndiri
na mwananguta. 6 Mlungu kamgambiriti hangu, ‘Walelwa
waku hawajegwi paisi yayikolwa mlima na wantu wamonga,
na aku hawatendwi wamanda na kutenderwa vidoda kwa
shipindi sha vinja miya msheshi. 7 Kumbiti neni hanuwatozi
wantu yawagenda kuwatenda kuwera wamanda. Mlungu
kalonga, shakapanu hanuwalaviyi muisi ayi su wizi kunguwira
pahala panu.’ 8 Shakapanu Mlungu kayitenda jandu iweri
langaliru lya lipatanu. Hangu, Aburahamu kamyingiziyiti
jandu mwana gwakuwi Isaka lishaka lya nane pakayiwukiti
kala. Na Isaka, ntambu irayi, kamyingiziyiti jandu Yakobu.
Yomberi Yakobu kawatendiriti walii wambuyi ligumba na
wawiri ntambu irayi.” 9 Wambuyi walii wamwoniriti weya
Yosefu, wamwuza muumanda Misri. Kumbiti Mlungu kaweriti
pamwera nayomberi. 10 Kamuwusiya mutabu zakuwi zoseri.
Mlungu kampanana ntambu na luhala kulongolu kwa Farawu,
mfalumi gwa Misri, ata Falawu kumtula kaweri mkulu gwa
isi ilii na numba ya shifalumi. 11 Shakapanu, kwaniti njala
ngulu paisi yoseri ya Misri na Kanaani, isababisha kuperuwa
kukulu. Wambuyi wetu wapata ndiri shiboga shoseri 12
Su, Yakobu pakapatiti visoweru handa aku Misri kuweriti
na viboga, kawatumiti wana wakuwi, yani wambuyi wetu,
wagendi aku Misri mala ya kwanja 13 Pamwanja gwawu
gwa pili, Yosefu kalimaniziyiti kwa walongu wakuwi, na
Farawu kaimaniti kaya ya Yosefu. 14 Yosefu katumiti
ujumbi kwa tati gwakuwi Yakobu na walongu woseri, wantu
sabini na wamuhanu, wayizi Misri. 15 Hangu, Yakobu
kagenditi Misri kweni yomberi na wambuyi wetu wamonga
wahowiti. 16 Njimba zyawu wazijegiti mpaka Shekemu,
yankusirwa palipumba Aburahamu lyakahemiriti kulawa
kwa likabira lya Hamoli kwa shiasi tunga sha mpiya. 17
“Shipindi pashitimiyiti Mlungu kalitenda lagilu lyakampananiti
Aburahamu, walanga ya wantu kulii Misri iyongerekiti kala
na iweriti nkulu nentu. 18 “Upeleru, mfalumi yumu yomberi
kammana ndiri Yosefu kanjiti kukolamlima aku Misri. 19
Kawatabisiyiti wantu wetu na kawatenderiti udoda wambuyi
wetu pakawalagalira wawayasili kunja wananguta wawu
wadidini su wahowi. 20 Musa kayiwukiti shipindi ashi na
kaweriti mwana kaherepa nentu. Yomberi kaleritwi mukaya
ya tati gwakuwi kwa shipindi sha myezi mitatu, 21 na

pawamlaviyiti kunja, binti gwa Farawu kamtoliti, kamlera
gambira mwana gwakuwi. 22 Musa kafundwa vitwatira
vyoseri vya luhala lwa Wamisri kamanika kwa visoweru na
manyawiru. 23 “Pakaweriti na umli wa vinja malongu msheshi
kaamuwiti kugenda kuwawona walongu wakuwi Waisraeli.”
24 “Aku kamwoniti yumu gwawu kankumtendera vidoda,
kagenda kumlopola na kwa kuwuzilira, kamlaga Mmisri ulii.
25 Kalisheriti handa Waisraeli wayaguwi mewavimani handa
Mlungu kamtumiti yomberi kuwalopola, kumbiti kavimana
ndiri hangu. 26 Shilawu yakuwi, kawoniti Waisraeli wawili
wankulikoma, kajeriti kuwakolaniziya mawoku pakalonga,
Mwenga ndo mwawalongu, iwera hashi mwankulitenderana
vidoda maweni kwa maweni 27 Ulii yakaweriti kankumkoma
myaguwi kamkankiti Musa kumpeku kalonga, ndo gaa
yakakutuliti gwenga guweri mtuwa na mkolaniziya mawoku
gwetu? 28 Hashi, gufira kunaga handa ntambu yagumlagiti
Mmisri ulii lishu? 29 Pa kupikinira aga, Musa katugiti,
kagenda kulivaga paisi ya Midiyani na aku kapata wana
wawili. 30 “Vinja malongu msheshi pavitimiyiti, ntumintumi
gwa kumpindi gwa Mtuwa kamlawiriti Musa pashitogolu
shiweriti shankuyaka motu kushiwala kulii pakwegera na
lugongu Sinayi. 31 Musa kalikangasha nentu kuwona
shitwatira ashi ata kasegelera pakwera su kasunguliri,
kumbiti kapikiniriti liziwu lya Mtuwa, 32 Neni ndo Mlungu gwa
mbuyi gwaku, Mlungu gwa Aburahamu, Isaka na Yakobu!
Musa kalendemera kwa lyoga na pota kujera kulola nentu.
33 Mtuwa kamgambira, Guyopoli vilwatu vyaku mana panu
pagugoloka ndo pahala pananagala. 34 Nugawona madoda
gawawatendera wantu wangu kulii Misri. Mpikanira shiwembu
shawu, naneni niza kuwalopola. Su vinu, hanukutumi
Misri.” 35 “Musa ayu ndo ulii wantu wa Israeli yawamlemiti
pawatakuliti, Ndo gaa yakakutuliti gwenga guweri mkolamlima
na mwamuliru gwetu? Ndomweni yakajegitwi na Mlungu
kaweri mkulu na mlopoziya, kwa liwoku lya ulii ntumintumi gwa
kumpindi yakamlawiriti mushiputira shashiweriti shankuyaka
motu. 36 Ndo yakawalongoziyiti wantu walii walawi Misri
kwa kutenda mauzauza na makangashu paisi ya Misri,
pabahali ya Shamu na kushiwala kwa katepu ya vinja
malongu msheshi. 37 Musa ndo yakawagambiriti wantu
wa Israeli, Mlungu hakawasyagulirani mbuyi handa neni
kulawa pawalongu wenu mwenga maweni. 38 Ayu ndo
ulii yakaweriti mulijojiniru aku kushiwara pamuhera na
watati wetu na ntumintumi gwa kumpindi ulii yakatakuliti
na yomberi pamuhera na watati wetu mulugongu lwa
Sinayi, na yomberi kawankiti visoweru vyaviwera na ukomu
su katupanani twenga. 39 Kumbiti yomberi ndo mbuyi
gwetu yakalemiti kumpikinira, wamkangiti kumpeku, wana
lwamatamata lwa kuwuya Misri. 40 Wamgambiriti Aruni,
gutunyawiri milungu yayitulongoziya munjira, toziya tuvimana
ndiri yagampatiti Musa yakatulongoziyiti kulawa Misri! 41 Su
shiweriti shipindi womberi wanyawiti shinyagu sha mwana
gwa ng'ombi. Womberi washilaviliriti tambiku na waviniti
msambu kwa kuvipanana ligoya kwa vilii vyawavinyawiti kwa
mawoku gawu. 42 Kumbiti Mlungu kawukiti pakati pawu,
kawaleka waviguwiri vintu vya kumpindi kwa Mlungu, ntambu
yailembitwi mushintola sha wambuyi wa Mlungu, ‘Mwenga
wantu wa Israeli! Hashi, neni ndiri yamundaviliriti tambiku
na malaviwu kwa shipindi sha vinja malongu msheshi kulii
kushiwala? 43 Mwenga mshinyasuliti shisasa sha mlungu
Moleki, na shinyagu sha ndondu mlungu gwenu Refani.
Shinyagu shamshinyawiti ndo shamshiguwiriti. Toziya ayi
hanuwajegi lopola kutali kupitira Babiloni!’” 44 Kushiwala kulii
wambuyi wetu waweriti na lihema liii lilipitawuliti kuwera kwa
Mlungu. Lyalinyawitwi handa Mlungu ntambu yakamgambiriti
Musa kalinyawi, nakala kamili ya shiraa shakalanguziyitwi. 45
Shakapanu wambuyi wetu waliyangiti womberi kwa womberi
mpaka shipindi sha Yoshuwa, pawainyasuliti isi ilii kulawa
kwa maisi geni Mlungu kagawingiti kuulongolu kwawu. Panu
lilikaliti mpaka shipindi sha Dawudi. 46 Dawudi kawupatiti
upendelewu kwa Mlungu, kamluwa Mlungu kamlekeziyi
su kamnyawiri pahala pa kulikala, ulii yakaweriti Mlungu
gwa Yakobu. 47 Kumbiti Selemani ndo yakamnyawiriti
numba Mlungu. 48 “Ata hangu, Mlungu mkulu hakatami ndiri
munumba zijegitwi na muntu, mbuyi ntambu yakatakula, 49
‘Mtuwa kalonga, kumpindi ndo shibanta shangu sha ufalumi
na pasipanu ndo pahala pangu pa kutulira magulu. Mtuwa
kalonga, “Hashi mwenga hamunyawili numba ya ntambu
gaa?” Ama pahala paneni pakwoyera hapaweri koshi? 50
Hashi, mawoku gangu ndiri yaganyawiti vintu vyoseri avi?’ 51
Mwenga makaidi wakulu! Myoyu na makutu genu ndo handa
ga wantu wa maisi. Mwenga handa wambuyi wetu. Mashaka
goseri mwankumlema Rohu Mnanagala. 52 Hashi, kwana
mbuyi yoseri gwa Mlungu, wambuyi wenu wawatabisiya ndiri?
Wawalagiti walii yawatungiti kwiza kwakuwi yakamfiriziya
Mlungu. Na vinu, mwenga mumgalambuka na mumlaga.
53 Mwenga muliyangiti lilagaliru ilii lijegitwi kwamwenga
na wantumintumi wa kumpindi, kumbiti mnjimira ndiri.” 54
Wazewi walii wa shizyungu pawapikiniriti aga, wakalaliti
nentu, wamsagira menu kwa maya. 55 Kumbiti Stefani
kaweriti kamemitwi na Rohu Mnanagala, kalola kumpindi
kwa Mlungu, kawona ukwisa wa Mlungu na Yesu kalivaga
uwega wa kumliwu wa Mlungu. 56 Katakula, “Mloleni!
Mona kumpindi kuyoposolekwa na Mwana gwa muntu
kagoloka uwega wa kumliwu wa Mlungu.” 57 Panu, wantu

woseri mushikawu shiraa sha shizyungu wabotanga umatu
na kuziba makutu gawu kwa mawoku gawu. Shakapanu
wamkopokela woseri pamwera, 58 wamlaviya kunja kulushi,
wamguma mabuwi. Walii wakapitawu wagatula mahabiti
gawu pasi pa ulolera wa mntemba yumu litawu lyakuwi Sauli.
59 Wendereyiti kumguma kwa mabuwi Stefanu aku pakawera
kankumluwa Mlungu, “Mtuwa Yesu, guwanki rohu yangu!” 60
Kasuntama, kalira kwa liziwu likulu, “Mtuwa, nagushihola
shidoda ashi kwawomberi.” Pakatakuliti hangu, kahowa.
Sauli nayomberi kashiwoniti shitendu ashi sha kumlaga.

8 Sauli kashiwoniti shitendu ashi sha kumlaga Stefanu
kuwera shiherepa. Lishaka ali shipinga sha wantu
yawamjimira Yesu aku Yerusalemu lyanjiti kutabisiwa
nakamu. Wantu woseri yawamjimira Kristu, paiwera ndiri
hera wantumintumi walii, walazimikiti kugenda aku na
aku na kweneya museemu zya malambu ga Yudeya na
Samariya. 2 Wantu watahoziwa wamsiri Stefanu, wamtenderi
makiwa makulu. 3 Kumbiti Sauli kashiharabisiya shipinga
sha wantu yawamjimira Yesu. Kingira kila numba na
kuwakamula wapalu na wadala na kuwatula mushibetubetu.
4 Walii wapalanganikiti wagenda aku na aku wankulibwelera
shisoweru. 5 Filipi kasuluka kingira lushi lwa Samariya,
kawabwelera kuusu Kristu. 6 Na makutanu kwa nfiru yimu
wapikinira visoweru vira vyakatakuliti na Filipi pawapikaniriti
na kulola mauzauza gakagatenditi. 7 Washamshera wadoda
wawalawa wantu wavuwa pawagutanga, wantu wavuwa
yawalewelekiti na vibyeketu, woseri waponiziwitwi. 8 Iweri
sekuseku ngulu pakati palushi lulii 9 Muntu yumu, litawu
lyakuwi Simoni, panu kwanja kaweriti pakanyawa uhawi
pakati palushi palii, pakawakangasha wantu wa maisi
ga Wasamariya, pakatakula paweri yomberi ndo muntu
mkulu. 10 Woseri wampikanira kwanjira mdidini ata mkulu,
pawatakula, Muntu ayu ndo likakala lya Mlungu yakashemwa,
likakala likulu. 11 Wampikanira toziya kawakangashira kwa
uhawi wakuwi kwa shipindi shitali. 12 Kumbiti pawamjimiriti
Filipi, pakabwera visoweru viwagira vya ufalumi wa Mlungu,
na litawu lyakuwi Yesu Kristu, wabatiziwa, wapalu na
wadala. 13 Na yomberi Simoni mweni kajimiriti kubatizwa,
walikola na Filipi, kalikangasha pakagawoniti makangashu na
mauzauza makulu gagatendikiti. 14 Wantumintumi yawaweriti
Yerusalemu, pawapikaniriti kuwera Samariya washijimira
Shisoweru sha Mlungu, womberi wawatumiti Peteru na
Yohani, 15 Womberi pawasokiti, wawaluwira wamwanki
Rohu Mnanagala. 16 Kwa mana badu hakeniwasulukiri ata
yumu gwawu, ila wabatiziwa hera kwa litawu lyakuwi Mtuwa
Yesu. 17 Watula mawoku gawu panani pawu, nawomberi
wamyanga Rohu Mnanagala 18 Simoni pakawoniti kuwera
wantu wankupananwa Rohu Mnanagala kwa kutulilwa
mawoku ga wantumintumi, yomberi kafiruwiti kuwapanana
mpiya pakalonga, 19 Mmpanani neni uwezu awu, su kila
muntu yanfira kumtulira mawoku gangu, kawanki Rohu
Mnanagala. 20 Kumbiti Peteru kamwankula, gwagamiri kutali
na mpiya zyaku toziya gulihola handa guweza kuhemera
lifupu lya Mlungu kwa mpiya. 21 Gwahera shifungu wala
gwahera seemu pakati pashitwatira ashi, Toziya moyu
gwaku guherepa ndiri kulongolu kwa Mlungu. 22 Su, guleki
madoda gaku aga, gukamluwi Mtuwa, na yomberi kaweza
kukulekeziya maholu gaku aga. 23 Kwa mana nukuwona
handa gumema weya nentu na gwa mtatilwa gwa vidoda.
24 Simoni kankula, pakatakula, munduwili mwenga kwa
Mtuwa, nashiza kumpata shoseri pakati pa aga gamtakuliti.
25 Peteru na Yohani pawabweriti kala kuusu Mtuwa, wawuya
Yerusalemu. Wabweriti shisoweru shiwagira pakati pavijiji
vya Samariya. 26 Ntumintumi gwa kumpindi gwa Mtuwa
katakula na Filipi, kamgambira, Guwuki ugendi ouwega
wa kusika ata njira ilii yailawa Yerusalemu kugenda Gaza,
njira ayi ipita kushiwala. 27 Nayomberi kawuka, kagenda,
shipindi shirashi kuweriti na Mwisiopiya yumu, towashi,
mweni kaweriti kamumwanja kugenda ukaya. Muntu ayu
kaweriti mkolamlima kamanika gwa luhanja lwa Kandaki,
malikiya gwa Esiyopiya. Kaweriti kagenda aku Yerusalemu
kuguwira na shipindi ashi kaweriti kankuwuya pakawera
kakwena mbutuka ya kunika. 28 Pakaweriti kammwanja,
kaweriti kankushibetula shintola sha mbuyi gwa Mlungu
Isaya. 29 Rohu kamgambira Filipi, Gusegeleri pakwegera
na mbutuka ayi, gulikoliri nayi. 30 Su Filipu kagenda
mbiru, kampikanira kankubetula mushintora sha Isaya mbuyi
gwa Mlungu. Filipi kamkosiyiti, “Hashi, gugamana aga
gagubetula?” 31 Yomberi kamwankuliti, “Hanwezi hashi
kugamana pota muntu gwa kuntakulira?” Shakapanu yomberi
kamluwiti Filipi kakweni na kulivaga pamuhera na yomberi
mumbutuka. 32 Na shifungu sha Malembu Mananagala
gakaweriti kankugabetula ndo aga, “Kalongolerwa kugenda
kwawahanjanga handa kondolu, Na handa vila mwana
kondolu kajii paulongolu pakuwi yakamdumula mbapatiru,
Ndambu irayi yomberi kagubutula ndiri mlomu gwakuwi. 33
Wamsoniziyiti na kunyima shakafiruwa. Kwahera yakaweza
kuyowera kuusu shiyiwuku shakuwi. Kwa mana ukomu
wakuwi uwusiwa pasipanu.” 34 Afisa ulii kamwankula Filipi,
katakula, nukuluwa, mbuyi ayu, katakula visoweru avi kwa
visoweru vya gaa, ndo visoweru vyakuwi mweni ama vya
muntu mmonga 35 Filipi kanjiti kutakula, kanjiti kwa Malembu
Mananagala galaa aga, kamgambiriti yomberi Shisoweru

Shiwagira sha Yesu. 36 Pawaweriti wankali wakwendereya na
mwanja, wasokiti pahala pana mashi, na afisa ulii katakula,
“pahala panu pana mashi, kwana shoseri sha kunewelera
nambatizwa?” 37 Filipu katakula, Pagujimira kwa moyu
gwaku goseri, iwezikana. Kankula, kalonga, njimira handa
Yesu Kristu ndo Mwana gwa Mlungu. 38 Kaamuli mbutuka ilii
igoloki, wasuluka woseri wawili mmashi, Filipi na towashi ulii,
nayomberi kambatiza. 39 Shakapanu, pawakweniti kulawa
mmashi, Rohu gwa Mtuwa kamnyasula Filipi, towashi ulii
hapani kamwoni kayi, su kagenditi zakuwi kasekuseku. 40
Kumbiti Filipi kawonikana pakati pa Azotu, na pakaweriti
pakapita pakabwera shisoweru shiwagira pakati palushi
yoseri, ata kingira Kaisariya.

9 Kumbiti Sauli, kazidi kutisha na kulihola kuwahowiziya
wafundwa wa Mtuwa, kamgendera Mtambika Mkulu gwa
Numba Ngulu ya Mlungu, 2 na mawankulu ga luhamba lwa
kumaniziya kugenda kwa numba ya Mlungu kulii Dameski,
su pakawona wantu wa njira ayi, wapalu kwa wadala,
kawatawi na kuwajega Yerusalemu. 3 Kumbiti pakaweriti
mnjira pakwegera kusoka Dameski, vumu gulangala koseri
kulawa kuliyera. 4 Kaguwa pasi, na kapikanira liziwu
lyakumgambira, “Sauli, Sauli! Iwera hashi guntabisiya?”
5 Yomberi Sauli kakosiya, “Ndo gaa gwenga Mtuwa?”
Nayomberi kamwankula, “Neni Yesu, mweni gwenga
gumbeziyiti,” Liziwu lilonga. 6 “Kumbiti gugoloki na gugendi
gwingiri mlushi na aku hagugambilwi shagufiruwa kutenda.”
7 Wantu walii yawaweriti wamwanja pamuhera na Sauli
wagolokiti palii, waweriti wahera lya kutakula, wapikiniriti
lilii liziwu kumbiti wamwona ndiri muntu. 8 Sauli kagolokiti,
na pakatumuliti masu gakuwi, kumbiti hakeniwoni shintu
shoseri, wantu walii wamlongolera kwa kumkola liwoku
mpaka lushi lwa Dameski. 9 Sauli kalivagiti mashaka
matatu pota kulola, na shipindi ashi kaliyiti ndiri ama
kulanda shoseri. 10 Su, aku Dameski kuweriti na mfundwa
yumu yawamshema Ananiya. Mtuwa kamgambira mawonu,
“Ananiya!” Yomberi kamwankula, “Na panu, Mtuwa”. 11 Mtuwa
kamgambira, Gugoloki, gugendi kwana njira yayishemwa
longulongu, munumba ya Yuda gumkosiyi muntu kulawa
Tarisu yawamshema Sauli, vinu kankuluwa, 12 na mumawonu
kawona muntu wamshema Ananiya kingira munumba na
kumtulira mawoku su kapati kulola kayi. 13 Ananiya kankula,
“Mtuwa, mpikanira shisoweru sha muntu ayu kulawa kwa
wantu wavuwa, mpikanira kuusu madoda gakawatendiriti
wantu waku aku Yerusalemu. 14 Na kiza panu kaweri na
utuwa kulawa kwa Watambika Wakulu kuwatula mlikakala
woseri yawalishemera litawu lyakuwi.” 15 Kumbiti mtuwa
kamgambira Ananiya, “Gugendi hera, toziya numsyagula
kaweri shombu shaneni, kalibweri litawu lyangu kwa maisi
na wafalumi wawu kwa wantu wa Israeli.” 16 “Neni namweni
hanumlagiziyi gavuwa kwa ntambu ya litawu lyangu.” 17
Su, Ananiya kagenda kingira mnumba. Shakapanu katula
mawoku gakuwi pampindi pa Sauli, katakula, “Mlongu Sauli,
Mtuwa Yesu, yakakulawiriti paweriti mnjira kankwiza panu,
kanduma neni su gupati kulola kayi na kumemiziwa Rohu
Mnanagala.” 18 Mala, vintu gambira mabaku gatuluka
kulawa mmasu mwa Sauli, na kaweza kulola kayi. Kagolokiti
na kubatizwa, 19 na pa kuliya shiboga, likakala lyakuwi
limwuyira. Sauli katamiti mashaka madidini pamuhera na
wafundwa aku Dameski. 20 Mala kanjiti kubwera pakati pa
numba ya Mlungu handa Yesu ndo Mwana gwa Mlungu.
21 Wantu woseri wampikiniriti walikangasha, watakula,
“Hashi, muntu ayu ndo ulaulii yakawahoziyiti walii waweriti
wankuluwa kwa litawu ali kulii Yerusalemu? Kayi kiziti panu
kaweriti na nfiru ya kuwatula mlikakala wantu hawa na
kuwajega kwa Watambika Wakulu!” 22 Ata vinu Sauli kazidi
kupata makakala, na kwa ntambu handa Yesu ndomweni
Kristu, Wayawudi wa aku Dameski wapalanganikiti nakamu.
23 Pa mashaka gavuwa gapititi. Wayawudi wajojinikiti na
kutenda mpangu gwa kumlaga Sauli. 24 Kumbiti Sauli
kapatiti shisoweru sha mpangu hagu. Paliwala na pashiru
waloliriti milyangu gwa kwingira mlushi lulii wapati kumlaga.
25 Kumbiti shipindi sha pashiru wafundwa wakuwi wamtoliti,
wamsulusiya pasi mnumba kwa lijamanda likulu kwa kupitira
lupenyu lwaluweriti mshibambaza. 26 Sauli pakasokiti
Yerusalemu kajeriti kuliwunga na walii wafundwa. Kumbiti
woseri wamtiriti, waweziti ndiri kujimira handa yomberi
kaweriti ntumintumi. 27 Kumbiti Barinaba kiziti kumtola Sauli,
kamjega kwa wantumintumi na kawagambira ntambu Sauli
pakamwoniti Mtuwa munjira, na ntambu Mtuwa pakayoweriti
nayomberi. Kawagambiriti viraa ntambu Sauli pakaweriti
kankubwera kwa litawu lya Yesu pota lyoga Dameski kulii.
28 Su, Sauli kalivaga pamuhera na womberi katyangira
Yerusalemu yoseri kankubwera shisoweru sha Mtuwa pota
lyoga. 29 Vilaa kayowiriti na kukakatala na Wayawudi
wawatakula Shigiriki, kumbiti womberi wajeriti kumlaga. 30
Walongu walii pawayambuliti shitwatira ashi, wamtoliti Sauli,
wamjega Kaisariya, wamleka kagendi zakuwi Tarisu. 31
Shakapanu shipinga sha wantu yawamjimira Yesu, shiweriti
na ponga poseri Muyudeya na Galilaya na Samariya.
Shitulitwi makakala na shyendereyiti kulikala mukumguwira
Mtuwa na kupananwa moyu na Rohu Mnanagala, mawalangu
ga shipinga ashi shyongerikiti. 32 Peteru pakaweriti mwanja
kila pahala kasokiti viraa kwa wantu wa Mlungu yawaweriti

walivaga Lida. 33 Haku kamwoniti muntu yumu yawamshema
Aineya ndomweni kwa shipindi sha vinja vinane kaweriti
kagonja mshitanda toziya kaweriti kuleweleka. 34 Peteru
kamgambira, Aineya, “Yesu Kristu kakuponiziya, Guyumuki
gutandiki shitanda shaku.” Su Aineya kayumuka. 35 Wenikaya
woseri wa Lida na Sharoni wamwoniti Aineya, na woseri
wamwuyira Mtuwa. 36 Kuweriti na mfundwa yumu mdala,
mlushi lwa Yopa, wamshema Tabita kwa Shigiriki ndo Dorikasi
mana yakuwi, mbawala. Mdala ayu kaweriti kankutenda
viheri na kuwatanga wahushu. 37 Shipindi ashi payiwera
handa kalwala, na kuhowa. Wantu wayigulula nshimba
yakuwi, wayigonjeka mushumba mgolofa. 38 Yopa patali ndiri
na Lida, wafundwa pawapikaniriti handa Peteru kaweriti Lida,
watuma wantu wawiri kwakuwi na ujumbi, “Gwizi kwatwenga
kanongola.” 39 Su, Peteru kagenda pamuhera nawomberi.
Pakasokiti kajegitwi mgolofa ilii mushumba. Aku wakenja
wavuwa wamtindira Peteru wankulira na kumlanguziya makoti
na nguwu ndozyeni Dorikasi kaweriti kankuzinyawa shipindi
pakaweriti mkomu. 40 Peteru kawalaviyiti kunja woseri,
kasuntama, kamluwa Mlungu. Shakapanu kayigalambukira
ira nshimba ya ulii yakahowiti, kalonga, “Tabita, Gyumuki.”
Nayomberi katumula masu gakuwi, 41 Peteru kamtanga
kugoloka, shakapanu kawashema wantu walii wa Mlungu na
walii wakenja, kawayupa pakawera mkomu. 42 Shisoweru
sha shitwatira ashi shivuwiti kila pahala aku Yopa, na wantu
wavuwa wamjimira Mtuwa. 43 Peteru kalivagiti mashaka
gamu aku Yopa, katama kwa muntu yumu mnyawa gwa
lukuli yawamshema Simoni.

10 Kuweriti na muntu yumu aku Kaisariya wamshema
Korineliwu, jemidali gwa shikosi shimu shawashishema,
“Shikosi sha Italiya.” 2 Kaweriti muntu muheri, yomberi
pamuhera na kaya yakuwi yoseri yawamfatiti Mlungu, kaweriti
kankutenda gavuwa kuwatanga wahushu wa Shiyawudi
na kaweriti kankumluwa Mlungu nentu. 3 Paweriti saa tisa
paliwala, kawoniti nakaka ntumintumi gwa kumpindi gwa
Mlungu kingira mngati na kumgambira, “Korineliwu!” 4
“Kamkwenjulira masu lahoka ayu kwa lyoga, kamgambira,
Kwana shishi, mtuwa?” Lihoka ayu kamgambira, “Mlungu
kaziyanga sala na vijungu vyaku kwa wahushu wala hapeni
kaliwaluwi. 5 Vinu guwatumi wantu Yopa wakamshemi muntu
yumu wamshema Simoni, kwa litawu lyamonga Peteru.
6 Yomberi muhenga munumba mwa mnyawa gwa lukuli
wamshema Simoni, yakalikala pakwegera na litanda.” 7
Pakatakuliti aga, ntumintumi gwa kumpindi ulii kawuka,
Korineliwu kawashemiti wandundami wawili wa numba na
yumu gwa wanjagila wakuwi kaweriti kamguwira Mlungu, 8
kamgambiziya goseri yagalawiriti, na kawatuma Yopa. 9
Shirawu yakuwi, wantu watatu pawaweriti wankali mumwanja
na pakwegera kwingira Yopa, Peteru kakweniti pampindi pa
shitwiku sha numba iweriti saa sita paliwala su kamluwa
Mlungu. 10 Kiwiti na njala nentu na kafiriti kuliya shiboga,
shiboga pashiweriti shankutandilwa, kalota. 11 Kawoniti
mpindi zivungulwa na shintu handa lishuka likulu lisulusiwa
pasi liweriti likolelwa wega zyakuwi msheshi. 12 Kuweriti
na kila ntambu zya vigongolu, njoka na wambongu. 13
Kapikanira liziwu limgambira, “Peteru, gwimuki gulikituli,
guliyi!” 14 Kumbiti Peteru kankula, “ndala, Mtuwa, neni
ndawalira ndiri shoseri shana uhumba na shifa ndiri kuliya” 15
Liziwu lilii lipikanika kayi limgambira, “Naguvishema vihumba
viboga, Mlungu kavipunga!” 16 Shitwatira ashi shitendikiti
mala ntatu shakapanu lishuka lilii liwuziwa kunani kumpindi.
17 Peteru pakaweriti kankulikangasha kuusu mana ya maonu
aga yagaweriti kagawona, wantu walii wawatumitwi na
Korineliwu, pawayambuliti kala njira ya kugenda kunumba
ya Simoni, wasokiti pamlyangu gwa libambaza, 18 Na
wakosiya, “handa kwana mhenga amu yawamshema Simoni
Peteru.” 19 Peteru kaweriti kankali kankulihola kuvimana
kuusu maonu, na panu Rohu kamgambira, “kwana wantu
wankukusakula 20 Gusuluki kanongola na pota naguwera na
lyoga kugenda pamuhera nawomberi kwa mana ndo neni
yanuwatumiti.” 21 Su, Peteru kasuluka pasi, kawagambira
wantu walii, “Neni ndo yamnsakula. Mwizira shishi?” 22
Womberi wamwankula, “Mnjagira Korineliwu mweni ndo
muntu mheri, mguwira Mlungu na kagohereka pawulongolu
pa Wayawudi woseri, katutuma. Kagambirwa na ntumintumi
gwa kumpindi mnanagala kakushemera ukaya kwakuwi su
kapikaniri shisoweru shaguweri nashu sha kutakula.” 23
Peteru kawashemera mnumba, kawapanana pakugonja
pashiru palii. Shirawu yakuwi, Peteru kanja mwanja pamuhera
nawomberi, na wamonga wa walongu wa Yopa aku walikoliti
nayomberi. 24 Lishaka lyalifatiti wayingiriti Kaisariya na
aku Korineliwu kaweriti kankuwahepera pamuhera na
walongu na waganja yakaweriti kawashemera. 25 Peteru
pakaweriti kankuyingira, Korineliwu kalawiti kunja kumwanka,
kasuntamala makukama pawulongolu pakuwi. 26 Kumbiti
Peteru kamgolosiya, kamgabira, “Gugoloki, kwa mana neni
ndo muntu hera.” 27 Peteru kingira mnumba, pawaweriti
kala wankuyowera na Korineliwu, wantu wavuwa waliwoniti
amu. 28 Peteru kawagambira, “Mwenga muvimana handa
Myawudi yoseri kabelwa na malagaliru gakuwi ga dini kuwera
pamuhera na wantu wa maisi gamonga. Kumbiti Mlungu
kang'ambira hapeni numholeri muntu yoseri kiwa mhumba
awu kadoda. 29 Na shipindi pagumtumiti kwa neni, niziti
pota kulema, nuwakosiyani, su kwa shishi gumtuma kwa

neni." 30 Korineliwu kalonga, "Mashaka matatu gapititi saa
gambira ayi, saa tisa paliwala, neni panweriti nankumluwa
Mlungu mnumba mwangu. Vumu, muntu yakaweriti kavala
nguwu zing'ereng'eta kagolokiti kulongolu kwa neni, 31
Katakula, 'Korineliwu! Mlungu kapikanira kuluwa kwaku na
tambuku yaku kwa wahushu. 32 Gumtumi muntu Yopa
kakamshemi muntu yawamshema Simoni Peteru, kwa litawu
lyamonga Peteru, kawukaya kwa Simoni mnyawa gwa lukuli,
yakalikala pakwegera na litanda.' 33 Hangu nukutumiriti
ujumbi pota kushelewa, nagwenga gutenda viheri kwiza.
Vinu, twenga twapawulongolu pa Mlungu, kupikinira kila
shintu Mtuwa kankutugambira." 34 Panu Peteru kanja
kutakula, "Vinu nuvimana handa nakaka Mlungu kahera
upendelewu. 35 Muntu yoseri yakamguwira Mlungu na
kutenda yagamfiriziya Mlungu hakaweri gwa Mlungu. 36 Awu
ndo ujumbi ulii Mlungu yakawujegiti kwa wantu wa Israeli,
pakabwera Shisoweru Shiwagira shashijega ponga kwa njira
ya Yesu Kristu, yomberi ndo Mtuwa gwa woseri. 37 Mwenga
muvimana shitwatira shashilawiriti muisi yoseri ya Yudeya
kwanjira Galilaya pa ubatizu ulii yakawubweriti Yohani. 38
Muvimana Yesu gwa Nazareti na ntambu yakamsyaguliti
kwa kummiminira Rohu Mnanagala na likakala. Mlungu
kaweriti pamuhera nayomberi, yomberi kagenditi aku na
aku pakatenda maheri na kuwaponiziya woseri yawaweriti
wayingilwa na Mkondola, toziya Mlungu kaweriti na yomberi.
39 "Twenga ndo wapitawu wa vitwatira vyoseri vyakatenditi
muisi ya Wayawudi na Muyerusalemu. Wamlagiti mlupingika.
40 Kumbiti Mlungu kamzyukisiyiti lishaka lya tatu, kamtenda
kawoniki, 41 wamwoniti wantu woseri ndiri, ira kwa walii
Mlungu yakawasyaguliti kala waweri makapitawu wakuwi,
yani twenga yatuliyiti na kulanda pamuhera nayomberi
pakazyuka kala kulawa kwawahowiti. 42 Katugambiriti
tubweri Visoweru viwagira kwa wantu woseri na kuwona
handa yomberi ndo yakasyaguritwi na Mlungu kaweri Mtoza
gwa yawawera wakomu na wahowiti. 43 Wambuyi woseri
wayoweriti kuusu yomberi handa kila muntu yakamjimira
hakamlekiziyi vidoda vyakuwi vyoseri kwa litawu lyakuwi." 44
Shipindi Peteru pakaweriti kangali kankutakula visoweru
avi, Rohu Mnanagala kawasulukiriti woseri wawaweriti
wankupikanira ujumbi awu. 45 Wayawudi walii yawasokiti
pamuhera na Peteru, walikangashiti kuwona Mlungu
ntambu yakawamimininiriti shirupa sha Rohu Mnanagala
wantu yawaweriti ndiri wayawudi, 46 mana yawapikaniriti
pawayowera kwa likabira lihenga na pawamkwisa Mlungu.
Peteru kalonga, 47 "Wantu awa wawamyanga Rohu
Mnanagala gambira twenga ntambu yatumyangiti. Hashi,
kwana yoseri yakaweza kuwalewelera kubatizwa kwa
mashi?" 48 Su, kawagambira wabatizwi kwa litawu lya
Yesu Kristu. Shakapanu wamluwa kalikali nawomberi kwa
mashaka madidini.

11 Wantumintumi na walongu yawalikaliti Yudeya kulii
wapikiniriti kuwera wantu yawawera ndiri Wayawudi
viraa washiwankiti shisoweru sha Mlungu. 2 Shipindi
Peteru pakawuyiti Yerusalemu, walii wawayingiriti jandu,
walikakatala na yomberi, 3 "Gwenga gugenda kulikala na
wantu wangali kwingiziwa jandu na ata guliya pamuhera
nawomberi! 4 Panu Peteru kawagambira shinaga ubaga
kuusu galii gagatendikiti tangu kwanjira." 5 "Lishaka limu
nweriti nankuluwa Mlungu mlushi Lwa Yopa, moniti mawonu,
moniti shintu gambira lishuka likulu lyankusuluka pasi
kulawa kumpindi liweriti likolwa pembi zyakuwi msheshi,
litulwa pambwega pangu. 6 Nzunguliriti mngati nweri
mona vigongolu wana magulu msheshi, wavigongolu wa
mushitogolu, wag'ongolu wawakwawa na wambongu wa
kuliyera. 7 Shakapanu mbikanira liziwu lyangung'ambira,
'Peteru gwimuki, gulagi na guliyi!' 8 Kumbiti neni pandakula,
'ndala, Mtuwa! Mana shoseri shashiwera shihumba ama
shidoda asheni yingiri mumlomu mwaneni.' 9 Liziwu
lipikanika kayi kulawa kumpindi, 'naguvishema vihumba
vintu Mlungu vyakavipungiti.' 10 Shitwatira ashi shitendikiti
mala ndatu, na upeleru wakuwi viwusiwa kugenda kumpindi.
11 Katepu hera, wantu watatu wawaweriti wawalagalira
kwaneni kulawa Kaisariya wayingiriti kunumba kwanweriti
nankulikala, wankulikala. 12 Rohu kang'ambiriti ng'endi
pamuhera nawomberi pota kutira. Walongu sita awa walikoliti
pamuhera naneni, twingira mnumba ya muntu ulii. 13 Yomberi
katugambiriti ntambu yakaweriti kamwona ntumintumi gwa
kumpindi kagoloka ukaya kwakuwi na kumgambira, 'Gumtumi
muntu Yopa kakamshemi muntu yumu yawamshema Simoni
Peteru. 14 Yomberi hakakugambiri ujumbi weni haukulopoziyi
gwenga na kaya yaku yoseri.' 15 Na pakanyanjiti kuyowera
hera, Rohu Mnanagala kawasulukiriti gambira ntambu
yakatusulukiriti twenga palii pakwanjira. 16 Panu nuliholiti
visoweru vilii Mtuwa ntambu yakatakuriti, 'Yohani kabatiziti
kwa mashi, kumbiti mwenga hamubatizwi kwa Rohu
Mnanagala.' 17 Su, handa Mlungu kawapanana viraa
wantu wa maisi gamonga shirupa shirashilii shakatupiti
twenga patumjimiriti Mtuwa Yesu Kristu, hashi, neni ndo
gaa ata panjera kumubera Mlungu!" 18 Pawapikaniriti aga,
walekiti likakatala, wamkwisa Mlungu pawalonga, "Mlungu
kawapanana wantu yawawera ndiri Wayawudi lupenyu
lwa kuleka vidoda wapati ukomu!" 19 Kulawilirana na
ndabiku yairawiliti shipindi Stefanu pawamlagiti, wawumini

wapalasiwitwi. Wamonga wagenditi mpaka Foiniki, Kupiru na
Antiokiya pawabwera ujumbi ulii kwa Wayawudi hera. 20
Kumbiti wamonga wa wantu yawamjimiriti Yesu yawalawiti
Kupiru na Kureni, wagenditi Antiokiya pawawubwera ujumbi
kwa wantu yawawera ndiri Wayawudi, pawashibwera
Shisoweru Shiwagira kuusu Mtuwa Yesu. 21 Mtuwa
kawatangiti na wantu wavuwa wajimiriti na kumgalambukira
Mtuwa. 22 Shisoweru sha shitwatira ashi shipikanirika kwa
shipinga sha wantu yawamjimira Yesu aku Yerusalemu.
Hangu wamtuma Barinaba kagendi Antiokiya. 23 Pakasokiti
aku na kuwona Mlungu ntambu yakawatekeleriti wantu,
kanemeleriti na kawahimiziya woseri walikali muwuwaminika
wawu kwa Mtuwa kwa Moyu gwawu goseri. 24 Barinaba
kaweriti muntu muheri na kamemiti Rohu Mnanagala na
njimiru, likundi likulu lya wantu likwegitwi kwa Mtuwa. 25
Shakapanu, Barinaba kagenditi Tarisu kumsakula Sauli. 26
Pakamwoniti, kamjega Antiokiya. Nawomberi woseri wawili
walikala mushipinga sha wantu yawamjimira Yesu kwa shinja
shoseri pawafunda shipinga shikulu sha wantu. Antiokiya
aku, ndo kwa mala ya kwanja, wafundwa washemitwi
wantu yawamjimira Kristu. 27 Shipindi shiraa shirii, wambuyi
wa Mlungu wiziti Antiokiya kulawa Yerusalemu. 28 Yumu
gwawu wamshema Agabu kagolokiti, na kwa makakala ga
Rohu katungiti handa hakuweri na njala ngulu muisi yoseri.
Njala ayi ilawiriti shipindi sha ukola mlima wa Klawudi.
29 Wafundwa walii waamuwiti kila yumu kwa ntambu ya
uwezu wakuwi kajegi shoseri su kuwatangitira walongu
walii wawaweriti wankulikala Yudeya. 30 Watenda hangu,
shakapanu, na kuwapanana mpiya wazewi wa Ludewa lwa
Barinaba na Sauli.

12 Pakwegera shipindi shiraa shilii, mfalumi Herodi kanjiti
kuwatabisiya wantu wamu yawamjimira Kristu. 2
Kamlagiti kwa upanga Yakobu, mlongu gwakuwi Yohani.
3 Pakawoniti handa shiweri shitendu ashi shiwafiriziyiti
Wayawudi, kendeleyiti, kamubata Peteru. Ashi shitendikiti
shipindi sha msambu gwa libumunda lyangali kutulwa simika.
4 Pamberi pakumkamla, Peteru katatilwa mshibetubetu,
katulwa pasi pa mlolera gwa vipinga vyamsheshi vya
wanjagila wamsheshi wamsheshi. Herodi kafiriti kumtula
paweru pagupititi msambu gwa Pasaka. 5 Su, Peteru
pakaweriti mushibetubetu, kumbiti wantu wa shipinga sha
wantu yawamjimira Yesu waweriti wankumluwira kwa Mlungu.
6 Pashiru pamberi pa lishaka lilii lyeni Herodi hakamlaviyi
Peteru paweru, Peteru kaweriti kagonja pakati pa wanjagila
wawili wawili. Kaweriti kayopwa minyololu miwili, na walolera
waweriti wankulolera mlyangu gwa shibetubetu. 7 Vumu,
ntumintumi gwa kumpindi gwa Mtuwa kagoloka pakwegera
nayomberi na uweru ulangala mshumba mshibetubetu.
Ntumintumi gwa kumpindi kamshinkula Peteru mluwavu
kamyumusiya pakatakula, “Guwuki kanongola!” Kamukamu
minyololu ilii yayitawitwi mmawoku idumuka na ituluka pasi. 8
Shakapanu ntumintumi gwa kumpindi kamgambira, “Gulitawi
mshipi gwaku, guvali vilwatu vyaku.” Peteru Katenda hangu.
Shakapanu Ntumintumi gwa kumpindi ayu kamgambira,
“Guvali likoti lyaku, gunfati.” 9 Peteru kamfata kunja kumbiti
kavimana ndiri handa aga gagatenditwi na ntumintumi gwa
kumpindi ayu gaweriti ga nakaka, kalihola kaweriti kankulota
mumbota. 10 Wapititi shituwu sha kwanja sha kulolilera na
sha pili, shakapanu wasoka kumlyangu gwa kwingilira mlushi.
Hangu mlyangu guwavugukira, nawomberi walawa kunja.
Waweriti wankugendagenda munjira yimu su ntumintumi gwa
kumpindi ulii kamleka Peteru. 11 Panu Peteru ndo kavimaniti
yagalawiriti, katakula, “Vinu nuvimana nakaka handa Mtuwa
kamtuma ntumintumi gwakuwi gwa kumpindi kanopoziyi
mumawoku mwa Herodi na kulawa muvitwatira vilii vyoseri
Wayawudi watumbiriti galawili.” 12 Pakavimaniti hangu
kagenditi kanongola mpaka ukaya kwa Mariya mawu gwakuwi
Yohani Mariku, Amu wantu wavuwa waweriti wajojinika
pawaluwa Mlungu. 13 Peteru kapiga hodi kumlyangu gwa
kunja, na ntundami yumu litawu lyakuwi Roda kagenda
kumlyangu kwitikira. 14 Mhinja kalimaniti liziwu lya Peteru
kanemelera nentu, Mhinja ulii kawuya utuga bila kuvugula
Mlyangu na kuwagambira handa Peteru kaweriti kagoloka
kunja kumlyangu. 15 Wamgambira mhinja ulii, “Gwana
lukwali!” Kumbiti yomberi kakazaniyiti handa iweriti nakaka.
Nawomberi wamgambira, “Ayu ndo ntumintumi gwa kumpindi
gwakuwi.” 16 Shipindi ashi Peteru kaweriti kendeleyiti kupiga
hodi. Upeleru wavugula mlyangu, wamwona, walikangasha.
17 Peteru kawapungira liwoku walikali jiii, na kawagambira
Mtuwa ntambu yakamlaviyiti mshibetubetu. Kawagambira
walaviyi shisoweru sha shitwatira ashi kwa Yakobu na walii
walongu wamonga, shakapanu kalawa kagenda pahala
pingikayi. 18 Pawushiyiti, lilawiriti lyoga likulu pakati pa
wanjagila walii kuusu yagaweriti gamlawiriti Peteru. 19 Herodi
kaamuwiti wagutendi msaku kumbiti waweza ndiri kumpata.
Hangu kaamuwiti wanjagila walii wawakosiyi, kalagalira
wawalagi. Shakapanu kalawa aku Yudeya, kagenda Kaisariya
kalikaliti kweni aku. 20 Herodi kakalaziwitwi nentu na wantu
wa Tiru na Sidoni. Kumbiti womberi wamjegiriti ujumbi.
Nawomberi wafawulu kwanja kumpata Bilastu kaweri uwega
wawomberi. Bilastu kaweriti mgolokera mkulu gwa ikulu ya
mfalumi. Shakapanu, kamgendera Herodi wamluwa kuweri
na ponga, kwa mana isi yawu ilitumbiriti isi ya mfalumi kwa

shiboga. 21 Lishaka limu lyalisyagulitwi, Herodi kaweriti
kavala nguwu lasimi na kulivaga mushiti sha mfalumi, na
kawabweliriti wantu. 22 “Ali ndo liziwu lya Mlungu, lya muntu
ndiri.” 23 Pala panu ntumintumi gwa kumpindi gwa Mtuwa
kamgusiya Herodi pasi toziya kampanana ndiri Mlungu
nzyumi azi. Wamliya wasangu, kahowa. 24 Shisoweru sha
Mlungu shizidi kweneya na kukula. 25 Pa Barinaba na Sauli
kujimira utenderu wawu, walawiti kayi Yerusalemu, wamtola
Yohani yawamshema viraa Mariku.

13 Mushipinga sha wantu yawamjimira Yesu aku Antiokiya
kuweriti na wantu wamonga yawaweriti wambuyi wa
Mlungu na wafunda, muwamu kaweriti Barinaba, na Simoni
yawamshema viraa Nigeri, na Lukiu gwa Kureni, Sauli
na Manaeni ndo yomberi kaleritwi pamuhera na mfalumi
Herodi. 2 Pawaweriti wankutenda ibada yawu kwa Mtuwa
na koya kuliya, Rohu Mnanagala katakula, “Gunzyaguliri
Barinaba na Sauli toziya ya lihengu lyanuwashemiriti.” 3
Su, pawaluwiti Mlungu kala na koya kuliya, wawatulira
mawoku, wawaleka wagendi zawu. 4 Barinaba na Sauli
pawatumitwi kala na Rohu Mnanagala, wasulukiti mpaka
Selewukiya, na kulawa aku wakweniti mtubwi mpaka shisiwa
sha Kupiru. 5 Pawasokiti Salami wabweriti shisoweru sha
Mlungu munumba za Wayawudi za kuluwira Mlungu, kwaniti
Yohani Mariku pamuhera na womberi kutanga lihengu. 6
Wagendigenditi kulawa uwega wumu wa shisiwa mpaka
Pafu, uwega wa pili, na aku wamwoniti mhawi yumu mbuyi
gwa mpayu Myawudi yawamshema Baliyesu ndo kalipayiriti
kawera mbuyi gwa Mlungu. 7 Kaweriti ganja gwa mkolamlima
gwa shisiwa Serigiu Paulu, ndo yomberi kaweriti muntu
mheri nentu. Serigiwu Paulu kawashemiti Barinaba na
Sauli su kapikaniri shisoweru sha Mlungu. 8 Kumbiti ayu
muhawi Elima, handa ntambu yakaweriti kashemwa kwa
Shigiriki, kajeriti kuwaberibeziya su kumlewelera mkulu gwa
shisiwa nakiza kugalambukira njimiru ya shikristu. 9 Su,
Sauli kamanikana kwa litawu lwa Paulu, pakawera kamema
Rohu Mnanagala, kamkwenjulira masu mhawi ayu, 10
Na kalonga, “Gwenga! Gwenga mwana gwa Mkondola!
Gwenga gwa mngondu gwa shoseri shilii shashimfiriziya
Mlungu, goya ndiri ata mala yimu kujera kuzipotiziya njira za
Mtuwa zyazinyoshikiti. 11 Vinu, liwoku lwa Mtuwa halikukomi,
haguweri na lwisi na hapeni guwezi kuwona uweru wa mshenji
kwa shipindi.” Katepu Elima masu gakuwi gadunuka kanja
kugenda aku na aku pakasakula muntu gwa kumkola liwoku
kamlonguziyi. 12 Mkola mlima ulii pakawoniti yagalawiriti,
kajimiriti, kalikangashiti nentu mafundu gakapikiniriti kuusu
Mtuwa. 13 Kulawa Pafu, Paulu na wayaguwi wagenda
nyanyi mpaka Periga Mupamfiliya, kumbiti Yohani Mariku
kawalekiti, kawuya Yerusalemu. 14 Wanja kulawa Periga
wasoka Antiokiya na Pisidiya, na Lishaka lya kwoyera
wingiriti munumba ya Mlungu, walivaga. 15 Pawasomiti
kala mushintola sha malagaliru ga Musa na mmalembu
ga wambuyi, wakulu wa numba ya Mlungu wawajegiriti
ujumbi awu, Walongu handa, mwanashi shitwatira sha
kuwagambira wantu su waweri na moyu muwagambiri. 16
Su, Paulu kagolokiti, kawapungira liwoku, kanja kulonga,
“Wanalushi wa Israeli na Wayawudi ndiri yamwamuguwira
Mlungu, mpikinilireni! 17 Mlungu gwa wantu wa Israeli
kawasyaguliti wambuyi wetu na kuwatenda waweri lushi
lukulu pawaweriti wahenga Misri kulii. Mlungu kawalaviyiti
aku kwa likakala likulu. 18 Kawahepeleriti kwa shipindi sha
vinja malongu msheshi kushiwala. 19 Kagaharibisiyiti maisi
saba ga isi ya Kanaani kawayupa wantu wakuwi awa isi
iweri yawu. 20 Vinja mia msheshi na magumba muhanu
gapititi, shakapanu kawapananiti watoza wawalongoziyi
mpaka shipindi sha mbuyi gwa Mlungu Samweli. 21 Panu
wafiriti waweri na mfalumi na Mlungu kawayupa Sauli,
mwananguta gwa Kishi gwa likabila lya Benjamini, kaweriti
mfalumi gwawu kwa shipindi sha vinja malongu mhanu.
22 Pawamwusiyiti kala Sauli, Mlungu kumsaguliti Dawudi
kaweri Mtuwa gwawu. Mlungu kalaviyiti shibali shakuwi
kwakuwi pakalonga, ‘Numwoniti Dawudi mwananguta gwa
Yese, muntu gwanumfira neni, muntu mweni hakatendi
goseri galii nganfira kugatenda.’ 23 Kulawa mushiyiwuku
sha muntu ayu, Mlungu kawajegera Waisraeli Mlopoziya
mweni ndo Yesu ntambu yakalagiliti. 24 Pamberi pa Yesu
kwanja lihengu lyakuwi, Yohani kawabweliriti wantu woseri
wa Israeli handa mpaka waleki vidoda na wabatizwi. 25
Yohani pakaweriti kankumalira ujumbi wakuwi kawagambiriti
wantu, ‘Mlihola neni na gaa? Neni ndiri ulii yamumlolera.
Mpikiniri! Ayu kamkwiza pa neni na neni nfiruwa ndiri ata
kuziyopola ngoyi za vilwatu vyakuwi.’ 26 “Walongu, mwenga
wamwera wananguta wa lukolu lwa Aburahamu, na woseri
wawawera Wayawudi ndiri wamwamguwira Mlungu! Ujumbi
awu wa ulopoziya ujegwa kwa twenga. 27 Toziya wenikaya
wa Yerusalemu na wakulu wawu wammana ndiri weri
mlopoziya, wala wavimana ndiri visoweru vya wambuyi wa
Mlungu vyawabetula kila lishaka lya kwoyera. Ata hangu,
wavitenditi visoweru vya wambuyi vitimii kwa kumtoza Yesu
kuhowa. 28 Toziya wampatandiri na likosa lifiruwa wamlagi,
wamluwiti Pilatu kamtozi wamlagi. 29 Pawatenditi kala goseri
gawalembiriti kuusu yomberi, wamsusiyiti kulawa mlupingika,
wamtula mlipumba. 30 Kumbiti Mlungu kamzyukisiyiti kulawa
kwahowiti. 31 Na kwa mashaka gavuwa kawalawiriti walii
wawagenditi pamwera nayomberi kulawa Galilaya mpaka

Yerusalemu. Awa ndo walii vinu makapitawu wakuwi kwa
wantu wa Izraeli. 32 Na vinu Barinaba na neni twa panu
kuwajegera mwenga Visoweru Viwagira. Lagilu la Mlungu
kwa wambuyi wa twenga liwera nakaka mushipindi shetu,
33 kashitimiza vinu kwajili yatwenga wazukulu wawu kwa
kumzyukisiya Yesu kulawa kwawahowiti. Handa ntambu
yawalembiti muzaburi ya pili, 'Gwenga gwa mwana gwangu,
Neni lelu nwera tati gwaku.' 34 Na kwa kumzyukisiya
kulawa kwawahowiti, hakenipati kayi kuwuya aku na
kuwola, Mlungu katakuliti hangu, 'Hanukutekeleri tekeleru
nanagala na yanakaka Yanumwaiditi Dawudi.' 35 Yina, na
Muzaburi zimonga kalonga, 'Hapeni numuleki Mnanagala
gwaku kawoli.' 36 "Dawudi mweni katimiziti mafiliru ga
Mlungu shipindi shakuwi, na shakapanu kahowa na kusilwa
pakwegera na wazewi wakuwi, na nshimba yakuwi iwola. 37
Kumbiti ulii ndo Mlungu kamzyukisiyiti kulawa kwawahowiti
hakenipati kuwola. 38 Su muvimani walongu wangu, kuwera
kupitira Yesu Ujumbi wa kulekiziya vidoda ubweritwi kwa
mwenga, 39 na kila yumu yakamjimira Yesu wamlekeziya
vidoda vyoseri, shitwatira sheni hapeni shiwezikani kwa
njira ya malagaliru ga Musa. 40 Mlilolireni su, namwiza
kupatwa na galii yagatakulitwi na wambuyi, 41 'Mloreni,
mwenga mwanazarawu, Mlikangashi muhowi! Ndo shintu
sheni hapeni mjimiri, Ata handa muntu pakawagambirani
hapeni mjimiri.'" 42 Paulu na Barinaba pawaweriti wankulawa
mnumba ya Mlungu, wantu walii wawashemiti kayi lishaka
lya kwoyera lyalifatiti, wayoweri nentu kuusu shitwatira
ashi. 43 Kuliwona aku pakumalilikiti, Wayawudi wavuwa na
wantu Wayawudi ndiri waweriti wingira dini ya Shiyawudi
wawagendiriti Paulu na Barinaba. Wantumini awa wayoweriti
nawa, wawatula moyu wendereyi kulikala walitumbiri manemu
ga Mlungu. 44 Lishaka lya kwoyera paliweriti pakwegera,
kila muntu mulushi lulii kiziti kupikinira shisoweru sha
Mtuwa. 45 Shipindi Wayawudi pawaliwoniti lipinga wantu
wamemiti weya, walema shakaweriti katakula Paulu na
kumwigilanga. 46 Kumbiti, Paulu na Barinaba wayoweriti kwa
ugangamala nentu, watakula, "iweriti ndo mpaka shisoweru
sha Mlungu shiwayiziri mwenga huti, kumbiti mushirema
na kuwona mfiruwa ndiri ukomu wa mashaka goseri, su,
tuwalekani na kuwagendera wantu wawawera Wayawudi
ndiri. (aiōnios g166) 47 Toziya mtuwa katulagalira hangu,
'Nukutula gwenga guweri gulangala kwa wantu wawawera
Wayawudi ndiri Su guwajegeri wantu ulopoziwu pasipanu
paseri.'" 48 Wantu yawawera ndiri Wayawudi pawapikaniriti
vitwatira avi wanemeleriti, waukwisa ujumbi wa Mtuwa, na
walii yawasyagulitwi kupata ukomu wa mashaka goseri,
wawera wantu yawamjimira Yesu. (aiōnios g166) 49 Shisoweru
sha mtuwa shyeneya pahala poseri mumkowa gulii. 50
Kumbiti Wayawudi wawasongizira wadala wa shiwangu
shikulu yawawera Wayawudi ndiri weni waweriti wamguwira
Mlungu, na wapalu wamanikana wa lushi alu. Wayanja
kuwabeza Paulu na Barinaba, wawawinga kulawa pahala
pawu. 51 Su, wafundwa wapunda lidiku liweriti mumagulu
gawu kuwera likalipiru, shakapanu wagenda ikoniu. 52
Wafundwa Muantiokiya waweriti wamema nemeleru na rohu
munanagala.

14 Kulii Ikoniu, vitwatira viweriti handa vyaviweriti kulii
Antiokiya, Paulu na Barinaba wagenditi munumba
ya Mlungu gwa Shiyawudi wayowera kwa ugangamala
ata Wayawudi wavuwa na Wagiriki wawera wajimira. 2
Kumbiti Wayawudi wamonga yawalemiti kuwera wawumini
wasonguziya na kutula weya mmoyu mwa wantu yawawera
wayawudi ndiri su wawakomi walongu awa. 3 Paulu na
Barinaba wendereyiti kulikala aku kwa shipindi shitali.
Wayoweriti kwa ugangamala wa Mtuwa, na Mtuwa
kalanguziya unakaka wa ujumbi yawaulaviyiti kwa manemu
gakuwi, kwa kuwatenda watendi mauzauza na makangashu.
4 Wantu wa lushi walekanikiti, wamonga wawajimiriti
Wayawudi na wamonga waweriti uwega wa wantumintumi.
5 Upeleru, wantu wamu yawawera ndiri Wayawudi,
pamwera na wakulu wawu, wajumilirana kuwatendera vidoda
ntumintumi awa na kuwagumanga mabuwi. 6 Ntumintumi
pawayambuliti shitwatira ashi, watugiriti Listira na Deribi,
mlushi lya lukaoniya, na museemu za pakwegera, 7 wawera
wankubwera visoweru viwangira aku. 8 Kwaniti muntu
yumu aku Listira mweni kaweriti shibyeketu gwa magulu
kwanjira kwiwuka, na kaweriti hakenipati kugendagenda.
9 Muntu ayu kaweriti kankumpikinira Paulu pakaweriti
kankubwera. Paulu kamloliti dii, na pakawoniti keniti njimiru ya
kuweza kuponiziwa. 10 Kalonga kwa liziwu likulu, "Gugoloki
gugendigendi kwa magulu gaku!" Muntu ulii kagoloka,
kanja kukopokakopoka na kugendagenda pahala palii. 11
Lipinga lya wantu pawawoniti shakatenditi Paulu, wanjiti
kubotanga kwa likabira lya Likaoniya, "Milungu watwizira
gambira muntu na watwizira pasi panu!" 12 Barinaba
wamupa litawu zewu, na Paulu wamshema Herimesi, toziya
yomberi ndo yakaweriti kankuyowera. 13 Na Mtambika gwa
numba ya Zewu yayiweriti kunja kulushi kajega pongu na
majenjeri ga mauwa kulongolu kumlyangu mkulu gwa lushi,
yomberi pamwera na lipinga lya wantu wafiriti kuwatambikira
wantumintumi. 14 Barinaba na Paulu pawapatiti visoweru
avi wapapuliti nguwu zawu na kutugira mulipinga lya wantu
pawabota. 15 Walongu, kwa shishi mtenda vitwatira vya
ntambu ayi? Twenga viraa twa wantu gambira mwenga. Na

twa panu kuwabwelera Shisoweru Shiwagira, mpati kuvileka
vinyagu avi, mumgalambukiri Mlungu yakawera mkomu
Mlungu yakanyawiti kumpindi na pasipanu, Ibahali na vyoseri
vyaviweramu. 16 Makashu Mlungu kajimiriti kila Isi itendi
ntambuyaifiriti. 17 Kumbiti, Mlungu hakenileki kulilanguziya
kwa vitwatira viheri vyakawatendera, kawatowera vula irawa
kuliyera, kawayupa vimeru kwa shipindi shakuwi, kawayupa
viboga na kuimemiziya myoyu yawu nemeru. 18 Tembera
watakula ntambu ayi Iweriti mbaka ndiri kuwalewelera
wantu walii kotukuwatambikira. 19 Wayawudi wamu wiziti
kulawa Antiokiya na Ikoniu wawajega wantu pamwera
nawomberi, wamgumi mabuwi Paulu na kumkwega mpaka
kunja kulushi walongiti kahowa kala. 20 Kumbiti wafundwa
pawajojinikiti na kumzyengeta kayumkiti kawuya mlushi.
Shirawu yakuwi yomberi pamuhera na Barinaba wagenditi
Deribi. 21 Pa Paulu na Barinaba kubwera visoweru viwagira
aku Deribi na kuwapata wafundwa wavuwa, shakapanu
wawuyiti Listira mpaka Ikoniu na Antiokiya Mupisidia. 22
Wawayongiliriti likakala wafundwa na kuwapanana moyu
wasigali munjimiru, wawagambira, “Ndo mpaka twawoseri
twenga kupitira mutabu zivuwa su twingiri Muufalumi wa
Mlungu, wafunditi.” 23 Wawasyaguliti wazewi mukila shipinga
sha wantu yawamjimira Yesu, na kwa kuluwa na kwoya
kuliya wawatula pasi pa ulolera wa Mtuwa yawamjimiriti
kwa maluwa na kwoya kuliya. 24 Pawapititi kala muisi
ya Pisidiya, wasokiti Pamfiliya. 25 Aku wabweriti ujumbi
Muperiga. Na shakapanu wagenditi Ataliya, 26 Na kulawa
aku wawuyiti salama Antiokiya, kweni shipindi shipititi
waweriti pasi pa ulolera wa manemu ga Mlungu kwa ajili
ya lihengu lyeni vinu waweriti walimalira. 27 Pawasokiti
Antiokiya, waliwoniti pamuwera na shipinga sha wantu
yawamjimira Yesu na kuwagambira visoweru vya vitwatira
vyoseri Mlungu vyakatenditi pamuhera na womberi, na
ntambu yakawavuguliriti njira ya njimiru kwa wantu yawawera
Wayawudi ndiri. 28 Walikaliti pamuhera na wafundwa walii
kwa shipindi shitali.

15 Su, wantu wamu wasokiti Antiokiya kulawa Yudeya
wanjiti kuwafunda walongu walii pawatakula, “Handa
pamwingiziwa ndiri jandu kulawirana na Malagaliru Mlungu
gakamupananiti Musa, hapeni mlopoziwi.” 2 Shitwatira
ashi shijegiti ukakatala mkulu, pa Paulu na Barinaba
kulitakuziyana nawomberi, su womberi waamuwiti kuwera
Paulu na Barinaba pamuhera na walongu wamu mushipinga
sha wantu yawamjimira Yesu aku Antiokiya, wagendi
Yerusalemu kuwawona wantumintumi na wazewi kuusu
shitwatira ashi. 3 Shipinga sha wantu yawamjimira Yesu
shilongiti kwahere, nawomberi pawaweriti wankupitira Foiniki
na Samariya wawagambiriti wantu yawawera Wayawudi
ndiri ntambu yawamgalambukiriti Mlungu. Shisoweru ashi
shiwaherepeziya nentu walongu woseri awa. 4 Pawasokiti
Yerusalemu wawankwa na shipinga sha wantu yawamjimira
Yesu pamuhera na wantumintumi na wazewi yawatakuliti
kila shintu Mlungu shakatenditi pamuhera nawomberi. 5
Kumbiti wajimira wamonga wawaweriti wa shipinga sha
mafalisayu wagolokiti, pawatakula, “Ndo mpaka wantu wa
maisi gamonga wayigiziwi jandu na kufundwa kugafata
malagaliru ga Musa.” 6 Su wantumintumi na wazewi waliwoniti
pamuhera kushilola weri shitwatira ashi. 7 Pawalitakuziyiti
kwa shipindi shitali, Peteru kagolokiti kalonga, “Mwalongu
wangu, mwenga muvimana handa tangu kwanja Mlungu
kafiriti kuzyagula neni muwamu mwamwenga nuwabweleri
Shisoweru Shiwagira, wantu yawawera ndiri Wayawudi
wapati kupikinira na kujimira. 8 Na Mlungu yakavimana moyu
gwa wantu, kalanguziya handa kawajimira kwa kuwayupa
nawomberi Rohu Mnanagala handa yakatuyupiti twenga. 9
Katubaguliti ndiri pakati petu na womberi, kayipungiti myoyu
kwa njimiru. 10 Vinu su, kwa shishi kumjera Mlungu kwa
kuwapapiziya wafundwa awa visanka vyeni pota wambuyi
wetu, pota twenga tuweza ndiri kulitwika? 11 Ndala! Tujimiriti
na tulopoziwitwi kwa njira ya manemu ga Mtuwa Yesu.”
Twengapa handa womberi. 12 Shikundi shoseri shitamiti jii
pawampikinira Barinaba na Paulu wankutakulira mauzauza
na makangashu geni Mlungu kagatenditi pakati pawu wantu
wawawera ndiri Wayawudi. 13 Pawamaliriti kuyowera, Yakobu
kanjiti kulonga, “Mwalongu wangu, mumpikaniri! 14 Simoni
katakuliriti Mlungu kwanjira kwanja ntambu yakalitendiriti
na wantu yawawera ndiri Wayawudi, kasyagula wamonga
wawu waweri wantu wakuwi. 15 Visoweru vya Wambuyi wa
Mlungu vyateratera nakamu handa Malembu Mananagala
ntambu yagalonga, 16 Mtuwa katakula, ‘Pa aga hambuyi Na
kuuwuziya Ufalumi wa Dawudi Hanyawi pahala pakuwi Na
kupagangamaziya kayi. 17 Na wantu woseri, wantu yawawera
ndiri Wayawudi nuwashemiti waweri waneni hawizi kwaneni.
18 Ndo ntambu yakatakula Mtuwa, yakatenditi shitwatira ashi
kamanika kwanjira makashu.’ (aiōn g165) 19 “Hangu neni
amuwa ntambu ayi, aga nuwalagalirani kotukuyumbisiya
wantu wawawera ndiri Wayawudi wawamgalambukira
Mlungu. 20 Su tuwajegerani luhamba kuwagambira nawaliya
viboga vyawayingiziyiti mnumba kwa kutambikira vinyagu vya
wamlungu, walituli gweka na uhumba, nawaliya shigongolu
yoseri yawammindula sungu, nawalanda mwazi. 21 Malagaliru
ga Musa gaweriti gabetulwa shipindi shitali munumba ya
Mlungu kila lishaka lya kwoyera, na visoweru vyakuwi

wavibwera mukila lushi." 22 Shakapanu wantumintumi
na Wazewi, pamuhera na shipinga shoseri sha wantu
yawamjimira Yesu, waamuwiti kuwasyagula wantu wamu
pakati pawu na kuwatuma wagendi Antiokiya pamuhera
na Paulu na Barisaba. Wawasyaguliti Yuda yawamshemiti
viraa Barinaba na yumonga yakashemitwi Sila, wantu wawili
yawaweriti walongoziya pakati pa walongu. 23 Wawapananiti
luhamba alu, "Twenga wantumintumi na wazewi, walongu
wenu, twankuwalamsiya mwenga wantu wa maisi gamonga
wa aku Antiokiya na Siriya na Kilikiya. 24 Tupikanira kuwera
wantu wamonga kulawa aku wawagaziya kwa visoweru
vyawu, wayitula myoyu ya mwenga mulyoga. Kumbiti
watenda hangu pota ya luusa yoseri kulawa kwatwenga. 25
Hangu, tuamuwa kuliwona pamwera kuwasyagula wantu
wamu na kuwatuma kwamwenga pamwera na waganja
wetu Barinaba na Paulu, 26 weni wafiriti wagamizii ukomu
wawu kwa ntambu ya lihengu lya Mtuwa gwetu Yesu
Kristu. 27 Shakapanu tuwatuma Yuda na Sila kwamwenga,
awa hawawagambirani weni aga gatugalembiti, 28 Rohu
munanagala na twenga tujimira kotukuwatwika visanka
nentu ya vitwatira avi vya mana. 29 Namliya viboga
vyawatambikiriti shinyagu, namlanda mwazi, namliya vinofu
vya shigongolu yawamuminduliti na mlikali weri na uhumba.
Muwera mtenda viheri handa pamshapira kutenda vitwatira
avi. Mwakashina." 30 Wajumbi awa wawatumiti wasoka
Antiokiya kweni wawashemiti wawumini waliwoni, wawayupa
luhamba alu. 31 Pawasomiti Luhamba alu, visoweru
vyakuwi viwayupiti moyu, wanemeleriti nentu. 32 Yuda
na Sila weni nawomberi waweriti wambuyi, wayoweriti na
walongu awa kwa shipindi shitali wankuwayupa moyu na
kuwagagamaziya. 33 Pawatamiti aku kwa shipindi tunga,
walongu wa Antiokiya walonga kwaheri na kuwafilira ponga,
shakapanu wawuya kwa wawatumiti walii. Malembu gamu
gana shipandi ashi 34 kumbiti Sila kaamuwiti kusigala.
35 Paulu na Barinaba wasigala Antiokiya kwa katepu,
pawafunda na kubwera visoweru vya Mtuwa, pamwera na
wantu wamonga watangala. 36 Pa mashaka gamu, Paulu
kamgambiriti Barinaba, "Tuwuyi tukawatyangiri walongu
walii mukila lushi patubweriti visoweru vya Mtuwa, tukaloli
ntambu yawendereyiti." 37 Barinaba kafiriti wamtoli viraa
Yohani yawamshema Mariku. 38 Kumbiti Paulu kafiriti ndiri
kumtola mariku, mweni pamberi kawalekiti Pamfiliya kulii na
kulema kuwera pamwera mulihengu lyawu. 39 Su, kulawira
likakatala likulu pakati pawu, na walekana Barinaba kamtola
Mariku, wakwena meli kugenda kupiru. 40 Nayomberi Paulu
kamsyagula Sila, na pa walongu wa pahala panu kumtula
pasi pa ulolera wa maheri ga Mtuwa. 41 Mumwanja agu
kapitiriti Siriya na Kilikiya, pakavigangamaziya vipinga vya
wantu yawamjimira Kristu,

16 Paulu kaziti Deribi na Listira, kweni katamiti mfundwa
yumu yawamshema Timotewu. Mawu gwakuwi mweni
vira kaweriti ntundami, kaweriti Myawudi, kumbiti tati gwakuwi
kaweriti mgiriki. 2 Timotewu kaweriti na nzyumi ngulu
pakati pa walii walongu wa Listira na Ikoniu. 3 Paulu
kafiriti Timotewu kalikoli na yomberi mumwanja, hangu
kamyingiziyiti jandu. Katenditi hangu toziya Wayawudi
woseri watamiti seemu ayi wavimaniti handa tati gwakuwi
Timotewu kaweriti Mgiriki. 4 Pawaweriti wankuwuya mlushi
zilii wawapananiti wantu malagaliru galii gagalaviyitwi na
wantumintumi na wazewi kulii Yerusalemu, wawagambira
wantu wagajimiri. 5 Su shipinga sha wantu yawamjimira
Yesu shiziditi kugangamala munjimiru na shiyongerekiti
nentu kila lishaka. 6 Wawuyiriti Seemu za Firigiya na
Galatiya toziya Rohu Mnanagala kawaluusu ndiri kubwera
ujumbi awu kumkoa gwa Asiya. 7 Pawayiziti mumbaka zya
Misiya, wajeriti kwingira kumkoa Bituniya, kumbiti Rohu
gwa Yesu kawaluusu ndiri. 8 Su, wapitiriti Misiya, wagenda
longulongu mpaka Trowa. 9 Pashiru panu. Paulu kawoniti
maonu geni kamwoniti muntu yumu gwa Makedoniya
kagoloka palii na kumluwa, "Guloki, gwizi Makedoniya
gwakatutangatiri." 10 Katepu pa Paulu kuwona maonu aga,
tulitanditi kugenda Makedoniya pota kusherewa, tuwera na
nakaka handa Mlungu katushema tuwabweleri shisoweru
shiwagira. 11 Kulawa Trowa, twamwanja longulongu mpaka
Samotiraki na Shirawu yakuwi tusulusiya nanga Neopoli.
12 Kulawa aku, tugenditi mpaka Filipi, Lushi lya Wilaya
ya kwanja ya Makedoniya, na weni viraa ndo Koloni lya
Warumi. Tutamiti mulushi alu mashaka gamu. 13 Lishaka
lya kwoyera tulawiti kunja ku Lushi, tugenda mmbeku ya
lushemba lweni tulihola kuwera ndo pahala pa kuluwa
Mlungu. Tulikaliti, tuyowera na wadala wajojinikiti pahala
panu. 14 Muwamu wa walii yawatupikiniriti kaweriti mdala
yumu mguwira Mlungu yawamshema Lidiya mwenikaya
gwa Tuatira, mweni kaweriti kankuwuza nguwu za shitani
za langi ya zambalawu. Mtuwa kavuguliti moyu gwakuwi
ata kaviyanga visoweru vilii Paulu vyakaweriti katakula. 15
Shakapanu yomberi pamuhera na wantu wa numba yakuwi
wabatizwa. Na yomberi katuluwa pakatakula, "Payiwera
mjimira nakaka handa numjimira Mtuwa, mwizi ukaya
kwaneni mlikali." Katuhimiziya tugendi. 16 Lishaka limu,
patuweriti twankugenda pahali pa kuluwa Mlungu, mhinja
yumu yakaweriti na wamshera wana likakala lwa kutunga
kaliwoniti na twenga Mhinja ayu kaweriti kankuwapanana

watuwa wakuwi mpiya zitangala kwa kutunga gwakuwi. 17
Su, muhinga ayu kamwiziriti Paulu na twenga, kabotanga
na kutakula, “Wantu awa ndo wantumintumi wa Mlungu
Mkulu. Wankuwabwelera njira ya ulopoziya.” 18 Kaweri
kankutenda hangu kwa mashaka gatangala ata lishaka limu
Paulu kakalariti, kamgalambukira na kumgambira shamshera
ayu, “Nukugambira kwa litawu lya Yesu Kristu, gumlawi
ayu!” Palaa palii shamshera kamlawa. 19 Su watuwa wa
muhinga ulii pawawoniti kuwera litumbiru lwawu lya kupata
mpiya lipera, wawakamuliti Paulu na Sila, wawakwega
mpaka paweru, kuulongolu kwa wakulu. 20 Wasitaki kwa
watoza pawatakula, “wantu awa ndo Wayawudi na watenda
fuju mulushi lwetu. 21 Wankufunda shitiba sheni twenga
wenikaya wa Rumi tuluusiwa ndiri kushijimira pota kushifuta.”
22 Shipinga sha wantu shingiriti na womberi, shiwakomanga.
Na watoza walii wawavula nguwa zawu kwa likakala,
wahimiziya wasyatangwi viboku. 23 Pakukomwa nentu
watatirwa mnumba, na njagira gwa shibetubetu kahimiziwa
kuwatula pasi pa ulolera mkulu. 24 Kulawirana na malagaliru
aga, mnjagira ayu kawatuliti mushumba kati nakamu sha
shibetubetu na kugatawa magulu gawu mushibawu. 25
Pakakwegera na pashiru ligonu Paulu na Sila waweriti
wankumluwa Mlungu na kuyimba nyimbu za kumzyuma
Mlungu, aku watatirwa wamonga wawera wankupikanira.
26 Vumu, kulawiriti lilendemeru likulu lya litapaka libegiziya
liyanjiru lya shibetubetu. Su, milyangu yoseri ivuguka na
minyololu yayiwatawiti watatirwa awa ilekana. 27 Mlolera
gwa shibetubetu pakayumukiti na kuyiwona milyangu ya
shibetubetu ivugulwa, kaliholiti handa watatirwa woseri
waweriti watoloka, na hangu kausomola upanga wakuwi,
kafiriti kulilaga. 28 Kumbiti Paulu kashema kwa liziwu likulu,
“Kotukulitenda gwamweni toziya twenga twawoseri twa
panu.” 29 Pakamshemiti kala muntu kajegi limuliku, mnjagira
gwa shibetubetu katugiriti mnumba, kaliyasa paulongolu pa
magulu ga Paulu na Sila agawu kankulendemera kwa lyoga.
30 Shakapanu kawalonguziya kunja, kawakosiya, “Mwatuwa,
ndendi shishi mbati kulopoziwa?” 31 Womberi wamwankula,
“Gumjimiri Mtuwa Yesu na gwenga hagulopoziwi pamuhera
na kaya yaku yoseri.” 32 Su, wamubweleriti shisoweru sha
Mtuwa yomberi pamhera na walongu wakuwi. 33 Mnjagira ulii
kawatoliti saa iraa ilii ya pashiru kawagulula vironda vyawu,
shakapanu yomberi na walongu wakuwi woseri kawabatiza
pala palii. 34 Shakapanu kawatola Paula na Sila ukaya
kwakuwi, kawayupa shiboga. Yomberi na walongu wakuwi
woseri watenda shereku toziya vinu waweriti wamjimira
Mlungu. 35 Shirawu yakuwi mandawira, watoza wawatumiti
maafisa wawu pawalonga, “muwavuguliri wantu walii.” 36
Mjagira ulii gwa shibetubetu kamupananiti shisoweru Paulu,
“Watoza watumiti ujumbi su mvugulilwi. Vinu muweza kulawa
na kugenda zenu kwa ponga.” 37 Kumbiti Paulu kamwakuliti.
“Eti shishi? Tembera tuweriti ndiri na likosa, watusyatangiti
viboku paweru twenga ndo wana lushi wa Rumi. Kayi,
watuyingiziyiti mnumba na vinu wafira kutuvugulira kwa bada!
Ata padidini! Ndo mpaka weni wayizi panu watuvuguliri.”
38 Maafisa awa wawagambiriti visoweru watoza kuusu
shitwatira ashi, naomberi pawapikaniriti handa Paulu na Sila
waweriti weni kaya wa Rumi, watiriti. 39 Hangu, wagenditi
kuwaluwa na pawawalaviiti kala mnumba wawaluwiti wawuki
mulushi lulii. 40 Paulu na Sila walawiti mushibetubetu,
wagenditi ukaya kwa Lidiya. Aku waliwoniti na shipinga sha
waumini na pawawagambiriti kala visoweru vya kuwayupa
moyu wawuka.

17 Kwa kupitira Amfipoli na Apoloniya wagenditi mpaka
Tesaloniki kweni kuweriti na numba ya Mlungu
ya Wayawudi. 2 Paulu kingiriti nawomberi mnumba ya
Mlungu ntambu yaiweriti shitiba shakuwi, kwa mashaka
matatu ga kwoyera kalitakuziyana nawomberi kwa
Malembu Mananagala. 3 Pakayoweriti na kulagiziya handa
imubidi Kristu kutabika na kuzyuka kulawa kwawahowiti
kawagambira, “Yesu mweni neni numubwera kwamwenga
ndo Kristu.” 4 Wamu wawu wajimiliti wayingira na Paulu na
Sila. Viravi, walanga ngulu ya Wagiriki wawamguwiriti Mlungu
pamwera na wadala wavuwa wa ntambu ya kunani, wayingiriti
naomberi. 5 Kumbiti Wayawudi wawona weya, wawatola
wafizuli kusoku, watenda shipinga na kujega fuju kumjini
koseri. Wayingira numba ya Yasoni watumbiriti kumpata amu
Paulu na Sila su wawajegi paweru. 6 Kumbiti wawapata
ndili na hangu wamkwegiti Yasoni pamwera na walongu
wamonga mpaka kwa wakulu wa lushi, washowangana,
“Wantu awa wawera wankupavuluga pasipanu poseri na vinu
wa panu kumjini. 7 Yasoni kawashemera ukaya kwakuwi.
Woseri wankutenda shigalambuku sha lagaliru lya Kaisari
pawatakula eti, kwana mfalumi yumonga yawamshema
Yesu.” 8 Kwa visoweru avi wawatuliti lyoga wakulu wa
kumjini na shipinga sha wantu. 9 Yawatenda Yasoni na
wayaguwi walaviyi zamana, shakapanu wawaleka wagendi
zawu. 10 Pashiru, walongu walii wawahimiziya Paulu na Sila
wagendi Bereya. Katepu hera pawayingiriti aku, wagenditi
mnumba ya Mlungu ya Wayawudi. 11 Wantu wa aku waweriti
wapikinira nentu kuliku wantu walii wa Tesaloniki. Wauwankiti
ujumbi ulii kwa lwamata lukulu, wawera wankugalolalola
Malembu Mananagala kila lishaka, su kulola handa galii
gawatakuliti Paulu na Sila gaweriti nakaka. 12 Wavuwa

wawu wajimiriti na viraa wadala wa Shigiriki wa ntambu ya
kunani na wapalu viraa. 13 Kumbiti, Wayawudi wa Tesaloniki
pawavimaniti handa Paulu kaweriti kankubwera shisoweru
sha Mlungu aku Bereya, wagenditi aku. Wanja kutenda
fuju na kusonguziya shipinga sha wantu. 14 Walongu walii
wawapelekiti Paulu kanongola kagendi kumbwani kumbiti
Sila na Timotewu wasigaliti Beroya. 15 Walongu walii
wawapelekiti Paulu wagenditi pamwera nayomberi mpaka
Aseni. Shakapanu, wawuya pamuhera na malagaliru kulawa
kwa Paulu handa Sila na Timotewu wamfati kanongola
ntambu yaiwezekana. 16 Paulu pakaweriti kankuwahepa
Sila na Timotewu aku Aseni, moyu gwakuwi gukalala nentu
pakawoniti ntambu lushi alu paluweriti lumema shinyagu
sha wamlungu. 17 Kalitakuziana na Wayawudi na wantu
wamonga yawamluwa Mlungu munumba ya Mlungu, na kila
lishaka kaweriti na matakuzianu mahali paweru pamwera
na woseri walii wawalawiriti. 18 Wamonga wawafatiti
falisafa ya Epikuru na Staiku walikakatala na yomberi.
Wamonga watakuliti, “Kafira kutakula shishi ayu mtuwa
visoweru?” Toziya Paulu kaweriti kankubwera kuusu Yesu
na kuusu uzyuka, wamonga watakuliti, “Iwonikana handa
kankubwera kuusu milungu wa shihenja.” 19 Hangu wamtoliti
Paulu, wamjegiti Aleopagu, Watakula, “Tufira kuvimana
shitwatira ashi shasyayi shaguweriti gwanguyowelera. 20
Vintu vimonga tuvipikaniriti kwa makutu getu viwonikana
weri viloja kwatwenga. Tufira kuvimana vitwatira avi nvina
mana gaa.” 21 Wantu wa Aseni na wenikaya wamonga
wa aku waweriti wankutumiya shipindi shawu shoseri
kuligambiziyana na kupikinira visoweru vyasyayi. 22 Su, Paulu
kagolokiti kuulongolu kumdamu kwa Aleopagu, katakula,
“Wenikaya wa Aseni! Mona kuwera mwenga, kwa vyoseri,
ndo wantu wa dini nentu. 23 Mana panweriti nangupita aku
na aku panola vinyagu vyenu vya kuguwira moniti pahala pa
kutambikira pamu palembitwi ‘Kwa Mlungu yakamanika ndiri!’
Su, ayu yamjimira pota kuvimana, ndomweni yanumubwera
kwamwenga. 24 Mlungu yakanyawiti pasipanu na vyoseri
yaviweraamu, ndo Mtuwa gwa kumpindi na isi, yomberi
kalivaga ndiri mnumba nkulu za kuluwa Mlungu yazinyawitwi
na wantu. 25 Ama katendiritwi ndiri kwa mawoku ga wantu
kuwera kafira shoseri, toziya mweni ndo yakawapanana
woseri ukomu, yakawatenda wantu wapumuli na kuwapanana
kila shintu. 26 Kulawirana na muntu yumu kanyawiti maisi
goseri na kugatenda galikali pasipanu poseri. Kaamuiti
na kupanga pamberi nakamu ndii na koshi maisi aga
megalikali. 27 Katenditi hangu, su maisi aga gapati kumfata,
na handa vila kwa kupapasiya papaya, gapati kumfikira.
Ata hangu kumbiti, Mlungu kapatali ndiri na kila yumu
gwenu. 28 Handa yakatakuliti muntu yumu, ‘Mngati mwakuwi
yomberi twenga tulikala, twankugenda na twankupumula!’
Ndo gambira washaili wenu wamonga ntambu yawatakuliti,
‘Twenga twawana wakuwi.’ 29 Paiwera twenga twawana wa
Mlungu, tufiruwa ndiri kumuhola Mlungu gambira zahabu
ama mpiya ama ata libuwi lyalisongolitwi na wantu kwa
kutulwa mng'ereng'etu. 30 Mlungu katenda gambira kawona
ndiri vipindi vilii wantu pawaweriti wangalimahala. Kumbiti
vinu, kahimiziya wantu woseri kila pahali waleki vidoda
vyawatenda. 31 Toziya katula lishaka lyeni hakapatozi
pasipanu kwa kutenda galii yagafiriziya Mlungu kwajili
ya muntu yumu yakamsyaguliti. Mlungu kawalanguziya
woseri shitwatira ashi kwa kumzyukisiya muntu ayu kulawa
kwawahowiti!” 32 Pawampikiniriti Paulu kankutakula kuusu
vitwatira vya kuzyuka kwa wahowiti, wamonga wawu
waguwiti kwa kusekelera, kumbiti wamonga walongiti, “Tufira
kupikinira kayi kuusu shitwatira ashi” 33 Hangu, Paulu
kawalekiti, kalawiti pamdamu. 34 Kumbiti wantu wavuwa ndiri
wagenditi pamuhera na yomberi, wawera wajimira. Muwamu
mwawu waweriti Dionisiwu gwa Aleopagu na mdala yumu
yawamshema Damari na wamonga wawu.

18 Pa aga, Paulu kawukiti Aseni, kagenda Korintu. 2 Aku
Korintu, kamwoniti Myawudi yumu wamshema Akula,
muntu gwa Pontu. Akula pamuhera na Mdala gwakuwi
yawamshema Prisila, wawuyiti kulawa Italiya mashaka galaa
aga toziya Kayisari Klawudi kaweriti kalagaliriti Wayawudi
woseri wawuki Rumi. Paulu kagenditi kuwalola, 3 na toziya
womberi waweriti wanyawa wa kusona mahema handa
yomberi, Paulu katamiti na womberi katenda lihengu. 4 Kila
lishaka lya kwoyera katenditi magambiziyanu mnumba ya
Mlungu pakajeriti kukwega Wayawudi na Wagiriki. 5 Pa Sila na
Timotewu kusoka kulawa Makedoniya, Paulu kanjiti kutumiya
shipindi shakuwi shoseri kwajili ya kubwera, kawalanguziya
Wayawudi handa Yesu ndo Kristu. 6 Pawamkomiti Paulu
na kwanja kumwigilanga, yomberi kapunda nguwu zakuwi
kulongolu kwawu pakalonga, “Pamwagamira ulamaweni,
neni nahera likosa lyoseri kulawirana na shitwatira ashi.
Na kwanjira vinu hanuwagenderi wantu yawawera ndiri
Wayawudi.” 7 Su, kalawa panu kagenda kutama ukaya kwa
muntu yumu mguwira Mlungu yawamshema Titu Yustu,
mweni kaya yakuwi iweriti pakwegera na numba ya Mlungu
ilii. 8 Krispu, mkulu gwa numba ya Mlungu ilii, kamjimiriti
Mtuwa yomberi pamuhera na walongu wakuwi woseri.
Wakorintu wavuwa waupikiniriti ujumbi awu, wajimira na
kubatiziwa. 9 Lishaka limu pashiru, Mtuwa kamgambiriti
Paulu mmaonu, “Nagutira, gwendereyi kubwera pota kuwuya

kumbeli, 10 Mana neni napanu pamwera nagwenga. Kwa
hera mundu yakajera kukutenda toziya panu palushi pana
wantu wavua wauwega waneni." 11 Su, Paulu katamiti
aku pakafunda shisoweru sha Mlungu pakati pawu kwa
shipindi sha shinja shimu na nusu. 12 Kumbiti shipindi
Galiu pakaweriti mkulu gwa mkowa gwa Akaya, Wayawudi
wambatiti Paulu kwa pamwera na kumjega kumahakama. 13
Watakula, "Tumsitaki muntu ayu toziya ya kuwasongiziya
wantu wamjimiri Mlungu kwa ntambu yawasingana na
malagaliru." 14 Pamberi hera Paulu keniyanji kutakula, Galiu
kawagambiriti Wayawudi, "Mpikinireni mwenga Wayawudi!
Handa nakaka shitwatira ashi meshiweri likosa ama ukondola
neni menweri kala kuwapikinira. 15 Kumbiti handa lishawuli
lya ukakatala kuusu visoweru na matawu na malagaliru
genu, mwamuwi maweni. Neni nfira ndiri kuwera mtoza
gwa vitwatira avi!" 16 Su, kawawinga kulawa kumahakama.
17 Na womberi woseri wambata Sosteni mweni kaweriti
mlongoziya gwa numba ya Mlungu, womberi wamkoma
palaa palii palongoru pa shizyungu. Kumbiti Galiu kalishera
ndiri shitwatira ashi ata padidini. 18 Paulu kendereyiti
kulikala aku Korintu kwa mashaka gatangala. Shakapanu
kawagambiriti kwahere, kakwena mtumbwi kagenda Siriya
pakawera na Prisila na Akula. Aku Kenkireya, kamogiti viri
zakuwi toziya ya kulapa kwakalilapiti. 19 Wagenditi Efesu
na panu Paulu kawalekiti Prisikila na Akula, pakagenda
mnumba ya Mlungu, kankulitakuziyana na Wayawudi. 20
Wamluwiti katami nawomberi shipindi shitali nentu, kumbiti
kafiriti ndiri. 21 Su pakaweriti kankuwuka, katakuliti, "Mlungu
pakafira hanizi kwamwenga kayi." Kawuka Efesu kwa meli.
22 Yomberi pakasokiti mlushi lwa Kaisariya, yomberi kagenditi
Yerusalemu kushilamusiya shipinga sha wantu yawamjimira
Yesu, shakapanu kagenditi Antiokiya. 23 Katama aku katepu
hera, shakapanu kendereyiti na mwanja kwa kupitira seemu
za Firigiya na Galatiya kankuwatula moyu wafundwa woseri.
24 Myawudi yumu yawamshema Apolu, mwiwuka gwa
Alekizandiriya, kiziti Efesu. Kaweriti muntu kana luhala lwa
kuyowera na yakawera na marifa makulu ga Malembu
Mananagala. 25 Kaweriti kafundwa kuusu njira ayi ya Mtuwa
na pakawera motumotu, kabweriti na kufunda kwa unakaka
showeru sha Yesu tembera kaweriti kapata ubatizu wa Yohani
hera. 26 Prisila na Akula pawampikaniriti kankuyowera kwa
ugangamala mnumba ya Mlungu, wamtoliti kwawu wamfunda
njira ayi ya Mlungu kwa unakaka nentu. 27 Apolu pakaamuiti
kugenda Akaya, walongu walii wampananiti moyu kwa
kuwalembera wafundwa kulii Akaya wamyangi. Pakiziti aku,
kaweziti kwa utanga wa manemu ga Mlungu, kuwatangitira
nentu walongu walii wawapatiti kuwera wajimira, 28 Toziya
kendereyiti kuwakanka Wayawudi paweru pakawalanguziya
kwa visoweru vya Malembu Mananagala kuwera Yesu ndo
Kristu.

19 Shipindi Apolu pakaweriti Korintu, Paulu kagenditi
mwanja seemu za bala, kaziti Efesu kweni
kawoniti wafundwa wamu. 2 Kakosiiti, "hashi, pampatiti
kuwera wajimira myangiti Rohu. Mnanagala?" Nawomberi
wamwankula, "Ndala! Hatweni pikanira handa kwana Rohu
Mnanagala." 3 Nayomberi katakula, "Vinu mpatiti ubatizu
wa ntambu gaa?" Wamwankula, "ubatizu wa Yohani." 4
Nayomberi Paulu katakula, "ubatizu wa Yohani uweriti
wa kulanguziya handa wantu waleka vidoda. Yohani
kawagambiriti wantu wamjimiri ulii yomberi yakaweriti kakwiza
pa yomberi, yaani Yesu." 5 Pa kupikinira aga, wabatiziti kwa
litawu lya Mtuwa Yesu. 6 Su, Paulu kawatulira mawoku,
na Rohu Mnanagala kawasulukira. Wanja kutakula likabila
luhenga na kubwera ujumbi wa Mlungu. 7 Woseri waweriti
wantu lilongu na wawili. 8 Kwa shipindi sha myezi mitatu
Paulu kaweriti kankugenda munumba za Mlungu, kawera na
matakuliranu ga kukwegiziya nentu kuusu ufalumi wa Mlungu.
9 Kumbiti wamonga waweriti wakakatala, walema kujimira,
wanja kuyowera vidoda kuusu njira ayi ya Mtuwa mulijojiniku
lya wantu. Panu Paulu kaulekiti uganja nawomberi, kawatola
pambwega wafundwa wakuwi walii, kaweriti kankuyowera
nawomberi kila lishaka panumba ya masomu ga Tiranu.
10 Kendereyiti kutenda hangu kwa shipindi sha vinja viwili
ata wanalushi woseri wa Asiya, Wayawudi na wantu wa
maisi gamonga, waweza kupikinira shisoweru sha Mtuwa.
11 Mlungu katenditi mauzauza ga kulikangasha kwa mawoku
ga Paulu. 12 Wantu waweriti wankutola shitambala na
nguwu zimonga zya lihengu zyeni Paulu kaweriti kankuvala,
wazijegiti kwa walweli, nawomberi waponiziwa malweri gawu
na walii wawaweriti na washamshera wadoda walawa. 13
Wayawudi wamu yawawusiya wamshera wadoda. Wagenditi
mwanja aku na aku wankujera kulitumiya litawu lya Mtuwa
Yesu mweni Paulu kankumbwera. 14 Wana saba wa Sikewa
na Mtambika Mkulu wa Shiyawudi, woseri watenditi hangu.
15 Kumbiti shamshera kadoda kawankula, "Nummana Yesu,
nummana viraa Paulu, kumbiti mwenga mwa gaa?" 16
Shakapanu muntu ulii yakalendemeriti kawakopokera woseri
kwa likakala, kawakanka likakala. Na wana awa wa Skewa
watuga kulawa mnumba mlii pawawera shivula na kuwera
na vironda. 17 Kila muntu Efesu aku, Myawudi na muntu
yakawera ndiri Myawudi, kapikaniriti kuusu shitwatira ashi.
Woseri waweriti na lyoga, walikwisa litawu lya Mtuwa
Yesu. 18 Wawumini watangala walawiriti wajimira paweru

vitwatira avi vyawaweriti watenda. 19 Wamonga waweriti
wankutenda vitwatira vya uhawi shipindi shipititi, wajojiniriti
vintola vyawu, wavilunguziya paulongolu pa woseri. Wakisiyiti
galama ya vintola avi, wawona ifikira vipandi vya shuma
malongu mhanu elufu. 20 Toziya ayi, shisoweru sha Mtuwa
shendereya kweneya na shiwera na likakala nentu. 21
Pa vitwatira avi, Paulu kaamuiti kugenda Yerusalemu kwa
kupitila Makedoniya na Akaya katakuliti, "Pa kusoka aku,
infiruwa kuiwona Rumi viraa." 22 Avi, kawatumiti wawili
wa ntumintumi wakuwi, Timotewu na Erastu walonguleri
genda Makedoniya, yomberi kalikaliti kwa katepu aku Asiya.
23 Shipindi ashi ndo pailawiriti ndewu nkulu aku Efesu
toziya ya njira ayi ya Mtuwa. 24 Kuweriti na munyawa
shuma yumu wamshema Demetiriu, yomberi kaweriti na
lihengu lya kunyawa vinyagu vya numba ya mlungu gwa
shidala yawamshema Aritemi. Lihengu ali liwayupiti wanyawa
wakuwi mota ngulu. 25 Demetiriu kawajojiniriti pamwera
watenda lihengu awa pamwera na wamonga wawaweriti
na lihengu handa ali, kawagambira, "Wanalushi, muvimana
handa shipatu shangu shilawirana na biyashala ayi. 26 Vinu,
muweza kupikinira na kuliwonera maweni vitwatira avi Paulu
kankuvitenda, panu Efesu hera ndiri, ira viraa koseri Muasiya.
Yomberi kawashawishi na kuwagalambula wantu wajumiri
handa wamilungu walii yawanyawitwi na wantu milungu
ndiri ata shididini. 27 Su iwezekana kuwera biyashara yetu
iweri na litawu lidoda. Hangu hera ndiri, kumbiti shitwatira
ashi shiweza kuitenda numba ya mlungu Aritemi iweri
shintu ndiri sha mana. Shakapanu nzyumi zakuwi ayu Asiya
na pasipanu poseri ntambu yawamguwira, Hayiperi." 28
Pawapikiniriti aga, waweriti na maya, wayanja kubotanga
umatu, "Mkulu ndo Aritemi gwa Efesu!" 29 Kaya yoseri
imema fuju. Wawavamiya Gayu na Alisitariku, wenikaya wa
Makedoniya, weni waweriti wanamwanja wayaguwi Paulu,
watuga nawomberi mpaka kumdamu gwa madingu. 30 Paulu
mweni kafiriti kushigendera shipinga sha wantu awa, kumbiti
waumini walii wamleweleriti. 31 Wakulu wa sirikali wamonga
wa aku kumkoa wa Asiya, wawaweriti maganja wakuwi,
wamjegiriti Paulu ujumbi wankumluwa nakalitula muatali
kwa kugenda kweni kumdamu gwa madingu. 32 Shipindi
shilii, wantu wamu waweriti pawabota hangu na wamonga
vilii. Wantu wavuwa wavimaniti ndiri iwera ashi wawera
aku. 33 Toziya Wayawudi wamtenda Alekizanda kalawiri
kulongolu, wamu wa wantu mushipinga shilii walisheriti
kuwera ndo mweni. Su, Alekizanda kawapungiriti wantu kwa
liwoku pakafira kujiteteya paulongolu pa shipinga sha wantu
walii. 34 Kumbiti pawavimaniti weri yomberi ndo Myawudi,
woseri kwa liziwu limu washowangana, "Mkulu ndo Aritemi
gwa Efesu!" Wendereya kushowangana showangana hangu
kwa shipindi sha masaa mawili. 35 Upeleru kalani gwa
lushi kafawuliti kuwanyamaziya, kawagambira, "Wanalushi
wa Efesu, kila muntu kavimana handa kaya ayi ya Efesu
ndo mlolera gwa numba ya mlungu gwa shidala Aritemi na
mlolera gwa shinyagu shilii shashiguwiti kulawa kumpindi.
36 Kwahera yakaweza kulema shitwatira ashi. Hangu su,
munyamali, namtenda shoseri pota hepera. 37 Muwashema
wantu awa panu tembera wayigilanga ndiri numba ya mlungu
ama kumwigilanga mlungu gwetu gwa shidala. 38 Handa,
Demetiriu na watenda lihengu wayaguwi wawera na masitaka
gawu kuusu wantu awa, pana mahakama na wakulu wa
mikoni, waweza kusitakiana aku. 39 Handa pamuwera na
visoweru vyamonga, vyaviwagaziya, muvijegi pashiyotera
motu yapafiruwa. 40 Toziya tuweza kusitakiwa kwa kujega
ndewu kulawirana na vituku vya lelu. Ndewu ayi kwahera
toziya ya nakaka na metusindi kulaviya toziya za nyanyi za
ndewu ayi." 41 Pakatakuliti aga, kakumaliriti kuliwona.

20 Payiperiti ndewu ilii Paulu kawashemiti pamwera
waumini walii, kawagambira visoweru vya kawayupa
moyu. Shakapanu kawagambira kwahere, kagenda
Makedoniya. 2 Kapitiriti Seemu zya isi zilii kankuwayupa
wantu moyu kwa visoweru vitangala. Shakapanu kasokiti
Akaya. 3 Kweni katamiti kwa myezi mitatu. Pakaweriti
kankulitanda kugenda Siriya, kayambuliti handa Wayawudi
waweriti wankumtendera mpangu mdoda, hangu kaamuwiti
kuwuya kwa kupitira Makedoniya 4 Sopata, mwana gwa
Piru, kulawa Beroya, wagenditi pamwera nayomberi, viraa
Alisitariku na Sekundi kulawa Tesaloniki, Gayu kulawa Deribi,
Timotewu, Tukiku na Tirofimu, kulawa mkowa gwa Asiya, na
Timotewu 5 Awa watulonguliti na kutuhepera Trowa kulii. 6
Tukweniti meli kulawa Filipi payipititi sikukuwi ya Mabumunda
gankali kulekera simika, na pa mashaka mhanu shakapanu
tuliwoniti pamwera Trowa kulii. Aku tulikaliti kwa shipindi
sha lijuma limu. 7 Jumamosi pashimii tuliwoniti tumegi
libumunda. Toziya Paulu kafiriti kuwuka shirawu yakuwi,
kawabweliriti wantu na kwendeleya kuyowera nawomberi
mpaka pashiru pa ligonu. 8 Vikoloboyi vivuwa viweriti viyaka
mmpindi mushindambi Mshumba pawaweriti wankuliwona.
9 Mndemba yumu litawu lyakuwi Eutuku kaweriti kalivaga
palidilisha shipindi Paulu pakaweriti kankwendereya kubwera,
Eutuku kanjiti kusizira shididini shididini mpaka mbota
zimpata, kapatuka pasi kulawa mgolofa ya tatu. Wamlopoziya
kahowiti kala. 10 Kumbiti Paulu kasulukiti pasi, kasuntamala,
kamkisikira na kulonga "Namwina lyoga mana kwana ukomu
wankali mngati mwakuwi." 11 Shakapanu kakwena kayi

mligolofa, kalimega libumunda, kaliya. Kendeleyiti kubwera
kwa shipindi shivuwa mpaka mandawira putiputi, shakapanu
kawuka. 12 Wantu walii wamtoliti mndemba ulii ukaya pakiwa
mkomu nakamu. Wapata shinyamaliru shikulu. 13 Twenga
tukweniti meli tulonguliriti kugenda Asu kweni twangamtoliti
Paulu. Katugambiriti tutendi ntambu ayi, mana kafiriti kwiza
aku kwa kupitira isi iyuma. 14 Shipindi pakatuwoniti Asu
kulii, tumkweniziya mmeli, tugenda Mituleni. 15 Kulawa
aku tugenditi tusoka kiu shirawu yakuwi. Lishaka lya pili,
tusulusiyiti nanga Samu na shirawu yakuwi tusokiti Miletu. 16
Paulu kaweriti kafira kwendeleya na mwanja kwa meli pota
kuwuyira Efesu su nakakawalira nentu aku Asiya. Kaweriti na
kanongola ya kusoka Yerusalemu kwa sikukuwi ya Pentekosti
handa iwezikana. 17 Kulawa Miletu Paulu katumiti ujumbi
Efesu, kwa wazewi wa shipinga sha yawamjimira Yesu
waliwoni nayomberi. 18 Pawawuyiti kwakuwi, kawagambiriti,
“Muvimana ntambu yandamiti na mwenga pashiru poseri
kwanjira mulishaka lilii lya kwanja pansokiti Asiya. 19
Muvimana ntambu yanumtenderiti Mtuwa kwa unanaga
woseri, kwa masozi na maholu gambatiti kulawirana na
mipangu ya ufyangu ya Wayawudi. 20 Muvimana handa
hapeni nzindi ata shididini kuwabwelera paweru na mkaya
mwamwennga na kuwafundeni shoseri shakuwatangitileni.
21 Nuwaberiziya mwawoseri Wayawudi, viraa na wantu
yawawera ndiri Wayawudi wamgalambukiri Mlungu na kuwera
na njimiru mu Mtuwa gwetu Yesu. 22 Na vinu, mumpikinireni!
Neni, payiwera nankumjimira Rohu, nunkugenda Yerusalemu
pota kuvimana yagafira kumpata aku. 23 Shanushimana
hera ndo handa Rohu Mnanagala kankunanguziya pakati pa
kila lushi handa shifungu na ntabiku ndo vyanguhepera.
24 Kumbiti, nankuukwisa ukomu wangu kuwera shintu
nentu kwaneni mladi hera malili untumintumi wangu na
lihengu lilii lyakanupiti Mtuwa Yesu nulitendi, yani nankuziyi
Shisoweru Shiwagira sha manemu ga Mlungu. 25 “Mbita
muwamu mweni woseri pabwera ufalumi wa Mlungu. Na
vinu, nuvimana kwahera ata yumu gwenu hakamoni kayi. 26
Hangu, leru ayi nankuwalanguziya nakamu handa payilawira
kahowa yumu gwenu, neni nahera lawama yoseri. 27 Toziya
hapeni nzindi ata padidini kuwabwelerani nfiru yoseri ya
Mlungu. 28 Mulikali weri maweni, mshiloleri shipinga shilii
sheni Rohu Mnanagala kawatula mwenga muweri walelwa
wakuwi. Mushiloli shipinga sha wantu yawamjimira Yesu,
Mlungu yakashihemeriti kwa mwazi gwa mwana gwakuwi.
29 Nuvimana handa pambuka kala neni wamaminyi wakalipa
hawawingilirani, na hapeni waweri na lusungu kwa shipinga
ashi. 30 Ata kulawa muwamu mwenu hawalawili wantu
weni hantakuli vitwatira vya kupyota su kuwahowiziya wantu
na kuwatenda wawafati womberi hera. 31 Hangu muweri
masu pamlihola handa kwa shipindi sha vinja vitatu, pashiru
na paliwala ndoka ndiri kumubera kila yumu gwenu kwa
masozi. 32 “Vinu nankuwatula mumawoku ga Mlungu,
kwa shisoweru sha manemu gakuwi, ndosheni shiweza
kuwanyawa mwenga na kuwapanana uhala pamuhera
nawomberi woseri yawapungitwi. 33 Neni nfirandiri ata mala
yimu shuma, wala zaabu, wala nguwu za muntu yoseri.
34 Muvimana maweni handa ntenda lihengu kwa mawoku
gangu namweni su mbati shakuwatanga na sha namweni. 35
Namweri nankuwayupani mashaka goseri mfanu handa kwa
kutenda lihengu shiasi ashi tufiruwa kuwatanga walii wahera
likakala patulihola visoweru vya Mtuwa Yesu mweni, ‘Mbaka
nentu kulavia kuliku kuyanga.’” 36 Pa katakuliti kala aga,
Paulu kasuntamaliti pamuhera nawomberi woseri, kamluwa
Mlungu. 37 Woseri waweriti wankulira, na kumgambira Paulu
kwahere kwa kumkisikira na kumunonera. 38 Shawaweriti
na maholu nashu nentu shiweriti showeru shakashitakuliti
handa hapeni wamoni kayi. Su, wampeleka mpaka kumeli.

21 Patumaliliti kumgambira kwaheri, tukweniti meli tugenda
mpaka kosi. Shirawu yakuwi tusokiti Rodi, na kulawa
aku tugenditi patara. 2 Aku, tuwoniti meli yaiweriti yankugenda
Foiniki, hangu tukweniti, tugenda mwanja. 3 Patusokiti kala
pahala peni tuweziti kuwona kupiru, tupitiriti uwega wakuwi wa
kushana tugenda Siriya. Tupumliriti mulushi lwa Tiru peni meli
ilii iweriti wankusulusiya visanka vyakuwi. 4 Tuwoniti waumini
wamu aku, na tulivaga pamwera nawomberi kwa lijuma limu.
Kwa likakala lya Rohu, wamgambira Paulu kotukugenda
Yerusalemu. 5 Kumbiti shipindi shetu pashiperiti tuwukiti
woseri pamuhera na wadala na wana wawu watupelekiti
mpaka kunja ya lushi. Patusokiti kumbwani, twawoseri
tusundamaliti na tumluwa Mlungu. 6 Shakapanu patulongiti
kwaheri, twenga tukwena meli, nawomberi wawuya ukaya
kwawu. 7 Twenga twendereyiti na mwanja gwetu kulawa
Tiru tusoka Tolemaisi kweni tuwalamsiya wawumini, tulikaliti
nawomberi lishaka limu. 8 Shirawu yakuwi tuwukiti na
tusoka Kaisariya. Aku tulikaliti ukaya kwa Mwinjilisti Filipi
yomberi kaweriti yumu gwa walii saba wawasyaguliti kutanga
Yerusalemu kulii. 9 Kaweriti na wahinga wamsheshi weni
waweriti na shipaji sha kutakulira ujumbi wa Mlungu. 10
Pawalikaliti aku mashaka ng'o, mbuyi yumu wamshema
Agabu kiziti kulawa Yudeya. 11 Katuyiziriti, katola Mkanda
gwa Paulu, kalitawa mumawoku na mumagulu Kalonga,
“Rohu Mnanagala katakula hangu, ‘Wayawudi Yerusalemu
wamtawi ntambu ayi muntu kana mkanda agu na wantu wa
maisi wamkamli.’” 12 Patupikiniriti aga, twenga na wantu

wamonga walii wawaweriti panu tumluwiti Paulu kotukugenda
Yerusalemu. 13 Kumbiti Paulu kankuliti, “Mfira kutenda shishi?
Mfira kugumega moyu gwangu kwa masozi? Neni nwera kala
hera ndiri kutatilwa mnumba kulii Yerusalemu, ila ata kuhowa
kwajili ya Mtuwa Yesu.” 14 Patusinditi kumuzyangazyanga
tunyamala, tulonga hera, “Shakafira Mtuwa shitendeki!”
15 Pawatamiti palii kwa katepu, tuyopiti visanka vyetu,
twendereyiti na mwanja kugenda Yerusalemu. 16 Wamu wa
wafundwa walii wa Kaisariya wagenditi pamuhera natwenga,
watujega ukaya kwa Mnasoni yomberi tuweriti twankugenda
kulikala nayomberi kwa katepu. Mnasoni kaweriti mwenikaya
gwa kupiru na kaweriti muwumini gwa mashaka gavuwa. 17
Patuyingiriti Yerusalemu, walongu wawumini watuyangiti
weri nentu. 18 Shirawu yakuwi Paulu kagenditi pamwera
natwenga kumlamusiya Yakobu, na wazewi na shipinga
sha wantu wawamjimira Yesu Kristu waweriti viraa. 19
Pawamlamsiyiti kala, Paulu kawayupiti shisoweru kamili
kuusu goseri Mlungu gakaweriti kagatenda pakati pa wantu
wa maisi kwa njira ya lihengu lyakuwi. 20 Pawapikiniriti
aga, wamkwisa Mlungu. Shakapanu kamgambira Paulu,
“Mlongu, guweza kuwona handa kwana Wayawudi maelufu
weni vinu wawera wajimira na woseri awa wagatenda weri
malagaliru. 21 Wapata visoweru vyakuwi handa guweriti
gwanguwafunda Wayawudi yawalikala muwamu mwa wantu
wa maisi gamonga nawagashera ndiri malagaliru ga Musa,
kotukuwayigiziya jandu wananguta wawu na kotukuzifata mila
za Wayawudi. 22 Nakaka wapikinira handa kasoka kala panu.
Tutendi hashi, shakapanu? 23 Su, gutendi handa ntambu
yatukugambiziyiti. Twa panu wantu msheshi weni watula
nazili. 24 Gwingiri pamuhera na womberi, gulipungi pamuhera
na womberi na gulipi na shyasi shashiwusika kwa womberi
shakapanu wamogi viri zawu. Su kila muntu hakavimani
kuwera visoweru vyoseri vilii vyawagambiritwi kuusu gwenga
vyahera mana, kumbiti gwenga gumweni gwendereya weri
na kugajimira malagiliru ga Musa. 25 Kuusu wantu walii wa
maisi gamonga wantu yawamjimira Yesu, tuwajegera kala
luhamba twankuwagambira vitwatira vyatuamuwiti, waleki
kuliya shoseri shawatambikiriti kwa milungu, nawalanda
mwazi ama nawaliya vinofu vya shigongolu yawaminduwitwi
na waleki uhumba.” 26 Su lishaka lyalifatiti Paulu kawatoliti
wantu walii na kalipunga pamuhera nawu. Shakapanu
kingira Mnumba nkulu ya Mlungu, pakabwera visoweru vya
upeleru wa mashaka ga kulipunga na tambiku meitendwi
kwa kila muntu. 27 Shipindi mashaka saba aga pagiziti
kupera, Wayawudi waweriti walawa pamkoa gwa Asiya
wamwoniti Paulu Mnumba nkulu ya kumluwa Mlungu.
Su, wasonguziya maya mushipinga shoseri sha wantu,
wamkamula Paulu. 28 “Wanaisi wa Israeli, wabotanga
Mtutangi! Ayu ndomweni ulii muntu yakawafunditi wantu kila
pahala shitwatira shawashilema wantu wa Israeli, yagalema
Malagaliru ga Musa na pahala panu pananagala. Ata vinu
kawayingiziya wantu wa maisi gamonga Mnumba nkulu ya
Mlungu na kupatula uhumba pahala panu pananagala.” 29
Toziya ya kutakula hangu ndo kuwera waweriti wamwona
Tirofimu, mwenikaya gwa Efesu, kaweriti pamuhera na
Paulu mlushi, womberi walisheriti kuwera Paulu kaweriti
kamwingiziya Mnumba nkulu ya Mlungu. 30 Lushi loseri
lwingira ndewu, wantu wiza kulawa wega zoseri, wamlaviyiti
Paulu kunja Kunumba nkulu ya Mlungu, na palaa panu
milyangu itatwa ya Numba nkulu ya Mlungu. 31 Waweriti kala
kumlaga kumbiti visoweru vimwizira mkulu gwa wanjagila wa
shiroma kuwera Yerusalemu yoseri iweriti imema ndewu.
32 Kamu kamu mkulu gwa njagira kawatola wanjagila na
mkulu gwa wanjagila, kashigendera shipinga sha wantu.
Nawomberi pawamwoniti mkulu gwa njagira na wanjagila,
waleka kumkoma Paulu. 33 Mkulu gwa jeshi kamgenderiti
Paulu, kambata na kuamuwa wamtawi minyololu mushimba.
Shakapanu kawakosiiti, “Ndo muntu gaa ayu, na katenda
shishi?” 34 Wamonga mshipinga sha wantu shilii waweriti
wankubwera shintu ashi na wamonga shintu shilii. Toziya
ya ndewu ayi. Mkulu gwa wanjagila kapofola kulimana
shawuli kamili. Hangu, kaamuwiti wantu wakuwi wamjegi
Paulu kuliboma. 35 Paulu pakasokiti palukweneru, wanjagila
wampapiti toziya ya ndewu ya wantu. 36 Toziya wantu
mushipinga shikulu wamfatiti pawabotanga, “gumlagiri patali!”
37 Pawaweriti wankumwingiziya muboma, Paulu kamluwiti
mkulu gwa wajengeni kalonga, “Weza kutakula shintu?”
Mkulu gwa njagira ulii kamwankula, “Hashi, gushimana
shigiriki?” 38 “Kwani gwenga ndo ulii Mmisri ulii mashana
hera kayanjishiti ungondu na kawalonguziya majahili elufu
msheshi mpaka kushiwala?” 39 Paulu kankula, “Neni ndo
Myawudi, mwiwuka gwa Tarisu pa Kilikiya, neni ndo mwiwuka
gwa lushi lwalumanikana. Shondi nukuluwa, gunekeziyi
ntakuli na wantu.” 40 Mkulu ulii gwa wanjagila kamjimira.
Hangu Paulu kagolokiti panani pa lukweneru, kawapungira
mawoku wantu walii, na pawalikaliti jiii, kanja kuyowera
nawomberi kwa Shiebraniya.

22 “Mwawalongu wangu na ashina tati, mpikinira vinu
panalitakulura paulongolu penu!” 2 Pawapikiniriti
pakayowera nawomberi kwa Shiebraniya wongera kutama
jii kuliku shipindi shipititi na Paweru kendereya kulonga.
3 “Neni ndo Myawudi, mwiwuka gwa Tarisu Mukilikiya.
Kumbiti neleritwi palaa panu palushi lya Yerusalemu pasi

ya ukufunzi Gamalieli. Mfunditwi kufata kwa ugangamala
malagaliru ga wazewi wetu. Nuliraviyiti kwa moyu goseri
kwa Mlungu kuwera mwenga ntambu ya muwera leru. 4
Nuwatesiti ata kuwalaga wantu walii wawafatiti njira ayi.
Nuwakamliti wapalu kwa wadala na kuwatatira mshibetubetu.
5 Mtambika Mkulu na shipinga shoseri sha wazewi waweza
kushilanguziya shitwatira ashi. Kulawa kwawu mwankiti
luhamba yawalembiti walongu walii Wayawudi yawaweriti
aku Dameski. Ng'enditi Dameski su nuwakamuli wantu awa
na kuwajega watatirwa mpaka Yerusalemu su wapananwi
azabu. 6 "Su, panweriti mnjira pakwegera kuyingira Dameski,
ipata saa sita paliwala, uweru ukulu ulawa kumpindi ulawira
vumu uwalira wega zoseri. 7 Panu nguwiti pasi, mbikanira
liziwu ling'ambira, 'Sauli, Sauli! Kwa shishi gundesa?' 8 Neni
ngosiiti, 'Gani gwenga, Mtuwa?' Nayomberi kang'ambira.
'Neni na Yesu gwa Nazareti ndo yomberi yaguntesa.' 9
Wayangu walii wawoniti uweru ulii kumbiti wapikinira ndiri
liziwu lya ulii yakayoweriti naneni. 10 Ngosiya, 'Ndendi shishi
Mtuwa?' Na Mtuwa kanangula, 'Gugoloki, gugendi Dameski
na aku hawakugambiri vyoseri vyeni Mlungu wakupangira
kutenda.' 11 Kulawirana na uweru ukalipa mwezandiri
kuwona na hangu iwabidi wayangu walii kunongoziya kwa
kung'ola liwoku mpaka nsoka Dameski 12 "Aku kuweriti
na muntu yumu yawamshema Ananiya, muntu mguwira
Mlungu, mweni kujimira malagaliru getu na yawamupanana
ligoya nentu kulongolu kwa Wayawudi yawaweriti walikala
Dameski. 13 Yomberi kiziti kunola, kagoloka pakwegera
naneni, kalonga, 'Mlongu Sauli! Guwoni kayi.' Palaa palii
kawona kayi, numulola. 14 Shakapanu Ananiya kalonga,
'Mlungu gwa wambuyi wetu kakusyagula gwenga gupati
kuvimana mafiliru gakuwi na kumlola ntumintumi gwakuwi
muheri na kumpikinira mweni pakayowera. 15 Kwa mana
hauweri upitawu kwa wantu woseri pawawagambira galii
gwagagawoniti na kugapikanira. 16 Vinu su, ga shishi
kushelewa nentu? Gugoloki, gubatizwi na kuwusilirwa vidoda
vyaku kwa kuluwa litawu lyakuwi.' 17 "Su, muyiti Yerusalemu
na panweriti nankumluwa Mlungu munumba nkulu moniti
mawonu. 18 Numwoniti Mtuwa pakang'ambira, 'Guwuki
Yerusalemu kanongola kwa mana wantu wa panu hapeni
wawujimiri upitawu waku kuusu neni.' 19 'Mtuwa' neni
numwankula, 'wavimana pota kufifa handa neni ndo ulii
yakaweriti kankupitapita munumba za Mlungu na kuwabata na
kuwakoma walii yawaweriti wankujimira. 20 Na handa shipindi
pitawu gwaku Stefanu pawamlagiti, namweni neni nweriti
palii panjimilianiti na shitwatira ashi na kugalolera makoti
ga walii yawaweriti wankumlaga.' 21 Mtuwa kang'ambira,
'Gugendi, nukutumi patali kwa isi za Wayawudi ndiri.'" 22
Mpaka panu, wantu walii waweriti wankumpikinira, kumbiti
pandakuliti visoweru avi, wayanjiti kutakula kwa liziwu likulu,
"Guwusiyi Pasi panu muntu gwa ntambu ayi katakiwa ndiri
kulikala." 23 Wandereiti kubwerabwera aku na wankutikinyia
makoti gawu na kusulusiya lidiku kumpindi. 24 Mkulu gwa
majangira kawagambiriti wantu wakuwi wamjegi Paulu
mnumba ya liboma, kawagambira wawasyatangi mboku su
wapati kuvimana shanzu sha Wayawudi kumtendera umatu.
25 Kumbiti pawaweriti wankumtawa su wasyatangwi mboku,
Paulu kamkosiyiti mkulu gwa majagira yumu yakagolokiti
panu, "Hashi, ndo yapafiruwa kwamwenga kumsyatanga
mboku mwanalushi gwa Rumi pambeli hakenitozwi?" 26
Mkulu gwa njagira ulii pakapikaniriti aga, kamyupiti shisoweru
mkulu gwa njagira kalonga, "Gufira gutendi shishi? Muntu
ayu ndo mwanalushi gwa Rumi!" 27 Mkulu gwa njagira
kamgendiriti Paulu kamgambira, "Gung'ambiri, hashi gwenga
ndo mwanalushi gwa Rumi?" Paulu kamwankula "nyina," 28
Mkulu gwa njagira kalonga, "Naneni nwera mwanalushi gwa
Rumi kwa kulipira shiyasi shikulu." Paulu kalonga, "Kumbiti
neni na mwanalushi gwa Rumi kwa kwiwuka." 29 Wantu walii
weni waweriti kala kumlolera Paulu wawukiti saa iraa ilii.
Ata mkulu gwa njagira ulii katiriti pakavimaniti handa Paulu
ndo mwanalushi gwa Rumi na handa kaweriti kamtawalira
kala minyololu. 30 Shirawu yakuwi, mkulu gwa njagira kafiriti
kuvimana masitaka geni Wayawudi waweriti wamsitaki Paulu.
Hangu, kamyopoliti Paulu minyololu, kaamuwa watambika
wakulu, na shizyungu shoseri waliwoni. Shakapanu kamjegiti
Paulu, kamgolosiya paulongolu pa shizyungu.

23 Paulu kawalola ndii wanashizyungu walii, shakapanu
kanja kutakula, "Mwalongu wangu, mpaka leru nweriti
nankulikala na nfiru iherepa paulongolu pa Mlungu."
2 Panu Mtambika Mkulu Ananiya kawahimiziya walii
yawaweriti wagoloka pakwegera na Paulu wamwakuli
mumlomu. 3 Su, Paulu kamgambira, "Mlungu mweni
hakakuwakuli mbalawandi gwenga handa shibambaza
shawapakaziiti shokaa! Guwera hashi, kulikala panu su
guntozi shikamalagaliru na aku gumweni gwenga gugamega
malagaliru kwa kuhimiziya wang'omi!" 4 Wantu wawaweriti
wagoloka palii wamgambira Paulu, "Gumwigira mtambika
mkulu gwa numba ya Mlungu!" 5 Paulu kankula, "Walonga
wangu, nuvimana ndiri handa yomberi ndo Mtambika Mkulu.
Mana Malembu mananagala galonga, 'Nagumtakulira vidoda
mkolamlima gwa wantu waku.'" 6 Shipindi ashi Paulu
kalimaniti kala handa seemu yimu ya wanashizyungu walii
iweriti ndo Masadukayu na yimonga Mafalisayu. Su, katakula
kwa liziwu likulu paulongolu pa shizyungu, "Walongu wangu,
neni ndo Mfalisayu, mwana gwa Mfarisayu. Neni wanjega

kushizyungu toziya nulitumbira handa wahowiti hawazyuki.”
7 Pakatakuliti kala aga, ndewu ikalipa ilawiriti pakati pa
Mafalisayu na Masadukayu na shipinga shipalanganika.
8 Shanziru sheni Shiweriti ashi, Masadukayu wakolera
handa wahowiti wazyuki ndiri, kwahera wantumintumi wa
kumpindi, na rohu zyeni kwahera. Kumbiti Mafalisayu
wajimira goseri aga matatu. 9 Umatu uyongerekiti na
wamonga wa wafunda wa Malagaliru ga shipinga sha
Mafalisayu wagolokiti na kulavia malalamiku gawu kwa
likakala, “Hatweniwoni shoseri shilii shikondola pakati pa
muntu ayu, pamonga iwera handa rohu ama ntumintumi gwa
kumpindi kuyowera na yomberi.” 10 Ndewu iweriti nkulu ata
mkulu gwa wanjagila katira handa Paulu mewampapulangi
vipandivipandi. Hangu, kawahimiziyiti wanjagila wakuwi
kwingira pakati paa shipinga shilii, wamlaviyi Paulu na
kumwuziya mngati mliboma. 11 Pashiru pafatiti, Mtuwa
kagolokiti pakwegera na Paulu, kamgambira, “Guliyupi moyu!
Gumbitawulira panu Yerusalemu, hagutendi ntambu irayi
ayi mlushi lwa Rumi.” 12 Pawushiiti, Wayawudi watenditi
waliwoni kwa bada. Waliyupa shiapu, “Hapeni tuliyi wala
kulanda mpaka patuweri kala tumlagi Paulu.” 13 Wantu nentu
ya malongu msheshi ndo yawatenditi mpangu gwa kutenda
hangu. 14 Su wagenditi kwa Mtambika Mkulu na wazewi,
walonga, “Twenga tulilapira handa hapeni tuliyi shoseri kwa
milomu yetu mpaka patumlaga Paulu. 15 Vinu su, mwenga
pamwera na shizyungu guwatumi wajumbi kwa mkulu gwa
majengeni su wamjegi Paulu kwamwenga pamlipayira handa
mfira kuwayupa shisoweru shiherepa nentu kuusu yomberi.
Tuweriti ndiri kala kumlaga ata pamberi pa kusoka panu.” 16
Kumbiti mwana gwa mlongu gwakuwi Paulu kapikiniriti kuusu
mpangu agu, hangu kagenda mngati mwa boma kamgambira
Paulu kuusu mpangu agu. 17 Panu Paulu kamshema yumu
gwa wanjagila, kamgambira, “Gumtoli mndemba ayu kwa
mkulu gwa wanjagila, kwana shintu sha kukugambira.”
18 Mnjagira kamtola mndemba ayu, kumlonguziya mpaka
kwa mkulu gwa wanjagila, kalonga, “Mtatilwa ulii Paulu
kanshema kanduwa numjegi mntemba ayu kwaku toziya
kana shitwatira sha kukugambira.” 19 Mkulu gwa wanjagila
kamkoliti liwoku mndemba ayu kamjega pahala pagweka,
kamkosiya, “Gwana shishi sha kung'ambira?” 20 Yemberi
kalonga, “Wayawudi waligambirana wakuluwi numjegi Paulu
Pashizyungu wankulipayira handa shizyungu shifira kupata
visoweru avi kamili nentu kuusu yomberi. 21 Kumbiti gwenga
nagujimira, toziya wantu wavuwa nentu ya malongu msheshi
walitanda kala kumkamula, walitatira weni mushirapu kuwera
hapeni waliyi ama kulanda mpaka wamlagi huti Paulu.
Vinu wakala pawahepera lagilu lyaku” 22 Mkulu gwa
wanjagila kalonga, gugendi zaku kotukumgambira muntu
yoseri handa gunjegera visoweru avi. 23 Su, mkulu gwa jeshi
kawashemiti wanjagila wawili kawagambira, “Muwatandi
kala wanjagila miya mbili, wakwena falasi malongu saba
na wanjagila miya mbili yawawera na migoha, wagendi
Kaisariya, muweri kala kuwuka pamberi pa saa tatu pashiru.
24 Mtandi falasi wamu kwajili ya Paulu, wamjegiti Salama
kwa Felisi, mkulu gwa mkowa.” 25 Shakapanu mkulu ayu
gwa shenta kalembiti hangu luhamba, 26 “Neni Klawudi
Lusiya nunkukulembera gwenga mtuwa Felisi, mkulu gwa
mkowa. Nukulamsiya! 27 ‘Wayawudi wamkamuliti muntu
ayu na sambira wamlagi mewang’ambiriti ndiri handa
yomberi ndo mwanalushi gwa Rumi na hangu ng'enda
pamuhera na wanjagila numlopoziya. 28 Numjegiti panlogolu
pa shizyungu shawu shikulu nfira kuvimana shanziru sha
masitaka gawu. 29 Nyambuliti handa masitaka geni gahusu
lukakatala lwa seemu zimu zya malagaliru gawu na hangu
monandiri handa katenda shoseri shifiruwa wamlagi ama
wamtatiri mshibetubetu. 30 Pawang'ambiriti handa Wayawudi
waweriti watenda mpangu gwa kumlaga, amuwiti kumjega
kwaku, nuwagambira wasitaki wakuwi wajegi mashitaka
gawu kulongolu kwaku.” 31 Su, wanjagila awa wamtoliti
Paulu handa ntambu yawawalagaliriti, wamjega pashiru palii
mpaka Antipatiri. 32 Shirawu yakuwi wanjagila wa magulu
wawuyiti kuliboma, wawaleka wanjagila walii wawakwena
falasi wandereyiti na mwanja pamwera na Paulu. 33
Pawasokiti Kaisariya wamupiti mkulu gwa mkowa su luhamba
na kumtula Paulu pasi pa ukolamlima wakuwi. 34 Felisi
pakabetuliti luhamba alu kawakosiiti Paulu kalawa kumkoa
gaa. Pawamgambiriti handa kaweriti kalawa kumkoa gwa
Kilikiya. 35 Kalonga, “hampikiniri lisitaka lyaku pawasoka
kala wasitaki waku.” Shakapanu kaamuwa Paulu wamloleri
pamdamu gwa Herodi.

24 Pa mashaka mhanu, mtambika mkulu gwa numba ya
Mlungu Ananiya kingiriti Kaisariya pamwera na wazewi
wamu na wakili yumu gwa malagaliru yawamshema Teritulu.
Wamgendiriti mkulu wa mkowa ulii wamgambira mashitaka
gawu kuusu Paulu. 2 Paulu wamshemiti, na Teritulu
kamlavilira mashitaka hangu, “Mtuwa Felisi, ulonguziya
waku uherepa ujega ponga nkulu na kwa ulolera waku
vitwatira vivuwa vitulwa weri toziya ya isi yetu. 3 Shipindi
shoseri na pahala poseri, kwa ntambu zoseri, mtuwa Felisi,
tuvyanka vitwatira vyoseri avi kwa mayagashii gavuwa. 4
Kumbiti, bila kuhowiziya shipindi shaku nentu, tukuluwa kwa
viheri vyaku, guyipikiniri isi yetu. 5 Tuyambula handa muntu
ayu ndo mbaya nentu. Yomberi katenda ndewu pakati pa

Wayawudi kila pahala pasi panu na viraa ndo mlongoziya
gwa shama shilii sha Wanazareti. 6 Kayi kajeriti kuyihalibisiya
numba nkulu ya kumluwira Mlungu, natwenga tumkamliti.
Tufiriti kumtoza kugenderana na malagaliru getu twaweni.
7 Kumbiti Lusiya, mkulu gwa majengeni, kingiriti pakati,
kamtoliti kwa likakala kulawa mmawoku getu. 8 Handa
pagumgambira msitaki gwakuwi kiza kulongolu kwaku,
Handa pagumkosiya gumweni guweza kuvimana vitwatira
vyoseri avi vyatumsitakiti kwa vyeni." 9 Na Wayawudi wajimira
shisoweru sha masitaka aga pawatakula handa goseri aga
gaweriti nakaka. 10 Su, mkulu gwa mkowa kamlekiziiti Paulu
katakuli. Nayomberi Paulu kalonga, "Nemelera kujiteteya
paulongolu paku panuvimana handa guwera mtoza gwa
maisi aga kwa vinja vivuwa. 11 Guweza kujiakishiya handa
nentu ndiri ya mashaka ligumba na mawili hera gapita
kwanjira pang'enditi kuguwira Yerusalemu. 12 Wayawudi
wamona ndiri panalitakuziyana na muntu yoseri wamona
ndiri panuwasongiziya wantu mnumba nkulu ya Mlungu, pota
munumba zya Milungu yawu. Pota pahala pingi kayi poseri
mlushi alu. 13 Pota waweza ndili kulanguziya mashitaka
wagalaviyiti kuusu neni. 14 Shanjimira paulongolu paku ndo
hashi. Neni numjimira Mlungu gwa wazewi wetu pandama
kugenderana na njira ilii yeni womberi wayishema shama
sha ufyangu. Njimira vitwatira vyoseri vyawalembiti muvintola
vya malagaliru ga Musa na muvintola vya wambuyi. 15 Neni
nulitumbira Mlungu, na womberi walitumbira ula vira, handa
wantu yawamfiriziya Mlungu na wantu yawamfiriziya ndiri
Mlungu, hawazyuki. 16 Hangu hangangamali mashaka goseri
kuwera na nfiru heri paulongolu pa Mlungu na palongolu
pa wantu. 17 "Pantamiti kutali kwa vinja vyamaha, mbuyiti
Yerusalemu su kuwajegera wantu wa lushi lwangu utanga
na kulaviya tambiku. 18 Shipindi neni paweriti nankutenda
aga su womberi wamoniti neni Mnumba nkulu ya Mlungu,
nweriti ntenditi kala vitwatira vya kulipunga. Panweriti
ndiri na lipinga lya wantu ama ndewu yoseri. 19 Kumbiti
kuweriti na Wayawudi wamonga kulawa kumkoa gwa Asiya,
hawa watakiwa kuwera panu paulongolu pakuwi na kulavia
masitaka gawu handa wana shoseri sha kunsitakira. 20 Ama,
guwaleki awa wawawera panu watakuli likosa lyawaliwoniti
kwaneni shipindi pang'olukiti paulongolu pashizyungu shawu
shikulu, 21 payiweri hera visoweru avi vyantakuliti pang'olukiti
paulongulu pawu, 'Mlungu kantozi ulaleru toziya ya kukolera
handa wahowiti hawazyukisiwi.'" 22 Panu, Felisi, yomberi
mweni kaweriti kayimana njira ayi weri, kahayilishiti kesi ayi.
Kawagambira, "Navinu hantozi kesi ayi shipindi Lusiya, mkulu
gwa wanjagila, pakiza panu." 23 Shakapanu kamwimiziya
mkulu gwa wanjagila kamtuli Paulu mshibetubetu, kumbiti
kaweri na ulekiziwu shiyasi na waganja wakuwi kotukuwabera
pawamupanana shakafira. 24 Pa mashaka madidini, Felisi
kiziti pamwera na mdala gwakuwi Drusila yomberi kiweriti
Myawudi. Kaamuiti Paulu wamjegi, kampikanira pakayowera
kuusu kumjimira Yesu Kristu. 25 Kumbiti shipindi Paulu
pakanjiti kuyowera kuusu shashimfiriziya Mlungu, kuusu
kulikolamlima na kuusu lishaka ya kutoza lyaliyiza. Felisi
katiriti na kulonga, "Vinu guweza kugenda, hanukushemi kayi
pampata lupenyu." 26 Shipindi shirashi kaweriti kankulitumba
handa Paulu kangamupiti shuma. Toziya ayi kamshemiti
Paulu mala kwa mala na kuyowera nayu. 27 Pa vinja miwili
avi, Porikiu Festu katoliti lupenyu lwa Felisi, kaweri mkulu
gwa mkowa. Toziya kafiriti kulijegelera kwa Wayawudi, Felisi
kamlekiti Paulu mshibetubetu.

25 Pa mashaka matatu kwingira kumkoa, Festu kalawiti
kaisariya kagenda Yerusalemu. 2 Watambika wakulu
pamwera na walongoziya wa Shiyawudi wampiti shisoweru
kuusu mashitaka gakaweriti naga Paulu. Wamluwiti
Festu. 3 Kawatenderi shitwatira shiheri kwa kumjega
Paulu Yerusalemu. Waweriti watenda mpangu wamlagi
pakawera mnjira. 4 Kumbiti Festu kankula "Paulu hakasigali
mshibetubetu kulii Kaisariya na neni hang'endi aku ulavinu.
5 Muwaleki walongu wenu wagendi haku pamwera naneni
wagalavii mashitaka gawu kuusu yomberi handa katenda
shoseri shidoda." 6 Festu katamiti nawu kwa shipindi
sha mashaka msheshi ama ligumba, shakapanu kawuya
Kaisariya. Shirawu yakuwi kalikala pa kutozera, kaamuwa
Paulu wamjegi pashizyungu. 7 Shipindi Paulu pakiziti,
Wayawudi waweriti walawa Yerusalemu wamzyengikiti wanjiti
kulaviya masitaka gavuwa geni waweziti ndiri kugalanguziya.
8 Kwa kujiteteya, Paulu katakuliti, "Neni ndenda ndiri likosa
lyoseri kuusu Malagaliru ga Wayawudi, pota kuusu numba
nkulu ya kumluwa Mlungu, pota kumhusu Kaisari." 9 Festu
kafiriti kulijegelera kwa Wayawudi na hangu kamkosiya
Paulu, "Hashi, gufira ng'endi Yerusalemu na aku wakakutozi
kulongolu kwaneni kuusu masitaka aga?" 10 Paulu kankula,
"Nankugoloka palongolu pa shizyungu sha Kaisari, na palaa
panu ndo nfiruwa kutozwa. Handa ntambu yaguvimana
mweni, nuwatendera ndiri Wayawudi vidoda vyoseri. 11 Su,
payiwera neni wera na likosa lyanfiruwa azabu ya kuhowa,
nduwa ndiri mundekiziyi azabu ayi. Kumbiti handa kwahera
unakaka pakati pamasitaka gawalaviyiti wantu awa, kwahera
yakaweza kuntula neni kwa womberi. Ng'enda kulongolu kwa
Kaisari!" 12 Su, pa Festu kuyowera na washawuli wakuwi,
kamgambira Paulu, "Gufira kugenda kwa Kaisari, su, gugendi
kwa Kaisari." 13 Pamberi pa mashaka gavuwa ndiri, Mtuwa
Agiripa na Beriniki wasokiti Kaisariya su kulaviya ligoya

lyawu kwa Festu. 14 Waweriti aku mashaka ng'o, Festu
kamgambira mfalumi masitaka ga Paulu, “Kwana muntu
yumu panu mweni Felisi kamtatiriti. 15 Pangenditi Yerusalemu
watambika wakulu wa numba ya Mlungu na wazewi wa
Shiyawudi wamsitakiti na kunduwa numtozi. 16 Kumbiti neni
ntakuliti handa shitiba shetu ndiri Warumi kumlaviya muntu
kaazibiwi pamberi pa msitakiwa hakeniliwoni na wasitaki
wakuwi shinaga ubaga na kumupa lupenu lwa kujiteteya
kuusu masitaka aga. 17 Su, pawasokiti panu, ngawalira ndiri,
su tuliwoniti pashizyungu shirawu yakuwi, himiziya muntu
ayu wamjegi. 18 Wasitaki wakuwi wagolokiti kumbiti walaviya
ndiri masitaka madoda handa ntambu yanweriti nankulolera.
19 Ira hera nweriti na likakatala nentu pamwera nayomberi
kuusu dini yawu na kuusu muntu yumu yawamshema
Yesu yomberi kahowiti, kumbiti Paulu kankukololera handa
kamkomu. 20 Neni maniti ndiri shakutenda kuusu shauli
ali. Su, numkosiyiti Paulu handa kafira ng'endi kushizyungu
Yerusalemu kulii kwaajili ya masitaka aga. 21 Kumbiti
Paulu kendereyiti kulongolu, kaluwa walekiziyi mshibetubetu
mpaka uwamuzi wa shitwatira ashi utendwi na Kaisari hangu
amuwiti katami mshibetubetu mpaka paweza kumjega kwa
Kaisari.” 22 Su, Agiripa kamgambira Festu, “Nfira kumpikinira
muntu ayu neni namweni, “Hagumpikiniri shirawu.” Festu
kamgambira 23 Hangu, shirawu yakuwi, Agiripa na Beriniki
wiziti kwa nemeleru pakati pamdamu gwa kuliwona waweriti
walikola na wakulu wa wanjagila na walongoziya wa lushi.
Festu kaamuwiti Paulu wamjegi mnumba. 24 Festu kalongiti,
“Mfalumi Agiripa na woseri wawaweriti panu pamwera
na twenga! Panu paulongolu penu kwana muntu yomberi
shipinga shoseri sha Wayawudi panu na Yerusalemu kulii
wanalamikiriti pawatenda umatu handa kafiruwa kayi ndiri
kuwera ukomu. 25 Kumbiti neni mona handa kaweriti katenda
ndiri shoseri shidoda ata kafiruwa wamupi azabu ya kumlaga.
Kumbiti Paulu mweni kendeleyiti kulongolu kwa Kaisari,
amuwiti wamjegi. 26 Kwa uwega waneni nahera visoweru
kamili vyeni weza kumlembera Kaisari kuusu yomberi. Ina
mana numjega panu palongolu penu na palongolu paku
mfalumi Agiripa, su pawamshunguziti kala, nwezi kuwera
na shakulemba. 27 Kwa mana iwezekana ndiri kumjega
mtatilwa pota kukanda likosa shinaga ubaga.”

26 Su, Agiripa kamgambira Paulu, “Guluusiwa kujiteteya.”
Panu Paulu kanyoshiti liwoku lyakuwi kujiteteya hangu.
2 Mtuwa Agiripa, nuliwona nana bahati lelu kujiteteya
panlongulu paku kuusu mashitaka goseri aga geni Wayawudi
waweriti watakula kuusu neni. 3 Asa toziya gumweni
gwenga ndo mwana malifa gwa ntambu za Wayawudi na
migogolu yawu, nukuluwa su gumpikiniri kwa uhepelera.
4 “Wayawudi wavimana shisoweru sha makaliru gangu
kwanjira uwananguta, mtambu yandamiti kwanjira kwanja
pakati pa isi yangu aku Yerusalemu. 5 Wavimana kwa
shipindi shitali, na waweza kupitawulira, handa pawafira,
handa kwanjira mwanzu ndamiti handa yumu gwa shipinga
shana siyasa ikalipa nentu mudini yetu, yani shipinga sha
Mafalisayu. 6 Na vinu na panu ntozwi toziya nulitumbira
kwayidi kulii kweni Mlungu kawalagiliti wambuyi wetu. 7
Lagilu ali ndo liraa lilii lyalitumbirwa na makabila lilongu na
mbili lya maisi getu, wankumtendera Mlungu kwa nakaka
paliwala na pashiru. Mtuwa mfalumi, Wayawudi wankunzitaki
toziya ya litumbiru ali! 8 Kwa shishi mwenga mwona tabu
nentu kujimira handa Mlungu kawazyukisiyaga yawahowiti?
9 Nakaka neni namweni njimiriti handa ndo lihengu lyangu
kutenda vitwatira vivuwa kulirema litawu lya Yesu gwa
Nazareti. 10 Shitwatira ashi ndo shantenditi aku Yerusalemu.
Neni namweni mpatiti uwezu kulawa kwa Watambika wakulu,
mpatiti kuwatula mushibetubetu wavua wa wantu wa Mlungu.
Nawomberi pawatozitwi kuwahowiziya, ngalambuziiti simbi
za kujimira. 11 Ntambu yimonga neni ng'enditi munumba za
Mlungu panagalira womberi wazibiwi, naneni panjera kwa
makakala wayigilangi njimiru yawu. Maya gangu gaweriti
makulu nentu kwawomberi ata ng'enditi kuwatabisiya mlushi
za patali. 12 “Kwa nfiru iraa ayi, ng'enditi Dameski shipindi
shimu, neni nweriti na utuwa na malagiliru kulawa kwa
Watambika Wakulu. 13 Mheshimiwa, shipindi panweriti mnjira,
saa sita paliwala, moniti uweru mkulu kuliku wa mshenji
pawuyaka kulawa kumpindi, uzyengeta neni na walii waweriti
wanamwanja wayangu. 14 Twawoseri twenga tuguwiti pasi,
naneni mpikanira liziwu ling'ambira kwa Shiebraniya, ‘Sauli,
Sauli! Kwa shishi gundenda? Gulitenda hera handa ng’ombi
yakaguma liteki fimbu ya mtuwa gwakuwi.” 15 Neni nkosiyiti,
“‘Gwee gwa gaa Mtuwa?’ Mtuwa kankula, ‘Neni ndo Yesu
mweni gwenga gwaguntabisiya. 16 Gwimuki vinu, gugoloki.
Nukulawira su nukutuli nakamu guweri ntumintumi gwangu.
Guwalanguziyi wantu wamonga vitwatira vyaguviwoniti lelu
na vilii vyeni vyankali hanukulanguziyi. 17 Hanukulopoziyi
na wantu wa Israeli na wantu wa Israeli na wantu wa
maisi gamonga geni neni nukulagiliri kwawomberi. 18
Hagugatumuliziyi masu gawu na kuwatenda womberi walawi
muluwindu na kwingira muwulangala, walawi mumakakala
ga Shetani na wamgalambukiri Mlungu su wapati ulekiziwu
wa vidoda vyawatenditi na wapati uhala pakati pawu kwa
walii yawapungitwi kwa njimiru yaiwera kwaneni.’” 19 “Hangu,
Mtuwa Agiripa weza ndiri kuweri mkaidi kwa mawonu aga
ga kumpindi. 20 Ila nyanjiti kubwera kwanja kwa wantu

wa Dameski, shakapanu kwa walii wa Yerusalemu na isi
yoseri ya Yudeya, na viraa kwa wantu wa maisi gamonga.
Nuwahimiziyiti wamgalambukiri Mlungu na kulangalira kwa
vitendu handa waleka vidoda vyawu vyawatenditi. 21 Toziya
ayi, Wayawudi wankamuliti paweriti Mnumba nkulu ya
Mlungu, wajeriti kunaga. 22 Kumbiti Mlungu kandangiti, na
avi mpaka mashaka ga lelu ngoloka ugangamala panavia
lulangaliru kwa woseri, wakulu na wadidini. Gatakula ndo galii
geni wambuyi na Musa watakuliti hagalawiri. 23 Yani kafiruwa
Kristu katabiki na kaweri gwa kwanja kuzyuka kulawa kwa
wahowiti, su wabweri handa uweru wa ulopoziya uwalangalira
vinu wantu woseri, Wayawudi na viraa wantu wawawera ndiri
wayawudi." 24 Paulu pakayiziti panu mukujiteteya kwakuwi,
Festu katakuliti kwa liziwu likulu, "Paulu! Gwana lukwali!
Kubetula kwaku kuvuwa kukujegera lukwali!" 25 Kumbiti
Paulu katakula, "Nahera lukwali mtuwa Festu. Shantakula
ndo nakaka hera. 26 Gwenga Mfalumi guvimana vitwatira
avi, hangu weza kuyowera pota lyoga palongolu paku.
Nahera shashatika handa malawiru aga gamanika kwakuwi
toziya shitwatira ashi shitendeka ndiri kwakulififa. 27 Mfalumi
Agiripa, hashi, gwana njimiru na wambuyi? Nuvimana handa
gujimira." 28 Agiripa kamwankula Paulu, "Mushipindi shididini
hera, hashi gulihola haguntendi nweri Mkristu?" 29 Paulu
kamwankula, "Nankumluwa Mlungu handa, kwa katepu ama
shipindi shitali, gwenga ndiri hera ila woseri yawampikinira
leru wapati kuwera ntambu yanwera neni, kumbiti pota
minyololu ayi." 30 Panu Mfalumi Agiripa, mkulu wa mkowa,
Beriniki na woseri walii wawaweriti pamwera nawomberi,
wagolokiti. 31 Pawawukiti kala, waligambiziyana, "Muntu ayu
katenda ndiri shoseri shashifiruwa azabu ya kumlaga ama
kutatirwa." 32 Yomberi Agiripa kamgambira Festu, "muntu
ayu kaweza kuyopolwa handa mekaweriti ndiri kakata lufaa
kwa Kaisari."

27 Pawaamuwiti kala twendereyiti na mwanja mpaka
Italiya, wamtuliti Paulu pamwera na watatirwa wanonga
pasi pa ulolera wa Yuliu yakaweriti mkulu gwa mashonta
pakati shipinga yawashishema "shipinga sha Augustu." 2
Tukweniti meli ya Adiramitu iweriti yangugenda na kupitira
bandali zimu za mkowa gwa Asiya, tuyanja mwanja.
Alisitariku, mwenikaya gwa Makedoniya kulawa Tesaloniki,
kaweriti pamwera natwenga. 3 Shirawu yakuwi tusulusiyi
nanga pakati pa bandali ya sidoni. Yuliu kamtendiriti
Paulu viheri kwa kumluusu kawawoni waganja wakuwi
na kumpanana nfiru zyakuwi. 4 Kulawa aku twendereyiti
na mwanja, kumbiti kuweriti na lihega liweriti lyankuvuma
kwa kanongola nentu kutuyizira kwa ulongolu, tupitiliti
uwega wa shisiwa sha kupiru kweni lihega liweriti livuwa
ndiri. 5 Shakapanu tulokiti bahali ya kilikiya na Pamfiliya,
tusulusiiti nanga Mura, lushi lya Lukiya. 6 Panu afisa ulii
kawoniti meli yimu ya Alekizandiriya yaiweriti yankugenda
Italiya, na hangu katukweniziya twingira mngati mwakuwi.
7 Tugenditi mpolimpoli kwa mashaka gavuwa na kwa
ntabiku tusokiti pakwegera na Kenidu. Toziya lihega liweriti
lyankali lyankutukoma, tupitira uwega wa kushana kushisiwa
sha Kireti, kugenda Salumoni. 8 Tupititi pambeku yakuwi
mpolimpoli kwa ntabika tuyingiriti pahali pawapashema
"Bandali nyanyi," pakwegera na lushi lwa Laseya. 9 Shipindi
shivuwa shipititi, na hata mashaka ga kulikala pota kuliya
gaweriti gaperiti kala. Vinu iweriti atali nentu kugenda na
meli. Su, Paulu kawayupiti moyu, 10 "Watuwa, nulihola
handa mwanja agu haguweri gwa ntabiku na kwa asala
ivuwa kwa memiziwu ya meli hera, ila viraa kwa makaliru
getu." 11 Kumbiti afisa ulii kakwegitwi nentu na maholu
ga nahoza na ga mweni kana meli kuliku galii gakatakuliti
Paulu. 12 Toziya bandali ayi iweriti ndiri pahala paherepa pa
kulivaga shipindi sha mbepu, wavuwa wafiriti kwendeleya na
mwanja, payiwezekana mpaka Foiniki. Foiniki ndo bandali ya
Kireti yaigenda kushana na kwaguzyeta mshenji na kusika
na kwaguzyeta mshenji, na aku mewawezi kulivaga shipindi
sha mbepu. 13 Su, lihega lyanyanyi lya kusi lyanjiti kuvuma,
nawomberi washeriti wapata lengu lyawu. Hangu wawusiya
nanga, wendesha meli pakwegera nentu na mpeku ya
Kireti. 14 Kumbiti katepu hera, lihega likalipa lishemwa
"Lihega lya kusika" liyanja kuvuma kulawa kushisiwa. 15
Lihega liikomiti meli ilii, na toziya tusinditi kulidiwira, tuyileka
ijegwijegwi na lihega ali. 16 Litanda limu lyalishemwa
Kauda litupingira shididini kwa liyega lilii, na patupititi kusika
mwakuwi tufauliti, iweriti kwa tabu, kusalimisha mtumbwi
gwa meli. 17 Wanamashi walii wagunikiti mtumbwi mngati,
shakapanu wayizyengetiziya meli ngoyi na kuitawa kwa
likakala. Watiriti kuwera mewawezi kugomuluwa pambeku
pa Siriti. Hangu wasulusiyiti matanga na kuyileka meli
ijegwijegwi na lihega. 18 Lipuga lyendereyiti kuvuma na
shirawu yakuwi wayanja kuyasa kunja shehena ya meli.
19 Lishaka lya tatu, wayanja viraa kuyasa mmashi vintu
vya meli kwa mawoku gawu weni. 20 Kwa shipindi sha
mashaka gatangala tuweza ndiri kuwona mshenji ama
ntondi, lipuga lyendereyiti kuvuma nentu, ata litumbiru lyoseri
lya kuponeka litupera. 21 Pa kulivaga shipindi shitali pota
kuliya shiboga, Paulu kagolokiti pakati pawu, katakula,
"Waheshimiwa, meyiweriti mbaka handa mungampikiniriti
na kuleka mwanja kulawa Kireti handa mngatenditi hangu
metushapili tabu ayi na asala zoseri azi. 22 Kumbiti vinu

nankuwaluweni muweri na moyu, kwahera hata yumu gwenu
mekahowiziyi ukomu wakuwi, meli hera ndo haiyagamili.
23 Toziya lishu ntumintumi gwa kumpindi gwa ulii Mlungu
mweni neni ndo gwakuwi na yomberi neni numguwira
kandawiliti, 24 kang'ambira, ‘Paulu, kotukutira! Mpaka
hagugoloki pawulongolu pa Kaisari, na Mlungu, kwa lusungu
lyakuwi kakutangi kwa kuwalopoziya woseri wawagenda
mwanja na gwenga.’ 25 Hangu, wahishimiwa, mulipanani
moyu! Toziya numjimira Mlungu kuweri hayiweri teratera
ntambu yawang'ambiriti. 26 Kumbiti ndo mpaka hatuyaswi
kumpeku kushisiwa tunga.” 27 Pashiru pa lishaka lya lilongu
na msheshi tuweriti twankukwegwa aku na aku mubahali
ya Adria. Pakwegera na pashiru nentu, washima mitumbwi
waliholiti kuwera wapakwegera na isi iyuma. 28 Hangu
wasakuliti utali wa bahari kwa kusulusiya lugoyi lwawatawiti
shintu shitopa, wapata utali wa mita malongu msheshi.
Shakapanu wapima kayi wapata mita malongu matatu.
29 Toziya ya kutila kugomuluwa mumatalawu, wasulusiyiti
nanga msheshi kumpeli kumeli, waluwa kushii kanongola. 30
Wanamashi wafiriti kushapira, na wasulusiyiti kala mtumbwi
mmashi, walipayira handa wagenda kusulusiya nanga uwega
wa kulongolu kwa meli. 31 Kumbiti Paulu kamgambiriti mkulu
gwa jeshi ulii na wanjagila wakuwi, “Handa wanamashi awa
hapeni wasigali mngati mwa mtumbwi, hapeni mlopoziwi.” 32
Panu wanjagila walii wazidumuliti ngoyi zyaziweriti zikolera
mtumbwi, waguleka gutolwi na mashi. 33 Pakwegera na
mandawira, Paulu kawahimiziyiti woseri walii shiboga “Kwa
mashaka lilongu na msheshi vinu muwera mumashashatiku
na pota kuliya, hamweni lii shintu shoseri. 34 Su, nuwaluwa
mlii shiboga toziya mshifira su muwezi kwendeleya kulikala.
Toziya ata viri yimu mumituwi yenu hapeni yagamiri” 35
Pakatakulita kala hangu, Paulu katoliti libumunda, kalonga
maya ga shi Mlungu pamberi pa woseri, kaumega, kanja
kuliya. 36 Panu woseri wapata moyu, na womberi vila waliya
shiboga. 37 Woseri waweriti wantu mia mbili na malongu saba
na sita mumeli. 38 Pa kila yumu kuliya shiboga sha kwikuta,
wapunguliti kutopa kwa meli kwa kuyasa viboga mubahari.
39 Pawushiiti, wanamashi wawezandiri kuyimana isi ilii. Ira
wawoniti guba yimu yana mpeku, Waamuwa kusulusiya
nanga aku handa payiwezikana. 40 Hangu wazidumuliti nanga
na kuzileka mubahari, na shipindi shiraa ashi waziyopola
ngoyi zaziweriti ziguyopa msukanu, shakapanu wagolosiya
tanga yimu palongolu kukola lihega, wagenditi kumpeku.
41 Kumbiti wasokiti pahali pena mikondu miwili ya bahari
iliwona, na meli igomuluwa. Seemu ya palongolu iweriti
imiruwa mumhanga pota kutikinyika. Seemu ya kumbeli
ya meli iyanjiti kumegeka vipandi vipandi kwa makomangu
ga likakala lya makupala. 42 Wanjagira wafiriti kuwalaga
watatirwa woseri kwa kutira handa wankusuga mpaka
kumbeku na kutoloka. 43 Kumbiti toziya afisa jeshi ulii kafiriti
kumlopoziya Paulu, kawaberiti nawatenda hangu. Kaamuliti
walii yawamana kusuga wakopoki kulawa mumeli na kusuga
mpaka kumpeku. 44 Na wamonga wayizi pawalikolilera
mumbawu ama muvipandi vya meli vyavimegikiti. Ndo
twenga ntambu yatusokiti nyanyi kumpeku.

28 Patusokiti kala nyanyi muisi iyuma, tuvimaniti kuwera
shisiwa shilii shishemitwi Malita. 2 Wenikaya wa
palii watutendiriti gaherepa nentu. Vula iweriti yankwanja
kutowa na kuweriti na mbepu, su wakoziyiti motu na
watushemeriti woseri twenga. 3 Paulu kasoliti shisanka
shididini sha mbawu na pakashituliti mumotu, toziya ya livuki
lya motu, njoka yakawera na usungu kalawiti mushisanka
shilii na kumnyengelera muliwoku lyakuwi. 4 Wenikaya wa
palii pawamuwoniti njoka ulii kalinyengelera muliwoku lya
Paulu, su waligambiziyana, “Muntu ayu kalagaga tembera
kalopoziwa kulawa mubahali, kuhowa hapeni kumleki
kalikali!” 5 Kumbiti Paulu kampuntiriti njoka ulii mumotu na
mweni katenduwitwi ndiri ata padidini. 6 Wantu waweriti
wankulolera mekatutumuki ama mekaguwi na kuhowa.
Kumbiti pakwoyera kwa shipindi shitangala na kwona
kwahera shoseri shashimlawiriti, womberi wagalamburiti
maholu gawu na kwanja kulonga kuwera yomberi ndo
mlungu. 7 Pakwegera na pahala palii paweriti na malambu
ga mkulu gwa shisiwa shilii yakashemitwi Publiu. Yomberi
katuwankiti na kututendera kwa moyu guherepa kwa shipindi
sha mashaka matatu. 8 Tati gwakuwi Publiu kagonjiti
mushitanda, yomberi kaweriti kapyupa na kupweka mwazi.
Paulu kingiriti mnumba su kamwoni na pakaluwa Mlungu,
katula mawoku pamlweri na kumponiziya. 9 Kulawirana
na shitwatira ashi, wantu woseri yawalikaliti mushisiwa
shilii, walii yawaweriti walweli su wiziti na waponiziwitwi. 10
Womberi watupananiti ligoya nentu, na twenga patuweriti kala
mumwanja kupitira mubahali, womberi watuliti mumtumbwi
vintu vivuwa vyatuvifiriti. 11 Pa miyezi mitatu twanjiti mwanja
kayi kwa meli yaigolokiti pashisiwa shilii toziya ya shipindi
sha mpepu. Meli ayi iweriti ya Alekizandiriya iweriti na alama
ya milungu mawira yawashemwa Kasita na Polukisi. 12
Patusokiti mlushi lwa Sirakusi, tulikaliti aku kwa mashaka
matatu. 13 Kulawa kulii tugenditi pampeku pa bahari na
tusokiti mlushi lwa Regiu. Lishaka lyalifatiti lyega lyalihera
makakala lyanjiti kuvuma kulawa kusika, na kwa mwanja gwa
mashaka mawili tusokiti mlushi lwa Potioli. 14 Aku tuwawoniti
walongu yawatushemiriti tulikali pamuhera nawomberi kwa

lijuwa limu. Su twendereyiti na mwanja mpaka tusokiti
Rumi. **15** Walongu wa aku Rumi pawapatiti visoweru vyetu,
womberi wiziti kulisoku lya Apiu na pahala papashemwa
“mikahawa mitatu” kutwanka. Paulu pakawawoniti, yomberi
kalongiti mayagashii Mlungu, su shitwatira ashi shimtenditi
kaweriti na moyu. **16** Patusokiti Rumi, Paulu wamlekeziyiti
kulikala gweka yakuwi pakawera na mnjagira yumu gwa
kumlolera. **17** Pa mashaka matatu, Paulu kawashemiti
pamuhera wakulu wa Shiyawudi. Pawajojinikiti kala, yomberi
kawagambiriti, “Walongu wangu, tembera neni nuwatenda
ndiri shitwatira shoseri wantu wetu ama vitiba vya watati wetu
kumbiti nkamulitwi aku Yerusalemu na kutulwa mumawoku
mwa Warumi. **18** Pawankosiyiti kala na kuwona nahera
shidoda shoseri, womberi wafiriti kulekeziya. **19** Kumbiti
Wayawudi wamonga walemiti shitwatira ashi, neni nazimika
kukata lufaa kwa Kaisari tembera neni nweriti ndiri na
shoseri sha kuwasitaki wantu wa lushi lwangu. **20** Toziya
ayi nduwa kuliwona na kuyowera na mwenga, mana
ndawalirwa minyololu ayi toziya ya litumbiru lilii lya Israeli.”
21 Womberi wamwankula, “Twenga tuwanka ndiri luhamba
lwoseri kulawa Yudeya kuusu gwenga, ama kwahera mlongu
yoseri yakiziti panu na kulaviya shisoweru ama kutakula
shoseri shidoda kuusu gwenga. **22** Kumbiti metufiri kupikinira
kulawa kwaku shilii shaguhola toziya tuvimana kuwera kila
pahala wantu wankutakulira madoda kuusu womberi.” **23**
Su pawapangiti lishaka lya kuliwona na womberi, wantu
wavuwa wiziti kwanjira mandawira mpaka pamihi Paulu
kawagambiriti vitwatira vivuwa na kulaviya ukapitawu kuusu
Ufalumi wa Mlungu. Yomberi kajeriti kuwatenda wajimiri
shisoweru kuusu Yesu kulawa Mumalagaliru ga Musa na
malembu ga wambuyi wa Mlungu. **24** Wamonga wawu
wajimiriti shisoweru shakuwi kumbiti wamonga wajimira
ndiri. **25** Su womberi wajimilirana ndiri, na pawayanjiti
kuwuka, Paulu katakuliti shitwatira shimu, “Rohu Mnanagala
katakuliti nakaka na watati wenu palii kupitira Isaya mbuyi
gwa Mlungu, **26** Pakalongiti, ‘Gugendi kwa wantu awa
na gukawagambiri, kupikinira hampikiniri, kumbiti hapeni
mwerewi, kulola hamloli, kumbiti hapeni mwoni. **27** Toziya
myoyu ya wantu awa iwera ikamala, na makutu gawu
gadiwa womberi wawona ndiri. Pamonga womberi mewaloli
kwa masu gawu na mewapikaniri kwa makutu gawu,
mewavimani kwa myoyu yawu na mewang'alambukiri, na
neni meniwaponiziyi.’” **28** “Su neni nfira mwenga muvimani
kuwera ulopoziya wa Mlungu ujegwa kwa wantu yawawera
ndiri Wayawudi na womberi hawapikiniri!” **29** Na yomberi
pakatakuliti kala visoweru avi, Wayawudi wawuka pawawera
na visoweru mumyoyu mwawu. **30** Kwa shipindi sha vinja
viwili vyoseri Paulu kalikaliti kulaa pakaya pakapangiti mweni,
kaweriti kankuwashemera woseri yawasokiti kumulamsiya.
31 Kwa ugangamala na pota na lyoga yomberi kaweriti
kankuwubwera Ufalumi wa Mlungu na kufunda kuusu Mtuwa
Yesu Kristu.

Warumi

1 Neni Paulu mmanda gwa Kristu Yesu, Mlungu kansyaguliti
neni weri ntumintumi na yakanshemiti mbweri Shisoweru
shakuwi Shiwagira. **2** Shisoweru Shiwagira ashi ndo
shilii Mlungu shakawalagiliti kala wantu wakuwi kupitira
wambuyi wakuwi Mumalembu Mananagala. **3** Shisoweru
Shiwagira ashi shimuyowelera Mwana gwakuwi, Mtuwa
gwetu Yesu Kristu, munshimba kayiwukiti muwukowu wa
Dawudi. **4** Kumbiti Rohu Mnanagala kamlanguziyiti Yesu
Kristu Mtuwa gwetu kawonikaniti kuwera Mwana gwa
Mlungu kana makakala pakamzyukisiyiti. **5** Kupitira mweni,
Mlungu kamupananiti neni manemu ga kuwera ntumintumi
gwa Kristu, su nuwalongoziyi wantu wa isi zoseri wajimili
kulawirana na njimiru. **6** Na mwenga viraa yamuwera Rumi,
mwenga Mlungu yakawashemiti muweri wantu wakuwi Yesu
Kristu. **7** Su nuwalembilera mwawoseri mwenga yamulikala
Rumi, ndoweni Mlungu yakawafira na yakawashemiti muweri
wantu wakuwi. Manemu na ponga ga Tati gwetu Mlungu na
Mtuwa gwetu Yesu Kristu gaweri pamuhera na mwenga.
8 Pamberi pa goseri, neni nonga mayagashii kwa Mlungu
gwangu kupitira Yesu Kristu kwa mwawoseri mwenga, toziya
wantu wa pasipanu poseri wapikinira kuusu njimiru yenu.
9 Mlungu yanumtendera kwa moyu gwangu gwoseri kwa
kushibwera Shisoweru Shiwagira sha Mwana gwakuwi, ndo
mkapitawu gwangu kwa shilii shantakula kuwera sha nakaka.
Mlungu kavimana kuwera nuwahola mwenga **10** mashaka
goseri nsali. Numuluwa Mlungu pakafira mweni kampanani
lupenyu lwa kuwatyangira mwenga vinu. **11** Toziya nfira nentu
kuwawona su mpati kuwapanana mafupu yagalawa kwa Rohu
Mnanagala, gagatenda muweri mgangamala. **12** Shantakula
ndo ashi, yanamana kuwera twoseri hatutangani, njimiru
yenu hayinkamaziyi neni na njimiru yaneni hayiwakamaziyi
mwenga. **13** Waganja wangu, nfira muvimani kuwera mala
zivuwa nfiriti kuwatyangirani mwenga, kumbiti kuweriti na
shintu shashineweleriti kutenda hangu. Nfira mpati mota
nkulu neni weri pakati pa mwenga ntambu yampatiti pakati pa
wantu wamonga yawawera Wayawudi ndiri. **14** Nana uwanda
wa kutenda kwa wantu woseri yawawera Wayawudi na wantu
yawawera ndiri Wayawudi, viraa kwa wantu yawawera na
luhala pamuhera na wantu yawahera luhala. **15** Toziya ayi,
nfira nentu kubwera Shisoweru Shiwagira kwa mwenga viraa
yamulikala Rumi. **16** Mona ndiri soni kubwera Shisoweru
Shiwagira, toziya geni ndo makakala ga Mlungu kuwalopoziya
wantu woseri yawawera na njimiru, kwanja Wayawudi
shakapanu viraa kwa wantu yawawera Wayawudi ndiri. **17**
Toziya Shisoweru Shiwagira shimlanguziya Mlungu ntambu
yakawajimira wantu waweri waheri kulongolu kwakuwi.
Shitwatira ashi shitendeka kwa njimiru kwanjira lishaka
lya kwanja mpaka upeleru. Ntambu Malembu Mananagala
galembitwi, “Muntu yakamfiriziya Mlungu, hakalikali kwa
njimiru.” **18** Maya ga Mlungu gagubutulwa kulawa kumpindi
kuusu vidoda na ukondola wa wantu ndoweni kwa
njira zyawu zidoda zilema unakaka naumanikana. **19**
Mlungu hakawakomangi womberi, toziya goseri yagaweza
kumanikana kwa Mlungu ga paweru, Mlungu mweni
kagatenda gaweri paweru kwa womberi. **20** Kwanjira Mlungu
pakawumbiti pasipanu, zyumi zyakuwi na uwezu wakuwi wa
mashaka goseri na umlungu wakuwi, tembera viwoneka
ndiri kwa masu, womberi wavimaniti vintu vyakavinyawiti
Mlungu. Su wantu hapeni waweri na shipayiru. **(aïdios
g126)** **21** Womberi wammana Mlungu, kumbiti wampananiti
ndiri ligoya lyalifiruwa ama kulonga mayagashii, kumbiti
maholu gawu gawera gapotoka na mahala gawu gamema
luwindu. **22** Womberi walonga wawera na luhala kumbiti ndo
wazyigizyigi. **23** Wagalambuziyiti ukwisa wa Mlungu yakalikala
mashaka goseri na womberi wafatiti ukwisa wa vinyagu
vyavinyawa mfanu gwa muntu yakahowa ama wampongu
ama wankanyama ama vigongolu yavikwawakwawa. **24**
Su Mlungu kawaleka womberi watendi vitwatira vidoda
vya lumata lya myoyu yawu na kulitenderana vitwatira
vya soni munshimba zyawu. **25** Womberi wawugalambula
unakaka kuusu Mlungu kwa upayira, su waviguwira na
kuvitendera vilii Mlungu vyakaviwumbiti pa mweni yakaumba,
ndomweni kafiruwa kukwiswa mashaka goseri! Yina haa. **(aiōn
g165)** **26** Toziya womberi watenda hangu, Mlungu kawaleka
watendi vitwatira vya soni. Ata wadala waleka kuliwona
na wapalu na waligonjeka weni kwa weni. **27** Ntambu
iraayi na wapalu, waleka kuliwona na wadala, waligonjeka
weni kwa weni na walitenderana vitwatira vya soni, su
malawiranu gakuwi walijegera weni azabu yayilawirana
kwa vitendu vyawu vidoda vyawavitenda. **28** Toziya wantu
awa mumaholu gawu walemiti kummana Mlungu, Mlungu
kawaleka mumaholu gawu gapotoka, watenda galii ndogeni
gafiruwa ndiri kutendwa. **29** Wamema ntambu zyoseri zya
udoda na zuluma na lwaliya na ufisadi na weya na ulagaji
na ndewu na upayira na nfiru idoda. Womberi wasengenya
30 na kulitakulirana udoda weni kwa weni, womberi ndo
wantu yawamkalaziya Mlungu na womberi ndo wafizuli
na yawawera na shibuli na kuliona na kutenda madoda
na yawajimira ndiri walera wawu. **31** Womberi wahera
nfiru, watenda ndiri vilii vyawalagiliti na wahera uheri ama
lusungu kwa wamonga. **32** Wavimana kuwera Malagaliru
ga Mlungu galonga kuwera wantu yawalikala ntambu ayi,

wafiruwa kuhowa. Hera ndiri kwa womberi kwendeleya
kutenda vitwatira avi, kumbiti wajimilirana na wamonga
yawatenda vitwatira avi.

2 Ganja gwangu, hashi gwenga gwankuwatoza wamonga?
Gwenga nakamu hapeni gujiteteyi, ata handa gwenga
gwagaa, toziya paguwatoza wamonga, shakapanu gwenga
gutenda vitwatira viraa vilii vyawatenda womberi, su gulitoza
gumweni. 2 Tuvimana kuwera utoza wa Mlungu kwa wantu
yawatenda vitwatira gambira avi, ndo ugoloka panakaka. 3
Kumbiti gwenga ganja gwangu yaguwatoza wantu yawatenda
vitwatira gambira yaguvitenda gwenga, hashi, gwenga
gulihola kuwera hapeni gupati utoza wa Mlungu? 4 Ama
guzarawu lusungu lwakuwi lukulu, ustaimilivu wakuwi na
uhepera wakuwi? Nakaka guvimana kuwera Mlungu ndo
muheri, toziya yomberi kankujera kukulongoziya guleki
vidoda vyagutenda. 5 Kumbiti gwenga gwana ukamala
na ukayidi wa moyu, su gwankulinyawira azabu gumweni
kwa lishaka lilii lya maya ga Mlungu na utoza wa uheri
wakuwi haugubutulwi. 6 Lishaka ali Mlungu hakamlipi kila
muntu kugenderana na matendu gakuwi. 7 Wantu walii
yawatenda gaherepa na kusakula ukwisa na ligoya lya
Mlungu na kotu kuhowa, Mlungu hakawapanani ukomu wa
mashaka goseri. **(aiōnios g166)** 8 Kumbiti wantu wamonga
yawawera wabinafsi, yawalema vitwatira viheri na kutenda
vitwatira vidoda, Mlungu hakawamiminiri maya gakuwi.
9 Hakuweri na ntabika pamuhera na utama kwa wantu
woseri yawatenda vidoda. Haviwapati Wayawudi huti na
shakapanu kwa wantu yawawera ndiri Wayawudi viraa.
10 Kumbiti Mlungu hakawapanani ukwisa na ligoya na
ponga kwa wantu woseri yawatenda maheri, kwa Wayawudi
kwanja na viraa kwa wantu yawawera ndiri Wayawudi.
11 Toziya Mlungu hakamtozi kila muntu teratera pota
na kubagula. 12 Wantu yawawera Wayawudi ndiri, walii
yawahera Malagaliru ga Musa, womberi watenda vidoda
na hawagamili pota na Lilagaliru. Wayawudi wawera na
Lilagaliru, womberi watenda vidoda, su hawatozwi kwa
Lilagaliru. 13 Toziya ndiri yawapikanira Malagaliru kuwera ndo
wamfiriziya Mlungu, kumbiti woseri yawagajimira Malagaliru
ndo wamfiriziya Mlungu. 14 Wantu yawawera Wayawudi ndiri
wahera Malagaliru ga Musa, kumbiti womberi pawatenda vilii
vyavilagalirwa Mumalagaliru ga Musa, su womberi wawera
malagaliru gawu weni, ata womberi pawahera Malagaliru ga
Musa. 15 Mgenderanu gwawu gulanguziya kuwera Malagaliru
galembwa mumyoyu mwawu. Myoyu yawu viraa ilanguziya
kuwera shitwatila ashi ndo shanakaka, toziya maholu gawu
mala zivuwa gawatoza na mala zimonga gawalolera. 16 Su
kulawirana na Shisoweru Shiwagira shanushibwera, ndo
ntambu hayiweri mulishaka Mlungu pakatoza vitwatira vya
ubada vya wantu kupitira Yesu Kristu. 17 Ntambu gaa kuusu
gwenga? Gumweni gulishema Myawudi, gulitumbira Lilagaliru
lya Musa na gulitumbira kuwera gwa Mlungu, 18 gushimana
shakafira Mlungu gutendi na gulifunditi Mulilagaliru kusyagula
shitwatira shiheri. 19 Gwenga gwana unakaka kuwera gwa
mlonguziya gwa lwisi na guwera ulangala kwa wantu woseri
yawawera muluwindu, 20 guwera mfunda gwa wazyigizyigi
na yawahera mahala. Gwana unakaka kuwera Mulilagaliru
lya Musa gwana mfanu gwa mahala gakamilika. 21 Su
gwenga guwafunda wamonga, iwera hashi gulifunda ndiri
gumweni? Guwabwelera wamonga nawiwa, kumbiti gumweni
gwiwa. 22 Gulonga, “Namtenda uhumba,” kumbiti gumweni
gwankutenda uhumba. Guvikalalira vinyagu, kumbiti gwenga
gulitulira ulunda kwa kwiwa mnumba zya vinyagu. 23
Gwenga gulitumbira gwana Lilagaliru lya Mlungu, kumbiti
gumzarawu Mlungu kwa kugalema Malagaliru gakuwi.
24 Malembu Mananagala galembwa, “Toziya ya mwenga
Wayawudi, wantu yawawera Wayawudi ndiri waligilanga
litawu lya Mlungu.” 25 Handa pamulijimila Lilagaliru lya
Musa, kwingiziwa jandu kwamwenga hakuweri na mana,
kumbiti pamjimila ndiri Lilagaliru lya Musa mbaka memleki
kwingira jandu. 26 Handa muntu yakawera ndiri Myawudi,
ndomweni kashemitwi kayingiziwitwi ndiri jandu, pakalijimira
lyalifiruwa Mulilagaliru lya Musa, Mlungu hakamuholi kuwera
kayingiziwa jandu. 27 Wantu yawawera Wayawudi ndiri,
hawakutozi gwenga Myawudi toziya gulilema Lilagaliru lya
Musa, ata paguwera na malembu ga Lilagaliru lya Musa
na gwingiziwa jandu, kumbiti womberi walijimira Lilagaliru
lya Musa, ata pawawayingiziwitwi ndiri jandu. 28 Huti ndiri
kila muntu yakawoneka kwa masu kuwera Muyawudi ndo
Muyawudi gwanakaka, ama muntu hapeni kaweri Muyawudi
gwanakaka toziya kingiziwa jandu. 29 Myawudi gwanakaka
ndo ulii yakaweriti Myawudi mngati, ndomweni yakayingiziwa
jandu mumoyu na ali ndo lihengu lya Rohu gwa Mlungu,
ndo shitwatila ndiri sha malembu ga Lilagaliru. Muntu gwa
ntambu ayi kapananitwi uzyumi, kulawa ndiri kwa wantu
kumbiti kulawa kwa Mlungu.

3 Su Myawudi kana shishi shongeleka kuliku wamonga?
Ama kwingira jandu kwana mota gaa? 2 Yina, kwana
mota zivuwa! Mlungu kawapananiti huti Wayawudi ujumbi
wakuwi. 3 Kumbiti hashiweri ashi handa wamu wawu
waweriti ndiri wajimirika, hashi, shitwatira ashi hashiwusiyi
ujimirika wa Mlungu? 4 Ndala! Mlungu hakasigali gwa
nakaka mashaka goseri, tembera wantu woseri wawera

wapaya. Malembu Mananagala galembwa, “Kila paguyowera,
visoweru vyaku vyavimfiriziya Mlungu, hagukanki masitaka
gaku mushizyungu.” 5 Kumbiti payiwera vidoda vyetu
vilanguziya kuwera Mlungu kankutenda kwa uheri, su
hatulongi kuwera Mlungu kapata ndiri uheri pakatwazibu?
Neni nankutakula shimuntu. 6 Ndala! Meyiweri hangu, hashi
Mlungu mekawezi kutoza pasipanu? 7 Pamonga hagulongi,
payiwera neni namwaminika ndiri, wankumlanguziya Mlungu
kuwera mwaminika nentu na kumpanana ukwisa, su
mentakiwiti ndiri kutozwa kuwera gambira muntu yakana
vidoda! 8 Sawa na kulonga, “Tutendi vidoda su tupati
viheri!” Wantu wamonga watuhigilanga kwa kutupayira
handa tufunda ntambu ayi. Womberi hawatozwi ntambu
yawafiruwa. 9 “Hashi, tulongi kuwera Wayawudi ndo waheri
kuliku wantu yawawera ndiri Wayawudi? Ndala! Nanguziya
kala kuwera Wayawudi pamuhera na wantu yawawera ndiri
Wayawudi, woseri walongoziwa na vidoda.” 10 Ntambu
Malembu Mananagala galembwa, “Kwahera ata muntu
yumu yakawera muheri kulongolu kwa Mlungu, 11 Kwahera
muntu yakavimana ama ndomweni yakamsakula Mlungu.
12 Woseri wapotoka, woseri wakosa, kwahera yakatenda
viheri, kwahera ata muntu yumu. 13 Makulamiru gawu
gawera gambira lipumba lyalupalahera, milimi yawu yimema
upayira, na mumilomu mwawu mlawa visoweru vyavilifana
gambira usungu wa njoka. 14 Visoweru vyawu vimema
virapu vikalipa. 15 Magulu gawu gakanongola kulaga, 16
Poseri pawagenda, womberi waleka ntabika na uharibisiya.
17 Womberi wayimana ndiri njira ya ponga, 18 Wamtira ndiri
Mlungu.” 19 Vinu tuvimana kuwera kila shintu Mulilagaliru lya
Musa, shiwawusu wantu woseri yawawera pasi pa Lilagaliru
lya Musa, su kuwanyamaziya wantu woseri na kutenda
pasipanu poseri paweri pa utoza wa Mlungu. 20 Toziya
kwahera muntu yoseri yakajimirwa kuwera muheri kulongolu
kwa Mlungu kwa kutenda shashilagalirwa Mumalagaliru ga
Musa. Lihengu lya Lilagaliru lya Musa ndo kutulanguziya
hera twenga handa twana vidoda. 21 Kumbiti vinu, Mlungu
yakatutenda twenga tuweri waheri kulongolu kwakuwi pota
lilagaliru lya Musa. Lilagaliru lya Musa na malembu ga
wambuyi wa Mlungu galaviya ukapitawu mushitwatira ashi. 22
Mlungu kawajimira wantu kuwera waheri kulongolu kwakuwi
kupitira njimiru yawu kwa Yesu Kristu. Mlungu katendaga
hangu kwa woseri yawamjimira Kristu, toziya kwahera
ubagula woseri. 23 Wantu woseri watenda vidoda na wapatali
na ukwisa wa Mlungu. 24 Kumbiti kwa lifupu lya manemu
ga Mlungu, wantu woseri wamfiriziya Mlungu kwa njira ya
Yesu Kristu yakawakombola. 25 Mlungu kamlaviyiti Yesu,
su kwa mwazi gwakuwi kaweri njira ya kuwalekiziya wantu
vidoda vyawu kwa njimiru yawu kwakuwi. Mlungu katenditi
hangu su kapati kulanguziya kuwera mweni ndo muheri.
Pamakashu Mlungu kaweriti muhepelera pota na kulishera
vidoda vya wantu. 26 Kwa njira ayi Mlungu kalanguziya
kuwera mweni ndo muheri vinu na kamtenda muntu yoseri
yakamjimira Yesu, kaweri muheri kulongolu kwakuwi. 27
Hashi, tuweza kulitumbira kwantambu gaa? Ndala! Hashi,
tulitumbira shishi? Hashi, tuweza kulitumbira mahengu getu?
Ndala! Twenga tulopoziwa kwa njimiru. 28 Toziya Mlungu
kamtenda muntu kuwera muheri kulongolu kwakuwi kwa
njimiru. Mlungu kawatenditi ndiri hangu toziya wankutenda
shilii shashilagalirwa Mumalagaliru. 29 Hashi, Mlungu ndo
Mlungu gwa Wayawudi hera, ama viraa gwa wantu yawawera
ndiri Wayawudi? Yina, Mlungu ndo gwa wantu yawawera
ndiri Wayawudi viraa. 30 Mlungu ndo yumu na yomberi
hakawatendi Wayawudi kuwera waheri kulongolu kwakuwi
kwa njimiru yawu na hakawatendi wantu yawawera ndiri
Wayawudi kuwera waheri kulongolu kwakuwi kwa njimiru
yawu viraa. 31 Hashi, twankuitendera njimiru kugaleka
Malagaliru? Ndala, kumbiti twankugajimira malagaliru gaweri
na makakala nentu.

4 Su twenga tutakuli hashi kuusu Aburahamu mbuyi
gwetu? 2 Handa Aburahamu katenditwi kamfiriziyi Mlungu
kulawirana na vitwatira vyakatenditi, su yomberi kana shintu
sha kulitumbira, kumbiti kulongolu ndiri kwa Mlungu. 3
Toziya Mumalembu Mananagala galembwa, “Aburahamu
kamjimiriti Mlungu, Mlungu kumtenda muheri kulongolu
kwakuwi toziya ya njimiru yakuwi.” 4 Muntu yakatenda
lihengu wamupa shibenamgongu, shibenamgongu shakuwi
lifupu ndiri, kumbiti ndo shintu shakafiruwa kupananwa. 5
Wantu woseri yawalitumbira munjimiru, walitumbira ndiri
matendu, kumbiti wamjimiri Mlungu yakawalekiziya vidoda,
su Mlungu kawona njimiru ya wantu awa na kuwatenda
waweri waheri kulongolu kwakuwi. 6 Na Dawudi katakuliti
hangu kuusu nemeleru ya muntu ulii, Mlungu kamtenda
kuwera muheri kulongolu kwakuwi pota kugashera matendu
gakuwi. 7 “Mbaka walii yawalegiziwitwi vidoda vyawu, walii
vidoda vyawu viwusilirwa! 8 Mbaka muntu ulii, Mtuwa
hapeni kawalangi vidoda vyakuwi.” 9 Hashi, matekeleru
gakalongiti Dawudi kuusu wantu yawayingiziyitwi jandu
hera? Ndala! Shitwatira ashi shiwawusu viraa wantu woseri
yawayingiziyitwi ndiri jandu. Kwatwenga tusomiti mumalembu
Mananagala, “Aburahamu kamjimiriti Mlungu na toziya ya
njimiru yakuwi, Mlungu kamtenda kaweri muheri kulongolu
kwakuwi.” 10 Hashi, Aburahamu kajimiritwi pamberi pa
kwingiziwa jandu, ama pakingiziwitwi kala jandu? Yomberi

kajimiritwi pamberi pa kwingiziwa jandu. 11 Aburahamu
kingizitwi jandu shakapanu, na kwingiziwa jandu aku kuweriti
lilangaliru lya kulanguziya Mlungu kamtenditi kuwera muheri
kulongolu kwakuwi toziya ya njimiru yakuwi yakaweriti nayu
pamberi pa kwingiziwa jandu. Su Aburahamu kawera tati
gwa shirohu kwa wantu woseri yawamjimira Mlungu na
yawatenditwi na Mlungu kuwera waheri kulongolu kwakuwi
ata weni pawayingiziwitwi ndiri jandu. 12 Vilaa yomberi ndo
tati gwa wantu woseri yawayingiziwitwi jandu, ndoweni walii
yawayingiziwitwi ndiri jandu hera, kumbiti walii yawafata
njimiru ilii yakaweriti nayu tati gwetu gwa shirohu Aburahamu
pamberi pa kwingiziwa jandu. 13 Mlungu pakamlagiliti
Aburahamu na shileri shakuwi kuwera pasipanu meiweri
pawu, su mweni katenditi, toziya ndiri ya Aburahamu kujimira
Lilagaliru kumbiti toziya yomberi kajimiriti na katenditwi na
Mlungu kuwera muheri kulongolu kwakuwi kwa njimiru. 14
Handa shilii shakalagiliti Mlungu shiwera sha wantu walii
yawajimira Lilagaliru, su njimiru hapeni iweri shintu na
kwakalagiliti Mlungu hakuweri kwahera mana. 15 Malagaliru
gajega maya ga Mlungu, kumbiti handa kwahera malagaliru,
hapeni kuweri na vidoda. 16 Su lagilu lilawirana na njimiru,
viraa lilawirana na manemu ga Mlungu kwa mbereka zyoseri
zya Aburahamu, kwa wantu ndiri walii yawajimira lilagaliru
kumbiti viraa kwa wantu walii yawajimira ntambu pakatenditi
Aburahamu, toziya Aburahamu ndo tati gwa twoseri twenga.
17 Malembu Mananagala ntambu yagalonga, “Nukutenda
guweri tati gwa isi zivuwa.” Yomberi ndo tati gwetu kulongolu
kwa Mlungu, ndomweni Aburahamu yakamjimira Mlungu
yakawapananiti ukomu walii yawahowiti na amuli zyakuwi
muvitwatira vyaviweriti ndiri, su viwera. 18 Aburahamu
kajimiriti na kulitumbira, ata pakuweriti kwahera toziya
ya kulitumbira, su kawera “Tati gwa isi zivuwa,” ntambu
Malembu Mananagala galembwa, “Mbereka yaku hayiweri
shivuwa gambira ntondu.” 19 Yomberi kaweriti mgogolu gwa
umuli gwa vinja miya hangu, kumbiti njimiru yakuwi izotopa
ndiri, tembera kavimani kuwera hapeni kapati mwana, viraa
vilii mdala gwakuwi Sara kaweriti mpendi. 20 Aburahamu
kalekiti ndiri kujimira lagilu ya Mlungu, njimiru yakuwi imemiti
makakala na kamupananiti ukwisa Mlungu. 21 Kavimaniti
nakaka kuwera Mlungu kaweza kutenda shilii shakalagiliti.
22 Ndo mana Aburahamu, kupitira njimiru, “katenditwi na
Mlungu kuwera muheri kulongolu kwakuwi.” 23 Payitakulwa,
“Yomberi katenditwi kuwera muheri kulongolu kwa Mlungu.”
Itakulwa ndiri kwa gweka yakuwi. 24 Womberi watulembiliriti
na twenga viraa yatutenditwi kuwera waheri, tumjimira
Mlungu yakamzyukusiyiti Mtuwa gwetu Yesu. 25 Toziya ya
vidoda vyatwenga, kalaviriyitwi kahowi na kazyukisiyitwi, su
katutendi tuweri waheri kulongolu kwa Mlungu.

5 Su vinu tutendwa kuwera waheri kulongolu kwa Mlungu
kupitira njimiru, su twanayi ponga pamuhera na Mlungu
kupitira Mtuwa gwetu Yesu Kristu. 2 Yomberi katujega
twenga kupitira njimiru muntambu ayi ya manemu ga Mlungu,
ndo twenga vinu tulikala. Su twenga tunemelera litumbiru
lyatutenda pamuhera ukwisa wa Mlungu. 3 Viraa twenga
tunemelera ntabika zya twenga, toziya twenga tuvimana
kuwera ntabika ijega uhepelera, 4 na uhepelera ujega
unakaka kwa Mlungu na unakaka ujega litumbiru. 5 Litumbiru
ali liweza ndiri kutuzyanga, toziya Mlungu katupananiti kala
mafiliru gakuwi mumyoyu mwa twenga kwa njira ya Rohu
Mnanagala, ndo yakawera lifupu lya Mlungu kwa twenga. 6
Patuweriti twahera muntu gwakututanga kulawa muvidoda,
shipindi shilii Kristu kahowiti kwa wantu yawatenditi vidoda.
7 Shitwatira shikamala kwa muntu yoseri kuhowa kwa muntu
muheri. Pamonga muntu kaweza kujera kuhowa kwa muntu
kaherepa. 8 Kumbiti Mlungu katulanguziya twenga ntambu
yakatufira nentu, toziya shipindi patuweriti twankali twana
vidoda, Kristu kahowiti kwajili ya twenga! 9 Kwa mwazi
gwakuwi twenga watutenda tumfiriziyi Mlungu, ganakaka
nentu kuwera hakatulopoziyi twenga kupitira yomberi kulawa
mumaya ga Mlungu! 10 Patuweriti wangondu wa Mlungu,
kumbiti yomberi katukolaniziya mawoku kupitira kuhowa kwa
Mwana gwakuwi. Vinu tukolaniziwa mawoku na Mlungu,
ganakaka nentu kuwera hatulopoziwi kupitira makaliru ga
Kristu! 11 Kumbiti aga ndiri hera, twenga tunemelera toziya
ya shilii shakatenditi Mlungu kupitira Mtuwa gwetu Yesu
Kristu, ndomweni vinu katukolaniziya mawoku na Mlungu. 12
Vidoda viziti pasipanu kupitira muntu yumu Adamu na vidoda
vyakuwi vitenditi wantu wahowi. Malawiranu gakuwi, kuhowa
kueneyiti kwa wantu woseri toziya woseri watenditi vidoda. 13
Kuweriti na vidoda pasipanu pamberi pa Malagaliru kuwera,
kumbiti vidoda vitulitwi ndiri mumaholu pota malagaliru. 14
Kumbiti kwanjira shipindi sha Adamu mpaka shipindi sha
Musa, kuhowa kuwakolitimlima wantu woseri yawalikala,
ata kwa wantu woseri yawatenditi ndiri vidoda gambira
vilii vyakatenditi Adamu pakalemiti kujimilira malagaliru ga
Mlungu. Adamu kaweriti lilangaliru lya Kristu yakiziti pamberi.
15 Kumbiti awa wawili walifana ndiri, toziya lifupu lya Mlungu
lilifana ndiri na vidoda vya Adamu. Shitwatira ashi sha
nakaka kuwera wantu wavuwa wahowiti toziya ya vidoda vya
muntu yumu. Kumbiti manemu ga Mlungu ndo makulu nentu,
su lifupu lyakuwi liwera kwa wantu wavuwa kupitira manemu
ga muntu yumu, Yesu Kristu. 16 Lifupu lya Mlungu liwera

ndiri teratera na vidoda vya muntu yumu Adamu. Pa likosa
lya muntu yumu Adamu, Mlungu katoziti, kumbiti pa makosa
ga wantu wavuwa, Mlungu kawalekiziyiti. 17 Ndo nakaka
kwa vidoda vya muntu yumu, kuhowa kwanjiti kukolamlima
toziya ya muntu yumu. Kumbiti shakashitenditi muntu yumu
Yesu Kristu ndo malawiranu gakuwi makulu nentu. Woseri
wankiti manemu na lifupu ali lya kutendwa kuwera waheri
kulongolu kwa Mlungu, hawakolimlima muwukomu kwa njira
ya muntu ayu yumu, Yesu Kristu. 18 Su likosa lya muntu
yumu ntambu lyalijegiti kutoza kwa wantu woseri. Ntambu
iraayi shitendu shimu shashimfiriziya Mlungu shiwatenda
wantu woseri wamjimiri na Mlungu na kupananwa ukomu wa
mashaka goseri. 19 Handa kwa kujimira ndiri kwa muntu
yumu, wantu woseri watenditwi kuwera na vidoda na ntambu
iraayi kujimira kwa muntu yumu hakuwatendi wantu wavuwa
wajimirwi waweri waheri kulongolu kwa Mlungu. 20 Malagaliru
galawiriti na gatenditi kwongereka vidoda, kumbiti vidoda
pavyongerikiti, manemu ga Mlungu gwongerekiti nentu.
21 Handa vidoda ntambu yavikolitimlima mukuhowa, viraa
manemu ga Mlungu gakolamlima muuheri kulongolu kwa
Mlungu na gutulongoziya twenga muwukomu wa mashaka
goseri kwa njira ya Mtuwa gwetu Yesu Kristu. **(aiōnios g166)**

6 Su hatutakuli shishi? Hashi twendereyi kulikala muvidoda,
su manemu ga Mlungu gongereki? 2 Ndala! Twenga
tulikala gweka na vidoda, su hatwendereyi hashi kulikala kayi
muvidoda? 3 Nakaka muvimana kuwera twenga patubatizitwi
tuwera pamuhera na Kristu Yesu, watubatiziti na tuwera
pamuhera na mukuhowa kwakuwi. 4 Su, patubatizitwi
mumashi iweriti handa tusilwa pamuhera na Yesu, su
Kristu ntambu yakazyukiti kwa makakala ga ukwisa wa
Tati, kayi twenga tuwezi kulikala makaliru gasyayi. 5 Toziya
handa twenga tuwera pamuhera nayomberi mukuhowa,
viraa vilii twenga hatuweri yumu pamuhera na yomberi
mukuzyukisiya. 6 Twenga tuvimana kuwera makaliru getu
ga makashu gapinjikitwi pamuhera na Kristu palupinjika
lwakuwi, su makakala ga vidoda gaagamiziwi, natuwera kayi
wamanda wa vidoda. 7 Shipindi wantu tuhowiti pamuhera
na Kristu, tulekiziwa kulawa mumakakala ga vidoda. 8
Kwanjira patuhowiti pamuhera na Kristu, twenga tujimira
kuwera hatulikali kayi pamuhera na yomberi. 9 Twenga
tuvimana handa Kristu kazyukisiwitwi kala na hapeni kahowi
kayi. Kuhowa hapeni kumkoli kayi. 10 Su toziya kahowiti,
vidoda vyahera makakala kwa yomberi, na vinu kalikala
makaliru gakuwi mukulikolerana pamuhera na Mlungu. 11
Ntambu iraa ilii mwenga muliholi maweni kuwera mwagweka
na vidoda, kumbiti mulikala mukulikolerana pamuhera na
Mlungu kupitira Yesu Kristu. 12 Vidoda naviwalonguziya kayi
nshimba zyenu zyaziwola na mwenga kulijimira lumatamata
lwakuwi. 13 Namlaviya ata pahala pamu pa nshimba
zyenu ziweri shintu sha kutendera madoda na vidoda,
kumbiti mulilaviyi maweni kwa Mlungu gambira wantu woseri
yawazyukusiwitwi na mulaviyi umuntu wenu kwa Mlungu kwa
kutenda matendu gagamfiriziya Mlungu. 14 Vidoda hapeni
vikulongoziyi, toziya mwapasi ndiri pa malagaliru, kumbiti
mwapasi pa manemu ga Mlungu. 15 Su tutakuli shishi?
Hashi, tutendi vidoda toziya twapasi ndiri pa Malagaliru,
kumbiti twapasi pa manemu ga Mlungu? Ndala! 16 Nakaka
muvimana kuwera mwenga mwagambira wamanda. Handa
mwenga pamujimira vidoda, malawiranu gakuwi hagaweri
kuhowa. Handa pamumjimira Mlungu, malawiranu gakuwi
ndo kuwera na matendu gagamfiriziya Mlungu. 17 Kumbiti
gulongi mayagashii Mlungu! Tembera muweriti wamanda wa
vidoda pamakashu, mjimiriti kwa moyu gwoseri gwa nakaka
galii mumafundu gamupatiti. 18 Mwenga mlekeziwa kulawa
muvidoda na muwera wamanda wa kutenda vyavimfiriziya
Mlungu. 19 Neni ntendera visoweru vya mashaka goseri toziya
ya goyigoyi ya mwenga. Mushipindi shimu mwenga mulilaviyi
maweni kuwera wamanda wa vidoda na kuwera wadoda kwa
ukondola. Ntambu iraayi mwenga vinu kulilaviya maweni
kutendera gambira wamanda kwa uheri kuwalonguziya
mwenga muunanagala. 20 Pamuweriti wamanda wa vidoda,
muweriti kutali na kutenda uheri. 21 Hashi, mpatiti mota
gaa mashaka galii kulawirana na vitwatira ndovyeni vinu
vyamuviwonera soni? Malawiranu ga vitwatira vyoseri ndo
kuhowa! 22 Kumbiti vinu mwenga mlopoziwa kala kulawa
muvidoda na kuwera wamanda wa Mlungu. Mota yamuwera
nayu vinu ndo unanagala na malawiranu gakuwi ndo ukomu
wa mashaka goseri. **(aiōnios g166)** 23 Toziya shibenamgongu
sha vidoda ndo kuhowa, kumbiti lifupu lya Mlungu ndo
ukomu gwa mashaka goseri kulikolerana pamuhera na Kristu
Yesu Mtuwa gwetu. **(aiōnios g166)**

7 Waganja wangu, hamuvimani shilii shaniza kutakula,
toziya mwawoseri hamuvimani kuusu malagaliru.
Malagaliru gamkolamlima muntu shipindi pakawera mkomu.
2 Mfanu, mdala yakayugitwi katatirwa na malagaliru shipindi
shoseri mpalu gwakuwi pakawera mkomu, kumbiti yomberi
pakahowa, shakapanu mdala ulii kalekeziwa kulawa
mumalagaliru ga kuyugwa. 3 Su mdala ayu pakalikala na
mpalu yumonga shipindi mpalu gwakuwi kankali mkomu,
mdala ayu hawamshemi mundiyandiya. Kumbiti handa
mpalu gwakuwi pakahowa, mdala ayu hapeni katatilwi
mulilagalliru lya ndowa. Nayomberi pakayugwa na mpalu

gwingi hapeni kashemwi mundiyandiya. 4 Ntambu iraa ayi
mwenga waganja wangu, mwenga viraa muwera kutali
na malagaliru kupitira nshimba ya Kristu. Vinu muwera
wakuwi, yomberi ndo yawamzyukisiyiti su tupati kumtendera
lihengu Mlungu. 5 Toziya patuweriti tulikala kulawirana
na lumatamata lya nshimba hera, lumatamata lwa vidoda
pazinikwa na malagaliru, zitenditi lihengu munshimba zyetu,
na woseri twenga tusokiti muupeleru wa kuhowa. 6
Kumbiti vinu tuwera ulekeru kulawa mushibetubetu sha
malagaliru, toziya tuhowa kwa shitwatira shilii shashitutenditi
twenga wamanda. Twenga twankumtendera ndiri munjira
ya makashu yayilembwa mumalagaliru, kumbiti munjira
yasyayi ya Rohu. 7 Hashi, su tutakuli handa malagaliru
ndo vidoda? Ndala! Kumbiti ndo Malagaliru gantenditi neni
kuvimana vidoda vyaviwera. Kumbiti pota Lilagaliru kulonga
hangu, “Naguwera na lumatamata muvintu vyaviwera ndiri
vyaku,” neni menuvimani ndiri. 8 Kumbiti vidoda vipatiti
lupenyu lwa lagiru kusongoziya kila ntambu ya matamata
zidoda mngati mwaneni. Pota malagaliru, vidoda shintu
ndiri. 9 Shipindi shimu neni weriti nuvimana ndiri malagaliru
na neni weriti mkomu. Su nuvimaniti lilagaliru na ntenditi
vidoda na neni weriti howa. 10 Lilagaliru ali liweriti na
nfiru ya kujega ukomu, kumbiti kwa neni lijega kuhowa. 11
Toziya vidoda vitoliti lupenyu lyaluweriti mumalagaliru na
vinzyangiti na kunaga. 12 Su Lagiru lyeni ndo linanagala na
malagaliru geni ndo mananagala, maheri na gaherepa. 13
Hashi, shintu shiherepa shinjegera kuhowa? Ndala! Vidoda
ndo vinjegera kuhowa kwa kutendera shintu shiherepa. Su
kupitira malagaliru vidoda vilanguziwa kuwera vidoda nentu.
14 Tuvimana kuwera Malagaliru ndo ga shirohu, kumbiti
neni gwa pasipanu. Neni wamuza kuwera mmanda gwa
vidoda. 15 Nuvimana ndiri shantenda, toziya ntenda ndiri
shilii shanfira kutenda, kumbiti ntenda shilii shankalalira.
16 Su payiwera ntenda shilii shanfira ndiri kutenda, ayi
ilanguziya kuwera njimira Lilagaliru ndo liherepa. 17 Su, neni
ndiri yantenda shintu ashi, kumbiti vidoda vilii vyavilikala
mngati mwaneni. 18 Nuvimana kwahera shiherepa shoseri
mngati mwaneni, ayi ndo toziya ya umuntu waneni. Tembera
nfira kutenda shitwatira shiheri, weza ndiri kushitenda. 19
Weza ndiri kutenda shitwatira shiherepa shanfira kutenda, pa
pakuwi nankutenda vitwatira vidoda vyanfira ndiri kutenda. 20
Su handa nankutenda shilii shanema kutenda, ayi ilanguziya
kuwera naneni ndiri yantenda aga, kumbiti ndo vidoda
vyaneni vyavilikala mngati mwaneni. 21 Su, nyambula kuwera
shintu shitenda lihengu mngati mwaneni. Panfiriti kutenda
shiheri shilii, nuliwona nankunsyagula shitwatira shidoda.
22 Mngati mumoyu mwaneni naganemelera malagaliru
ga Mlungu. 23 Kumbiti mona shintu shimonga shitenda
lihengu mngati mwaneni, shintu shilisingana na ntambu
yanfira. Ayi intenda neni weri mmanda gwa malagaliru
ga vidoda vyavitenda lihengu munshimba mwaneni. 24
Mhushu neni! Hashi, gaa hakanopoziyi kulawa mushimba ya
vidoda avi vyavijega kuhalibisiwa? 25 Mayagashii Mlungu
yakatenda goseri aga kupitira Mtuwa gwetu Yesu Kristu!
Hangu su, ndo ntambu ya neni namweni, Kwa mahala gangu
nugatendera Malagaliru ga Mlungu, kumbiti kwa nshimba
yaneni nankugatendera malagaliru ga vidoda.

8 Vinu kwahera utoza kwa wantu yawalikala kwa
kulikolerana pamuhera na Kristu Yesu. 2 Toziya malagaliru
ga Rohu yagajega ukomu kwa kulikolerana pamuhera na
Yesu Kristu ganekeziya kulawa mumalagaliru ga vidoda
yagajega kuhowa. 3 Mlungu kashitenda shitwatira ashi,
malagaliru geni gaweza ndiri kutenda toziya uzotopa wa
muntu. Mlungu kamtumiti Mwana gwakuwi pakawera na
nshimba teratera na nshimba zyetu twenga yatuwera na
vidoda kuvitoza vidoda. 4 Mlungu katenditi hangu su mafiliru
gaherepa ga Malagaliru yagatendaga kwa ukamilika mngati
mwa twenga yatulikala ntambu yakafira Rohu na tulema
mafiliru ga nshimba. 5 Wantu walii yawalikala kugenderana
ntambu yazifira nshimba, walongoziwa na mahala ga
nshimba zyawu. Kumbiti walii yawalikala kugenderana
ntambu yakafira Rohu, walongoziwa na Rohu ntambu
yakafira. 6 Kulonguziwa na nshimba kujega kuhowa, kumbiti
kulonguziwa na Rohu kujega ukomu na ponga. 7 Su wantu
yawalongoziwa na mafiliru ga nshimba ndo wankondu wa
Mlungu, womberi hapeni wagajimiri Malagaliru ga Mlungu,
nakaka hapeni wawezi kugajimira. 8 Wantu walii yawajimira
mafiliru ga nshimba hapeni wamfiriziyi Mlungu. 9 Kumbiti
mwenga mulikala ndiri kugenderana na mafiliru ga nshimba,
ira mulikala kugenderana na mafiliru ga Rohu, payiwera
Rohu gwa Mlungu kalikala mngati mwenu. Yoseri yakawera
ndiri na Rohu gwa Kristu, yomberi ndo gwa Kristu ndiri. 10
Kumbiti handa Kristu kamungati mwenu, Rohu ndo makaliru
kwa mwenga toziya mtendwa waheri kulongolu kwa Mlungu,
kumbiti nshimba zyamwenga pazigenda kuhowa toziya ya
vidoda. 11 Payiwera Rohu gwa Mlungu yakamzyukisiyiti
Yesu kalikala mngati mwenu, su ayu yakamzyukisiyiti
Kristu Yesu hakazipanani ukomu nshimba zyenu zyazifira
kuhowa, hakatendi hangu kupitira Rohu yakalikala mngati
mwenu. 12 Su waganja wangu twana uwanda, kumbiti wa
kulikala ndiri kugenderana na mafiliru ga nshimba. 13 Toziya
handa pamulikala kugenderana na mafiliru ga nshimba,
nakaka mgenda kuhowa, kumbiti handa kupitira Rohu

mwankugalaga matendu genu gadoda, nakaka hamlikali. 14
Woseri yawalongoziwa na Rohu gwa Mlungu ndo wana wa
Mlungu. 15 Kwa Rohu yakawapanani Mlungu kawatenda
ndiri mwenga wamanda na kuwatenda muweri na lyoga,
kumbiti Rohu kawatenda mwenga muweri wana wa Mlungu
na kwa makakala ga Rohu, twenga tumshema Mlungu, “Tati!
Tati gwangu!” 16 Rohu gwa Mlungu mweni kankulaviya
ukapitawu na rohu zya twenga kuwera twenga ndo wana wa
Mlungu. 17 Toziya twenga twawana wa Mlungu, hatuwanki
tekeleru zoseri Mlungu zyakawatuliriti wantu wakuwi na
hatuwanki pamuhera na Kristu vilii Mlungu vyakamtuliriti.
Handa patuwera pamuhera na Kristu muntabika yakuwi,
hatuweri pamuhera nayomberi viraa muukwisa wakuwi. 18
Mona kuwera ntabika zya shipindi sha vinu hapeni gawezi
kulifana na ukwisa ulii waugenda kugubutulwa kwa twenga.
19 Vyoseri vyaviumbitwi vyankuhepera kwa lumatamata kwa
Mlungu kuwagubutulira wana wakuwi. 20 Su, viumbitwi
kwa jimilirwa, muntambu ya kuligangamaziya ndiri. Ayi ndo
ntambu ndiri ya mafiliru ga viumbitwi, kumbiti toziya ya
mafiliru ga Mlungu. Pamuhera na hangu kwana matumbiru
21 kuwera vyaviumbitwi avi viraa na vyeni havilopoziwi
kulawa muwumanda wa kuhalabisiya na haviweri pamuhera
muukwisa wa ulekeru wa wana wa Mlungu. 22 Toziya
tuvimana kuwera mpaka vinu, viumbi vyoseri vyankulira kwa
kutama gambira utama wa mdala wa kulera. 23 Viumbi avi vya
gweka yawu ndiri, viraa virii twenga yatuwera Rohu, Rohu ndo
yakawera lifupu lya kwanja lya Mlungu, twenga viraa tuwera
na utama mngati mwetu, patuhepera tutendwi wana wa
Mlungu na nshimba zya twenga zilekeziwi. 24 Kwa matumbiru
aga twenga tulopoziwitwi. Kumbiti litumbiru lyahera mana
payiwera twankushiwona shilii shatushitumbira. Hashi,
gaa kankushitumbira shilii shakashiwona kala? 25 Handa
patushitumbira shilii hatwenishiwoni, su twankushihepera kwa
hepeleru. 26 Ntambu iraa ayi Rohu kiza kututanga uzotopa
yatuwera nawu. Twenga tuvimana ndiri vyavifiruwa kumluwa
Mlungu, kumbiti Rohu mweni kankutuluwira kwa Mlungu
kwa visoweru hapeni guvitakuli. 27 Na Mlungu yakawona
mpaka mngati mwa mumyoyu ya twenga, kavimana maholu
ga Rohu ayu, toziya Rohu ayu kankuwaluwira wantu wa
Mlungu kugenderana na mafiliru ga Mlungu. 28 Tuvimana
kuwera muvitwatira vyoseri, Mlungu kankutenda viherepa
kwa walii yawamfira mweni, walii yakawashemiti kulawirana
na mpangu gwakuwi. 29 Woseri walii yawamanitwi kala
na Mlungu viraa wasyagulitwi kala su wapati kulifana na
Mwana gwakuwi, su Mwana gwakuwi kaweri kifungua mimba
pakati pa waumini wavuwa. 30 Su walii yawasyagulitwi
kala na Mlungu, viraa Mlungu ndo yakawashemiti. Walii
yakawashemiti ndo walii kawatenditi kumfiriziya Mlungu.
Walii yakawatenditi kumfiriziya Mlungu, viraa kawapananiti
ukwisa wakuwi. 31 Kulawirana na aga, twenga tutakuli hashi?
Hashi, payiwera Mlungu kauwega wa twenga, gaa yakaweza
kuwera mngondu gwa twenga? Kwahera ata yumu! 32
Mlungu kamwonera ndiri lusungu ata Mwana gwakuwi gwa
gweka, kumbiti kamlaviyiti tambiku kwa twenga woseri!
Yomberi katupananiti Mwana gwakuwi. Hashi, Mlungu na
Mwana gwakuwi watushera ndiri twenga pamuhera na
vitwatira vyoseri vyawatupananiti? 33 Hashi, gaa hakawatozi
wantu yawasyagulitwi na Mlungu? Ndala! Mlungu mweni
ndo yakawawusilira ukondola! 34 Hashi, gaa hakawatozi
mwenga? Ndala! Kristu Yesu ndo yakahowiti, kayi kazyukiti
na kankulivaga uwega wa kumliwu wa Mlungu. Mweni
kankutuluwira! 35 Hashi, gaa yakaweza kutulekaniziya
mumafiliru ga Kristu? Hashi, tabu ama uhushu ama ntabiku
ama njala, ama kuwera shivula ama hatali ama kuhowa?
36 Malembu Mananagala ntambu yagalembwa, “Toziya ya
gwenga, twenga twamuhatari ya kuhowa vipindi vyoseri,
Tutenderwa gambira wakondolu yawagenda kulikitulwa.”
37 Kumbiti muvitwatira avi vyoseri, tupata ukanga mkulu
kupitira Yesu yakatufiriti twenga! 38 Toziya nuvimana nakaka
kwahera shintu shashiweza kutulekaniziya na mafiliru gakuwi
ama kuhowa, ama ukomu ama wantumintumi wa kumpindi,
ama washamshera ama yagalawira vinu, ama yagalawira
kulongolu ama makakala, 39 ama kumpindi, ama kumambi.
Kwahera shiumbi shoseri shashiweza kutulekaniziya na
mafiliru ga Mlungu mu Mtuwa gwetu Yesu Kristu.

9 Neni ntakula nakaka hera, neni wera gwa Kristu na
hapeni nzyangi. Mahala ganeni galongoziwa na Rohu
Mnanagala, viraa gawera ukapitawu kuwera nakaka neni
nzyanga ndiri 2 pantakula kuwera nana maholu makulu
na utama nentu mumoyu mwaneni 3 kwa wantu wa isi
yaneni! Handa meyiweri kwa mota yawu, mensyaguli kuwera
mupangira ya Mlungu na kulekana na Kristu. 4 Womberi
ndo wantu wa Israeli, yomberi kawatenditi womberi waweri
wana wakuwi na kawagubutuliti ukwisa wakuwi na katenditi
lipatanu lyakuwi na womberi na kuwapanani Lilagaliru lya
Musa, womberi wamguwiri nakaka na wawankiti lagilu
lya Mlungu. 5 Womberi wawera washiyiwuku kulawa kwa
wazewi yawamanikana na Kristu munshimba yakuwi kalawa
muukowu wawu. Ukwisa uweri kwa Mlungu yakakolamlima
muvyoseri mashaka goseri! Yina haa. (aiōn g165) 6 Neni ntakula
ndiri kuwera Mlungu kaweza ndiri kutenda ntambu yakalonga,
toziya hapeni tulongi kuwera wantu woseri wa Israeli ndo
wantu wa Mlungu, 7 ama walerwa woseri wa Aburahamu
ndo wana wa Mlungu. Mlungu kamgambiriti Aburahamu,

“Kupitira Isaka haguweri na shiyiwuku shanukulagiliti.” **8** Kwa
njira yamonga kulonga, wana woseri ndiri yawamshemiti
Aburahamu “Tati” waweriti wana wa Mlungu, kumbiti wana
wa lagilu hera ndo washemitwi wana wa Aburahamu. **9**
Toziya lagilu yeni ndo ayi, “Mushinja shashiza Sara hakapati
mwana.” **10** Na aga goseri ndiri, Rebeka kaweriti na wana
wawili wa tati yumu, mbuyi gwetu Isaka. **11** Katakuliti
aga pamberi kwiwuka kwa womberi, womberi pamberi
hawenitendi shoseri shiherepa ama shidoda, su usyagula
wa Mlungu uwusu ushema wakuwi na kwahera shoseri
shawatenditi womberi. **12** Kumbiti usyagula wa mwana
yumu kuweriti malawiranu kamili ga mpangu gwa Mlungu
mweni, Mlungu kamgambiriti mdala ulii, “Mkulu hakamtenderi
mpusu.” **13** Malembu Mananagala ntambu yagalembwa,
“Neni numufira Yakobu, kumbiti numkalalira Esawu.” **14**
Hashi, tutakuli shishi? Hashi, Mlungu kankubagula? Ndala!
15 Yomberi kamgambiriti Musa, “Hanumwoneri lusungu
muntu yoseri yanfira kumwonera lusungu, hanumfiri muntu
yoseri yanumfira.” **16** Galitumbira ndiri ntambu yatufira
twenga ama kutenda, kumbiti su goseri galitumbira lusungu
lya Mlungu. **17** Malembu Mananagala galonga hangu kwa
Farawu mfalumi gwa Misri, “Nukutenda gwenga guweri
mfalumi su kukutumiya gwenga kulanguziya makakala
gangu na kutenda litawu lyangu limanikani pasipanu poseri.”
18 Mlungu kamwonera lusungu muntu yoseri yakafira na
pakafira kamtenda muntu yoseri kuwera mkayidi. **19** Kumbiti
yumu gwenu hakankosiyi neni, Hashi, vitwatira paviwera
hangu, Mlungu kaweza hashi kumlawumu muntu? Hashi,
gaa yakaweza kugadiwira mafiliru ga Mlungu? **20** Hashi,
ganja gwangu, gwenga gwa gaa gumkosiya Mlungu?
Hashi, shiwiga shiweza kumkosiya mnyawa gwakuwi, “Iwera
hashi gunyawa ntambu ayi?” **21** Mnyawa shiwiga kaweza
kugutendera ukaka ntambu yakafira mweni na kuvinyawa
viwiga viwili kwa ukaka ulaa ulii, shimu kwa matenderu ga
ligoya na shimonga kwa matenderu ga ntambu irahayi. **22**
Hangu ndo ntambu yayiwera nakaka kwa Mlungu. Yomberi
kafiriti kulanguziya maya gakuwi na kutenda makakala
gakuwi gamanikani. Kumbiti yomberi ndo muhepelera kwa
walii yawaweriti lengu lya azabu yakuwi, walii yawafiruwitwi
kuharabisiwa. **23** Yomberi kafiriti kugubutula ulunda wa
ukwisa wakuwi, yakatumiminiriti twenga yatuweriti lengu lya
lusungu lwakuwi, twenga walii yakatutandiriti kala kuwanka
ukwisa wakuwi. **24** Twenga twawantu yawashemitwi, twenga
tulawa ndiri pakati pa Wayawudi kumbiti viraa kulawa pakati
pa wantu yawawera Wayawudi ndiri. **25** Hangu ndo ntambu
yakalonga mushindora sha Hoseya, “Wantu yawawera
ndiri waneni Hanuwashemi ‘Wantu waneni.’ Isi yanuyifiriti
ndiri Hanuyishemi ‘Mfira gwangu.’ **26** Palii pawagambiritwi,
‘Mwenga mwa wantu waneni ndiri,’ womberi hawashemwi
wana wa Mlungu yakalikala.” **27** Isaya mbuyi gwa Mlungu
kankubota kuusu Israeli, “Ata handa wantu wa Israeli
wawera wavuwa gambira muhanga gwa kumpwani, wavuwa
ndiri ndo hawalopoziwi. **28** Mtuwa hakatendi kanongola
kutoza kwakuwi kamilika pasipanu poseri.” **29** Ndo gambira
pakatakuliti Isaya pamberi, “Handa Mtuwa yakawera na
uwezu metulekiriti twenga shiyiwuku wamu, metwizi kuwera
gambira lushi lwa Sodoma, metuweri gambira lushi lwa
Gomora.” **30** Su twenga tutakula kuwera wantu yawawera
wayawudi ndiri, yawalitenda ndiri weni kuwera waheri
kulongolu kwa Mlungu kupitira ugangamala wawu weni,
womberi wawera waheri kulongolu kwa Mlungu kupitira
njimiru, **31** kumbiti Wayawudi, yawasakula malagaliru ga
kuwatenda waweri waheri kulongolu kwa Mlungu, wapata
ndiri. **32** Kwa shishi? Toziya walitumbira matendu gawu pa
kutumbira njimiru. Su womberi walikwaliti panani pa “libuwi
lya kulikwala.” **33** Ntambu Malembu Mnanagala galonga,
“Guloli, hantuli aku Sayuni libuwi lya kuwatenda wantu
walikwali, Litalawu haliwatendi wantu waguwi. Kumbiti muntu
yoseri yakamjimira yomberi hapeni kasoniziwi.”

10 Waganja wangu, lumatamata lwa moyu gwangu gwoseri
kuwera wenikaya wayangu Waisraeli walopoziwi! Su
nuwaluwira kwa Mlungu. **2** Neni weza kulanguziya nakaka
kuwera womberi wanagu moyu gwa kumsakula Mlungu,
kumbiti moyu agu guweriti ndiri mumahala ganakaka. **3**
Womberi wavimana ndiri Mlungu ntambu yakawatendera
wantu waweri waheri kulongolu kwakuwi na wajeriti
kulitendera njira yawu weni na waijimira ndiri njira ya Mlungu
ya kuwatenda waweri waheri kulongolu kwakuwi. **4** Kwa
kwiza kwakuwi Kristu, malagaliru gakamilika, su woseri
yawajimira watendwi waheri kulongolu kwa Mlungu. **5** Musa
kalembiti hangu kuusu muntu kuwera muheri kulongolu
kwa Mlungu kwa kugajimira malagaliru, “Muntu yoseri
yakatenda vyavilagalirwa Mumalagaliru hakalikali kwa njira
ayi.” **6** Kumbiti Malembu Mananagala ntambu yagalonga
kuusu kuwera waheri kulongolu kwa Mlungu kupitira njimiru,
“Nagulikosiya gumweni mumoyu mwaku gumweni, hashi,
gaa hakakweni kumpindi kwa Mlungu kumjega pasi Kristu
kutulopoziya?” **7** Ama nagukosiya, “Hashi, gaa hakasuluki
mpaka kumambi kumjega Kristu kulawa kwa wahowiti
katulopoziyi?” **(Abyssos g12)** **8** Malembu Mnanagala galonga
hangu, “Ujumbi wa Mlungu gwa pakwegera na gwenga, gwa
mumlomu mwaku na mumoyu mwaku” Su awu ndo ujumbi
wa njimiru watuubwera. **9** Handa pagutakula kwa mlomu

gwaku kuwera Yesu ndo Mtuwa na kujimira kuwera Mlungu
kamzyukisiyiti, hagulopoziwi. 10 Muntu pakajimira kwa moyu
katendwa muheri kulongolu kwa Mlungu na kwa kutakula
kwa mlomu kuwera Yesu ndo Mtuwa, yomberi hakalopoziwi.
11 Malembu Mananagala galonga, “Kila muntu yakamjimira
hapeni kapati soni.” 12 Shitwatira ashi shiwawusu wantu
woseri, toziya kwahera ntambu yingi pakati pa Wayawudi na
wantu yawawera ndiri Wayawudi, toziya Mlungu ndo ulaa
ulii Mtuwa gwa wantu woseri na mlunda nentu kwa woseri
yawamluwa. 13 Malembu Mananagala ntambu galonga, “Kila
muntu yakamluwa Mtuwa kamtangi, hakalopoziwi.” 14 Hashi,
womberi hawamluwi ntambu gaa yomberi yawamjimira ndiri?
Womberi hawamjimiri ntambu gaa handa hawenipikiniri
ujumbi wakuwi? Womberi hawapikiniri ntambu gaa ujumbi
wakuwi handa kwahera muntu yakabwelera? 15 Hashi,
wantu hawabweri hashi handa pawatangwa ndiri kugenda?
Malembu Mananagala ntambu galonga, “Ndo shitwatira
shiherepa nentu kwiza kwa walii yawashibwera Shisoweru
shiwagira!” 16 Kumbiti woseri washijimira ndiri Shisoweru
Shiwagira. Isaya mbuyi gwa Mlungu katakuliti, “Mtuwa,
hashi, gaa yakajimira ujumbi watwenga?” 17 Su njimiru
ilawirana na kuwupikanira ujumbi na ujumbi awu ulawirana
na Shisoweru Shiwagira kuusu Kristu. 18 Kumbiti nkosiya,
“Hashi, nakaka kuwera womberi wapikiniriti ujumbi?” Yina
wawupikaniriti. Malembu Mananagala ntambu yagalembwa,
“Liziwu lyawu lyeneya pasipanu poseri, visoweru vyawu
visoka mpaka upeleru wa pasipanu.” 19 Kayi nkosiya, “Hashi,
iwezekana handa wantu wa Israeli wavimaniti ndiri?” Mlungu
katakuliti kupitira Musa, “Hanuwatendi muwawoneri weya
kwa woseri yawahera isi, Hanuwatendi mwenga wantu
waneni mkalari kupitira isi ya wantu wazyigizyigi.” 20 Na
Mlungu katakuliti kupitira Isaya mbuyi gwakuwi pota na
lyoga, “Walii yawansakuliti ndiri, wampata neni. Nulilangulira
namweni kwa walii yawansyakuliti ndiri.” 21 Kumbiti kuusu
Israeli yomberi kalonga, “Paluwala poseri nuwanyosheriti
mawoku gangu kuwashemera wantu yawawera wagondu na
walii yawawera msindu.”

11 Su nkosiya, hashi, Mlungu kawalema wantu wakuwi?
Ndala! Namweni neni Namwisraeli, mwiwuka gwa
Aburahamu, yandawa muwukowu wa Benjamini. 2 Mlungu
kawalemiti ndiri wantu wakuwi, yakawasyaguliti kwanjira
kwanja. Muvimana Mumalembu Mananagala ntambu
galonga Eliya pakamlalamikiyiti Mlungu kuusu Israeli. 3
“Mtuwa, womberi wawalaga wambuyi waku na kubomolanga
shitalawanda shaku sha kutambikira, neni gweka yangu
hera nsigala na womberi wankunsakula kundaga.” 4 Hashi,
Mlungu kamwankuliti shishi? Yomberi kawankuliti, “Nulitulira
namweni wantu elufu saba hawenimsuntamalira mlungu
Baali.” 5 Ndo ntambu yayiwera shipindi ashi vinu, kwana
wantu wavuwa yagasigaliti, Mlungu kawasyaguliti toziya ya
manemu gakuwi. 6 Usyagula wakuwi ulawirana na manemu
gakuwi, kumbiti matendu gawu ndiri. Handa usyagula wa
Mlungu menulitumbiri matendu ga wantu, manemu gakuwi
megaweri manemu ndiri. 7 Hashi vinu? Wantu wa Israeli
wapatiti ndiri shilii shashiweriti wankushisakula, kumbiti
woseri yawasyagulitwi washipatiti. Myoyu ya wamonga iweriti
ikamala. 8 Malembu Mananagala ntambu yagalembwa,
“Mlungu kayitenda myoyu yawu kuwera ikamala, Mpaka
leru womberi masu gawu gaweza ndiri kuwona na makutu
gawu gaweza ndiri kupikinira.” 9 Na Dawudi katakuliti,
“Misambu yawu ziweri vyambiru vya kuwagomiziya, waguwi
na womberi watozwi! 10 Masu gawu gaweri na luwindu,
hapeni wawezi kuwona, na migongu yawu imindiki kwa
kutabika mashaka goseri!” 11 Su nkosiya, hashi, Wayawudi
walikwala mpaka wagamira nakamu? Ndala! Kulawirana
na likosa lyawu, ulopoziya uwawizira wantu yawawera
Wayawudi ndiri, kuwatenda Wayawudi wawawoneri weya
womberi. 12 Vidoda vya Wayawudi vitenda matekeleru
gavuwa pasipanu na uhushu wa shirohu kwawu ujega
matekeleru gavuwa kwa wantu yawawera Wayawudi ndiri.
Shakapanu ukamilika wa Wayawudi haujegi matekeleru
gavuwa nentu. 13 Su vinu nankutakula kwa mwenga wantu
yawawera ndiri Wayawudi. Shipindi shoseri neni wera
ntumintumi kwa wantu yawawera ndiri Wayawudi, nulitumbira
lihengu lyaneni, 14 mpati kuwatenda wanalushi wayagu
wawawoneri weya na mpati kuwalopoziya wamu wawu.
15 Womberi pawamlemiti Mlungu, wantu woseri wamonga
yawaweriti wangondu wa Mlungu, womberi waweriti waganja
wakuwi. Hashi, hayiweri ntambu hashi shipindi womberi
pawajimilwa? Su wantu yawahowiti hawazyuki! 16 Handa
shipandi sha kwanja sha libumunda shatumpananiti Mlungu,
shakapanu libumunda lyoseri liwera lya Mlungu. Handa
mishigira ya mtera payiwera miherepa, mitambi yakuwi iwera
miherepa viraa. 17 Mitambi yamu ya mizeyituni mushiwunga
idumulitwi, lutambi lwa mizeyituni lya kuntundu liyalitwi
pahala pawaliwusiyiti lutambi. Mwenga wantu yawawera ndiri
wayawudi mulifana na lutambi lwa mizeyituni lya kuntundu na
vinu mtenda pamuhera mumakaliru gagangamala ga shirohu
ga Wayawudi. 18 Su namuwazarawu walii yawadumulitwi
gambira mitambi. Hashi, gwenga guweri na mtiti? Gwenga
gwa lutambi, guitanga ndiri mishigira, kumbiti mishigira
ikutanga gwenga. 19 Kumbiti hagutakuli, “Yina, kumbiti
mitambi idumulwa kuusu neni kutenderwa shumbakati.” 20
Ndo nakaka. Womberi wadumulitwi toziya wajimiriti ndiri,

shipindi pagusigara pahala palii toziya gwenga gujimiri.
Naguwera mtiti, kumbiti gumtili Mlungu. 21 Payiwera Mlungu
kawonera ndiri lusungu Wayawudi weni ndo gambira ntambi
zya kwanjira, hashi gulihola hakakwoneri lusungu gwenga?
22 Guliholi, su Mlungu ntambu yakawera muheri na mkalipa,
yomberi kakalipa kwa walii yawaguwiti na muheri kwa
gwenga payiwera pagwendereya mumuheri yakuwi. Handa
pagwendereya ndiri, viraa gwenga hagudumulwi. 23 Na
wayawudi ntambu iraayi, pawaleka ukondola wawu wa
moyu, hawayoshikerwi kayi, toziya Mlungu kana uwezu
wa kuwayoshikera kayi. 24 Mwenga wantu yamuwera
Wayawudi ndiri, mulifana gambira lutambi lwa mizeyituni
ntundu lyalidumulitwi, kumbiti myoshikerwi mumizyeyituni
mushiwunga, pahala peni ndo paasili penu ndiri. Wayawudi
kwa ntambu ndo gambira mizeyituni ya shiwunga, hashiweri
shitwatira laisi nentu kwawu, Mlungu kuwayoshikera kayi
mumtera gwawu. 25 Waganja wangu, nfira muvimani unakaka
yawulififiti namwiza kuliwona muwera na mahala nentu.
Umsindu wa Wayawudi uweriti wa katepu hera, mpaka
wantu wa Isi zimonga pawafira kuwera wamwizira Mlungu.
26 Na hangu ndo ntambu Israeli hayilopoziwi. Ntambu
Malembu Mananagala galembwa, Mlopoziya hakizi kulawa
Sayuni na hakauwusiyi ukondola wa shiyiwuku sha Yakobu.
27 Hantendi lipatanu lyaneni na womberi panuviwusiya
vidoda vyawu. 28 Toziya washilema Shisoweru Shiwagira,
Wayawudi wawera wangondu wa mwenga wantu yamuwera
Wayawudi ndiri. Toziya ya usyagula wa Mlungu, womberi
ndo waganja wakuwi toziya ya wambuyi wawu. 29 Mlungu
kagalambula ndiri maholu gakuwi kwa walii yawasyagulitwi
na kutekelerwa. 30 Pamakashu mwenga mumlemiti Mlungu,
kumbiti vinu muwanka lusungu lya Mlungu, toziya Wayawudi
walemiti kumjimira Mlungu. 31 Ntambu iraa ayi kulawirana
na lusungu lwampatiti mwenga, Wayawudi vinu wamlema
Mlungu, su womberi viraa wawanki lusungu lwa Mlungu. 32
Mlungu kawatatira wantu woseri muukondora wawu su kapati
kuwawonera lusungu wantu woseri. (eleēsē g1653) 33 Ulunda
na luhala na mahala ga Mlungu ndo makulu nentu! Hashi,
gaa yakaweza kugatakulira matakulika gakuwi? Hashi, gaa
yakaweza kuyimana njira yakuwi? 34 Malembu Mananagala
ntambu galembwa, “Hashi, gaa yakagamana maholu ga
Mtuwa? Hashi, gaa yakaweza kuwera mshauli gwakuwi?
35 Hashi, gaa yakamupananiti Mlungu shintu shoseri, su
kamlipi kayi shintu ashi?” 36 Toziya vintu vyoseri viumbitwi
na mweni, vintu vyoseri viwera kupitira mweni na viwera kwa
mweni. Ukwisa guweri kwakuwi mashaka goseri! Yina haa.
(aiōn g165)

12 Su, waganja wangu toziya lusungu likulu lya Mlungu
kwa twenga, muzilaviyi nshimba zya mwenga kuwera
tambiku nkomu, yaiwera nanagala na yayimfiriziya Mlungu.
Ayi ndo njira nakaka ya mwenga ya kumguwira. 2
Namulikala makaliru ga pasipanu, kumbiti mulikali makaliru
gakafira Mlungu. Mlungu katendi magalambula ga myoyu
yamwenga kwa kugagalambula maholu ga mwenga.
Shakapanu hamuwezi kugamana gakafira Mlungu na
kushimana shitwatira shiheri shashimuherepeziya yomberi
na shashikamilika. (aiōn g165) 3 Toziya ya manemu ga lifupu
lya Mlungu kwa neni, nankumgambira kila muntu pakati
penu, nagulihola nentu gumweni kuliku ntambu yagufiruwa
kuwera. Kumbiti maholu genu gaweri na shyasi na guliholi
gumweni kulawirana na njimiru ilii Mlungu yakakupananiti. 4
Twana viwungiru vivuwa munshimba yimu na kila shiwungiru
shana lihengu lyakuwi. 5 Ntambu iraa ayi tembera twenga
tuvuwa, twenga twa nshimba yimu kwa kukolerana na
Kristu na kila yumu kawera shiwungiru sha muyaguwi. 6
Su twenga tugatenderi mafupu getu ga ntambu yingiyingi
kulawirana na manemu ga Mlungu gakatupananiti. Handa
lifupu lya twenga ndo kubwera ujumbi wa Mlungu, tufiruwa
tutendi kulawirana na njimiru yatuwera nayu. 7 Handa twana
lifupu lya kutendera, su tutendi. Handa twana lifupu lya
kufunda, su tufundi. 8 Handa twana lifupu lya kuwatenda
wamonga waweri na moyu, su tufiruwa tutendi. Handa
twana lifupu lya kulaviya, su tufiruwa kulaviya kwa moyu
guherepa. Handa twana lifupu lya kugolokera lihengu, su
tufiruwa tugolokeri kwa kugangamala. Handa twana lifupu
lwa kuwonera lusungu, su tufiruwa kutenda hangu kwa
nemeleru. 9 Mafiliru genu gafiruwa gakamiliki. Mshikalaliri
shitwatira shoseri shikondola, mtendi galii gaherepa. 10
Mulifiri maweni na kila yumu kamuholi kwanja muyaguwi
kwa ligoya. 11 Muweri wagangamala mulihengu, namuwera
goyigoyi. Mumtenderi Mtuwa kwa moyu gwagunemelera.
12 Litumbiru lyenu liwatendi mwenga munemeleri, muweri
wahepelera muntabika zyaku na msali mashaka goseri.
13 Muwapanani wantu wa Mlungu muvintu vyawafira na
muwashemeri wahenga ukaya kwenu. 14 Mumluwi Mlungu
kawatekeleri woseri yawawatabisiya, mumluwi yomberi
kawatekeleri na namuwapangira. 15 Munemeleri pamuhera
na yawawera na nemeleru, mlili pamuhera na woseri
yawalira. 16 Mulikali kwa ponga pakati penu. Namuwera na
msindu kumbiti mwenga mnanagali. Namulihola maweni
kuwera mwawaherepa kuliku wantu wamonga. 17 Handa
muntu yoseri pakakutendera vidoda, gwenga nagumtendera
vidoda viraa yomberi. Gwenga gutendi gaherepa kulongolu
kwa woseri. 18 Gutendi shoseri shashiwezekana kuwera

na ponga na kila muntu. 19 Waganja wangu namuwuzilira
shisasi, kumbiti mumlekeli Mlungu shitwatira ashi. Mtuwa
kalonga Mumalembu Mananagala, “Hambuziliri shisasi,
handipi.” 20 Nentu ga aga, Malembu Mananagala galembwa,
“Handa mngondu gwaku pakawera na njala, gumpanani
shiboga, pakawera na kwimuluwa, gumpanani mashi kalandi.
Kwa kutenda hangu hagumtendi kapati soni nentu gambira
makala ga motu pa mtuwi gwakuwi.” 21 Naguleka vidoda
vikusindi, kumbiti guwusindi ukondola kwa uheri.

13 Kila muntu kafiruwa kuwajimira wakolamlima wa
silikari, toziya silikari yoseri ilawiti kwa Mlungu na
ukolamlima utulwa na Mlungu. 2 Yoseri yakalema ukolamlima
wa isi, kalema lilagaliru lyakalagaliriti Mlungu na muntu
yoseri yakatenda hangu hakalijegeri mweni utoza. 3
Wakolamlima wa isi watilwa ndiri na wantu walii yawatenda
gaherepa, kumbiti watilwa na wantu woseri yawatenda
ukondola. Hashi, gufira guweri ndiri na lyoga kulongolu kwa
wakolamlima? Su gwenga gutendi gaherepa na womberi
hawakuzyumi, 4 toziya womberi wawera wantumintumi
wa Mlungu yawatenda lihengu kwa mota ya mwenga.
Kumbiti pagutenda ukondola, su gufiruwa kuwatira toziya
womberi wawera na makakala ga kukutoza. Womberi ndo
wantumintumi wa Mlungu, womberi yawawera na azabu
ya Mlungu kwa woseri yawatenda ukondola. 5 Toziya ayi
mwenga mfiruwa kuwajimira wakolamlima, hera ndiri kwa
kutila azabu ya Mlungu, kumbiti viraa toziya muvimana
mumyoyu yamwenga ndo iherepa. 6 Ntambu iraa ayi
mwenga mlipaga kodi, toziya wakolamlima wankumtendera
Mlungu pawatimiza mahengu gawu. 7 Mumpanani kila muntu
shakafiruwa kupata, wantu yawatola kodi, muwalipi kodi na
yawatola ushuru muwalipi ushuru, wantu woseri yawafiruwa
ligoya, wapananwi ligoya. 8 Namuwera na uwanda kwa
muntu yoseri, kumbiti uwanda wa kulifira maweni. Muntu
yoseri yakatenda hangu kalijimira Lilagaliru. 9 Malagaliru ndo
aga, “Nagutenda uhumba, nagulaga, nagwiwa, naguwera
na lumatamata kwa shintu sha muntu gwingi.” Goseri aga
na gamonga gawera mulilagaliru limu, “Gumfiri muyagu
ntambu yagulifira gumweni.” 10 Handa paguwafira wamonga,
gwenga hapeni guwatenderi ukondola, su mafiliru ndo
ukamilika wa Lilagaliru lyoseri. 11 Mfiruwa mtendi aga, toziya
muvimana kuwera shipindi shiza sha gwenga kwimuka
mumpota. Ulopoziya wa twenga wapakwegera vinu kuliku
patwanjiti kujimira. 12 Pashiru papakwegera kupera na
paliwala wapakwegera. Su twenga tuleki kutenda vitwatira
vyaviwera vya luwindu na tutoli silaha za ulangala. 13
Twenga tufiruwa tulikali ntambu yayifiruwa na unakaka mu
kila shintu shatutenda. Namuwera na lwaliya ama ulowera
ama undiyandiya ama ndewu ama weya. 14 Kumbiti Mtuwa
Yesu Kristu hakawalongoziyi mwenga, na namulihola kuusu
njira za kutenda lumatamata lwa vidoda.

14 Muwashemeri wantu walii yawawera na njimiru ndidini,
kumbiti namakakatalu nawomberi kuusu maholu gawu
weni. 2 Njimiru ya wantu wamu iwalekiziya womberi shintu
shoseri, kumbiti muntu yakawera na njimiru ndidini kaliyaga
likolu hera. 3 Muntu yakaliya shintu shoseri nakamtoza muntu
yakaliya ndiri kila shintu na ulii yakaliya likolu hera nakamtoza
muntu yakaliya kila shintu, toziya Mlungu kamshemera muntu
ayu. 4 Hashi, gwenga gwa gaa yagumtoza ntumintumi gwa
muntu yumonga? Ali ndo lishawuli lya Mtuwa kuwera womberi
wapati ama wapati ndiri. Womberi hawapati, toziya Mtuwa
kaweza kuwatenda womberi wapati. 5 Wantu wamu wahola
kuwera lishaka tunga lyana ligoya nentu kuliku mashaka
gamonga na wamonga walihola kuwera goseri gawera
teratera. Kila muntu kaweri na msimamu gwa mahala gakuwi.
6 Wantu woseri yawalihola nentu kuusu lishaka tunga,
watenda hangu kwa kumpanana ligoya Mtuwa. Womberi
yawaliya kila shintu, watenda kwa kumpanana ligoya Mtuwa,
toziya womberi walonga mayagashii Mlungu kwa shiboga.
Na woseri yawaliya ndiri kila shintu, wankutenda hangu kwa
kumpanana ligoya Mtuwa na walonga mayagashii Mlungu.
7 Twenga tulikala ndiri toziya ya twaweni twenga hera na
twenga tuhowa ndiri toziya ya twaweni twenga hera. 8 Handa
patulikala tulikala toziya ya Mtuwa na handa patuhowa
tuhowa toziya ya Mtuwa. Su patuhowa ama patulikala,
twenga twawantu wa Mtuwa. 9 Toziya Kristu kahowiti
na kazyukiti su kapati kuwera Mtuwa gwa wakomu na
yawahowiti. 10 Iwera hashi gwenga gwankuwatoza wamonga
yawaliya likolu hera? Iwera hashi gwenga gwankuwabeza
walongu wamonga yawaliya kila shintu? Twenga twoseri
hatugoloki kutozwa kulongolu kwa Mlungu. 11 Ntambu
Malembu Mananagala galembwa, “Mtuwa kalonga, nakaka
neni Mlungu mkomu, Kila muntu hakansuntamalili neni na
kila muntu hakankwisi neni ndo Mlungu.” 12 Shakapanu kila
muntu pakati pa twenga, hakalaviyi mawalanga kulongolu
kwa Mlungu. 13 Su, tuleki kulitozana twaweni, kumbiti
tuleki kutenda shoseri shashiwatenda wamonga watendi
vidoda. 14 Kulikolerana kwangu pamuhera na Mtuwa Yesu,
kuntenda neni moni kwahera shiboga shashiwera shihumba,
kumbiti handa gujimira kuwera shiboga shamu shiwera
shihumba, shakapanu shiwera shihumba kwa gwenga. 15
Handa paguwatenduwa wamonga toziya ya shintu shoseri
shaguliya, matendu gaku gahera mafiliru. Naguleka shiboga
shaguliya shimwagamiziyi muntu ndomweni Kristu kahowiti

toziya yamweni. 16 Su namjimira shintu shamushiwona
kuwera shiheri washibeza. 17 Toziya Ufalumi wa Mlungu
ndo ndiri kuliya na kulanda, kumbiti kumfiriziya Mlungu na
kuwera na ponga na kuwera na nemeleru yayijegwa na
Rohu Mnanagala. 18 Na pagumtendera Kristu ntambu ayi,
gwenga gumuherepeziya Mlungu na kujimirwa na wantu.
19 Su twenga tufiruwa mashaka goseri tuvitendi vitwatira
vyavijega ponga na galii yagatutenda tulitangani twaweni. 20
Su nagulyagamiziya lihengu lyakatenditi Mlungu toziya ya
viboga. Viboga vyoseri guweza kuliya, kumbiti iherepa ndiri
kuliya viboga vyavimtenda muntu yoseri katendi vidoda. 21
Mbaka kuleka kuliya litota na kulanda togwa, ama kutenda
shoseri shilii shashiwatenda walongu watendi vidoda. 22 Su
gukoleri shagujimira kuusu shitwatira ashi, shakapanu pakati
pa gwenga na Mlungu. Mbaka kwa wantu walii yawajimira
ndiri kutenda vidoda, pawajimira kutenda shintu shoseri
womberi wavimana kuwera goseri gaherepa 23 kumbiti
muntu yakahera unakaka kuusu shiboga shawaliya, Mlungu
hakamtozi pawaliya, toziya matendu gawu gawera munjimiru.
Na shoseri shashiwera ndiri munjimiru ndo vidoda.

15 Twenga yatuwera wagangamala munjimiru tufiruwa
kuwatanga walii yawahera likakala kuzitola shida
zyawu. Natulifiriziya twaweni hera. 2 Kila yumu gwetu
kafiruwa kumfiriziya gwapakwegera gwakuwi kwa maheri su
ayu kapati kulinyawa munjimiru. 3 Toziya Kristu kalipendeleya
ndiri mweni, kumbiti kaweriti handa ntambu yagatakuliti
Malembu, “Nyengu zyoseri zawakulaviliriti gwenga zimpata
neni.” 4 Goseri yagalembitwi galembwa kutufunda twenga
su kulawirana na hepera na manemu gatupananwa na
Malembu Mananagala aga tupati kuwera na matumbiru. 5
Mlungu yakawera shanjiru sha hepera na manemu goseri,
kawapanani mwenga kuwera na mkoleranu gumu kwa
kugenderana na mfanu gwakuwi Yesu Kristu. 6 Su mawoseri
mwenga na kwa liziwu limu, mumkwisi Mlungu, Tati gwa
Mtuwa gwetu Yesu Kristu. 7 Su, mulishemerani toziya ya
ukwisa wa Mlungu, Kristu ntambu yakawashemeliriti. 8
Toziya nuwagambirani kuwera Kristu kiziti kuwera ntumintumi
gwa Wayawudi kapati kulanguziya uwaminika wa Mlungu na
malagilu ga Mlungu gakawapananiti wambuyi wetu gapati
kutimiya, 9 su nawomberi wantu yawawera Wayawudi ndiri,
wapati kumkwisa Mlungu toziya ya lusungu lwakuwi. Ntambu
yagalonga Malembu Mnanagala, “Hangu hanukukwisi
gwenga muwamu mwa wantu yawawera Wayawudi ndiri,
Hanuziyimbi zyuma za litawu lyaku.” 10 Kayi Malembu
galonga, “Mnemeleri, mwenga wantu yawawera Wayawudi
ndiri, mnemeri pamuhera na wantu wa Mlungu!” 11 Kayi,
“Mumzyumi Mtuwa, wantu woseri yamuwera Wayawudi
ndiri, mwawoseri mwenga, mumzyumi!” 12 Kayi Isaya
kalonga, “Hakalawili muntu mushiyiwuku sha Yese, yomberi
hakakolimlima wantu yawawera Wayawudi ndiri, na womberi
hawamtumbiri.” 13 Mlungu yakawera shyanjiru sha litumbiru,
kawamemiziyi nemeleru yoseri na ponga kulawirana na
njimiru yenu, litumbiru lyenu lipati kongereka kwa likakala
lya Rohu Mnanagala. 14 Waganja wangu, namweni neni
nuvimana nakaka kuwera mwenga viraa mmema lusungu na
mahala goseri na muweza kulitakulirana maweni kwa maweni.
15 Kumbiti nuwalembirani muluhamba alu pota lyoga, mpati
kuwaholuziya kuusu shitwatira ashi. Ntenda hangu toziya ya
maheri gakanupiti Mlungu 16 ga kuwera ntumintumi gwa Yesu
Kristu kwa wantu yawawera Wayawudi ndiri. Lihengu lyangu
ali lya shitambika kubwera Shisoweru Shiwagira sha Mlungu
su wantu yawawera ndiri Wayawudi wapati kuwera tambiku
yayijimirwa na Mlungu, tambiku yayipungitwi na Rohu
Mnanagala. 17 Hangu, pamuhera na Kristu Yesu, neni weza
kulitumbira lihengu lyangu kwajili ya Mlungu. 18 Njera ndiri
kutakula shintu shimonga shoseri kumbiti shilii hera ndosheni
Kristu Yesu kashitenda kwa kundendera neni su wantu
yawawera Wayawudi ndiri wapati kujimira. Katenda hangu
kwa visoweru na vitendu, 19 kwa likakala lya mauzauza na
makangashu na kwa likakala lya Rohu gwa Mlungu. Su,
kwa mwanja gwa kila pahala, kwanjira Yerusalemu kulii
mpaka Yeriku, nushibwera weri Shisoweru Shiwagira Sha
Kristu. 20 Nfira kubwera visoweru viwagira mashaka goseri
poseri litawu lya Kristu halyenipikiniriki, naniza kunyawa
shanjiru kwa muntu gwingi. 21 Ntambu yagatakula Malembu
Mananagala, wantu woseri hawenibwelerwi visoweru vyakuwi
hawaviwoni, na wantu hawenipikiniri hawavimani. 22 Toziya
ayi waneweleriti mala zivuwa kwiza kwa mwenga. 23
Kumbiti tembera vinu malira lihengu lyangu wega azi na
kwa vinja vivuwa neni wera na mafiliru makulu ga kwiza
kwa mwenga kuwalola. 24 Nulitumbira kutenda hangu vinu,
nfiriti kuwalolani neni panwera mumwanja gwa kugenda
Hisipaniya na muntangi kwa mwanja agu pakunemelera kala
kuwera kwa shipindi panwera na mwenga. 25 Kumbiti, kwa
vinu nunkugenda kuwatendera wantu wa Mlungu wa kulii
Yerusalemu. 26 Toziya Shikundi sha wantu shawamjimira
Yesu aku Makedoniya na Akaya wafira kutenda mshangu
yawu kuwatanga wantu wa Mlungu yawawera wahushu wa
aku Yerusalemu. 27 Weni wafira kutenda hangu, kumbiti
nakaka, ali lihengu lyawu kwa womberi. Toziya payiwera
wantu yawawera Wayawudi ndiri washiliki tekelera za shirohu
za Wayawudi, wafiruwa na womberi viraa wawatenderi
Wayawudi munfira zyawu za pasipanu. 28 Pantenda kala

lihengu ali na kuwapanana mshangu agu gwagujojiniritwi
kwajili ya womberi, hanuwatyangiri mwenga neni panwera
mumwanja kugenda Hisipaniya. 29 Nuvimana kuwera paniza
kwamwenga hanuwajegeri tekelera zivuwa za Kristu. 30 Su,
waganja wangu nuwaluwani kwa Mtuwa gwetu Yesu Kristu
na kwa ufiru wawujegwa na Rohu, munjimiri kwa kunduwira
kwa Mlungu. 31 Mluwi mpati kulopoziwa muwamu mwa
walii yawajimira ndiri yawawera Yudeya na utenderu waneni
Yerusalemu upati kujimirwa na wantu wa Mlungu yawawera
aku. 32 Hangu, Mlungu pakafira, neni hanwezi kwiza kwa
mwenga kwa nemelera, hanoyeri pamuhera na mwenga. 33
Mlungu yakawera shanjiru sha ponga, kaweri na mawoseri
mwenga. Yina haa.

16 Nfira kuwagambira viherepa kuusu muhasha gwetu
Feiba ndomweni ntumintumi mushipinga sha wantu
shawamjimira Yesu aku Kenkireya. 2 Mumwanki kwajili
ya Mtuwa ntambu yawafiruwa kutenda kwa wantu wa
Mlungu. Mtangi ntambu yoseri yakafira kulawa kwa mwenga.
Toziya yomberi kawera muheri nentu kwa wantu wavuwa
ata kwa neni. 3 Malamusiwu ganeni gawafikiri Prisila na
Akula, watenda lihengu pamuhera na wayangu kwa Kristu
Yesu. 4 Womberi walituliti muhatari mumakaliru gawu kwajili
ya neni, wafiruwa kuwagambira mayagashii, kulawa kwa
neni hera ndiri viraa avi kulawa kwa vipinga vyoseri vya
wantu yawamjimira Yesu, wantu wa maisi gamonga. 5
Nuwalamsiyani viraa Shipinga sha wantu yawamjimira Yesu,
shilii shawaliwona ukaya kwawu. Nuwalamsiya waganja
wangu Epainetu yakawera gwa kwanja mumkowa gwa Asiya
kumjimira Kristu. 6 Mumlamsiyi Mariya yomberi katenda
lihengu kwa kugangamala kwajili ya mwenga. 7 Nuwalamsiya
Andreniku na Yunia wantu wa lushi wayangu yawatatiritwi
mushibetubetu pamuhera na neni. Womberi wamanikana
nentu wamu mwa wantumintumi, kayi waweriti Wakristu
pamberi paneni. 8 Nukulamsiya Apliatu ganja gwangu
mukuwera pamuhera na Mtuwa. 9 Numulamsiya Aribanu,
mtenda lihengu pamuhera na neni mu Kristu, numulamsiya
viraa na ganja gwangu Staku. 10 Mumlamsiyi Apelisi
yakamfiriziya Kristu. Nuwalamsiya wa kaya ya Aristabulu. 11
Nuwalamusiya yawalikala mnumba ya Herodiana, muntu
muyangu gwa lushi na kwa waganja wa Narikisi yawawera
wa Mtuwa. 12 Muwalamsiyi Trifena na Trufosa yawatenda
lihengu muuntumintumi mwa Mtuwa na ganja gwangu
Perisi yakatenda gavuwa kwanjili ya Mtuwa. 13 Mumlamsiyi
Rufu yakasyagulitwi na Mlungu, muntu kagangamala nentu
mulihengu lya Mtuwa na mawu gwakuwi ndo mawu gwangu
viraa, 14 Muwalamsiyi Asunkritu na fleguni na Herimesi na
Patroba na Herimi na walongu woseri yawawera pamuwera
nawomberi. 15 Muwalamsiyi Filologu na Yulia na Neria na
mlongu gwakuwi na Olimpasi pamuhera na wantu woseri
wa Mlungu yawawera pamuhera nawomberi. 16 Mulilamsiyi
maweni kwa maweni kwa liranguliru lya ufiru. Shipinga
shoseri sha wantu yawamjimira Kristu, shiwalamusiyani. 17
Waganja wangu nuwaluwani muwalaviyi woseri yawajega
malekaniru kwa wayawu na kuwatenda wantu wamonga
waguwi, ntambu imonga na mafunda gawafunda. Mulishapiri
na wantu awa. 18 Toziya wantu wa ntambu ayi wamtendera
ndiri Kristu Mtuwa gwetu, kumbiti wavitendera vitwatira
vyawu weni, kwa visoweru vyawu vinoga na kubwera kwawu
kwa kuzyangazyanga kugalambula myoyu ya wantu waheri.
19 Kala muntu kapikanira kuusu kujimira kwa mwenga
na hangu muwera toziya ya sekelera yaneni, nuwafilirani
muweri na luhala muvitwatira viheri, pota likosa kuusu
shitwatira shidoda. 20 Na Mlungu shanjiru sha ponga
hakakawi ndiri kumbogoyola Shetani pasi pa magulu genu.
Manemu ga Mtuwa gwetu Yesu Kristu gaweri na mwenga.
21 Timotewu mtenda lihengu myangu kawalamsiyani. Viraa
avi na Lukiu na Yasoni na Sosipita, mwana lushi muyangu.
Kawalamusiyani. 22 Na neni Teritiwu numulembeleriti
luhamba alu, nuwalamsiya kwa litawu lya Mtuwa. 23 Gayu
mwenikaya gwangu, pamuhera na shipinga shoseri sha
wantu yawamjimira Yesu, shilii shawaliwona ukaya kwawu,
yomberi kawalamusiya, Erastu mtula mpiya gwa lushi alu,
pamuhera na Kwaritu, wawalamsiya. 24 Manemu ga Mtuwa
gwetu Yesu Kristu gaweri pamuhera na mwenga. 25 Su, vinu
na tumkwisi Mlungu yakaweza kuwakamaziya mu Shisoweru
Shiwagira shanushibweriti kuusu ujumbi wa Yesu Kristu na
mukubada kulii kwa kulanguziyiti na kweni kuweriti kufifika
kwa vinja vivuwa vyavipititi. **(aiōnios g166)** 26 Kumbiti vinu
nakaka ayi wairanguziya kwa njira ya Malembu ga wambuyi
wa Mlungu na kwa amuli ya Mlungu gwa mashaka goseri,
su maisi goseri galii gapati kumjimira na kumtii. **(aiōnios g166)**
27 Mlungu yakawera gweka yakuwi, yakawera na luhala,
ndomweni kwa njira ya Yesu Kristu, ukwisa uwera kwa
mweni mashaka goseri. Yina haa. **(aiōn g165)**

1 Wakorintu

1 Neni Paulu yawanshemiti kuwera ntumintumi gwa Yesu
Kristu kwa mafiliru ga Mlungu na mlongu muyetu Sosteni.
2 Twankuwalembelerani mwenga yamuwera shipinga sha
wantu yawamjimira Yesu aku lushi lwa Korintu. Mwenga
mtendwa wananagala toziya mulikolerana pamuhera na Yesu
Kristu, mshemitwi muweri wantu wa Mlungu, pamuhera na
wantu woseri kila pahala pawamguwira Mtuwa gwetu Yesu
Kristu, yakawera Mtuwa gwawu na gwetu viraa. **3** Manemu na
ponga ya Mlungu Tati gwetu na ga Mtuwa gwetu Yesu Kristu,
gaweri pamuhera na mwenga. **4** Mashaka goseri numgambira
Mlungu mayagashii kwajili ya mwenga, toziya ya manemu
gakawapananiti mwenga kupitira Yesu Kristu. **5** Toziya kwa
kulikolerana pamuhera na Kristu muwera walunda mukila
shintu. Mpananwa kutakula na kumana. **6** Ujumbi kuusu
Kristu wanakaka mngati mwenu. **7** Hangu mpungukiwitwi ndiri
lifupu lyoseri lyampananitwi na Rohu Mnanagala, pamuwera
mwankuhepera kugubutulwa kwakuwi Mtuwa gwetu Yesu
Kristu. **8** Nayomberi hakawagangamaziyi mwenga mpaka
upeleru, mpati kuwoneka pota na ukondola mulishaka
lilii lya Mtuwa gwetu Yesu Kristu. **9** Mlungu yakawera
mwaminika, kawashemiti mwenga muweri pamuhera na
Mwana gwakuwi Yesu Kristu, Mtuwa gwetu. **10** Wantu
yawamjimira Yesu wayangu, nuwaluweni kwa litawu lya
Mtuwa gwetu Yesu Kristu, mulijimilirani mukila shintu
shamtakula, su nakuwera malekaniru pakati pa mwenga.
Mulikolerani nakamu pamuwera na liholu limu na nfiru yimu.
11 Wantu yawamjimira Yesu wayangu, wantu wamonga
kulawa kwa kaya ya Kloyi, wang'ambira kuwera mwenga
mwankulirewa. **12** Neni nfira kutakula shampikiniriti kulawa
pakati pa mwenga, yumu kalonga, “Neni gwa Paulu”,
Yumonga kalonga “Neni gwa Apolu”, Na yumonga kalonga,
“Neni gwa Peteru.” Kwa litawu lya Shigiriki wamshema
Kefa, na yumonga kalonga, “Neni gwa Kristu.” **13** Hashi,
Kristu kabagulika? Hashi, Paulu ndo yawampingikiti kwajili
ya Mwenga? Ama hashi, mbatizitwi gambira ntumintumi
gwa Paulu? **14** Mayagashii Mlungu toziya numubatiziti
ndiri muntu yoseri pakati penu, kumbiti hera Krispu na
Gayu. **15** Su kwahera muntu yakaweza kutakula kuwera
mwenga wakubatizeni kwa litawu lyaneni. **16** Nulihola,
vilaa numubatiziti Stefana na kaya yakuwi, kumbiti mani
panumbatiziti muntu gwingi. **17** Kristu kantumiti ndiri kubatiza,
kumbiti nuwabweleri wantu Shisoweru Shiwagira, kayi
nushibweri pota na kutendera luhala lwa mbweru za wantu,
su makakala ga kuhowa kwa Kristu palupingika nagawoneki
kuweri shintu ndiri. **18** Toziya ujumbi wa kuhowa kwa Kristu
palupingika kuwera uzigizigi kwa wantu yawagamira, kumbiti
kwa twenga yatulopoziwa, ujumbi awu ndo makakala ga
Mlungu. **19** Malembu Mananagala galonga, “Aharibisiyi luhala
lwa yawawera na luhala, Na mahala ga wantu hanyasili
kutali.” **20** Su kakoshi yakawera na luhala? Hashi, kakoshi
mfunda gwa malagaliru? Hashi, kakoshi shikambaku gwa
kutakuziyana gwa pasipanu? Mlungu kulanguziyiti kuwera
luhala lwa pasipanu lyahera mahala. **(aiōn g165)** **21** Toziya
kwa luhala lwa Mlungu, wantu hapeni wammani Mlungu kwa
njira ya luhala lwawu weni. Mlungu kafiriziwiti kuwalopoziya
wantu yawajimira kupitira shizyigizyigi shatuwabwerera. **22**
Wayawudi wafira lilangaliru handa shilangaliru, Wagiriki
wankusakula luhala. **23** Kumbiti twenga twankumbwera
Kristu yawampingikiti. Kwa Wayawudi shitwatira ashi shiwera
shileweleru na kwa wantu yawawera ndiri Wayawudi shiwera
shizyigizyigi, **24** kumbiti kwa walii yawashemitwi na Mlungu,
Wayawudi pamuhera na wantu yawawera ndiri Wayawudi,
Kristu ndo likakala lya Mlungu na luhala lwa Mlungu. **25** Toziya
shashiwoneka kuwera uzigizigi wa Mlungu, shiwera na luhala
kuliku luhala lwa muntu, na shilii shashiwoneka shahera
makakala ga Mlungu, shiwera na likakala kuliku likakala lya
muntu. **26** Wantu yawamjimira Yesu wayangu, vinu muliholi
Mlungu pakawashema, wavuwa wenu waweriti ndiri na
luhala lwa munshimba na wantu wavuwa ndiri yawawera
na makakala na wantu wavua ndiri yawawera na ukulu. **27**
Kumbiti Mlungu kavisyaguliti vitwatira vyaviwoneka pasipanu
kuwera vizigizigi, su kawasoniziyi wantu yawawera na luhala
na Mlungu kavisyaguliti vitwatira vilii pasipanu viwoneka
legilegi, su kawasoniziyi wantu yayawera na makakala. **28**
Mlungu kavisyagula vitwatira vilii pasipanu viwoneka vyavifaa
ndiri na vyawavizarawu, su kavihalabisiyi vilii vyaviwoneka
na wantu kuwera shintu shikulu. **29** Su kwahera muntu yoseri
yakaweza kulitumbira shoseri kulongolu kwa Mlungu. **30**
Kumbiti Mlungu ndo yakawakolelerani pamuhera na Yesu
Kristu. Mlungu kamtenditi Kristu kaweri luhala lwetu, kwa
njira yakuwi twenga tutendwa waheri kulongolu kwa Mlungu,
tuweri wantu wananagala wa Mlungu na kulopoziwa. **31**
Su Malembu Mananagala ntambu yagalonga, “Yakafira
kulitumbira, kalitumbiri Mtuwa ntambu yakatenda.”

2 Walongu wayangu, neni paniziti kwa mwenga
nuwabweliriti ndiri bada nakaka ya ujumbi wa Mlungu
kwa visoweru viherepa, ama kwa luhala lwa muntu. **2**
Toziya panilikaliti na mwenga amuwiti kulyaluwa goseri, ira
kummana Yesu Kristu, ulii yawampingikiti. **3** Paniziti kwa
mwenga nweriti legilegi, nendemera kwa lyoga nentu. **4**
Mafundishu ganeni na mabweru ganeni, gawera ndiri kwa

visoweru viherepa na ga luhala lya kuwakwegera wantu,
kumbiti gaweriti na makakala ga Rohu gwa Mlungu. 5 Ntenditi
hangu, su njimiru ya mwenga nayilitumbira luhala lwa muntu,
kumbiti ilikali mumakakala ga Mlungu. 6 Pamuhera na hangu,
tubwera ujumbi wa luhala kwa walii yawakula murohu.
Kumbiti luhala alu lwa pasipanu ndiri ama lwa wakolamlima
ndiri wa pasipanu, yawagenda kwagamira. (aiōn g165) 7 Luhala
lwanuwabwelera ndo luhala lwa bada ya Mlungu, luhala
lwalufifikiti, yomberi lwakalusyaguliti kala kwanjira makashu
kwajili ya ukwisa wa twenga, pamberi pa kuwumbwa
pasipanu. (aiōn g165) 8 Kwahera ata mkolamlima yoseri gwa
pasipanu yakalumaniti luhala alu. Handa mewalumaniti,
womberi mewampingiki ndiri Mtuwa gwa ukwisa. (aiōn g165) 9
Kumbiti ntambu yagatakula Malembu Mananagala, "Vitwatila
vyeni lisu lipatiti ndiri kuwona, ama likutu kupikinira, Vitwatira
vyeni muntu kapatiti ndiri kuvihola mumoyu, Aga ndo Mlungu
gakawatandiriti walii yawamfira." 10 Avi ndo vitwatira Mlungu
vyakatugubutuluriti kwa njira ya Rohu gwakuwi. Toziya
Rohu kalola lola kila shintu ata vitwatira vyaviwera mungati
mwa Mlungu. 11 Hashi, gaa yakaweza kugamana galii
gagawera mngati mwa muntu handa ndiri rohu gwakuwi
yakawera mngati mwakuwi mweni? Su ntambu iraayi,
kwahera yakavimana vitwatira vya Mlungu, kumbiti Rohu gwa
Mlungu. 12 Twenga twankiti ndiri rohu gwa pasipanu, kumbiti
twankiti Rohu yakalawiti kwa Mlungu su tuweza kuvimana
vyoseri Mlungu vyakatupananiti. 13 Su twenga twankutakula
ndiri kwa visoweru vyawatufunditi kwa luhala lwa muntu,
kumbiti twankutakula kwa visoweru vyatufunditwi na Rohu,
patuvitakulira vitwatira vya shirohu kwa wantu yawawera na
Rohu. 14 Muntu yakahera Rohu hapeni kawanki vitwatira
vya Rohu gwa Mlungu, vitwatira avi viwoneka vya uzigizigi
hera kwakuwi na hapeni kavimani, toziya gamanikana hera
kwa utanga wa Rohu. 15 Muntu yoseri yakawera na Rohu
gwa Mlungu ayu kaweza kuyambula uherepa wa kila shintu,
kumbiti kwahera muntu yakaweza kumtoza. 16 Malembu
Mananagala galonga, "Gani yakaweza kugamana mahala ga
Mtuwa? Gani yakaweza kumfunda Mtuwa?" Kumbiti twenga
twana mahala ga Kristu.

3 Walongu wayangu, neni mweziti ndiri kutakula na mwenga
gambira wana wina na Rohu gwa Mlungu, ntakula na
mwenga gambira wantu wa pasipanu, gambira wanonu
mumakaliru ga Shikristu. 2 Nuwalandiziya mwenga maweri,
pota na kuwapanani shiboga shikamala, toziya mwenga
maweni shirii. Ata vinu mwakala ndiri kushiliya. 3 Toziya
mwenga mwankulikala gambira wantu wa pasipanu ntambu
yawalikala. Hashi, yanakaka ndiri kuwera kwana weya
na kulilewana pakati penu? Goseri aga gawalanguziyani
mwenga mwankali wantu wa pasipanu na mwankulikala
gambira pasipanu ntambu yapafira. 4 Yumu gwenu
pakatakula, "Neni nufata Paulu," Na yumonga kalonga, "Neni
numufata Apolu." Hashi, mtenda ndiri gambira wantu wa
pasipanu ntambu yawatenda? 5 Hashi, Apolu ndo gaa? Hashi,
Paulu ndo gaa? Twenga twa wantumintumi hera wa Mlungu,
yatuwajegerani mwenga njimiru. Kila yumu gwetu katenda
lihengu lyakapananitwi na Mtuwa. 6 Neni nyaliti mbeyu na
Apolu katiriti mashi, kumbiti Mlungu ndo yakayimeriziyiti
mbeyu ayi. 7 Ulii yakayaliti na ulii yakitiliti mashi shintu
ndiri, kumbiti Mlungu gweka yakuwi ndo yakavitenditi vyoseri
avi vikuli. 8 Muntu yakayaliti na muntu yakitiliti mashi,
woseri watenda lihengu lyakulinganira, Mlungu hakamfupi
kila muntu kulawirana na lihengu lyakatenditi. 9 Toziya
twenga twawalongu, tutenda lihengu pamuhera na Mlungu
na mwenga mwalirambu lya Mlungu na mwenga mwanumba
ya Mlungu. 10 Kwa utanga wa mafupu gampananitwi na
Mlungu, ntenditi lihengu gambira mnyawa numba na ntuliti
lyanjiru, muntu gwingi kankunyawa palyanjiru ali. Kumbiti kila
muntu kaliloli weri ntambu yakanyawa. 11 Kwahera muntu
gwingi yakaweza kutula lyanjiru lyamonga pa ulii yakalituliti
kala, lyanjiru ali ndo Yesu Kristu. 12 Pa lyanjiru ali, wantu
wamonga hawanyawi kwa zahabu ama madini gawagashema
mpiya ama kwa mabuwi ga mpiya zivuwa, ama mitera ama
miteti ama lyasi. 13 Na uherepa wa lihengu lya kila muntu
haliwoneki mulishaka lya Kristu pakashigubutula. Toziya
mulishaka ali motu hagugubutuli lihengu lya kila muntu
na motu hagupimi na kulanguziya uherepa wakuwi. 14
Payiwera shakanyawiti muntu palyanjiru alu pashilungula
ndiri mumotu agu, su mnyawa numba hakawanki lifupu.
15 Kumbiti lihengu lya muntu yoseri palilungulira, kumbiti
yakanyawiti hakaagamiziyi lifupu lyakuwi, kumbiti mweni
hakalopoziwi gambira kusolopoka kulawa mumotu. 16
Hashi, mwenga muvimana ndiri kuwera mwenga Mwanumba
nkulu ya Mlungu na Rohu gwa Mlungu kalikala mngati
mwemwenga? 17 Su muntu pakaihalibisiya Numba nkulu ya
Mlungu, Mlungu hakamuhalabisiyi yomberi. Toziya Numba
nkulu ya Mlungu ndo inanagala na maweni mwenga ndo
handa numba ya Mlungu. 18 Namulipayira! Muntu yoseri
pakati pa mwenga pakalihola kana luhala lwa ntambu ya
pasipanu, mbaka kaweri mzyigizyigi su kapati kuwera na
luhala lwa nakaka. (aiōn g165) 19 Toziya luhala lwa wantu wa
pasipanu luwera luzyigizyigi kulongolu kwa Mlungu. Malembu
Mananagala ntambu yagalonga, "Mlungu kankuwagomiziya
yawawera na luhala muwujanja wawu." 20 Na Malembu
Mananagala gamonga kayi, "Mtuwa kavimana kuwera

maholu ga yawawera na luhala gafaa ndiri." 21 Su muntu
nakalitumbiria kila shintu shawatenda wantu, toziya kila
shintu sha mwenga. 22 Kaweri Paulu ama Apolu ama Kefa
ama pasipanu ama makaliru ama kuhowa, ama vitwatira
vya vinu na vya shakapanu, vyoseri vya mwenga. 23 Na
mwenga mwawantu wa Kristu na Kristu gwa Mlungu.

4 Muntu katuwoni twenga twantumintumi wa Kristu
yatupananitwi uwezu wa Mlungu. 2 Vinu shashifiruwa kwa
yoseri yakapananitwi lihengu kaweri mwaminika. 3 Kwa neni
shintu ndiri pantozwa na mwenga, ama pantozwa na wantu
na hapeni nulitozi namweni. 4 Toziya nuvimana ndiri kulitoza
namweni, kumbiti shintu ashi shilanguziya ndiri kuwera neni
nana likosa. Mtuwa ndo yankatoza neni. 5 Su, namtoza
shitwatila shoseri pamberi pa shipindi shakuwi kusoka,
mleki mpaka Mtuwa pakiza. Yomberi hakavilaviyi vitwatira
vyavilififiti muluwindu na kulanguziya nfiru ya mmoyu ya
wantu. Panu kila muntu hakapati uzyumi wakuwi kulawa kwa
Mlungu. 6 Wantu yawamjimira Yesu wayangu, numtumiti
Apolu na neni namweni su kupitira kwa twenga mulifundi
mfanu agu, "Mgaloli weri gagalembitwi." Nakawera muntu
yoseri yakalitumbira muntu yumu na kumzalawu yumonga.
7 Gani kakutenda guweri mkulu kuliku yumonga? Hashi,
Mlungu kakupananiti ndiri kila shintu shaguwera nashu?
Na payiwera gupananwa, iwera hashi gulitumbira kuwera
gupananwa ndiri? 8 Muwera kala na kila shintu shamfira!
Muwera kala mwawalunda! Muwera mwawafalumi pota ya
twenga! Yina, menfiri nakaka muweri wafalumi, su natwenga
vilaa tuweri wafalumi pamuhera na mwenga. 9 Nulihola
Mlungu katutenda twenga wantumintumi tuweri wantu wa
upeleru nakamu, gambira wantu yawatozitwi kuhowa, toziya
tuwera msambu gwa pasipanu poseri na kulongolu kwa
wantumintumi wa kumpindi na kulongolu kwa wantu. 10
Twenga twawazigizigi toziya ya kumtendera Kristu, kumbiti
mwenga muwera na mahala kwa kulikolerana pamuhera
na Kristu! Twenga twalegilegi, mwenga mwawavikambaku.
Mwenga mbezika ndiri, kumbiti twenga twankubezika. 11
Mpaka vinu, twenga twana njala, kuyumuluwa, twahera
nguwu, wankutukomanga nentu na twahera pakugonja. 12
Su twankutabika kutenda lihengu likamala kwa mawoku
getu twaweni. Patupangilwa, twenga twankuwatekelera,
pawatutabisiya, twenga tuhepelera, 13 pawatwigiranga,
twenga twankula kwa ligoya. Mpaka vinu watutendera
gambira udoda wa pasipanu na kila muntu katuwona twenga
twauhakata. 14 Nembiti ndiri vitwatira avi kuwasoniziya
mwenga, kumbiti kuwafunda gambira wana wangu yanuwafira
15 Toziya ata pamuwera na walera wavuwa mumakaliru genu
ga Shikristu, tati gwenu ndo yumu hera. Mukulikolerana
na Kristu Yesu neni wera tati gwenu kwa kuwabwelerani
Shisoweru Shiwagira. 16 Su nuwaluwani mwenga mfati
mfanu gwangu. 17 Toziya ayi neni numtuma Timotewu kwa
mwenga. Yomberi ndo yakawera gambira mwana gwangu
mngati mwa Kristu yanumfira na mwaminika mukulikolerana
na Mtuwa. Yomberi hakawaholiziyi njira yanuyigendera
mukulikolelerana pamuhera na Kristu, njira yanuyifunda
pahala poseri pa shipinga shoseri sha wantu shawamjira
Yesu. 18 Wamu wenu wanja kulitumba pawalihola kuwera
hapeni nizi kayi kwa mwenga. 19 Kumbiti Mtuwa pakafira,
hanizi kwa mwenga kanongola, panu hanuliwoneli namweni,
galii ndiri gawagatakula gweka yakuwi kumbiti makakala
gawawera naga. 20 Toziya Ufalumi wa Mlungu uwera ndiri
visoweru vya mlomu, kumbiti wa makakala. 21 Hashi,
mwenga mfira shishi? Hashi, nizi kwa mwenga na ntomondu,
ama nizi na moyu gwa mafiliru na unanagala?

5 Vinu kwana visoweru vyavipikanika kuwera kwana
uhumba pakati pa mwenga, uhumba hawenilawiri ata
kwa wantu yawammana ndiri Mlungu. Ng'ambirwa kuwera
yumu gwenu kagonjaga na mdala gwa tati gwakuwi!
2 Hashi, mwenga muweza kulitumba? Meyiweri mbaka
kwa mwenga moyu guwatami na muntu ayu yakatenditi
shitwatila ashi kawingwi pakati pamwenga. 3 Tembera
munshimba neni wera patali na mwenga, kumbiti mumaholu
napamuhera na mwenga. Su neni numtoza kala muntu
ayu yakatenditi shitwatila ashi sha soni, handa napanu
pakati pa mwenga. 4 Pamjojonika pamuhera kwa litawu lya
Mtuwa Yesu, neni pamu na mwenga mumaholu na makakala
ga Mtuwa gwetu Yesu gapanu, 5 mumpanani Shetani
muntu ayu, su nshimba yakuwi iyaribisiwi na rohu yakuwi
iweza kulopoziwa mulishaka lilii Mtuwa pakawatoza wantu.
6 Iherepa ndiri kwa mwenga kulitumba! Hashi, mwenga
muvimana ndiri kuwera simika ndidini hera isheshemiziya
ubumu woseri? 7 Muwusiyi isimika ngona ya vidoda su
hamuweri wasyayi. Shakapanu hamulifani gambira ubumu
wasyayi ntambu yamuwera. Toziya Kristu mwana gwa
kondolu gwa Pasaka gwetu wamlaviya kuwera tambiku. 8
Su tunemeleli Pasaka yatwenga, kwa simika ndiri ngona,
simika ya vidoda na ukondola, kumbiti kwa libumunda
lyalilekerwa ndiri simika, libumunda lya utakasiwu na nakaka.
9 Nuwalembiriti muluhamba lumonga, namulihanganika na
wahumba. 10 Ntakula ndiri namulihanganika na wantu woseri
yawammana ndiri Mlungu, walii yawawera wahumba ama
yawawera na lwaliya ama wivi ama yawaviguwira vinyagu.
Su kuwachapira womberi memfiruwi kuwuka pasipanu

nakamu! 11 Shantakula ndo ashi, namtenda pamuhera na
ulii yakalishema mweni mwamini kumbiti kawera muhumba,
ama mlwaliya ama yakaviguwira vinyagu ama msongiziya
ama mlowera ama mwivi. Muntu gwa ntambu ayi, ata kuliya
namuliya nayomberi. 12 Hashi, shitwatira sha neni kuwatoza
wantu yawawera kunja mwa shipinga sha wantu wa Mlungu?
Mlungu hakawatozi womberi. Kumbiti mwenga mfiruwa
kuwatoza wantu yawawera pakati pa mwenga maweni. 13
Mumalembu Mananagala ntambu galembwa, "Mumuwingi
muntu yakatenda vidoda pakati pa shipinga shenu."

6 Handa muntu pakalirewa na muyaguwi, iwera hashi
kagendi kumsitaki palongolu pashizyungu sha wantu
yawamfiriziya ndiri Mlungu pakumsitaki palongolu pa wantu
wa Mlungu? 2 Hashi, muvimana ndiri kuwera wantu wa
Mlungu hawapatozi pasipanu? Handa mwenga hamuwatozi
wantu wa pasipanu, iwera hashi muweza ndiri kutoza ata
vitwatira vididini? 3 Hashi, mwenga muvimana ndiri kuwera
twenga hatuwatozi wantumintumi wa kumpindi? Su, hayiweri
ntambu gaa kwa vitwatira vya kila lishaka? 4 Malekaniru
pagalawira pakati pa mwenga, iwera hashi mwankuwashema
wantu yawashishera ndiri shipinga sha wantu shawamjimira
Yesu wawatozi? 5 Ntakula aga kuwasoniziya mwenga! Hashi,
kwahera muntu pakati penu yakawera na luhala mekawezi
kuwatoza wantu yawamjimira Yesu wayaguwi? 6 Kumbiti,
mlongu yumu kankumjega mlongu muyaguwi kushizyungu
na kawaleka wantu yawamumana ndiri Mlungu wamtozi. 7
Nakaka kustakiana aku maweni kwa maweni, kulanguziya
kuwera msinda nakamu kulikala gambira Wakristu! Hashi,
meyiweri ndiri shitwatira shiherepa nentu mwenga mpokwi
ulunda wamwenga? 8 Kumbiti maweni mwenga muwatendera
ukondola na kuwapoka, kayi mwankuwatendera aga walongu
wamwenga! 9 Hashi, muvimana ndiri kuwera wantu wadoda
hapeni wauhali Ufalumi wa Mlungu? Namulipayira! Wantu
yawawera wahumba hapeni wauhali Ufalumi wa Mlungu,
ama yawaviguwira vinyagu ama yawatenda undiyandiya ama
mpalu yakagonja na mpalu muyaguwi, 10 ama wavimbegu
ama walwaliya ama walowera ama wapweperu, ama
yawapoka ama yawigilanga, woseri awa hapeni wingiri
Muufalumi wa Mlungu. 11 Wamu wenu waweriti gambira
wantu awa. Kumbiti vinu vidoda vyamwenga viwusiwa
na muwera wa Mlungu na mtendwa mmufiriziyi Mlungu
kwa litawu lya Mtuwa gwetu Yesu Kristu na kwa Rohu
gwa Mlungu gwetu. 12 Muntu hakawezi kulonga, "Vintu
vyoseri viherepa kwa neni." Yina, kumbiti vyoseri ndiri
viherepa kwa gwenga. Njimira kuwera ntenda kila shintu,
kumbiti hapeni njimili shintu shoseri shintendi hweri mmanda.
13 Muntu gwingi hakawezi kulonga, "Shiboga kwajili ya
mtima na mtima kwajili ya shiboga." Yina, kumbiti Mlungu
hakavyagamiziyi vyoseri viwili. Nshimba ya muntu kwajili ndiri
ya uhumba, kumbiti kwajili ya kumtendera Mtuwa na Mtuwa
ndo yakayilolera weri nshimba. 14 Kwa makakala gakuwi,
Mlungu kamzyukisiyiti Mtuwa na vilaa vilii hakatuzyukisiyi
na twenga. 15 Hashi, muvimana ndiri kuwera nshimba
yamwenga iwera viwungiru vya nshimba ya Kristu? Hashi,
neni nuluhola weza kutola viwungiru vya nshimba ya Kristu
na kuvikolerana na viwungiru vya nshimba ya mndiyandiya?
Ndala! 16 Toziya ntambu yamuvimana, yakalikolerana na
muntu mndiyandiya su kawera nshimba yimu nayomberi,
Malembu Mananagala galembwa, "Womberi wawili hawaweri
nshimba yimu." 17 Kumbiti yakalikolerana mweni pamuhera
na Mtuwa kawera yumu nayomberi murohu. 18 Mulituli
gweka na uhumba. Vidoda vimonga vyoseri vyavitendwa
viitenduwa ndiri nshimba, kumbiti muhumba kavitendera
vidoda nshimba yakuwi mweni. 19 Hashi, muvimana ndiri
kuwera nshimba zyenu ziwera Numba ya Rohu Mnanagala
yakawera mngati mwenu, ulii yamumwankiti kulawa kwa
Mlungu? Hangu mwenga mwawalunda ndiri yenu maweni,
kumbiti wa Mlungu. 20 Kawahemeriti mwenga kwa beyi
nkulu. Su mumkwisi Mlungu kwa nshimba zyenu.

7 Su, kwa vitwatira vilii vyamunembiriti kuwera, iherepa
kwa wantu pawayuga ndiri. 2 Toziya ya uhumba nentu,
su kila mpalu kaweri na mdala gwakuwi mweni na kila
mdala kaweri na mpalu gwakuwi mweni. 3 Mpalu katendi
galii gagafiruwa na mdala gwakuwi na mdala katendi galii
gagafiruwa na mpalu gwakuwi. 4 Nshimba ya mdala, yakuwi
mweni ndiri, kumbiti ya mpalu gwakuwi. Ntambu iraayi
nshimba ya mpalu, yakuwi mweni ndiri, kumbiti ya mdala
gwakuwi. 5 Namuliyimana maweni, kumbiti mpatani kutenda
hangu kwa shipindi shididini hera, su muwezi kulikala kwa
kumluwa Mlungu, shakapanu muliwuyiri kayi, su Shetani
nakiza kuwajera toziya muweza ndiri kulilewelera. 6 Aga
ganuwagambirani neni na gamalagaliru ndiri. 7 Neni menfiri
wantu woseri waweri gambira neni ntambu yanwera, kumbiti
kila yumu kawera na lifupu kulawa kwa Mlungu, yumu kana
lifupu ali na yumonga kana lifupu lilii. 8 Vinu wantu walii
yawayuga ndiri na walii yawawera wakenja nuwagambira
hangu iherepa walikali gambira neni ntambu yanwera. 9
Kumbiti muntu pakasinda kulilewelera, su kayugi mdala,
mana membaka nentu kuyuga kuliku kuwera na lumatamata.
10 Kwa wantu yawayugiti na yawayugitwi nankuwapanani
malagaliru, ganeni ndiri kumbiti ga Mtuwa, mdala nakalekana
na mpalu gwakuwi, 11 Kumbiti pakalekana nayomberi,
kalikali pota na kuyugwa ama kakolaniziwi mawoku na mpalu

gwakuwi na mpalu nakamleka mdala gwakuwi. 12 Kwa
wamonga neni nonga, gweka yangu hera na kumbiti Mtuwa
ndiri, Payiwera mpalu yakawera na mdala yakamwamini ndiri
Yesu na mdala ayu kajimira kulikala na yomberi, nakamleka
mdala ayu. 13 Na handa mdala kana mpalu yakamwamini
ndiri Yesu na mpalu ayu kajimira kulikala na yomberi, su
mdala ayu nakamlema mpalu gwakuwi. 14 Toziya mpalu
ayu yakamjimira ndiri Yesu hakapungwi na Mlungu kwa
kulikolerana na mdala gwakuwi na mdala ayu yakamwamini
ndiri Yesu hakajimirwi na Mlungu kwa kulikolerana na mpalu
gwakuwi. Pamonga wana wawu mewaweri ndiri wa Mlungu,
kumbiti vinu wajimirwa kuwera wana wa Mlungu. 15 Kumbiti
payiwera ulii yakamjimira ndiri Kristu pakafira kumleka
muyaguwi yakawera Mkristu, su kamleki. Su mpalu ama
mdala hakaweri mlekeru. Mlungu kawashemiti mwenga
mulikali kwa ponga. 16 Gwenga mdala, guvimana hashi
kuwera gwana unakaka kuwera haguwezi kumlopoziya mpalu
gwaku? Ama gwenga mpalu, guvimana hashi kuwera gwana
unakaka kuwera haguwezi kumlopoziya mdala gwaku? 17
Kila muntu kalikali kugenderana na mafupu gakapananitwi na
Mtuwa na ntambu yakashemitwi na Mlungu. Ali ndo lilagaliru
lyaneni muvipinga vyoseri vya wantu vyawamwamini Yesu.
18 Hashi, kwana muntu yoseri yakayingiziwitwi kala jandu
pakashemitwi na Mlungu? Nakalipayira kuwera kayingiziwitwi
ndiri jandu na handa pakashemitwi kawera kayingiziyitwi
ndiri jandu, su nakayingiziwa jandu. 19 Toziya kwingiziwa
jandu ama kwingiziwa ndiri jandu shintu ndiri, shintu shikulu
ndo kugajimira Malagaliru ga Mlungu. 20 Su kila yumu
kasigali ntambu pakashemitwi na Mlungu. 21 Hashi, gwenga
guweriti mmanda pagushemitwi na Mlungu? Nagulishera,
kumbiti paguwera mlekeru, gutendi hangu. 22 Toziya yomberi
yakashemitwi na Mtuwa pakawera mmanda, muntu ayu
hakaweri mlekeru gwa Mtuwa. Ntambu iraayi ulii muntu
mlekeru yakashemitwi na Kristu, kawera mmanda gwa
Kristu. 23 Mlungu kawahemeriti mwenga kwa beyi nkulu, su
namuwera kayi wamanda wa wantu. 24 Walongu wayangu,
kila yumu gwenu kasigali mukulikolerana pamuhera na
Mlungu ntambu yakaweriti pakashemitwi. 25 Vinu kwa
visoweru vya wadala yawawera wali, nahera lilagaliru lya
Mtuwa, kumbiti ntakula ntambu yamona neni, kwa lusungu
lwa Mtuwa, nstaili kwaminika. 26 Su, kulawirana na ntabika
yaiwera vinu, neni nulihola kuwera iherepa nentu muntu
kasigali ntambu yakawera. 27 Hashi, gwenga guyuga? Su
nagulekana na mdala gwaku. Hashi, gwenga guyuga ndiri?
Su nagufira kuyuga. 28 Kumbiti paguyuga gutenda ndiri
vidoda na handa mwali pakayugwa katenda ndiri vidoda.
Womberi pawayugana hawapati ntabika mumakaliru aga,
kumbiti neni menfiri ndiri gawapati aga. 29 Walongu waneni,
nfira kutakula hangu, shipindi shashisigala shididini hera
na kwanjira vinu walii yawayuga walikali gambira waliyuga
ndiri, 30 na walii yawalila waweri gambira walira ndiri na walii
yawanemelera waweri gambira wanemelera ndiri na walii
yawahemera waweri gambira wahera shintu shawahemeliti,
31 na walii yawawera na lihengu lya pasipanu, waweri
gambira wahera lihengu la pasipanu. Toziya pasipanu
ntambu yatupamana, pankupita. 32 Neni menfiriti mwenga
namlishera. Muntu yakahera mdala kankuliholera lihengu
lya Mtuwa, toziya yomberi kankujera kumfiriziya Mtuwa. 33
Kumbiti mpalu yakayugiti kankuliholera lihengu lya pasipanu,
su kamfiriziyi mdala gwakuwi, 34 na yomberi maholu gakuwi
galibagula. Mdala yakayugwa ndiri ama yakawera mwali
katenda lihengu lya Mtuwa, kapati kuwera mananagala gwa
nshimba na rohu. Kumbiti mdala yakayugitwi katendaga
lihengu lya pasipanu, su kamfiriziyi mdala gwakuwi. 35
Nuwagambirani aga toziya nfira kuwatanga mwenga. Neni
nfira ndiri kuwapoka ulekelu wenu, kumbiti nfira mwenga
mtendi maheri na mulilaviyi maweni kumtendera lihengu lya
Mtuwa pota na kukwegwa na vintu vyamonga. 36 Handa
muntu kawona kamtendera weri ndiri mwali yakamfindika
pakamuyuga ndiri na handa hapeni kawezi kulikala pota
na kuyuga, su katendi ntambu yakafira, yomberi kayugi na
hapeni katendi vidoda. 37 Kumbiti mpalu ayu pakaamuwa
mumoyu mwakuwi pota na kuyuga na handa kaweza
kuzikolamlima matamata zyakuwi na kwamuwa ntambu ya
kutenda, su katenda weri nentu pakamuyuga ndiri mwali ayu.
38 Su mpalu yakayuga katenda hweri, kumbiti ulii yakayugiti
ndiri katenda hweri nentu. 39 Mdala yakayugitwi kakolerana
pamuhera na mpalu gwakuwi mushipindi shoseri pamberi
pa kuhowa. Kumbiti mpalu gwakuwi pakahowa, mdala ayu
kawera mlekeru, na pakafira mweni kaweza kuyugwa na
muntu yoseri, kumbiti mpalu ayu kaweri Mkristu. 40 Kumbiti
yamona neni, kwa mdala ayu mbaka pakalikala ntambu
yakawera. Aga ndo ntambu yanulihola na neni nulihola
kuwera nana Rohu gwa Mlungu.

8 Vinu kwa visoweru vya viboga vyavitambikilitwi vinyagu.
Tuvimana kuwera twawoseri twenga twana malifa, kumbiti
malifa aga gawatenda wantu walitumbiri, kumbiti mafiliru
ganyawa. 2 Walii yawalihola kuwera wamana kila shintu,
nakaka wavimana ndiri shintu shoseri ntambu yashifiruwa
kuvimana. 3 Kumbiti muntu yakamfira Mlungu, yomberi
kamanikana na Mlungu. 4 Su visoweru vya kuliya viboga
vyavitambikilitwi vinyagu, tuvimana kuwera vinyagu shintu
ndiri pasipanu, twenga tuvimana kuwera Mlungu kayumu
hera. 5 Ata paviwera vintu vyavishemwa milungu pasipanu

ama kumpindi kwa Mlungu, ata pawawera “milungu” Wavuwa
na “watuwa” Wavuwa, 6 kumbiti twenga twana Mlungu
yumu hera, Tati yakaumbiti vyoseri na kupitila mweni twenga
tulikala. Vilaa kwana Mtuwa yumu hera, Yesu Kristu na
kupitila mweni vintu vyoseri viumbwa na kupitira mweni
twenga tulikala. 7 Kumbiti kila muntu ndiri kagamana
goseri aga, kwana wantu wamu wawera na vitiba vya
kutambikira vinyagu, wantu weni mpaka vinu pawaliya
viboga avi walihola kuwera vitambikirwa vinyagu. Toziya
mmoyu yawu iwera legilegi, su walihola weni kuwera
watenda vidoda kwa kuliya viboga avi. 8 Shiboga hapeni
shiwezi kutujega tuweri pakwegera na Mlungu, patuleka
kuliya hapeni tupungukiwi na shintu shoseri na patuliya
hapeni twongereki na shintu shoseri. 9 Kumbiti mululoli
weri, ulekeziya wenu naguwatenda walii yawawera na moyu
legilegi watendi vidoda. 10 Handa muntu yakawera na
moyu legilegi, pakakuwona gwenga yaguvimana gwankuliya
viboga avi mnumba mwa vinyagu, hashi, hapeni kaweri
na moyu gwa kuliya viboga vyavitambikilitwi vinyagu? 11
Kwa njira ayi, muyenu ayu kana moyu legilegi, ndomweni
Kristu kahowiti kwajili yakuwi, shirii gwenga shagushishema
gushimani. 12 Handa pamuwatendera vidoda walongu
wamwenga ntambu ayi na kuyitenduwa myoyu yawu legilegi,
su mwenga mwankumtendera vidoda Kristu. 13 Hangu,
handa shiboga shitenda kuguwa kwa mlongu gwangu katendi
vidoda, hapeni ndiyi shinofu kayi, naniza kumtenda mlongu
gwaneni katendi vidoda. **(aiōn g165)**

9 Hashi, neni namuntu ndiri mlekeru? Hashi, neni
nantumintumi ndiri? Hashi, neni numwona ndiri Mtuwa
gwetu Yesu? Hashi, mwenga mwamalawiranu ga lihengu
lyaneni Mumtuwa? 2 Ata wamonga pawalema kunjimira
kuwera neni nantumintumi, kumbiti mwawamakapitawu
waneni kuwera neni nantumintumi. Toziya ya makaliru genu
ga kulikolerana pamuhera na Mtuwa su galanguziya kuwera
neni nantumintumi. 3 Mawankula ganeni ndo aga kwa
wantu walii yawankosiya. 4 Hashi twahera uwezu wa kuliya
na kulanda, kulawirana na lihengu lyangu lyantenda? 5
Hashi, twahera uwezu kumtola mdala yakamwamini Kristu
mumwanja mwatwenga, ntambu yawatenditi wantumintumi
wamonga na walongu wa Mtuwa na vilaa Kefa? 6 Ama,
twaweni gweka neni na Barinaba yatufiruwa kutenda
lihengu su tupati mafiliru getu? 7 Hashi, mshonta gaa
yakalipira ushonta wakuwi? Hashi, yakalima gaa yakaliya
ndiri mabwajubwaju ga mtera gwakuwi? Hashi, mlolera
wa wakondolu gaa yakalanda ndiri maweri ga wakondolu
wakuwi mweni? 8 Hashi, ntakula vitwatira avi umuntu hera?
Hashi, Lilagaliru lyeni lya Musa litakula ndiri hangu? 9
Ilembitwi Mumalagaliru ga Musa, “Nagumtawa mlomu gwa
ng'ombi pakakomanga usaka.” Hashi, Mlungu kankuvitakulira
visoweru vya ng'ombi? 10 Hashi, kaweriti ndiri kakutuholera
twenga pakatakuliti hangu? Yina, aga galembitwi kwa
toziya ya twenga, ulii yakalima na ulii yakabenanga, woseri
walitumbira kupata mabenu. 11 Payiwera twenga tuyala
mbeyu ya shirohu pakati penu, hashi shitwatira shikulu
patwapa vintu vya mafiliru getu? 12 Payiwera wamonga
wafiruwa kulolera aga kulawa kwa mwenga? Hashi, twenga
tufiruwa ndiri kuliku womberi? Kumbiti twenga tuvitendera
ndiri virii vyavimfiriziya Mlungu avi. Pa pakuwi tustahili kila
shintu su nashitulila shileweleru shintu shoseri Shisoweru
Shiwagira sha Kristu. 13 Hashi, muvimana ndiri kuwera
yawatenda lihengu Mnumba nkulu ya Mlungu wapataga
shiboga shawu mlaa na yawalaviya tambiku pashitalawanda
sha kutambikira wapataga vintu vya tambiku ayi? 14 Ntambu
iraayi, Mtuwa kawalagaliriti yawawabwelera wantu Shisoweru
Shiwagira wapati vyawafira Mushisoweru Shiwagira. 15
Kumbiti neni ntumiyiti ndiri goseri aga ama nankulemba
ndiri su mwenga muntenderi neni ntambu ayi. Mbaka neni
nwowi kuliku kumtenda muntu yoseri kawoni kuwera neni
nankulitumbira hera. 16 Payiwera nankushibwera Shisoweru
Shiwagira, shitwatira ashi shiwera ndiri sha kulitumba, ali ndo
lihengu lyampananitwi nulitendi. Shodi neni handa pambwera
ndiri Shisoweru Shiwagira! 17 Mensyaguli lihengu ali kwa
neni namweni, mendoleri lifupu, kumbiti pantenda lihengu
ali pota na kufira namweni Mlungu kanamini kwa lihengu
ali. 18 Vinu lifupu lyangu ndo shintu gaa? Lifupu lyangu ndo
ali, panuwabwelera wantu Shisoweru Shiwagira nfira ndiri
kupananwa shintu ama nduwa ndiri shibenamgongu sha
lihengu lya kushibwera Shisoweru Shiwagira. 19 Tembera
neni nammanda ndiri gwa muntu yoseri, kumbiti nulitendi
namweni kuwera mmanda gwa kila muntu su numjegeri Kristu
wantu wavuwa ngoo. 20 Pantenditi lihengu na Wayawudi,
nulikali gambira Namyawudi su nuwapati Wayawudi, tembera
namweni neni nonguziwa ndiri na Malagaliru ga Musa,
ntenditi lihengu pamuhera na walii yawalongoziwa na
Malagaliru ga Musa, su nuwapati womberi. 21 Ntambu iraa
ayi, neni pantenditi lihengu pamuhera na wantu yawawera
ndiri wayawudi, nulikaliti gambira wantu yawawera ndiri
Wayawudi, yawawera kunja Mumalagaliru ga Musa, su
nuwapati womberi. Ayi ilanguziya ndiri kuwera njimira ndiri
Malagaliru ga Mlungu, nakaka neni nonguziwa na Malagaliru
ga Kristu. 22 Kwa yawawera na moyu legilegi, nulikaliti
gambira womberi ntambu yawalikaliti su nuwapati yawawera
na moyu legilegi. Ntenditi kila shintu kwa wantu woseri su

kwa njira yoseri ilii wapati kulopoziwa. 23 Nugatenda goseri
aga toziya ya Shisoweru Shiwagira, su mpati kuwanka
matekeleru gakuwi. 24 Hashi, muvimana ndiri kuwera wantu
pawatuga, woseri wankutuga, kumbiti ulii yakawalongolera
wayaguwi ndo yakawanka lifupu? Mtugi hangu su mfupwi.
25 Muntu yoseri yakafira kuwakanga wayaguwi kwa kutuga,
kwanja kagalekaga goseri, katendaga hangu su kapati
lijenjeri lyalihalibika! Kumbiti twenga tutenda hangu tupati
lijenjeri lyaliharibika ndiri. 26 Su ntuga gambira muntu yakafira
kukanga, nkoma ndiri gambira muntu yakakoma lipuga. 27
Kumbiti nuyigangamiziya nshimba yaneni su nuyikolimlima,
ntira kuwera neni namweni naniza kulemwa kuwanka lifupu
panuwabwera kala wamonga Shisoweru Shiwagira.

10 Walongu wayangu nfira muvimani shilii shashiwalawiriti
wambuyi wa twenga yawamfatiti Musa. Woseri waweriti
pasi pa ulolera wa liwundu lilii na woseri walokiti mubahali
njeri ilii. 2 Woseri wabatizitwi waweri wantumini wa Musa
muliwundi lilii na mubahali njeri ilii. 3 Woseri waliyiti shiboga
shiraa shilii sha shirohu. 4 Vilaa vilii walanditi shakulanda
shiraa shilii sha shirohu. Womberi walanditi kulawa mulitalawu
lulii lya shirohu lwaluwafatiti, litalawu ali ndo Kristu mweni. 5
Pamuhera na hangu, wavua wawu wamfiriziyiti ndiri Mlungu
na mauti gawu gapalasiyitwi kushiwala. 6 Vinu, goseri aga
galawira kutuberiziya twenga, su natuwera wantu wakufira
vidoda gambira womberi ntambu yawatenditi. 7 Namguwira
vinyagu gambira wamu wawu ntambu yawatenda. Malembu
Mananagala ntambu yagalonga, “Wantu walivagiti kuliya na
kulanda na wagoloka na wavina vidoda.” 8 Namuhumba
gambira wamu wawu ntambu yawahumbiti, wahowiti wantu
elufu malongu mawili na miya tatu kwa lishaka limu.
9 Natumjera Mtuwa Kristu gambira wamu wawu tambu
yawamjeriti, woseri wahowiti kwa kulumwa na wanjoka. 10
Namuhinginika gambira wamu wawu ntambu yawatenda, su
walagitwi na lihoka lya kulaga lyakatumitwi na Mlungu. 11 Su
shitwatila ashi shiwapatiti shiwera mfanu kwa wamonga na
galembitwi su kutuberiziya twenga, yatulikala mumashaka
gapakwegera kupelera. (aiōn g165) 12 Ulii yakalihola kuwera
kagangamala, kaloli hweri nakaguwa. 13 Majeru gampatiti
mahenga ndiri kwa wantu. Mlungu kaaminika, yomberi
hapeni kawaleki mjerwi kupita makakala genu. Kumbiti
pamjerwa hakawapanani makakala ga kuhepelera na njira
ya kulawira amu. 14 Su, waganja wangu mtiri kuviguwira
vinyagu. 15 Nankutakula na mwenga, wantu yawawera na
luhala, muliholi maweni aga gantakula. 16 Patulutekelera
lutekeru lwa Mtuwa, hashi, tulikolerana ndiri pamuhera na
mwazi gwa Kristu? Hashi, patumega libumunda tulikolerana
pamuhera ndiri na nshimba ya Kristu? 17 Toziya kwana
libumunda limu hera, tembera twenga yatuwera tuvuwa,
tuwera nshimba yimu, toziya twawoseri tubagulana pamuhera
mulibumunda liraa ali. 18 Mwawaloli wantu wa Israeli,
walii yawaliya shilii shashilaviyitwi tambiku su walikolerana
pamuhera na Mlungu kupitira tambiku zyawamlavilira. 19
Vinu, ntakuli shishi? Shiboga shawashitambikiriti shinyagu
shintu shikulu kuliku shiboga? Na vinyagu avi, vintu vikulu?
20 Ndala! Shantakula neni ndo ashi. Tambiku zyawazilaviya
wantu yawammana ndiri Mlungu wamlavilira ndiri Mlungu,
walavilira washamshera. Na neni nfira ndiri nakamu mwenga
mulikolerani pamuhera na washamshera. 21 Mwenga hapeni
mlandiri lutekeru lwa Mtuwa, uganu mwankulandira lutekeru
lwa washamshera, hapeni muwezi kuliya shiboga pameza
pa Mtuwa na pameza pa washamshera. 22 Hashi, tufira
kumtenda Mtuwa kaweri na weya? Hashi, twana makakala
ng'anji kuliku yomberi? 23 Su wantu wamu pakati penu
walonga, “Vintu vyoseri vilewelerwa ndiri, kumbiti nonga
vyoseri ndiri viherepa. Vintu vyoseri vyavilewelewitwi, kumbiti
nonga vyoseri ndiri vinyawa.” 24 Muntu yoseri pakati penu
nakasakula mota yakuwi mweni, kumbiti kasakuli mota ya
myaguwi. 25 Mliyi shoseri shilii shawawuza kusoku pota na
kulikosiya kosiya toziya ya nfiru zyenu ziweri na unakaka,
26 toziya Malembu Mananagala galonga, “Pasipanu na
vyoseri vyaviweramu viwera vya Mtuwa.” 27 Handa muntu
yakamwamini ndiri Kristu pakawashemera kuliya shiboga na
mwamuwa kugenda, mliyi vyoseri vyakawatandireni pota ya
kukosiya kosiya toziya ya nfiru zyenu. 28 Kumbiti muntu
pakawagambireni, “Shiboga ashi washitambikilira vinyagu,”
Su toziya ya ulii yakawagambireni na toziya ya nfiru zyenu,
namliya. 29 Ntakula, toziya ya nfiru, nfiru ya yenu ndiri
kumbiti nfiru yakuwi ayu yakawagambireni. Hamunkosiyi,
iwera hashi ulekeziwu wa neni utozwi na nfiru ya muntu
gwingi? 30 Payiwera neni nonga mayagashii Mlungu toziya
ya shiboga shaneni, iwera hashi muntu gwingi kanongi
kwa shiboga shanongiti mayagashii Mlungu? 31 Su shoseri
shamtenda, kuliya ama kulanda, mtendi goseri kwa ukwisa
wa Mlungu. 32 Namuwera shileweleru kwa Wayawudi ama
kwa wantu yawawera ndiri Wayawudi ama kwa Shipinga sha
wantu shawamjimira Mlungu. 33 Mulikali gambira neni, nfira
kuwaherepeziya wantu woseri kwa vyoseri vyantenda, toziya
nsakula ndiri mota yangu namweni, kumbiti mota ya woseri
wapati kulopoziwa.

11 Munfati neni ntambu yanumfata Kristu. 2 Nuwazyumani
mwenga toziya mashaka goseri muhola neni na
kugafata mafundu ganuwafundani. 3 Kumbiti neni nfira

muvimani kuwera Kristu ndo mtuwi gwa mpalu na kila
mpalu ndo mtuwi gwa mdala gwakuwi na Mlungu ndo
mtuwi gwa Kristu. 4 Su kila mpalu yakamluwa Mlungu ama
yakabwera ujumbi wa Mlungu uganu pakagubika mtuwi
gwakuwi kwa nguwu, yomberi su kankumsoniziya Kristu.
5 Na mdala yoseri pakamluwa Mlungu ama pakabwera
ujumbi wa Mlungu pota na kugubikira nguwu mtuwi gwakuwi,
ayu kankumsoniziya mpalu gwakuwi, yakatenda hangu,
kalifana na mdala yakamogiti viri zyakuwi. 6 Handa mdala
yakagubikira ndiri nguwu mtuwi gwakuwi, mbaka kamogi
viri zyakuwi. Kumbiti iwera soni kwa mdala kupunguza viri
zyakuwi ama kumoga, su mbaka kagubiki mtuwi gwakuwi.
7 Mpalu kafiruwa ndiri kugubikira nguwu mtuwi gwakuwi,
toziya yomberi kalifana na Mlungu na kawera ukwisa wa
Mlungu, kumbiti mdala ayu kawera ukwisa wa mpalu.
8 Toziya mpalu kalawa ndiri kwa mdala, kumbiti mdala
kalawiti kwa mpalu. 9 Mpalu wamuwumbiti ndiri kwajili
ya mdala, kumbiti mdala wamuwumbiti kwajili ya mpalu.
10 Vilaa toziya ya wantumintumi wa kumpindi, su mdala
kagubiki nguwu mtuwi gwakuwi, iweri lilangaliru lya uwezu
yauwera kumpindi kwakuwi. 11 Mumakaliru getu kwa
kulikolerana pamuhera na Mtuwa, mdala kashintu ndiri
pota ya mpalu na mpalu kashintu ndiri pota ya mdala. 12
Gambira mdala ntambu yakalawirana na mpalu, ntambu
iraayi mpalu kayiwuka kwa mdala, kumbiti kila shintu shilawa
kwa Mlungu. 13 Mwamuwi maweni, hashi iherepa kwa
mdala kumluwa Mlungu pota ya kuvala shintu mumtuwi
mwakuwi? 14 Ata ntambu yatuwumbitwi kulanguziya kuwera
mpalu pakawera na viri ntali iwera soni kwakuwi mweni,
15 kumbiti kwa mdala pakawera na viri ntali iwera ligoya
kwakuwi mweni, toziya wampanana viri ntali su zimgubiki.
16 Handa muntu kafira kujega likakatala kwa shitwatira ashi,
su na kavimani kuwera twenga twahera shitiba shamonga,
ama shipinga sha wantu shawamjimira Yesu shahera shitiba
shimonga. 17 Pawera nankali nankuwalagalira malagaliru
aga, hapeni nuwazyumi mwenga, toziya mumikutanu ya
mwenga ya kumguwira Mlungu ijega matatizu nentu kuliku
vitwatira viherepa. 18 Pamberi pa goseri, mpikanira kuwera
pamuliwona pamuhera mushipinga sha wantu yawamjimira
Yesu, galawiraga malekaniru pakati panu na neni njimira
padidini, 19 toziya mabagula ga ntambu yingi yingi mpaka
gaweri pakati penu, su walii yawajimilwa na Mlungu
wapati kumanikana. 20 Mwenga pamuliwona pamuhera,
mulihola kuwera mwankuliya shiboga sha kumuhola Mtuwa,
kumbiti mliya ndiri! 21 Toziya pamliya kila yumu kankuliya
shiboga shakuwi mweni pota na kumuhepera muyaguwi,
ata ulawira kwa wamu wenu wawera na njala, na mpaka
wamonga walowera. 22 Hashi, mweza ndiri kuliya na
kulanda ukaya kwenu? Ama mwankushibeziya shipinga sha
wantu shawamjimira Yesu na kuwasoniziya walii yawahera
na shintu? Su vinu nuwagambiri shishi? Ndala! Hapeni
nuwazyumi kwa shitwatila ashi. 23 Toziya neni nugapatiti
aga kulawa kwa Mtuwa, malagaliru galii ganuwapananiti
kuwera pashiru palii Mtuwa Yesu pawamgalambukiti, yomberi
katoliti libumunda, 24 kamgambira Mlungu mayagashii,
kalimega libumunda, kalonga, “Ayi ndo nshimba yangu
yampananitwi mwenga, mtendi hangu kwa kuhola neni.”
25 Viraa avi, pakaliiti kala katola lutekeru, kalonga, “Ali
ndo lutekeru lya lipatanu lya syayi lyalilanguziwa mumwazi
gwangu. Mtendi hangu kila pamlanda, kwa kuhola neni.” 26
Toziya kila pamliya libumunda ali na kululandira lutekeru ali,
mwankubwera kuhowa kwa Mtuwa, mpaka pakiza kayi. 27
Su kila yakaliya libumunda ali ama kulandira lutekeru lwa
Mtuwa kwa njira yayifiruwa ndiri, ayu hakaweri na ukondola
kwa kuvitendera vidoda nshimba na mwazi gwa Mtuwa. 28
Kwanja kila muntu kaliloleri weri mweni huti, shakapanu kaliyi
libumunda ali na kulandira lutekeru ali, 29 toziya yakaliya na
kulanda pota kuvimana nshimba ya Mtuwa ndo shishi, kaliya
na kulanda utoza wakuwi mweni, 30 toziya ayi wavuwa
pakati penu wawera legilegi na walweli na wamu wawu
wahowa kala. 31 Handa metulitozi hweri twaweni, metutozwi
ndiri na Mlungu. 32 Kumbiti patutozwa na Mtuwa kuwera
twana vidoda, twankufundwa tuweri na ligoya, su natutozwa
kuwera na vidoda pamuhera na wantu wa pasipanu. 33 Su,
walongu wayangu, pamuliwona kuliya shiboga sha Mtuwa,
kila muntu kamuhepi myaguwi. 34 Handa kwana yoseri
yakawera na njala, kaliyi ukaya kwakuwi, su kuliwona kwa
mwenga nakutenda utoza wa Mlungu. Kumbiti vitwatira vilii
vyamonga, hanuwagambiri paniza.

12 Vinu walongu wayangu, nfira muvimani visoweru vya
mafupu ga Rohu Mnanagala, neni nfira mwenga
muvimani unakaka kuusu vitwatira avi. 2 Muvimana kuwera,
pamberi pa mwenga kuwera wantu yawammana Mlungu,
mlongoziwitwi munjira zya kuviguwira vinyagu. 3 Su muvimani
kuwera kwahera muntu yoseri yakalongoziwa na Rohu gwa
Mlungu kaweza kutakula, “Yesu kapangiritwi!” Ntambu iraayi
muntu yoseri hapeni kawezi kutakula, “Yesu ndo Mtuwa,”
Pakalongoziwa ndiri na Rohu Mnanagala. 4 Kwana ntambu
yingi yingi ya mafupu ga shirohu, kumbiti Rohu yumu hera
yakalaviya mafupu aga. 5 Kwana ntambu yingi yingi zya
kutendera, kumbiti Mtuwa yakatenderwa ndo yumu hera. 6
Kwana ntambu yingi yingi ya kutenda lihengu, kumbiti Mlungu
yumu hera yakatenda mahengu goseri kwa wantu woseri,

wapananwa makakala ga kutenda lihengu lyoseri kwa woseri.
7 Roho Mnanagala kalilanguziya kwa njira zya ntambu yingi
yingi kwa kila muntu kwa mota ya woseri. 8 Rohu kampanana
muntu yumu ujumbi wa luhala na muntu yumonga ujumbi wa
malifa ga kuvimana vitwatira, ntambu yakafira Rohu ulaa
ayu. 9 Rohu ulaa ayu kampanana muntu yumu njimiru na
muntu yumonga kapananwa lifupu lya kuponiziya wantu.
10 Rohu Mnanagala kampanana yumu lifupu lya kutenda
mauzauza, yumonga kapananwa lifupu lya kuwubwera
ujumbi wa Mlungu, yumonga kapananwa lifupu lya uwezu
wa kutakula mafupu ga ntambu yingiyingi yagalawiti kwa
Rohu na vyavilawiti ndiri kwa Rohu. Kampanana yumonga
lifupu lya kutakula kwa luga zyazimanika ndiri na muntu
gwingi kapananwa uwezu wa kutakulira shilii shashitakulitwi.
11 Kumbiti goseri aga ndo mahengu ga Rohu ulaa ulii yumu
hera, yakambagulira kila muntu lifupu lya ntambu yingi yingi,
ntambu yakafira mweni. 12 Handa shimba yimu ntambu
yaiwera na viwungiru vivuwa, tembera yana viwungiru
vivuwa, vitenda nshimba yimu, ndo ntambu yaiwera vilaa kwa
Kristu. 13 Toziya twenga, patuwera Twawayawudi ama wantu
yawawera ndiri Wayawudi, wamanda ama wantu walekiziwa,
twawoseri tubatizwa kwa Rohu yumu mushimba yimu ayi, na
twawoseri tupananwa Rohu yumu ayu. 14 Vilaa nshimba
yahera shiwungiru shimu hera, kumbiti iwera na viwungiru
vivuwa. 15 Handa ligulu melitakuliti, “Toziya neni naliwoku
ndiri, su neni gwa nshimba ndiri,” Hashi, ligulu meliweri ndiri
lya nshimba? 16 Handa likutu melitakuliti, “Toziya neni nalisu
ndiri, su neni gwa nshimba ndiri?” Hashi, likutu meliweri lya
nshimba ndiri? Ndala! 17 Handa nshimba yoseri meiweri lisu,
hashi, muntu mekapikaniri ntambu gaa? Handa nshimba
yoseri meiweri likutu, muntu mekawezi hashi kunusiya? 18
Kumbiti ntambu yayiwera, Mlungu kavituliti hweri viwungiru
vyoseri avi ntambu yingi yingi munshimba, ntambu yakafiriti.
19 Handa viwungiru vyoseri meviweri shiwungiru shimu,
nshimba meiweri koshi? 20 Nakaka kuwera, kwana viwungiru
vivuwa, kumbiti nshimba yimu hera. 21 Su lisu hapeni liwezi
kuligambira liwoku, “Neni nukufira ndiri.” Ama mtuwi hapeni
guwezi kugagambira magulu, “Nuwafira ndiri mwenga.” 22
Kumbiti pamuhera na hangu, ilanguziya kuwera viwungiru
vilii vya nshimba viwoneka legilegi kumbiti vyana mana
nentu. 23 Na viwungiru vilii vyatulihola kuwera vifiruwa
ndiri ligoya likulu, ndo yatuvilola nentu hweri, viwungiru
vya nshimba vyaviwoneka ndiri kuwera viherepa nentu,
vilolerwa hweri. 24 Kumbiti viwungiru vimonga vifira ndiri
kulembeziwa. Mlungu mweni kayitula nshimba mumpangu,
su kavipanana ligoya ng'anji viwungiru vilii vyavipungukiwitwi
ligoya. 25 Su nakuwera ubagula munshimba, kumbiti
viwungiru vyoseri vya ntambu yingi yingi vililoleri vyeni kwa
vyeni. 26 Handa shiwungiru shimu pashitendua, su viwungiru
vyoseri vyankulitenduwa pamuhera nashu na shiwungiru
shimu pashikwiswa, viwungiru vimonga vyoseri vinemelera
pamuhera nashu. 27 Su mwawoseri mwenga mwanshimba
ya Kristu, kila yumu gwenu kashiwungiru sha nshimba ayi.
28 Mlungu katula mushipinga sha wantu vyawamjimira Yesu,
kwanja wantumintumi, pili wambuyi wakuwi, ntatu wafunda,
shakapanu kawatula walii yawawera na lifupu lya kutenda
mauzauza, wamonga lifupu lya kuponiziya na kuwatanga
wamonga, ama kuwalonguziya womberi na wamonga lifupu
lya kutakula luga zyazimanika ndiri. 29 Woseri wawera ndiri
wantumintumi ama wambuyi wa Mlungu ama wafunda. Na
kila muntu ndiri kana makakala ga kutenda mauzauza, 30
ama woseri ndiri yawaweza kuponiziya ama kutakula kwa
luga zyazimanika ndiri ama kutakulira shilii shashitakulwa.
31 Su mfiri mafupu makulu nentu. Naneni hanuwalanguziyi
njira iherepa nentu kuliku zyoseri azi.

13 Ata neni paweza kutakula luga zya wantu na zya
wantumintumi wa kumpindi, kumbiti pawera nahera
mafiliru, neni wera gambira lidebi lyahera shintu ama kengeli.
2 Weza kayi kuwera na lifupu lya kutunga ujumbi wa Mlungu,
panuvimana bada zyoseri na kumana kila shintu, weza
kuwera na njimiru ya kuyihamiziya migongu, kumbiti pawera
nahera mafiliru neni nashintu ndiri. 3 Pandaviya ulunda
waneni woseri na kuwapanana wahushu, kayi pandaviya
nshimba yaneni ilunguziwi motu, handa pawera nahera
mafiliru neni hapeni mpati shintu. 4 Yakawera na mafiliru
kahepeleri na utanga na yakawera na mafiliru kahera weya,
hapeni kaweri na malingisi ama kalitumba. 5 Yakawera
na mafiliru hapeni kakosi ligoya, hapeni kasakuli mota
yakuwi mweni na hapeni kaweri na maya kanongola longola
na hapeni katuli mumoyu vintu vidoda vyawamtendiriti. 6
Mafiliru hapeni gasekeleri ukondola, kumbiti gasekelera
unakaka. 7 Muntu yakawera na mafiliru kahepeleri goseri
na kajimilira goseri na kakanka goseri. 8 Mafiliru gahera
upeleru. Handa kwana mafupu ga kutunga ujumbi wa
Mlungu, aga hagawuki lishaka limu, mafupu ga kutakula
luga zyazimanika ndiri hagawuki, handa kwana kuvimana
hakupiti. 9 Toziya mafupu ga kuvimana vyoseri gamalilika
ndiri na lifupu lyatwenga lya kutunga ujumbi wa Mlungu
likamilika ndiri. 10 Mlungu hakavikamilishi vyoseri, shilii
shashikamilika ndiri, hashiwuki. 11 Paweriti namwana ntakuliti
shiwana, nuvimaniti shiwana, nuliholiti shiwana. Kumbiti vinu
neni namuntu mkulu, vitwatira vya shiwana nuvileka. 12
Shatuwona vinu shiwoneka gambira sheni shashiwoneka

ndiri weri mushiloleru, kumbiti shakapanu hatuwoni sheni
kwa sheni. Vinu nuvimana katepu hera, kumbiti shakapanu
hanuvimani hweri goseri, gambira Mlungu ntambu yakamana
neni. 13 Vinu gankulikala matatu aga, njimiru na litumbiru na
mafiliru, kumbiti lyaliwera likulu mugoseri ndo mafiliru.

14 Mgangamali kuwera na mafiliru. Ntambu iraayi
mgangamali kupata mafupu gamonga ga shirohu,
kupita vyoseri mpati mafupu ga kutunga ujumbi wa Mlungu.
2 Yakatakula luga zyazimanika ndiri, katakula ndiri na
wantu kumbiti kankutakula na Mlungu, toziya kwahera
muntu yakamwerewa yomberi. Yomberi kankutakula vitwatira
vyavilififiti kwa makakala ga Rohu. 3 Kumbiti yakawera na
lifupu lya kutunga ujumbi wa Mlungu, katakulaga na wantu
kwajili ya kuwatanga na kunemeriziwa na kuwapanana
moyu. 4 Yakatakula luga zyazimanika ndiri kalinyawa
mweni. Kumbiti yakawera na lifupu lya kutunga ujumbi wa
Mlungu, kankushitanga shipinga sha wantu yawamjimira
Yesu. 5 Su nfira mwawoseri mwenga mtakuli kwa luga
zyazimanika ndiri kumbiti menfiri muweri na lifupu lya kutunga
ujumbi wa Mlungu. Toziya muntu yakatunga ujumbi wa
Mlungu, ndo mkulu nentu kuliku ulii yakawera na lifupu
lya kutakula luga zyazimanika ndiri, payiwera ndiri hera
handa kwana muntu yakagatakulira galii gagatakulitwi,
su shipinga sha wantu woseri yawajimira Yesu wapati
kutangwa. 6 Su walongu wayangu, handa panizaku kwa
mwenga na kutakula na mwenga kwa luga zyazimanika
ndiri hampati mota gaa? Hapeni mpati mota yoseri, kumbiti
hampati mota panuwagambira magubutulwa ga Mlungu
ama kwa kuvimana ama ujumbi wa Mlungu ama mafundu
gamu. 7 Ndo ntambu yayiwera kwa vyombu vyahera ukomu
vyavilaviya liziwu gambira firimbi ama malimba. Muntu
kaweza hashi kulumana lwimbu lyaguvinwa handa vyombu
avi vilaviya ndiri liziwu weri pavigombwa? 8 Ngoma ya
ngondu payigombwa pota na kuwera na ntambu yakuwi,
hashi gaa hakalituli kala kwa ngondu? 9 Ntambu iraayi
na mwenga, handa shamtakula shimanikana ndiri, hashi,
gaa hakawezi kuvimana vyamtakula? Su mwenga mulifana
gambira wantu yawatakula na lyega. 10 Kwana luga za
ntambu yingi yingi pasipanu na kwahera ata yimu yayimanika
ndiri. 11 Kumbiti panuvimana ndiri luga yakatakula muntu,
walii yawatakula luga ayi hawaweri wahenga kwa neni na
neni hanweri muhenga kwamwenga. 12 Ntambu iraa ayi na
mwenga mfira kupata mafupu ga Rohu, su mtendi ntambu
yamuweza kuwera na mafupu ga kushitanga Shipinga
sha wantu yawamjimira Yesu. 13 Su yakatakula kwa luga
zyazimanika ndiri, kamluwi Mlungu kawezi kuwagubutulira
wantu shilii shashitakulitwi. 14 Toziya panumluwa Mlungu
kwa luga zyazimanika ndiri, rohu yangu ndo yayimluwa
Mlungu, kumbiti mahala gangu gapanu ndiri. 15 Su ntendi
hashi? Hanumluwi Mlungu kwa rohu yangu, hanumluwi
Mlungu kwa mahala gangu viraa na hanimbi kwa rohu
yangu, hanimbi kwa mahala gangu viraa. 16 Pagumjuma
Mlungu kwa rohu yaku hera, hakawezi hashi muntu gwa
ntambu iraayi kulonga, “Yina hangu”, Mukulonga mayagashii
Mlungu handa pakavimana ndiri shagutakula? 17 Guweza
kulonga hweri mayagashii Mlungu, kumbiti kwa wantu
wamonga hapeni iwatangi. 18 Nonga mayagashii Mlungu
kuwera neni ntakula kwa luga zyazimanika ndiri nentu
kuliku mwawoseri mwenga. 19 Kumbiti mushipinga sha
wantu yawamjimira Yesu nfira nentu kutakula visoweru
vyamuhanu vyavimanikana su nuwafundi wamonga, kuliku
kutakula visoweru vivuwa vya luga zyazimanika ndiri. 20
Walongu wangu, namulihola gambira wana mumaholu
ganeni. Mwenga muweri gambira wanonu muvidoda, kumbiti
pamulihola muweri gambira wantu yawakula. 21 Mumalembu
Mananagala galembwa, “Mtuwa kalonga, ‘Kwa njira ya
wantu walii yawatakula kwa luga zyazimanika ndiri, Na kwa
milomu ya wahenga, Hantakuli na wantu awa, Pamuhera
na hangu hapeni wampikaniri.’” 22 Su mafupu ga kutakula
luga zyazimanika ndiri gawera lilangaliru kwa wantu walii
yawajimira ndiri na kumbiti ndiri kwa walii yawajimira. Kumbiti
kutakula ujumbi yakapananitwi na Mlungu na kwa walii
ndiri yawajimira, kumbiti kwa wantu yawajimira. 23 Su
wantu woseri wa Mlungu pawaliwona pamuhera na woseri
pawanja kutakula kwa luga zyazimanika ndiri na wantu
walii yawamana ndiri ama wantu walii yawajimira ndiri
pawiza kulikolerana na mwenga, hashi womberi hapeni
watakuli kuwera mwenga muwera na lukwali? 24 Kumbiti
kila muntu pakatakula ujumbi yakapananitwi na Mlungu
na muntu yakamana ndiri ama muntu yakajimira ndiri
pakingira, goseri gakagapikanira hagamlanguziyi udoda
wakuwi mweni na hakatozwi na galii gakagapikanira. 25 Bada
za moyu gwakuwi hazigubutulwi na yomberi hakasuntami
makukama na kumguwira Mlungu pakatakula, “Nakaka
Mlungu kapamuhera na mwenga!” 26 Walongu wayangu, vinu
tutakuli hashi? Pamuliwona pamuhera kumguwira Mlungu,
muntu yumu kayimbi lwimbu na yumonga kafunda na muntu
gwingi kaweri na ugubutula kalawa kwa Mlungu na yumonga
katenderi lifupu lyakuwi lya kutakula kwa luga zyazimanika
ndiri na yumonga kagatakuliri galii gagatakulitwi. Goseri aga
gatendeki kwa kushitanga Shikundi sha wantu yawamjimira
Yesu. 27 Handa pakawera muntu kana lifupu lya kutakula
kwa luga zyazimanika ndiri, su wafiruwa kutakula wantu

wawili ama watatu, yumu pa yumonga, uganu paweri na
muntu gwingi kagatakuliri galii gagatakulitwi. 28 Handa
kwahera muntu yakaweza kugatakulira galii gagatakulitwi
mushipinga sha wantu yawamjimira yesu, su ulii yakatakula
kwa luga zyazimanika ndiri kanyamali na kalitakuliri mweni na
Mlungu. 29 Wantu wawili ama watatu yawapananitwi ujumbi
wa Mlungu wautakuli na wamonga wagalololiloli weri galii
gagatakulitwi na womberi. 30 Kumbiti muntu yumu pakatakula
na muntu gwingi kapata ugubutula kulawa kwa Mlungu, su
ulii yakatakula kanyamali. 31 Mwawoseri mwenga muweza
kupananwa ujumbi wa Mlungu muutakuli, yumu pa yumonga,
su kila muntu hakalifundi na kupananwa moyu. 32 Lifupu lya
kuwubwera ujumbi wa Mlungu lifiriziwa likolwimlima na ayu
yakawera na lifupu ali, 33 toziya Mlungu ndo Mlungu ndiri
gwa ndewu, kumbiti kawera Mlungu gwa makolaniziwu na
ponga. Ntambu yayiwera mushipinga shoseri sha wantu
yawamjimira Yesu, 34 wadala wanyamalili mushipinga sha
wantu yawamjimira Yesu. Womberi wafiruwa ndiri kutakula
ama kulonguziya handa Malagaliru ga Wayawudi ntambu
yagalonga. 35 Handa womberi pawafira kuvimana visoweru
vilii, wawakosiyi wapalu wawu ukaya. Toziya hayiweri soni
kwa mdala kutakula mumkutanu wa mushipinga sha wantu
yawamjimira Yesu. 36 Hashi, mwankulihola shisoweru sha
Mlungu shilawa kwa mwenga ama shiwayizira mwenga
gweka yenu hera? 37 Handa muntu yoseri kalihola kuwera
yomberi kawera na lifupu lya kuwutakula ujumbi wa Mlungu
ama kawera na lifupu lya Rohu, su kavimani kuwera aga
ganuwalembelera mwenga ndo Lilagaliru lya Mtuwa. 38
Kumbiti muntu yakagapikanira ndiri aga, su nakasherwa
muntu ayu. 39 Su hangu walongu wayangu, mfiruwa
kuwera na lifupu lya kutunga ujumbi wa Mlungu, kumbiti
namuwalewelera wantu kutakula kwa luga zyazimanika ndiri.
40 Kumbiti goseri gatendeki kwa ligoya na kwa ntambu
iherepa.

15 Walongu wangu, vinu nfira nuwaholiziyi mwenga
Shisoweru Shiwagira shanuwabwerirití, sheni ndo
shyanjiru sha moyu gwenu na mwenga mushiwankiti
na mushisoweru ashi mwenga mgangamala. 2 Ujumbi
yanuwabwelerani ndo Shisoweru Shiwagira. Mwenga
hamlopoziwi pamushijimila na handa pamjimira ndiri kujimira
kwa mwenga hakuweri hera. 3 Neni nuwapananiti mwenga
vyaviwera na mana nentu, vitwatira vyanankiti neni namweni,
kuwera Kristu kahowiti toziya ya vidoda vya twenga, handa
Malembu Mananagala ntambu yagalonga, 4 kuwera yomberi
kasilitwi na kazyukiti lishaka lya tatu kwanjira pakahowiti,
Malembu Mananagala ntambu yagalembitwi, 5 kwanja
kamlawiriti Kefa, shakapanu kawalawiriti wantumintumi
woseri lilongu na wawili. 6 Shakapanu kawalawiriti walongu
wavuwa nentu ya miya muhanu kwa mala yimu, wavuwa
wawu wankali wankulikala mpaka vinu, kumbiti wamu
wawu wahowiti kala. 7 Shakapanu kamlawiriti Yakobu na
shakapanu kawalawira wantumintumi woseri. 8 Upeleru
wa goseri kandawiliti neni viraa, neni yanweriti gambira
muntu yakiwukiti mushipindi shakuwi ndiri. 9 Toziya neni
nantumintumi mdidini nentu pakati pa wantumintumi woseri,
ata neni nahera uzyumwi wa kushemwa ntumintumi, toziya
nuwatabisiyiti vipinga vya wantu vyawamjimira Mlungu. 10
Kumbiti kwa manemu ga Mlungu neni nwera ntambu yanwera
na manemu gakanupiti, kamupananiti ndiri hera. Neni ntenda
lihengu likamala kuliku wantumintumi woseri, naneni mweni
ndiri yantenditi, kumbiti manemu ga Mlungu gatenditi lihengu
pamuhera na neni. 11 Su pamuhera na hangu, iweri neni
ama womberi yawabwera Shisoweru Shiwagira, shintu ndiri,
ashi ndo mwenga shamjimira. 12 Handa ntambu yatubweriti
kuwera Kristu kazyukisiyitwi, wamu wenu waweza hashi
kutakula kuwera yawahowiti hapeni wazyuki? 13 Handa
nakaka kwahera kuzyukisiwa kwa yawahowiti, su Kristu
kazyukiti ndiri, 14 handa Kristu kazyukiti ndiri, su mabweru
gatwenga shintu ndiri na mwenga mwahera njimiru ya
kulitumbira. 15 Vilaa vilii, twenga tuwoneka wakapitawu
yawapayira kuusu Mlungu, toziya tutakuliti kuwera Mlungu
kamzyukisiyiti Kristu, kumbiti kamzyukisiyiti ndiri payiwera
nakaka yawahowiti hapeni wazyukisiwi. 16 Handa yawahowiti
hapeni wazyukisiwi, su Kristu kazyukiti ndiri. 17 Handa
Kristu kazyukisiyitwi ndiri, su njimiru yenu yahera mana
na mwankali muvidoda vyenu. 18 Vilaa vilii yawahowiti
pawalikolerana pamuhera na Kristu wagamira nakamu.
19 Handa matumbiru getu Mukristu ndo gaherepa kwa
makaliru aga hera, twenga twawantu wa kuwonerwa lusungu
kuliku wantu woseri. 20 Kumbiti unakaka ndo kuwera Kristu
kazyukisiwitwi, kawera wa kwanja na lilangaliru lya nakaka
kuwera walii yawagonjiti mukuhowa hawazyukisiwi. 21 Toziya
handa kuhowa kujegitwi kwa muntu yumu, ntambu iraayi
kuzyuka kwa wantu kwiza kwa muntu yumu. 22 Handa vilii
wantu woseri yawahowiti toziya ya kulikolerana pamuhera
na Adamu, ntambu iraayi woseri hawazyukisiwi toziya ya
kulikolerana pamuhera na Kristu. 23 Kumbiti kila muntu
hakazyuki kwa ntambu yakuwi, kwanja kristu na shakapanu
kwa walii yawawera wantu wa Kristu, pakiza. 24 Pa aga,
upereru hausoki, pakampanana ufalumi Tati Mlungu, pa
kuhalibisiya makakala goseri ga ukondola. 25 Kristu kafiruwa
kakolimlima huti mpaka Mlungu pakawakanka wangondu
woseri na kuwatula pasi pa magulu gakuwi. 26 Mngondu gwa

upeleru yakahalibisiwa hakaweri kuhowa. 27 Toziya Malembu
Mananagala galonga, “Mlungu katula vintu vyoseri pasi pa
magulu gakuwi.” Kumbiti Malembu Mananagala pagalonga,
“Vintu vyoseri” Vitulwa pasi pakuwi, vyanakaka kuwera
Mlungu kingira ndiri muvintu avi, toziya mweni ndo yakavitula
vintu avi pasi pa Kristu. 28 Kumbiti vintu vyoseri pavitulwa
pasi pa ukolamlima wa Kristu na Mwana ayu hakalituli mweni
pasi pa Mlungu, su Mlungu kavikolimlima vintu vyoseri kila
pahala. 29 Handa vinu kwahera uzyukisiya, hashi wantu
walii yawabatizitwi kwajili ya wahowiti wankulitumbira kupata
shishi? Handa yawahowiti wazyukisiwitwi ndiri, iwera hashi
wankubatizwa kwajili yamwenga? 30 Na twenga, iwera
hashi twenga tuliyingiziya muhatari kila shipindi? 31 Nulirapa
walongu wangu, neni mona howa kila lishaka! Litumbiru
neni lyawera kwa mwenga mukulikolerana pamuhera na
Yesu Kristu Mtuwa gwatwenga. 32 Handa nfiru ya neni
hayiweri ya umuntu hera, kulii kulikomanga kwaneni na
wavigongolu wakalipa Muefesu, hashi, neni mpatiti mota
gaa? Handa payiwera yawahowiti hapeni wazyukisiwi, su
“Mtuleki twenga tuliyi na kulanda, toziya shilawu hatuhowi.”
33 Namulipayira, “Waganja wadoda wahalabisiya tabiya
iherepa.” 34 Mwimuki mumaholu! Muweri na luhala na
mulikali makaliru gaherepa na mleki kutenda vidoda. Toziya
wantu wamonga wammana ndiri Mlungu nakamu. Ayi ndo
soni nentu, neni kuwagambira aga. 35 Muntu hakakosiyi,
“Hashi, wantu yawahowiti hawazyukisiwi ntambu gaa? Hashi,
womberi hawaweri na nshimba ya ntambu gaa?” 36 Likosiwu
lizyigizyigi! Paguyala mbeyu, payifuwa huti ndiri hapeni
yimeri. 37 Paguyala mbeyu, guyala ndiri shimeru kumbiti
mbeyu hera, pamonga yiwera mbeyu ya usaka ama mbeyu
yimonga. 38 Mlungu kayipanana mbeyu ayi nshimba ntambu
yakafira mweni na kila mbeyu yiwera na nshimba lyakuwi lya
gweka. 39 Nshimba zya viumbi zilifana ndiri, kumbiti nshimba
zya wantu zya ntambu yimu na nshimba zya wavigongolu
zya ntambu yimonga na nshimba zya wampongu zyantambu
yingi na nshimba zya wasomba zya ntambu yingi. 40 Kwana
nshimba zya kumpindi kwa Mlungu na nshimba zya pasipanu,
uherepa wa nshimba zya kumpindi kwa Mlungu wantambu
yingi na uherepa wa nshimba zya pasipanu. 41 Mshenji
gwana ukwisa wakuwi mweni na lyezi lyana ukwisa wakuwi
na ntondu ziwera na ukwisa ntambu yingi yingi, viraa vilii ata
ntondu zilifana ndiri kwa ukwisa. 42 Ntambu ayi hayiweri kwa
wantu yawahowiti pawazyukisiwa. Gambira yayiwera mbeyu,
nshimba yayisilwa ndo ilii yayiwola, nshimba yayizyukusiwa
ndo ilii yayiwola ndiri. 43 Wayisira mukudoda na legilegi,
hayizyukisiwi payiwera iherepa mumakakala. 44 Payisirwa
iwera nshimba ya untu, payizyukisiwa iwera nshimba ya
shirohu. Kwana nshimba ya untu na hakuweri na nshimba ya
shirohu. 45 Toziya Malembu Mananagala galonga, “Muntu
gwa kwanja, Adamu kawumbitwi kaweri na ukomu,” Kumbiti
Adamu gwa upeleru ndo Rohu yakawapanana wantu ukomu.
46 Su yayilongolera ndo nshimba ndiri ya shirohu, kumbiti
nshimba ya untu na shakapanu nshimba ya shirohu. 47
Adamu gwa kwanja kawumbitwi kwa litapaka lya pasipanu
na Adamu gwa pili kalawiti kumpindi kwa Mlungu. 48 Woseri
yawawera wa pasipanu, walifana na muntu yakaumbitwi kwa
litapaka, walii yawawera wa kumpindi kwa Mlungu walifana
na muntu ulii yakalawiti kumpindi kwa Mlungu. 49 Ntambu
yatulifaniti na muntu ulii yakaumbitwi kwa litapaka, viraa vilii
hatulifani na muntu ayu yakalawiti kumpindi kwa Mlungu.
50 Su walongu wangu, ntakula hangu, nshimba ya muntu
hapeni uhali Ufalumi wa Mlungu, na shilii shashiwola hapeni
shihali shilii shashiwola ndiri. 51 Mpikaniri, nankuwagambirani
bada ya kulikangasha Mlungu yakatugubutulira twenga.
Twawoseri twenga hapeni tuhowi kayi, kumbiti twawoseri
hatugalambuziwi. 52 Kanongola ntambu ya kufumbula
kwa lisu, mbalapi lwa upeleru palugombwa, yawahowiti
hawazyukisiwi na nshimba zyawu paziwola ndiri na twenga
hatugalambuziwi. 53 Toziya shilii shashiwola shifiruwa
kugalambuka na kuwera shashiwola ndiri na nshimba
yakuhowa igalambulwi nayihowa. 54 Su nshimba ayi yayiwola
payiwera na ntambu ya kuwola ndiri na shilii shashihowa
pashigalambulwa kuhowa ndiri, su Lilembu Linanagala
lyalilembitwi halikamiliki, “Kuhowa kuhalibisiwa, na ukanga
ukamilika!” 55 “Gwee kuhowa, kukanga kwaku kwakoshi?
Gwee kuhowa makakala gaku ga kutenduwa gakoshi?”
(Hadēs g86) 56 Makakala ga kuhowa ga kutenduwa galawa
muvidoda na makakala ga vidoda galawa Mumalagaliru ga
Musa. 57 Kumbiti tulongi mayagashii Mlungu, yakatupanana
ukanga kupitira Mtuwa gwetu Yesu Kristu. 58 Walongu
wayangu, mgoloki hweri na mgangamali, nambegizika.
Mashaka goseri mtendi lihengu lya Mtuwa, pamuvimana
kuwera lihengu lyamtenda muuntumintumi wa Mtuwa hapeni
lyagamili hera.

16 Vinu ntakuli visoweru vya kuwashangira wantu
wa Mlungu Muyudeya. Mwenga mtendi ntambu
yanuwagambiriti Shikundi sha wantu shawamjimira Yesu
aku Galatiya. 2 Kila jumapili, kila yumu gwenu pakati penu
katuli mpiya zyakapatiti na kazituli gweka, su shipindi paniza
nakuwera na nfiru ya kujojinika mshangu. 3 Paniza kwa
mwenga, hanuwatumi walii yamfira kuwasyagula pakati
penu, wajegi luhamba na mafupu Kuyerusalemu. 4 Handa
payiherepa naneni ng'endi aku, su hawagendi pamuhera
na neni. 5 Pampita kugenda Makedoniya, kwanja hanizi

kulikala na mwenga, toziya nfira kugenda Makedoniya. **6**
Pamonga hanulikali kwa mwenga shipindi hera ama kulikala
na mwenga myezi yoseri ya mpepu, su muntangi nendereyi
na mwanja gwangu, koseri kwanfira kugenda. **7** Nfira ndiri
kupita kwa mwenga kanongola na kwendeleya na mwanja,
ntumbira kulikala kwa mwenga katepu hera Mtuwa pakafira.
8 Kumbiti hanulikali Efesu panu mpaka lishaka lya Pentekosti.
9 Mlyangu gwalupalahera nakamu kwa lihengu lyangu
likulu panu, tembera yawanema ndo wavuwa. **10** Timotewu
pakiza munjira ya mwenga, namumtenda kaweri na lyoga
lyoseri pakawera na mwenga, toziya kankutenda lihengu
lya Mtuwa gambira neni ntambu yantenda. **11** Su muntu
yoseri nakamzalawu, kumbiti mumtangi kendereyi na mwanja
gwakuwi kwa ponga, su kawezi kuwuya kwa neni, toziya neni
nankumuhepera kawuyi pamuhera na walongu wayangu. **12**
Vinu ntakuli visoweru vya mlongu gwetu Apolu, numuluwiti
kizi kwa mwenga pamuhera na walongu wamonga, kumbiti
kafira ndiri kwiza vinu, kumbiti hakizi pakapata lupenyu. **13**
Mkali masu, mgangamali munjimiru, muweri wavikambaku
na muweri wagangamala. **14** Kila shamtenda mushitendi kwa
mafiliru. **15** Wantu yamumjimira Kristu mummana Stefana na
wantu wa kaya yakuwi, womberi wawera wantu wa kwanja
kumjimira Kristu mulushi lwa Akaya na walilaviyiti weni
kuwatendera wantu wa Mlungu. Su nuwaluwani walongu
wayangu, **16** mjimili ulonguziwa wa wantu gambira awa na
kila muntu yakatenda lihengu pamuhera na womberi. **17**
Nemelera nentu pakiziti Stefana na Fotunatu na Akaiku,
toziya walaviyiti kila shintu shashipunguwiti kwa mwenga.
18 Wagunemiziya moyu gwangu ntambu yamnemeliziwa
mwenga viraa. Wantu gambira awa wafiruwa waholwi. **19**
Wantu wa shipinga shoseri sha yawamjimira Yesu sha
Asiya shawalamsiyani. Akula na Prisila na wantu woseri
yawaliwona mukaya kwawu, wawalamsiyani kwa litawu lya
Mtuwa. **20** Walongu woseri yawawera panu wawalamsiyani
mwenga. Mwenga mulilamsiyani kwa ufiru wa Shikristu. **21**
Neni Paulu nuwalamsiyani, panemba kwa liwoku lyaneni
namweni. **22** Muntu yoseri yakamfira ndiri Mtuwa, su
kapangilwi. Mtuwa gwetu, gwizi! **23** Manemu ga Mtuwa
Yesu gaweri pamuhera na mwenga. **24** Mafiliru gangu
gaweri pamuhera na mwenga mwawoseri kwa kulikolerana
pamuhera na Yesu kristu.

2 Wakorintu

1 Neni Paulu, ntumintumi gwa Yesu Kristu kwa mafiliru
ga Mlungu pamuhera na mlongu gwetu Timotewu
twankuwalamusiyani. Tuwalembelerani mwenga shipinga sha
wantu yawamjimira Yesu aku Korintu, na kwa wantu woseri wa
Mlungu kila pahala Muakaya. **2** Manemu na ponga zazilawa
kwa Mlungu Tati gwetu na Mtuwa gwetu Yesu Kristu gaweri
pamuhera na mwenga. **3** Kakwiswi Mlungu Tati gwa Mtuwa
gwetu Yesu Kristu, Tati yakawera na lusungu na Mlungu
yakawakola mawoku muvitwatira vyoseri. **4** Yomberi katukola
mawoku muntabika zoseri, su tupati kuwatanga wamonga
mukila ntabika, gambira Mlungu ntambu yakatukola mawoku
twenga. **5** Yina, ntambu ya ntabika ya Kristu yayiyongereka
mngati mwetu na twenga viraa vilii twongereka kukolwa
mawoku na Kristu. **6** Handa patutabika, twankutabika su
mwenga mutangwi na kulopoziwa. Patukolwa mawoku,
viraa vilii na mwenga mkolwa mawoku na kuwapanana
makakala ga kuhepelera ntabika zilaa azi zyatuhepelera.
7 Su matumbiru gatuwera naga kwa mwenga ndo makulu
nentu, toziya tuvimana kuwera nakaka pamtabika pamuhera
natwenga, viraa vilii mwankukolwa mawoku gambira
twenga ntambu yatukolwa mawoku. **8** Walongu, tufira
tuwaholuziyani ntabika zyazitupatiti Asiya kulii. Ntabika
azi ziweriti nkulu kuliku makakala ga twenga, ata tuweriti
ndiri na litumbiru lyoseri lya kulikala. **9** Kumbiti mumioyu
ya twenga iweriti handa tutozwitwi kulagwa, su tufundwi
kuwera natulitumbira twaweni, kumbiti tumtumbiri Mlungu
yakawazyukisiya yawahowiti. **10** Yomberi katulopoziyiti
mukuhowa gambira atali, nayomberi hakatulopoziyi, na
twenga tumtumbira yomberi kuwera hakatulopoziyi kayi.
11 Mwenga mwankututanga kwa kutuluwira kwa Mlungu. Su
kuluwa kwa mwenga kwa Mlungu, hakujimilwi, na Mlungu
hakatutekeleri na wantu wavuwa hawalongi mayagashii
Mlungu toziya ya twenga. **12** Twenga tulitumbira shintu shimu
hera, nfiru yatwenga itulanguziya nakaka kuwera kulikala
kwa twenga pasipanu na nentu kulikolerana pamuhera na
mwenga, tulikaliti kwa unanagala na uherepa wa moyu
gwakatupananiti Mlungu, tulonguziwiti ndiri na luhala lwa
wantu, kumbiti manemu ga Mlungu. **13** Twankuwalembirani
mwenga vitwatira vyamuviweza kuvibetula na kuvimana.
Nakulitumbira kuwera hamgamani hweri, **14** toziya mpaka
vinu mmana katepu hera. Tuvimana kuwera shakapanu
hamuvimani na hamututumbiri twenga gambira twenga
ntambu yatulitumbira mulishaka lya Mtuwa gwetu Yesu.
15 Neni pawera na matumbiru aga, nfiriti kuwatyangira mwenga
kwanja su mwenga hamtekelerwi mala mbili. **16** Nfiriti
kuwatyangira mwenga pampiti kugenda Makedoniya na
pambuya kwa mwenga kulawa mumkowa gwa Makedoniya,
su muntangi mumwanja gwangu gwa kugenda Yudeya.
17 Hashi, mulihola pampangiti hangu neni nwera gambira
muntu yakahera na ugolokeru? Hashi, mulihola kuwera
neni amuwa kwa maholu ga untu na kuwera ntakula "Yina,
yina" Na "Ndala, ndala" Palaa panu? **18** Mlungu ndo
mwaminika, su shilii shatuwagambiriti mwenga, shitwatira
ndiri sha "Yina" Na "Ndala" Palaa panu. **19** Toziya Yesu
Kristu, Mwana gwa Mlungu, ndomweni neni na Silwanu na
Timotewu tumubweriti kwa mwenga, kaweriti ndiri muntu
gwa "Yina" Na "Ndala," Kumbiti yomberi kwakuwi kwana
"Yina" Ya Mlungu mashaka goseri. **20** Toziya malagilu
goseri ga Mlungu gawera "Yina" Mukristu. Su kupitira
mweni "Yina haa" yankulonga kwatwenga kwa ukwisa wa
Mlungu. **21** Mlungu mweni yakatenda twenga pamuhera na
mwenga mumakaliru getu tukolerani pamuhera na Kristu,
Mlungu mweni yakatusyaguliti, **22** yomberi yakatumatikiti
shilangaziwu kulanguziya kuwera twenga twawantu wakuwi
na kutupanana twenga Rohu Mnanagala mumioyu ya twenga
kaweri lilangaliru lyalitulitwi kwajili ya twenga. **23** Mlungu
ndo kapitawu gwangu, yomberi kagumana moyu gwa neni.
Neni niziti ndiri kayi Korintu kuwatenda muweri na utama.
24 Tufira ndiri kuwalonguziya kwa makakala munjimiru yenu,
mwenga mgangamala munjimiru yenu. Twenga tutenda
lihengu pamuhera kwa nemeleru ya mwenga.

2 Su nfiriti kuwera hapeni nuwatyangili kayi kuwatenda
muhinginiki. **2** Handa panuwahinginiziya mwenga, gaa
hakanemeziyi? Ndo wala walii yanuwahinginiziyiti! **3** Toziya
nuwalembiriti luhamba alu su paniza nfira ndiri kuhinginiziwa
na walii yawafira kunemelera. Nakaka nuvimana neni
panemelera, viraa vilii na mwenga hamnemeleri. **4**
Nuwalembiriti mwenga kwa ufiru mkulu uganu pantutuwala
nentu na masozi ganawa, nfiriti ndiri kuwahinginiziya mwenga,
kumbiti kwa kuwalanguziyani kuwera nuwafira nentu mwenga
mwawoseri. **5** Vinu, handa muntu yoseri pakamwinginiziyiti
yumonga, kahinginiziya ndiri neni gweka yangu, kumbiti
kawahinginiziya mwawoseri mwenga na nfira ndiri neni hweri
mkalipa nentu. **6** Azabu yakapatiti kala kulawa kwa wavuwa
wenu imtosha. **7** Vinu, mwenga mfiruwa kulekiziya muntu ayu
vidoda vyakatenda na kumpanana moyu, su nakahinginika
nentu. **8** Su nuwaluwani mwenga, mumlanguziyi yomberi
kayi kuwera mwenga mmufira nakamu. **9** Nembiti luhamba
lulii toziya nfiriti kuvimana kuwera mwakala kujimila kila
shitwatila. **10** Pamumlekiziya muntu vidoda vyakuwi, naneni
viraa numulekiziya muntu vidoda vyakuwi. Toziya pahwera

na shintu sha kulekiziya muntu vidoda vyakuwi, numulekiziya
kulongolu kwa Kristu toziya ya mwenga, 11 su Shetani
nakatuzyanga. Toziya tuyimana mipangu yakuwi. 12 Su vinu
pansokiti lushi lwa Trowa kushibwera Shisoweru Shiwagira
sha Kristu, moniti Mtuwa kavuguliti mlyangu gwa kutenda
lihengu lyakuwi. 13 Kumbiti moyu guntamiti nentu, toziya
numwona ndiri mlongu muyetu Titu. Su nuwagambira woseri
palii neni mbuka na ng'enditi Makedoniya. 14 Kumbiti,
mayagashii kwa Mlungu, kwa yakatulongoziya mashaka
goseri mumwanja gwa ukanga wa Kristu. Yomberi katutenda
twenezi unakaka wa Kristu, gambira ununkira uherepa kila
pahala. 15 Toziya twenga tulifana na ununkira uherepa wa
Kristu yakamlavilira Mlungu, ununkira uherepa yauwafikira
wantu woseri yawalopoziwitwi na wantu woseri yawagamira.
16 Kwa wantu walii yawagamira, twenga twaununkira waujega
kuhowa, kumbiti kwa walii yawalopoziwa, twenga twaununkira
waujega ukomu. Hashi, gaa yakaweza kutenda lihengu lya
ntambu ayi? 17 Twenga tulifana ndiri gambira wantu walii
yawawuza ujumbi wa Mlungu kwa mota yawu, kumbiti twenga
twankubwera kwa uherepa wa moyu kulongolu kwa Mlungu,
gambira wantu yawatumitwi na Mlungu, patulikolerana
pamuhera na Kristu.

3 Hashi, twanji kayi kulitumbira twaweni twenga? Ama
hashi, twankufira luhamba lwa kulanguziya ukapitawu
kwa wayetu? Ama hashi tulembelwi luhamba lwanakaka
kwa mwenga ama kulawa kwa mwenga ntambu yawatenda
wamonga? 2 Mwenga mwaweni muwera luhamba lwa
twenga, luhamba lwalulembitwi mumyoyu mwa twenga,
imanikana na ibetulwa na kila muntu. 3 Ndo nakaka
kuwera mwenga ndo luhamba lwa Kristu lwalujegitwi kwa
mawoku getu. Luhamba lweni lulembitwi ndiri kwa winu,
kumbiti lulembwa kwa Rohu gwa Mlungu yakawera mkomu,
lulembitwi ndiri pashipandi sha libuwi, kumbiti lulembwa
mumyoyu ya wantu. 4 Tulonga hangu toziya ya litumbiru
lwatwenga lyatuwera nalu kulongolu kwa Mlungu kupitira
Kristu. 5 Tuweza ndiri kutenda shoseri kwa makakala getu
weni, kumbiti uwezu wa twenga woseri ulawa kwa Mlungu. 6
Toziya Mlungu ndo yakatutenditi twenga tuweri na uwezu wa
kuwera wantumintumi wa lipatanu lya syayi, lipatanu lya
Malagaliru ndiri gagalembitwi, kumbiti lipatanu lya Rohu.
Malagaliru gagalembitwi gajega kuhowa, kumbiti Rohu
kajega ukomu. 7 Vinu handa Liragaliru lyalijegiti kuhowa,
lilembitwi pamabuwi, liza na ukwisa, mpaka Waisraeli
waweziti ndiri kujodulera masu sheni sha Musa toziya ya
ng'ereng'eta yakuwi. Ng'ereng'eta ayi iweriti ukwisa wa
katepu hera, 8 su utendera wa Rohu hauweri na ukwisa
mkulu nentu kupita ng'ereng'eta ilii. 9 Su payiwera, kuweriti
na ukwisa muutendera ulii waujegiti utoza, hashi, utendera
yawumfiriziya Mlungu, mkulu ndiri kupita awu? 10 Vinu
ukwisa mkulu nentu uwugubika ukwisa ulii yaupititi kwanja,
ndogweni ulangala wakuwi uwuka kala. 11 Toziya payiwera
shilii shashiweriti sha shipindi shididika hera shiweriti na
ukwisa wakuwi, kupita aga shilii shashilikala mashaka
goseri hashiweri na ukwisa mkulu nentu. 12 Toziya twana
litumbiru ali, tutakula pota na lyoga. 13 Twenga tutenda ndiri
gambira Musa yakagubikiti sheni shakuwi kwa shitambala,
su wantu wa Israeli nawawona kupelera kwa ung'ereng'eta
wakuwi. 14 Kumbiti mahala gawu gapungwa. Toziya mpaka
leru palibetulwa lipatanu ligona, shigubiku ashi shankali.
Shigubiku ashi hashiwusiwi hera, muntu pakalikolerana
pamuhera na Kristu. 15 Yina, mpaka leru palibetulwa
Malagaliru ga musa, shigubikiru shigubika mahala gawu. 16
Kumbiti, shipindi muntu pakamuwuyira Mtuwa, shigubikiru
ashi shiwusiwa. 17 Vinu “Mtuwa” Ndo Rohu na palii pakawera
Rohu gwa Mtuwa, pawera ulekeru. 18 Kumbiti twawoseri
twenga, tuwera na sheni zyazigubikirwa ndiri, tulilora gambira
mushiloleru, ukwisa wa Mtuwa na twenga tutendwa tulifani
na yomberi kwa kwongereka muukwisa yawulawa kwa
Mtuwa, ayu ndo Rohu.

4 Su, kwa lusungu lyakuwi Mlungu, katupanana lihengu
ali tulitendi, na hapeni tuwuyi kumbeli. 2 Tuvileka
nakamu vitwatira vyoseri vya soni na vya bada.
Tulikala kayi ndiri muupayira, ama kwa kushipotoziya
shisoweru sha Mlungu, kumbiti twankufunda unakaka
pota na kufifa kuwalangawaziya wantu ntambu yatuwera.
Shakapanu womberi hawavimani mumyoyu mwawu kuwera
twenga tutakula nakaka. 3 Handa Shisoweru Shiwagira
shatushibwera shilififa, su shilififa hera kwa walii wawagamira.
4 Womberi wamini ndiri toziya Shetani mlungu gwa pasipanu,
katula luwindu mumahala gawu nuwawona lupalahera
ulangala wa Shisoweru Shiwagira sha ukwisa wa Kristu,
yakalifaniti nakamu na Mlungu kwa ntambu zyoseri. **(aiōn g165)**
5 Toziya tulibwera ndiri twaweni, kumbiti tumubwera Yesu
Kristu yakawera Mtuwa na twenga tuwera wantumintumi
wenu toziya ya Yesu. 6 Mlungu ulaa ayu yakalongiti,
“Ulangala na ulangaliri kulawa muluwindu,” Ndo yakalangalira
myoyu ya twenga na kutupanana ulangala wa kuvimana
ukwisa wa Mlungu musheni sha Yesu Kristu. 7 Kumbiti
twenga yatuwera na luhanja alu, tuwera gambira vyombu
vya utapaka, su iwoneki pota na kufifa kuwera likakala ali
likulu lilawa ndiri kwa twenga, kumbiti lilawa kwa Mlungu.
8 Wega zyoseri tufintirwa, kumbiti tuyonerwa ndiri, tuwera
na lyoga, kumbiti tuwuya ndiri kumbeli, 9 twana wangondu

wavuwa, kumbiti Mlungu katuleka ndiri pota na utanga,
tembera tugusiwa pasi, kumbiti tutenduwa ndiri. 10 Mashaka
goseri tutola howa ya Yesu munshimba mwetu, su ukomu
wakuwi Yesu viraa ulanguziwi munshimba zyetu. 11 Shipindi
shatulikala, mashaka goseri tulavilwa kuhowa kwajili ya
Yesu, su ukomu wakuwi Yesu ulanguziwi munshimba zyetu
zyazihowa. 12 Su kuhowa kutenda lihengu mngati mwa
twenga, kumbiti ukomu utenda lihengu mngati mwa mwenga.
13 Malembu Mananagala galonga, "Njimiriti, su ntakuliti."
Na twenga viraa, patuwera na rohu iraa ayi ya njimiru,
twenga viraa tutakula toziya tujimira. 14 Nakaka tuvimana
kuwera Mlungu, ndo yakamzyusiyiti Mtuwa Yesu, viraa
vilii hakatuzyukisiyi twenga pamuhera na Yesu na kututula
pamuhera na mwenga kulongolu kwakuwa. 15 Goseri
aga ndo kwa mota ya mwenga, ata manemu ga Mlungu
pagawafikira wantu nentu na nentu, mayagashii kwa Mlungu
gongereki nentu, wantu wampanani ukwisa Mlungu. 16
Toziya ayi hapeni tuwuyi kumbeli, ata handa nshimba
zyetu zihowa, kumbiti rohu zya twenga zitendwa zyasyayi
kila lishaka. 17 Ntabika zyatutabika ndidini hera na zya
katepu hera, kumbiti hayitupanani ukwisa wa mashaka
goseri yauwongereka nentu. (aiōnios g166) 18 Su natuvilola
vilii vyaviwoneka, kumbiti tuviloli hweri vintu vyaviwoneka
ndiri. Toziya vyaviwoneka vilikala katepu hera, kumbiti vilii
vyaviwoneka ndiri vyankulikala mashaka goseri. (aiōnios g166)

5 Mana twenga tuvimaa kuwera shisasa ashi shatulikala
pasipanu, ndo nshimba zyetu, pazitupulwa, Mlungu
hakatupanani numba ya mashaka goseri kumpindi, numba
ya mashaka goseri yayinyawilwa ndiri kwa mawoku ga
wantu. (aiōnios g166) 2 Na vinu, twankulolera kwa mata nentu
kupananwa nshimba ya kumpindi kwa Mlungu. 3 Toziya
patupananwa nshimba zya kumpindi kwa Mlungu, hapeni
tuwoneki twahera nshimba. 4 Twenga patuwera twankali
twankulikala mushisasa ashi sha pasipanu, twankusapira
na kufintirwa, tufira ndiri kuyivula nshimba ayi ya kuhowa,
kumbiti tufira kuvalisiwa nshimba ilii yayihowa ndiri, su
shilii shashihowa shigalambulwi na shilii shana ukomu.
5 Mlungu mweni katutandiriti shitwatira ashi, nayomberi
katupanana Rohu gwakuwi kaweri ulanguziwu kwa goseri
gakatutuliriti. 6 Su, mashaka goseri tugangamala. Tuvimana
handa kulikala munshimba ayi, twakutali mnumba yatwenga
na Mtuwa. 7 Toziya tulikala ndiri kwa kuwona, kumbiti
tulikala kwa njimiru. 8 Twenga tugangamala na metufiri
tulikali kutali na nshimba azi na tulikali pamuhera na
Mtuwa. 9 Kumbiti shitwatila shikulu nentu, tufira kumfiriziya
Mtuwa patulikala mnumba ya pasipanu ama mnumba ya
kumpindi kwa Mlungu. 10 Toziya twenga twoseri hatugoloki
kulongolu kwa Kristu na yomberi hakatutozi. Kila muntu
hakanki shilii shakafiriziwitwi kwanka kwa galii gakatenditi
pasipanu, gaweri gaherepa ama madoda. 11 Toziya tuvimana
nentu ntambu ya kumtira Mtuwa, su tujera kuwanika wantu
wamonga. Mlungu katumana hweri na naneni nulitumbira
mwenga mmana hweri myoyu yatwenga. 12 Tufira ndiri
kayi kulijuma twaweni kulongolu kwa mwenga. Kumbiti
tuwapanana toziya ziherepa zyetu zya kulitumbira, su mwezi
kawawankula walii yawalitumbira wantu yawawoneka kuliku
ntambu yawawera mumoyu mwawu. 13 Payiwera tuwoneka
kuwera twanalukwali, twanalukwali kwajili ya Mlungu na
mahala getu gaherepa, ayi ndo kwa mota yamwenga. 14
Twenga tulonguziwa na ufiru wa Kristu, vinu tuwera tuvimana
handa muntu yumu hera kahowiti kwajili ya wantu woseri, su
twawoseri tuhowa pamuhera na yomberi. 15 Kahowiti kwajili
ya woseri, su yawalikala walikali ndiri kwa toziya yawu weni,
kumbiti kwajili yakuwi yomberi yakahowiti na kazyukisiyitwi
kwajili yawu. 16 Su, kwanjira vinu, twenga tumwalanga
ndiri muntu yoseri shiuntu, ata handa tumwalangiti Kristu
shiuntu, kumbiti vinu hapeni tutenda hangu kayi. 17 Muntu
yoseri pakalikolerana pamuhera na Kristu, muntu ayu
kawera shiumbi sha syayi, ga makashu gapita, gawera ga
syayi. 18 Goseri aga galawa kwa Mlungu, yakatugalambula
twenga kulawa muungondu na kututenda tuweri waganja
wakuwi kupitira Kristu na katupananiti lihengu kukolaniziya
mawoku. 19 Mlungu kaweriti mngati mwa Kristu, kawatenda
wantu waweri waganja wakuwi kupitira Kristu. Yomberi
kawawalangiriti ndiri vidoda vyawu na yomberi katupananiti
ujumbi wa kukolaniziya mawoku. 20 Su twenga tutakula
ntambu yakatakula Kristu yatutakula nayomberi Mlungu
katutumiya twenga kuwaluwani. Tuwaluwani mwenga kwa
ajili ya Kristu, mkolaniziwi mawoku na Mlungu. 21 Kristu
kaweriti ndiri na vidoda, kumbiti Mlungu kamtenda kapapi
vidoda vyetu, su kwa kulikolerana pamuhera nayomberi,
twenga tuweri wantu waheri wa Mlungu.

6 Su patuwera watenda lihengu pamuhera na Mlungu,
tuwaluwani mwanki manemu ga Mlungu namleka gagamiri
hera. 2 Mlungu kalonga hangu, "Mushipindi sha manemu
gangu nuwapikaniriti Mulishaka lya ulopoziya nuwatangiti."
Nuwagambireni, vinu ndo shipindi sha upendelewu wa
Mlungu, vinu ndo lishaka lya kulopoziwa! 3 Tufira ndiri kuwera
shileweleru kwa muntu yoseri mushitwatira shoseri, su
tutenda hangu toziya lihengu lyetu naliwoneka shintu ndiri kwa
wantu. 4 Kumbiti mukila shintu shatutenda ilanguziya twenga
ndo wantumintumi wa Mlungu kwa kuhepelera, kutabika

na ntabika zyoseri. 5 Tukomitwi, watutuliti mshibetubetu,
tuboleritwi paweru na vipinga, tutenda lihengu likamala na
tukala masu na tuliya ndiri shiboga. 6 Twenga tulilanguziya
kuwera wantumintumi wa Mlungu kwa uherepa wa moyu
na umaniziya, kwa uhepelera na kwa maheri na Rohu
Mnanagala na kwa mafiliru yagahera ufyangu. 7 Kwa ujumbi
wa nakaka na kwa makakala ga Mlungu. Kutendwa waheri
kulongolu kwa Mlungu ndo silaha yatwenga muwega wa
kumliwu na kumshigi. 8 Twakala kupata ligoya na kubeziwa,
kulongwa na kuzyumwa. Wankutuwona gambira yawapaya,
kumbiti twankulonga nakaka, 9 Handa yawamanikana
ndiri, kumbiti tumanikana na woseri, gambira yawahowiti,
kumbiti handa ntambu yamtuwona twenga wakomu nentu.
Tukomitwi kumbiti tulagwa ndiri. 10 Tuwoneka twana utama,
kumbiti twankunemelera mashaka goseri, tuwonikana handa
wahushu, patuwapanana wantu wamonga ulunda, tuwoneka
twana shintu ndiri kumbiti twana vintu vyoseri. 11 Mwenga
walongu wayetu Wakorintu! Tuwagambiriti goseri pota kufifa
na myoyu yatwenga ivuguka kwamwenga. 12 Twenga ndiri
yatutatiti myoyu yetu kwa mwenga, kumbiti mwenga ndo
yamutatiti myoyu yenu kwatwenga. 13 Vinu nankulonga na
mwenga gambira wana waneni, mtuli myoyu yamwenga
lupalahera gambira twenga ntambu yatutenditi. 14 Namtenda
pamuhera na wantu yawamjimira ndiri Mlungu, hashi, maheri
na madoda galikala pamuhera? Ulangala na nditi viweza
hashi kulikala pamuhera? 15 Hangu Kristu kaweza hashi
kulikala pamuhera na Shetani? Hashi, muntu yakamwamini
Mlungu na yakamwamini ndiri Mlungu wawera na uganja
gaa? 16 Hashi, numba ya Mlungu iwera na uganja gaa na
shinyagu shashiguyirwa na wantu? Toziya twenga twa numba
ya Mlungu yakawera mkomu. Handa Mlungu mweni ntambu
yakalongiti, “Hanulikali nawomberi na kutyanga mngati
mwawu na kulikala pakati pawu, Naneni hanweri Mlungu
gwawu, Nawomberi hawaweri wantu waneni.” 17 Hangu
Mtuwa kalonga, “Muwuki pakati pawu, Mulibaguli nawomberi.
Namshinkula shintu shihumba, Na neni hanuwajimili.” 18
Mtuwa yakawera na likakala kalonga, “Neni hanweri Tati
gwenu, Na mwenga hamuweri wana waneni, wapalu na
wadala.”

7 Waganja wangu, kwanjira patuwera na malagilu aga,
su tulipungi kulawa mushoseri shashidodiziya nshimba
na rohu zyetu na tulitendi tuweri wananagala kwa kumtira
Mlungu. 2 Mtupanani lupenyu mumoyu mwenu. Tumkosera
ndiri muntu yoseri, tumtendera ndiri vidoda muntu yoseri ama
kumpayira muntu yoseri. 3 Nonga ndiri aga kwa kuwatoza
mwenga, toziya ntambu yanongoleriti kulonga, mwenga
mwa mngati mwa myoyu yatwenga, tulikali pamuhera
ama tuhowi pamuhera na mwenga. 4 Nana unakaka
na mwenga kuwera mgangamala! Nulitumba toziya ya
mwenga muntabika yetu yoseri nduwa moyu na nemelera
nentu. 5 Ata patusokiti Makedoniya twoyeriti ndiri, tupatiti
ntabika kila uwega, kunja kweniti ndewu, mungati myoyu
kuwera na lyoga. 6 Kumbiti Mlungu yakawakola mawoku
yawawuyiti kumbeli, katukoliti mawoku pakiziti Titu. 7
Kwakwiza kwakuwi Titu na mwenga ntambu yamumkoliti
mawoku yomberi. Kang'ambiriti ntambu yamfira kumona
neni, ntambu yamuwera na hinginika kwa vilii vyavilawiliti
na ntambu yamfira kunteteya, su nankunemelera nentu.
8 Ata handa nuwahinginiziti kwa luhamba lulii, neni njuta
ndiri. Ata handa menjuti mona luhamba alu luwahinginiziya
kwa shipindi shididini. 9 Kumbiti vinu nankunemelera, toziya
ndiri muhinginikiti, kumbiti hinginika yamwenga iwatenda
mgalambuki na kuleka vidoda. Toziya ayi mwenga mwoniti
hinginiku ntambu yakafira Mlungu, su twenga tuwatenda
ndiri mwenga muhinginiki. 10 Hinginiku yayijegitwi na Mlungu
igalambuziya moyu na kujega ulopoziya wahera majutu.
Kumbiti hinginiku ya pasipanu imjega muntu mukuhowa. 11
Vinu mloli malawiru ga hinginiku ntambu yakafiriti Mlungu,
mwenga mpata vinu kuwera wantu yawawera na gangamalu
na ntambu yamuwera na matakuliranu na mlirimuka na
kutira, muwera na gangamalu na mwakala kwona uheri
yawuwera kulongolu kwa Mlungu wankutendwa. Mwenga
mwananakaka kwa kila njira kuwera mwahera shidoda
kuusu shitwatila ashi. 12 Hangu, tembera nembiti luhamba,
luweraga ndiri kwa ajili ya ulii yakakositi, ama kwa ajili ya ulii
yakakosiyitwi. Nembiti hangu su mpati kuwonikana paweru
palongolu pa Mlungu su mwoni ntambu yantaviya kwajili ya
twenga. 13 Hangu tutulwa moyu. Tutulwa moyu hera ndiri,
su Titu katunemereziyiti kwa nemeleru ngulu, kwa nemeleru
yakaweriti nayu ntambu yammutendiriti kakalamuki. 14 Neni
nulitumbira mwenga palongolu pakuwi, mwenga muntenda
ndiri neni hweri na soni. Tuwagambiriti unakaka mashaka
goseri na kwa kuwajuma mwenga kulongolu kwa Titu,
shiweriti shitwatira shanakaka hera. 15 Nfiru yakuwi kwa
mwenga nkulu nentu, pakalihola ntambu yamumjimiriti na
ntambu yamumshemiriti kwa ligoya likulu na kutetema.
16 Nankunemelera nentu toziya neni weza kuwatumbira
nakamu.

8 Walongu wayetu, twenga tufira mwenga muvimani
manemu ga Mlungu gakavipananiti vipinga vya wantu
yawamjimira Yesu vyaviwera Makedoniya. 2 Walongu walii
wajeritwi nentu kwa ntabika, kumbiti nemelera yawu iweriti
nkulu, tembera waweriti wahushu nentu na nemelera yawu

iwatenditi waweri wa kulaviya nentu kwa mawoku mawili. 3
Neni weza kuwagambira mwenga kuwera womberi walaviyiti
uwezu wawu nentu ntambu yawaweza kuliku vilii vyawawera
navi. Kwa mafiliru gawu weni, 4 watuluwiti nentu tutendi
lihengu pamuhera na womberi kuwatanga wantu wa Mlungu
Muyudeya. 5 Ashi shiweriti shitwatira shatushiloleriti ndiri!
Kwanja walilaviya weni kulongolu kwa Mtuwa, shakapanu
womberi walilaviyiti weni kwa twenga kwa mafiliru ga
Mlungu. 6 Toziya ayi Su tumluwiti Titu, yakaliyanjiti lihengu
ali kawatangi viraa mulitendi lihengu ali lya ufiru muwamu
mwenu. 7 Mwenga muwera na kila shintu kwa uvuwa, njimiru
na uwezu wa kutakula na kwendeleya kutenda viheri na
mafiliru genu kwa twenga. Su twenga tuwaluwani mwenga
muweri na mafiliru nentu mulihengu ali lya kulaviya kwa
mawoku mawili. 8 Nuwalagalira ndiri, kumbiti nfira kujera
mafiliru genu handa ganakaka na galifana na mafiliru ga
wantu wamonga. 9 Toziya mwenga muvimana manemu ga
Mtuwa gwetu Yesu Kristu, tembera mweni kaweriti kalunda,
kalitenditi mweni kuwera muhushu kwajili ya mwenga, su
kulawirana na uhushu wakuwi kawatendi mwenga muweri
walunda. 10 Shanfira kuwagambira ndo ashi, iherepa kwa
mwenga kumalira vinu shilii shamwanjiti mvinja gwagupititi.
Mwenga muweriti wa kwanja, kwa kulaviya ndiri, kumbiti
viraa vilii muweriti na moyu gwa kutenda hangu. 11 Su
vinu mmalili lihengu lya kulaviya! Muweri na moyu gwa
kumalira ntambu yamfiriti na mlaviyi kulawirana na vilii
vyamuwera navi. 12 Handa payiwera muntu kana moyu
gwa kulaviya, Mlungu hakajimili lifupu lyaku lyaguweza
kulaviya na hapeni kafiri shilii shamuwera nashu ndiri. 13
Mwenga mfiruwa ndiri mpanani neni su wamonga wapati
mota, kumbiti tufiruwa woseri tulinganiri. 14 Kila shamuwera
nashu vinu, shilii shashiwongereka shiwatangi wamonga
yawahera, su pawawera na shashiwongerekiti, wawatangi
mwenga mumafiliru genu. Su hakuweri na malinganiru. 15
Malembu Mananagala ntambu yagalonga, “Ulii yakajojinira
vivuwa kaweriti ndiri na vyaviwongerekiti, na ulii yakajojinira
vivuwa ndiri kapungukiwitwi ndiri.” 16 Nonga mayagashii
Mlungu yakatuliti mngati mwa moyu gwa Titu lumata alu
lwanweriti nalu neni lwa kuwatanga. 17 Kajimiliti ndiri hera
kuluwa kwa twenga, kumbiti viraa vilii mweni kafiriti nentu
kuwatanga, mpaka mweni kaamuwiti kwiza kwa mwenga. 18
Twankumtuma mlongu yumu kalilonguziyi na yomberi, ayu
kazyumitwi na shipinga shoseri sha wantu shawamjimira
Yesu kwa lihengu lya kubwelera wantu Shisoweru Shiwagira.
19 Nentu ya aga, yomberi kasyagulitwi na vipinga vya wantu
vyawamjimira Yesu kagendi mwanja pamuhera na twenga
patulijega lihengu lyetu ali kwa ufiru, tendera yatuyitenda
kwajili ya ukwisa wa Mtuwa na ulanguziwu wa nfiru yetu heri.
20 Kwa kugenda mwanja pamuhera, hatuchapiri mahinginiku
yagaweza kulawira mulihengu lya twenga lya kujojinika
tambiku azi zya mpiya. 21 Nfiru ya twenga ndo kutenda
hweri, kulongolu kwa Mtuwa hera ndiri, kumbiti kulongolu
kwa wantu viraa. 22 Su twenga tumtuma mlongu muyetu
pamuhera na womberi, yatumjeriti na kumjimira, yomberi
kafiriti nentu kutanga, mpaka vinu kana moyu nentu toziya
kawajimira mwenga. 23 Titu ndo muyangu na tutenda
lihengu pamuhera kuwatanga mwenga. Walongu wayetu
wamonga yawiza pamuhera na yomberi, wawera wajumbi
wa vipinga vya wantu vyawamjimira Yesu na ligoya kwa
Kristu. 24 Su muwalanguziyi mafiliru genu, su Shipinga sha
wantu yawamjimira Yesu wavimani kuwera tutakula nakaka
tuwatumbira mwenga.

9 Toziya neni nahera shakuwalembelerani mwenga kuusu
mafupu genu ga mpiya kwa wantu wa Mlungu Muyudeya.
2 Nuvimana ntambu yamuwera na moyu gwa kutanga na
neni nulitumbiriti mwenga kwa shitwatira ashi kulongolu kwa
wantu wa Makedoniya. Nuwagambiriti, “Shipinga sha wantu
shawamjimira Kristu wa aku Akaya walikala kala kwanjira
shinja shipititi.” Su kulilaviya kwa mwenga kuwatenda
wantu wavuwa walilaviyi. 3 Nuwatuma walongu wayetu,
su kulitumbira kwa twenga kuusu mwenga kwa visoweru
hera ndiri, kumbiti ntakula, mwenga hamuweri kala kwa
kutanga kwenu. 4 Nayilawira kuwera wantu wa Makedoniya
pawiza pamuhera na neni na kuwona muwera kala ndiri,
su twenga hatuwoni soni na mwenga vilaa vilii hamuwoni
soni, toziya hatuweri tuwatumbiriti ng'anji mwenga. 5
Su, mona iherepa kuwaluwa walongu awa wanongoleri
kwiza kwa neni, wapati kutula kala mafupu ga mwenga
makulu gamtakuliti. Na geni aga hagalanguziyi kuwera ndo
mafupu gamlaviyiti kwa makakala, kumbiti gagalaviyitwi
toziya mfira. 6 Muviholi visoweru avi, muntu ulii yakakwetiti
mbeyu zitangala ndiri hakabenangi padidini na ulii yakakweta
mbeyu zivuwa hakabenangi mabenu gavuwa. 7 Kila muntu
kalaviyi shilii shakafira mumoyu mwakuwi kulaviya, pota na
kulazimishwa ama kwa kuhinginika, toziya Mlungu kamfira
ulii yakalaviya kwa nemeleru. 8 Mlungu kaweza kuwapanani
mwenga mafiliru nentu ya galii gamfira, mashaka goseri
mpati kuwera na kila shintu shamfira na hamuweri nentu
kwa kila lihengu liheri lyamtenda. 9 Malembu Mananagala
ntambu yagalembwa, “Yomberi kalaviyaga kwa manemu,
Kawapanana wahushu, Uheri wakuwi wankulikala mashaka
goseri.” **(aiōn g165)** 10 Na Mlungu yakamupanana mkulima
mbeyu na shiboga kuliya, viraa vilii hakawapanani mwenga

mbeyu zamfira na hakazitendi zimeri na zikuli na kuwapanani
mabena gavuwa kulawirana na kulaviya kwa uheri wenu.
11 Mweni hakawalundiziyi mwenga mashaka goseri kwa
kila shintu, su wantu walongi mayagashii Mlungu kwa
uheri wenu gawapatiti kupitira twenga. 12 Toziya lihengu
ali linanagala lyamtenda, hapeni liwatangi hera wantu wa
Mlungu, kumbiti viraa vilii haliwatendi wantu wavuwa walongi
nentu mayagashii Mlungu. 13 Na kulawirana na ulanguziwu
wawulanguziya lihengu lyenu ali, wantu hawamkwisi Mlungu
kwa kushijimira na kujimira Shisoweru Shiwagira sha Kristu,
viraa vilii kwa uheri gamuwatendera womberi na wantu
woseri. 14 Su hawawaluwili mwenga kwa Mlungu toziya ya
uheri wa moyu gwenu gwa gweka gampananitwi na Mlungu.
15 Tulonga mayagashii Mlungu toziya ya mafupu gakuwi
gatuweza ndiri kugatakulira.

10 Neni Paulu nuwabeliziyani mwenga kupitira unanagala
na upoli wakuwi Kristu, wantu wamonga walonga neni
pawera na mwenga nwera mnanagala kumbiti nkalipa pawera
patali na mwenga. 2 Nuwaluwani mwenga namuntenda
hweri mkalipa panizaku, toziya nakaka neni weza kukalipa
kwa wantu walii yawatuhola twenga tulikala handa wantu wa
pasipanu. 3 Tulikoma ndiri handa wantu wa pasipanu ntambu
yawalikoma. 4 Toziya silaa zyatuzitendera mungondu mwetu
ndo silaa zya pasipanu ndiri, kumbiti silaa zyatuzitendera
ndo silaa zya likakala lya Mlungu, zyatuzitendera kuhalibisiya
boma zyoseri. Twankuharabisiya visoweru vyoseri vya
kupaya, 5 na tubomolanga kila shileweleru sha kulitumbira
shashitulwa kulema kuvimana kwa Mlungu. Tutola kila liholu
lyoseri na kulitenda limjimili Kristu. 6 Twenga hatuweri kala
kwazibu kila ntambu ya kujimira ndiri, mwenga pamuwera
kala mukujimira. 7 Mwenga mlola vitwatira kwa kunja hera.
Hashi, kwana muntu yoseri yakalihola kuwera yomberi ndo
gwa Kristu? Yina! Yomberi su katuholi viraa twenga twawantu
wa Kristu ntambu yakawera mweni. 8 Ata neni panulitumbira
uwezu wakatupananiti Mtuwa, uwezu wa kuwanyawa pota
na kuwabomolanga, hapeni moni soni kwa shitwatila ashi.
9 Neni nfira ndiri monikani nuwatenda mwenga mtili kwa
hamba zyangu. 10 Toziya muntu hakalongi, “Hamba zya
Paulu zikalipa na ziwera na ujumbi utopera, kumbiti mweni
pakawera na twenga, kawoneka kalegilegi na visoweru
vyakuwi shintu ndiri.” 11 Su muntu kavimani, kwahera ntambu
yingi mushilii shatulemba muhamba zyetu patuwera patali na
shilii shatutenda patuwera panu pamuhera na mwenga. 12
Twenga metujeri ndiri kulitula twaweni ama kulifana na walii
yawalikwisa weni. Wantu yawalitenda kuwera shipimu sha
kulipimira weni na pawalifananiziya weni kwa weni, womberi
su wawera wazyigizyigi. 13 Kumbiti twenga hapeni tulitumbi
nentu, kulitumba aku hakusigali mushipimu sha lihengu
lyakatupananiti Mlungu, lihengu lyatulitenda kwa mwenga.
14 Twenga tulokiti ndiri mumipaka yawatutuliriti patwiziti
kwa mwenga, twenga ndo twatulongoleriti kuwajegera
Shisoweru Shiwagira sha Kristu. 15 Su twenga hapeni
tulitumbiri lihengu lyawatenditi wamonga, kupita mumipaka
yakatutuliriti Mlungu. Kumbiti tulitumbira kuwera njimiru yenu
payongereka, lihengu lya twenga kwa mwenga haliwongeleki
nentu. 16 Shakapanu hatuwezi kubwera Shisoweru Shiwagira
muisi zimonga kutali na mwenga na hapeni tulitumbiri
lihengu lyalitenditwi kala na wantu wamonga pahala pingi.
17 Kumbiti Malembu Mananagala ntambu yagalonga, “Muntu
yakalitumba, kalitumbiri lihengu lyakatenditi Mtuwa.” 18
Muntu yakajimilwa ndo ulii ndiri yakalizyuma mweni, kumbiti
ulii yakazyumwa na Mtuwa.

11 Nuvimana memuhepeleri neni katepu hera, ata neni
pawoneka mzyigizyigi, mwenga munhepeleri. 2
Nankuwawonera weya, kumbiti ndo weya wa Mlungu, toziya
mwenga mulifana na mwali kaherepa yanumuhetiti kwa
mpalu yumu hera, ndo Kristu mweni. 3 Kumbiti ntira, gambira
njoka ulii yakampayiriti Eva, maholu ga mwenga gaweza
kupotuziwa, hamuwuleki uwaminika wenu wa nakaka kwa
Kristu. 4 Toziya muntu yoseri yakiza na kumbwera Yesu
wantambu yingi na ulii yatumubweriti twenga, mwenga
muwanka kwa mawoku mawili ama mumjimira Rohu
Mnanagala na Shisoweru Shiwagira shamwankiti kulawa
kwatwenga. 5 Nulihola ndiri kuwera neni namwana kuliku
yawalishema weni “Wantumintumi wakulu.” 6 Pamonga
nahera mantambalira ga kutakula, kumbiti mahala nanaga,
shitwatira ashi tushilanguziya pota na kufifa, kila pahala na kila
shipindi. 7 Hashi, neni ntenditi vidoda pananagaliti namweni
su mwenga mpatwi kukwiswa kwa kuwabwelera Shisoweru
Shiwagira sha Mlungu pota na kuluwa shintu? 8 Pantenditi
lihengu pakati pa mwenga, mafiliru gangu mpananitwi
kulawa kwa vipinga vimonga vya wantu yawamjimira Yesu.
Ntenditi hangu gambira nuwapoka ulunda wawu mpati
kuwatendera mwenga. 9 Neni paweri na mwenga, numgaziya
ndiri muntu yoseri panfiriti mpiya, walongu yawalawiti
Makedoniya wanjegeriti kila shintu shanfiriti. Su nulilola
mweni kuwera nanawagaziya mwenga kwantambu yoseri ilii
na hanendereyi kutenda hangu. 10 Kwa unakaka ulii wa
Kristu yawuweriti mngati mwaneni, kwahera muntu yakaweza
kundewelera kulitumbira shitwatira ashi Muakaya mwoseri.
11 Hashi, ntakula hangu toziya nuwafira ndiri mwenga?
Mlungu kavimana kuwera nuwafira! 12 Hanendereyi kutenda

ntambu yantenda vinu, su nanuwapanana lupenyu walii
wantumintumi wakulu yawasakula lupenyu lwa kulitumbira na
kulonga womberi watenda lihengu ntambu yatutenda twenga.
13 Toziya wantu awa wawera wantumintumi wapayira,
watenda lihengu lya kupayira na walipayira kuwera weni
ndo wantumintumi wa Kristu. 14 Namulikangasha, toziya
ata Shetani mweni kalipayira kawoneki kuwera ntumintumi
gwa kumpindi gwa ulangala. 15 Su ashi ndo shitwatira
sha kulikangasha ndiri payiwera na wantumintumi wa
Shetani walipayira weni wawoneki kuwera womberi ndo
yawamfiriziya Mlungu. Na lupeleru womberi hawawanki
kwa galii gawagatenditi. 16 Ntakula kayi, muntu nakaholera
kuwera neni namzyigizyigi. Kumbiti handa pamuhola ntambu
ayi, munjimili gambira mzyigizyigi, su nulitumbiri padidini
hera. 17 Shantakula vinu ndo shilii ndiri shakanagaliriti
Mtuwa, mushitwatira ashi sha kulitumbira, neni ntakula
hera gambira muntu mzyigizyigi. 18 Tembera wavuwa
walitumbira gambira wantu wa pasipanu, naneni viraa
hanulitumbi. 19 Maweni mwenga muwera na luhala, ndo
toziya mwankuwahepelera wazyigizyigi kwa kunemelera! 20
Mwankumhepelera muntu yoseri yakawatendani mwenga
wamanda, ama muntu yakatola vintu vya mwenga, ama
muntu yakalikwisa na kuwakoma kusheni. 21 Ntakula kwa
soni kuwera twenga tuweriti legilegi kutenda vitwatira vilii.
Kumbiti handa kwana muntu yoseri yakajera kulitumbira
shintu, ntakula gambira mzyigizyigi, viraa naneni ntira ndiri
kulitumbira. 22 Hashi, womberi ndo Waebulaniya? Su neni
vilaa Namuebraniya. Hashi, womberi ndo Waisraeli? Su neni
vilaa Namwisraeli. Hashi, womberi ndo washiyiwuku sha
Aburahamu? Su neni vilaa wa shiyiwuku sha Aburahamu.
23 Hashi womberi ndo wantumintumi wa Kristu? Ntakula
aga gambira nana likwali, kumbiti neni nantumintumi gwa
Kristu nentu kuliku womberi. Neni ntenda lihengu likamala
nentu kuliku womberi, nkala kushibetubetu mala zivuwa
nentu kuliku womberi, nsyatagwa ntomondu mala zivuwa
nentu kuliku womberi na nweriti pakwegera na kuhowa
mala zivuwa kuliku womberi. 24 Mala mhanu nsyatangitwi
na Wayawudi, ntomondu malongu matatu na tisa. 25
Ngomangitwi na shindonga mala ntatu, wangumiti mabuwi
mala yimu, mala ntantu mtumbwi gupantikiti mubahali na
neni pawera mlaa na nyerukiti mmashi amu pashiru poseri
na paliwala poseri. 26 Mumwanja zyangu zivuwa neni nweriti
muhatali kukusiwa mumashi, muhatali kukomwa na wapoka,
muhatali kukomwa na wenikaya wayangu na muhatali
kukomwa na wantu yawawera ndiri Wayawudi, ntabikiti
mlushi na ntabikiti mushiwala na ntabikiti muntundu na
mubahali na ntabisiyitwi na waganja yawapayira. 27 Ntenda
lihengu na kutabika, nkala masu pota na kugonja mala
zivuwa, nweriti na njala na kuyumuluwa, mala zivuwa noyiti
kuliya shiboga na kulikala mumpepu shivula. 28 Pamuhera
na gamonga gavuwa, kila lishaka neni wera na mahengu
gavuwa muvipinga vyoseri vya wantu yawamjimira Yesu. 29
Handa kwana muntu mlegilegi, neni nwera mlegilegi vilaa.
Muntu yoseri pakatendwa katendi vidoda, neni vilaa moyu
guntama. 30 Handa panulitumba, su hanulitumbiri shitwatila
shashilanguziya ntambu yanwera legilegi. 31 Mlungu, Tati
gwa Mtuwa Yesu, litawu lyakuwi likwiswi mashaka goseri,
yomberi kavimana kuwera neni mpaya ndiri. (aiōn g165) 32
Paweriti Dameski, mkolamlima yakaweriti pasi pa mfalumi
Areta, kaweriti pakalulolera lushi lwa Dameski, su kankamuli.
33 Kumbiti nsulusiwitwi mulijamanda, kupitira mulupenu lwa
shibambaza, nulipotiti kulawa mmawoku gakuwi.

12 Hanulitumbiri, tembera hapeni mpati shintu, kumbiti
vinu hantakuli galii gamoniti na galii gakang'ubutuliti
Mtuwa. 2 Nummana muntu yumu yakamwaminiti Kristu,
ndomweni vinja lilongu na msheshi vyavipititi kanyasulitwi
kugenda mpindi ya ntatu. Wayawudi waaminiti kuweri na
mpindi ntatu ya ntatu Paradisu. Nuvimana ndiri handa
kaweriti aku kwa nshimba ama kwa rohu, Mlungu gweka
kavimana. 3 Na nuvimana kuwera muntu ayu kanyasulitwi
kugenda Paradisu, handa kaweriti aku kwa nshimba ama kwa
rohu, neni nuvimana ndiri kumbiti Mlungu kavimana. 4 Aku
kapikinira vitwatira vyavitakulitwi ndiri, vitwatira avi vibelwa
muntu kavitakuli. 5 Su, hanulitumbiri muntu gwa ntambu ayi,
kumbiti hapeni nulitumbiri namweni, tembera hanulitumbiri
kwajili ya legilegi yaneni. 6 Handa menfiri kulitumba menweri
ndiri Mzigizigi, toziya mentakuli unakaka hera. Kumbiti hapeni
nulitumbi, toziya nfira ndiri muntu kamoni neni namkulu kuliku
galii gakagawona na kupikinira kulawa kwaneni. 7 Kumbiti,
nfiru vitwatira avi vikulu vyang'ubutuliliti navindenda namwera
nanamtiti, mpananitwi utama mnshimba handa lusomi,
mjumbi gwa Shetani yakangoma, nanalitumba ng'anji. 8
Numuluwiti Mtuwa mala ntatu, shitwatira ashi su shindawi. 9
Kumbiti kang'ambiriti, “Manemu gangu gakutosha, toziya
makakala gangu ndo makulu nentu shipindi gwenga gwa
legilegi.” Nana nemeru nentu kulitumbira legilegi ya neni,
su ulolera wa makakala ga Kristu gaweri paneni. 10 Su
toziya ya Kristu, nemelera pahwera legilegi, na panigilangwa
na pantabika na kuwera na tabu. Toziya pahwera legilegi,
ndo pahwera na likakala. 11 Nwera gambira mzigizigi,
kumbiti mwenga mundazimisha hweri hangu. Mwenga
ndo memfiruwi kunzyuma neni. Tembera neni nashintu
ndiri kwantambu yoseri, neni namdidiki ndiri kuliku awa

“wantumintumi wakulu.” 12 Mauzauza na makangashu
galanguziya kuwera neni nantumintumi, gagatendikiti pakati
pa mwenga kwa uhepelera woseri. 13 Hashi, mpungikiti
shishi nentu kuliku vipinga vyamonga vya wantu yawamjimira
Yesu, ira neni nuwagaziyani ndiri kupata utanga wenu?
Shondi shondi nyagu mundekiziyi kwa shanuwakoselerani!
14 Mloli, vinu ayi ndo mala ya ntatu nakala kwiza kwa mwenga
kuwatyangira, na hapeni nuwagaziyi. Toziya shansakula
lunda zyenu ndiri, kumbiti maweni mwenga. Ntambu iraayi,
wana wawatulira ndiri walelwa wawu uhara, kumbiti walelwa
ndo yawawatulira wananguta wawu. 15 Neni nemera nentu
kutumiya kila shintu shanweriti nashu, na ata kulilaviya
namweni kwa kuwatanga mwenga. Hashi, hamunfiri katepu
toziya neni nuwafira ng'anji mwenga? 16 Su, hamjimili kuwera
neni nweriti ndiri shisanka kwa mwenga. Kumbiti muntu
gwingi hakalongi kuwera neni nkalamuka, na nuwagomiziyiti
kwa upayira! 17 Hashi, neni nuwapokani mwenga kupitira
mjumbi yoseri yanumtumiti kwa mwenga? 18 Neni numuluwiti
Titu, numtumiti kizi kwa mwenga pamuhera na mlongu
myetu yumonga. Hashi, Titu kawapokiti mwenga vintu
vyenu? Hashi, muvimana ndiri kuwera twenga tulonguziwa
na nfiru iraa ilii, na mgenderanu gwetu ndo gumu? 19
Pamonga mulihola kuwera shipindi shoseri twankujiteteya
twaweni kulongolu kwa mwenga. Ndala! Tutakula vitwatira
avi kulongolu kwa Mlungu patulikolerana na Kristu. Waganja
wangu, vitwatira vyatutenda, vitendeka kuwatanga mwenga
muweri wagangamala. 20 Nankutira, pamonga paniza kwa
mwenga hanuwawoni muntambu yanfira ndiri, na mwenga
hamumoni neni muntambu yingi yamfira mwenga. Ntira
pamonga neni hamoni ndewu na weya, mapweperanu na
upayira na malingu, na maya na malekaniru na fuju pakati
penu. 21 Neni ntira pamonga paniza kayi Mlungu gwangu
hakantendi hweri mnanagala kulongolu kwa mwenga, na
neni handayi toziya ya wantu wavuwa yawatenditi vidoda
kumbiti waleka ndiri udoda yawautenditi, matamata zyawu
zidoda na uhumba yawautenditi.

13 Ayi ndo mala yangu ya tatu kuwatyangira mwenga,
ntambu yagalonga Malembu Mananagala, “Kila lisitaka
halimalilwi kwa upitawu wa wantu wawili ama watatu.” 2
Nuwabeliziya kala paweriti mumwanja gwangu gwa pili,
vinu ntakula kayi pahwera kutali, shipindi shamonga paniza
hapeni hweri na lusungu kwa wantu woseri yawalongoleriti
kutenda vidoda na wamonga woseri. 3 Hamliwoneri
maweni kuwera Kristu kankutakula kupitira neni. Yomberi
kalegilegi ndiri pakatenda lihengu pakati penu, kumbiti
makakala gakuwi gatenda lihengu pakati penu. 4 Ata
handa kapingikitwi palupingika pakawera legilegi, kumbiti
vinu kankulikala kwa makakala ga Mlungu. Twenga viraa
vilii twalegilegi kwa kulikolerana pamuhera na yomberi,
kumbiti hatulikali na yomberi kwa makakala ga Mlungu toziya
ya mwenga. 5 Mlililoliloli maweni mpati kuvimana handa
nakaka mwankulikala munjimiru. Hashi, muvimana kuwera
Yesu Kristu kamngati mwenu? Handa ndala, su mwenga
msinda nakamu. 6 Kumbiti namini handa mwenga muvimana
kuwera twenga tusinda ndiri. 7 Vinu twankumluwa Mlungu
namtenda ukondola woseri ulii, kumbiti nfiru ndiri tuwonikani
handa wantu yawafawuliti kala, ira mpati kutenda maheri,
ata handa twenga tuwoneka kuwera tusinda. 8 Toziya
tuweza ndiri kutenda shitwatila shakuwulema unakaka,
kumbiti kwendeleziya unakaka. 9 Tunemelera kuwera
twenga twalegilegi, kumbiti mwenga muwera na likakala,
su twankumluwa Mlungu mpati kuwera wantu yawafaa
kwantambu yoseri. 10 Su, nemba luhamba alu pawera kutali,
su pansoka kwa mwenga nandazimika kuwera mkalipa
kwa mwenga kwa uwezu ulii wakanupiti Mtuwa, uwezu wa
kuwapotuziya ndiri kumbiti uwezu wa kuwagangamaziya.
11 Upeleru, walongu wayangu, nankugenda! Mjeri kuwera
wakamilika, mkoli mafundu ga neni, muweri na nfiru yimu,
mulikali kwa ponga. Na Mlungu gwa mafiliru na ponga
hakaweri pamuhera na mwenga. 12 Mulilamsiyani kwa
kulanguziya mafiliru ga Kristu. 13 Wantu woseri wa Mlungu
wa aku wawalamsiyani. 14 Manemu ga Mtuwa Yesu Kristu
na mafiliru ga Mlungu na uwumu wa Rohu Mnanagala, viweri
na mawoseri mwenga.

Wagalatiya

1 Neni Paulu ntumintumi, neni wera ndiri ntumintumi
kwa kusyagulwa na wantu ama kutumwa na wantu
kumbiti nsyagulitwi na Yesu Kristu na Mlungu yakawera
Tati ulaa yakamzyukisiyiti Yesu. **2** Neni na walongu woseri
yawawera pamuhera naneni, tuwalembera mwenga shipinga
sha wantu yawamjimira Yesu yawawera aku Galatiya. **3**
Manemu na ponga gaweri pamuhera na mwenga kulawa
kwa Mlungu Tati gwetu na kwa Mtuwa Yesu Kristu, **4**
yakalilaviyiti ulamweni toziya ya vidoda vya twenga su
kapati kutukolopola mupasipanu padoda, teratera na mafiliru
gakuwi mweni yakawera Mlungu na Tati gwetu. **(aiōn g165)**
5 Kwakuwi Mlungu kuweri na ukwisa mashaka goseri!
Yina haa. **(aiōn g165)** **6** Nankulikangasha nentu kuwera
katepu hera mwenga mumleka ulii yakawashemiti kupitira
manemu ga Kristu na vinu mfata ujumbi wa ntambu yingi
yawushemwa Shisoweru Shiwagira, **7** kumbiti nakaka kwana
Shisoweru Shiwagira shimu hera sha nakaka. Ntakula
ntambu ayi toziya kwana wantu wankuwavuluvusiya na
yawafira kushipotuziya Shisoweru Shiwagira sha Kristu. **8**
Mlungu kampangili muntu yoseri yakawubwera ujumbi wa
ntambu yingi na Shisoweru Shiwagira shatuwabwereriti,
ata handa muntu ayu kawera yumu gwetu ama kawera
ntumintumi kulawa kumpindi. **9** Ntambu yatulongiti pamberi
na vinu nankulonga kayi muntu yoseri pakawabwerera
ujumbi umonga yawaushema Shisoweru Shiwagira ntambu
yingi na shilii Shisoweru shiwagira shatuwabwereriti, muntu
ayu kapangilwi na Mlungu. **10** Hashi, ntakula aga kwa kufira
shibali sha wantu? Ndala! Neni nfira shibali sha Mlungu. Ama
nankufira kuwafiriziya wantu? Ndala! Menfiri kuwafiriziya
wantu, neni menweri ndiri nakamu ntumintumi gwa Kristu.
11 Walongu wangu, nfira muvimani kuwera Shisoweru
Shiwagira shanuwabweririti shilawiti ndiri kwa wantu. **12**
Neni nuwuwanka ndiri ujumbi awu kulawa kwa muntu yoseri
ama kufundwa na muntu, kumbiti Yesu Kristu mweni ndo
yakang'ubutuliriti. **13** Mwenga mpikaniriti kala kuusu makaliru
gangu ga makashu panweriti munjira ya Shiyawudi ya
kumfata Mlungu na ntambu yanuwatabisiyiti nentu shipinga
sha wantu yawamjimira Yesu na kujera kuwahoziya nakamu.
14 Naneni nendereyiti nentu mudini ya Shiyawudi kuliku
Wayawudi wavuwa wa vinja vyangu, toziya neni nweriti na
bidii nkulu ya kuvikola vitiba vya wambuyi wangu. **15** Kumbiti
payimfiriziyiti Mlungu yakansyaguriti kwanjira mumtima
mwa mawu gwangu na kunshema kwa manemu gakuwi,
16 su kang'ubutuliriti Mwana gwakuwi, mpati kumbwera
pakati pa wantu yawawera ndiri Wayawudi. Ntugira ndiri
kukosiya kosiya kwa muntu yoseri, **17** ama ng'enditi ndiri
Yerusalemu kuwalola walii yawaweriti wantumintumi pamberi
paneni, kumbiti ng'enditi kwanja kumkowa gwa Arabiya
na shakapanu mbuyiti lushi lwa Dameski. **18** Shakapanu
pa vinja mitatu, ng'enditi ku Yerusalemu kuliwona na Kefa
na nulikaliti pamuhera nayomberi kwa mashaka lilongu
na muhanu. **19** Kumbiti nuwawoniti ndiri wantumintumi
wamonga ira Yakobu mpusu gwa Mtuwa Yesu. **20** Mlungu
kapitawu gwangu kuwera aga ganuwalembera mpayira
ndiri. **21** Shakapanu ng'enditi mumikowa ya Siriya na
Kilikiya. **22** Mushipindi ashi neni namweni manikana ndiri
kwa shipinga sha wantu yawamjimira Yesu shawawera aku
Yudeya. **23** Shawashimaniti ndo shirii shawashipikaniriti
hera kuwera, “Muntu ulii yakatutabisiyiti mashaka gagapititi,
vinu kankuyibwera njimiru iraa ilii kwa shipindi shimu kajeriti
kuyiharabisiya.” **24** Na womberi wamkwisiti Mlungu toziya ya
neni.

2 Payipititi mivinja lilongu na msheshi, ng'enditi kayi
Yerusalemu pamuhera na Barinaba na numtoliti Titu. **2**
Ng'enditi aku toziya Mlungu kang'ubutuliriti kuwera ng'endi,
nukawagambiri gweka yawu walii yawaweriti walongoziya,
ujumbi wa Shisoweru Shiwagira shanushibweriti kwa wantu
yawawera ndiri Wayawudi. Ntenditi hangu su lihengu lyaneni
lyantenditi na lilii lyantenda vinu, naliwera lyahera mota. **3**
Kumbiti ata myangu Titu, yomberi kaweriti Mgiriki, kafiritwi
ndiri kwingiziwa jandu handa lilangaliru kuwera mweni
kapakati pa wantu wa Mlungu, **4** shitwatira ashi shilawira
toziya wantu yawalitenditi gambira walongu yawamjimira
Kristu, yawaliyingiziyiti kwa bada pakati pa twenga nolanola
ulekeziwu watuwera nawu mukulikolerana pamuhera na
Kristu Yesu, su wapati kututenda tulikali makaliru ga umanda.
5 Twenga nakamu tujimilirana ndiri nawomberi, su unakaka
wa Shisoweru Shiwagira wendereyi kusigala kwa mwenga.
6 Wantu walii yawapananitwi ligoya kuwera walongoziya,
wanongoleriti ndiri shintu sha syayi muwujumbi waneni. Na
payiwera womberi waweriti walongoziya ama ndala, kwaneni
shintu ndiri toziya Mlungu kahera upendelewu. **7** Badala
yakuwi, womberi wavimaniti kuwera Mlungu kanagaliriti
kushibwera Shisoweru Shiwagira kwa wantu yawawera
ndiri Wayawudi gambira Peteru ntambu yakalagaliritwi
kushibwera Shisoweru Shiwagira kwa Wayawudi. **8** Toziya
ulii yakamtenditi Peteru kuwera ntumintumi kwa Wayawudi
ndo ulaa yakantenditi neni kuwera ntumintumi kwa wantu
yawawera ndiri Wayawudi. **9** Su Yakobu na Kefa na
Yohani yawawonikaniti kuwera mpanda, wavimaniti kuwera
Mlungu kamupananiti manemu aga, su womberi watenditi

malinganiru na twenga kwa kutukola mawoku neni pamuhera
na Barinaba. Twenga tujimilirana kuwera twakatendi lihengu
pakati pa wantu yawawera ndiri Wayawudi na womberi
watendi lihengu pakati pa Wayawudi. 10 Womberi waturuwiti
shintu shimu hera kuwera twendereyi kuwatanga wahushu,
shitwatira shilaa shilii moyu gwangu gufira kushitenda.
11 Kumbiti Kefa pakasokiti Antiokiya, numgambiriti pota
kufifa kulongolu kwa wantu toziya yomberi paweru katenditi
likosa. 12 Pamberi pa wantu wamu yawalawiti kwa Yakobu
hawenisoki palii, Kefa kaweriti kankuliya pamuhera na wantu
yawawera ndiri Wayawudi. Kumbiti pawasokiti wantu walii,
Kefa kalekiti nakamu kuliya pamuhera na wantu yawawera
ndiri Wayawudi kwa kuwatira wantu walii yawasisitiza
kwingiziwa jandu. 13 Viraa walongu wamonga Wayawudi
walikoleriti pamuhera na Kefa kwa ufyangu wakuwi, ata
Barinaba kapotuziwitwi muufyangu wawu. 14 Neni pamoniti
kuwera matendu gawu galinganira ndiri na unakaka wa
Shisoweru Shiwagira, numgambiriti Kefa kulongolu kwa
wantu woseri, “Tembera gwenga ndo Myawudi, gulikala
ndiri gambira Wayawudi kumbiti gulikala gambira wantu
yawawera ndiri Wayawudi! Gwenga guweza hashi kuwatenda
wantu yawawera ndiri Wayawudi wajimiri kulikala gambira
Wayawudi?” 15 Twenga twa Wayawudi kwa kwiwuka,
twenga twawantu ndiri yawawera ndiri Wayawudi, wantu
yawashemwa wawera na vidoda. 16 Kumbiti tuvimana
kuwera muntu hapeni kawalangwi kuwera kahera hatiya
kwa kugajimira Malagaliru Mlungu gakamupananiti Musa,
kumbiti kwa kumjimira Yesu Kristu hera. Twenga viraa
tumjimira Kristu Yesu su tupati kuwalangwa twahera hatiya
kupitira njimiru yetu kwa Kristu, toziya ndiri kwa matendu ga
Malagaliru aga. Toziya kwahera muntu yoseri yakawalangwa
kahera hatiya kwa Malagaliru Mlungu gakamupananiti Musa.
17 Kumbiti handa twankusakula kuwalangwa tumfiriziyi
Mlungu kwa kulikolerana pamuhera na Kristu na twenga
tuwoneka twankali twana vidoda, hashi, shitwatira ashi
shiwera na mana kuwera Kristu kawera ntumintumi gwa
vidoda? Ndala nakamu! 18 Payiwera neni nankunyawa kayi
shilaa shilii shambomuliti, su nulilanguziya kuwera neni
ndo yankosa. 19 Kuusu Lilagaliru Mlungu lyakamupananiti
Musa, neni howiti, Lilagaliru lyeni linagiti, su nulikali toziya ya
Mlungu. Neni wera handa mpingikitwi pamuhera na Kristu.
20 Vinu nankulikala, kumbiti neni ndiri kayi yanulikala, Kristu
kalikala mngati mwa neni. Makaliru aga ganulikala vinu
munshimba, nulikala kwa njimiru, njimiru mu Mwana gwa
Mlungu yakanfiriti na kawulaviyiti ukomu wakuwi toziya ya
neni. 21 Nfira ndiri kugalema manemu ga Mlungu. Kumbiti
handa muntu kawalangwa kawera muheri kulongolu kwa
Mlungu kwa njira ya Malagaliru Mlungu gakamupananiti
Musa, su kuhowa kwa Kristu kwahera shintu.

3 Mwenga Wagalatiya wazyigizyigi! Gani yakawahawiti?
Kwa masu genu maweni mulanguzitwi paweru kwa
visoweru kuhowa kwa Yesu Kristu palupingika. 2 Nfira
mung'ambiri shintu shimu. Hashi, mumwankiti Rohu gwa
Mlungu toziya ya kutenda shirii shashifiruwa Mumalagaliru
Mlungu gakamupananiti Musa ama toziya ya kujimira
ujumbi wamupikaniriti? 3 Iwera hashi mwenga muwera
wazyigizyigi ntambu ayi? Mwenga mwanjiti kwa utanga
wa Rohu gwa Mlungu, vinu mfira kumalira kwa makakala
genu maweni? 4 Hashi ntabiku yoseri ilii yampatiti iweriti
yahera shintu? Nakaka iweriti ndiri yahera shintu. 5 Mlungu
kankuwapanana Rohu gwakuwi na kutenda mauzauza
pakati pa mwenga toziya mugatenditi Malagaliru Mlungu
gakamupananiti Musa ama toziya muwujimira ujumbi ulii
wamupikaniriti? 6 Muloli gagatenditwi kwa Aburahamu,
“Yomberi kamjimiriti Mlungu na Mlungu kamuwalangiti kuwera
muheri kulongolu kwakuwi.” 7 Su muvimani kuwera wantu
yawamjimira Mlungu, womberi ndo wawiwuka wa nakaka wa
Aburahamu. 8 Malembu Mananagala galanguziyiti pamberi
kuwera Mlungu hakawatendi wantu yawawera ndiri Wayawudi
wawalangwi waheri kulongolu kwakuwi kwa njira ya njimiru.
Su Aburahamu kagambiritwi Shisoweru Shiwagira kuwera,
“Kupitira gwenga, wantu wa makabila goseri hawatekelerwi.”
9 Su wantu woseri yawawera na njimiru wankutekelerwa
pamuhera na Aburahamu, muntu gwa njimiru. 10 Kwa
wantu woseri yawalitumbira matendu ga Malagaliru Mlungu
gakamupananiti Musa, womberi wawera mumpangilu, toziya
ilembwa kuwera, “Kapangilwa muntu yoseri yakakola ndiri
na kutenda vitwatira vyoseri vyavilembitwi mushintora sha
Malagaliru.” 11 Su vinu iwoneka nakaka kuwera Malagaliru
Mlungu gakamupananiti Musa hapeni gamtendi muntu
kawalangwi kuwera muheri kulongolu kwa Mlungu, toziya
Malembu Mananagala galonga, “Muntu yakamfiriziya Mlungu
hakalikali kwa njimiru.” 12 Malagaliru Mlungu gakamupananiti
Musa galitumbira ndiri njimiru, kumbiti Malembu Mananagala
galonga, “Muntu yoseri yakagatenda matendu gagafiruwa
na Malagaliru, yomberi hakalikali kwa matendu aga.” 13
Kristu katukomboriti kulawa mumpangilu ya Malagaliru
Mlungu gakamupananiti Musa kwa kupingikwa palupingika
kwajili yetu gambira muntu yakapangilwa na Mlungu, toziya
ilembwa Mumalembu Mnanagala, “Kapangilwa muntu yoseri
yakapingikitwi mulupanda.” 14 Shitwatira ashi shitendikiti
hangu su kupitira Yesu Kristu, matekeleru gakapananitwi
Aburahamu gawayiziri na wantu yawawera ndiri Wayawudi

kupitira njimiru tupati kumuwanka Rohu yatulagilitwi na
Mlungu. 15 Walongu wayangu, hanuwapanani mfanu
kulawa mumakaliru getu ga kila lishaka. Muliholi kuusu
mapatanu gawalijimilirana wantu. Lipatanu palijimirika kala,
kwahera muntu yakaweza kuwusiya ama kwongera shoseri.
16 Su Aburahamu wampananiti lagilu, mweni pamuhera
na muyiwuku gwakuwi. Malembu Mananagala galonga
ndiri "wayuwuku wakuwi," kulanguziya wantu wavuwa,
kumbiti galonga "na muyiwuku gwaku," kulanguziya muntu
yumu, mweni ndo Kristu. 17 Shanfira kutakula ndo ashi,
Mlungu katenditi lipatanu lyakuwi na kalilanguziyiti nakaka,
Malagaliru gagalawiriti vinja miya msheshi na malongu
matatu shakapanu, hapeni gawezi kuliwusiya lipatanu ama
kulileka lagilu ali. 18 Toziya handa uhala upatikana kwa
malagaliru Mlungu gakamupananiti Musa, ulawirana ndiri
na lagilu, kumbiti Mlungu kamupananiti Aburahamu uhala
toziya kalagaliti hangu. 19 Malagaliru gawera na lihengu
gaa? Gatulitwi su kuwalanguziya wantu nakaka ukondola wa
matendu gawu mpaka pakiza muyiwuku gulii gwa Aburahamu
yakakantitwi mulagilu lilii. Gajegitwi na wantumintumi wa
kumpindi kwa liwoku lya Musa yakaweriti mkolaniziya. 20
Shitwatira shashiwera sha muntu yumu hera, mkolaniziya
kafiruwa ndiri, kumbiti Mlungu ndo yumu hera. 21 Hashi,
Malagaliru Mlungu gakamupananiti Musa gasingana na
lagilu lya Mlungu? Ndala nakamu! Toziya Malagaliru Mlungu
gakamupananiti Musa gagalaviyitwi megawapanani wantu
ukomu, su twenga metuwezi kumfiriziya Mlungu kwa njira ya
Malagaliru aga. 22 Kumbiti Malembu Mananagala gatenda
vintu vyoseri vitawililwi pasi pa makakala ga vidoda, su
galii gagalagilitwi kupananwa kwa njira ya kumjimira Yesu
Kristu, gapati kupananwa kwa walii yawajimira. 23 Pamberi
njimiru hayeniyizi, twenga tuweriti tutatilwa gambira watatirwa
pasi pa Malagaliru Mlungu kakamupananiti Musa, tutatilitwi
mushibetubetu mpaka njimiru igubutulwi. 24 Su Malagaliru
gatuloleriti mpaka Kristu pakiziti, su tupati kuwalangwa
kuwera waheri kulongolu kwa Mlungu kwa njimiru. 25
Toziya njimiru isoka kala, twenga tulonguziwa kayi ndiri
na Malagaliru Mlungu gakamupananiti Musa. 26 Kupitira
njimiru, woseri mwenga muwera wana wa Mlungu kwa
kulikolerana pamuhera na Kristu Yesu. 27 Mwawoseri
mwenga yambatizwiti kwa kulikolerana pamuhera na Kristu
su muwera gambira Kristu mweni. 28 Su vinu woseri tuwera
teratera pakati pa Wayawudi na wantu yawawera ndiri
wayawudi, pakati pa mumanda ama muntu mlekeziwa, pakati
pa muntu mpalu ama mdala, mwawoseri mwenga muwera
shintu shimu kwa kulikolerana pamuhera na Kristu Yesu. 29
Payiwera mwenga ndo wantu wa Kristu, su mwawashiyiwuku
sha Aburahamu na hamuwanki galii gakalagiliti Mlungu.

4 Su ntakula vinu, muhala pakawera kankali mwana mdidini
hapeni kaweri ntambu yingi na mumanda tembera ulunda
woseri uwera wakuwi. 2 Mweni kawera pasi pa walera
wakuwi na yawalolera ulunda wakuwi mpaka shipindi sha
kuhala shashitulitwi na tati gwakuwi. 3 Ntambu iraa ayi
twenga patuweriti handa twankali wana wadidini tuweriti
wamanda wa vintu vyaviwera na uwezu vyavikolamlima
pasipanu. 4 Kumbiti shipindi shilii shashitulitwi pashisokiti,
Mlungu kamtumiti mwana gwakuwi yakayiwukiti kwa mdala,
yomberi kiwukiti pasi pa Malagaliru Mlungu gakamupananiti
Musa, 5 kapati kuwalopoziya wantu woseri yawawera pasi
pa Malagaliru, su tupati kutendwa wana wa Mlungu. 6 Toziya
vinu mwenga mwawana wakuwi, Mlungu kamtumiti Rohu
gwa Mwana gwakuwi mumyoyu mwenu, Rohu yakashema
"Aba" mana yakuwi "Tati." 7 Su gwenga gwa mumanda ndiri
kayi, kumbiti gwamwana na gwenga paguwera mwana, su
haguwanki goseri Mlungu gakawatuliriti wana wakuwi. 8
Makashu pamumumaniti ndiri Mlungu, muweriti wamanda
wa vilii vyaviwera ndiri milungu nakaka. 9 Kumbiti vinu
mumumana Mlungu ama nongi mumanikana na Mlungu,
iwera hashi mwankuviwuyira vintu legilegi na vyavihera
shintu, vintu vilii vyavikolamlima pasipanu, kwa vintu avi mfira
kuwera wamanda kayi? 10 Mwenga mwankali mwankugakola
nentu mashaka na myezi na vipindi vya vinja na vinja! 11
Neni ntira kuusu mwenga, pamonga lihengu lyantenditi kwa
mwenga lyagamira hera. 12 Walongu wangu, nuwahiga
muweri gambira neni, toziya neni wera gambira mwenga.
Muntendera ndiri shidoda shoseri. 13 Mwenga muvimana
kuwera toziya ya ulweli wangu, neni mpatiti lupenu lwa kuwera
na mwenga na kuwabwelera Shisoweru Shiwagira kwa mala
ya kwanja. 14 Tembera ulweli wangu uwatuliti mumajeru,
mwenga mumbeziyiti ndiri ama kumonera shinyakali. Kumbiti
mwenga munankiti gambira neni ndo ntumintumi gwa
kumpindi gwa Mlungu, gambira neni ndo Kristu Yesu mweni.
15 Ntambu ya nemeleru yamuweriti nayu igenda koshi? Neni
weza kupitawulira, shipindi shilii memuwezi kugakolopola
masu genu na kumpanani neni. 16 Hashi, neni nwera
mngondu gwenu kwa kuwagambira unakaka? 17 Wantu walii
yawagolokera kuwera mfati Malagaliru, walanguziya handa
wankuwashera mwenga, kumbiti nfiru zyawu ziherepa ndiri.
Shintu shawafira ndo kuwalekenaziya mwenga na twenga
su mpati kuwera kwa womberi. 18 Iherepa kuwera na bidii
ya kutenda vitwatira viherepa kila shipindi. Neni pawera
na mwenga, na shipindi shilii neni pawera ndiri pamuhera

na mwenga. 19 Wana wangu! Gambira utama wa kwiwura
mwana, neni mpata kayi utama toziya ya mwenga mpaka
pamuwera na ntambu ya Kristu mngati mwenu. 20 Neni
menfiri kuwera na mwenga shipindi shilaa ashi, pamonga
meng'alambuli liziwu lyangu. Neni nkolwa na lyoga kuusu
mwenga! 21 Mung'ambiri, mwenga yamufira kukolwamlima
na Malagaliru Mlungu gakamupananiti Musa, hashi mwenga
muvimana ndiri yagatakula Malagaliru? 22 Toziya ilembwa
Mumalembu Mananagala kuwera Aburahamu kaweriti na
wana wawili, mwana yumu kiwukiti kwa mawu mmanda na
yumonga kiwukiti kwa mawu mlekeziwa. 23 Kumbiti mwana
yakayiwukiti kwa mawu mmanda, kiwukiti kwa ntambu ya
mafiliru ga muntu, kumbiti mwana ulii yakayiwukiti kwa mawu
mlekeziwa, kiwukiti kulawirana na lagilu lya Mlungu. 24
Vitwatira avi viweriti mfanu wa ujumbi tunga. Toziya wamawu
wawili awa wawera ndo mfanu gwa malinganiru mawili.
Hajiri, wana wakuwi wayiwukiti muntambu ya umanda. Agu
ndo mfanu wa lipatanu lyalitendikiti kulugongu lwa Sinayi. 25
Vinu Hajiri kankulinganiziwa na lugongu lwa Sinayi lwaluwera
Arabiya na luwera mfanu gwa lushi lwa vinu lwa Yerusalemu
yayiwera vinu muumanda pamuhera na wana wakuwi. 26
Kumbiti Yerusalemu yayiwera kumpindi yagambira mdala
mlekeziwa na yomberi ndo mawu gwetu. 27 Toziya Malembu
Mananagala galembwa, “Gunemeleri gwenga yaguwera
mpendi, gwenga yagwiwura ndiri! Gubotangi na gutagi
lusheka gwenga yagumana ndiri utama wa kwiwura mwana.
Toziya wana wa ulii yakalekitwi ndo wavuwa kuliku wana wa
ulii yakaweriti na mpalu.” 28 Vinu mwenga walongu wangu
muwera wana wa lagilu gambira Isaka. 29 Kumbiti handa
yayiweriti mashaka galii ulii yakayiwukiti kwa mafiliru ga
muntu kamtabisiyiti ulii yakayiwukiti kwa mafiliru ga Rohu wa
Mlungu, ndo ntambu yayiwera ata vinu. 30 Kumbiti Malembu
Mananagala galonga hashi? Galonga, “Gumuwingi mawu
mmanda pamuhera na mwana gwakuwi, toziya mwana gwa
mmanda hapeni kahali pamuhera na mwana gwa mawu
mlekeziwa.” 31 Su walongu wangu, twenga twawana ndiri
wa mawu mmanda kumbiti twawana wa mawu mlekeziwa.

5 Kristu katupananiti ulekeziwu wa kuwera walekiziwa. Su
mgangamali namujimira kayi kuwera muminyoloru ya
umanda. 2 Mtuli mumahala! Neni Paulu nankuwagambira
kuwera handa pamujimira kwingiziwa jandu handa lilangaliru
kuwera mwenga mwapakati pa wantu wa Mlungu, su Kristu
hapeni kaweri na mota yoseri kwa mwenga. 3 Neni ntakula
kayi paweru, kila muntu yakajimira kwingiziwa jandu su
kagajimiri Malagaliru goseri Mlungu gakamupananiti Musa. 4
Mwenga pamujera kutendwa wahera kulongolu kwa Mlungu
kwa njira ya kugajimira Malagaliru Mlungu gakamupananiti
Musa, muwuka kwa Kristu, mwapakwegera ndiri na manemu
ga Mlungu. 5 Kwa twenga twanali litumbiru lya kutendwa
waheri kulongolu kwa Mlungu. Twankushihepera nentu
shitwatira ashi kwa uwezu wa Rohu gwa Mlungu na kwa
njimiru. 6 Toziya kwa walii yawalikolerana pamuhera na Kristu
Yesu, kwingiziwa jandu ama kwingiziwa ndiri jandu shintu
ndiri. Shintu shashiwera na mana ndo njimiru yayitenda
lihengu kupitira mafiru. 7 Mwenga muweriti mwankwendereya
weri, gaa yakawapingira kujimira unakaka? 8 Upingira wa
ntambu ayi ulawiti ndiri kwa Mlungu mweni yakawashema
mwenga kuwera wantu wakuwi. 9 Muwumana utakula
awu “Simika ndidiki isheshemiziya ubumu woseri.” 10
Neni wera na unakaka kuusu mwenga mukulikolerana
pamuhera na Mtuwa kuwera hapeni muweri wantambu
yingi na neni. Kumbiti ulii yakawavurusiyani, ata pakawera
gaa, yomberi hakatozwi na Mlungu. 11 Vinu walongu
wangu, handa neni nankali nankubwera kwingiziwa jandu
handa lilangaliru kuwera mwenga mwapakati pa wantu wa
Mlungu, iwera hashi nankali nankutabisiwa? Handa ayi
meyiweri nakaka, kubwera kwaneni kwa lupingika lwa Kristu
meyijegi ndiri shikalaliru shoseri. 12 Kwa walii yawawajegera
ndewu pakati penu, menfiri walawi mushipinga shenu kwa
kulisawula weni. 13 Walongu wangu, mwenga mshemitwi na
Mlungu su muweri wantu walekiziwa. Su namuwutendera
ulekeziwu awu kuwera ulekeziya wa kuzitenda lumatamata
zya vidoda vyaviwera mngati mwenu, kumbiti mulitenderi
kwa mafiru maweni kwa maweni. 14 Toziya Malagaliru goseri
gatawalirwa mulilagaliru limu, “Gumfiri muyagu ntambu
yagulifira gumweni.” 15 Kumbiti handa pamulumana na
kutenduwana gambira wankanyama wa kuntundu, muliloleri
namwiza kuliyagamiziya maweni kwa maweni. 16 Su nonga
hangu, mleki Rohu Mnanagala kagalongoziyi makaliru genu
na mwenga hapeni mtimizi lumatamata zya vidoda vyaviwera
mngati mwenu. 17 Toziya lumatamata zya vidoda vyaviwera
mngati mwenu zisingana na nfiru za Rohu Mnanagala, na
nfiru zya Rohu Mnanagala zisingana na lumatamata lwa
vidoda vyaviwera mngati mwenu. Avi visingana su namtenda
vintu vyamfira kuvitenda. 18 Kumbiti pamulongoziwa na Rohu
Mnanagala, mwenga hapeni muweri pasi pa Malagaliru. 19
Matendu yagalawirana na matamata zya vidoda vyaziwera
mngati mwenu gamanikana paweru, matendu geni ndo
uhumba na matendu madoda na undiyandiya, 20 na
kuviguwira vinyagu na uhawi na ungondu na mashowanganu
na weya na maya na ubinafsi na malekaniru na vipinga
vya masinganu 21 na husuda na ukologeru na misambu ya
ukologeru nkalaliru na vitwatira vyamonga vyavilifana na
avi. Nankuwabereziya mwenga ntambu yanuwabereziyiti

pamberi, woseri yawatenda vitwatira gambira avi hapeni
wawuhali Ufalumi wa Mlungu. 22 Kumbiti vitwatira vyavijegwa
na Rohu Mnanagala ndo ufiru na nemeru na ponga na
uhepera na uheri na lusungu na ujimirika, 23 upoli na
kulikolamlima. Muvitwatira gambira avi kwahera malagaliru.
24 Woseri walii yawawera wa Kristu Yesu, wayipinjika ntambu
yawu ya shipasipanu pamwera na maholu gakuwi madoda
na matamata zyakuwi. 25 Payiwera Rohu Mnanagala
katupanana ukomu, su tulonguziwa na Rohu ayu. 26 Su
natulitumba hera, natulisoziya ama kuliwonera weya twenga
kwa twenga.

6 Walongu wangu, handa pamumwona muntu yoseri
kagomiziwa na shidoda shoseri, su mwenga yamuwera wa
shirohu mumwuziyi muntu ayu kwa rohu ya upoli pamulilola
weri maweni su namujerwa viraa. 2 Mulitangi mwenga
kwa mwenga mushida zyenu, kwa njira ayi hamulitimizi
lagaliru lya Kristu. 3 Muntu pakalihola mweni kuwera
shintu, kumbiti kashintu ndiri, ayu kalizyanga mweni. 4
Kumbiti kila muntu kaguloli weri mgenderanu gwakuwi
mweni, su kawezi kulizyuma mweni pota na kulifaniziya na
muntu yumonga. 5 Toziya kila muntu hakapapi shisanka
shakuwi mweni. 6 Ulii yakafundwa mushisoweru sha Mlungu,
su kamubaguliri mfunda gwakuwi muviherepa vyoseri. 7
Namulizyanga maweni, Mlungu hapeni katenderwi lidufiya.
Toziya shilii shakayala muntu ndo hakashibenangi. 8
Yoseri yakayala kwa mafiliru ga vidoda vyaviwera mngati
mwakuwi, kwa mafiliru aga hakabenangi uharibisiya, kumbiti
ulii yakayala kwa kumfiriziya Rohu Mnanagala, mu Rohu
ayu hakabenangi ukomu wa mashaka goseri. **(aiōnios g166)**
9 Su natutoka kutenda maheri, toziya hatubenangi kwa
shipindi shashifaa patuwuya ndiri kumbeli. 10 Su patuwera
na lupenu, tuwatenderi maheri wantu woseri, asa walii
yawawera pamuhera na twenga mukumjimira Kristu. 11
Muloli ntambu yanemba kwa lilembu likulu, kwa liwoku
lyangu namweni! 12 Woseri yawafira kuwoneka waherepa
kwa vitwatira vya nshimba, walii yawafira wawalazimishani
mwenga kwingiziwa jandu handa lilangaliru kuwera mwenga
mwapakati pa wantu wa Mlungu, wankutenda hangu su
washapiri kutabisiwa toziya ya kubwera lupingika lwa Kristu
Mlopoziya. 13 Ata walii yawayingiziwa jandu, wagajimira ndiri
Malagaliru Mlungu gakamupananiti Musa, kumbiti wankufira
mwenga mwingiziwi jandu su wapati kulitumbira toziya ya
nshimba zyenu. 14 Kumbiti neni hapeni nulitumbi nakamu
shoseri kumbiti hera lupingika lwa Mtuwa gwetu Yesu Kristu,
toziya kwa njira ya lupingika alu, vitwatira vya pasipanu
vihowa kwaneni, naneni nhowa kwa vitwatira vya pasipanu.
15 Kwingiziwa jandu ama kwingiziwa ndiri jandu shintu ndiri,
shintu shashifaa ndo kuwera shiwumbi sha syayi. 16 Na
woseri yawafata mafundu aga mumakaliru gawu, ponga na
lusungu viweri kwa womberi na viweri kwa Israeli, wantu
wa Mlungu. 17 Su vinu, muntu yoseri nakangaziya kayi
toziya nana makovu munshimba yangu yanugapatiti toziya
ya Yesu. 18 Walongu wangu, manemu ga Mtuwa gwetu
Yesu Kristu gaweri pamuhera na rohu zyenu. Yina haa.

Waefesu

1 Neni Paulu, kwa mafiliru ga Mlungu, wera ntumintumi gwa
Yesu Kristu. Nuwalembiriti mwenga wantu wa Mlungu
yamulikala Efesu yamuwera waminika kwa kulikolerana
pamuhera na Yesu Kristu. **2** Manemu na ponga ga Tati gwetu
Mlungu na Mtuwa gwetu Yesu Kristu gaweri pamuhera na
mwenga. **3** Kakwiswi Mlungu Tati gwa Mtuwa gwetu Yesu
Kristu! Toziya mukulikolerana pamuhera na Kristu yomberi
katutekeleriti twenga kwa kutupanana matekeleru goseri
ga shirohu ga kumpindi kwa Mlungu. **4** Su pamberi pa
kuumbwa pasipanu, Mlungu katusyaguliti kala twenga tuweri
wakuwi kwa kulikolerana pamuhera na Kristu, su tuweri
wananagala pota na kuwera shidoda kulongolu kwakuwi.
Toziya ya mafiliru gakuwi, **5** Mlungu kalongiti kala kuwera
kupitira Yesu Kristu katutenditi twenga tuweri wana wakuwi,
hangu ndo ntambu yakafiriti na shashimuherepeziyiti. **6** Su
twenga tumuzyumi Mlungu manemu gakuwi gana ukwisa,
toziya yakatupanana hera Mwana gwakuwi yakamfira nentu!
7 Kwa mwazi gwakuwi Kristu, twenga twankulopoziwa
na kulekiziwa vidoda vyatutenda. Ndo ntambu yauwera
ukulu wa manemu ga Mlungu **8** gakatupananiti twenga
kuvuwa! Muluhala lwakuwi na malifa gakuwi goseri **9** Mlungu
katenditi shilii shakapangiti kutenda na katutenditi tugamani
galii gagalififiti, gakafiriti kugatenda kupitira Kristu. **10** Aga
hagatendeki mumashaka galii gakatuliti Mlungu pagasoka,
guweriti gwakujojinira viwumbi vyoseri pamuhera, kila shintu
kumpindi kwa Mlungu na pasipanu vilongoziwi na Kristu. **11**
Vintu vyoseri vitendeka ntambu yakafiriti Mlungu, yomberi
katusyagula twenga tuweri wantu wakuwi kwa kulikolerana
pamuhera na Kristu ntambu yakafiriti, kaamuwiti hangu
kwanjira lupaga. **12** Su twenga yatulongoleriti kumtumbira
Kristu, tufiruwa tuwuzyumi ukwisa wa Mlungu! **13** Na mwenga
viraa muwera wantu wa Mlungu, pampikaniriti unakaka
wa ujumbi wa Shisoweru Shiwagira shashijegiti ulopoziya.
Mwenga mumjimiriti Kristu na Mlungu kawatuliti shilangaliru
kuwera wantu wakuwi kwa kuwapanana Rohu Mnanagala
yakamlagiliti. **14** Rohu Mnanagala ndo yakatutenda tuweri
na unakaka kuwanka goseri Mlungu gakawalagiliti wantu
wakuwi na shitwatira ashi shitulanguziya nakaka kuwera
Mlungu hakawalekiziyi woseri yawawera wakuwi. Tuuzyumi
ukwisa wakuwi! **15** Toziya ayi kwanjira pampikaniriti njimiru
yenu kwa Mtuwa Yesu na mafiliru genu kwa wantu wa
Mlungu, **16** ndekiti ndiri kumgambira Mlungu mayagashii
toziya ya mwenga. Panumluwa Mlungu nuwalyaluwa ndiri, **17**
su numuluwa Tati yakawera na ukwisa, Mlungu gwa Mtuwa
gwetu Yesu Kristu, kawapanani Rohu gwakuwi yakawatenda
mwenga muweri na luhala na kuwagubutulireni Mlungu, su
mwenga hamummani nentu. **18** Numuluwa Mlungu kawatangi
mwenga mpati kulimana litumbiru lilii lyakawashemerani na
ukwisa mkulu wa lifupu lya uhala lyakawatuliliti wantu wakuwi,
19 mpati kuumana uwezu wakuwi ntambu yawuwera mkulu
nentu toziya ya twenga yatujimira. Uwezu awu wawutenda
lihengu mngati mwa twenga, ulifana na makakala galii
makulu nentu **20** gakamzyukisiyiti Kristu na kamkalasiya
pahala pa ukolamlima kumpindi. **21** Aku Kristu kawera
mkulu gwa wakulu, kankukolamlima mukila kolamlima na
wanauwezu na makakala na watuwa, kankukolamlima kila
rohu yayitumbirwa mupasipanu na pasipanu payiza. **(aiōn
g165)** **22** Mlungu kamupananiti Yesu uwezu wa vintu vyoseri
na kumtula kuwera mtuwi gwa vintu vyoseri mushipinga
sha wantu yawamjimira Yesu. **23** Shipinga sha wantu
shawamjimira Mlungu ndo nshimba ya Kristu. Shipinga sha
wantu shawamjimira Mlungu shimemiziwa na Kristu na Kristu
kamemiziya kila shintu pahala poseri.

2 Pamakashu mwenga muweriti gambira muhowa toziya
ya vidoda vyamtenditi. **2** Mushipindi shilii mwenga
mulikaliti kugendera njira zya vidoda vya wantu wa
pasipanu ntambu yaviwera, mwenga mjimiliti ukolamlima
wa washamshera yawawera na makakala wa kulyera.
Washamshera yawawatenda vinu wantu waleki kumjimira
Mlungu. **(aiōn g165)** **3** Ntambu yatuwera, twoseri twenga
tuweriti gambira womberi na tulikaliti kulawirana na
lumatamata lwatwenga lya pasipanu na kutenda hera
vitwatira vyaviherepeziyiti nshimba na mahala getu. Twenga
tulifaniti na womberi, su tufiriwitwi tutabisiwi na maya
ga Mlungu. **4** Kumbiti Mlungu ndo kana lusungu nentu.
Katufiriti kwa mafiliru gakuwi makulu kwa twenga, **5** ata
patuweriti tuhowa toziya ya vidoda, yomberi katutenditi tuweri
wakomu pamuhera na Kristu. Kwa manemu ga Mlungu,
mwenga mlopoziwitwi. **6** Kwa kulikolerana pamuhera na
Yesu Kristu, Mlungu katuzyukusiyiti pamuhera na yomberi,
su twakalikali pamuhera na Yesu kumpindi kwa Mlungu. **7**
Ndo ntambu yakafiriti kulanguziya kwa shipindi shashiza,
ukulu wa manemu gakuwi kwa mafiliru gakatulanguziyiti
twenga kupitira Yesu Kristu. **(aiōn g165)** **8** Toziya kwa manemu
ga Mlungu, mwenga mlopoziwa kupitira njimiru. Shitwatira
ashi shilawa ndiri kwa maweni mwenga, kumbiti shilawa
kwa Mlungu. **9** Su muntu yoseri nakalitumbira toziya
kagutenderiti ndiri lihengu. **10** Twenga twa viwumbi vya
Mlungu na kwa kulikolerana pamuhera na Kristu Yesu,
yomberi kawumbiti toziya kulikala makaliru ga matendu
maheri gakatutandiriti kala tugatendi. **11** Muholi ntambu

yamuweriti pamakashu, mwenga kwa kwiwuka muwera wantu
yawawera ndiri Wayawudi, mwenga yamshemwa “Wantu
yawayingiziwitwi ndiri jandu” na Wayawudi walishema weni,
“Wantu yawayingiziwa jandu,” Toziya ya shilii shashitendwa
munshimba zyawu kwa mawoku ga wantu kulanguziya weni
ndo wantu wa Mlungu. 12 Muliholi vilaa shipindi shilii mwenga
muweriti mulikolerana ndiri pamuhera na Kristu, mwenga
mubagulitwi na wantu wa Israeli na muweriti wahenga
kwa mapatanu yagaweriti na lagilu ya Mlungu. Mulikaliti
pasipanu, uganu muweriti gambira wantu yawahera litumbiru,
walii yawammana ndiri Mlungu. 13 Pamakashu mwenga
muweriti kutali na Mlungu, kumbiti vinu kwa kulikolerana
pamuhera na Kristu Yesu, mwenga mjegitwi pakwegera
kupitira mwazi gwa Kristu. 14 Toziya Kristu mweni katujegeriti
ponga kwa kuwatenda Wayawudi na wantu yawawera ndiri
Wayawudi kuwera wantu wamu. Kwa kuyilaviya nshimba
yakuwi mweni kuwera tambiku kabomoliti ungondu wawu
yawuweriti gambira shibambaza shashiwalekaniziyiti. 15
Kagaharabisiyiti nakamu Malagaliru ga Wayawudi pamuhera
na lagiru lyakuwi na genderanu yakuwi, su kulawira vipinga
viwili, yomberi katenda shipinga shimu sha wantu wasyayi
mukulikolerana pamuhera na mweni, kwa njira ayi katenditi
ponga. 16 Kupitira kuyilaviya nshimba yakuwi palupingika
kuwera tambiku, Kristu kawuhalabisiyiti ungondu wawu
na katenditi vipinga viwili viweri gambira nshimba yimu
na kuwakolaniziya pamuhera na Mlungu. 17 Su Kristu
kiziti kushibwera Shisoweru Shiwagira sha ponga kwa
wantu woseri, mwenga wantu yamuwera ndiri Wayawudi,
yamuweriti kutali na Mlungu na kwa Wayawudi yawawera
pakwegera na Mlungu. 18 Su kupitira Kristu, twawoseri
twenga Wayawudi na wantu yawawera ndiri Wayawudi
tupata lupenyu kumgendera Tati kwa Rohu yumu. 19 Su
mwenga mwawahenga ndiri kayi, ama wantu wa kunja ndiri,
mwenga vinu muwera wenikaya pamuhera na wantu wa
Mlungu, muwera wantu wa kaya ya Mlungu. 20 Mwenga viraa
mnyawa mulyanjiru lyalitulitwi na wantumintumi pamuhera
na wambuyi wa Mlungu na Kristu Yesu mweni ndo litalawu
likulu lyaliwera na mana nentu. 21 Yomberi ndo mweni
yakayikolera numba yoseri na kuyikuliziya iweri Numba nkulu
nanagala ya Mlungu toziya ya Mtuwa. 22 Kwa kulikolerana
pamuhera na Kristu, mwenga viraa mnyawa pamuhera na
wamonga woseri, muweri pahala Mlungu kalikala kupitira
Rohu gwakuwi.

3 Su neni Paulu, nwera mushibetubetu toziya numtendera
Yesu Kristu kwajili ya mwenga wantu yamuwera ndiri
Wayawudi, numuluwa Mlungu. 2 Nakaka mwenga mupikanira
kuwera Mlungu kwa manemu gakuwi, kampananiti neni
lihengu ali nulitendi kwa mbotu ya mwenga. 3 Mlungu
kangubutuliti nuyimani bada ayi. Nongiti kwa ufupi hera
muluhamba alu kuusu shitwatila ashi, 4 mwenga pamvibetula
visoweru vyaneni hamuwezi kuvimana ntambu yanuvimana
bada ayi ya Kristu. 5 Makashu wantu Wagambilitwi ndiri bada
ayi, kumbiti vinu Mlungu kawagubutuliti kupitira Rohu gwakuwi
kwa wantumintumi wananagala wakuwi na wambuyi wakuwi.
6 Bada yeni ndo ayi, kwa njira ya Shisoweru Shiwagira
wantu yawawera ndiri Wayawudi wawanka matekeleru ga
Mlungu pamuhera na Wayawudi, woseri awa wawera wantu
wa nshimba yimu na kwa pamuhera woseri wankuwanka
lagilu yakayitakuliti Mlungu kupitira Kristu Yesu. 7 Neni
wantenda kuwera ntumintumi gwa Shisoweru Shiwagira
kwa manemu ga gweka gakanupiti Mlungu, kwa uwezu
wakuwi mkulu. 8 Neni namdidika kuliku wantu woseri wa
Mlungu, kumbiti kanupiti manemu gakuwi su nuwabweleri
wantu yawawera ndiri Wayawudi, Shisoweru Shiwagira sha
ulunda wakuwi Kristu, yawupimika ndiri, 9 na kutenda wantu
wavimani mpangu wa bada ya Mlungu yayififikiti ntambu
yayitenda lihengu. Mlungu yakaumbiti vintu vyoseri, kayifififiti
bada yakuwi kwanjira lupaga lwa pasipanu. (aiōn g165) 10 Su
vinu kwa njira ya shipinga sha wantu yawamjimira Yesu,
wakulu na yawawera na makakala kumpindi kwa Mlungu
wapati kulumana luhala ntambu Mlungu yakana luhala
muvitwatira vyoseri. 11 Mlungu kashitenditi shitwatila ashi
kugenderana na mafiliru gakuwi ga mashaka goseri, aga
kagatenditi kupitira Yesu Kristu Mtuwa gwetu. (aiōn g165) 12 Su
mukulikolera pamuhera na Kristu na kwa kumjimira Yomberi,
twenga tupata lupenyu patuwera na unakaka tumgendera
Mlungu kwa matumbiru. 13 Su nankuwaluweni namuwuya
kumbeli toziya ya ntabika yampata toziya ya mwenga,
ntenda hangu toziya ya ukwisa wa mwenga. 14 Toziya ayi
numsuntamalira Tati kumluwa, 15 yakawera shanjiru sha
kaya zyoseri pasipanu na kumpindi. 16 Numuluwa Mlungu
kulawirana na ukwisa wakuwi mkulu, kawapanani mwenga
makakala kupitira Rohu gwakuwi muweri wagangamala
mngati mwa mwenga, 17 su nankuluwa kuwera Kristu
kalikali mumyoyu ya mwenga kupitira njimiru. Numuluwa
Mlungu mpati kuwera na mishigira na lyanjiru lya mafiliru,
18 su muwezi kuvimana pamuhera na wantu woseri wa
Mlungu ntambu mafiliru ga Kristu gaeneya kwa utali na
upana kwa kimu na kina. 19 Yina, mpati kumana mafiliru ga
Kristu gagapita mahala goseri, mmemiziwi nakamu visoweru
vyakuwi vyoseri vya Mlungu. 20 Mlungu kaweza kutenda
vitwatira vikulu nentu kuliku vilii vyatuweza kuviluwa ama
kuvihola, kwa makakala gakuwi gagatenda lihengu mngati

mwa twenga, 21 Mlungu kakwiswi kupitira shipinga sha
wantu woseri yawamjimira Yesu na kupitira Kristu Yesu
mweni, kakwiswi, viyiwuku vyoseri na mashaka goseri! Yina
haa. (aiōn g165)

4 Su, neni yanwera mtatilwa toziya numtendera Mtuwa,
nuwaluwa mulikali makaliru yagafiruwa shemwa
yamshemeritwi. 2 Mashaka goseri muweri wananagala,
wapoli na wantu wa kuhepera, mliheperani mwenga kwa
mwenga kwa mafiliru. 3 Mgangamali kutula weri wumu
wawujegwa na Rohu kwa kutenda ponga yayiwera pakati
penu. 4 Kwana nshimba yimu ya Kristu na Rohu yumu ntambu
litumbiru lyamshemelitwi na Mlungu ndo limu. 5 Kwana Mtuwa
yumu na njimiru yimu na ubatizu wumu, 6 kwana Mlungu yumu
ndo Tati gwa woseri, ndomweni Mtuwa gwa woseri yakatenda
lihengu muvyoseri na kamuwoseri. 7 Na kila yumu gwetu
kawankiti manemu ga lifupu ntambu ya shipimu shakapatiti
kwa Kristu. 8 Malembu ntambu yagalonga, “Pakanyasukiti
kugenda kumpindi nentu Kawalonguziyiti walopolwa, Vilaa
kawapananiti wantu mafupu.” 9 Vinu patulonga, “Kanyasukiti
kugenda kumpindi” Kwana mana gaa? Mana yakuwi hangu,
kasulukiti mpaka pasi nakamu pasipanu. 10 Su ulii yakasulukiti
pasipanu ndo ayu yakanyasukiti kugenda kumpindi kwa
mpindi zyoseri su kavikamilishi vintu vyoseri. 11 Ndo
mweni kawatenda wantu wamonga waweri wantumintumi na
wamonga waweri wambuyi wa Mlungu na wamonga waweri
wantu wa kushibwera Shisoweru Shiwagira na wamonga
waweri walolera pamuhera na wafunda. 12 Katenditi hangu
kapati kuwatandira wantu woseri wa Mlungu toziya ya
lihengu lya utendera Washikritu su kuyinyawa nshimba ya
Kristu, 13 na hangu twoseri tuwufikiri uwumu munjimiru na
kummana Mwana gwa Mlungu, pamuhera tuweri yawakula,
kufikira ukamilika wakuwi Kristu mweni. 14 Su hapeni tuweri
kayi gambira wana, patwaswa na kugulusiwa aku na aku
kwa kila liyega lya mafundu ga kuwapayira wantu, su
wawahowiziyi wamonga. 15 Handa patuyowera unakaka
kwa moyu gwa mafiliru, twenga hatukuli mukila shitwatira
kulinganira na Kristu ndo mtuwi gwa wantu yawajimira. 16
Pasi pa ulongoziwu wakuwi, viwungiru vyoseri vya nshimba
vilikolerana pamuhera na nshimba yoseri ilitumbira kwa
viwungiru vyakuwi. Su kila shiwungiru pashitenda lihengu
lyakuwi ntambu yayifiruwa, nshimba yoseri ikula na kulinyawa
mumafiliru. 17 Su kwa litawu lya Mtuwa, nankuwabereziya,
namulikala kayi gambira wantu yawammana ndiri Mlungu,
ndoweni maholu gawu gahera mahala, 18 na mahala gawu
gawera muluwindu. Wakutali na ukomu yawulawa kwa
Mlungu toziya ya uzigizigi yawuwera mngati mwawu na
ukalipa wawu. 19 Wapotoka na wahera soni, waliyingiziya
muwupayira, womberi watenda kwa lopulopu kila ntambu
ya vitwatira vya soni. 20 Kumbiti mwenga mlifunda hangu
ndiri kuusu Kristu. 21 Hashi, mwenga mupikanira ndiri kuusu
Yesu? Nakaka mwenga mfunditwi kuusu yomberi kuwera
unakaka wamungati mwakuwi. 22 Su, mleki mwenendu
gwenu gwa kwanja ntambu muntu yakavula nguwu yakuwi,
yani umuntu wenu mgona wawuweriti wankuharibisiwa kwa
matamata zyakuwi mpayikiru. 23 Mnyawi syayi ya murohu
na mmaholu genu. 24 Mvali ntambu ya syayi ya umuntu
gambira muntu yakavala nguwu ndoyeni yiumbwa kwa
mfanu gwa Mlungu na ndoyeni ililanguziya mumakaliru ga
nakaka ga kumfiriziya Mlungu na unanagala. 25 Hangu, mleki
mpayu, kila yumu kafiruwa kumgambira mlongu myaguwi
unakaka toziya kila yumu gwetu kashiwungiru sha nshimba
ya Kristu. 26 Handa pamkalala, namjumira maya genu
gawatendi mtendi vidoda na namlikala na maya mpaka
paguzyeta mshenji. 27 Namumpa Shetani lupenyu, 28
Yakaweriti kankwiwa, nakiwa kayi, kumbiti kanji kutenda
lihengu liheri kwa mawoku gakuwi kapati kuwera na shintu
sha kulitanga mweni na kumtanga muntu muhushu. 29
Visoweru vidoda navipikinika nakamu pakati penu, kila
mala visoweru vyenu viweri viherepa na vyeni vinyawa
na kuwatanga wamonga, su viwanemeziyi wantu wenu
yawapikinira. 30 Namumuhinginiziya Rohu Mnanagala gwa
Mlungu toziya Rohu ayu ndo shilanguliru sha Mlungu kwa
mwenga kuwera mwenga mwawantu wakuwi na shilanguziwu
kuwera lishaka liza ndopeni Mlungu hakawalekiziyi. 31 Su,
mlekani kulikalalirana shuki na mleki maya na mleki umatu
na mleki kwigilanga na mleki kila ukondola! 32 Muweri na
moyu muheri kwa kila yumu gwenu na muweri na lusungu
na kila yumu kamlekiziyi myaguwi handa Mlungu ntambu
yakawalekiziya mwenga kwa njira ya Kristu.

5 Su mtendi gambira Mlungu mukila shintu shamtenda,
toziya mwenga mwawana wakuwi wamfiruwa. 2 Nfira
ilonguziyi makaliru genu handa Kristu ntambu yakatufira
na kwajili ya twenga kalilaviya mweni handa tambiku ya
utuli ununkira na shijungu shashimfiriziya Mlungu. 3 Toziya
mwenga mwawantu wa Mlungu, uhumba na uhakata woseri
ama shapa navikandwa nakamu kwamwenga. 4 Kayi
visoweru vya soni na visoweru vya upuwuzi ama lidufiya
na vyoseri avi viherepa ndiri kwa mwenga, ama visoweru
vya kulonga mayagashii Mlungu ndo viherepa. 5 Muvimani
pota na kufifa handa muhumba yoseri ama mdoda ama
mpyotera na upyotera ndo sawa na kuguwira shinyagu,
ama muntu yoseri kantambu ayi hapeni kapati shoseri

Muufalumi wa Kristu na Mlungu. 6 Namumjumira muntu
yoseri kawapayili kwa visoweru hera, toziya ya vitwatira
gambira avi, maya ga Mlungu gawizira woseri yawamjimira
ndiri, 7 Su, namtenda pamuhera na womberi. 8 Makashu
mwenga muweriti mluwindu na vinu muwera muwulangala
kwa kulikolerana pamuhera na Mtuwa. Mulikali gambira wana
wa ulangala. 9 Mana malawiru ga ulangala ndo uherepa
yawukamilika na uheri na unakaka. 10 Mjeri kuvimana galii
yagamfiriziya Mtuwa 11 Namtenda vitendu vyaviherepa
ndiri vya luwindu, kumbiti muvilaviyi paweru. 12 Vitwatira
vyavitendwa kwa bada, soni ata kuvikanda. 13 Kumbiti
vitwatira vilii vyavitendwa muwulangala, unakaka wakuwi
ulanguziwa, 14 na kila shashilanguziwa shiwera ulangala.
Ndo mana Malembu Mananagala galonga, “Gwimuki gwenga
gwagugonja, Guzyuki kulawa kwa yawahowiti Na Kristu
hakakulangaliri.” 15 Su muliloli hweri ntambu yamulikala.
Namulikala gambira wantu yawahera mahala, kumbiti mulikali
gambira wantu yawawera na luhala. 16 Mulutenderi hweri
lupenyu lwamuwera nalu toziya mashaka aga gadoda.
17 Su namuwera wazigizigi, kumbiti mjeri kuvimana galii
gakafira Mtuwa. 18 Mleki kulowera toziya hakawatendi msindi
kulilewelera kutenda vitwatira pota na kuholera malawiru
gakuwi, kumbiti mwenga mmemiziwi Rohu Mnanagala. 19
Muyoweri kwa visoweru vya zaburi na nyimbu na tenzi
za shirohu, mmumwimbiri Mtuwa nyimbu na zaburi kwa
mayagashii mumyoyu mwa mwenga. 20 Mumgambiri
mayagashii Mlungu Tati kupitira Mtuwa gwetu Yesu Kristu
kwa kila lishaka na kila shintu. 21 Kila yumu kammani
myaguwi toziya ya kumguwira Kristu. 22 Wadala wawamani
wapalu wawu handa kummana Mtuwa. 23 Toziya mpalu
kanawu ukolamlima kwa mdala gwakuwi gambira Kristu
ntambu yakawera na ukolamlima kwa shipinga wantu woseri
yawamjimira Yesu na Kristu mweni kawaponiziya wantu
yawamjimira, womberi ndo nshimba yakuwi. 24 Handa
shipinga sha wantu yawamjimira Yesu, ntambu yawammana
Kristu ntambu iraa ayi wadala wawamani wapalu wawu
muvitwatira vyoseri. 25 Na mwenga wapalu, muwafiri wadala
wenu handa Kristu ntambu yakashifiriti shipinga shakuwi,
kaliraviya mweni kwajili yawu. 26 Kawatenditi waweri
wananagala kwa kuwagulula kwa mashi na shisoweru. 27
Su katenditi hangu kuwajojinira wantu woseri yawamjimira
mweni, yawawera wananagala na wahera ukondola gambira
mdala gwa ndowa pakajegwa kwa mpalu gwa ndowa,
kawera kaherepa nentu na kahera lidowa ama shidoda
shoseri. 28 Wapalu wafiruwa kuwafira wadala wawu handa
nshimba zyawu weni. Yomberi yakamfira mdala gwakuwi,
kalifira mweni. 29 Kwahera muntu yoseri yakayilema nshimba
yakuwi mweni, kumbiti kakuliyiziya na kuyivalasiya gambira
Kristu ntambu yakashilolera shipinga sha wantu yawamjimira.
30 Toziya twenga twa viwungiru vya nshimba yakuwi. 31
Ntambu Malembu Mananagala ntambu yagalonga, “Toziya
ayi, mpalu hakamleki tati na mawu gwakuwi, hakaweri
pamuhera na mdala gwakuwi na womberi wawili hawaweri
shintu shimu.” 32 Kwana unakaka yawufifikiti muvisoweru avi,
naneni mona handa vimuwusu Kristu na shipinga shakuwi 33
Kumbiti gawawusu mwenga viraa, kila mpalu mpaka kamfiri
mdala handa ntambu yakalifira mweni na mdala kafiruwa
kamsheri mpalu gwakuwi.

6 Mwawana mwenga, muwamani walera wenu toziya
mwenga mulikolerana pamuhera na Mtuwa, ashi shitwatira
shiherepa kushitenda. 2 Malembu Mananagala galonga,
“Muwagohiliri tati gwaku na mawu gwaku.” Ali ndo lagaliru lya
kwanja lyaliwera na lagilu. 3 Lagilu ayi ndo kuwera hagupati
mapatiru na kulikala vinja vivuwa pasipanu. 4 Na watati
mwenga, namwasoziya wana wenu kumbiti muwaleri munjira
ya Mtuwa kwa kuwalanguziya mwenendu guherepa na
kuwafunda. 5 Mwawamanda mwenga, muwamani watuwa
wenu pasipanu kwa lyoga na kulendemera, mtendi avi
kwa moyu guherepa handa mwankumtendera Kristu, 6
Mtendi hangu hera ndiri pawawalola su mulifiliziyi kwa
womberi, ila mtenderi kwa moyu ntambu yakafira Mlungu
toziya mwenga ndo wantumintumi wa Kristu. 7 Handa
pamtenda lihengu, mtendi lihengu lyenu kwa kunemelera
handa kwa mumtendera ndiri muntu kumbiti mumtendera
Mtuwa. 8 Muliholi kuwera kila muntu yakatenda gahelepa
kaweri mmanda ama muntu mlekeziwa, hakawanki lifupu
lyakuwi kulawa kwa Mtuwa. 9 Na mwenga yamtenderwa,
muwatenderi ntambu iraayi wamanda wenu na mleki kutenda
vitiriziwu. Mliholi handa mwenga viraa handa womberi
viraa mwanayu Mtuwa ulaulii kumpindi na yomberi katenda
kwa kubagula. 10 Upeleru wakuwi, nuwafilirani muweri
wagangamala mukulikolerana pamuhera na Mtuwa na kwa
makakala gakuwi makulu. 11 Mtoli ndiwiru zyoseri zya
ngondu zyakawapananiti Mlungu mpati kuzilema ngolukeru
zidoda zya Shetani. 12 Ngondu zyetu, ndo ngondu ndiri
pakati petu na wantu, kumbiti ngondu zyatulikoma, tulikoma
na washamshera yawakolamlima mupasipanu pa shirohu
na muluwindu lwa vidoda pasipanu. (aiōn g165) 13 Toziya
ayi, mtoli ndiwiru zya Mlungu su lishaka lilii palisoka mwezi
kugalema makomangu ga wankondu na pamulikomanga
kala mpaka upeleru, hamuweri mwankali wagangamala. 14
Su muweri kala, unakaka uweri gambira mkanda mushunu
mwenu, kumfiriziya Mlungu kuweri gambira nguwu ya shuma

ya kudiwa mushifuwa, **15** Na hamu ya kushibwera Shisoweru
Shiwagira sha ponga shiweri gambira vilwatu mumagulu
mwenu. **16** Nentu ga goseri aga njimiru iweri gambira
mbingiru mumawoku mwenu mashaka goseri, muiwezeshi
kuyidiwira misali ya motu ya mu Shetani. **17** Muwanki
ulopoziwu gambira kofiya yamwenga ya shuma na shisoweru
shakatakuliti Mlungu gambira upanga wampananitwi na
Rohu Mnanagala. **18** Mluwi majuwa goseri, pamluwa
Mlungu kawatangi, mluwi kila shipindi kwa likakala lya
Rohu. Mukali masu pota na kutoka pamluwa kwajili ya
wantu woseri wa Mlungu. **19** Munduwiri na neni viraa su
pantakula, Mlungu kawezeshi neni kutakula pota na kufifa
kuwagambira wantu lifumbu lya shisoweru shiwagira kwa
ukamilifu. **20** Neni namjumbi gwa shisoweru shiwagira ashi
tembera vinu namushibetubetu, muluwi Mlungu, su nwezi
kuwera mgangamala mukubwera ntambu yayifiruwa. **21**
Tukiku, mlongu gwetu yatumfira na ntumintumi yakaaminika
mukulikolerana pamuhera na Mtuwa, hakawapanani visoweru
vyangu vyoseri mpati kuvimana shantenda. **22** Numtumiti
kwa mwenga kuwagambirani visoweru vyetu mpati kuwera
na Moyu. **23** Mlungu Tati na Mtuwa Yesu Kristu kawapanani
Wakristu woseri ponga na mafiliru na njimiru. **24** Manemu ga
Mlungu gaweri kwa woseri yawamfira Mtuwa gwetu Yesu
Kristu kwa mafiliru yagahera lupeleru.

Wafilipi

1 Neni Paulu pamuhera na Timotewu wantumintumi wa
Kristu Yesu, Twankuwalembera mwenga wananagala
yamulikolerana pamuhera na Kristu Yesu yamuwera Filipi,
pamuhera na wakulu na watanga wa shipinga sha wantu
yawamjimira Yesu **2** Manemu na ponga ga Mlungu Tati
gwetu na ga Mtuwa gwetu Yesu Kristu gaweri pamuhera
na mwenga. **3** Nonga mayagashii kwa Mlungu gwangu
kila panuwahola mwenga, **4** na kila panuwaluwira woseri
mwenga kwa Mlungu, nankuwaluwira kwa kunemelera,
5 toziya ntambu yamuntangiti mulihengu lya Shisoweru
Shiwagira kwanjira pampikaniriti mpaka leru. **6** Su nwera na
unakaka kuwera yomberi yakalyanjiti lihengu ali liherepa
mngati mwenu, hakendereyi nalu mpaka limaliriki mulishaka
lilii lya Kristu Yesu. **7** Su hangu ndo ntambu yanfiruwa
kuwahola toziya nuwaholani mashaka goseri mumoyu
mwangu. Toziya mwawoseri mwenga mtenditi pamuhera
mumanemu gampananitwi na Mlungu, vinu neni pawera
mushibetubetu ama paweriti mlekeziwu kwanja kushilolera
hweri na kushilanguziya Shisoweru Shiwagira. **8** Mlungu
ndo mkapitawu gwangu kuwera nfira kuwawona mwenga
kwa mafiliru galaa galii ga Kristu Yesu. **9** Neni numuluwa
Mlungu kuwera mafiliru genu kwongereki nentu pamuhera
na umana wa unakaka na luhala lwa kila ntambu, **10** su
mweza kusyagula shitwatira shashiherepa na hamuweri
waherepa pota na kuwera na shitakulirwa shoseri shilii
mulishaka liii lya Kristu. **11** Makaliru genu hagamemiziwi
vitwatira vyoseri vya nakaka vyavimfiriziya Mlungu, Yesu
Kristu mweni kaweza kuwapanana, kwa ukwisa na uzyumi
wa Mlungu. **12** Walongu wayetu, nfira muvimani kuwera
vitwatira vyoseri vyampatiti neni vintanga nentu kushiyeniziya
Shisoweru Shiwagira. **13** Su walolera woseri wa numba ya
mfalumi pamuhera na wamonga woseri panu wavimana
kuwera nwera mushibetubetu toziya neni nankumtendera
Kristu. **14** Na kwaneni kuwera mushibetubetu, walongu
wayetu mngati mwa Kristu wavuwa wawera wagangamala
mukubwera shisoweru sha Mlungu pota na lyoga. **15**
Yanakaka kuwera wamu wawu wamubwera Kristu toziya
wawera na weya na wawera wantu wa ndewu, kumbiti
wamonga wankumubwera Kristu toziya wafira kuwatanga
wantu. **16** Womberi wankutenda hangu kwa mafiliru gaherepa
toziya wankuvimana kuwera Mlungu kanupiti lihengu ali lya
kushitakulira Shisoweru Shiwagira. **17** Kumbiti wamonga
walii yawambwera Kristu kwa moyu yagunanagala ndiri,
kumbiti kwa weya pawalihola kuwera hawanongeleri neni
ntabika pawera mushibetubetu. **18** Hashi, nongi shishi?
Neni nankunemelera payiwera wantu wankumubwera Kristu
kwa kila njira, iweri kwa nfiru iherepa ama nfiru idoda, kayi
hanendereyi kunemelera **19** toziya nuvimana kuwera kupitira
kumluwa Mlungu kwa mwenga na kwa utanga wa Rohu gwa
Yesu Kristu, hanvugulirwi. **20** Mata yaneni nkulu na litumbiru
lyangu, ndo kuwera hapeni nsindi mulihengu lyangu, kumbiti
vipindi vyoseri asa mushipindi ashi, hanumkwisi Kristu
mumakaliru gangu, panulikala ama pahowa. **21** Nulikala
kwa kumtendera Kristu na kuhowa kwaneni mota. **22**
Handa panendereya kulikala neni hanwezi kutenda lihengu
lyaliwera na mota nentu. Hashi, neni nsyaguli shishi? Neni
nuvimana ndiri. **23** Neni nkwegwa wega mbili. Neni nfira
nentu kulawa munshimba ayi na nulikoleri pamuhera na
Kristu, shitwatira ashi shiweza kuwera shiherepa nentu,
24 kumbiti iherepa nentu kwamwenga neni panendereya
kulikala. **25** Neni nwera na unakaka na shitwatira ashi,
nuvimana kuwera neni hansigali na hanendereyi kulikala
pamuhera na maweni mwenga woseri, su mpati kwongera
munjimiru yenu pamuhera na nemeleru, **26** su neni pawera
na mwenga kayi, mwenga hamuweri na toziya ya kumtumbira
Kristu Yesu kwa ntambu yakantendiriti. **27** Su shitwatira
shiherepa ndo shiwera mgenderanu gwenu gulikolerani
pamuhera na Shisoweru Shiwagira sha Kristu ntambu
yayifiruwa, su handa paweza kwiza kwa mwenga kuwawona
ama pampikanira mwenga, neni hanuvimani kuwera mwenga
mgangamala pamuhera na nfiru yimu na viraa muvikomi
ngondu kwa pamuhera na muwera na nfiru yimu toziya
ya njimiru ya Shisoweru Shiwagira. **28** Namuwatira kwa
ntambu yoseri ilii wantu yawawalema, ayi hayiweri lilangaliru
kwawu kuwera hawagamili, kumbiti mwenga hamlopoziwi
na Mlungu. **29** Toziya mwenga mpananwa upendelewu wa
kumtendera Kristu, kumjimira ndiri hera kumbiti kutabisiwa
toziya ya yomberi. **30** Vinu muweza kutenda pamuhera
naneni kuzikoma ngondu. Ngondu azi ndo zilii zyamuziwoniti
panuzikomiti pa lupaga na nankali nankuzikoma mpaka vinu
ntambu yampikanira.

2 Makaliru genu kwa kulikolerana pamuhera na Kristu
gawatenda mgangamali na mafiliru gakuwi gawatula
moyu. Mwenga muwera na umu kwa kuwera pamuhera na
Rohu Mnanagala na muweri na lusungu na mulilekiziyani
maweni. **2** Su nuwaluwani mwenga kuwera mmaliliri nemeleru
ya neni kwa kuwera na liholu limu na kwa kuwera na ufiru
umu na moyu gumu na nfiru yimu. **3** Namtenda shoseri
kwa moyu gwa ufyangu ama kwa kulitumba hera, kumbiti
muweri na unanagala maweni kwa maweni na kila yumu
kamloli muyaguwi kaherepa kuliku mweni. **4** Kila yumu

gwenu nakasakula mota yakuwi mweni hera kumbiti kasakuli
mota ya muyaguwi. 5 Muweri na liholu ali ntambu yakawera
nalu Kristu Yesu 6 mweni kwa ntambu yakuwi kaweriti
Mlungu, kumbiti kaliholiti ndiri kuwera sawa na Mlungu ndo
shintu sha kulemetera kwa makakala. 7 Su kwa kufira
mweni kalitenditi kuwera shintu ndiri, kawera ntambu ya
mmanda, kiwukiti muntu na kawoneka kwa ntambu ya
wantu. 8 Yomberi kananagaliti mweni na kajimiriti mpaka
kuhowa, kuhowa kweni kahowiti palupingika. 9 Toziya ayi,
Mlungu kamkwisiti pahala pampindi nentu na kamupananiti
litawu lyaliwera pambindi pa matawu goseri, 10 su kwa
ligoya lya litawu lya Yesu kila linung'unu halisuntami na
vintu vyoseri vya kumpindi kwa Mlungu na pasipanu pa
pasipanu, 11 na kila lulimi halilongi kuwera Yesu Kristu ndo
Mtuwa, kwa ukwisa wa Mlungu yakawera Tati gwetu. 12
Walongu wangu, ntambu yamunjimiriti shipindi shoseri neni
paweriti na mwenga, ata vinu pawera patali na mwenga
mwendereyi kunjimira. Kwa kutila na kulendemera mlanguziyi
kwa vitendu, toziya ya ulopoziya wenu, 13 toziya Mlungu
ndo yakatenda lihengu mngati mwenu shipindi shoseri
na kuwapanana uwezu wa kufira na kuvitenda vitwatira
vyavigenderana na mpangu gwakuwi mweni. 14 Mtendi
kila shintu pota na kuhinginika ama likakatala, 15 su
muwezi kuwera waherepa na yawahera lawama, wana wa
Mlungu yawahera vidoda mupasipanu. Hamlangali pakati
pawu gambira ntondu pazilangala kulyera, 16 pamushikola
hweri shisoweru sha ukomu. Handa pamtenda hangu,
neni hanweri na toziya ya kulitumbira mulishaka Kristu
pakawuya, tembera halilanguziyi kuwera kalikamaziya na
lihengu lyangu lyagamiliti ndiri hera. 17 Ata neni pandaviwa
gambira shijungu sha kulanda mutambiku na utendera wa
njimiru yenu, neni nsekelera nentu na nemelera pamuhera
na mwawoseri mwenga. 18 Kwa ntambu iraayi, mwenga
vilaa mfiruwa kunemelera pamuhera naneni. 19 Kwa litawu
lya Mtuwa Yesu ntumbira handa numtuma Timotewu kwa
mwenga ulaa vinu, su nwezi kuwera na moyu pampikanira
visoweru vya mwenga. 20 Nahera muntu gwingi gambira
yomberi yakawatendera mwenga kwa moyu. 21 Wamonga
woseri wankuvitenda ndiri vitwatira vya Yesu Kristu, kumbiti
wankuvitenda vitwatira vyawu weni. 22 Maweni mwenga
muvimana ntambu Timotewu kawera na unakaka, neni
na yomberi gambira mwana na tati gwakuwi, tutenda
pamuhera lihengu lya Shisoweru Shiwagira. 23 Su ntumbira
hanumtumi kwa mwenga mala panuvimana ntambu vitwatira
paving'endera. 24 Na nankumtumbira Mtuwa handa neni
vilaa hanizi ulaa vinu. 25 Mwona numtumi kwa mwenga
mlongu gwetu Epafiraditu, ayu mtenda lihengu muyangu na
mungondu viraa ndo mjumbi gwenu yakantangiti mumafiliru
gangu. 26 Kanayu nfiru ngulu ya kuwalolani mwenga
mwoseri na kahinginika nentu, mwenga mpata visoweru
hangu kaweriti mlweri. 27 Yina, kaweriti mlweri pakwegera
na kuhowa. Kumbiti, Mlungu kamwoneriti lusungu na gweka
yakuwi ndiri, ira na neni vilaa su mbananwi ndiri utama nentu.
28 Su nfira nentu kumtuma kwa mwenga, su pamwona mpati
kunemelera kayi na hinginika yangu iwuki. 29 Mumuwanki,
su kwa nemeru yoseri gambira mlongu Mumtuwa. Mfiruwa
kuwalanguziya wantu wawera gambira mweni. 30 Toziya
yomberi kaweriti pakwegera na kuhowa toziya ya lihengu lya
Kristu na kaponeka mmakaliru gakuwi su kawezi kunupa
neni utanga ulii mwenga muweza ndiri kuujega maweni
mwenga.

3 Kwa kongelera, walongu wayangu, mnemeleri kwa
kulikolerana pamuhera na Mtuwa. Hapeni ntoki kuwuyira
galii ganembiti kala palupaga palii, toziya hagawawongeleri
ulolera. 2 Mulisheli na wantu yawatenda ukondola, awa
wawera gambira wang'ang'a, yawalazimisha wantu wingiziwi
jandu. 3 Wantu yawayingiziwa jandu nakaka ndo weni ndiri,
kumbiti ndo twenga yatumguwira Mlungu kupitira Rohu
gwakuwi, na kunemelera kwa kulikolerana pamuhera na
Yesu Kristu. Vitwatira vya kunja hapeni tuvisheri. 4 Neni
vilaa menwezi kulitumbira vitwatira avi vya nshimba, handa
kwana muntu kaweza kuvitumbira vitwatira avi vya nshimba,
neni nana toziya nkulu munshimba kugahola aga, 5 neni
wanyingiziya jandu lishaka lya nane pa kuyiwuka kwangu,
neni muntu gwa isi ya Israeli na likabila lya Benjamini na
Mwebraniya nakaka. Kugatenda malagaliru, neni nweriti
Mfalisayu, 6 na neni nweriti na gangamalu nentu ata
nushipunjiti shipinga sha wantu yawamjimira Yesu. Kuusu
uheri yawuwoneka kwa kugajimira malagaliru, neni nweriti
ndiri na shidoda shoseri shilii. 7 Kumbiti goseri aga geni
menwezi kugahola kuwera ndo mota, nugawona kuwera ndo
shintu ndiri kwajili ya Kristu. 8 Yina aga ndiri, ira mona kila
shintu shiwera shintu ndiri toziya ya shitwatila shiherepa
nentu, yaani kummana Kristu Yesu Mtuwa gwangu. Toziya
yakuwi njimira kwasira kutali kila shintu, nugawona goseri
aga ndo shinyankali su numupati Kristu 9 na kulikolela
nayu nakamu. Neni nema kayi unakaka ulawira na kulijimira
lilagaliru. Vinu nanawu uheri ulii yawuwoneka mukumjimira
Kristu, uheri yawulawa kwa Mlungu na yawulitumbira njimiru.
10 Shanfira ndo kummana Kristu na kwona makakala ga
uzyuka wakuwi, kuyitenda ndabiku yakuwi na kulifana nayu
mukuhowa kwakuwi, 11 ndo shintu sha matumbiru handa
neni vilaa hanzukisiwi. 12 Hapeni nulitumbi handa mpata kala
ama nweriti nahera vidoda. Nankwendereya kushashatika

kupata lifupu lyeni Kristu Yesu kanupiti kala neni. 13 Nakaka
walongu wangu hola ndiri kuwera mpatiti kala lifupu ali.
Kumbiti shitwatila shimu nankutenda, nankugawaluwa galii
gapititi kala na kutenda gangamalu kugalola nweri galii ga
kulongolu. 14 Su nankutugira mpaka upeleru wa mashindanu,
su mpati lifupu ali lyeni ndo ukomu wa mashaka goseri awu
ndo ushemi wa Mlungu kwa njira ya Kristu Yesu. 15 Twenga
twawoseri tukamaliti mumakaliru ga Kristu tufiruwa kuwera
na ugolokeru ulaa awu. Kumbiti handa wamu wenu walihola
ntambu yimonga, su Mlungu hakakulanguziyeni shitwatila
ashi. 16 Kwa vyoseri tusegeleri kulongolu munjira iraa ilii
yatuyifata mpaka vinu. 17 Walongu wangu, mwendereyi
kufata mfanu gwangu. Tuwapanani mfanu muheri na hangu
muwapikaniri walii yawafata mfanu gwetu. 18 Nuwagambireni
kala shitwatila ashi mala zivuwa na vinu mbuya kayi kwa
masozi, wantu wavuwa walikala gambira wadoda kwa
kuhowa kwa Yesu Kristu mlupingika. 19 Upeleru wawu
ndo kuharabisiwa, mata zyawu zya nshimba ndo Mlungu
gwawu, wankuwona ukwisa muvitwatira vyawu vya soni,
waliholera hera vitwatira vya muisi. 20 Kumbiti twenga twa
wantu wa kumpindi kwa Mlungu na twankulolera kwa mata
nkulu, mponiziya kizi kulawa kumpindi, Mtuwa Yesu Kristu.
21 Yomberi hakazigalambuziyi nshimba zyetu ziyonda na
kutenda zilifani na nshimba yakuwi nanagala, kwa makakala
galii geni nakaka kaweza kuvitula vintu vyoseri pasi pa
ukolamlima wakuwi.

4 Su walongu wayetu, yanuwafira nentu na kufira
kuwawona, mwenga nemeleru yaneni na lijenjeri lya
ukanga waneni, mwenga waganja wangu hangu ndo ntambu
yamfiruwa kugangamala mukulikolerana pamuhera na
Mtuwa. 2 Nankuwaluwa awa wantu wawili Eudiya na Sintiki,
mjimilirani Mumtuwa. 3 Na vilaa nukugambira gwenga
mtenda lihengu muyangu, guwatangi wadala awa, tembera
watenda lihengu pamuhera na neni kushyenezeya Shisoweru
Shiwagira, pamuhera na Kilementi na watenda lihengu
wayangu wamonga woseri, walii matawu gawu galembwa
mushindola sha ukomu. 4 Su mnemeleri shipindi shoseri
mukulikolerana pamuhera na Mtuwa nankulonga kayi,
mnemeleri. 5 Unanaga wenu umaniki kwa wantu woseri.
Mtuwa kapakwegera. 6 Namuwera na lyoga na shintu
shoseri, kumbiti kwa kila shintu kwa kumluwa Mlungu na
kukosiya pamuhera na kulonga mayagashii, mumgambiri
Mlungu mafiliru genu. 7 Na ponga ya Mlungu yayipitayi
luhala lyoseri lya wantu, haliloleri myoyu na maholu genu
mukulikolerana pamuhera na Kristu Yesu. 8 Upeleru, walongu
wayangu, muvilori hweri vitwatira viheri, shashijimirwa na
Mlungu shifiruwa kukwiswa, viherepa, vitwatira vyavikamilika
kulongolu kwa Mlungu, vya viherepa na vya kuherepeziya
na ligoya. 9 Mgatendi galii gamlifunditi na kuwanka kulawa
kwa neni, vitwatira vya mpikaniriti ntakula na kuwona
gantenda. Na Mlungu yakawapanana wantu ponga hakaweri
pamuhera na mwenga. 10 Mukulikolerana pamuhera na
Mtuwa mpata nemeleru ngulu kuwera upeleru mwenga
mpatiti kayi lupenyu lya kulanguziya kuwera mwankuhola.
11 Ntakula ndiri vinu toziya nfira shintu, toziya nulifunda
kujimilira na vintu vyawera navi. 12 Nuvimana ntambu ya
kuwera na vintu vivuwa na nuvimana ntambu yakuwera
pota na vintu. Nulifunda bada ayi, su kwa ntambu yoseri na
shipindi shoseri, neni paweri na viboga ama pawera na njala,
ama pawera na vyavisigaliti ama vivuwa ndiri. 13 Neni weza
kutenda kila shintu kupitira Kristu yakamupanana makakala.
14 Kumbiti mwenga mtenditi viherepa kwa kuntanga neni
muntabika zyangu. 15 Mwenga Wafilipi muvimana maweni
kuwera palupaga pa kushibwera Shisoweru Shiwagira,
paweriti nankuwuka Makedoniya, mwenga shipinga sha
wantu ywamjimira Yesu yamuntangiti, gweka yenu ndo
yamumtenditi pamuhera na neni na kuwapanana wamonga
mafiliru. 16 Ata neni paweriti aku Tesaloniki muntangiti mala
zivuwa. 17 Nfira ndiri kufira mafupu kulawa kwa mwenga,
kumbiti nfira mota yongereki muluhanja lwenu. 18 Su wanka
kala vintu vyoseri vyamnupiti, kayi na nentu kuliku vyanfiriti.
Nana kila shintu kwa vinu Epafiraditu kanjegera kala lifupu
lyenu. Lifupu ali ndo gambira shijungu shana utuli uherepa,
shijungu shijimilika na tambiku yayimuherepelera Mlungu. 19
Su Mlungu gwangu kwa ulunda wakuwi mkulu na muwukwisa
wakuwi kupitira Kristu Yesu, hakawapanani mafiliru genu.
20 Ukwisa uweri kwa Mlungu gwetu yakawera Tati gwetu,
mashaka goseri. Yina hangu. (aiōn g165) 21 Nankuwalamsiya
wantu woseri wa Mlungu yawawera wakuwi Kristu Yesu.
Walongu yawawera panu pamuhera naneni wawalamsiya.
22 Wantu woseri wa Mlungu panu, na nentu walii yawawera
mnumba ya Kaisari, wawalamsiyani. 23 Manemu ga Mtuwa
gwetu Yesu Kristu gaweri pamuhera na rohu zyenu.

Wakolosayi

1 Neni Paulu, ntumintumi gwa Kristu Yesu kwa mafiliru
ga Mlungu, pamuhera na muumini muyetu Timotewu. **2**
Twankuwalembera mwenga wantu wa Mlungu waminika
yamuwera Kolosayi, walongu wetu waminika mukuwera
pamuhera na Kristu. Mlungu Tati gwetu kawapanani
manemu gakuwi na ponga. **3** Mashaka goseri tulonga
mayagashii Mlungu Tati gwa Mtuwa gwetu Yesu Kristu,
uganu patuwaluwirani. **4** Tupikanira ntambu ya njimiru
yenu kwa Kristu Yesu na ntambu yamuwafira wantu
woseri wa Mlungu. **5** Moyu gwenu na mafiliru genu gana
lyanjiru, litumbiru lyawawatulirani kumpindi kwa Mlungu.
Shilii shampikiniriti makashu kwa kubwelerwa Shisoweru
Shiwagira sha nakaka. **6** Shashiwafikiriti mwenga. Pasi
panu poseri Shisoweru Shiwagira shiyendereya kujega
tekelera na kweneya ntambu yashitendikiti muwamu mwenu
kulawa lishaka lilii pampikaniriti na kuvimana manemu ga
Mlungu ntambu yagawera. **7** Mfunditwi manemu ga Mlungu
kulawa kwa Epafura, ntumintumi muyetu mfiruwa, viraa
mtenda lihengu mwaminika gwa Kristu toziya ya mwenga. **8**
Yomberi katugambiriti mafiliru gampananitwi na Rohu gwa
Mlungu. **9** Toziya ayi kwanjira lishaka patupikaniriti visoweru
vyenu tuleka ndiri kuwaluwira kwa Mlungu. Twankumluwa
Mlungu kawatendi muvimani galii gakafira, pamuhera na
luhala loseri na mahala gampananitwi na Rohu Mnanagala.
10 Tuluwa hangu su muwezi kulikala ntambu yakafiriti
Mtuwa na kutenda mashaka goseri yagamfiriziya. Hamuweri
hamtendi maheri mmakaliru genu na mkuli mukummana
Mlungu. **11** Mlungu kawapanani makakala kwa uwezu
wakuwi muukwisa wakuwi, su muwezi kugangamala mukila
shintu kwa uhepelera. **12** Na kwa nemeleru mumgambiri
mayagashii Mlungu Tati, yakawatenditi mwenga wantu
wakuwi kuwanka uhala wa muufalumi wa gulangala. **13**
Yomberi katulopoziyiti kulawa mumakakala ga luwindu,
katujega muufalumi wa Mwana gwakuwi yakamfira. **14**
Kwakuwi mweni twenga twankulopoziwa, tulekiziwa vidoda
vyetu. **15** Kristu yakawoneka ndo sawa nentu na Mlungu
yakawoneka ndiri. Kaweriti pamberi pa viumbi vyoseri. **16**
Kwa njira yakuwi Mlungu kawumbiti vintu vyoseri, vyaviweri
pasipanu na vyaviweri kumpindi, vintu vyaviwoneka na
vyaviwoneka ndiri. Handa paiwera vibanta vya shifalumi
ama uwezu ama kolamlima ama wakulu na yawawera na
makakala. Vyoseri viumbitwi kupitira yomberi na toziya
yakuwi. **17** Kristu kaweriti pamberi pa vintu vyoseri
kuwumbwa, na kwakuwi yomberi vintu vyoseri vya pahala
pakuwi. **18** Yomberi ndo mtuwi gwa nshimba yakuwi,
shipinga sha wantu yawamjimira Yesu, mweni ndo shanjiru
sha ukomu. Yomberi gwa kwanja kuzyuka kulawa kwa
yawahowiti su kaweri gwa kwanja muvintu vyoseri. **19**
Toziya Mlungu kafiriti kuwera ulumngu wakuwi woseri uweri
mngati mwa Mwana gwakuwi. **20** Na kupitira yomberi
Mlungu kakolaniziyiti vintu vyoseri kwakuwi, na kupitira
mwazi gwa Mwana gwakuwi yakahowiti mlupingika yomberi
katenda ponga na vintu vyoseri vyaviwera pasipanu na
vyaviwera kumpindi. **21** Makashu mwenga viraa muweriti
kutali na Mlungu na muweriti wankondu wakuwi toziya ya
maholu genu na matendu genu madoda. **22** Kumbiti vinu
Mlungu kawakolaniziya kupitira kuhowa kwa mwananguta
gwakuwi su kawajegani mwenga kulongolu kwakuwi aku
pamwera wananagala, waherepa na pota na vidoda. **23**
Mfiruwa, kwendeleya na shanjiru shigangamala sha njimiru,
tembera namjimira kubegiziwa kulawa mulitumbiru lilii
lyamlipatiti palii pampikaniriti Shisoweru Shiwagira. Neni
Paulu ndendwa ntumintumi gwa Shisoweru Shiwagira shirii
shashibweritwi kwa wantu woseri mupasipanu poseri. **24**
Na vinu nankunemelera ntabika yaneni toziya ya mwenga,
mana kwa ntabika yaneni pasipanu, ntanga kumalalira
shirii shashipunguwiti shangali muntabika ya Kristu toziya
ya nshimba yakuwi, yani shipinga shakuwi. **25** Na Neni
ntendwa na Mlungu kuwera ntumintumi gwa wantu wa
Mlungu. Mlungu kanupiti lihengu ali kwa mbotu yenu maliriti
kuwabwelera mwenga shisoweru sha Mlungu. **26** Ujumbi
awu ndo bada ilii yaififikiti kwa viyiwuku na viyiwuku kwanjira
makashu, kumbiti vinu igubutulwa kwa wananagala wakuwi.
(aiōn g165) **27** Mlungu kafira kuwalanguziya wantu wakuwi,
maisi gamonga yagawera ndiri Wayawudi ukulu wa bada
yeni ntambu yaiwera, Kristu kamngati mwenu, ayi meyiweri
mtendi ukwisa wa Mlungu. **28** Toziya ayi twankumbwera
Kristu kwa wantu woseri kwa luhala lyoseri tumubeliziya
na kumfunda muntu yoseri su tuwezi kumjega kila muntu
kulongolu kwa Mlungu pakawera kakamala mukulikolerana
pamuhera na Kristu. **29** Su ntendi hangu neni nankutabikira
aku pantendera makakala makulu ga Kristu yagatenda
lihengu mngati mwangu.

2 Nfira muvimani ntambu yantenda lihengu kwa ugangamala
toziya ya mwenga, na kwa toziya ya wantu wa Laudikiya
na kwa toziya ya woseri haweniliwoni naneni **2** Ntenda hangu
su watulwi moyu na waweri umu mumafiliru, su wamemiziwi
kuvimana unakaka, wapati kuvimana bada ya Mlungu, bada
ayi ndo Kristu mweni. **3** Mngati mwa Kristu zilififa hanja zoseri
zya luhala na mahala. **4** Nuwagambirani hangu su namjimira
kupayirwa na muntu yoseri kwa visoweru vya mpayu handa

viwoneka vya kukwegiziya nentu. 5 Tembera neni nakutali na
mwenga, kumbiti moyu gwangu gwa pamuhera na mwenga
na nankunemelera kuwawona mwenga yamugangamala
munjimiru yenu mu Kristu. 6 Vinu handa ntambu yamumjimiriti
Kristu Yesu yakawera Mtuwa, mwendereyi kulikala kwa
kulikolerana pamuhera nayomberi. 7 Muweri na mishigira
mngati mwa Kristu, na mulinyawi pampindi pakuwi na kuwera
wagangamala munjimiru ntambu yamfunditwi. Namwenga
mlongi mayagashii. 8 Mloli muntu nakawatenda wamanda
na mafundu gakuwi hera ga upyota, wagatumbira mayangiru
gakuwi ga vitiba vya wantu, ga Kristu ndiri kumbiti ga
washamshera wakolamlima, kuliku galii galawa kwa Kristu.
9 Toziya mngati mwakuwi Kristu, muuntu wakuwi, ulumngu
woseri ulikala kwa kukamilika, 10 mwenga wawapanana
ukomu woseri mukulikolerana pamuhera nayomberi. Yomberi
kakumpindi kwa washamshera woseri yawakolamlima na
wakulu woseri. 11 Mukulikolerana pamuhera na Kristu
mwenga mwingiziwitwi jandu, kwa kuivula nshimba ya
vidoda. Mtenditi hangu kwa jandu ndiri yaitendwa na
wantu, kumbiti yaitendwa na Kristu mweni kulawa muuntu
wa vidoda. 12 Toziya pambatizwiti, msilitwi pamuhera
na Kristu, na muubatizu mwenga viraa mzyukusiwitwi
pamuhera nayomberi kupitira njimiru mumakakala ga Mlungu,
kamzyusiyiti Kristu kulawa kwa yawahowiti. 13 Namwenga
mhowiti kwa ajili ya vidoda vyenu, toziya mweriti mmumana
ndiri Mlungu. Kumbiti vinu Mlungu kawapanana mwenga
ukomu pamuhera na Kristu. Mlungu katulekiziya vidoda
vyetu vyoseri, 14 pakamaliriti kuwusiya vilii vya kutulunda
twenga na malagaliru ga kututatira, kaviwusiya nakamu kwa
kuvikong'ondelera palupingika. 15 Mulipingika alu Kristu
kawapokiti makakala gawu washamshera walii wakolamlima
na wakulu, kawasoniziyiti palongolu pa wantu kuwakwega
gambira walopolwa mumwanja gwa ukanga wakuwi. 16
Vinu namumleka muntu yoseri kawatuliri malagaliru toziya
viboga ama vyakulanda ama mashaka ga msambu ama
msambu gwa mwezi gwa syayi ama lishaka lya Kwoyera. 17
Vitwatila avi ndo shiviyiru hera sha galii gagiza, unakaka
weni ndo Kristu. 18 Namjimila kulundwa na muntu yoseri
yakalitenda kuwera gwa mana toziya ya maonu ga gweka
na yakahimiziya unanagala wa mpayu na kuwaguwira kwa
wantumintumi wa kumpindi, Muntu handa ayu kalitumba hera
kwa mahala gakuwi ga nshimba. 19 Kaleka kuwera pamuhera
na Kristu, yakawera mtuwi gwa nshimba ayi. Kwa ulongoziya
wa Kristu, nshimba yoseri ilikola na kuwera pamuhera na
viungiru na mishipa yakuwi, naikula ntambu yakafiriti Mlungu.
20 Mwenga muhowa pamuhera na Kristu na kulopuziwa
kulawa mumakakala mwa washamshera wakolamlima wa
pasipanu. Vinu kwa shishi mulikala gambira wantu wa
pasipanu? Kwa shishi mkola malagaliru gambira aga? 21
"Namkola ashi," "Namlawalira shilii," "Namshinkula shilii!"
22 Vitwatila avi vyoseri vibogoyoka palii pavitumika, aga
malagaliru na mafundu ga wantu hera. 23 Nakaka malagaliru
aga gawonekana ga luhala mukuguwira kwawalitendiriti weni
na muunanagala na kuyitendera nshimba kwa kukalipa,
kumbiti gahera makakala ga kulewelera lumata lwa nshimba.

3 Vinu handa mzyuka pamuhera na Kristu, muliholi ga
kumpindi, kulii Kristu kwakawera, aku kankulivaga pahala
pa wega wa uwezu wa Mlungu. 2 Muliholeli vitwatira vya
kumpindi, na vitwatira ndiri vyaviweri panu pasipanu. 3
Toziya mwenga muhowa na ukomu wenu ufifwa pamuhera
na Kristu mngati mwa Mlungu. 4 Ukomu wenu ndo Kristu,
na pakalawira, na mwenga viraa hamlawili pamuhera
nayomberi muukwisa wakuwi. 5 Hangu mshilagi kila shintu
shikondola shashiwera mngati mwenu, uhumba na uhakata
na lumatamata ludoda na shamata na maholu madoda
aga galifana na kuguwira shinyagu. 6 Toziya ya vitwatira
avi maya ga Mlungu gawizira woseri yawamjimira ndiri.
7 Makashu maweni mwenga mlikaliti hangu, patukolitwi
mlima na yomberi. 8 Kumbiti vinu mgaleki goseri aga,
maya na shamata, na ukondola, kuhigilanga, na visoweru
vidoda navilawa mumilomu mwenu. 9 Namlipayira, toziya
mwenga mvula kala uwuntu ugona, pamuhera na makondola
gakuwi goseri, 10 mvala uwuntu wa syayi. Uwuntu awu
wendereya kutendwa hweri na Mlungu, yakauwumbiti su
tulifani nayomberi. 11 Muntambu ayi, kwahera ntambu
ya gweka kwa Mgiriki na Muyawudi, yakingiziwitwi jandu
na yakingiziwitwi ndiri jandu, muhenga na mweni kaya,
mmanda na muntu mlekeru. Kumbiti Kristu ndo kila shintu,
na kamuvyoseri. 12 Mwenga mwawantu wakuwi Mlungu,
yomberi kawafiriti na kawasyagula, vinu muweri na moyu
gwa lusungu na uheri na unanaga, na upoli na uhepelera.
13 Mhepelerani na kulekiziyana vidoda, handa muntu kana
toziya ya kumlawumu myaguwi. Mlekiziyani vidoda handa
Mtuwa ntambu yakawalekiziyani mwenga. 14 Kwa goseri aga
ganongoleriti kulonga, muwongeri mafiliru, toziya mafiliru
ganamataziya vintu vyoseri muwumu wawuwera mkamilika.
15 Na ponga ya Kristu iyingira mumioyu mwenu, toziya
ya aga mwenga mshemitwi munshimba yimu ayi. Kayi
mlongi mayagashii! 16 Ujumbi wa Kristu ulikali mngati
mwenu. Pamuhera na ulunda wakuwi woseri. Mulifundi
na kalitakuziana kwa luhala loseri, mwimbi zaburi, na
nyimbu za shirohu, mumwimbili Mlungu mumioyu kwa
kulonga mayagashii. 17 Na shoseri shamtenda ama

shamtakula, mshitendi kwa litawu lya Mtuwa Yesu na kulonga
mayagashii Mlungu Tati kupitira yomberi. 18 Mwenga wadala,
muwapikaniri wapalu wenu, ntambu yaimuherepeziya Mtuwa.
19 Namwenga wapalu muwafiri wadala wenu, namuwera
wakalipa kwa womberi. 20 Namwenga mwananguta,
muwapikaniri walera wenu mugoseri, toziya shitwatira ashi
shimfirizia Mtuwa. 21 Namwenga ashina tati namwasoziya
wananguta wenu, nawiza kuwuya kumbeli. 22 Namwenga
wamanda muwapikaniri muvyoseri walii watuwa wa pasipanu
pawawaloreni ndiri gweka yakuwi toziya mfira kuwoneka
waherepa, kumbiti mtendi hangu kwa moyu guherepa, toziya
ya kumguwira Mtuwa. 23 Shoseri shamtenda, mtendi kwa
moyu goseri, toziya mumtendera Mtuwa, mumtendera ndiri
muntu. 24 Muliholi Mtuwa hakawapanani lifupu lwa uhala
lyakawatuliliti wantu wakuwi. Mumtenderi Kristu Mtuwa!
25 Toziya kila muntu yakatenda vidoda hakanki shibena
mgongu sha ukondola wakuwi wala kwahera kubagula.

4 Na mwenga wakulu, muwatenderi wamanda wenu
kwa uherepa na kulinganira Mlungu ntambu yakafira,
pamuvimana kuwera mwenga viraa mwanayu Mtuwa
kumpindi kwa Mlungu. 2 Mwendereyi kumluwa Mlungu, na
pamumluwa Mlungu mulilolerí hweri, pamlonga mayagashii
Mlungu. 3 Mtuluwili twenga viraa vilii, su Mlungu katuvuguliri
mlyangu toziya ya ujumbi wakuwi su tuwezi kubwera bada ya
Kristu. Toziya ya bada ayi, vinu neni namushibetubetu. 4 Vinu
mumluwi Mlungu, su neni mwezi kulonga ntambu yanfiruwa,
na bada ntambu paiwera lupalahera. 5 Muweri na luhala
pamulikala na wantu yawammana ndiri Mlungu, mtumiyi
hweri lupenyu lwamuwera nalu. 6 Visoweru vya mwenga
vitakiwa viweri viheri mashaka goseri na vyakufiliziya,
na mtakiwa kuvimana ntambu ya kumwankula hweri kila
muntu. 7 Numjega Tukiku kwa mwenga mlongu gwetu
mfiruwa, mtenda lihengu mwaminika na ntumintumi muyetu
mulihengu lya Mtuwa, hakawagambiri visoweru vyangu
vyoseri. 8 Numtuma kwa mwenga su kawatuli moyu kwa
kuwagambirani visoweru vyetu. 9 Kankwiza pamuhera na
Onesimu, mlongu gwetu yatumfira na mwaminika, yomberi
ayu ndo mwenikaya muyenu. Hawawagambiri visoweru vya
vitwatira vyoseri vyavitendeka panu. 10 Alisitariku, yakawera
mushibetubetu pamuhera na neni, kankuwalamsiyani, viraa
vilii Mariku, mwipa gwakuwi Barinaba kankuwalamsiyani.
Mpata kala malagaliru ga visoweru vyakuwi, pakasoka kwa
mwenga mumshemeri. 11 Yoshuwa yawamshema Yustu,
kankuwalamsiyani. Pakati pa Wayawudi wawankiti kala
njimiru, awa hera gweka yawu ndo yawatenda lihengu
pamuwera na neni kwajili ya ufalumi wa Mlungu, womberi
wantula moyu nentu. 12 Epafura, yakawera mwenikaya
muyenu na ntumintumi gwa Yesu Kristu, kankuwalamsiyani.
Mashaka goseri kankuwaluwirani mwenga kwa Mlungu su
mpati kugoloka na mkamali na mgangamala muvitwatira
vyoseri vyavimfiriziya Mlungu. 13 Neni mweza kutakula
ukapitawu kuwera kankutenda lihengu nentu kwa mwenga
na kwa wantu wa Laudikiya na walii yawawera Hierapoli. 14
Luka, mganga gwetu yatumfira, na Dema wawalamsiyani. 15
Muwalamsiyi walongu wetu wa Laudikiya. Mmulamsiyi dada
Nimfa pamuhera na shipinga sha wantu yawamjimira Yesu
yashiwera munumba yaku. 16 Pamsoma kala luhamba alu,
muwapanani wayenu wa shipinga sha wantu yawamjimira
Yesu aku Laudikiya wabetula, na luhamba lyanuwalembeleriti
wantu wa Mlungu wa Ladiokiya wawapanani mwenga, na
mwenga mulubetuli. 17 Mumgambiri Arikipu katendi hweri
lihengu lilii lyakapanitwi na Mtuwa. 18 Neni Paulu nemba aga
kwa liwoku lyangu mweni, nuwalamsiyani. Mliholi kuwera
nakushibetubetu. Manemu ga Mlungu gaweri pamuhera na
mwenga.

1 Watesaloniki

1 Neni paulu na Silwanu na Timotewu kwa shipinga sha
wantu yawamjimira Yesu wa Tesaloniki, ndo wantu
wakuwi Tati Mlungu, na gwa Mtuwa Yesu Kristu. Manemu na
ponga gaweri pamuhera na mwenga. **2** Mashaka goseri
nonga maya gashii Mlungu kwajili ya mwenga, na kuhola
mashaka goseri mkuluwa kwetu. **3** Kulongolu kwa Mlungu
Tati gwetu tuwahola ntambu yamlanguziya njimiru yenu kwa
matendu, ufiru wenu ntambu yauweza kutenda lihengu kwa
kugangamala, na ntambu litumbiru lyenu mumtuwa gwetu
Yesu Kristu. **4** Walongu wayetu tuvimana handa Mlungu
kawafira na handa kawasyagula muweri wantu wakuwi.
5 Toziya shipindi patuwabwelireni Shisoweru Shiwagira
shilii shiweriti ndiri shisoweru hera, kwa likakala lya Rohu
Mnanagala patuwera na unakaka handa ujumbi awu uweriti
wanakaka. Muvimana ntambu yatulikaliti pamuhera na
mwenga, tulikala kwa mota ya mwenga. **6** Mwenga mfatiti
mfanu gwetu, mumjera Mtuwa. Tembera mbeziwitwi nentu,
muuyangiti ujumbi awu kwa nemeleru kulawa kwa Rohu
Mnanagala. **7** Hangu mwenga mwa mfanu guherepa kwa
shipinga sha wajimira woseri wa Makedoniya na Akaya. **8**
Toziya kulawirana na gangamalu ya mwenga ujumbi wa
Mtuwa upikinirika aku ndiri Makedoniya na Akaya hera,
kumbiti njimiru yenu kwa Mlungu yenea poseri. Kayi tufira
ndiri kutakula nentu. **9** Wantu awa wankuyowera kutyangira
kwetu kwiza kwa mwenga, ntambu yamvilekiti kuviguwira
vinyagu, wamtenderi Mlungu yakawera mkomu na gwa
nakaka. **10** Na vinu wangumhepera Mwana gwakuwi kasuluki
kulawa kumpindi kwa Mlungu, Mwana ayu ndo Yesu, mweni
Mlungu kamzyukisiyiti kulawa kwa wahowiti na mweni
kankutulopoziya mumaya ga Mlungu yagayiza.

2 Walongu maweni mwenga muvimana handa kutyangira
kwetu kwa mwenga kuweriti kwa hera ndiri. **2** Muvimana
ntambu yawatuzurumiti na kutwigiranga Filipi pamberi
pa kwiza kwa mwenga Tesaloniki, tembera kuweriti na
usinganu uvuwa Mlungu gwetu katuyupiti ugangamala wa
kuwabwelerani Shisoweru shakuwi Shiwagira. **3** Shitwatira
sha kuhimiziya kwa mwenga, shitwatira shangali kulitumbira
mbayu ama nfiru idoda, wala tufirandiri kumpayira muntu
yoseri. **4** Twenga tutakula mashaka goseri handa ntambu
yakafira Mlungu toziya yomberi katuwona waheri kupananwa
lihengu lya kushibwera Shisoweru ashi Shiwagira, nfiru ya
twenga kuwafiriziya wantu ata shididini ira tufira kumfiriziya
Mlungu kavimana myoyu ya twenga mpaka mngati. **5**
Mana handa ntambu yamvimana, twenga tutenderiti ndiri
visoweru vya kuzyangazyanga na kufifa uweni wumwawu.
Mlungu ndo kapitawu. **6** Tusakula ndiri kuzyumwa kulawa
kwa wantu, pota kulawa kwa mwenga, pota kulawa kwa
muntu yoseri **7** Tembera twenga patuwera wantumintumi
wa Kristu, metuwezi kuluwa shintu kwa mwenga. Kumbiti
twenga tuweriti wanonu pakati penu gambira mawu ntambu
yakalera mwana gwakuwi. **8** Tuwafiriti mwenga nentu
ata tuwera kala kuwagambira Shisoweru Shiwagira hera
sha Mlungu, kumbiti viraa na makaliru getu. Ntambu
yamwera wantu mtufira! **9** Waumini wayetu, nakaka mulihola
ntambu yatutenditi lihengu na kugazika, tutenditi lihengu
paliwala na pashiru su natwiza kuwera shisanka kwa
mwenga patuwabweleriti Shisoweru Shiwagira sha Mlungu.
10 Mwenga mwawakapitawu na Mlungu viraa kapitawu,
mgenderanu gwetu ntambu yaguwera pakati pa mwenga
yamjimira guweriti mnanagala na mkamilika kulongolu kwa
Mlungu na pota kuwera na vidoda. **11** Mwenga muvimana,
twenga tumtendiriti kila yumu gwenu gambira tati ntambu
yakawera na wananguta wakuwi. **12** Tuwatenditi muweri
na moyu na kuwahimiziya su mpati kulikala makaliru ga
kumfiriziya Mlungu yakawashemani mngati mwa Ufalumi
na ukwisa wakuwi mweni. **13** Na kwa toziya ayi, twenga
twendereya kulonga mayagashii Mlungu kuwera mwenga
pamwankiti shisoweru sha Mlungu shamshipikinira kulawa
kwa twenga, mushijimiriti ndiri gambira shisoweru sha muntu
kumbiti ntambu yaiwera, shisoweru sha Mlungu shashitenda
lihengu mngati mwa mwenga yamjimira. **14** Mwenga walongu
wayetu, mwenga muweriti mfanu gwa vipinga vya wantu
vyavimjimira Mlungu yawawera Muyudeya, mu Kristu Yesu,
toziya mgaziwitwi na wenikaya wayenu maweni gambira weni
ntambu yawagaziwitwi na Wayawudi wayawu. **15** Ndoweni
yawamlagiti Mtuwa Yesu pamuhera na wambuyi wa Mlungu,
na watutabisiyiti na wankumkalaziya Mlungu na wawalema
wantu. **16** Watujeriti kutuleweleriti twenga kuwabwelera wantu
yawawera ndiri Wayawudi su nawalopoziwi. Mashaka goseri
wawamemiziya shipimu sha vidoda vyawu. Upeleru wawu
maya ga Mlungu gawatulukira. **17** Kumbiti waumini wayetu,
kulekana kwa twenga na mwenga kuweriti kwa katepu
hera, kayi kulekana aku kuweriti ndiri kwa rohu kumbiti kwa
nshimba hera. Shakapanu kwa shipindi shitangala ndiri,
tuweriti na matamata nkulu ya kufira kuwawona kayi masu
kwa masu. **18** Toziya tufiriti kwiza kwa mwenga. Naneni
Paulu ntenditi kayi na kayi, kumbiti Shetani katupingiriti.
19 Hashi, patugoloka kulongolu kwa Mtuwa Yesu shipindi
pashisoka, litumbiru lya twenga ama nemeleru ama toziya
ya lifupu lya kulanguziya ukanga wa twenga haliweri shishi?
20 Yina, mwenga ndo mwaukwisa na nemeleru ya twenga.

3 Upeleru wakuwi tusinditi kuhepelera nentu, su tuamuwiti
kusigala Aseni kulii gweka yetu, 2 na kumtuma kwa
twenga mlongu gwetu Timotewu, mweni ndo mtenda lihengu
muyetu kwajili ya Mlungu mukubwera Shisoweru Shiwagira
sha Kristu tumlagaliriti kawagangamaziyi na kuwatula moyu
na kukamaziya njimiru yenu. 3 Su kwahera muntu yoseri
yakawuya kumbeli toziya ya magaziwu aga. Maweni mwenga
hamvimani kuwera tufiruwa kupata ntabika. 4 Toziya
patuweriti pamuhera na mwenga, tuwagambiriti kuwera
hatutabisiwi su ilawiriti ntambu ira ayi, ntambu yamvimana. 5
Toziya ayi, nsinditi kuhepelera ng'anji su numjegiti Timotewu
kwa mwenga su mpati visoweru vya njimiru yenu. Ntira
kuwera kwa ntambu yingi mkondola kawajeriti na lihengu
lyoseri lyatutenditi pakati pa mwenga lyagamili hera. 6
Kumbiti vinu Timotewu kawuyiti kala, yomberi katugambiriti
visoweru viherepa kuusu njimiru yenu na mafiliru genu.
Yomberi katugambiriti kuwera mutuhola mashaka goseri, na
mfira kutuwona gambira twenga ntambu yatufira kuwawona
mwenga. 7 Su waumini wayetu, mumagaziwu na ntabika
zyetu zoseri, twenga tuwera na moyu toziya ya mwenga
kupitira njimiru yenu, 8 toziya vinu nakaka twankulikala
payiwera mwenga mgangamala mukulikolerana pamuhera
na Mtuwa. 9 Kwa ntambu gaa tuweza kulonga mayagashii
Mlungu toziya ya mwenga, kwa nemeleru yoseri yatuwera
nayu kulongolu kwa Mlungu toziya ya mwenga? 10 Pashiru
na paliwala twenga tumluwa Mlungu kwa njimiru yetu
yoseri tuwawoni kayi mwenga su tuwezi kushinyawa shilii
shashipungukiti mumoyu mwa mwenga. 11 Twankumluwa
Mlungu yakawera Tati gwetu mweni ndo Mtuwa gwetu
Yesu, katutandiri njira ya kwiza kwa mwenga. 12 Mtuwa
pamuhera na mwenga hamuwezi kutenda kwongereka na
kugangamala mumafiliru kwa muntu na muyaguwi na kwa
wantu woseri ntambu yatutenditi kwa mwenga. 13 Kwa
njira ayi yomberi hakayigangamaziyi myoyu ya mwenga, na
mwenga hamuweri pota na vidoda wananagala kulongolu
kwa Mlungu yakawera Tati, Mtuwa gwetu Yesu pakizaku
pamuhera na wananagala wakuwi woseri.

4 Vinu, waumini wayetu, mulifundi kulawa kwa twenga
ntambu yamfiruwa kulikala su mmufiriziyi Mlungu, nakaka
muwera mwankulikala ntambu ayi, vinu twankuwagambira
kupitira mulitawu lya Mtuwa Yesu mwendereyi kutenda
hangu nentu na nentu. 2 Mwenga mugamana malagaliru
gatuwapananiti mwenga kwa uwezu wa Mtuwa Yesu. 3
Mlungu kafira mwenga muweri wananagala na mulituli gweka
na makaliru ga uhumba. 4 Kila mpalu katosheki na mdala
gwakuwi kwa unanagala na ligoya, 5 na namulikala kwa
matamata gadoda gambira wantu yawammana ndiri Mlungu.
6 Su muntu yoseri nakamtendera vidoda ama kumpunja
myaguwi mushitwatira ashi, ntambu yatuwagambiriti na
kuwaberiziya, Mtuwa hakawazibu woseri yawatenda vitwatira
avi. 7 Mlungu katushema ndiri tulikali makaliru ga uhumba,
kumbiti tulikali muunanagala. 8 Su muntu yoseri yakagalema
mafundu aga kamlema ndiri muntu kumbiti kamlema Mlungu
yakawapanana Rohu gwakuwi Mnanagala. 9 Vinu kwa
visoweru vya kuwafira waumini wayenu, twenga tufira
ndiri kuwalembera mwenga, maweni mwenga mfunditwi
na Mlungu ntambu yamfiruwa kulifira. 10 Nakaka mwenga
muweriti mwankuwatendera hangu waumini wayenu kila
pahala Mumakedoniya. Tuwaluwani waumini wayetu su
mtendi nentu na nentu. 11 Muweri na nfiru ya kulikala makaliru
gakutenda ndiri umatu, kila yumu katendi shitwatira shakuwi
mweni na katendi lihengu kwa mawoku gakuwi mweni ntambu
yawatuwalagaliriti pamberi. 12 Kwa ntambu ayi, hamliyupi
zyumi iyerepa kulawa kwa walii yawawera ndiri Wakristu,
hamuweri ndiri na toziya kuwatumbira wamonga kwa mafiliru
genu. 13 Walongu wayetu, twenga tufira muvimani unakaka
kuusu walii yawahowiti, su namuhinginika mumoyu gambira
wantu yawahera litumbiru. 14 Twenga tujimira kuwera
Yesu kahowiti na kazyukiti, su tujimira kuwera Mlungu
hakawawuziyi pamuhera na Yesu, woseri walii yawahowiti
pawamjimira yomberi. 15 Shilii shatuwafundani ndo lifundu lya
Mtuwa kuwera twenga yatulikala, patusigala mpaka kwiza kayi
kwa Mtuwa, nakaka hapeni tuwalongoleri walii yawahowiti.
16 Toziya Mtuwa mweni hakizi kulawa kumpindi kwa Mlungu
pamuhera na amuli na liziwu lya ntumintumi gwa kumpindi
mkulu gwa Mlungu na mliwu gwa mbalapi lya Mlungu. Su
walii yawahowiti pawamwamini Kristu hawazyukisiwi huti. 17
Shakapanu twenga yatulikala, mushipindi ashi hatujojinirwi
pamuhera na womberi mumawundi kuliwona na Mtuwa
kulyera, su hatuweri mashaka goseri pamuhera na Mtuwa.
18 Su mulitangi kuwera na moyu maweni mwenga kupitira
visoweru avi.

5 Walongu wayetu, kwahera toziya ya kuwalembelera
mashaka na shipindi shakulawira shitwatira ashi. 2 Toziya
maweni mwenga muvimana weri kuwera lishaka lya Mtuwa
halizi gambira shimpegu ntambu yakiza pashiru. 3 Wantu
pawalonga, Kwana ponga na ulolera, uharibisiya haurawili
vumu, gambira uvumu wa utama wa mdala yakawera na
yinda yakawera kala kulera mwana, su wantu hapeni wayitiri.
4 Kumbiti mwenga walongu mwamuluwindu ndiri, na lishaka
ali lifiruwa ndiri kuwayizirani vumu gambira shimpegu ntambu
yakiza. 5 Mwawoseri mwenga mwawananguta wa gulangala
na wananguta wa paliwala, twenga twawantu ndiri wa

pashiru ama wa luwindu. **6** Su natugonja mpota gambira
wamonga ntambu yawatenda, kumbiti hatafiruwi tulikali masu
na kulilewelera. **7** Yawagonja mpota, wagonja pashiru na
yawalowera, walowera pashiru. **8** Kumbiti twenga twawantu
wa paliwala na tufiruwa kulikolamlima, tufiruwa kuvala njimiru
na mafiliru gambira nguwu ya chuma ya kushinga pashifuwa,
na litumbiru lyetu lya ulopoziwu gambira kofiya ya shuma ya
kushinga mtuwi. **9** Toziya Mlungu katusyaguliti ndiri twenga
twagamiziwi na maya gakuwi, kumbiti kuwanka ulopoziya
kupitira Mtuwa gwetu Yesu Kristu, **10** yakahowiti toziya
ya twenga, ata patuwera wakomu ama tuhowa su twenga
hatulikali pamuhera na yomberi pakizi kayi. **11** Su mulitendi
kuwera na moyu na mulitangi maweni ntambu yamtenda
vinu. **12** Walongu wayetu, tuwaluwani muwayupi ligoya
walii yawatenda lihengu pakati penu, walii yawawalongoziya
mwenga Mumtuwa na kuwafundiza mwenga, **13** muwapanani
ligoya likulu na kuwafira toziya ya lihengu lyawu. Muweri
na ponga pakati penu. **14** Walongu wayetu, tuwagambirani
muwaberiziyi wantu yawawera wapweri, muwatendi waweri
na moyu wantu yawawera wagoyigoyi, na muwatangi wantu
yawawera legilegi, muweri wantu wa kuhepelera. **15** Mloli
muntu yoseri nakamwuzilira muyaguwi vidoda kwa vidoda,
kumbiti mashaka goseri muliholi kuwatendera gaherepa
wantu woseri. **16** Mnemeleri shipindi shoseri. **17** Mumluwi
Mlungu pota kutoka, **18** na mlongi mayagashii Mlungu
muntambu zoseri, aga ndo mafiliru ga Mlungu kwa mwenga
kulikolerana pamuhera na Kristu Yesu. **19** Namumlema
Rohu Mnanagala, **20** namuuzarawu ujumbi kulawa kwa
Mlungu **21** kumbiti mpimi kila shintu, namleka shashiweriti
shiheri, **22** na mulikali patali na kila ntambu zya ukondola. **23**
Mlungu mweni gwa ponga, kawapunga nakamu mwenga
muntambu zoseri na kaziloleri hweri rohu zyenu na myoyu na
nshimba zyenu kutali na likosa lyoseri pakizaku kayi Mtuwa
gwetu Yesu Kristu. **24** Yomberi yakawashema mwenga ndo
mwaminika, hakatendi hangu. **25** Walongu wayetu, twenga
viraa mtuluwili kwa Mlungu. **26** Muwalamsiyi walongu woseri
kwa lilanguliru lya mafiliru. **27** Nuwalagalira mwenga kwa
litawu lya Mtuwa muwasomeri luhamba alu walongu woseri.
28 Manemu ga Mtuwa gwetu Yesu Kristu gaweri pamuhera
na mwenga.

2 Watesaloniki

1 Neni Paulu na Silwanu na Timotewu twankuwalembelera
shipinga sha wantu yawamjimira Yesu aku Tesaloniki,
wantu yawawera wa Mlungu yakawera Tati gwetu na
Mtuwa gwetu Yesu Kristu. **2** Manemu na ponga ya
Mlungu Tati gwetu na ga Mtuwa Yesu Kristu, gaweri
pamuhera na mwenga. **3** Walongu wayetu, tufiruwa kulonga
mayagashii Mlungu mashaka goseri toziya ya mwenga,
toziya njimiru yenu yongereka nentu na kulifira maweni
kwankwongereka. **4** Ndo mana twenga tulitumbira mwenga
muvipinga vya wantu wa Mlungu yawamjimira Kristu,
ntambu yamwendereya kujimira muntabika zyenu zoseri
na mumagaziwu gampata. **5** Goseri aga gankulanguziya
utoza yaukamilika wa Mlungu, su mwenga hamuweri
na unakaka Muufalumi wa Mlungu, ndoweni kwa toziya
yakuwi mwankutabika. **6** Mlungu hakatendi shitwatira
shiheri kulongolu kwakuwi, hakawawuziliri ntabika walii
yawawatabisiya mwenga. **7** Na hakatupanani kwoyera
twenga pamuhera na mwenga wantu yatugazika, shipindi
Mtuwa Yesu pakaliwonisiya kumpindi kwa Mlungu pamuhera
na wantumintumi wa kumpindi yawawera na makakala, **8**
hakawatozi kwa kuwayasa mumbamba zya motu wantu
woseri walii yawamlemiti Mlungu na walii yakashijimira
ndiri Shisoweru Shiwagira sha Mtuwa Yesu. **9** Womberi
hawatabiki muntabika ya mashaka goseri na kutulwa gweka
kutali na ukwisa wakuwi mkulu, **(aiōnios g166)** **10** yomberi
pakiza mulishaka lilii kuwanka ukwisa kwa wantu wakuwi
wananagala na ligoya kulawa kwa woseri yawajimira.
Mwenga viraa hamuweri wamwawu, toziya mjimira ujumbi
ulii yatuwajegiriti. **11** Su twenga tuwaluwirani kwa Mlungu
mashaka goseri, tumluwa Mlungu gwetu kawatendi makaliru
gakawatenditi mlikali. Na kawamemiziyi makakala gakuwi
gatendi nfiru ya mwenga ya kutenda maheri na kumalira
lihengu lyenu lya njimiru. **12** Twankuluwa hangu su litawu
lya Mtuwa gwetu Yesu Kristu halikwiswi mngati mwenu, na
mwenga mupati ukwisa kwa kuwera pamuhera nayomberi
kulawirana na manemu ga Mlungu na Mtuwa gwetu Yesu
Kristu.

2 Walongu, vinu nuwawankula mwenga, kwiza kwakuwi
Mtuwa gwetu Yesu Kristu na kujojinirwa kwa twenga
pamuhera, tulikali nayomberi. Tuwaluwani nentu, **2**
namuhinginika kanongola mumoyu mwenu, ama namtendwa
muweri na lyoga toziya itakulwa kuwera lishaka lya Mtuwa
liza kala. Pamonga shitwatira ashi shilawirana na patutungiti,
ama patubweriti ama luhamba lyalilongana kuwera lilawa
kwatwenga. **3** Namjimira kupayirwa na muntu yoseri kwa
ntambu yoseri ilii. Toziya lishaka ali hapeni lizi kwanja ulii
Ungondu mkulu ulawiri na ulii mwanalagiru yakalanguziyiti,
mweni upeleru wakuwi ndo kuharabisiwa nakamu. **4** Yomberi
kalikuliziya mweni kuusu kila shintu shawashiwona wantu
kuwera ndo mlungu, ama shawashiguwira, su hakingiri na
kulivaga mngati mwa numba nkulu ya Mlungu, pakafira
mweni kuwera ndo Mlungu. **5** Hashi mulihola ndiri kuwera
nuwagambiriti aga goseri shipindi panweriti pamuhera
na mwenga? **6** Na mwenga mushimana shintu ashi
shashimlewelera vinu, su ayu Mdoda shipindi shakuwi
shashifaa. **7** Pamuhera na hangu, Mdoda ayu yakafifikiti
katenda lihengu vinu, kumbiti hakawoneki mpaka ulii
yakamlewelera pakawusiwa. **8** Shakapanu Mdoda ulii
pakalawira, kumbiti Mtuwa Yesu pakiza hakamlagi kwa
pumula ya mlomu gwakuwi na hakamwagamiziyi kwa
ng'ereng'eta ya kwiza kwakuwi. **9** Ayu Mdoda hakizi na
makakala ga Shetani na kutenda kila ntambu ya mauzauza
na makangashu ga kupayira, **10** na kutenda upayira wa kila
ntambu kwa walii yawaweri muukumbu gwa kwagamira.
Awa hawagamili toziya womberi wauwanka ndiri na kuufira
unakaka ulii su walopoziwi. **11** Su Mlungu kawatula pasi
pa makakala ga kwagamira, wajimira upayira. **12** Su
woseri yawajimira ndiri unakaka kumbiti wasekelera vidoda,
hawatozwi. **13** Tufiruwa kumgambira mayagashii Mlungu
mashaka goseri toziya ya mwenga walongu, mwenga
yamfirwa na Mtuwa, toziya Mlungu kawasyagula kwanjira
kwanja mpati kulopoziwa kwa makakala ga Rohu, mtendwi
wantu wakuwi wananagala kwa moyu gwenu muunakaka. **14**
Mlungu kawashemiti mwenga kupitira Shisoweru Shiwagira
shatuwabweliriti, kawashemiti mupati kuwanka seemu yenu
muukwisa wa Mtuwa gwetu Yesu Kristu. **15** Su walongu
wayetu, mgangamali na kugalola weri mafundizu galii
gatuwafunditi kwa mabweru getu na luhamba lwetu. **16**
Tumluwa Mtuwa gwetu Yesu Kristu mweni na Mlungu Tati
gwetu, yakatufiriti na kwa manemu gakuwi katupanana tuweri
na nemiziwu ya mashaka goseri na litumbiru liherepa, **(aiōnios
g166)** **17** kunemiziwa myoyu ya mwenga na kuwagangamaziya
su muwezi mashaka goseri kutenda na kutakula vyaviherepa.

3 Shakapanu, walongu wayetu mtuluwiri kwa Mlungu
kuwera ujumbi wa Mtuwa wendereya kanongola kweneya
na guwankwi kwa ligoya ntambu yauwera pakati pa mwenga.
2 Mluwi viraa su Mlungu katulopoziyi kulawa kwa wantu
legilegi na wakondola, toziya woseri ndiri yawawera na moyu
kumjimira Mtuwa. **3** Kumbiti Mtuwa kaaminika, yomberi
hakawagangamaziyi na kuwalolera kwa Mkondola ulii. **4** Na

twenga twana litumbiru Mutuwa kuwera mwenga mtenda na
hamwendereyi kutenda vitwatira vyatuwalagalira. **5** Mtuwa
kailonguziya myoyu ya mwenga mumafiliru ga Mlungu na
mukuhepelera yatupananwa na Kristu. **6** Walongu wayetu,
twenga twankuwalagalira mulitawu lya Mtuwa gwetu Yesu
Kristu, mulikali gweka na waamini woseri yawawera waleri na
yawafata ndiri malagaliru gatuwapananiti. **7** Maweni mwenga
muvimana kuwera mfiruwa kutenda ntambu yatutenditi
twenga. Toziya twenga tuweriti ndiri wapweri patuweriti na
mwenga, **8** tuliyiti ndiri shiboga kwa muntu yoseri pota ya
kumpanana mpiya, kumbiti tutenditi lihengu kwa ukamala
na ntabika paliwala na pashiru, su natuwera shisanka kwa
muntu yoseri ulii pakati penu. **9** Tutenditi hangu, toziya
ndiri tuwera uwezu wa kufira utanga wenu, kumbiti tufira
kuwapanana shiranguziru hera su mtendi ntambu yatutenda.
10 Patuweriti pamuhera na mwenga tuwapananiti lilagaliru
ali, “Muntu yoseri yakafira ndiri kutenda lihengu, nakaliya
shiboga.” **11** Twenga tupikanira kuwera wamu wenu wawera
waleri, watenda ndiri shoseri pakati pa mwenga na kwana
wantu waleri, na watenda ndiri shoseri, kumbiti waliingiziya
muvitwatira vya wantu wamonga. **12** Kwa litawu lya Mtuwa
gwetu Yesu Kristu twankuwalagalira na kuwaberiziya, walikali
watendi lihengu lyawu su walii shiboga shashilawirana na
lihengu lyawu. **13** Kumbiti mwenga mwawalongu, namtoka
kutenda gaherepa. **14** Handa muntu yoseri yakajimira ndiri
shilii shatushilonga muluhamba alu, su mumtuli paweru
muntu ayu, namtenda pamuhera na muntu ayu, su yomberi
hakawoni soni. **15** Namumlola yomberi gambira mngondu,
kumbiti mmuberiziyi yomberi gambira mlongu. **16** Mtuwa
yakajega ponga kawapanani ponga mashaka goseri kwa kila
ntambu. Mtuwa kaweri pamuhera na mwenga woseri. **17** Neni
Paulu kwa liwoku lyangu namweni nemba malamsiwu aga,
hangu ndo ntambu yandekera shilanguziwu mumahamba
gangu goseri, ndo ntambu yanemba. **18** Manemu ga Mtuwa
gwetu Yesu Kristu gaweri pamuhera na mwenga woseri.

1 Timotewu

1 Neni Paulu ntumintumi gwa Kristu Yesu kwa lilagaliru
lya Mlungu Mlopoziya gwetu na Kristu Yesu litumbiru
lyetu. **2** Nukulembera Timotewu yaguwera gambira mwana
gwangu gwa nakaka munjimiru. Mlungu Tati gwetu na
Mtuwa gwetu Kristu Yesu kakupanani gwenga manemu
ga Mlungu na lusungu na ponga. **3** Gulikali aku Efesu,
handa ntambu yanukuluwiti nentu panweriti nankugenda
Makedoniya. Na aku guwaleweleri wantu walii yawafunda
mafundu ga mpayu. **4** Guwagambiri nawakolerana na
tambu hera za kupaya pamuhera na kuvimana matawu ga
wambuyi yagahera upeleru. Na kugamana matawu gavuwa
ga wambuyi, geni gajega likakatala hera, pota kuwanyawa
wantu mulihengu lya Mlungu lyalimanika kwa njimiru. **5** Nfiru
ya amuli ayi ndo mafiliru yagalawa munjimiru iherepa na
kufira kusyagula gaherepa na moyu gwa gwehera vidoda. **6**
Wantu wamu waleka njira kwa kugaleka aga na kuvigendera
vitwatira vyavifaa ndiri. **7** Womberi wafira waweri wafunda
wa Malagaliru ga Musa, kumbiti wavimana ndiri shawatakula
ama galii gawagolokera. **8** Tuvimana handa Malagaliru ga
Musa gaherepa, handa pakagatendera ntambu yaifiruwa.
9 Ntambu iraayi gufiruwa kulihola handa Malagaliru ga
Musa gatulwa ndiri toziya ya wantu waheri, kumbiti gatulwa
toziya ya wantu yawamega malagaliru ga Musa na wantu
yawajimira ndiri na wantu yawamtira ndiri Mlungu na wana
vidoda na wantu wananagala ndiri na yawamana ndiri njira
ya Mlungu na wantu yawawalaga wamawu na watati wawu
ama walaga woseri walii. **10** Malagaliru ga Musa gatulwa
toziya ya wahumba na wapalu yawaligonja weni kwa weni na
yawashuwuza wantu na yawapaya na yawalilapira kwa upaya
ama yawatenda shoseri sha kugenderana ndiri na mafundu
ga nakaka. **11** Mafundu aga gapatikana Mushisoweru
Shiwagira sha ukwisa wa Mlungu yakawera na matekeleru,
ndogeni gampananitwi neni mpati kushibwera. **12** Mayagashii
Mtuwa gwetu Kristu Yesu yakampananiti makakala, toziya
ya lihengu lyangu. Nongamayagashi kwa kumona neni ndo
mwaminika, kansyaguliti numtenderi. **13** Makashu neni nweriti
mwigiranga na mtabisiya na ndenditi ndewu, kumbiti Mlungu
kamonera lusungu toziya nweriti ndiri na moyu, hangu
nuvimaniti ndiri shanweriti nankutenda. **14** Na Mtuwa gwetu
kamupananiti manemu gakuwi gavuwa, kamupananiti njimiru
na mafiliru gatuwera naga kwa mukuwera pamuhera na Kristu
Yesu. **15** Utakula awu wanakaka nentu na ufaa kujimilwa,
Kristu Yesu kiziti pasipanu kuwalopoziya wantu yawatenda
vidoda. Naneni nanavidoda nentu ya woseri, **16** Kumbiti
Mlungu kamoniriti lusungu neni nweriti nana vidoda nentu ya
woseri su Kristu Yesu kalanguziyi uhepera wakuwi woseri
kwa neni, handa shilanguziwu kwa walii woseri hawamjimiri
shapakanu na kwanka ukomu wa mashaka goseri. **(aiōnios g166)** **17** Vinu kwa Mfalumi gwa mashaka goseri, yakaweza
ndiri kuhowa na yakawoneka ndiri, Mlungu gwa gweka, su
na iweri ligoya na ukwisa mashaka goseri! Yina haa. **(aiōn g165)** **18** Mwanagwangu Timotewu, nukupanana lilagaliru ali
toziya ya visoweru vya umbuyi wa Mlungu vyavikutakulira
gwenga pamakashu. Guvitendi visoweru avi su guwezi
kulikomanga ngondu iyerepa ya kulikomanga na ukondola,
19 Na gukamuli weri njimiru yaku na kuwera muntu wa
kusyagula na kutenda yagawera gaherepa. Wantu wamonga
waleka kutenda aga ata waguhalibiziya moyu gwawu. **20**
Pakati pawu Himenayu na Alekizanda, ndoweni nuwapanani
kwa Shetani, su wavimani nawamwigilanga Mlungu kayi.

2 Pamberi pa goseri, mmugambiri Mlungu gamfira. Mumluwi
Mlungu na muwaluwiri wantu wamonga na mlongi
mayagashii Mlungu toziya ya wantu woseri. **2** Muwaluwireni
wafalumi kwa Mlungu, su tulikali makaliru gajii na ga ponga
pamuhera na kumguwira Mlungu na mgenderanu mheri.
3 Kuluwa kwa Mlungu ashi ndo shitwatira shiherepa na
shashimfiriziya Mlungu mlopoziya gwetu, **4** ndo yakafira
wantu woseri walopoziwi na wawezi kuumana unakaka. **5**
Toziya kwana Mlungu yumu hera, na kwana yumu hera
yakawakolaniziya wantu na Mlungu, ndo ulii muntu Kristu
Yesu, **6** yakalilaviyiti mweni su kawakomboli wantu woseri.
Awu uweriti ndo ulanguziwu wasokiti kwa shipindi pashisoka,
handa Mlungu kafira kuwalopoziya wantu woseri. **7** Toziya
ntumitwi neni nweri ntumintumi na mfunda gwa wantu
yawawera ndiri Wayawudi su nuwubweri ujumbi wa njimiru
na unakaka. Neni mpaya ndiri kumbiti ntakula nakaka. **8** Su
poseri pamuliwona mumluwi Mlungu, nfira wapalu yawatenda
yagamfiriziya Mlungu wanyasuri mawoku gawu pawaluwa
pota maya ama likakatala. **9** Viraa virii nuwafira wadala
muweri na mahala mvali nguwu zyazijimilika palongolu pa
wantu kwa kulilemba ndiri kwa ulembu wa malingisi ga
kupota viri pota kwa vintu vya zahabu na lulu ama nguwu
zya beyi nkulu. **10** Kumbiti kwa matendu gaherepa ntambu
yaifiruwa kwa wadala yawalonga wankumtira Mlungu. **11**
Wadala wafiruwa kulikala jiii na kutenda ligoya shipindi
sha pawalifunda shisoweru sha Mlungu. **12** Kumbiti neni
numulekiziya ndiri mdala kuwera na uwezu kufunda ama
kumkolamlima mpalu, kafiruwa kalikali jii. **13** Toziya Adamu
wamuwumbiti kwanja, na shakapanu Eva. **14** Na Adamu ndiri
yakazyangitwi, kumbiti mdala ndo yakazyangitwi na kawera
na vidoda. **15** Hata hangu, mdala hakalopolwi kupitira kulera

wana handa pakasigala munjimiru na mafiliru na unanagala
na kulikala weri na wantu.

3 Utakula awu wanakaka, muntu pakafira lihengu lya
kugolokera shipinga sha wajimira wa Kristu yakalolera
vitwatira vya wantu, muntu ayu kafira lihengu liherepa. **2**
Su muntu yakafira kulonguziya shipinga sha wajimira wa
Kristu yakalolera vitwatira vya wantu, kaweri muntu yakahera
shidoda shoseri na kafiruwa kaweri mpalu yakawera na mdala
yumu hera, yakalilewelera na yakagoheleka, kaweri muntu
yakashemera wahenga na yakaweza kufunda. **3** Nakawera
mlowera ama muntu gwa ng'ondu, kumbiti kaweri mnanagala
na muntu yakafira ponga, nakawera muntu gwa kufira mpiya
nentu. **4** Kafiruwa kaweri muntu yakaweza kulonguziya
weri kaya yakuwi na kuwatenda wananguta wakuwi waweri
na ujimira na ligoya lyoseri. **5** Su muntu yakaweza ndiri
kuilonguziya kaya yakuwi, hakawezi hashi kushilonguziya
shipinga sha wantu yawamjimira Yesu? **6** Muntu yakaaminiti
pakwegera nakatendwa kaweri mlongoziya mushipinga sha
wantu yawamjimira kristu, nakiza kumema malingisi na
kutozwa gambira vyawamtoziti Mkondola. **7** Kafiruwa nentu
kaweri muntu yakapitawulirwa viherepa na wantu wawawera
kunja ya shipinga sha wantu yawamjimira Kristu, su nakiza
kubeziwa na kuguwira mumgomuziwu gwa Mkondola. **8**
Watanga mushipinga sha wantu yawamjimira Yesu, wafiruwa
waweri wantu yawawera na ligoya nawawera wafyangu
nawawera walowera nawawera na lumatamata ludoda
lwa mpiya, **9** womberi wafiruwa kulola weri unakaka wa
njimiru munfiru iherepa. **10** Pamberi pa kusyagulwa kuwera
watanga, womberi wafiruwa kujerwa huti na pawawoneka
wahera likosa, su watendwi kuwera wantumini. **11** Viraa
vilii wadala wawu wafiruwa waweri na ntambu iherepa,
nawawatakulira wayawu vidoda, yawalilewelera na yawawera
waaminika muvitwatira vyoseri. **12** Mtanga mushipinga sha
yawamjimira Yesu, yomberi kafiruwa kaweri muntu yakawera
na mdala yumu hera na yakaweza kuwalonguziya weri
wananguta wakuwi na kaya yakuwi. **13** Toziya watanga walii
yawatenda lihengu lyawu liherepa na waweza kuwatenda
wantu wamonga wawapikiniri, waweza kutakula pota lyoga
munjimiru yawu Mukristu Yesu. **14** Nukulembera luhamba alu
pamwera na matumbiru ga kwiza kwaku shipindi shashivuwa
ndiri. **15** Kumbiti handa pankawa, su luhamba alu lukugambiri
mgenderanu watufiruwa kuwera nawomberi munumba ya
Mlungu, sheni ndo shipinga sha wantu yawamjimira Yesu
yakawera mkomu, sheni ndo mpanda na shanjiru sha
nakaka. **16** Kwahera mshashatiku goseri kuusu ukwisa
wawugubutulitwi, ya njira yatwenga ya kumguwira Mlungu
Kalawiriti gambira mfanu gwa muntu, Kalanguziyitwi na Rohu
Mnanagala kuwera mjimirika kulongolu kwa Mlungu. Yomberi
kawonekiti na wantumintumi wa kumpindi Na kabweriti
pakati pa makabira goseri, Na kajimiritwi poseri pasipanu Na
katolitwi muukulu kugenda kumpindi kwa Mlungu.

4 Rohu Mnanagala katakula pota kufifa handa mumashaka
ga upeleru wantu wamonga hawayileki ntumbiru,
na wazijimiri rohu zya upaya na kufata mafundu ga
washamshera. **2** Mafundizu ga ntambu ayi gaenezwa na
wantu wampayu na wafyangu weni awa uwezu wawu wa
kusyagula gaherepa ama gadoda uhalibisiwa gambira shintu
shashilunguliti mumotu. **3** Wantu awa wankufunda kuwera
vidoda kuliyuga, na wankuwalewelera wantu kuliya viboga
tunga. Kumbiti Mlungu kawumbiti viboga avi, su walii waweri
wawamtumbira Mlungu na kuumana unakaka, waviliyi na
kulonga mayagashii. **4** Toziya kila shintu shakashiwumbiti
Mlungu ndo shiherepa, na kwahera shakulemwa handa
pashwankwa kwa mayagashii, **5** toziya shisoweru sha
Mlungu na kuluwa vipunga shintu ashi shijimiliki kwa Mlungu.
6 Handa paguwagambira wajimira wa Kristu malagaliru aga,
haguweri ntumintumi muheri gwa Kristu Yesu, pagwendereya
kukula shirohu kwa visoweru vya moyu na mafundu ga
unakaka gagugafata. **7** Kumbiti gulekani na tambu zya
upayira zyazitungitwi gulifundi kulikala makaliru ga kumtira
Mlungu. **8** Mazoezi ga nshimba gawera na mana yakuwi,
kumbiti kulikala kwa kumfiriziya Mlungu kufaa nentu, toziya
gatupanana lagilu lya makaliru ga vinu na galii gagiza. **9**
Utakula awu wanakaka nentu na ufaa kujimirwa. **10** Twenga
twankulitabisiya na kugangamala, toziya tumtumbira Mlungu
yakawera mkomu, na yakawera Mlopoziya gwa wantu
woseri na walii yawamjimira. **11** Guwalagaliri na kuwafundiza
vitwatira avi. **12** Nagujimira muntu yoseri kakubeziyi toziya
gwenga gwa mntemba, kumbiti gugangamali guweri mfanu
kwa wantu wawajimira, mukutakula kwaku na mumakaliru
gaku na mumafiliru gaku na munjimiru na mumakaliru
gaherepa. **13** Mashaka goseri gwendereyi kuwabetulira
wantu paweru Malembu Mananagala na kuwaberiziya na
kuwafunda mpaka paniza. **14** Naguleka kutendera lifupu
lya Kristu mngati mwaku, lyaguwankiti kwa umbuyi wa
Mlungu na kwa kutulilwa mawoku na wazewi wa shipinga
sha wantu yawamjimira Yesu **15** Guliholi weri toziya vitwatira
avi na lihengu lyaku ntambu lyaliyongereka su kila muntu
kawoni gagugatenda. **16** Guliloli weri gumweni pamuhera na
mafundu gaku. Gwendereyi kugatenda aga toziya pagutenda
hangu, hagulilopoziyi gumweni na walii yawakupakinira.

5 Nagumkalipira muntu mzewi, kumbiti kumgambiri
mpolimpoli gambira Tati gwaku. Muwatenderi wantemba
gambira walongu waku, **2** wadala wazewi guwagambiri
handa mawu gwaku, na wahinga gambira muhasha gwaku,
mumakaliru gaherepa. **3** Guwapanani ligoya wakenja
yawehera ntangiru yoseri. **4** Kumbiti mkenja yakaweriti na
wana ama wazukulu, womberi wafiruwa kwanja kulifunda
kutenda shawafiruwa yawamjimira Mlungu kwa kaya zyawu
weni na hangu wawatenderi maheri walera wawu na
wambuyi wawu gambira galii gawawatendiriti womberi
kwanja, toziya shitwatira ashi shiherepa palongolu pa Mlungu.
5 Mdala mkenja yakahera muntu gwa kumtanga nakaka,
kamtulira Mlungu litumbiru lyakuwi kusali na kumluwa Mlungu
kumtanga pashiru na paliwala. **6** Kumbiti mkenja yakasinda
kulilewelera muvitwatira vya kulinemeziya nentu ayu gambira
kahowa, tembera kangali mkomu. **7** Guwapanani viraa
Malagaliru aga, su wantu wamonga nawawawona watenda
gaherepa ndiri. **8** Kumbiti handa muntu kawalolera ndiri
walongu wakuwi, ndo walii wa ukaya kwakuwi, su muntu ayu
kayilema njimiru, na kadoda nentu kuliku muntu yakajimira
ndiri. **9** Nagumwongelera mkenja yoseri yakenifiki vinja
malongu sita nawamwingiziya muwalangwa ya wakenja.
Kayi kiweriti kayugwa mala yimu hera, **10** na kaweri na
zyuma ziherepa mumakaliru, yakawaleriti wana wakuwi
weri, yakawashemiriti wahenga ukaya kwakuwi, kawanaviyiti
magulu wantu wa Mlungu na kawatangiti wantu wana ntabiku
na yakalilaviyiti kutenda vitwatira viherepa vivuwa. **11** Kumbiti
naguwalembisiya wakenja wahinga toziya handa lumatamata
lwawu lwa nshimba paluwera livuwa na makakala kuliku
kulilaviya kwawu kwa Kristu, hawafiri wawayugi kayi, **12**
na hawawoneki wanalikosa kwa kuleka lipatanu lyawu lya
kwanja. **13** Wakenja gambira awa wanja kuwera waleri
pawayerayera numba na numba, shashidoda nentu ndo
shawanja kuwatakula wantu makondola, na kuliyingiziya
muvitwatira vya wantu wamonga, agawu pawalonga vitwatira
vyangali kufiriziwa kulonga. **14** Su nfira wakenja wahinga
wayugwi, wiwuli wana na kulolera weri numba zyawu su
wankondu wetu nawapata lupenyu vya kulonga vitwatira
vikondola kwa twenga. **15** Toziya wakenja wamonga waleka
njira ya Mlungu na kumgendera Shetani. **16** Kumbiti handa
mawu yoseri Mkristu kana walongu weni ndo wakenja
yawehera utanga nakaka, yomberi kafiruwa kuwatanga
toziya nakashilekera shipinga sha wantu yawamjimira
Yesu lihengu ali lya kuwatanga, su shipinga sha wantu
yawamjimira Yesu shiwaloleri walii yawawera wakenja
wahera utanga nakaka. **17** Wazewi wawalongoziya wantu
uweri wafiruwa wanki shibena mgongu nentu, ndo kwa walii
yawatenda lihengu kwa gangamala mukubwera na kufunda.
18 Toziya Malembu Mananagala ngalonga. “Nagumtawa
ng'ombi mlomu pakafikisiya mbunji,” Na kayi “Mtenda lihengu
kafiruwa kwanka shibena mgongu shakuwi.” **19** Nagujimira
kwanka mayangiru ga wazewi wawalongoziya mshipinga
sha wantu yawamjimira Yesu pawahera wakapitawu wawili
ama watatu. **20** Walii yawatenda vidoda guwabeliziyi paweru,
su wamonga wapati kutira. **21** Nukulagalira palongolu pa
Mlungu na pa Kristu Yesu na palongolu pa wantumintumi
wa kumpindi wasyagulwa, gugakoli malagaliru aga pota
kubagula. **22** Nagutenda kanongola kumtulira muntu mawoku
toziya ya lihengu lya kumtendera Mtuwa. Pagutenda hangu
haguweri pamuhera na vidoda vyakuwi. Gulituli muuherepa.
23 Nagulanda mashi hera, kumbiti gulandi divayi ndidini,
toziya ya mtima gwaku, toziya gulwala mala kwa mala. **24**
Vidoda vya wantu wamonga viwoneka pota kufifa, pamberi
pawawajega kuutoza, kumbiti vidoda vya wamonga vimanika
pawasoka mkutoza. **25** Ntambu iraa hayi, mafiliru gaherepa
gawoneka paweru, na ata galii yagawoneka ndiri paweru
gaweza ndiri kwendeleya kufifwa.

6 Wamanda woseri wafiruwa kuwagoya watuwa wawu,
su nakuwera na toziya ya wantu kulihigilanga litawu
lya Mlungu na kubeziya mafunda getu. **2** Wamanda weni
watuwa wawu ndo wantu yawamjimira Yesu nawawabeziya
toziya wawaholera womberi ndo walongu wayawu. Pambeli
pakuwi, wafiruwa kuwatendera viherepa nentu, Kumbiti
wafiruwa kuwatendera weri nentu, toziya awa wawapata
ulunda kulinginirana na lihengu lyawu ndo wajimira weni
wawafira. Gufiruwa kufunda na kubwera vitwatira avi.
3 Handa muntu yoseri yakafunda mafundu gamonga,
nayomberi kajimira ndiri visoweru vya nakaka vya Mtuwa
gwetu Yesu Kristu na mafundu mumakaliru ga kumfiriziya
Mlungu, **4** yomberi kamema malingisi na wala kashimana
ndiri shintu. Yomberi ndo yakafira likakatala na ndewu
kwa visoweru vyahera na haga gajega weya na ndewu
na umatu na mayigilangu na kupayirana, **5** na likakatala
lyangali kuwera na upereru wa wantu weni mahala gawu
gaperiti, weni wahera kayi unakaka. Ndo walii yawalihola
handa kutenda lihengu lya Mlungu ndo njira ya kulipatira
ulunda. **6** Kutenda ntambu yakafira Mlungu pamuhera na
kutosheka kwana mota nkulu. **7** Toziya tujega ndiri shintu
mupasipanu wala tuweza ndiri kuwuya na shintu. **8** Kumbiti
handa patuwera nashi shiboga na nguwu, tufiruwa tutosheki
navi. **9** Kumbiti walii yawafira kuwera walunda waguwira
mumajera na mgomiziwu, na mumatamata ya uzigizigi
yaujega kutenduwa guwakwega mukuguwa na uharabisiya.

10 Toziya kufira mpiya nentu ndo shanziru sha ukondola
woseri. Wantu wamonga wafiriti nentu kupata mpiya ata
wayerayera kutali na njimiru, na wayitenduziya myoyu yawu
kwa hinginika nkulu. 11 Kumbiti gwenga muntu gwa Mlungu,
gulikali kutali na vitwatira avi vya ukondola. Gutendi galii
yagakutenda gujimiriki kwa Mlungu na gakumfiriziya Mlungu
na ujimira na ufiru na uhepelera na unanaga. 12 Gutendi
ngangamalu kugakanka majeru muujimira gwakalipananiri
lifupu lya ukomu wa mashaka goseri lyagushemilitwi
shipindi pagujimiriti njimiru yaku palongolu pa wakapitawu
wavuwa. (aiōnios g166) 13 Nukulagalira kulongolu kwa Mlungu
yakavipananiti ukomu vintu vyoseri, na kulongolu kwa Kristu
Yesu yakalaviyiti ukapitawu wa unakaka kulongolu kwa
Pontiu Pilatu, 14 nukulagalira gugakoli malagaliru aga
pota likosa na kugajimira kwa kwaminika mpaka lishaka
Mtuwa gwetu Yesu Kristu pakalawira. 15 Kulawira kwakuwi
hakutendeki shipindi shashifaa shitulitwi na Mlungu mpetelwa
na yakawera mkolamlima gwa gweka, Mfalumi gwa wafalumi
na Mtuwa gwa watuwa. 16 Yomberi gweka yakuwi kalikala
mashaka goseri muulangala gweni kwahera muntu yakaweza
kugusegelera. Kwahera muntu yakamwoniti ama kwahera
muntu yakaweziti kumwona. Kwa yomberi liweri ligoya na
makakala gamashaka goseri! Yina haa. (aiōnios g166) 17
Guwalagaliri wantu yawawera walunda muvitwatira vya
makaliru ga vinu, nawalibinda ntumbiru lyawu muulunda
ya vintu vyakulitumbira ndiri. Kumbiti wamtumbiliri Mlungu
yakatupanana vintu vyoseri kwa uvuwa toziya tunemelerwi
navi. (aiōn g165) 18 Guwalagaliri watendi maheri, waweri
watenda mafiliru gaherepa gavuwa, naweri wakalamuka
na waweri kala kukolerana na wamonga ulunda wawu.
19 Kwa kutenda hangu hakuwatangi kupata ukomu wa
mashaka goseri handa vilii muntu hakalijojiniliri vintu vivuwa
havimtangi shipindi shashisoka. 20 Timotewu, gushikoleri
weri shirii shagupananitwi. Gulishapiri matakuziyanu ga
madoda na ukakatala wa shizyigizyigi wa shirii shawashema
wantu wamonga “Umana,” Kumbiti umana ndiri. 21 Toziya
wamonga wajimira wawera na umana wa mpayu, kulawirana
kwakuwi wahagamiziya njimiru. Nuwafilireni mwawoseri
maheri ga Mlungu. Maheri ga Mlungu gaweri pamuhera na
mwenga.

2 Timotewu

1 Neni Paulu, Mlungu kafiriti kuntenda ntumintumi gwa
Kristu Yesu su nuwubweri ukomu wa mashaka goseri
watulagiliritwi mukulikolerana pamuhera na Kristu Yesu. **2**
Nukulembera gwenga Timotewu yaguwera gambira mwana
gwangu yanukufira, nukufilira manemu na lusungu na ponga
kulawa kwa Mlungu Tati na Mtuwa gwetu Kristu Yesu. **3**
Mayagashii Mlungu mweni yanumtendera kwa nfiru iherepa
ntambu yawatenditi wazewi wangu, nonga mayagashii
kila panukuhola mukuluwa kwangu pashiru na paliwala.
4 Nugahola masozi gaku na nfira nentu kukulola, nweri
na nemeleru nentu. **5** Nuyihola njimiru yaku ya nakaka,
njimiru yayiweriti mubibi gwaku Loisi na mumawu gwaku
Euniki. Nana unakaka handa gwenga gwanayi vulaa. **6** Ndo
nukuholiziya gulitendi lifupu lyagupananitwi na Mlungu liweri
na makakala nentu lifupu ali lyagwankiti shipindi panukutuliriti
mawoku. **7** Toziya Rohu yatupananitwi na Mlungu yomberi
katutenda ndiri tuweri na lyoga, yakatutenda tuweri na
makakala na mafiliru na kulilewelera. **8** Su naguwona soni
kuwagambira wamonga visoweru vya Mtuwa gwetu, kayi
naguwona soni toziya ya neni yanwera mushibetubetu toziya
ya Mtuwa gwetu Kristu Yesu. Kumbiti gutendi pamuhera
na neni muntabika toziya ya Shisoweru Shiwagira, kwa
makakala gagupananitwi na Mlungu. **9** Yomberi katulopoziyiti
na kutushema tuweri wantu wakuwi mweni, toziya ndiri
ya matendo na mafiliru getu gaherepa, kumbiti toziya
ya nfiru yakuwi mweni na manemu gakuwi. Katupananiti
manemu aga kwa njira ya Kristu Yesu pamberi pa kunyawa
pasipanu. **(aiōnios g166)** **10** Kumbiti igubutulwa kwatwenga
vinu kwa kwiza kwakuwi Mlopoziya gwetu Kristu Yesu.
Yomberi kaagamaziya makakala ga kuhowa na kwa njira ya
Shisoweru Shiwagira na kuwulaviya ukomu wawehera na
kufuwa. **11** Nsyagulitwi neni nweri ntumintumi na mfunda
na kuwabwelera wantu Shisoweru Shiwagira, **12** na neni
ntabika toziya ya avi. Kumbiti nankali nahera soni nentu
toziya nummana ulii yanumjimiriti, kayi nana nakaka handa
yomberi hakashiloleri shirii shakanupiti, mpaka lishaka
lya upereru. **13** Gugakoleri weri mafundu galii ga nakaka
ganukufunditi na gusigali munjimiru ayi na aga ndo mafiliru
getu mukuwera pamuhera na Kristu Yesu. **14** Shitwatira
shirii shiherepa shagupananitwi gushikoleri kwa makakala
ga Rohu Mnanagala yakalikala mngati mwetu. **15** Ntambu
yaguvimana, wantu woseri wa lushi lwa Asiya wandeka,
pakati pawu kwana Figelu na Herimugeni. **16** Mtuwa
kawawoneri lusungu kaya ya Onesifori, toziya mala zivuwa
kanemeleziyiti mmoyu, kayi kawona ndiri soni toziya nweriti
mshibetubetu, **17** kumbiti shakapanu pakasokiti Rumi, kanjiti
kunsakula kwa kugangamala mpaka kamona. **18** Mtuwa
kamwoneri lusungu mulishaka lya upereru! Na gwenga
guvimana weri gavuwa gakantendiriti kulii Efesu.

2 Su gwenga mwana gwangu gugangamali muuheri
wa Mlungu watupanananwa kwa njira ya kuwera
pamuhera na Kristu Yesu. **2** Gutoli mafundu galii
gagupikaniriti panugabwera kulongolu kwa wakapitawu
wavuwa, guwapanani wantu wawajimirika, walii yawavimana
ntambu ya kuwafunda wamonga. **3** Gugangamali muntabiku
gambira shonta mjimirika gwa Kristu Yesu. **4** Shonta
pakawera mung'ondu kaliyingiziyi ndiri muvitwatira vya
mashaka goseri, katendi vitwatira vya ng'ondu su kamfiriziyi
mkulu gwa mashonta. **5** Viraa vilii muntu yoseri yakatuga
mbiru kaweza ndiri kukanka na kupananwa lifupu lya
kukanka handa pakajimira ndiri malagaliru ga madingu. **6**
Yakalima mweni katenditi lihengu likamala kafiruwa kaweri
gwa kwanja kwanka mabenu. **7** Guliholi aga gantakula, toziya
Mtuwa hakakupanani makakala gakuvimana kila shintu.
8 Gumholi Yesu Kristu yakazyukusiyitwi, yakaweriti gwa
lukolu lwa Dawudi, ntambu yashilonga Shisoweru Shiwagira
yanushibwera, **9** hangu ntabika na ntawalilwa minyololu
gambira mtenda makondola. Kumbiti Shisoweru sha
Mlungu shitawika ndiri minyololu. **10** Hangu nankuhepelera
muvitwatira vyoseri toziya ya wantu wawasagulitwi na
Mlungu, su womberi viraa wanki ulopoziya wawupananwa
kwa njira Kristu Yesu weni kajega ukwisa wa mashaka goseri.
(aiōnios g166) **11** Utakula awu wanakaka, “Handa tuhowiti
pamuhera na yomberi, Hatulikali viraa pamuhera nayomberi.
12 Patwendeleya kuhepelera, Hatukolimlima pamuhera na
yomberi viraa. Handa patumlema yomberi, Na yomberi
hakatulemi twenga. **13** Handa patusinda kuwera wajimirika,
Yomberi hakasigali mjimirika mashaka goseri, Toziya yomberi
hapeni kagalambuli galii gakalonga.” **14** Su guwaholiziyi
wantu waku vitwatira avi na kuwaberiziya kulongolu kwa
Mlungu waleki ndewu ya visoweru. Ukakatala awu utanga
ndiri, su ujega uhalibisiya mkulu kwa walii yawapikanira. **15**
Gugangamali kulilanguziya kuwera mjimirika palongolu pa
Mlungu gambira mtenda lihengu mweni yakawona ndiri soni
toziya ya lihengu lyakuwi mweni yakafunda weri shisoweru
sha nakaka. **16** Gulikali kutali na visoweru vyavimfiriziya ndiri
Mlungu na vya shizyigizyigi, toziya geni gongera kuwatenda
wantu waweri kutali na Mlungu. **17** Mafundu ga ntambu ayi
ndo handa lilonda lyalikula kanongola na kuliya nshimba.
Pakati pawu yawafunditi aga ndo Himenayu na Filetu.
18 Womberi wapotoka nentu na unakaka, wayihalibisiya

njimiru ya wantu wamonga mushashatiku pawalonga handa
uzyukisiya watuhepelera utendeka kala. 19 Kumbiti unakaka
wa Mlungu uweriti ungagamala gambira libuwi lya lyanjiru,
visoweru avi vilembwa panani pakuwi. “Mtuwa kawamana
walii yawaweriti wakuwi,” Na “Kila muntu yakalishema handa
yomberi ndo gwa Mtuwa na kaleki ukondola.” 20 Mngati
munumba nkulu, mwana mabakuli na vyombu vya kila
ntambu, vyamonga vya vinyawitwi kwa mabuhi ga mpiya na
zaabu vya kutendera mahengu ga gweka, vyamonga vyombu
vya mitera na vyombu vya ukaka vyakutendera mahengu
ga mashaka goseri. 21 Su handa muntu pakalipunga kwa
kulitula kutali na vitwatira vya ukondola woseri, hakaweri
handa shitenderu sha kutendera lihengu lya gweka toziya
kusyagulwa na kamfiriziya Mtuwa gwakuwi na kawera kala
kwa kila lihengu liherepa. 22 Gukali kutali na lumatamata lya
untemba, gufati yagamfiriziya Mlungu na njimiru na mafiliru
na ponga pamuhera na wantu woseri yawamluwa Mtuwa
kwa moyu gwaguherepa. 23 Gulikali kutali na makakatala
ga uzigizigi na ungali mahala, guvimana handa aga gajega
ndewu. 24 Su ntumintumi gwa Mtuwa nakalirewa. Kafiruwa
kaweri mnanaga kwa wantu woseri, na Mfunda kaherepa
na mhepelera. 25 Mweni ndo mnanaga pakawaberiziya
wasingani wakuwi, toziya Mlungu mekawapanani lupenyu
lya kuleka vidoda vyawu, na kuumana unakaka, 26 kwa njira
ayi kaweza kuvimana kulipota mumgomuziwu gwa mkondola
gwakawagomuziyiti na kutenda wagajimiri mafiliru gakuwi.

3 Guliholi handa, mumashaka ga upereru, hakuweri shipindi
sha kutabika. 2 Wantu hawaweri wankulifira weni na
wana lumatamata lwa mpiya na weni kulizyuma na weni
malingisi na yawahigiranga, yawawajimira ndiri walera wawu
na viraa virii wantu wakondola. 3 Hawalawili wantu yawahera
nfiru mumoyu mwawu na yawahera lusungu na wasonguziya
na yawalilewelera na yawakalipa na yawafira ndiri maheri, 4
hawaweri wagalambuka na yawalishera ndiri na wanamtiti na
yawafira kulifiriziya weni kuliku kumfira Mlungu. 5 Palongolu
pa wantu hawawoneki handa wantu yawamtira Mlungu,
kumbiti wagalema makakala gakuwi. Gulikali kutali na wantu
awa. 6 Wantu wamonga muwalii hawingiri numba zya wantu
nakuwazyanga wadala su wawapikiniri womberi. Wadala awa
ndo walii wazyigizyigi yawamemiti vidoda na kulonguziwa
na limatata lya kila ntambu. 7 Wadala awa weni wajera
nentu kulifunda kumbiti kwa ntambu yawawera wawezi
ndiri kugafikira malifa ga nakaka. 8 Wantu awa walema
unakaka gambira Yane na Yambire ntambu yawasinganiti na
Musa wantu awa mahala gawu gahalibisiwa na walemwa
toziya njimira yawu ya mpayu. 9 Kumbiti hapeni wadahi
kwendeleya nentu toziya ungalimahala wawu hauwoneki
kwa woseri. Gambira ntambu yaiweriti kwa ashina Yane na
Yambure. 10 Kumbiti gwenga gugamana mafundu gangu
na magenderanu gangu na mafiliru gangu mumakaliru
na ujimira waneni na uhepelera waneni ufira waneni na
ugangamala waneni, 11 ntabika na tabu yaneni. Guvimana
vitwatira vyoseri vyavilawiliti kulii Antiokiya na Ikoniu na
Listira. Ntabiku ayi yahepeleriti nentu na Mtuwa kanopoziyiti
mugoseri. 12 Na muntu yoseri yakafira kulikala makaliru
ga kumtira Mlungu, mukuwera pamuhera na Kristu Yesu,
hawamtabisiyi. 13 Kumbiti wantu wakondola na wadeta
hawongeleki muukondola nentu, pawawazyanga wamonga
na kuzyangwa na wamonga. 14 Kumbiti gwenga gulikolerani
muunakaka wa vitwatira virii vyagufunditi na kuvijimira
nakamu. Guwamana walii wawaweriti wafunda waku, 15 na
guliholi handa kwanjira uwana waku gugamana Malembu
Mananagala, geni gaweza kukupanana luhala lwalujega
ulopoziya kwa njira ya njimiru Mukristu Yesu. 16 Malembu
Mananagala goseri galembwa kwa ulongoziya wa Mlungu
na gaherepa mukufundira unakaka, kuberiziya na kuwabera
kutenda vikondola na kuwalonguziya wantu walikali makaliru
yagamfiriziya Mlungu. 17 Su, muntu yakamtendera Mlungu
kaweri na kila shintu shashifiruwa mukutenda lihengu lya
Mlungu kaweri kala nakamu kwa kutenda kila lihengu liheri.

4 Nukulagalira kulongolu kwa Mlungu na kulongolu kwa
Kristu Yesu yakawatoza wakomu na yawahowa na
hakizi kuwera mkukola mlima pakawera Mfalumi, 2
gwendereyi kushibwera Shisoweru sha Mlungu, guweri
kala mushipindi shiherepa ama mushipindi shiherepa
ndiri. Gukalipiri na guberiziyi na kuwatula moyu wantu
paguwafunda kwa uhepelera woseri. 3 Hashizi shipindi wantu
hawalemi kugapikanira mafundu ga nakaka, kumbiti hawafati
lumatamata lyawu weni pawalijojinira wafunda wavuwa
kwa kuwagambira vitwatira vilii hera vyeni makutu gawu
gawawa kufira kupikinira. 4 Hawalemi kuupikanira unakaka,
hawagalambukili tambu za upayira. 5 Kumbiti gwenga
gulililoleri weri muvitwatira vyoseri, guhepeleri muntabika na
gutendi lihengu lyaku lya kushibwera Shisoweru Shiwagira
na gumaliliri untumini waku. 6 Toziya shipindi sha neni
sha kuhowa shapakwegera na mwazi gwangu hagwitiki
gambira watambika wa Mlungu ntambu yawitilira shijungu
sha divayi kulongolu kwa Mlungu. 7 Nuyitula weri njimiru,
gambira muntu yakatenda weri mumbiru nuzimalira mbiru
zoseri. 8 Na vinu isigala hera kumpananwa lifupu lya
makaliru ga kumfiriziya Mlungu, lyeni ndo lifupu Mtuwa,
Mtoza gwa kumfiriziya Mlungu, hakampanani neni lishaka

lilii na neni hera ndiri, su na walii woseri wawahepelera
kwa hamu kulawa kwakuwi. **9** Gutendi kanongola kwiza
kwaneni pakwegera, **10** Dema kavifira vitwatira vya pasipanu,
kandeka na kagenda Tesaloniki. Kiresika kagenda Galatiya
na Titu kagenda Dalimatiya. **(aiōn g165)** **11** Luka gweka yakuwi
ndo yakawera panu pamuhera na neni. Gumtoli Mariku
gwizi nayu, toziya hakawezi kuntanga mulihengu lyangu. **12**
Numtuma Tukiku kulii Efesu. **13** Shipindi pagwiza gunjegeri
likoti lyangu lanulirekiti kwa Karipu kulii Trowa, vulaa gunjegeri
nentu vintola virii vyawanyawiti kwa lukuli. **14** Mhaku ulii
yawamshema Alekizanda kantendera makondola gavuwa,
Mtuwa hakampanani kulawirana na galii gakantendiriti. **15**
Mulililoleli weri na yomberi, toziya kasinga kwa makakala
visoweru vya twenga. **16** Shipindi sha kwanja pandaviyiti
ukapitawu wangu, kwahera muntu yakagolokiti kuntanga,
woseri wandekiti. Numuluwa Mlungu nakawawalangira
madoda kwa shitwatira ashi. **17** Kumbiti Mtuwa kantangiti,
kamupananiti makakala ga kushibwera Shisoweru Shiwagira
shoseri, su wantu yawawera ndiri Wayawudi wapati kupikinira.
Naneni nopoziwitwi mukuhowa gambira kulawa mumlomu
mwa simba. **18** Mtuwa hakandopoziyi kulawa muvitwatira
vyoseri vikondola, na kuntula weri mpaka muufalumi wakuwi
wa kumpindi. Kwa yomberi uweri ukwisa mashaka goseri.
Yina haa. **(aiōn g165)** **19** Gumlamusiyi Prisila na Akula,
pamuhera na kaya ya Onesifori. **20** Erastu kasigaliti Korintu
na numulekiti Tirofimu kulii Miletu toziya kaweriti mlweri. **21**
Gutendi kanongola kwiza pamberi pa shipindi sha mpepu.
Ebulu na Pudi na Linu na Klaudiya pamuhera na woseri
wajimira wa Kristu wankulamsiya. **22** Mtuwa kaweri pamuhera
na gwenga. Maheri ga Mlungu gaweri pamuhera na mwenga.

Titu

1 Neni Paulu, ntumintumi gwa Mlungu na ntumintumi
gwa Yesu Kristu. Neni nsyagulwa kuinyawa njimiru ya
wasyagulwa wa Mlungu na kuwalonguziya waumani unakaka
wa makaliru ga kumfiziya Mlungu, **2** lweni liyanjiru lwakuwi
ndo litumbiru lya kupata ukomu wa mashaka goseri. Mlungu
yakalonga ndiri mpayu, katugambiriti kala ukomu awu
pamberi pakwanjira kila shintu, **(aiōnios g166)** **3** na shipindi
shashifiriziwitwi pashisokiti kaulanguziya mushisoweru
shakuwi. Neni wanupiti shisoweru ashi nushibweri kulawirana
na Lilagaliru lya Mlungu, Mlopoziya gwetu. **4** Nukulembera
gwenga Titu, yaguwera gambira mwana gwangu gwa nakaka
munjimiru gwatutendaga pamuhera. Nukufilira uheri wa
Mlungu na ponga kwa Mlungu Tati, na Kristu Yesu Mlopoziya
gwetu. **5** Nukulekiti mushisiwa sha Kireti gutendi weri
vitwatira vya mafundu yagasigaliti, na kuwasyagula wazewi
walongoziya mushipinga sha yawamjimira Kristu mukila lushi.
Guliholi ganakulagaliriti, **6** mzewi mlongoziya gwa shipinga
sha wajimira wa Kristu kafiluwa kuwera muntu yakatakulwa
madoda ndiri, yakawera na mdala yumu hera, na wananguta
wakuwi wafiruwa kuwera wajimira wa Kristu nawawera
njuguluru na yawapikana ndiri. **7** Toziya mzewi mlongoziya
gwa shipinga sha wajimira wa Yesu yakalolera vitwatira vya
wantu ndo mgolokera gwa lihengu lya Mlungu, kafiruwa
kuwera muntu yakatakulwa madoda ndiri na wamonga.
Yakahera shikwimba na maya gapakwegera na mlowera
na mndewu ama muntu yakalipanana ulunda kwa njira
ya soni. **8** Kafiluwa kaweri muntu yakawashemera wantu
na yakafira maheri na yakatenda yagamfiriziya Mlungu na
katendi vitwatira ntambu yaifiruwa na kaweri mnanagala na
yakalilewelera. **9** Kafiluwa kakoli uweri shisoweru shirii sha
ujimirika gambira ntambu yagufunda. Su kawezi kuwapanana
moyu wamonga kwa mafundu ga nakaka. Na kugalaviya
paweru madoda ga walii yawasinga mafundu aga. **10** Toziya,
kwana wantu wavuwa, hasa walii wawalawiti kulawa munjira
ya Shiyawudi ya kumfata Mlungu na yawatakula visoweru
vya vyahera mana na wawalema walongoziya wawu na
wawazyanga wamonga kwa uzigizigi wawu. **11** Kwa ntambu
yoseri ilii mpaka kuvinyamaziya visoweru vyawu, toziya
wavuluvutira kaya yoseri kwa kufunda vitwatira vyawafiruwa
ndiri kufunda, watenda hangu kwa nfiru idoda ya kulipanana
ulunda wa mpiya. **12** Ata yumu gwa wambuyi wawu,
nayomberi viraa ndo Mkreti, kalongiti, “Wakureti watakulaga
upayira mashaka goseri, ndo gambira wang'ongolu wadoda,
walwaliya na waleri!” **13** Na yomberi kapitawuliti nakaka. Su
kwa hangu gufiliziwa guwakalipili nentu, su waweri na njimiru
ya nakaka. **14** Nawaendereya kuzikolera ntambu hera zya
Shiyawudi na malagaliru ga wantu yagalawira kwa wantu
yawaulemiti unakaka. **15** Kila shintu ndo shinanaga kwa wantu
wananaga, kumbiti kwahera shoseri shashiwera unanaga
kwa walii yawadodoziyitwi na yawajimira ndiri, toziya mahala
gawu na uwezu wawu wa kusyagula maheri ama madoda
gahalibisiwa. **16** Wantu gambira awa walitumba handa
wamumana Mlungu, kumbiti kwa matendu gawu wamlema.
Ndo wantu wa ngalaliru nentu na wantu wawapikanila ndiri,
wafaa ndiri kutenda shitwatira shoseri shiherepa.

2 Kumbiti gwenga gufiruwa kubwera vitwatira vya vilinganira
na mafundu ga nakaka. **2** Guwagambiri wazewi wapalu
waweri na ulewelera, waweri na luhala na wagoya,
yawagolokiti munjimiru yawu, muufiru na uhepelera. **3**
Vilaa vilii guwagambiri wadala wazewi watendi vitwatira vya
vimfiriziya Mlungu. Wafiruwa ndiri kuwera wasonguziya,
nawawera walowera, kumbiti wafiruwa wafundi vitwatira
viheri. **4** Kwa njira ayi hawawezi kuwafunda washina mawu
wahinga kuwafira wapalu wawu na wananguta wawu, **5**
waweriti na ulewelera na makaliru mananagala, yawalolera
weri vitwatira vya numba zyawu, na yawawapikanira wapalu
wawu, su shisoweru sha Mlungu nawashigilanga. **6** Vilaa
vilii, guwagambiri wantemba wafiruwi walileweleri. **7** Na
gwenga gufiruwa kuwera mfanu gwa matendu maheri, kayi
gugakoleri na gugajimili galii gagufunda. **8** Visoweru vyaku
viweri vya nakaka naviwera na vidoda vyoseri, su wangondu
waku waweri na soni pawapata ndiri shoseri shidoda sha
kutakula kwa twenga. **9** Guwagambiri wamanda wafiruwa
kuwapikinira watuwa wawu na kuwaherepeziya muvitwatira
vyoseri. Nawawalikakatala nawu, **10** ama kwiwa vintu vyawu.
Kumbiti wafiruwa kulangaziya handa womberi ndo waheri
na waminika mashaka goseri, kwa mafiliru gawu goseri, su
wagapatili zyumi iherepa mafundu ga Mlungu Mlopoziya
gwetu. **11** Toziya maheri ga Mlungu gagubutulwa su gajegi
ulopoziya kwa wantu woseri. **12** Maheri ga Mlungu gatufunda
kuleka ukondola woseri na matamata zya pasipanu, tuweri
na kulilewelera, tulikali makaliru yagafiruwa na kutenda galii
yagamfiriziya Mlungu pasipanu vinu, **(aiōn g165)** **13** patuwera
twankuhepera lishaka liii lya tekelera lya litumbiru, shipindi
pashilawira ukwisa wa Mlungu Mkulu na Mlopoziya gwetu
Yesu Kristu. **14** Yomberi kalilaviya mweni kwajili ya twenga
su katukomboli kulawa muudoda woseri na kututenda tuweri
wantu waherepa yawawera wakuwi mweni, wantu yawawera
na lumata lwa kutenda maheri. **15** Su, gufundi wantu vitwatira
avi na guutenderi uwezu waku woseri paguwatula moyu

na kuwaberiziya wantu waku yawakupikanira. Muntu yoseri
nakakubeziya.

3 Kuwaholuziya wantu walinanagaziyi palongolu pa
wakolamlima na wakulu, wafiriziwa kuwajimira na kuwera
kala kwa kutenda kila shitwatira shiheri. **2** Guwagambiri
nawamwigilanga muntu yoseri, kumbiti walikali kwa ponga na
mapikaniranu, mashaka goseri waweri wananaga kwa kila
muntu. **3** Toziya shipindi shimu, twenga tuweriti wazyigizyigi,
na wawapikinira ndiri na watupotoziyitwi. Tuweriti wamanda
wa lumamata na kufira viherepa vya kila ntambu. Tulikaliti
makaliru ga ukondola na weya, wantu watukalaliriti na
twenga tulikalalirana twaweni gweka. **4** Kumbiti shipindi
maheri na ufiru wa Mlungu, Mlopoziya gwetu pavigubutulitwi,
5 katulopoziyiti twenga, toziya ndiri ya vitwatira vyetu viheri
vyatutenditi, kumbiti toziya ya lusungu lwakuwi, kwa njira
ya Rohu Mnanagala katutenda twiwuki mala ya pili na
kutupanana ukomu wa syayi kwa kutugulula kwa mashi.
6 Mlungu katupanana Rohu Mnanagala kwa uvuwa kwa
njira ya Yesu Kristu, Mlopoziya gwetu, **7** su kwa maheri
gakuwi tupati kujimirwa kuwera waheri palongolu Mlungu na
kuuwanka ukomu wa mashaka goseri yatuutumbira. **(aiōnios
g166)** **8** Shisoweru ashi sha nakaka. Nfira gwenga guvihimiziyi
vitwatira avi, su walii yawamjimira Mlungu waweri na lumata
lwa kutenda viheri, su vitwatira viherepa na vya kuwatanga
wantu. **9** Kumbiti gulikali kutali na ukakatala wa shizyigizyigi,
na ndewu na malongeranu kuusu malagaliru ga Musa na
kuvimana matawu ga wambuyi. Vitwatila avi vyahera mota
yoseri na ndo vya hera. **10** Gulikali patali na muntu yakajega
malekaniru gumpanani likalapiru lya kwanja na ya pili,
shakapanu gumleki. **11** Guvimana handa muntu gambira ayu
kaileka njira ya unakaka, na vidoda vyakuwi vimlanguziya
kuwera kakosa. **12** Shipindi panumtuma Alitema ama Tukiku
kwa gwenga, gutendi ntambu yaguweza kwiza kundola kuisi
ya Nikopoli, toziya nfira kulikala kulii shipindi sha mpepu. **13**
Gukamali kumtanga muntu gwa malagaliru Zeno na Apolu
su wawezi kwanja miyanja yawu, na guloli handa wana
kila shintu shawafira. **14** Wantu wetu wafiruwa walifundi
kulilaviya weni mukutenda vitwatira viherepa, su wawezi
kupata mafiliru gawu ga mashaka goseri na walikali makaliru
gagehera utanga. **15** Wantu woseri yawawera pamuhera na
neni wakulamsiya. Guwalamsiyi wajimira wayetu yawatufira
mukujimira. Maheri ga Mlungu gaweri pamuhera na mwenga.

Filimoni

1 Neni Paulu, mtatilwa toziya ya Kristu Yesu, nwera
pamuhera na Timotewu mlongu muyetu. Tukulembera
gwenga Filimoni mtenda lihengu myetu yatukufira, 2 na
dada Afiya na Arikipu shonta myetu na Shipinga sha
wantu yawamjimira Yesu shawaliwona ukaya kwaku. 3
Tuwafilireni manemu na ponga ya Mlungu Tati gwetu, na
kwa Mtuwa Yesu Kristu. 4 Nonga mayagashii Mlungu
shipindi shoseri panukuluwira Filimoni, 5 toziya mpikanira
ntambu yagumjimira Mtuwa Yesu na ntambu yaguwafira
wantu woseri wa Mlungu. 6 Numuluwa Mlungu kakupanani
likakala kuwagambira wantu wamonga njimiru yaku su
guvimani goseri maheri gatuwera naga kwa kulikolerana
pamuhera na Kristu. 7 Ufiru waku unjegera nemeleru
nkulu na kuntula moyu toziya gwenga guyinemeziya myoyu
ya wantu wa Mlungu. 8 Su, neni mlongu gwaku kwa
kulikolerana pamuhera na Kristu, handa hangu weza kuwera
na ugangamala kukugambira ntambu yagufiruwa kutenda, 9
kumbiti toziya ya mafiliru, nukuluwa hera. Neni Paulu nwera
mzewi vinu na mtatirwa toziya ya kumtendera Yesu Kristu,
10 nukuluwa kwajili ya Onesimu, yakawera gambira mwana
gwangu yakamjimira Kristu, nweriti tati gwakuwi gwa shirohu
neni panweriti kushibetubetu. 11 Makashu Onesmu kaweriti
shintu ndiri, Kumbiti vinu kawera muntu gwa utanga kwa neni
na gwenga vulaa. 12 Vinu numtuma kwagwenga, yomberi
ndo moyu gwangu. 13 Menfiriti kalikali na neni su kantangi
lihengu panu kwajili ya mwenga shipindi ashi neni shawera
mushibetubetu toziya ya Shisoweru Shiwagira. 14 Nfira ndiri
kutenda shoseri pota na gwenga kujimira, su utanga woseri
yamgenda kumpanana yomberi, uweri wa kufira maweni. 15
Pamonga Onesmu kawukiti kwa gwenga kwa katepu hera,
su kawuyi kayi kwagwenga mashaka goseri. (aiōnios g166) 16
Na vinu yomberi mmanda ndiri kayi, kumbiti kawera kuliku
mmanda, yomberi ndo mlongu gwetu. Yatumfira. Kaweri
muntu gwa utanga kwaneni na hakaweri muntu gwa utanga
nentu kwagwenga, pakawonikana handa ndo muntu muyetu
na mlongu Mumtuwa. 17 Handa yaguwona neni kuwera
mlongu gwaku su gumwanki Onesmu ntambu yagunangiti
neni. 18 Handa kakukosera shintu, ama kawera na uwanda
kwa gwenga, su neni hanumlipiri. 19 Neni Paulu nemba
namweni kwa liwoku lyangu, hanukulipi. Handa hangu
gwenga paguwera na uwanda wa ukomu waku kwaneni. 20
Mlongu gwangu gutendi hangu kwa kuntanga neni toziya
ya litawu lya Mtuwa, handa mlongu gwangu kwa kuwera
pamuhera na Kristu, gugufiliziyi moyu gwangu. 21 Neni
nwera na unakaka kuwera nembiti aga, hagutendi nentu ya
ganukugambira. 22 Pamuhera na aga, muntandiri shumba
sha kugonja toziya Mlungu pakankula ganduwa na neni
hanuwatyangiri. 23 Epafura, mtatirwa muyangu toziya ya
kumtendera Kristu Yesu, kankukulamsiya. 24 Na ashina
Mariku na Alisitariku na Dema na Luka na awa watenda
lihengu wayangu, viraa vilii wankukulamusiya. 25 Manemu
ga Mtuwa gwetu Yesu Kristu gaweri pamuhera namwenga.

Waebulaniya

1 Makashu Mlungu katakuliti na wambuyi wetu mala zivuwa
kwa ntambu zivuwa kwa njira ya wambuyi wakuwi, **2**
kumbiti mashaka aga ga upeleru, kankutakula na twenga
kwa njira ya Mwana gwakuwi ndomweni yakamusyagula
kaweri mhala gwa vintu vyoseri, na kwa njira yakuwi Mlungu
kanyawiti pasipanu. **(aiōn g165)** **3** Yomberi ndo mng'ereng'eta
gwa ukwisa wa Mlungu, na kalifana nakamu ntambu ya
Mlungu mweni, yakavitanga vintu vyoseri kwa shisoweru
shakuwi shana makakala. Pakawapunga kala wantu vidoda
vyawu, kalikala kumpindi uwega wa kumliwu wa Mlungu
mkulu. **4** Mwana katenditwi mkulu kuliku wantumintumi wa
kumpindi, kapananitwi litawu likulu nentu kuliku womberi.
5 Mana Mlungu kamgambiriti ndiri nakamu ata yumu gwa
ntumintumi gwa kumpindi, "Gwenga gwa Mwana gwangu,
neni leru nwera Tati gwaku." Hakeni takuli visoweru avi
kwa ntumintumi gwa kumpindi yoseri "Neni hanweri Tati
gwakuwi, Na yomberi hakaweri Mwana gwangu." **6** Kumbiti
pakamujega pasipanu Mwana gwakuwi, mwiwuku gwa
kwanja, Mlungu kalonga, "Wantumintumi wa kumpindi woseri
wa Mlungu wamguwiri." **7** Kumbiti kwa wantumintumi wa
kumpindi, kalonga, "Mlungu kawatenda wantumintumi wa
kumpindi waweri gambira liyega, Na wantumintumi wakuwi
kawatenda kuwera gambira mpamba zya motu." **8** Kumbiti
kuusu Mwana, Mlungu kalongiti, "Ufalumi waku gwee
Mlungu, ulikali mashaka goseri! Na luhonga lwa ukolamlima
lwalumfiriziya Mlungu haluweri luhonga lwa Ufalumi waku."
(aiōn g165) **9** "Gwenga gufira kumfiriziya Mlungu na gulema
makondola. Ndo toziya Mlungu, Mlungu gwaku, kakusyagula
gwenga, Na kukuswaga lipaki, lipaki lya nemeru nkulu kuliku
wayagu." **10** Kayi, "Mtuwa gwenga, gutuliti liyanjiru lya
pasipanu pakwanja, Mpindi vulaa ndo lihengu lya mawoku
gaku. **11** Azi haziperi kumbiti gwenga hagusigali mashaka
goseri, Zoseri hazisakali gambira nguwu. **12** Haguzipindipindi
gambira likoti, Na zyeni hazisakali gambira nguwu ntambu
yazisakala, Kumbiti gwenga ndo ulaa uliya mashaka goseri,
Na mivinja yaku yahera upeleru." **13** Mlungu kamgambiriti
ndiri nakamu ata yumu gwa ntumintumi gwakuwi gwa
kumpindi, "Gulikali uwega wangu wa kumliwu Mpaka nuwatuli
wang'ondu waku pasi pamagulu gaku." **14** Wantumintumi wa
kumpindi ndo washina gaa? Ndo rohu yazimtendera Mlungu
na yazilagaliritwi kuwatanga walii hawanki ulopoziya.

2 Hangu tuvikoleri weri nentu visoweru vyoseri vyatupikiniriti,
natwiza kukosa gatupikiniriti. **2** Ujumbi Mlungu yakaulaviyiti
kupitira wantumintumi wa kumpindi ulanguziwitwi kuwera
nakaka, na muntu yoseri ulii yakaugendera ndiri ama
yakaujimiriti ndiri, katozwiti ntambu yayifiruwa. **3** Su
twenga hatuponi hashi handa tuwushera ndiri ulopoziya
mkulu wantambu ayi? Pakwanja mweni Mtuwa kawubweriti
ulopoziya awu na walii yawampikaniriti watugambiriti handa
ndo wa nakaka. **4** Mlungu viraa kongeriti ukapitawu wakuwi
kwa kutenda kila ntambu ya mauzauza na makangashu, na
kwa kuwapanana wantu mafupu ga Rohu Mnanagala ntambu
yakafiriti mweni. **5** Mlungu kawatuliti ndiri wantumintumi
wa kumpindi kupakolamlima pasipanu papiza, pasipanu
patuyowelera visoweru vyakuwi. **6** Kayi itakulwa pahala tunga
Mumalembu Mananagala, "Muntu ndo gaa, ata gumholi,
mwana gwa muntu ndo gaa ata gumsheri?" **7** "Gumsulusiyiti
kwa katepu kaweri mdidini kuliku wantumintumi wa kumpindi,
gumvalasiya lijenjeri lya ukwisa na ligoya. **8** Gutula kila
shintu pasi pamagulu gakuwi." Kwa kuvitula vintu vyoseri
pasi pa ukolamlima wa muntu, Mlungu kalekiti ndiri ata shintu
shimu. Kumbiti vinu hatweniviwoni vintu vyoseri kuwera pasi
pakuwi. **9** Kumbiti tumuwona Yesu ulii yakatenditwi kwa
katepu hera kaweri pasi kuliku wantumintumi wa kumpindi,
su kwa maheri ga Mlungu kahowi kwajili ya woseri. Toziya
ya ntabiku yakuwi na kuhowa kwakuwi, vinu tumuwona
kavalisiwa lijenjeri ya ukwisa na ligoya. **10** Iweriti iherepa
nentu, Mlungu ndomweni vintu vyoseri vinyawitwi toziya
yakuwi na kupitira yomberi, kamtenditi Yesu kaweri mkamilika
nakamu kwa njira ya kutabika, su kawajegi wana wavuwa
wawutendi pamuhera nayomberi ukwisa wakuwi, toziya Yesu
ndo yakawalongoziya muulopoziya. **11** Toziya ulii yakapunga
na walii yawapungwa, woseri wa tati yumu. Su Yesu
kawona ndiri soni kuwashema walongu wakuwi. **12** Ntambu
yakatakula, "Gwee Mlungu, hanuwagambiri walongu wangu
gagutenditi, Hanukwimbiri nyimbu zya zyumi mulijojiniru
lyawu." **13** Katakula kayi, "Hanumtuliri Mlungu litumbiru
lyangu." Na kayi, "Neni napanu pamuhera na wana Mlungu
kampananiti." **14** Su toziya wana walii wananshimba na
mwazi, Yesu viraa kaweriti kana nshimba na mwazi gambira
womberi. Kaweriti hangu, su kwa njira ya kuhowa kwakuwi,
kamkanki Shetani yakana makakala ga kuhowa, **15** na hangu
kawalekiziyi walii yawaweriti wamanda mumakaliru gawu
goseri, toziya ya lyoga lyawu lya kuhowa. **16** Toziya tuvimana
handa yomberi kiziti ndiri kuwatanga wantumintumi wa
kumpindi kumbiti kiziti kuwatanga mwiwuku gwa Aburahamu.
17 Hangu kafiruwitwi kaweri gambira walongu wakuwi mukila
ntambu, su kaweri Mtambika Mkulu gwawu yakana lusungu
na mjimilika mukumtendera lihengu Mlungu, su kalaviyi
litambiku lya kuwusiya vidoda vya wantu. **18** Toziya mweni

kajeritwi kwa ntabiku yakapatiti su kadaha kuwatanga walii yawajerwa.

3 Su walongu wangu, wantu wa Mlungu yamushemitwi na Mlungu, mumuholi Yesu yakatumitwi na Mlungu kuwera Ntumintumi na Mtambika Mkulu gwa njimiru yeni yatutakula. **2** Yomberi kaweriti mjimirika kwa Mlungu yakamsyaguliti kutenda lihengu lyakuwi gambira Musa ntambu yakaweriti mjimirika kuwatendera wantu woseri wa Israeli, yawashemitwi numba ya Mlungu. **3** Kumbiti Yesu kafiruwa kupananwa ukulu nentu kuliku Musa mana mnyawa numba wampanana ligoya nentu kuliku numba yeni. **4** Kila numba wayinyawa na muntu tunga, kumbiti Mlungu ndo mnyawa gwa vintu vyoseri. **5** Musa kaweriti mjimirika mnumba yoseri ya Mlungu handa ntumintumi, na kalaviyiti ukapitawu wa vitwatira Mlungu hakavitakuli shakapanu. **6** Kumbiti Kristu ndo mjimirika gambira mwana munumba ya Mlungu, twaweni twenga ndo numba yakuwi, handa patulikolerana na ugangamala na kulitumbira vitwatira vyatulitumbira. **7** Su ntambu Rohu Mnanagala yakalongiti Mumalembu, “Leru handa pampikanira liziwu lya Mlungu, **8** namtenda myoyu yenu kuwera ikamala mumsindu ntambu yaiwera mushipindi sha majeru kushiwala, **9** Aku wazewi wenu wanjeriti, tembera wagawoniti matendu gangu **10** kwa vinja milongu msheshi. Su nushikalaliriti shiyiwuku shawu, na nongiti, kila shipindi maholu gawu gagalambuka, ‘Na wazimaniti ndiri njira zyangu.’ **11** Su nkalaliti, nulirapiti, ‘Hapeni wingiri nakamu pahala paneni pa kwoyera.’” **12** Su walongu mulikali weri nakiza yoseri pakati penu yakawera na moyu gudoda na yakajimira ndiri ata kulisega na Mlungu yakawera mkomu. **13** Kumbiti pamwendereya kushipikinira shisoweru “Leru” pashisomwa Mumalembu Mananagala, mulipanani moyu kila lishaka. Su nakawera yumu gwenu yakatendwa moyu gwakuwi kuwera gukamala kwa kupayirwa na vidoda. **14** Mana twenga twankulikolerana pamuhera mngati mwa Kristu payiwera twankutenda kwa nakaka mpaka upeleru kwa litumbiru lyatuweriti nalu pakwanja. **15** Malembu galonga hangu, “Leru handa pamupikanira liziwu lya Mlungu, namuwera wakakatala gambira, shipindi shilii sha msindu.” **16** Ashina gaa yawapikaniriti liziwu lya Mlungu kumbiti pamuhera na hangu waweriti na msindu? Ndo woseri walii yawalongoziwitwi na Musa kulawa Misri. **17** Mlungu kawakalaliriti ashina gaa kwa vinja milongu msheshi? Kawakalaliriti walii yawatenditi vidoda, mawuti gawu ganangika kulii kushiwala. **18** Mlungu pakalirapiti kuwera hapeni wingiri pahala pangu pa kwoyera, kaweriti kankuwatakulira ashina gaa? Kaweriti kankuwatakulira walii yawamtendiriti msindu. **19** Su tuwona handa wingira ndiri aku toziya walemiti kujimira.

4 Su lagilu lilii lwa kwingira pahala pakuwi pa kwoyera lyankali, tulikali weri nakawera muntu yoseri yakasinda kwingira mukwoyera aku. **2** Toziya Shisoweru Shiwagira shibwerwa kwa twenga ntambu yashibweritwi kwa wantu walii wagona, kumbiti ujumbi yawawupikaniriti uwapananiti ndiri mota yoseri toziya woseri yawawupikaniriti, wawuwankiti ndiri kwa njimiru. **3** Twenga yatujimira kwingira kwoyera aku kwakalagiliti Mlungu. Ntambu yakalagiliti Mlungu, “Nkalariti nulirapa, ‘Hapeni wingiri pahala paneni pakwoyera.’” Mlungu katakuliti aga ata handa lihengu lyakuwi lya kunyawa pasipanu lipeliti. **4** Toziya pahala tunga, Malembu Mananagala gatakulila lishaka lya saba handa, “Mlungu kalekiti mahengu gakuwi goseri, kwoyeriti mulishaka lya saba.” **5** Na panu shitwatira ashi shitakulwa kayi, “Hapeni wingiri pahala pangu pa kwoyera.” **6** Ayi ilanguziya kuwera lagila lya kwingira mukwoyera lyankali, toziya walii yawashipikaniriti Shisoweru Shiwagira pakwanja wajimiriti ndiri na wasinditi kwingira. **7** Mlungu katuliti lishaka limonga kayi, lyalishemwa “Leru,” Kalonga shakapanu kwa njira ya Dawudi, visoweru vyawalembiti kala, “Leru handa pampikanira liziwu lya Mlungu, namuwera wakakatala.” **8** Handa Yoshuwa mekawapanani wantu awa mwoyeru, su Mlungu mekatakuliri ndiri lishaka limonga. **9** Su hangu kwankali kwoyera kwa wantu wa Mlungu gambira Mlungu ntambu yakwoyeriti lishaka lya saba. **10** Toziya ulii yakingira pahala pa kwoyera pa Mlungu hakaleki lihengu lyakuwi gambira Mlungu viraa ntambu yakalekiti mulihengu lyakuwi na kwoyeriti lishaka lya saba. **11** Su tukamali kwingira mukwoyera amu, su nakawera muntu yoseri pakati petu yakaguwa kwa kulema kumpikinira Mlungu ntambu yawatenditi womberi. **12** Shisoweru sha Mlungu shiwera na ukomu shiwera na likakala, shana ukola gambira upanga yawukola uwega zoseri mbili. Shipena mpaka mngati mumoyu na rohu, gambira upanga yawukola yawuhanja nakamu mpaka mngati mwa viungiru na ufomboru. Visoweru avi vigubutula nfiru na maholu ga rohu zya wantu. **13** Kwahera shiwumbi shoseri shashififikiti kulongolu kwa Mlungu, vyoseri vitulwa paweru kulongolu kwa masu gakuwi, kwakuwi hatutakuli visoweru vyetu vyoseri. **14** Su tuwera na Mtambika Mkulu yakingiriti mpaka kumpindi kwa Mlungu, ndo Yesu Mwana gwa Mlungu, tugakoli nentu gatulonga. **15** Mtambika Mkulu gwetu ayu katuwonera lusungu kwa legulegu yatwenga, toziya yomberi kajeritwi ntambu yatujerwa kumbiti katenditi ndiri vidoda. **16** Su tuweri pakwegera pa shibanta

sha ufalumi sha maheri ga Mlungu pota lyoga, twanki
lusungu na manemu ga kututanga shipindi sha mafiliru.

5 Kila mtambika mkulu kasyagulitwi pakati pa wantu,
katulwa kugolokera lihengu lya kutendera vitwatira vya
Mlungu toziya ya wantu, kulaviya mafupu na tambiku toziya ya
vidoda. **2** Toziya mweni kawera legulegu muvitwatira, kaweza
kuwatendera kwa lusungu walii yawamana ndiri shintu na
yawatenda vidoda. **3** Toziya mweni kaweriti legulegu kalaviya
tambiku kwa ajili ya vidoda vyakuwi ntambu yakalaviya
tambiku kwa ajili ya wantu wamonga. **4** Kwahera muntu
yakaweza kulipanana ligoya kaweri mtambika mkulu, kila
mtambika mkulu kasyagulwa na Mlungu ntambu yakaweriti
Aruni. **5** Ntambu iraa ayi na Kristu Mlopoziya kalitolera
mweni ndiri ligoya lya kuwera Mtambika Mkulu, kumbiti
Mlungu kamsyagula na kumgambira. “Gwenga gwa Mwana
gwangu, neni leru nwera Tati gwaku.” **6** Katakuliti viraa
pahala pamonga, “Gwenga gwa mtambika gwa mashaka
goseri, handa utambika wa Melikizedeki.” **(aiōn g165)** **7**
Yesu pakaweriti kankulikala pasipanu, kwa kulila kukulu na
masozi, kaluwiti na kulonga shondi kwa Mlungu kaweriti na
uwezu wa kumlopoziya mukuhowa na yomberi kamupikiniriti
toziya kaweriti kankumpikinira. **8** Tembera kaweriti Mwana
gwa Mlungu, kalifunditi kujimira kwa njira yakutabika. **9** Na
pakasokiti muupeleru wa galii yakalagaliritwi, kawera shanjiru
sha ulopoziya wa mashaka goseri kwa woseri yawamjimira.
(aiōnios g166) **10** Na Mlungu kalonga handa, “Gwenga ndo
mtambika mkulu gambira utambika wa Melikizedeki.” **11**
Twana gavuwa ga kutakula ga vitwatira avi, kumbiti vikamala
kuwalongolera, toziya mwenga muwera waleri kuvimana. **12**
Kwa shipindi ashi mwenga mfiruwa kuwera kala wafunda,
kumbiti mwankufiruwa muweri na muntu gwa kuwafunda kayi
mafundu ga kwanja ga visoweru vya Mlungu, mgalambuka
kayi kuwera wantu wa kukonkaziwa maweri pa shiboga
shikamala. **13** Kila yakafiruwa kulanda maweri ndo kankali
mwananguta, kavimana ndiri mafundu gagamfiriziya Mlungu
ndo shishi. **14** Kumbiti shiboga shikamala ndo sha wantu
wakulu, yawalifunditi kwa vitendu kuvimana madoda na
maheri.

6 Su natulikala mumafundu galii ga kwanja ga ujumbi
wa Kristu. Tugendi kulongolu kwa galii gagakamala,
na tuleki kwendeleya kuwafunda hera kwa shishi mfiruwa
kuleka vidoda na kuwera na njimiru kwa Mlungu, **2**
na kwendeleya mumafunda ga ubatizu na ga kutulirwa
mawoku na ga uzyukisiwu wa yawahowiti na ga utoza
wa mashaka goseri. **(aiōnios g166)** **3** Hatugendi kulongolu
kwa galii yagakamala, Mlungu pakafira. **4** Toziya ikamala
nentu kuwawuziya wantu yawamgalambukiti Mlungu waleki
vidoda vyawatenditi, wantu weni kwanja unanaka wa Mlungu
ugubutulitwi kwawomberi, na wawankiti lifupu lya kumpindi,
na wawanka Rohu Mnanagala, **5** na kupananwa uherepa wa
Shisoweru sha Mlungu na likakala lya shipindi shashiza, **(aiōn
g165)** **6** na shakapanu wantu awa pawasindu, vikamala toziya
womberi handa wankumpingika kayi Yesu kwa kutenduwa
kwawu weni na kumwigilanga paweru. **7** Lirambu litekelerwa
na Mlungu, lyalitowelwa vula kayi na kayi na kumeriziya
vimeru vyoseri vya kujega mota kwa yakalima. **8** Kumbiti
lirambu palimera mitera ya misontu na migugu, lyahera
lihengu toziya liwera pakwegera kupangirwa na Mlungu,
upeleru wakuwi halilunguziyi motu. **9** Walongu wetu tutakula
ntambu ayi, kumbiti tuwera na unakaka wa kulonga mtenda
weri, vitwatira vilii viheri nentu vyavitendwa na wantu
yawalopoziwa. **10** Mlungu kana unakaka, mweni hapeni
kalyaluwi lihengu lyamtenditi ama ufiru yamulanguziyiti toziya
yakuwi muutenderu yamuwapananiti na yamuwapanana vinu
wantu wakuwi. **11** Shatufira twenga ndo ashi kila yumu gwenu
kalanguziyi gangamala iraa ayi, vitwatira vilii vyamulitumbira
mpaka upeleru. **12** Su namuwera wapweri, kumbiti mtendi
gambira womberi walii kupitira njimiru na kuhepelera kwa
njira ayi wanka galii Mlungu gakalagiliti kuwapanana. **13**
Mlungu pakamulagila shakafira kumutendera Aburahamu,
kalirapiti kwa litawu lyakuwi mweni toziya kwahera mkulu
kuliku Mlungu, mweni ayu mekawezi kulirapa. **14** Mlungu
katakuliti, “Nakaka hanukupeteri na nakaka hanukupanani
gwenga viyiwuku vivuwa.” **15** Su Aburahamu kaheperiti
kwa uhepera na hangu kanka shilii shakalagiliti Mlungu
kuwera hakampanani. **16** Wantu pawalirapa, walirapa kwa
yakawera mkulu kuliku weni, na kulirapira kulanguziya
unakaka kumalira usinganu woseri. **17** Vulaa vilii Mlungu
pakafira kuwalanguziya wahala wakuwi hapeni kagalambuli
lagila lyakuwi, kankulanguziya ali kwa lirapu. **18** Kwana vintu
viwili hapeni vigalambuki, muavi Mlungu hapeni kalongi
mpayu, twenga yatumtugira tuweza kuwera na moyu na
kulikolera litumbiru lyaliwera palongolu kwa twenga. **19**
Twanali litumbiru ali gambira nanga ya makaliru getu,
litumbiru ali ligangamala na hapeni libegiziwi, na lipena
kupita kumbeli pa lipaziya mpaka pahala pananagala. **20**
Kweni aku Yesu mweni kalongolera kwingira amu toziya ya
twenga na kawera Mtambika Mkulu mashaka goseri, kwa
ntambu ya utambika wa Melikizedeki. **(aiōn g165)**

7 Melikizedeki ayu kaweriti mfalumi gwa Salemu,
na mtambika gwa Mlungu Mkulu. Aburahamu
pakaweriti kankuwuya kulawa mng'ondu kuwalaga wafalumi,

Melikizedeki kaliwoniti na yomberi na kamtekelera. 2 Na
Aburahamu kampanana shintu sha lilongu lya vintu vyoseri
vyakaweriti navi palii. Mana ya litawu lya Melikizedeki ndo
Mfalumi yakatenda maheri na toziya yomberi kaweriti Mfalumi
gwa Salemu, litawu lyakuwi viraa lyana mana ya Mfalumi
gwa ponga. 3 Kahera Tati na kahera mawu na kahera lukolu,
kahera lyanjiru ama upeleru wa ukomu wakuwi. Kalifana
na Mwana gwa Mlungu na kendereya kuwera mtambika
mashaka goseri. 4 Su mmuwona muntu ayu ntambu
yakaweriti mkulu, mbuyi gwetu Aburahamu kamupananiti
shintu sha lilongu lya vintu vyoseri vyakalopoliti munkondu.
5 Shiyiwuku sha Lawi yawawera watambika, walekiziwa
Mumalagaliru Mlungu gakamupananiti Musa kutola shintu
sha lilongu lya vintu vyoseri kulawa kwa walongu wawu
Israeli, ata handa na womberi wawera washiyiwuku sha
Aburahamu. 6 Kumbiti Melikizedeki kaweriti ndiri gwa lukolu
lwa Lawi, ata hangu kankiti shintu sha lilongu lya vintu
vyoseri kulawa kwa Aburahamu na kamtekeleriti yomberi
yakaweriti kapananwa malagilu ga Mlungu. 7 Kwahera
shashatika ata shididini handa yakamtekelera ndo mkulu
kuliku ulii yakatekelerwa. 8 Kwa ntambu yimu shintu sha
lilongu lya vintu vyoseri vyankwa na wantu yawalikala ndiri
mashaka goseri na kwa ntambu yamonga shintu sha lilongu
lya vintu vyoseri vyankwa na muntu yatuwera na ukapitawu
handa kana ukomu. 9 Su tudaha kutakula hangu, handa
Aburahamu pakalaviyiti shintu sha lilongu, Lawi mweni
na shiyiwuku shakuwi shanka pahala pa lilongu, kalaviyiti
shintu sha lilongu kupitira Aburahamu. 10 Toziya Lawi
kaweriti mushunu sha mbuyi gwakuwi Aburahamu, shipindi
Melikizedeki pakaliwoniti na Aburahamu. 11 Kulawirana
na utambika wa Walawi, wantu wa Israeli wapananitwi
Malagaliru. Vinu handa utambika wa Walawi meuweri ndiri
na likosa, meuweri ndiri kayi mafiliru ga kulawira utambika
umonga wa ntambu yingi, uwera ndiri gambira utambika wa
Aruni kumbiti uwera gambira utambika wa Melikizedeki. 12
Toziya shiyiwuku sha utambika pashigalambuka, malagaliru
nageni gagalambuki viraa. 13 Toziya yomberi yakatakuliritwi
muaga kaweriti mtenda pamuhera na likabira lyamonga,
ndolyeni kwahera ata yumu gwa likabila ali yakapatiti
kupatendera pashitalawanda sha kutambikira. 14 Imanikana
kuwera Mtuwa gwetu kiwukiti mulikabila lya Yuda lweni
Musa kalikanta ndiri pakaweriti kankutakulira watambika.
15 Na vinu shapaweru nentu toziya mtambika gwa ntambu
yumonga ulii yakalifana na Melikizedeki kalawiriti. 16 Yomberi
katenditwi ndiri mtambika kwa kwiwuka kwa nshimba, kumbiti
kiwukiti kupitira likakala lya ukomu wahera upeleru. 17
Toziya ukapitawu wa yomberi ulanguziya kuwera, “Gwenga
gwa mtambika gwa mashaka goseri, handa utambika
wa Melikizedeki.” (aiōn g165) 18 Su kwa ntambu yimu
lilagaliru ligona lilii liwusiwa toziya liweriti lyahera makakala
na liwatanga ndiri wantu. 19 Toziya Lilagaliru Mlungu
lyakampananiti Musa, liweza ndiri kumalalira shintu shoseri,
su kwa ntambu yimonga litumbiru liherepa nentu, kupitira
litumbiru ali tuweza kuwera pakwegera na Mlungu. 20
Litumbiru ali lilanguziitwi ndo lyanakaka kwa lirapu, wamonga
walii pawatenditwi watambika, watenditwi ndiri kwa lirapu. 21
Kumbiti Yesu katenditwi mtambika kwa lirapu toziya ya galii
Mlungu gakamgambiriti “Mtuwa kalirapa, hapeni kagalambuli
nfiru yakuwi, ‘Gwenga gwa mtambika gwa mashaka goseri.’”
(aiōn g165) 22 Toziya ya aga, Yesu kawera mzamana gwa
lipatanu lyaliwera liherepa nentu. 23 Kayi watambika awa
waweriti wavuwa na toziya waweriti wantu yawahowa,
waweziti ndiri kwendeleya na lihengu lyawu. 24 Kumbiti Yesu
kahanda womberi ndiri, yomberi kalikala mashaka goseri,
Utambika wakuwi uwuka ndiri kwakuwi. (aiōn g165) 25 Hangu
yomberi kadaha mashaka goseri kuwalopoziya nakamu
woseri yawamgendera Mlungu kwa njira yakuwi, toziya
yomberi kalikala shipindi shoseri pakawaluwira kwa Mlungu.
26 Su shiweriti shitwatira sha mana nentu kwa twenga kuwera
na Mtambika mkulu gambira ayu na Mnanagala na kahera
likosa, kawera mnanaga, kasegwa na yawawera na vidoda
na kawera kumpindi ya pampindi. 27 Kawera ndiri gambira
watambika wakulu wamonga, yomberi kafiruwa ndiri kulaviya
litambiku kila lishaka, kwanja toziya ya vidoda vyakuwi
mweni gambira womberi, shakapanu toziya ya vidoda vya
wantu, yomberi katenda hangu kwa mala yimu hera, kwajili
ya wantu woseri, kalilaviyiti mweni kwa mala yimu hera
kwa shipindi shoseri. 28 Malagaliru Mlungu gakamupananiti
Musa, gawasyagula wantu yawawera legulegu kuwera
watambika wakulu, kumbiti shilii shakatakuliti Mlungu kwa
lirapu, shashisokiti kala pa Malagaliru ga Musa, gamsyagula
Mwana yakatenditwi kuwera pota likosa mashaka goseri.
(aiōn g165)

8 Su shitwatira sha mana ndo ashi shatulonga, twenga
twanayu mtambika mkulu gwa ntambu ayi, mweni kalikali
uwega wa kumliwu mwa shibanta sha Utuwa sha Ukulu
kumpindi. 2 Yomberi kankutenda lihengu lya Mtambika Mkulu
pahala pananagala nentu, yani mngati mwa lipamanda
lilii lya nakaka lyalinyawitwi na Mtuwa, kumbiti na muntu
ndiri. 3 Kila Mtambika Mkulu kasyagulwa kumlavilira Mlungu
malaviwu na tambiku, na hangu mtambika mkulu ayu
mpaka nayomberi kaweri na shintu cha kulaviya. 4 Handa
yomberi mekaweri gwa pasipanu mekaweri ndiri nakamu

mtambika, tembera kwana watambika wamonga yawalaviya
tambiku kulawirana na Malagaliru Mlungu gakamupananiti
Musa. 5 Weni utambika wawu uweriti mfanu na shivuni sha
galii yagawera kumpindi. Toziya Musa pakaweriti sambira
kulinyawa lipamanda lilii, Mlungu kamgambiriti, “Gunyawi
kila shintu ntambu yanukulanguziyiti shipindi paguweriti
kulugongu kulii.” 6 Kumbiti vinu Yesu wampanana lihengu
lya utambika yawuwera uherepa kuliku wa womberi, su
kawera mkolaniziya wa lipatanu liherepa lyakalyanjiti kwa
malagilu gaherepa. 7 Toziya handa lipatanu lilii lya kwanja
meliweri lyahera likosa, meliweri ndiri na nfiru ya lipatanu lya
pili. 8 Kumbiti Mlungu kawawona na makosa pakalongiti,
“Mtuwa kalonga, mashaka gankwiza, Peni hantendi lipatanu
lya syayi na wantu wa Israeli na wantu wa Yuda. 9 Lipatanu
ali haliweri ndiri gambira lilii lyalitenditwi na wambuyi wawu
lishaka panuwakoliti liwoku lyawu, nuwalonguziyiti kulawa
Misri. Waweriti ndiri wajimirika mulipatanu lyangu, na hangu
neni nuwashera ndiri. 10 Na ali ndo lipatanu hanulitendi na
wantu wa Israeli, mashaka gankwiza, hantuli malagaliru
gangu mumahala mwawu, na kulilemba mumyoyu mwawu,
na neni haweri Mlungu gwawu, na womberi hawaweri wantu
waneni. 11 Kwahera muntu yakamfunda muyaguwi, ama
hakamgambiri muyaguwi, ‘Gummani Mtuwa.’ Toziya woseri
hawamani neni, wantu yawamanika na wantu yawamanika
ndiri. 12 Hanuwalekiziyi matendu gawu gadoda, na hapeni
nuviholi kayi vidoda vyawu.” 13 Pakalongiti kwa lipatanu
lya syayi, Mlungu kalisakaziya lilii lya kwanja, na shoseri
shashisakaziwa na kuwera shigona sambira hashiwuki.

9 Su lipatanu lya kwanja liweriti na ntambu zyakuwi
zya kuguwira na pahala pananagala pa pasipanu. 2
Lipamanda linyawitwi vyumba viwili, mshumba sha kwanja
paweriti na shombu sha kutulira vikoloboyi na paweriti
shintambi na mabumunda yagatulitwi palongolu pa Mlungu,
pahala palii pashemitwi Pahala Pananagala Nentu. 3 Pamberi
pa lipaziya lya pili, paweriti na lipamanda lyalishemitwi
Pananagala Nentu. 4 Amu muweriti na shitalawanda sha
zahabu pakutumiziya ubani. Muweriti na lisanduku lya
lipatanu, lyeni liweriti walityeremeka zahabu wega zoseri na
mngati mwakuwi mweriti na shiwiga sha zahabu shashiweriti
na shiboga shashishemitwi mana na luhonga lwa Aruni.
Luhonga ali luweriti lutomola mahamba na muweriti na
mabuwi ga lipatanu. 5 Panani pa ali lisanduku paweriti na
vinyagu vya viumbi viwili vyaviwera na mpapatiru zyaziwera
na ukwisa wa Mlungu, na mpapatiru zyawu zigubikiriti
pahala palii wantu pawalaviyiti tambiku zya kuwusiya vidoda.
Hapeni tuwezi kuvitakulira vitwatira avi vyoseri ntambu
yaviwera. 6 Vitwatira avi vitendikiti, shakapanu iwera shitiba
kwa watambika kwingira kila mala pashumba sha kwanja
mulipamanda kutenda lihengu lyawu lya utambika. 7 Kumbiti
Mtambika Mkulu gweka yakuwi ndo yakingira mulipamanda
lya pili na yomberi katenda hangu mala yimu kwa shinja na
katola mwazi kamlavilira Mlungu kwajili yakuwi mweni na
kwajili ya vidoda vya wantu, yawavitenditi pota kuvimana. 8
Kulawirana na manyawiru aga Rohu Mnanagala kankufunda
pota kufifa handa njira ya kwingira pahala pananagala nentu
pa kumpindi hapeni kuvugulwi shipindi shoseri pahala pa
lipamanda lya kwanja lyankali lyankugoloka. 9 Shitwatira
ashi ndo mfanu gwa shipindi shashiwera vinu, shilanguziya
kuwera matambiku na malaviwu vilaviwa, kumbiti ziweza
ndiri kuzitenda nfiru zya yawaguwira kuwera pota na likosa,
10 vitwatira avi vyankuvitakulira viboga na vyakulanda na
ntambu zivuwa za kupunga, goseri aga ndo malagaliru ga
umuntu hera, na likakala lyakuwi lyoya shipindi Mlungu
pakatula weri vintu vyoseri musyayi. 11 Kumbiti Kristu kawera
Mtambika Mkulu gwa vitwatira vyaviwera viheri, vinu visoka
kala. Yomberi kingiriti mulipamanda lyaliwera liherepa nentu
na liwera nakaka, lyalinyawa ndiri kwa mawoku ga wantu, su
liwera ndiri lya pasipanu papanyawitwi. 12 Yomberi kingiriti
Pahala Pananagala nentu kwa mala yimu, kingiriti ndiri na
mwazi gwa mbuzi na ng'ombi kumbiti kingiriti na mwazi
gwakuwi mweni, su katupanani ukombola wa mashaka
goseri. (aiōnios g166) 13 Gambira mwazi gwa mbuzi na gwa
ng'ombi na livu lya mwana gwa ng'ombi vyavimyatiritwi kwa
yawaweriti wahumba na viwapunga womberi na kuzitenda
nshimba zyawu ziherepi, 14 su mwazi gwa Kristu hagutendi
vitwatira vikulu nentu! Kristu Mlopoziya kupitira likakala lya
Rohu Mnanagala gwa mashaka goseri, kalilaviyiti mweni
kaweri litambiku lya nakaka kwa Mlungu, su katupungi nfiru
kulawa mumatendu yagafuwa, su tupati kumtendera Mlungu
yakawera mkomu. (aiōnios g166) 15 Toziya ayi Kristu ndo
mkolaniziya gwa lipatanu lya syayi. Su walii yawashemitwi
na Mlungu wawanki uhala wa mashaka goseri waulagilitwi
na Mlungu. Toziya kuhowa kwakuwi kuwakombola wantu
kulawa mumakosa gawatenditi mulipatanu lyakwanja. (aiōnios
g166) 16 Wosiya umanika hera handa kuhowa kwa ulii mweni
yakaulembiti kumanika. 17 Wosiya wanja kutenda lihengu
pakahowa kala ulii yakawulembiti, toziya uweza ndiri kuwera
na makakala shipindi shilii sha ulii yakawulembiti pakawera
kankali mkomu. 18 Ndo toziya ata lilii lipatanu lya kwanja
litulitwi ndiri pota mwazi. 19 Musa pakawabweleriti wantu
woseri malagaliru goseri ntambu yagaweriti Mumalagaliru
Mlungu gakamupananiti, katola mwazi gwa mwana gwa
ng'ombi pamuhera na mashi, na kwa kutumiya mihamba ya
miputira yawaishema husopu na pamba njeri, kashimyatira

shintola shilii sha lilagaliru na wantu woseri. **20** Musa kalongiti,
"Agu ndo mwazi gwa lipatanu, lyeni Mlungu kawalagiliriti
mulijimiri." **21** Viraa virii Musa kamyatira mwazi lipamanda
na vyombu vyakutendera mukumguwira Mlungu. **22** Yina,
kulawirana na lilagaliru vintu vyoseri wavipunga kwa mwazi,
na pota kwitika kwa mwazi kwahera kulekeziwa vidoda.
23 Vintu avi yaviwera mfanu hera kwa vintu vya kumpindi,
vifiriziwitwi kupungwa kwa ntambu ayi, kumbiti vintu vya
kumpindi vyeni vifiriziwitwi tambiku yaiherepa nentu kuliku
ya aga. **24** Toziya Kristu kingira ndiri pahala pananagala
papanyawitwi kwa mawoku ga wantu, mfanu hera gwa shilii
yashiwera shanakaka. Yomberi kingira kumpindi kweni, vinu
kagoloka kulongolu kwa Mlungu kwajili ya twenga. **25** Kingiriti
ndiri kulilaviya mala kwa mala handa Mtambika mkulu ntambu
yakingiriti Pahala Pananagala Nentu kila shinja na mwazi
yaguweriti ndiri gwakuwi. **26** Handa meiweri hangu, Kristu
mekafiruwi kutabisiwa mala zivuwa kwanjira kwanja kwa
pasipanu. Kumbiti vinu, mashaka aga gapakwegera upeleru,
yomberi kalawira kwa mala yimu hera, kuwawusiya wantu
vidoda kwa kulilaviya mweni tambiku. **(aiōn g165)** **27** Muntu
yoseri hakahowi mala yimu hera, shakapanu hakatozwi. **28**
Ntambu iraa ayi Kristu kalilaviyiti tambiku mala yimu hera
kwajili ya kuwusiya vidoda vya wavuwa. Pakalawira kayi
mala ya pili, hakizi ndiri kayi kutenda lihengu lya kuwusiya
vidoda kumbiti hakizi kuwalopoziya walii yawamuhepelera.

10 Toziya Malagaliru Mlungu gakamupananiti Musa
gaweriti shivuni hera sha galii gaherepa gagiza, na
gawera mfanu hera gwa vitwatira vya nakaka, su gaweza ndiri
kuwatenda walii yawaguwira waweri wakamilika kwa tambiku
ziraa zilii zyazilaviyitwi shinja kwa shinja. **2** Handa wantu
yawamguwira Mlungu mewapungwi nakaka vidoda vyawu,
mewaliwoni ndiri kayi kuwera na vidoda, na tambiku azi zoseri
meziperi. **3** Kumbiti tambiku azi zitendeka kuwaholuziya
wantu vidoda vyawu kila shinja, **4** toziya mwazi gwa ng'ombi
na mbuzi guweza ndiri nakamu kuwusiya vidoda. **5** Su Kristu
pakaweriti kankwiza pasipanu kalongiti, "Gufira ndiri tambiku
ama malaviwu, kumbiti guntandira nshimba. **6** Malaviwu
ga kulunguziya torosu, ama malaviwu ga kuwusiya vidoda,
vikuvifiriziya ndiri. **7** Shakapanu nongiti, 'Guloli, ntambu
yanembiritwi mushintola, neni niza kutenda mafiliru gaku,
gwee Mlungu.'" **8** Pakalongiti, "Gufira ndiri ama gufiriziwa
ndiri na tambiku na malaviwu ama malaviwu ga wankanyama
ga kulunguziwa torosu ama malaviwu ga kuwusiya vidoda."
Malaviwu goseri aga galaviyitwi kulawirana na Malagaliru
Mlungu gakamupananiti Musa. **9** Shakapanu kalongiti,
"Neni niza kutenda mafiliru gaku, gwee Mlungu." Kaliwusiya
lipatanu lyakwanja, su katuli lipatanu lya pili. **10** Toziya Yesu
Kristu katenditi mafiliru ga Mlungu, twenga tupungwa nakamu
vidoda kupitira malaviwu ga nshimba yakuwi yakayilaviyiti
kwa mala yimu kwa woseri. **11** Kwa ntambu yimu, mtambika
katenditi lihengu lyakuwi lya utendera kila lishaka na kulaviya
matambiku galaa galii mala zivuwa, kumbiti matambiku geni
hapeni gawezi kuwusiya vidoda. **12** Kwa ntambu yimonga,
Kristu kwa shipindi shoseri kalaviyiti litambiku limu toziya ya
kulekiziya vidoda, shakapanu kalikala uwega wa kumliwu
wa Mlungu. **13** Kwanjira shipindi shilii kankuhepera mpaka
wang'ondu wakuwi waweri pakutimbira magulu gakuwi. **14**
Su kwa lilaviwu lyakuwi limu kawatenda wakamilika kwa
shipindi shoseri walii yawapungitwi. **15** Na Rohu Mnanagala
katupanana ukapitawu. Kalongiti hangu, **16** "Ali ndo lipatanu
hanulitendi na womberi, pa shipindi shilii, kalonga Mtuwa,
hantuli malagaliru gangu mumyoyu mwawu, na hanugalembi
mumahala mwawu." **17** Kayi kalongiti, "Hanuliholi ndiri kayi
vidoda vyawu, ama vitendu vyawu vya uhalibisiya." **18** Su
vidoda paviwusiwa kala, kwahera toziya ya kulaviya malaviwu
ga kuwusiya vidoda. **19** Su walongu waneni, kwa mwazi
gwa Yesu tupananwa moyu yagutira ndiri kwingira Pahala
Pananagala Nentu. **20** Yomberi katuvugulira njira ya syayi,
njira yailonguziya muukomu kupitira lipaziya lilii. Katenditi
hangu kwa kuilaviya nshimba yakuwi. **21** Toziya twanayu
Mtambika Mkulu yakagolokera munumba ya Mlungu. **22**
Su tumusegeleri Mlungu kwa moyu muheri na kujimira kwa
nakaka na kwa myoyu yayipungitwi nakamu kulawirana
na nfiru idoda, tumusegeleri na nshimba zyazigululitwi
kwa mashi gananaga. **23** Tukoleri nakamu litumbiru lyetu
lyatulilavilira ukapitawu, toziya Mlungu yakamlagiliti ndo
mjimirika. **24** Tuliholi ntambu ya kulipanani moyu toziya
ya kwongelerana ufiru na matendu gaherepa. **25** Natuleka
kujojinika pamuhera ntambu yawawera shitiba sha wamonga.
Kumbiti tufiriziwa kulipanana moyu, na tutendi aga nentu
patuwona lishaka lya kuwuya kwa Mtuwa lyapakwegera
kusoka. **26** Toziya patwendereya kutenda vidoda kwa kufira
twaweni patumana kala unakaka, kwahera tambiku yayiweza
kulaviwa kayi toziya ya kuwusiya vidoda. **27** Kumbiti shilii
shashisigala ndo kuhepelera hera utoza wa Mlungu na motu
gukalipa kuwamalira woseri yawamlema. **28** Muntu yoseri
yakagalema Malagaliru Mlungu gakamupananiti Musa, na
kwa ukapitawu wa wantu wawili ama watatu, kalagwa pota na
lusungu. **29** Vinu hayiweri hashi kwa muntu ulii yakambeza
Mwana gwa Mlungu na kuguwona mwazi gwa lipatanu
yagumpungiti kuwera shintu ndiri, muntu yakamwigira Rohu
Mnanagala gwa manemu? Kafiriziwa kupata utoza ukalipa wa
ntambu gaa? **30** Toziya tumumana ulii yakalongiti, "Shisasi

sha neni, neni hambuziliri," nayomberi viraa kalongiti, "Mtuwa
hakawatozi wantu wakuwi." 31 Ndo shitwatira sha kutiriziya
nentu muntu kubatwa na Mlungu yakawera mkomu! 32
Muliholi yagalawiriti mashaka galii ga kwanja pamgubutulitwi
kuumana unakaka wa Mlungu. Tembera mashaka galii
mpatitwi na ntabika ivuwa, mwenga mhepeleriti. 33 Ntambu
zimonga mwigirangitwi na kutabisiwa paweru, na ntambu
yimonga mulikolerana pamuhera na walii yawatabisiyitwi. 34
Toziya muwawoniriti lusungu walii yawaweriti mushibetubetu
na pampokitwi lunda zyenu muhepeleriti kwa nemeru, toziya
muvimaniti handa muwera na vintu viherepa nentu na vya
mashaka goseri. 35 Su namleka ulii ugangamala wenu, toziya
uwera na lifupu likulu. 36 Mfiruwa kuhepera su pamtenda
mafiliru ga Mlungu, hamuwanki shirii shakalagiliti Mlungu.
37 Ntambu yagalonga Malembu Mananagala, "Shisigala
shipindi shididini hera, na ulii yakiza, hakizi, na hapeni
kakawi." 38 "Kumbiti muntu gwangu yakamfiriziya Mlungu,
hakajimili na kulikala, na kumbiti pakaleka kujimira, neni
hapeni nfiriziwi na yomberi." 39 Twenga twamlamu ndiri
mwa walii yawaleka njimiru na kwagamira, kumbiti twenga
twapamuhera na walii yawajimira na kulopoziwa.

11 Vinu njimiru ndo kuwera na unakaka kwa vitwatira
vyatulitumbira, kuvimana kwa unakaka vitwatira
vyatuviwona ndiri. 2 Kwa njimiru, wazewi wa makashu
wajimiritwi na Mlungu. 3 Kwa njimiru, twenga tuvimana
handa pasipanu panyawitwi kwa shisoweru sha Mlungu,
su vintu vyaviwoneka vilawiti muvintu vyaviwoneka ndiri.
(aiōn g165) 4 Kwa njimiru Abeli kamlaviliriti Mlungu tambiku
yaiweriti iherepa kuliku ilii ya Kaini. Kwa njimiru yakuwi,
kajimiritwi na kuwera yakamfiriziya Mlungu toziya Mlungu
mweni kazijimiriti tambiku zakuwi. Kwa njimiru yakuwi
tembera kahowiti, matendu gakuwi gankali gawera na
mafundu kwa twenga. 5 Kwa njimiru, Henoki kanyasulitwi na
Mlungu, nakahowa. Kawonekaniti ndiri kayi toziya Mlungu
kamnyasuliti. Pamberi pa kunyasulwa kwakuwi, Malembu
Mananagala galonga kuwera yomberi kamfiliziyiti Mlungu. 6
Pota njimiru hapeni iwezekani kumfiriziya Mlungu. Toziya kila
muntu yakamgendera Mlungu, mpaka kajimiri kuwera Mlungu
kapalaa na kuwera kawapanana lifupu walii yawamsakula
nentu. 7 Kwa njimiru Nuhu kaberiziwitwi na Mlungu toziya
ya vitwatira vya kulongolu vyaviwonekiti ndiri. Kamjimiriti
Mlungu, kanyawa safina, mlaamu kalopoziyitwi yomberi
pamuhera na kaya yakuwi. Kulawirana na aga, kwa njimiru
yakuwi wantu wa pasipanu watozitwi kuwera na vidoda
na Nuhu kamfiriziyiti Mlungu kwa njira ya njimiru. 8 Kwa
njimiru Aburahamu kamupikaniritii Mlungu pakashemitwi
kagendi muisi Mlungu mekampanani iweri yakuwi. Tembera
kavimana ndiri pakaweriti kankugenda, Aburahamu kawukiti.
9 Kwa njimiru kalikaliti gambira muhenga muisi Mlungu
yakamlagiliti kumpanana. Kalikaliti aku mumapamanda,
Isaka na Yakobu wankiti vintu viraa vilii Mlungu vyakamlagiliti
Aburahamu, walikaliti mumapamanda vulaa gambira yomberi.
10 Toziya Aburahamu kaweriti kankuhepelera lushi lwaluwera
na lyanjiru ligangamala, lushi lweni Mlungu mweni ndo
yakaluholiriti na kulinyawa. 11 Kwa njimiru Aburahamu
kankiti makakala ga kulera tembera kaweriti mzewi na
Sara mdala gwakuwi kaweriti mpendi. Toziya Aburahamu
kajimiriti kuwera Mlungu yakamlagiliti kaweriti mjimirika. 12
Su kulawa kwa muntu yumu ayu mweni yakapititi kala umuli
wa kulera, kulawiriti wantu wavuwa gambira ntondu zya
kumpindi na gambira mhanga gwa pambeku pa bahali. 13
Wantu woseri awa wahowiti pawawera na njimiru. Wahowiti
pamberi pa kwanka vitwatira Mlungu vyakavilagiliti, kumbiti
kwa kutali waviwoniti na wanemeleriti na kulonga kuwera
womberi waweriti wahenga na watugira pasipanu. 14 Wantu
yawatakula vitwatira handa avi, walanguziya paweru kuwera
wankuyisakula isi yawu weni. 15 Handa mewayiholeri
isi yawalawiti makashu, mewapati lupenyu lya kuwuya
aku. 16 Kumbiti vinu wafira isi yaiwera iherepa nentu,
isi ya kumpindi. Su Mlungu kawona ndiri soni kushemwa
Mlungu gwawu, toziya yomberi kawatandiriti kala lushi. 17
Kwa njimiru Aburahamu kamlaviyiti mwana gwakuwi Isaka
kaweri tambiku shipindi Mlungu pakamjeriti. Aburahamu
mweni ndo yakaweriti kanka shirii shakalagiliti Mlungu,
kumbiti pamuhera na hangu, kajimiriti kumlaviya mwana
gwakuwi gwa gweka gwa lagilu, 18 ndomweni yakagambiritwi
na Mlungu kupitira Isaka hagupati wiwuka wavuwa. 19
Aburahamu kavimaniti handa Mlungu kaweza kuzyukisiya
yawahowiti na kwa ntambu yimonga nakaka Aburahamu
kampatiti kayi mwana gwakuwi kulawa kwa yawahowiti.
20 Kwa njimiru Isaka kawatekeleriti Yakobu na Esawu
matekeleru gagiza shakapanu. 21 Kwa njimiru Yakobu
pakaweriti sambira kahowa, kawapetera mashi kila yumu gwa
wana wa Yosefu, na kamguwiriti Mlungu pakalugolokelera
luhonga lyakuwi. 22 Kwa njimiru Yosefu pakaweriti pakwegera
kuhowa, katakuliti kulawa kwa Waisraeli muisi ya Misri,
na viraa kawalekera malagaliru ntambu ya kugatenda
mafupa gakuwi. 23 Kwa njimiru Musa kafifitwi na walera
wakuwi kwa shipindi sha myezi mitatu pakayiwukiti. Toziya
wamwoniti kuwera mwana kaherepa, womberi wavitiriti ndiri
visoweru vya mfalumi. 24 Kwa njimiru Musa pakakuliti,
kalemiti kushemwa mwana gwa binti gwa Farawu. 25
Kawoniti mbaka kutabika pamuhera na wantu wa Mlungu

kuliku kunemelera woya ya vidoda kwa katepu hera. **26** Kavimaniti kuwera kutabika toziya ya Kristu Mlopoziya kwana mota nkulu kuliku ulunda woseri wa isi ya Misri toziya kaweriti kankulolerela lifupu lya shakapanu. **27** Kwa njimiru Musa kalawiti isi ya Misri pota na kutira maya ga mfalumi, na kawuyiti ndiri kumbeli, toziya kendereyiti kumlolerela Mlungu ulii yakawoneka ndiri. **28** Kwa njimiru kayitenditi Pasaka, kalagaliriti mwazi gumyatirwi pampindi pa milyangu, su ntumintumi gwa kumpindi gwa kulaga nakawalaga wiwuka wa kwanja wa Israeli. **29** Kwa njimiru wantu wa Israeli walokiti bahali nsheri handa iweriti isi iyuma, kumbiti Wamisri pawajeriti kutenda hangu wahowiti kwa kumiruwa mumashi. **30** Kwa njimiru liboma lwa lushi lwa Yeriku viguwiti wantu wa Israeli pawavizyengikiti kala kwa mashaka saba. **31** Kwa njimiru Rahabu yakaweriti mndiyandiya kahowiti ndiri pamuhera na walii yawamjimiriti ndiri Mlungu, toziya kawashemeriti kwa ponga walolalola wa bada. **32** Su ntakuli shishi kayi? Nahera shipindi kwaneni kuwatakulira ashina Gidioni na Baraki na Samsoni na Yefta na Dawudi na Samweli na wambuyi wa Mlungu. **33** Kwa njimiru woseri awa wazikankiti falumi. Watenditi vitwatira vyavimfiriziyiti Mlungu, wanka galii gakalagiliti Mlungu. Wadiwa milomu ya simba, **34** wadoziya makakala ga myotu, washapiriti kulagwa kwa upanga, waweriti legulegu kumbiti wapatiti makakala. Waweriti wagangamala mungondu, wakankiti mashonta ga shihenga. **35** Wadala wamu wawauziliriti walongu wawu yawahowiti pawawera wakomu. Wamu wawu walema kuvugulirwa, watabisiyitwi mpaka wahowa su wapati kuzyukisiwa na kwingira mumakaliru gaherepa nentu. **36** Wamonga watenderitwi lidufiya na kusyatangwa ntomondu, na wamonga watawitwi minyololu na kutatilwa mushibetubetu. **37** Wagumitwi mabuwi, wapiligitwi kwa misumenu vipandi viwili. Wagendigenditi kwa kuzyengeta pawavala mikuli ya wakondolu na mikuli ya wambuzi, waweriti wantu wahushu yawatabisiyitwi na kuzulumiwa. **38** Wantu wa pasipanu wafiriti ndiri kuwera na wantu awa. Wayeriyeriti kushiwala na mumigongu, walikaliti mumpanga na mumarindi. **39** Woseri awa wawonekaniti kuwera wakanka toziya ya njimiru yawu. Pamuhera na hangu wankiti ndiri galii Mlungu gakalagiliti, **40** toziya Mlungu kaweriti na mpangu yaguherepa nentu toziya ya twenga, su womberi mewausegeleri ukamilika pawawera na twenga.

12 Su toziya twenga tuzyengetwa na shipinga shikulu sha wakapitawu. Su tuwusiyi kila shipingiru shashitupingira, na vidoda virii vyavitulemetera na tutugi mbiru kwa uhepelera mukutuga kwakutulitwi kulongolu kwatwenga. **2** Tumloli Yesu mweni ndo yakanjishiti njimiru ya twenga na mweni hakaitendi teratera. Toziya ya nemeru yayiweriti yankumuhepera, yomberi kahepeleriti kuhowa palupingika, pota kulishera kusoniziwa kwakuwi, na vinu kankulikala uwega wa kumliwu wa shibanta sha ukulu sha Mlungu. **3** Mumuholi Yesu ntambu yakahepeleriti pakakalaziyitwi na yawatenda vidoda. Su namfuwa moyu ama namtoka. **4** Mukukanka vidoda, mwenga msoka ndiri kwita mwazi gwenu. **5** Mwenga mulyaluwiti visoweru vilii vyaviwapanana moyu, Mlungu kankuwagambira mwenga handa wana wakuwi? “Mwana gwangu, nagubeza azabu ya Mtuwa, ama naguwuya kumbeli pakakukalipira. **6** Toziya Mtuwa kamfunda kila yakamfira, kamwazibu kila yakamjimira kuwera mwana gwakuwi.” **7** Muhepeleri pamwazibiwa handa mafundu toziya Mlungu kawatendera mwenga handa wana wakuwi. Hashi, kwana mwana yakafundwa ndiri na tati gwakuwi? **8** Handa pamwazibiwa ndiri gambira wana wamonga, su mwenga mwawana wa wakuwi ndiri wanakaka. **9** Kayi, twenga tuwapanana ligoya watati wetu wa pasipanu yawatuleriti na yawatwazibu. Su tufiruwa kumjimira nentu Tati gwetu gwa kumpindi su tupati kulikala. **10** Watati wa twenga pasipanu watufunda kwa shipindi shididini, handa womberi weni ntambu yawawoniti kuwera iherepa, kumbiti Mlungu kankutuazibu kwajili ya mota yetu twaweni, su tuweri wananagala gambira mweni. **11** Vinu kwazibiwa shitwatira ndiri sha kunemiziya kumbiti su sha kwinginiziya. Kumbiti walii yawafunditwi kuwera na ligoya upeleru hawabenangi lifupu lya ponga kulawa mumakaliru yagamfiriziya Mlungu. **12** Su mugapanani makakala mawoku genu yagawera legulegu na kugangamaziya manung'unu genu yagawera legulegu. **13** Mwendereyi kugendagenda munjira yainyoshikiti, su shirii shashilewerekiti nashitilinduka, kumbiti shiponiziwi. **14** Msakuli nentu kuwera na ponga na wantu woseri na mulikali makaliru ga unanagala, toziya pota unanagala kwahera muntu yakaweza kumwona Mtuwa. **15** Mulikali weri muntu yoseri nakahowiziya manemu ga Mlungu. Mulilolerі weri su lushigira lwalutomora shing'ong'u nalulawira pakati pa mwenga na kuwadodisiya wavuwa. **16** Mulikali weri muwamu mwenu napawera na muntu muhumba ama muntu yakamguwira ndiri Mlungu gambira Esawu, yakawuziti wiwuka wakuwi wa kwanja kwa shiboga sha mala yimu. **17** Mwenga muvimana handa pakafiriti kupata kayi tekelera ilii yayiweriti yakuwi, kabeliritwi toziya kapatiti kayi ndiri lupenyu lwa kugalambiziya shilii shakatenditi, ata pakakisakuliti kwa masozi. **18** Mwenga msokiti ndiri kulugongu lwamuweza kulukola na lwalwakiti motu ama papawera na luwindu dunu na lipuga, **19** na liziwu lya mbalapi na liziwu lya visoweru. Walii yawapakiniriti liziwu ali waluwiti nawapikanira kayi shisoweru shimonga. **20** Toziya wadahiti

ndiri kuhepelera lilagaliru lyalilaviyitwi, “Ata handa nkanyama
pakashinkula lugongu alu, hakagumwi mabuwi mpaka
kafuwi.” 21 Goseri aga gawonekaniti gakutiliziya nentu, Musa
kalongiti, “Nankutira na kubegema.” 22 Kumbiti mwenga
msoka mulugongu lwa Sayuni, lushi lwa Mlungu yakawera na
ukomu, Yerusalemu lwa kumpindi, kwakuweriti wantumintumi
wa kumpindi yawawalangikika ndiri, munemeleri. 23 Msoka
mulijojiniru likulu lya wantu wa Mlungu yawashemwa wiwuka
wa kwanja, weni matawu gawu galembwa kumpindi. Mgoloka
kulongolu kwa Mlungu yakawera mtoza gwa woseri, na
kulongolu kwa rohu zya wantu waheri kulongolu kwa
Mlungu yawatenditwi teratera. 24 Msoka kwa Yesu, yomberi
ndo mkolaniziya mulipatanu lya syayi, na kwa mwazi
gwakuwi gwagumyatiriti kuwera gutakula vitwatira viheri
kuliku mwazi gwa Abeli. 25 Su mulikali weri namwiza
kulema kumpikinira ayu yakatakula na mwenga. Gambira
walii yawalemiti kumpikinira ulii yakawaberiziyiti pasipanu
walopoziwitwi ndiri, twenga hatudahi hashi kushapira handa
patulema kumpikinira ulii yakatuberiziya kulawa kumpindi! 26
Mushipindi shilii liziwu libegiziyiti isi, kumbiti vinu kalagila,
“Hanupabegiziyi pasipanu kayi kwa mala yimonga, pasipanu
hera ndiri kumbiti na kumpindi viraa.” 27 Visoweru avi
“kayi kwa mala yimonga” vyankutulanguziya kuwera vintu
vyoseri vyavinyawitwi havibegeziwi na kuwuka su visigali
vilii vyavibegiziwa ndiri. 28 Twenga, tulongi mayagashii,
toziya twankuwanka ufalumi yawubegiziwa ndiri. Tuweri na
mayagashii na kumguwira Mlungu kwa ntambu yayimfiriziya,
na kwa kuguwira na lyoga, 29 toziya Mlungu gwetu nakaka
ndo motu gwaguhalibisiya.

13 Mwendeleyi kulifilira shirongu. 2 Namulyaluwa
kuwashemera wahenga, toziya kwa kutenda hangu
wantu wamonga wapatiti kuwashemera wantumintumi wa
kumpindi pota kuvimana. 3 Muwaholi walii yawatatilitwi
gambira mtatirwa pamuhera na womberi. Muwaholi walii
yawatabika gambira mwenga mtabika pamuhera na womberi.
4 Ndowa ifiruwa kupananwa ligoya na wantu woseri, mpalu
pamuhera na mdala wafiruwa kuwera waminika. Mlungu
hakawatozi wandiyandiya na wahumba. 5 Namuwera wantu
wa kufira mpiya, mtosheki kuwera na vintu vyamuwera
navi. Mlungu mweni kalonga, “Hapeni nukuleki nakamu,
ama hapeni nukwasi.” 6 Toziya ayi tuweza kulonga kwa
ugangamala, “Mtuwa ndo mtanga gwangu, hapeni ntiri.
Muntu hakantendi shishi?” 7 Muwaholi walongoziya wenu,
yawawabwelerani Shisoweru sha Mlungu. Muliholi ntambu
yawakaliti na kuhowa, mjeri njimiru yawu. 8 Yesu Kristu
ndo ulaa ulii lishu, leru na mashaka goseri. (aiōn g165) 9
Namdankwa aku na aku na mafunda gamonga ga shihenga.
Iherepa kwa rohu zyetu kwanka ngangamalu kwa manemu,
na kwa kujimira ndiri malagaliru ga shiboga, muntu yoseri
yakagafatiti malagaliru aga gamtanga ndiri. 10 Twenga twana
shitalawanda sha kutambikira sheni watambika wa lipamanda
lya Wayawudi lya kuguwira wahera nzyumi zya kuliya vintu
vyakuwi. 11 Mtambika mkulu gwa Shiyawudi kajegaga mwazi
gwa wankanyama Pahala Pananagala Nentu na kugulaviya
tambiku ya kuwusiya vidoda, kumbiti vinofu vya wankanyama
awa wavilunguziya kunja kukambi. 12 Yesu vulaa katabikiti na
kuhowa kunja kwa lushi, su kawapungi kwa mwazi gwakuwi
mweni wantu yawatenditi vidoda. 13 Su tumgenderi kunja
kukambi na twakatabisiwi ntambu yakatabisiwitwi yomberi.
14 Mana pasipanu twahera lushi lwa mashaka goseri, kumbiti
twankulusakula lulii lwalwiza. 15 Su kwa njira ya Yesu,
tumlavilili Mlungu tambiku zya zyuma mashaka goseri.
Visoweru avi vya uzyumi ndo malaviwu getu palii patulonga
kuwera yomberi ndo Mtuwa. 16 Namulyaluwa kutenda maheri
na kulitanga, toziya azi ndo tambiku zyazimfiriziya Mlungu.
17 Mnami na kuwapikinira walongoziya wenu na kukola
malagaliru gawu, womberi wankuzilolera rohu zya mwenga
pota kutoka na hawalaviyi walanga ya utenderu wawu
kulongolu kwa Mlungu. Handa pamuwapikanira hawatendi
lihengu lyawu kwa nemeleru, handa ndala, hawawutendi kwa
kwinginika, hangu hapeni iwatangi mwenga. 18 Mtuluwili,
twana unakaka handa twanayu nfiru iherepa toziya tufira
kulikala makaliru gaherepa muvitwatira vyoseri. 19 Na
neni nuwaluwa nentu munduwili su mbuyi kwa mwenga
kanongola. 20 Su Mlungu gwa ponga yakamzyukisiyiti
Mtuwa gwetu Yesu, Mlolera Mkulu gwa wakondolu toziya
ya kwita mwazi gwakuwi gwa lipatanu lya mashaka goseri,
(aiōnios g166) 21 kawatendi mkamali mukila shitwatira shiheri
su mtendi mafiliru gakuwi na katutendi twenga ntambu
yayimfiriziya mweni kwa njira ya Yesu Kristu, ukwisa uweri
kwa yomberi mashaka goseri! Yina haa. (aiōn g165) 22
Walongu, nuwaluwa vinu mwanki kwa uhepelera shisoweru
ashi sha kuwapanana moyu na alu ndo luhamba lufupi hera
lyanuwalemberani. 23 Nfira muvimani handa mlongu gwetu
Timotewu wamvugulira kala. Handa pakasoka kanongola,
hanizi pamuhera nayomberi kuwalola. 24 Muwalamsiyi
walongoziya wenu woseri pamuhera na wantu woseri wa
Mlungu! Walongu wa isi ya Italiya wawalamsiya. 25 Manemu
ga Mlungu gaweri pamuhera na woseri mwenga.

Yakobu

1 Neni Yakobu, ntumintumi gwa Mlungu na gwa Mtuwa
Yesu Kristu, nuwalembera mwenga makabila lilongu
na mawili ga Israeli yagaweriti kila pahala pasipanu!
Nuwalamsiya. **2** Walongu wangu, muliholi kuwera na
nemeleru nakamu pampatwa na majeru ga ntambu yingiyingi,
3 muvimana handa kujerwa kwa njimiru yenu hayiwapanani
uhepelera. **4** Muweri na unakaka kuwera uhepelera wenu
hawumalili lihengu mngati mwenu, mpati kuwera teratera na
wagangamala pota kupungukiwa shoseri. **5** Kumbiti handa
yumu gwenu kahera luhala, su kafiruwa kumluwa Mlungu,
nayomberi hakamupanani, toziya Mlungu kawapanani
woseri kwa uvuwa na kwa mawoku mawili. **6** Kumbiti
kafiluwa kuluwa kwa njimiru pota na shashatika. Muntu
yakawera na shashatika ndo kawera gambira makupala
ga mubahali, geni gasukumwa na kwaswakwaswa na
lipuga. **7** Su muntu yakawera na maholu gingi, nakalihola
kuwera kapata shoseri shilii kulawa kwa Mtuwa. **8** Toziya
muntu yakawera na maholu gingi, kagalambuka galambuka
munjira zyakuwi. **9** Mlongu yakawera muhushu, kafiruwa
kunemelera kwa kukweniziwa kwakuwi, **10** nayomberi mlunda
kafiruwa kunemelera kwa kusulusiwa kwakuwi, toziya mlunda
hakawuki gambira uluwa wa kuntundu. **11** Mshenji gulawira
na kwa livuki lyakuwi likalipa liyumiziya vimeru, na uluwa
wakuwi utuluka na uherepa wakuwi woseri upera. Ntambu
iraa ayi mlunda nayomberi akagamiziwi mumahengu gakuwi.
12 Mbaka muntu yakasigala mwaminika mumajeru, toziya
pakahepelera, hakanki lijenjeri lyakuwi, ukomu ulii Mlungu
wakawalagiliti walii yawamfira. **13** Handa muntu pakajerwa
nakalonga, “Njerwa na Mlungu!” Toziya Mlungu hapeni
kajerwi na ukondola, ama hapeni kamujeri muntu yoseri. **14**
Kumbiti muntu kazyangalirwa pakanikwa na kugomuziwa
na matamata zyakuwi zidoda. **15** Shakapanu matamata
payiwula ilera vidoda, na vidoda pavikamala vilera kuhowa.
16 Walongu wangu yanuwafira, muntu nakawapayira! **17**
Kila lifupu liherepa na lyalikamilika lilawa kumpindi kwa
Mlungu Tati, yakanyawiti miweru yoseri yaiwera kulyera.
Mlungu hapeni kagalambuki ama kuwera na ntambu ya
kugalambuka. **18** Kwa kufira kwakuwi mweni katupananiti
ukomu kwa shisoweru shakuwi shanakaka, su tuweri gambira
mabenu ga kwanja pakati pa viwumbi vyakuwi. **19** Walongu
wangu yanuwafira, mushiholi shisoweru ashi, kila muntu
kapikaniri kamkamu, kumbiti nakalopokera kulonga ama
kukalala. **20** Muntu yakawera na maya kaweza ndiri kutenda
galii yagamfiriziya Mlungu yagawera ga nakaka. **21** Hangu,
muleki kutali vitwatira vyoseri vidoda na matendu madoda
gavuwa gageneya, mumjimiri Mlungu na kwanka shisoweru
shashiyalitwi mumyoyu mwenu, na shiweza kuwalopoziya.
22 Namulipayira mwaweni kwa kupikinira hera shisoweru
sha Mlungu, su mtendi ntambu yashilonga. **23** Toziya
muntu yakapikanira hera shisoweru pota kutenda ntambu
yashilonga, kalifana na muntu yakalilola sheni shakuwi
mweni mushiloleru. **24** Kalilolaga, shakapanu kagenda
zyakuwi, na katepu kalyaluwa ntambu yakawera. **25** Kumbiti
muntu yakalilola weri lilagaliru teratera lyaliwapanana wantu
ulekeru, na yakendereya kulikolera, na kulipikanira ndiri
hera na shakapanu kulilyaluwa, kumbiti kalitenda nakamu,
muntu ayu hakatekelerwi mukila shintu shakatenda. **26**
Handa muntu pakalishera kuwera yomberi ndo muntu gwa
njira ya kumfata Mlungu, kumbiti kaweza ndiri kululewelera
lulimi lwakuwi, su kalipayira mweni, na njira yakuwi ya
kumfata Mlungu yahera mota. **27** Njira yaiherepa ya kumfata
Mlungu na yahera likosa kulongolu kwa Mlungu Tati ndo
ayi. Kuwatanga washiwa na wakenja mutabu zyawu, na
kulilolera weri weni nawudodisiwa pasipanu.

2 Walongu wangu yamumjimira Mtuwa gwetu Yesu Kristu
yakawera na ukwisa, namulanguziya ubagula kwa wantu.
2 Tulongi muntu yumu mweni kavala peti zya zahabu
na nguwu ziherepa kingira mukuliwona kwenu, na palaa
palii kingira muntu muhushu yakavaliti nguwu zidoda, **3**
payiwera hammupanani ligoya nentu ulii yakavaliti nguwu zya
kuherepa na kumgambira, “Gulivagi panu pahala paherepa,”
na kumgambira muhushu ulii, “Gwenga, gugoloki kulii, ama
gulivagi pasi.” **4** Hashi, awu uwera ndiri ubagula pakati
penu? Hashi, na utoza wenu hawulawirani ndiri mumaholu
madoda? **5** Walongu wangu yanuwafira, mupikaniri! Mlungu
kawasyagula wantu wahushu pasipanu su wapati kuwera
walunda munjimiru na kwanka ufalumi Mlungu yakawalagiriti
walii yawamfira. **6** Kumbiti mwenga mwankuwabeza wantu
wahushu! Hashi, walunda ndo walii ndiri yawawayonera
na kuwajega kushyotera motu? **7** Awa ndo walaa walii
yawalihigilanga litawu lilii liherepa nentu lya Mtuwa ulii
mwenga ndo wantu wakuwi. **8** Handa pamulitenda weri
lilagaliru lilii lya shifalumi ntambu yailembitwi Mumalembu
Mananagala, “Gumfiri muyagu ntambu yagulifira gumweni,”
mwankutenda weri. **9** Kumbiti pamuwabagula wantu, su
mwankutenda vidoda, na lilagaliru lya Mlungu liwatoza
kuwera mwenga mkosa. **10** Muntu yakalilema lagaliru limu
Mumalagaliru ga Mlungu, hakaweri na likosa lya kugalema
Malagaliru goseri. **11** Toziya ulii yakalongiti “Naguhumba,”
kalongiti vulaa “Nagulaga.” Su ata paguhumba ndiri kumbiti
gulaga, gwenga gugalema Malagaliru goseri ga Mlungu.

12 Su mulongi na kutenda gambira wantu hawatozwi kwa
malagaliru ga Mlungu yagajega ulekeru. 13 Toziya Mlungu
hapeni kaweri na lusungu pakamtoza muntu yakawera ndiri
na lusungu. Kumbiti lusungu lwa Mlungu lukangi utoza. 14
Walongu wangu, kwana mota gaa handa muntu pakalonga
kawera na njimiru kumbiti kalanguziya ndiri kwa matendu?
Kujimira aku kuweza hashi kumlopoziya? 15 Payiwera
mlongu tunga mpalu ama mdala kahera nguwu ama shiboga,
16 hayiwatangi shishi kuwagambira awa, “Mgendi kwa
ponga mukayoteri motu na kwikuta,” pota kuwapanana
nfiru zyawu zya makaliru? 17 Ntambu iraa hayi, njimiru
gweka yakuwi pota vitendu ifuwa. 18 Kumbiti muntu kaweza
kulonga, “Muntu yumu kawera na njimiru na muntu gwingi
kawera na matendu” Hanankuli, “Gunanguziyi vilii muntu
ntambu yakaweza kuwera na njimiru pota na matendu. Neni
hanukulanguziyi njimiru yangu kwa matendu.” 19 Hashi,
gwenga gujimira kuwera kwana Mlungu yumu? Teratera!
Kumbiti ata washamshera wajimira ali, na kulendemera
kwa lyoga. 20 Mzigizigi gwenga! Hashi, gufira kulanguziwa
kuwera njimiru pota matendu ihowa? 21 Hashi, Aburahamu
mbuyi gwetu kapata hashi kujimirwa kuwera mkamilika
kulongolu kwa Mlungu? Kwa matendu gakuwi, shipindi
pakamlaviyiti tambiku Isaka mwana gwakuwi pashitalawanda
sha kutambikira. 22 Guwona kuwera njimiru yakuwi matendu
gakuwi gatendikiti pamuhera, na njimiru yakuwi iweriti
teratera kwa shilii shakatenditi. 23 Na Malembu Mananagala
gatimiya ntambu yagalonga, “Aburahamu kamjimiriti Mlungu,
su kwa njimiru yakuwi yomberi kajimiritwi kuwera muheri
kulongolu kwa Mlungu,” na Aburahamu kashemitwi ganja
gwa Mlungu. 24 Su mwona kuwera muntu kajimirwa ndiri
kuwera mkamilika kulongolu kwa Mlungu kwa njimiru yakuwi
hera kumbiti kwa matendu gakuwi. 25 Ntambu iraa ilii, kwa
ulii mndiyandiya Rahabu, yomberi kajimiritwi na Mlungu
kuwera mkamilika toziya yomberi kawashemiriti walolalola
na kuwatanga wagendi zyawu kwa kupitira njira imonga. 26
Su, handa vilii nshimba pota rohu ihowa, ntambu iraa ilii
njimiru pota matendu ifuwa.

3 Walongu wangu, pakati penu namuwera wafunda wavuwa,
toziya muvimana kuwera twenga wafunda hatupati
utoza mkulu nentu kuliku wantu wamonga. 2 Twenga
twawoseri tulikwala muvitwatira vivuwa. Handa muntu yoseri
kakosa ndiri nakamu muvisoweru vyakalonga, yomberi ndo
muntu mkamilika na kaweza kuyilongoziya nshimba yakuwi
yoseri. 3 Twenga tumtulira falasi mumlomu mwakuwi ngoyi
zya kumlonguziya su katujimiri, na kwa njira ayi tuweza
kumlonguziya kwoseri kwatufira. 4 Mtumbwi mkulu nentu
yagushemwa meli, tembera ndo mkulu nentu, guweza
kugalambuziwa kwa nkafi ndidini, na igenda kwoseri
mlongoziya kwakafira. 5 Ntambu iraa ayi, lulimi tembera
luwera shiwungiru shididini sha nshimba, lulitumbira makulu
nentu. Motu mdidini guweza kulunguziya lidowi likulu. 6
Na lulimi lulifana na motu. Lulimi luwera shipandi shimu
sha makondola ga ntambu yoseri pakati pa viwungiru
vya nshimba. Iumemiziya nshimba yoseri na luyaka motu
yagulawa mumotu gwa Jehanamu. (Geenna g1067) 7 Muntu
kaweza kufuga na kafuga kala viwumbi vya ntambu zoseri,
wankanyama wa lidowi na wampongu na wanjoka na
viwumbi vya kubahali. 8 Kumbiti kwahera muntu yakaweza
kulukolamlima lulimi lyalulifana na nkanyama. Lulimi luwera
shintu shidoda, hapeni gulukolimlima na lumema usungu
wawulaga. 9 Kwa lulimi twenga tulonga mayagashii kwa
Mtuwa na Tati gwetu. Kwa lulimi lulaa alu twawapangira
wantu, wantu yawaumbwa kwa ntambu ya Mlungu. 10
Visoweru vya kupetera mashi na vya kulapira vilawa
mumlomu gumu. Walongu wangu vitwatira avi vifiruwa
ndiri kuwera hangu. 11 Hashi, mbwiru yimu iweza kulaviya
mashi ganoga na mashi ga munu pamuhera? 12 Walongu
wangu, mtera gwa mkuyu guweza kulera embi? Ama,
mwembi guweza kulera kuyu? Ndala, mbwiru ya mashi
ga munu gaweza ndiri kulaviya mashi ganoga. 13 Hashi,
ndo gaa yakawera na luhala na mahala pakati pamwenga?
Su kalanguziyi shitwatira ashi kwa mgenderanu gwakuwi
guherepa na kwa matendu gakuwi maheri yagatendeka kwa
unanaga na luhala. 14 Kumbiti payiwera myoyu yenu imema
weya wawuhanganyika na utama na shuki na kulifira mweni,
su namulizyuma na kugalambula unakaka kuwera upayira.
15 Mahala ga tambu ayi galawa ndiri kumpindi, mahala aga
ndo ga pasipanu, na ga shinshimba, kayi ndo ga shishetani.
16 Toziya poseri papawera na weya na kulifira mweni, panu
pawera na ndewu na kila ntambu zya ukondola. 17 Kumbiti
luhala lwalulawa kumpindi kwa Mlungu, kwanja ndo luherepa
na lufira ponga na unanaga na upikinira na lumema lusungu
na lulera mabwajubwaju ga matendu gaherepa na lwahera
ubagula ama ufyangu. 18 Vitwatira vyavimfiriziya Mlungu
vilawirana na mbeyu zyaziyalitwi muponga, zyaziyalitwi na
wantu yawajega ponga.

4 Ngondu na makomangu pakati pa mwenga vilawa koshi?
Vilawa mumatamata zyenu zidoda zyazilikomanga kila
mala munshimba mwenu. 2 Mfira vintu kumbiti muvipata
ndiri, su mwa kala kulaga, mfira nentu kupata vintu
kumbiti muvipata ndiri. Su mwankulitenderana ngondu na
kulikomanga. Mpata ndiri shilii shamfira toziya mushiluwa
ndiri kwa Mlungu. 3 Na pamluwa mpata ndiri toziya mluwa

kwa nfiru idoda, mluwa su mpati kufiriziya matamata
zyenu. 4 Mwenga wantu yamuwera ndiri waminika, hashi,
muvimana ndiri kuwera ganja gwa pasipanu ndo kuwera
mngondu gwa Mlungu? Yoseri yakafira kuwera ganja gwa
vitwatira vya pasipanu kalitenda kuwera mngondu gwa
Mlungu. 5 Ama namulihola kuwera Malembu Mananagala
gahera unakaka pagalonga, “Rohu ulii Mlungu yakamtula
mngati mwetu kawera na weya ng'anji.” 6 Kumbiti manemu
gatupananwa na Mlungu gawera na makakala nentu, ntambu
yagalonga Malembu Mananagala, “Mlungu kawasinga wantu
yawawera na malingisi kumbiti kawalanguziya manemu wantu
yawawera wananaga.” 7 Su mumjimiri Mlungu, mumsingi
Shetani, nayomberi hakawatiri. 8 Mumsegeleri Mlungu,
nayomberi hakawasegeleri mwenga. Mguluri mawoku genu
mwenga yamutenda vidoda! Muyipungi myoyu yenu mwenga
wafyangu! 9 Muweri na hinginiku, mlili na kudaya. Kuseka
kwa mwenga kuweri kulila, na nemeleru ya mwenga iweri
hinginiku. 10 Mulinanagaziyi kulongolu kwa Mtuwa, nayomberi
hakawanyasuli. 11 Walongu, namulitakulirana madoda
maweni kwa mwenga. Yakamtakulira madoda mlongu
gwakuwi ama kumtoza, muntu ayu kalitakulira madoda
na kulitoza Lilagaliru lya Mlungu. Pagulitoza Lilagaliru lya
Mlungu, su gwenga gulijimira ndiri Lilagaliru lya Mlungu
kumbiti gulitoza. 12 Mlungu gweka yakuwi ndo yakatula
Lilagaliru na kutoza. Ndo gweka yakuwi hera yakaweza
kulopoziya na kwagamiziya. Su gwenga gwa gaa ata gumtozi
muyagu? 13 Su vinu mpikaniri mwenga yamlonga, “Leru
ama shirawu hatugendi mulushi tunga na kulikala aku
kwa shipindi sha shinja shoseri, hatuwuzi vintu na kupata
mota.” 14 Mwenga muvimana ndiri ata makaliru genu
ntambu hagaweri shirawu! Mwenga mulifana na lifukafuka
lyalilawira kwa shipindi shididini hera na kuwuka kayi.
15 Ira memfiriziwi kulonga, “Mtuwa pakafira hatulikali na
kutenda ashi ama shilii.” 16 Kumbiti vinu mwankulidumba na
kulitumba, matumbiru ga ntambu yoseri ayi ndo madoda. 17
Su muntu yakamana kutenda maheri na pakaleka kutenda,
kankutenda vidoda.

5 Su vinu mpikaniri mwenga walunda! Mulili na kudaya
toziya ya ntabiku yayifira kuwapata. 2 Lunda zyenu
ziwola, na nguwu zya zyenu waziliya wameyi. 3 Zahabu
zyenu na mpiya ziwera kutu, na kutu ayi hayiwapitauliri, na
yeni hayilii nshimba zyenu gambira motu. Mwenga mlimatira
lunda mumashaka aga ga upeleru! 4 Msinda kuwalipa
shibena mgongu yawatenda mahengu mumalambu genu.
Mpikaniri malalamiku gawu! Kulila kwa awa yawabena
malambu kusoka mumakutu ga Mtuwa yakawera na uwezu. 5
Mulikala pasipanu mumakaliru ga kulinemeliziya na ga anasa.
Mulinenepeziya kala maweni kwa lishaka lya kulikitulwa.
6 Muwatoziti wantu yawamfiriziya Mlungu na kuwalaga,
womberi wawabeleriti ndiri mwenga! 7 Su walongu wangu,
muhepeleri mpaka Mtuwa pakiza. Muloli yakalima ntambu
yakahepelera kwa kuhepera vimeru vyakuwi vilaviyi mabenu
gagafiruwa nentu. Yomberi kahepelera kwa kuhepera kwanjira
vula zya kuyalira mpaka vula zya upeleru. 8 Namwenga vulaa
mfiruwa kuhepelera, mgoloki weri munjimiru yenu toziya
lishaka lya kusoka kwakuwi Mtuwa lyapakwegera. 9 Walongu
wangu, namuhinginika maweni gweka namwiza kutozwa na
Mlungu. Yomberi ndo mtoza yakapakwegera, kapamlayangu.
10 Walongu wangu, pamufira kuwona uhepelera ntambu
yawuwera muntabika, muliholi wambuyi wa Mlungu, watakuliti
kwa uwezu wa Mtuwa. 11 Tuwashema womberi mbaka
toziya wahepeleriti. Mpikaniriti visoweru vya uhepelera
wa Ayubu, na muvimana ntambu Mtuwa yakamtenderiti
muupeleru. Toziya Mtuwa kamema lusungu na manemu. 12
Walongu wangu, pa goseri aga namulirapa kumpindi ama
kwa pasipanu ama kwa shintu shimonga shoseri. Mlongi
“Yina” pamfira kulonga yina na “Ndala” pamfira kulonga
ndala, su hapeni mtozwi na Mlungu. 13 Hashi, kwana
muntu yoseri pakati penu yakawera na ntabiku? Kafiruwa
kamluwi Mlungu. Ama kwana muntu yakawera na nemeleru?
Kimbi lwimbu lwa uzyumi. 14 Hashi, kwana mlweri pakati
pamwenga? Kafiruwa kawashemi wazewi wa shipinga sha
wantu yawamjimira Yesu, nawomberi hawamluwiri kwa
Mlungu na kumswaga lipaki kwa litawu lya Mtuwa. 15
Nawomberi pawaluwa kwa njimiru, mlweri ulii hakaponi,
toziya Mtuwa hakamuwuziliri ukomu wakuwi. Na handa
kaweriti katenditi vidoda vyoseri vilii, hakalekiziwi. 16 Su
muligambiri kuleka vidoda vyamtenditi maweni gweka na
mulilluwili kwa Mlungu maweni gweka su mpati kuponiziwa.
Maluwa ga muntu muheri, gawera na makakala ga kutenda
mavuwa. 17 Eliya kaweriti muntu gambira twenga. Yomberi
kaluwiti kwa kugangamala vula nayitowa, na vula itowiti ndiri
paisi kwa shipindi sha vinja vitatu na nusu. 18 Shakapanu
kaluwiti kayi na mpindi itowiti vula na isi imeriziya viboga
vyakuwi. 19 Walongu wangu, muntu yumu penu pakagamira
kutali na unakaka, na muntu gwingi pakamwuziya, 20
muvimani kuwera ulii yakamwuziya muntu yakawera na
vidoda kulawa munjira ya upotuziya, hakailopoziyi rohu ya
muntu ulii kulawa mukuhowa na vidoda vivuwa havilekiziwi
na Mungu.

1 Peteru

1 Neni Peteru, ntumintumi gwa Yesu Kristu,
nankuwalembera mwenga wantu yawasyagulitwi na
Mlungu Tati, wantu yampalanganyikiti na kulikala gambira
watugira isi aku Pontu na Galatiya na Kapadokiya na
Asiya na Bituniya. **2** Mlungu Tati kawasyaguliti mwenga
kulawirana na ntambu yakafira mweni, na mpungwa
kwa Rohu, mpati kumjimira Yesu Kristu na kumishirwa
kwa mwazi gwakuwi. Manemu na ponga gavuwa gaweri
pamuhera na mwenga. **3** Tumkwisi Mlungu na Tati gwa
Mtuwa gwetu Yesu Kristu! Kwa lusungu lwakuwi likulu
katupanana twenga ukomu wa syayi kwa kumzyukisiya Yesu
Kristu. Katupanana litumbiru lyanakaka, **4** su twankulolera
uhala wa matekeleru ga Mlungu, matekeleru yagawola
ndiri na yagahera uhakata na galii yaganyala ndiri. Mlungu
kawatulira kumpindi matekeleru aga. **5** Na mwenga mlolerwa
weri na makakala ga Mlungu kwa njira ya njimiru toziya
ya ulopoziya yauwera kala kugubutulwa mumashaka ga
upeleru. **6** Munemeleri mushitwatira ashi, paiwera vinu kwa
shipindi shididini hamfiruwi kuhinginiki toziya ya majeru
ga ntambu yingiyingi yamtabika. **7** Majeru aga lengu
lyakuwi ndo kulanguziya nakaka njimiru yenu, yaiwera na
mana nentu kuliku zahabu yeni tembera ata payiwora
ijerisiwa kwa motu. Toziya ayi mwenga hampati uzyumi na
ligoya na ukwisa, lishaka lilii Yesu Kristu pakagubutulwa.
8 Mwenga mwankumfira yomberi tembera mumwoniti
ndiri, na mumjimira tembera mumwona ndiri vinu. Su
munemelera kwa ukwisa yawutakulika ndiri, **9** toziya
mwankuwanka ulopoziya wa rohu zyenu, wawuwera lengu
lya njimiru yenu. **10** Wambuyi wa Mlungu yawatungiti kuusu
manemu geni hagaweri ga nakaka kwa mwenga, wasakuliti
na kukosiya kosiya kuusu ulopoziya awu, **11** womberi
wafiriti kushimana shipindi na ntambu yashiwera, shipindi
pakatakuliti Rohu gwa Kristu yakaweriti mngati mwawu,
pakatunga kuusu ntabika hayimpati Kristu na ukwisa
yawuwiza. **12** Mlungu kawagubuturiti wambuyi wakuwi
kuwera ujumbi ulii yawaubweriti, walibweleriti ndiri weni
kumbiti wawabweleriti mwenga Shisoweru Shiwagira kwa
makakala ga Rohu Mnanagala yakatumitwi kulawa kumpindi
kwa Mlungu, lihengu ali liwera ndiri na mota yawu weni
kumbiti kwajili ya mwenga. Ata wantumintumi wa kumpindi
mewafiri kuvimana vitwatira avi. **13** Su muweri kala nakamu
na kulikala masu. Mlituli litumbiru lyenu lyoseri mumanemu
galii hampananwi shipindi Yesu Kristu pakagubutulwa.
14 Gambira wana wa Mlungu yawajimira, namujimira
nakamu kufata kayi matamata zidoda zyamuweriti nazu
pamuwumaniti ndiri unakaka wa Mlungu. **15** Kumbiti
yomberi yakawashemiti ndo mnanagala, su mwenga muweri
wananagala muvyoseri vyamutenda. **16** Toziya Malembu
Mananagala galembwa, “Muweri wananagala toziya neni
ndo mnanagala.” **17** Pamumkanda Mlungu, mwenga
mumshema Tati. Su muvimani kuwera yomberi kamtoza
kila yumu kulawirana na matendu gakuwi pota kubagula,
mwendereyi kumjimira Mlungu pamulikala gambira wahenga
pasipanu. **18** Toziya muvimana kuwera mwenga mlopoziwitwi
mumgenderanu gwenu yagufaa ndiri yagumuwankiti kulawa
kwa wazewi wenu. Kumbiti mlopoziwiti ndiri kwa vintu
vyaviharabika, kwa mpiya ama zahabu, **19** kumbiti kwa
mwazi gwa mana nentu gwa Kristu, yakaweriti gambira
mwana kondolu yakahera shilema ama lidowa. **20** Yomberi
kasyagulitwi na Mlungu pamberi pa kunyawa pasipanu,
kumbiti kagubutulitwi mumashaka aga ga upeleru toziya ya
mwenga. **21** Kwa njira yakuwi mwenga mwankumjimira
Mlungu yakamzyukisiyiti na kumpanana ukwisa, su njimiru
yenu na litumbiru lyenu viwera kwa Mlungu. **22** Vinu mwenga
mulipunga maweni kwa kuujimira unakaka, su mwenga
muwafira nakaka wayenu pota na ufyangu, su mulifiri
nakamu kwa moyu gwoseri. **23** Toziya mpananitwi ukomu
wa syayi, ulii yawulawiti ndiri mumbeyu yayiharabika, kumbiti
kulawa mumbeyu yayiharabika ndiri kwa njira ya ujumbi wa
Mlungu yawuwera ukomu na wa mashaka goseri. **(aiōn g165)**
24 Malembu Mananagala ntambu yagalonga, “Kila muntu
kalifana na mahamba, na ukwisa wakuwi woseri ulifana na
uluwa wa mahamba. Mahamba ganyala, na uluwa utuluka.
25 Kumbiti ujumbi wa Mtuwa ulikala mashaka goseri.” Ujumbi
awu ndo Shisoweru Shiwagira shamubweleritwi. **(aiōn g165)**

2 Su muleki ukondola woseri na upayira na ufyangu
na weya na kila ntambu zya kutakulirana madoda. **2**
Gambira wana wanonu ntambu yawafira maweri, mfiruwa
kuwera na mata ga maweri geni ga shirohu, su kwa
aga mpati kukula muulopoziya wenu. **3** Vinu mwenga
muvimana kuwera Mtuwa ndo muheri. **4** Su mumgenderi
Mtuwa, libuwi lya ukomu lyalilemitwi na wantu, kumbiti
kulongolu kwa Mlungu ndo libuwi lyalisyagulitwi na lya mana
nentu. **5** Na mwenga vulaa, gambira mabuwi yagawera
makomu, munyawiwa muweri numba ya shirohu kweni
aku hamtenderi ntambu mtambika gwa shirohu pakalaviya
tambiku zya shirohu zyazijimirwa na Mlungu kupitira Yesu
Kristu. **6** Toziya Mumalembu Mananagala galembitwi,
“Guloli, nankutula libuwi aku Sayuni, libuwi lya lyanjiru lya
mupembi lyalisyagulitwi na lya mana nentu, na muntu yoseri
yakamjimira yomberi hapeni kasoniziwi.” **7** Kwa mwenga

yamujimira, libuwi ali lyana mana nentu. Kumbiti kwa walii
yawajimira ndiri, Malembu Mananagala ntambu yagalonga,
“Libuwi lyawalilemiti wanyawa numba, liwera libuwi lyaliwera
na mana kuliku goseri,” 8 kayi galonga, “Libuwi ali ndo wantu
hawalikwali, litalawu haliwatendi womberi waguwi.” Womberi
walikwala toziya wajimira ndiri ujumbi wa Mlungu, na hangu
ndo ntambu yawapangiwitwi kwanjira kwanja. 9 Kumbiti
mwenga ndo lukolu lwalusyagulwa na utambika wa shifalumi
na shipinga sha wantu wananagala na wantu wakuwi Mlungu,
yamushemitwi kubwera matendu makulu gakulikangasha ga
Mlungu, yakawashemiti kulawa muluwindu na kuwayingiziya
muulangala wakuwi wa kulikangasha. 10 Shipindi shimu,
mwenga muwera ndiri wantu wa Mlungu, kumbiti vinu
mwenga muwera wantu wakuwi, shipindi shimu muwoneritwi
ndiri lusungu na Mlungu, kumbiti vinu muwonerwa lusungu. 11
Waganja wangu, nuwahiga nentu mwenga gambira wahenga
na yawapita pasipanu! Muleki matamata zidoda zyazisingana
na rohu zyenu. 12 Mfiruwa kuwera na mgenderanu guherepa
nentu pakati pa wantu yawamumana ndiri Mlungu su ata
pawawatakulira mtenda madoda wawezi kugamana matendu
genu maheri, su wamkwisi Mlungu lishaka lya kwiza kuwatoza
wantu. 13 Su muwajimiri walongoziya woseri wa wantu
toziya ya Mtuwa, ujimira kwa mfalumi yakaweriti mkolamlima
mkulu, 14 ama ujimira kwa walongoziya wa mikowa, weni
yawasyagulitwi nayomberi kuwatoza yawatenda madoda
na kuwazyuma yawatenda gaherepa. 15 Toziya Mlungu
kankufira mwenga kwa matendu genu maheri gamtenda,
muwanyamaliziyi wantu wazigizigi yawahera mahala. 16
Mulikali gambira wantu walekeru, kumbiti namuwutendera
ulekeru wenu kuwufifa ukondola, kumbiti mulikali gambira
wantumintumi wa Mlungu. 17 Muwapanani ligoya wantu
woseri. Muwafiri walongu wenu waumini na mmupanani
ligoya Mlungu. Mmupanani ligoya mfalumi. 18 Mwenga
wantumintumi wa ukaya, muwajimiri watuwa wenu kwa ligoya
lyoseri, yawawera waheri na yawawera wapoli, muwajimiri
ata walii yawakalaziya. 19 Toziya handa muhepelera kutama
kwa ntabiku yamfiruwa ndiri toziya muvimana handa Mlungu
kafira hangu, su Mlungu hakawatuli weri. 20 Hamupati
shishi pamuhepelera makomangu gamfiruwa toziya ya
vidoda vyamtenda? Kumbiti handa pamuhepelera ntabiku
ata paiweri mtenda maheri, Mlungu hakafiriziwi na mwenga.
21 Aga ndo gamshemiritwi, Kristu mweni katabikiti toziya
ya mwenga, na kawalekerani mfanu, su mtendi ntambu
yakatenditi mweni. 22 Yomberi katenditi ndiri vidoda, ama
katakuliti ndiri upayira woseri. 23 Pawamwigiliti yomberi
kawankula ndiri kwa kwigila, pakapatiti ntabiku yomberi
kalaviyiti ndiri vitiriziwu, su kagatuliti matumbiru gakuwi
kwa Mlungu, mtoza gwa teratera. 24 Yomberi mweni
kavipapiti vidoda vyetu munshimba mwakuwi pakapingikitwi
palupingika, su tuleki kutenda vidoda na kulikala makaliru
gagamfiriziya Mlungu, na kwa vironda vyakuwi mwenga
mponiziwitwi. 25 Mwenga muweriti gambira wakondolu
yawaweriti wagamira, kumbiti vinu mumuwuyira Mlolera na
yakawulolera ukomu wenu.

3 Namwenga wadala, mlituli pasi pa uwezu wa wapalu
wenu, su handa kwana wapalu woseri yawajimira ndiri
shisoweru sha Mlungu, wapati kujimira kwa kuguwona
mgenderanu gwenu. Hayiweri ndiri kwa mwenga mpaka
kutakula shisoweru, 2 toziya hawawoni ntambu mgenderanu
gwenu yaguwera guherepa na gwa ligoya. 3 Kuliheripiziya
kwa mwenga namtumbira vitwatira vya kunja, gambira
ntambu zya kudukusa viri zya maringisu nentu na kuvala
vintu vya zahabu na nguwu zya beyi nkulu. 4 Su uherepa
wenu ufiruwa kulawirana na ntambu ya mngati mwa untu wa
nakaka, uherepa yawunyala ndiri wa uheri na unyamaliru
wa rohu, weni ndo wa mana nentu palongolu pa Mlungu. 5
Hangu ndo ntambu yawaliherepiziyiti pamakashu wadala
wananagala yawamguwiriti na kumtumbira Mlungu kwa
kulitula pasi pa wapalu wawu, 6 gambira Sara ntambu
yakalituliti pasi pa Aburahamu na kumshema yomberi
mtuwa gwakuwi. Mwenga muwera vinu wahinga wakuwi
handa pamutenda gaherepa pota kutiliziwa shintu shoseri.
7 Ntambu iraa ayi mwenga wapalu, mulikali na wadala
wenu kwa mahala, muwapanani ligoya pamuvimana kuwera
womberi wawera legilegi na ntambu yawawera wahala
pamuhera na mwenga manemu ga ukomu, mtendi hangu su
kwahera shintu hashileweleri maluwa genu kwa Mlungu.
8 Upeleru, mwenga mwawoseri mfiruwa kuwera na moyu
gumu na pamuliwonera lusungu maweni mwenga na muweri
wapoli na wananaga. 9 Namuwawuzilira wantu vidoda
kwa vidoda, ama mayigilangu kwa mayigilangu kumbiti
muwatekeleri, toziya mwenga mshemitwi na Mlungu mpati
kugahala matekeleru. 10 Malembu Mananagala galonga,
“Muntu yakafiriti kuganemelera makaliru, na kugawona
mashaka gaherepa, kalileweleri nakatakula makondola na
kushapira kulonga upayira. 11 Kaleki kutenda ukondola na
katendi gaherepa, kayisakuli ponga na kuyikolera weri. 12
Toziya masu ga Mtuwa gawalola walii yawawera waheri na
kugapikanira maluwa gawu, Kumbiti kawatulira shisogu wantu
yawatenda makondola.” 13 Ndo gaa hakawatenduwi mwenga
handa pamuwera wagangamala mukutenda gaherepa? 14
Kumbiti ata pamfiruwa kupata ntabiku toziya ya kutenda
yagamfiriziya Mlungu, su mtekelerwa! Namtira shilii shawatira

womberi, namutulwa mukushashatika. 15 Kumbiti mumkwisi
Kristu kuwera Mtuwa mumyoyu mwenu. Muweri kala
kumwankula muntu yoseri yakawakosiya litumbiru lyamuwera
nali. 16 Su mtendi hangu kwa lyoga na ligoya, kumbiti
muweri na nfiru zyazitulanguziya mwahera likosa, su woseri
pawawahigilanga kulawirana na mgenderanu guherepa
yamuwera nagu mu Kristu, womberi hawasoniziwi kwa shilii
shawawayowelera. 17 Toziya iherepa kutabika kwa kutenda
maheri, Mlungu pakafira, kuliku kutabika kwa kutenda
makondola. 18 Su Kristu viraa katabisiyitwi na kuhowa
kwa mala yimu hera toziya ya vidoda, yomberi yakaweriti
muheri katabisiyitwi na kuhowa toziya ya wantu wakondola,
su kawalanguziyi mwenga njira ya kumgendera Mlungu.
Yomberi kalagitwi shinshimba kumbiti katenditwi mkomu
murohu, 19 na kwa rohu vulaa yomberi kagenditi kuzibwelera
rohu zilii zyaziweriti mushibetubetu 20 yawalemiti kujimila
pamakashu Mlungu pakawahepeleriti mumashaka ga Nuhu
shipindi Safina payiweriti yankunyawiwa. Musafina amu,
wantu watangala ndiri, wantu wanani hera pa wantu woseri
ndo walopoziwitwi pamashi, 21 na mashi geni gaweriti mfanu
gwa ubatizu yawuwalopoziyiti mwenga vinu vulaa. Ubatizu
ndo shisoweru ndiri shakuwusiya udoda munshimba kumbiti
ndo lagilu lya nfiru iherepa kwa Mlungu. Liwalopoziyi mwenga
kwa uzyukusiwu wa Yesu Kristu, 22 yomberi yakagenditi
kumpindi na vinu kalikala uwega wa kumliwu wa Mlungu,
kankuwakolamlima wantumintumi wa kumpindi wa Mlungu
woseri na ukulu na yawawera na makakala.

4 Toziya Kristu katabisiwitwi munshimba yakuwi, na mwenga
vulaa mfiruwa kuligangamaziya kwa nfiru gambira yakuwi
mana muntu yakatabisiwitwi kala munshimba su kaleka
kutenda vidoda. 2 Kwanjira vinu, makaliru yagasigaliti
kulikala pasipanu gafiruwa ndiri kulonguziwa na matamata
zya umuntu kumbiti gafiruwa kulonguziwa na mafiliru ga
Mlungu. 3 Pamakashu mwenga muweriti na shipindi shivuwa
sha kutenda vitwatira vyavitendwa na wantu yawamumana
ndiri Mlungu. Mulikaliti makaliru ga umweni na matamata
na ndewu na kulowera nentu na kuguwira vinyagu. 4
Vinu wantu yawamumana ndiri Mlungu wankulikangasha
pawawona kuwera hamuweri ndiri pamuhera nawomberi kayi
kulikala muvidoda, su wankuwahigilanga. 5 Kumbiti womberi
hawafiruwi kutakula vitwatira vyoseri vya makaliru gawu
kulongolu kwa Mlungu yakawera kala kuwatoza yawawera
wakomu na wahowiti. 6 Ndo mana Shisoweru Shiwagira
shibweritwi ata kwa walii vinu wahowiti, su womberi watozwi
mumakaliru gawu ga mnshimba gambira wamonga, kumbiti
walikali murohu ntambu Mlungu yakalikala. 7 Upeleru wa
vintu vyoseri wapakwegera. Su mfiruwa muweri na maholu
gaherepa na kulikolamlima maweni na kulikala masu muwezi
kumluwa Mlungu. 8 Pa goseri aga, mulifiri kwa moyu
gwoseri maweni mwenga, toziya mafiliru gagubika vidoda
vivuwa. 9 Mulishemeri maweni gweka munumba zyenu
pota kuhinginika. 10 Kila yumu kafiruwa kulitendera lifupu
lyakapananitwi na Mlungu kuwatendera wamonga, gambira
ntumintumi muheri gwa mafupu ga ntambu yingiyingi ga
Mlungu. 11 Yakalonga shintu, visoweru vyakuwi viweri
gambira visoweru vya Mlungu, na kila yakawatanga wantu
katendi hangu kwa likakala lyakapananitwi na Mlungu,
su muvitwatira vyoseri Mlungu kakwiswi kupitira Yesu
Kristu. Kwakuwi kuweri ukwisa na likakala mashaka goseri.
Yina haa. (aiōn g165) 12 Waganja wangu, namulikangasha
kwa majeru makulu gampata, handa mpatwa na vitwatira
vihenga. 13 Su munemeleri toziya mtabiki handa Kristu
ntambu yakatabikiti, su muwezi kuwera na nemeleru ivuwa
shipindi ukwisa wakuwi paugubutulwa. 14 Mpeterwa mwenga
payiwera mwankuyigirangwa toziya ya kumfata Kristu,
shitwatira ashi shimanizira handa Rohu gwa ukwisa, mana
yakuwi Rohu gwa Mlungu, kalikala pamuhera namwenga. 15
Nakawera muntu yoseri mngati mwenu, handa pakatabika,
toziya ndo mlaga na mwivi na yakatenda makondola. 16
Kumbiti handa muntu pakatabika toziya ndo kamjimira
Yesu, kafiruwa nakawona soni, su kamkwisi Mlungu, toziya
muntu ayu kashemwa kwa litawu lya Kristu. 17 Shipindi
sha kutoza shisoka, na kutoza aku kwankwanja na wantu
wakuwi Mlungu mweni. Payiwera kutoza aku kuyanjira
kwatwenga, su upeleru wakuwi hauweri wa ntambu gaa
kwa walii yawalema kushijimira Shisoweru Shiwagira sha
Mlungu? 18 Malembu Mananagala galonga, “Payiwera
vikamala kwa wantu yawamfiriziya Mlungu kulopoziwa, su
hayiweri hashi kwa wantu yawamguwira ndiri Mlungu na
yawatenda vidoda?” 19 Su walii yawatabika kulawirana na
mafiliru ga Mlungu, mwendereyi kutenda yagaherepa na
walituli pasi pa Muwumba gwawu yakawera mwaminika.

5 Kwa wazewi yawawera yawalongoziya pakati penu,
neni nuwahiga panwera mzewi muyenu, mkapitawu
gwa ntabika ya Kristu na ntenditi pamuhera muukwisa
haugubutulwi pamberi, 2 mushiloleri weri shipinga
shampananitwi na Mlungu, mushiloleri weri, kwa kulazimisha
ndiri kumbiti kwa moyu muheri ntambu yakafira Mlungu.
Mtendi lihengu ali kwa kufira ndiri mpiya, kumbiti kwa
moyu gwenu gwoseri. 3 Namuwakolamlima kwa makakala
walii yawatulitwi pasi pa ugolokera wenu, kumbiti muweri
mfanu kwa shipinga ashi. 4 Na Mlolera Mkulu pakalawira,

mwenga hamuwanki lijenjeri lya ukwisa yawufifiya ndiri. **5**
Ntambu iraa ayi mwenga wantemba mufiruwa kuwajimira
wazewi yawalongoziya. Mwawoseri mwenga mfiruwa kuwera
wananaga su mpati kulitenderana maweni toziya Malembu
Mananagala galonga, “Mlungu kawasinga wantu yawawera
na malingisi kumbiti kawalanguziya manemu wantu yawawera
wananaga.” **6** Su mnanagi pasi pa liwoku lya Mlungu
lyaliwera na makakala, su kawanyasuli kwa shipindi
shakuwi. **7** Mumtulili magaziwu genu goseri, toziya yomberi
kankuwalolera weri. **8** Mulikolimlima na mulikali masu!
Toziya mngondu gwenu, Mkondola, kankuzyengetazyengeta
gambira simba yakaguguma pakasakula muntu gwa kumliya
nakamu. **9** Mgangamali munjimiru na mumlemi Shetani,
pamuvimana kuwera walongu wenu yawajimira Kristu poseri
pasipanu wankupananwa na ntabiku iraa ayi. **10** Kumbiti
pamtabika kala kwa shipindi shididini, Mlungu yakawera
gwa manemu goseri yakawashemiti kwingira muukwisa
wakuwi wa mashaka goseri mukulikolerana pamuhera na
Kristu, yomberi mweni hakawatendi waweri wakomu kayi na
kuwatula makakala na kuwagangamaziya na kuwapanana
lyanjiru ligangamala. **(aiōnios g166)** **11** Kwakuwi Mlungu
kuweri uwezu mashaka goseri! Yina haa. **(aiōn g165)** **12**
Nuwalembiriti luhamba alu lididini kwa utanga wa Silwanu,
mlongu yanummana na kumjimira. Nfira kuwapanana moyu
na kutakula kuwera shitwatira ashi ndo manemu ga nakaka
ga Mlungu. Mgangamali mumanemu aga. **13** Shipinga sha
wantu yawamjimira Kristu wayenu yawasyagulitwi na Mlungu
panu Babiloni, wankuwalamsiya. Vulaa vilii Mariku yakawera
gambira mwana gwangu, kankuwalamsiya. **14** Mulilamsiyi kwa
lirangaliru lya mafiliru ga wantu yawalikolerana pamuhera na
Kristu. Ponga iweri kwa mwenga mwawoseri yamulikolerana
pamuhera na Kristu. Yina haa.

2 Peteru

1 Neni Simoni Peteru, mtenda lihengu na ntumintumi gwa
Yesu Kristu, nankuwalembera mwenga kwa uheri wa
Yesu Kristu yakawera Mlungu gwetu na Mlopoziya gwetu,
mpananwa njimiru teratera na yatwenga. **2** Manemu na
ponga gongereki kwa mwenga mukummana Mlungu na
Yesu Mtuwa gwetu. **3** Kwa makakala gakuwi ga shimlungu,
Mlungu katupanana vitwatira vyoseri vyatuvifira mumakaliru
ga kumguwira kwa kummana mweni yakatushemiti tutendi
pamuhera muukulu na kwa uheri wa ukwisa wakuwi na
uherepa wakuwi. **4** Kupitira avi yomberi katupanana twenga
mafupu makulu na ga mana nentu, su kwa mafupu aga
mpati kuzishapira upotuziya wa matamata zidoda zyaziwera
pasipanu na kutenda pamuhera muntambu yakuwi ya
shimlungu. **5** Toziya ayi, mgangamali kwongera njimiru
yenu kwa uheri na kwa uheri wenu kwongera kuvimana, **6**
na kwa kuvimana kwenu mwongeri kulikolamlima na kwa
kulikolamlima kwenu mwongeri uhepelera na kwa uhepelera
wenu mwongeri kumguwira Mlungu. **7** Kwa kumguwira
Mlungu mwongeri uganja wa shirongu na kwa uganja wa
shirongu mwongeri mafiliru. **8** Pamuhera na goseri aga kwa
uvuwa, haziwatendi muweri watenda lihengu yawafaa na
kuwera na mota mukummana Mtuwa gwetu Yesu Kristu.
9 Kumbiti muntu yakahera aga kawera lwisi na kaweza
ndiri kuwona na kalyaluwa kuwera kapungitwi kala vidoda
vyakuwi vya makashu. **10** Su walongu wangu, mgangamali
nentu kuwutenda ushemwa wenu na usyagula wenu kwa
Mlungu, shiweri shitwatira sha mashaka goseri. Handa
pamulikala ntambu ayi, hapeni mulikwali nakamu, **11** na
mwenga hamulekeziwi nakamu kwingira muufalumi wa
mashaka goseri wa Mtuwa na Mlopoziya gwetu Yesu Kristu.
(aiōnios g166) **12** Su hanendereyi kuwaholuziya mashaka
goseri vitwatira avi, tembera muvimaniti kala na mgangamala
muunakaka yamuwuwankiti. **13** Mona kuwera shitwatira
shiherepa kwaneni kuwayumusiya na kuwaholuziya vitwatira
avi, shipindi shoseri shanulikala pasipanu, **14** toziya nuvimana
kuwera kanongola hanfuwi, Mtuwa Yesu kristu ntambu
yakang'ambiriti pota kufifa. **15** Su hantendi kila shaweza
nakaka su pakuhowa kwaneni, mwenga hamuwezi kuvihola
vitwatira avi shipindi shoseri. **16** Shipindi patuwafunditi kuusu
makakala gakuwi na kwiza kwakuwi Mtuwa gwetu Yesu
Kristu, tulitumbira ndiri tambu hera zya upayira. Twenga
tuwoniti ukwisa wakuwi kwa masu getu twaweni. **17** Twenga
tuweriti shipindi pakapananitwi ligoya na ukwisa kulawa kwa
Mlungu Tati, shipindi liziwu palimwiziriti kulawa kwakuwi
yomberi yakawera Mlungu Mkulu, palilonga, “Ayu ndo Mwana
gwangu yanumfira nentu, nherepeziwa nayomberi.” **18** Kayi
twenga twaweni tupikaniriti liziwu ali kulawa kumpindi kwa
Mlungu shipindi patuweriti pamuhera nayomberi palugongu
lunanagala. **19** Na twenga twana unakaka nentu kuusu
ujumbi wa wambuyi wa Mlungu na mwenga hamutendi weri
pamushipikanira nakaka, toziya shiwera gambira shikoluboyi
shashilangalira muluwindu mpaka papawera mandawira
na ntondu ya mandawira ilawiri mumyoyu mwenu. **20** Pa
aga, mfiruwa kuvimana kuwera kwahera muntu yakaweza
kuwutakulira kwa mahala gakuwi mweni mana ya umbuyi
yawuwera Mumalembu Mananagala. **21** Toziya kwahera
ujumbi wa shimbuyi woseri yawulawirana na mafiliru ga
shimuntu, kumbiti wantu walaviyiti umbuyi wa Mlungu
pawalongoziwa na Rohu Mnanagala.

2 Palawiriti wambuyi yawapayira pakati pa wantu na ntambu
iraa ayi wafunda wa upayira hawalawili pakati penu.
Wantu awa hawayingiziyi mafundu ga upayira gagajega
uharabisiya na kumlema Mtuwa yakawakomboriti na kwa njira
ayi hawajegi vumu maharabisiwu makulu kwawu weni. **2** Kayi
wantu wavuwa hawazifati njira zyawu zya undiyandiya na
toziya ya shilii shawatenda su njira ya unakaka hayigilangwi.
3 Kwa matamata zyawu zidoda zya ulunda hawapati mota
kwa kuwagambira tambu zya upayira. Mlungu katuliti
kwanjira makashu kuwera hakawatozi na kagonja ndiri,
nakaka hakawaharabisiyi nakamu! **4** Mlungu kawalekiti ndiri
wantumintumi wa kumpindi pawatenditi vidoda, su kawasiti
pahala pa ntabiku, kweni aku watawitwi kwa minyololu
muluwindu dunu pawahepa lishaka lya kutoza kwawu.
(Tartaroō g5020) **5** Viraa Mlungu kapalekiti ndiri pasipanu pa
makashu, su kajegiti mafuriku gavuwa paisi kwa wantu
yawamguwiriti ndiri Mlungu, kumbiti Nuhu yakawubweriti
uheri, Mlungu kamlopoziyiti mweni pamuhera na wantu
wamonga saba. **6** Viraa Mlungu kalutoziti lushi zya Sodoma
na Gomora na kalilunguziyiti tikitiki kwa motu, kazitenda
ziweri mfanu gwa vitwatira haviwapati wantu yawamguwira
ndiri Mlungu, **7** na kamlopoziyiti Lutu, muntu yakamfiriziyiti
Mlungu, muntu yakahinginikiti nentu na mgenderanu gwa
undiyandiya gwa wantu yawatenditi ukondola. **8** Lutu
yakaweriti muntu yakamfiriziyiti Mlungu, kalikaliti pakati
pawu na kila lishaka moyu gwakuwi guweriti na hinginiku
nentu kwa kupikinira na kugawona matendu gawu ga udoda
gawatenditi. **9** Payiwera hangu, Mtuwa kavimana ntambu
ya kuwalopoziya mumajeru wantu yawamfiriziya Mlungu
na ntambu ya kuwatula wantu yawatenda ukondola su
kawaazibu mulishaka lya utoza. **10** Nakamu kwa walii
yawafata matamata zidoda zya nshimba na kuwubeza
uwezu wa Mlungu. Kwa msindu na masinganu, wantu awa

watira ndiri na wavitakulira madoda viwumbi vyaviwera na
ukwisa kumpindi. 11 Kumbiti ata wantumintumi wa kumpindi,
womberi wawera na uwezu na makakala nentu, wawasitaki
ndiri kwakwigiranga viwumbi avi kulongolu kwa Mtuwa. 12
Kumbiti wantu awa wavigilanga vitwatira vyawavimana ndiri,
su womberi walifana na wankanyama yawahera mahala,
wayiwuka na shakapanu wakamulwa na kulagwa na gambira
wankanyama wakalipa womberi viraa hawagamiziwi nakamu.
13 Womberi hawapati ntabiku kwa ntabiku yawayijegiti.
Nemeleru zyawu ndo kutenda vitwatira vya staleyi zya
nshimba paliwala. Womberi wawera madodisiya na soni
hera pawanemelera njira zyawu zya upayira pawatenda
msambu pamuhera na mwenga. 14 Masu gawu gamema
uhumba na hapeni waleki kutenda vidoda. Wazyangazyanga
walii yawagangamala ndiri, womberi moyu yawu izowelera
kuwera na matamata zya ulunda, wapangilirwa na Mlungu.
15 Wayileka njira yayinyoshikiti, womberi wagamiriti na kufata
njira ya yakayigendiriti Balamu mwana gwa Biori yakafiriti
shibenamgongu sha ukondola. 16 Kumbiti toziya ukondola
wakuwi su kakalipiritwi na nkanyama punda yakatakula
ndiri na katakuliti kwa liziwu lya muntu na kumlewelera
mbuyi ayu gwa Mlungu yakafiriti kutenda shintu sha lukwali.
17 Wantu awa wawera gambira mbwiru zyaziyumiti ama
gambira mawundu yagasukumitwi na lipuga likulu, luwindu
dunu litulwa kala kwajili womberi. **(questioned)** 18 Toziya
womberi watakuliti visoweru vizigizigi na kwa matamata
zidoda zya nshimba na undiyandiya wawazyanga wantu
yawanjiti kulitula gweka pa wantu yawalikaliti muwupayira.
19 Womberi wawalagira ulekeziwu, uganu womberi weni
wawera wamanda wa ukondola toziya muntu kawera
mumanda gwa shintu shoseri shashimkolamlima. 20 Wantu
yawalituliti gweka muukondola wa pasipanu kwa kumumana
Mtuwa na Mlopoziya gwetu Yesu Kristu, shakapanu wajimira
kayi kugomiziwa na kusinda, su wantu awa hawaweri
wadoda kuliku kwanja ntambu yawaweriti. 21 Meiweri
mbaka kwa womberi kuwera mewavimani ndiri nakamu njira
yaimfiriziya Mlungu kuliku kuyimana shakapanu kuyileka na
kulyagamiziya lilagaliru linanagala lyawapananitwi. 22 Kwana
mesali yayilonga, “Ng'ang'a kagawuyira galii gakatapikiti,” na,
“Mtumbi yakaguluritwi kala kagalagataga kayi mumadika.”
Ntambu ayi iwera kwawu vinu.

3 Waganja wangu, alu vinu ndo luhamba lwa pili
lwanuwalembera. Mumahamba aga mawili njeriti
kuyumusiya nfiru ziherepa mumahala genu kwa kuwaholuziya
vitwatira avi. 2 Nfira muviholi visoweru vyavilongitwi makashu
na wambuyi wananagala wa Mlungu, na lilagaliru lilii
lyawapananitwi na Mtuwa na Mlopoziya kupitira wantumintumi
wenu. 3 Pamberi pa aga, mfiruwa kuvimana kuwera
mashaka ga upeleru hawizi wantu weni magenderanu gawu
gakolwamlima na matamata zyawu zidoda, na hawawabezi.
4 Womberi hawalongi, “Yomberi kawalagiliti kuwera hakizi,
su vinu kakoshi? Vitwatira ndo viraa virii kwanjira wambuyi
wetu pawahowiti, vintu ndo viraa virii ntambu yaviweriti
kwanja pa kuwumbwa pasipanu!” 5 Womberi kwa ng'anji
wawulekiti unanaka awu kuwera Mlungu katakuliti shisoweru,
mpindi ziweriti kwanjira makashu na pasipanu panyawitwi
kulawa mumashi, 6 na Mlungu kagalagiliriti mafuriku ga
mashi gahalibisiyi pasipanu pa makashu. 7 Kumbiti kwa
shisoweru shilaa ashi mpindi zya vinu na pasipanu zitulwa
kwajili ya kuhalibisiwa kwa motu, pazitulwa mpaka lishaka
lilii lya kuwatoza na kuwagamiziya wantu yawamguwira ndiri
Mlungu. 8 Waganja wangu, kumbiti namulyaluwa shintu
shimu! Kulongolu kwa Mtuwa, lishaka limu liwera gambira
vinja elufu yimu na vinja elufu yimu iwera gambira lishaka limu.
9 Mtuwa kakawa ndiri kugatenda galii gakalagiliti gambira
wantu wamonga ntambu yawalihola kuwera hakakawi.
Yomberi kahepelera toziya ya mwenga, toziya kafira ndiri
ata yumu gwenu kagamiri, kumbiti kawakwega woseri
wapati kuleka vidoda vyawatenda. 10 Kumbiti lishaka lya
Mtuwa halizi gambira shimpegu. Mpindi haziyagamiri kwa
lirindimiru likulu, na kila shintu sha kulyera hashagamiziwi
kwa motu, na pasipanu na kila shintu shashiweramu
havilekwi hera. 11 Toziya kila shintu hashiharabisiwi kwa
ntambu ayi, su mwenga hamuweri wantu wantambu gaa?
Mwenga mfiruwa kulikala makaliru mananagala na kumjimira
Mlungu na kumpanana ligoya, 12 pamulihepa lishaka lilii
lya Mlungu na kulitenda lizi kanongola, lishaka lyeni mpindi
hazilunguziwi nakamu kwa motu na kuhalibisiwa, na vintu
vya kulyera haviyeyuki kwa livuki. 13 Kumbiti kulawirana
na lagila lya Mlungu, twankuhepa kuwera hakuweri na
mpindi ya syayi na pasipanu pa syayi, pahala pa wantu
yawamfiriziya Mlungu. 14 Waganja wangu, pamuwera
mwankulihepa lishaka lilii, mgangamali mukuherepa nentu
pota na likosa lyoseri kulongolu kwa Mlungu, na kuwera na
ponga nayomberi. 15 Mwenga mfiruwa kuwona uhepelera
wa Mtuwa kuwera ndo lupenu lyakawapanana su mpati
kulopoziwa gambira Paulu mlongu gwetu yatumfira ntambu
yakawalembiriti kwa luhala lyakapananitwi na Mlungu. 16
Yomberi kalembiti shintu shilaa shilii mumahamba goseri
pakavilongera vitwatira avi. Mumahamba gakuwi galii kwana
vitwatira vyamonga vyavikamala kuvimana, wantu yawawera
wazigizigi na yawagangamala ndiri ntambu yawagalambula
mana ya Malembu Mananagala gamonga, su wagapotuziya

kwa magomiziwu gawu weni. **17** Kumbiti kwa mwenga
walongu wangu, mushimaniti kala shitwatira ashi. Su mulikali
weri namwiza kupotuziwa na mafundu ga makosa ga
wantu yawagajimira ndiri malagaliru na kuguwa kulawa
muwugangamala wenu uherepa. **18** Kumbiti mwendereyi
kukula mumanemu na kumumana Mtuwa na Mlopoziya
gwetu Yesu Kristu. Ukwisa uweri kwakuwi, vinu na ata
mashaka goseri! Yina haa. **(aiōn g165)**

1 Yohani

1 Tuwalembera mwenga kuusu Shisoweru gwa ukomu
yakaweriti kwanjira kwanja. Twenga tupata kumpikinira
na kumuwona kwa masu getu twaweni, tumloliti na kumkola
kwa mawoku getu twaweni. **2** Ukomu ayu pakalawiriti twenga
tumuwoniti na tutakula visoweru vyakuwi na kuwabwelera
ukomu ayu gwa mashaka goseri, yakaweriti kwa Tati na
kalanguziyitwi kwa twenga. **(aiōnios g166)** **3** Tuwabwelera
mwenga shilii shatushiwoniti na kushipikinira, su mwenga
mpati kutenda pamuhera natwenga muwumu yatuwera nagu
na Tati na Mwana gwakuwi Yesu Kristu. **4** Twankuwalembera
vitwatira avi su nemeleru ya twenga imalilika. **5** Su
ujumbi yatuwupikaniriti kwakuwi na yatuwabwelera mwenga
kuwera Mlungu ndo ulangala na kwakuwi kwahera luwindu
nakamu. **6** Patulonga kuwera twana uwumu nayomberi
na uganu patugendagenda muluwindu, twenga tupaya na
matendu getu ganakaka ndiri. **7** Kumbiti patugendagenda
muulangala gambira Mlungu ntambu yakalikala muulangala,
su hatuweri na umu twaweni gweka na mwazi gwakuwi Yesu
Kristu, Mwana gwakuwi, gwankutupunga vidoda vyoseri. **8**
Patutakula kuwera twahera vidoda, twankulipayira twaweni
na unakaka kwahera mngati mwetu. **9** Kumbiti patuleka
vidoda vyatutenda, yomberi ndo mwaminika na muheri
mashaka goseri, hakatulekiziyi vidoda vyetu na kutupunga
ukondola woseri. **10** Patutakula kuwera tutenda ndiri vidoda,
hatumtendi Mlungu kuwera mpayira na shisoweru shakuwi
kwahera mngati mwetu.

2 Wana wangu yanuwafira, nuwalembera vitwatira avi su
namtenda vidoda. Kumbiti muntu pakatenda vidoda,
twanayu ulii yakatuteteya kwa Tati, Yesu Kristu yakamfiriziya
Mlungu. **2** Yomberi ndo tambiku yayilaviwitwi kulekiziya
vidoda vyetu, vidoda vyetu hera ndiri kumbiti na kulekiziya
viraa vidoda vya wantu woseri wa pasipanu. **3** Twenga twana
unakaka kuwera tumumana Mlungu handa patugajimira
malagaliru gakuwi. **4** Muntu pakatakula kuwera kamumana
Mlungu, uganu kagajimira ndiri malagaliru gakuwi, muntu ayu
kawera na upayira na unakaka kwahera mngati mwakuwi, **5**
Kumbiti muntu yoseri yakashijimira shisoweru sha Mlungu,
ufiru wa Mlungu uwera teratera nakamu mngati mwakuwi.
Ayi ndo ntambu yatuvimana nakaka kuwera tuwera mngati
mwakuwi. **6** Muntu yoseri yakatakula kuwera kalikolerana
pamuhera na Mlungu, kafiruwa kulikala gambira Yesu
Kristu ntambu yakalikaliti. **7** Waganja wangu, lilagaliru
ali lyanuwalembera lyasyayi ndiri, kumbiti ndo lilagaliru
liraa lilii ligona lyamuweriti nalu kwanjira kwanja. Lilagaliru
ali ligona ndo ujumbi ulii wampikaniriti. **8** Pamuhera na
hangu, nankuwalembera lilagaliru lyasyayi na unakaka
wakuwi woneka kwa yomberi na mngati mwenu, toziya
luwindu lyankupita na ulangala ulii wa nakaka wanja kala
kulangala. **9** Muntu yoseri yakatakula kuwera kamuulangala,
uganu kankumkalalira mlongu gwaku, muntu ayu kankali
muluwindu. **10** Muntu yoseri yakamfira mlongu gwakuwi,
kankulikala muulangala na kwahera shintu shoseri mngati
mwakuwi shakumtenda muntu gwingi katendi vidoda. **11**
Kumbiti muntu yakamkalalira mlongu gwakuwi kankulikala
na kankutyanga muluwindu na kavimana ndiri kwakagenda,
toziya luwindu limtenda lwisi. **12** Nuwalembera mwenga
wana, toziya vidoda vyenu vilekiziwa kwa litawu lya Kristu.
13 Nuwalembireni mwenga ashina tati, toziya mumumana
Kristu yakaweriti kwanjira kwanja. Nuwalembera mwenga
wantemba, toziya mumkanka Mkondola ulii. **14** Nuwalembera
mwenga wana toziya mumumana Tati. Nuwalembera
mwenga ashina tati toziya mumumana Kristu ndo yakaweriti
kwanjira kwanja. Nuwalembera mwenga wantemba toziya
muwera na makakala na shisoweru sha Mlungu shilikala
mungati mwenu na mumkanka Mkondola ulii. **15** Namupafira
pasipanu, ama shoseri shashiwera mupasipanu. Muntu
yakapafira pasipanu, ufira wa Tati kwahera mngati mwakuwi.
16 Toziya kila shintu shashiwera mupasipanu, matamata
zidoda zya nshimba, matamata zidoda zya masu, msindu
gwagujegwa na ulunda, vyoseri avi vilawa ndiri kwa Tati,
kumbiti vilawa mupasipanu. **17** Pasipanu pamuhera na
matamata zoseri zyaziwera mngati mwakuwi vyankupita,
kumbiti muntu yakatenda mafiliru ga Mlungu, yomberi
kankulikala mashaka goseri. **(aiōn g165)** **18** Wana wangu,
ashi ndo shipindi sha upeleru. Ntambu yampikaniriti kuwera
Mngondu gwa Kristu kankwiza, su wangondu wa Kristu
wasoka kala. Toziya ayi twenga tuvimana kuwera shipindi sha
upeleru shapakwegera. **19** Womberi walawiti kwa twenga,
kumbiti waweriti ndiri nakaka watwenga. Toziya mewaweri
watwenga mewalikali na twenga, kumbiti kulawa kwawu
kulanguziyiti kuwera kwahera ata yumu gwawu yakaweriti
gwa twenga. **20** Kumbiti mwenga muwanka Rohu Mnanagala
kulawa kwa Kristu, na mwenga mwawoseri muwumana
unakaka. **21** Su nuwalembera ndiri toziya muwumana ndiri
unakaka, kumbiti muwumana na mwenga muvimana kuwera
kwahera upayira woseri yawulawiti muwunakaka. **22** Gaa
yakawera mpayu? Mpayu ndo ulii yakalema kuwera Yesu
ndo Kristu ndiri. Muntu gwa ntambu ayi kawera mngondu
gwa Kristu, toziya kankumlema Tati na Mwana. **23** Toziya
muntu yoseri yakamlema Mwana, kamlema Tati viraa na
muntu yoseri yakamjimira Mwana, su kamjimira na Tati

viraa. 24 Muloli weri kuwera shilii shampikiniriti kwanjira
kwanja na shilikali mumyoyu mwenu. Handa ujumbi awu
yamuwupikaniriti kwanjira kwanja paukala mngati mwenu,
su mulikala mashaka goseri mukulikolerana na Mwana na
Tati. 25 Na Kristu mweni katupananiti lagilu lyakatugambiriti
twenga kuwera hakatupanani ukomu wa mashaka goseri.
(aiōnios g166) 26 Nuwalembera vitwatira avi kuusu wantu walii
yawajera kuwapotuziya. 27 Kumbiti mwenga mumwankiti
Rohu Mnanagala kulawa kwa Kristu, kalikala mngati mwenu.
Na Rohu ayu ntambu yakalikala mngati mwenu, mufiriziwa
ndiri kufundwa na muntu yoseri. Toziya Rohu gwakuwi
kankuwafunda vitwatira vyoseri na mafundu gakuwi ndo
ganakaka, gapayira ndiri. Su mugakoli mafundu ga Rohu ayu
na musigali kulikolerana pamuhera na Kristu. 28 Mwawana
yanuwafira, mwendereyi kulikolerana pamuhera na Kristu,
su yomberi pakalawira twenga tuweri na ugangamala pota
kuwera na toziya ya twenga kulififa kwa soni lishaka lya
kwiza kwakuwi. 29 Muvimana kuwera Kristu kamfiriziya
nentu Mlungu, su mfiruwa kuvimana viraa kuwera kila muntu
yakamfiriziya Mlungu, kawera mwana gwa Mlungu.

3 Su muloli Tati ntambu yakatufiriti nentu ata tushemwa
wana wa Mlungu. Nakaka ndo ntambu yatuwera. Mana
wantu wa pasipanu watumana ndiri twenga, toziya womberi
wamumaniti ndiri Mlungu. 2 Waganja wangu, vinu twenga
tuwera wana wa Mlungu, kumbiti hayeniwoneki paweru
ntambu hatuweri. Kumbiti tuvimana kuwera Kristu pakalawira,
hatulifani nayomberi toziya hatumwoni ntambu yakawera.
3 Kila muntu yakawera na matumbiru aga mu Kristu, su
kalipungi mweni gambira Kristu ntambu yakawera mnanagala.
4 Kila muntu yakatenda vidoda kalilema Lilagaliru lya Mlungu,
toziya kutenda vidoda ndo kuhalibisiya Malagaliru ga Mlungu.
5 Mwenga muvimana kuwera Kristu kiziti su kawusiyi vidoda
na kwahera vidoda mngati mwakuwi. 6 Su kila yakalikolerana
pamuhera na Kristu, hapeni kendereyi kutenda vidoda,
kumbiti kila muntu yakendereya kutenda vidoda hakenipati
ng'o kumwona ama kumumana Kristu. 7 Su wana wangu,
namumjimira muntu yoseri kawapayili! Muntu yakatenda
matendu yagamfiriziya Mlungu, yomberi kafiriziwa na Mlungu
gambira Kristu ntambu yakafiriziwa na Mlungu. 8 Muntu
yakendereya kutenda vidoda kawera gwa Mkondola, toziya
Mkondola katenditi vidoda kwanjira kwanja. Kumbiti Mwana
gwa Mlungu kiziti pasipanu kugahalabisiya mahengu ga
Mkondola. 9 Kila muntu yakawera mwana gwa Mlungu
hapeni kendereyi kutendi vidoda, toziya ukomu wa Mlungu
ulikala mngati mwakuwi, yomberi hapeni kendereyi kutenda
vidoda toziya kawera mwana gwa Mlungu. 10 Kwantambu
ayi tuweza kuwamana wana wa Mlungu na viraa kuwamana
wana wa Mkondola. Muntu yoseri yakamfiriziya ndiri Mlungu
na muntu yakamfira ndiri mlongu gwakuwi, womberi wawera
ndiri wana wa Mlungu. 11 Na ujumbi yamuwupikaniriti
kwanjira kwanja ndo awu, tulifiri twaweni kwa twaweni.
12 Natuwera gambira Kaini yakaweriti gwa Mkondola ulii,
yakamlagiti mupusi gwakuwi. Kwa ntambu gaa kamlagiti?
Toziya matendu gakuwi gaweriti makondola, kumbiti matendu
galii ga mlongu gwakuwi gaweriti ga kumfiriziya Mlungu. 13
Walongu wangu, namulikangasha handa wantu wa pasipanu
pawakalalira mwenga. 14 Twenga tuvimana kuwera tupita
kala mukuhowa na twingira muwukomu, toziya twankuwafira
walongu wetu. Kila muntu yakahera ufiru kankusigala
mukuhowa. 15 Kila muntu yakamkalalira mlongu gwakuwi
kawera mlaga na mwenga muvimana kuwera mlaga yoseri
ulii kahera ukomu wa mashaka goseri mngati mwakuwi.
(aiōnios g166) 16 Kwa ntambu ayi twenga tuvimana ufiru wa
Mlungu, toziya Yesu Kristu kagalaviyiti makaliru gakuwi kwajili
yatwenga. Na twenga viraa vilii tufiruwa kugalaviya makaliru
getu kwajili ya walongu wetu. 17 Su muntu pakawera na lunda
zya pasipanu, shakapanu pakamwona mlongu gwakuwi
kamuhushu, kumbiti kamwonera ndiri lusungu, muntu ayu
kaweza hashi kulonga kuwera kana ufiru wa Mlungu mngati
mwakuwi? 18 Wana wangu, natufira kwa visoweru hera
kumbiti tufiri kwa matendu na muwunakaka. 19 Hangu ndo
ntambu yatuweza kuvimana kuwera twenga tuwera wantu
wanakaka, su hapeni tutili kulongolu kwa Mlungu. 20 Ata
myoyu yetu payitutoza, tuvimana kuwera Mlungu ndo mkulu
kuliku myoyu yetu, na kamana kila shintu. 21 Walongu
wangu, handa myoyu yetu payitutoza ndiri, su twenga
hapeni tutili kulongolu kwa Mlungu, 22 na kwanka shoseri
shatuluwa, toziya tugajimira malagaliru gakuwi na kutenda
galii yagamfiriziya. 23 Na lilagaliru lyakuwi ndo ali, kumjimira
Mwana gwakuwi Yesu Kristu na kulifira twenga kwa twenga
gambira mweni ntambu yakatulagaliriti. 24 Muntu yakagajimira
malagaliru ga Mlungu, yomberi kankulikala mukulikolerana
pamuhera na Mlungu na Mlungu kankulikala mukulikolerana
pamuhera nayomberi. Twenga tuvimana kuwera Mlungu
kankulikala mukulikolerana pamuhera natwenga kupitira
Rohu Mnanagala yakatupananiti.

4 Waganja wangu, namumjimira kila muntu yakalonga
kuwera kalongoziwa na Rohu gwa Mlungu, kumbiti
mujeri handa muntu ayu kalongoziwa na Rohu gwa Mlungu
ama ndala, toziya wambuyi wavuwa wa upayira walawira
pasipanu. 2 Ayi ndo ntambu ya kuvimana handa muntu
kankulongoziwa na Rohu gwa Mlungu ama ndala, kila muntu

yakatakula kuwera, nakaka Yesu Kristu kiziti na kawera
muntu, muntu ayu kalongoziwa na Rohu gwa Mlungu.
3 Kumbiti muntu yoseri yakamtakula ndiri Yesu ntambu
ayi, yomberi kahera Rohu yakalawa kwa Mlungu. Muntu
ayu kawera na rohu ya Mngondu gwa Kristu, mwenga
mpikaniriti kala kuwera kankwiza na vinu kasoka kala
mupasipanu. 4 Kumbiti mwenga wana wangu, ndo wakuwi
Mlungu na muwakanka kala wambuyi wa upayira, toziya
Rohu yakawera mngati mwenu kana makakala kuliku rohu
yakawera mngati mwa wantu wa pasipanu. 5 Wambuyi
wapayira walonga vitwatira vya pasipanu na wantu wa
pasipanu wawapikinira toziya womberi ndo wantu wa
pasipanu. 6 Kumbiti twenga twawantu wa Mlungu. Muntu
yakamumana Mlungu, katupikinira twenga, kumbiti muntu
yoseri yakamumana ndiri Mlungu, yomberi hapeni katupikiniri.
Su kwa ntambu ayi tuweza kuvimana kuwera kwana Rohu
gwa unakaka na rohu gwa upayira. 7 Waganja wangu, tulifiri
twenga kwa twenga, toziya ufiru ulawa kwa Mlungu. Kila
muntu yakawera na ufiru kawera mwana gwa Mlungu na
yomberi kamumana Mlungu. 8 Muntu yoseri yakahera ufiru
kamumana ndiri Mlungu, toziya Mlungu ndo ufiru. 9 Na
Mlungu kalanguziyiti ufiru wakuwi kwa twenga kwa kumtuma
Mwana gwakuwi gwa gweka pasipanu, su tuweri na ukomu
kupitira yomberi. 10 Agu ndo ufiru, twenga ndiri yatumfiriti
Mlungu, kumbiti Mlungu ndo yakatufiriti twenga, su kamtumiti
Mwana gwakuwi kaweri tambiku yayilaviwitwi toziya ya
ulekiziwu wa vidoda vyetu. 11 Waganja wangu, handa Mlungu
katufiriti ntambu ayi, su twenga tufiruwa kulifira twaweni
kwa twaweni. 12 Kwahera muntu yakamwoniti Mlungu
nakamu, kumbiti handa patulifira twaweni kwa twaweni,
Mlungu kalikala mukulikolerana pamuhera na twenga na ufiru
wakuwi uwera teratera mngati mwetu. 13 Tuvimana kuwera
twenga tulikala mukulikolerana pamuhera na Mlungu na
Mlungu kalikala mukulikolerana pamuhera na twenga, toziya
mweni katupanana Rohu gwakuwi. 14 Na twenga tuwona
na kukapitaulira kuwera Tati kamtumiti Mwana gwakuwi
su kaweri Mlopoziya gwa wantu wa pasipanu poseri. 15
Handa Kila muntu yakajimira kuwera Yesu ndo Mwana
gwa Mlungu, Mlungu kalikala mukulikolerana pamuhera na
muntu ayu, nayomberi kalikala mukulikolerana pamuhera na
Mlungu. 16 Su twenga tuvimana na tujimira ufiru yakaweriti
nawu Mlungu kwa twenga. Mlungu ndo ufiru na kila muntu
yakalikala muufiru, kalikala mukulikolerana pamuhera na
Mlungu na Mlungu kalikala mukulikolerana pamuhera na
yomberi. 17 Kwa njira ayi, ufiru uwera teratera mngati
mwenu su natutira mulishaka lilii lya utoza, toziya makaliru
getu pasipanu galifana na galii ga Kristu. 18 Muwufiru
kwahera lyoga. Kumbiti ufiru yawuwera teratera uwinga
lyoga lyoseri, lyoga liza toziya wantu wankutira azabu. Muntu
ulii yakawera na lyoga kawera teratera ndiri muufiru. 19
Twenga tuwera na ufiru toziya Mlungu katufiriti kwanja. 20
Muntu pakalonga, “Numufira Mlungu,” kumbiti kankumkalalira
mlongu gwakuwi, yomberi kawera mpayira. Toziya kila muntu
yakamfira ndiri mlongu gwakuwi yakamwona, hapeni kamfiri
Mlungu yakamwona ndiri. 21 Na Kristu katupananiti lilagaliru
ali, muntu yoseri yakamfira Mlungu, viraa kafiruwa kamfiri
mlongu gwakuwi.

5 Kila muntu yakajimira kuwera Yesu ndo Kristu Mlopoziya
ndo mwana gwa Mlungu na kila muntu yakamfira Tati,
kamfira na mwana viraa. 2 Ayi ndo ntambu yatuvimana
kuwera tuwafira wana wa Mlungu, kwa kumfira Mlungu
na kugajimira malagaliru gakuwi. 3 Kumfira Mlungu ndo
kugajimira malagaliru gakuwi. Na malagaliru gakuwi gatopa
ndiri, 4 toziya kila yakawera mwana gwa Mlungu kaweza
kuvikanka vitwatira vidoda vya pasipanu. Hangu ndo ntambu
yatuvimana kuvikanka vitwatira vidoda vya pasipanu kwa
njimiru yetu. 5 Su ndo gaa yakaweza kuvikanka Vitwatira
vidoda vya pasipanu? Ndo ulii yakajimiriti kuwera Yesu
ndo Mwana gwa Mlungu. 6 Yesu Kristu ndo ulii yakiziti
kwa mashi na kwa mwazi gwa kuhowa kwakuwi. Kiziti ndiri
kwa mashi hera, kumbiti kwa mashi na kwa mwazi. Na
Rohu yakakupitaulira kuwera ndo kanakaka, toziya Rohu
ndo unakaka. 7 Su kwana wakapitawu watatu kumpindi
kwa Mlungu, 8 Rohu Mnanagala na mashi na mwazi na
walii wakapitawu watatu wajimilirana, 9 handa patuwujimira
ukapitawu wa wantu, su ukapitawu wa Mlungu uwera
mkulu nentu, toziya awu ndo ukapitawu wa Mlungu kuwera
kamkapitaulira Mwana gwakuwi. 10 Muntu yoseri yakamjimira
Mwana gwa Mlungu kanawu ukapitawu mumoyu mwakuwi,
kumbiti yakamjimira ndiri Mlungu, kamtenda Mlungu kuwera
mpayira, toziya kajimira ndiri ukapitawu yakawulaviyiti
Mlungu kuusu Mwana gwakuwi. 11 Awu ndo ukapitawu
kuwera, Mlungu katupananiti ukomu wa mashaka goseri
na ukomu awu upatikana kwa njira ya Mwana gwakuwi.
(aiōnios g166) 12 Muntu yoseri yakalikolerana pamuhera
na Mwana gwa Mlungu, yomberi kawera na ukomu na
muntu yoseri yakalikolerana ndiri pamuhera na Mwana
gwa Mlungu, yomberi kahera ukomu. 13 Nuwalembera
vitwatira avi mwenga yamjimira mulitawu lya Mwana gwa
Mlungu, su muvimani kuwera mwenga mwanawu ukomu
wa mashaka goseri. **(aiōnios g166)** 14 Kwa njira ayi twenga
twana unakaka kulongolu kwa Mlungu, toziya shoseri
shatumluwa kwa mafiliru gakuwi, yomberi kuupikanira.

15 Patuvimana kuwera yomberi kuupikanira patumluwa,
viraa tuvimana kuwera katupanana shoseri shatumluwa.
16 Handa gwenga paguwona mlongu gwakuwi katenda
vidoda vyavimjega ndiri kuhowa, hagumluwili kwa Mlungu na
Mlungu hakampanani ukomu muntu ulii. Nonga shitwatira
ashi kuusu walii yawatenditi vidoda vyavijega ndiri kuhowa.
Kumbiti kwana vidoda vyavijega kuhowa, nonga ndiri kuwera
gwenga gufiruwa kumluwa Mlungu kuusu vidoda vilii. 17
Kila shitwatira shashimfiriziya ndiri Mlungu shiwera vidoda,
kumbiti kwana vidoda vyavimjega ndiri muntu kuhowa.
18 Tuvimana kuwera yawawera wana wa Mlungu hąpeni
wendereyi kutenda vidoda, toziya Mwana gwa Mlungu
kankuwalolera weri na Mkondola ulii hąpeni kawatendi shintu.
19 Twenga tuvimana kuwera twawana wa Mlungu tembera
pasipanu poseri pa ukondola pakolwamlima na Mkondola.
20 Tuvimana viraa kuwera Mwana gwa Mlungu kasoka na
yomberi katupanana mahala su tumumani Mlungu yakawera
nakaka. Na twenga tuwera mukulikolerana pamuhera na
Mlungu yakawera nakaka na mukulikolerana pamuhera na
Yesu Kristu Mwana gwakuwi. Ayu ndo Mlungu gwa nakaka
na ukomu wa mashaka goseri. (aiōnios g166) 21 Wana wangu,
mulituli gweka na wamlungu!

2 Yohani

1 Neni mzewi mlongoziya, nukulembera gwenga mawu
yagusyagulitwi na Mlungu, pamuhera na wana waku
yanuwafira muwunakaka. Neni ndiri gweka yangu hera
yanuwafira, kumbiti viraa vilii woseri walii yawaumana
unakaka ulii, wawafira mwenga, 2 toziya ya unakaka
yawulikala mngati mwetu na hawuwendereyi kulikala
pamuhera na twenga mashaka goseri. (aiōn g165) 3 Manemu
na lusungu na ponga vyavilawiti kwa Mlungu Tati na kwa
Yesu Kristu, Mwana gwa Tati, haviweri pamuhera na twenga
munakaka na ufiru. 4 Nemeleriti nentu panuwawoniti wamu
wa wana waku wendereya kulikala munakaka, gambira Tati
ntambu yakatulagaliriti. 5 Vinu mawu yagusyagulitwi na
Mlungu, neni nukuluwa, nukulembera ndiri lilagaliru lya syayi,
kumbiti lilagaliru liraa lilii lyatuweriti nalu kwanjira kwanja.
Tulifiri twaweni kwa twaweni. 6 Ufiru ndo awu, kulikala kwa
kugajimira malagaliru ga Mlungu. Lilagaliru lyampikaniriti
kwanjira kwanja ndo ali, mfiruwa kulikala kwa kuwulanguziya
ufiru. 7 Toziya wapayira wavuwa walawira mupasipanu,
wantu yawajimira ndiri kuwera Yesu Kristu kiziti na kuwera
muntu. Muntu gwa ntambu ayi kawera mpayira na mngondu
gwa Kristu. 8 Su mulililoli weri maweni, su namushiyagamiziya
shilii shamtenditi, kumbiti mpati kufupwa lifupu teratera.
9 Muntu yoseri yakashapira na kulikala ndiri mumafundu
kuusu Kristu, kumbiti kankuvyongera vitwatira vyamonga
mumafundu, muntu ayu kahera Mlungu. Muntu yoseri
yakalikala mumafundu kuusu Kristu, yomberi kawera na Tati
na Mwana. 10 Su muntu yoseri pakiza kwa mwenga pota
kuwajegera mafundu kuusu Kristu, namumshemera ukaya
kwenu ama kumulamsiya. 11 Muntu yoseri yakamulamsiya
muntu ayu, kankutenda pamuhera muvitwatira vyakuwi vya
ukondola. 12 Tembera nanaga gavuwa ga kuwalembera,
kumbiti nfira ndiri kuwalembera. Su nankulolera kwiza
namweni kuyowera na mwenga, su nemeleru ya mwenga
iweri teratera. 13 Wana wa dada gwaku yakasyagulitwi na
Mlungu, wankukulamusiya.

3 Yohani

1 Kulawa kwa neni mzewi mlongoziya, nukulembera gwenga
Gayu, ganja gwangu yanukufira muwunakaka. 2 Ganja
gwangu, nukuluwira kwa Mlungu gupananwi vitwatira viheri,
viraa nukuluwira kwa Mlungu guweri mkomu munshimba
ntambu yaguwera mkomu murohu. 3 Nemeleriti nentu
walongu wamu pawasokiti panu, wang'ambira kuusu ujimirika
waku muwunakaka, na ntambu yagwendereya kulikala
muwunakaka. 4 Kwa hera shintu shashinemeleziya nentu
kuliku kupikinira kuwera wana wangu walikala munakaka. 5
Ganja gwangu, gwenga gujimirika kwa galii gaguwatendera
walongu, tembera weni wawera wahenga kwa gwenga. 6
Walongu washigambira shipinga sha wantu yawamjimira
Yesu kuusu ufiru wakuwi. Shondi guwatangi kwa ntambu
yayimfiriziya Mlungu, wendereyi na mwanja gwawu. 7 Toziya
wankwanja mwanja gwawu muwuntumini wa Kristu pota
kwanka utanga woseri kulawa kwa wantu yawamumana ndiri
Mlungu. 8 Su twenga tufiruwa kuwatanga wantu gambira
awa, na twenga tupati kutenda lihengu pamuhera nawomberi
kwajili ya unakaka. 9 Nembiti luhamba kwa shipinga sha
wantu yawamjimira Yesu, kumbiti Diwutirifi, yakafiraga kuwera
mlongoziya gwawu, kalema nakaka kutenda pamuhera
na twenga. 10 Su pansoka hananguziyi paweru vitwatira
vyoseri vyakatenda, visoweru vidoda na upayira vyakatakula
kuusu twenga. Viraa mweni kalema kuwashemera walongu
yawawera mumwanja. Na kawalewelera wamonga yawafira
kuwashemera, kawalewelera na kawawinga kunja kwa
shipinga sha wantu yawamjimira Yesu. 11 Ganja gwangu,
nagufata mfanu gwa ukondola kumbiti gufati mfanu
gwagumfiriziya Mlungu. Kila yakatenda gaherepa kawera gwa
Mlungu, kumbiti yakatenda ukondola, yomberi kamumana
ndiri Mlungu. 12 Kila muntu kamkapitawulira Demetiriu,
na unakaka weni umkapitawulira. Na twenga viraa
twankumkapitawulira na gwenga guvimana kuwera ukapitawu
wa twenga ndo wa nakaka. 13 Nweriti na gavuwa ganfiriti
kukulembera, kumbiti hapeni nugalembi. 14 Ntumbira
kukuwona mashaka galaa aga na hatuyoweri. Ponga iweri
pamuhera na gwenga. Waganja waku wa panu wakulamusiya.
Guwalamusiyi waganja wetu woseri yawawera aku, kila
muntu.

Yuda

1 Neni Yuda, ntumintumi gwa Yesu Kristu na mlongu gwa
Yakobu. Nankuwalembera mwenga yamushemitwi na
Mlungu Tati, na yamfiruwa na Mlungu Tati na yamulikala
mumafiliru gakuwi na kulolerwa weri kwajili ya Yesu
Kristu. **2** Lusungu na ponga na ufiru viweri vivuwa kwa
mwenga. **3** Waganja wangu, neni nweriti na matamata ga
kuwalembera kuusu ulopoziya ulii yatuwutenda pamuhera,
kumbiti mona iherepa kuwalembera na kuwaluwa muyiteteyi
kwa gangamala njimiru Mlungu yakawapananiti wantu
wakuwi mala yimu hera kwa shipindi shoseri. **4** Toziya
kwana wantu wamu yawaliyingiziyiti kwa bada pakati penu,
wantu weni utoza wawu ulembitwi Mumalembu Mananagala
kwanjira makashu, womberi wamjimiriti ndiri Mlungu na
kumupanana ligoya, wantu yawagalambula ujumbi wa
manemu ga Mlungu gwetu, su wapati kutenda undiyandiya
na kumlema Yesu Kristu, yakawera Mkolamlima na Mtuwa
gwetu gweka yakuwi. **5** Tembera muvimaniti kala nakamu
vitwatira vyoseri avi, vinu nfira kuwaholuziya kuwera Mtuwa
pakawalopoziyiti wantu wakuwi kulawa Misri, shakapanu
kawagamiziyiti walii yawalemiti kujimira. **6** Na wantumintumi
wa kumpindi wasinditi kugoloka weri mumpenu zyawu
zyawapananitwi, kumbiti wagalekiti makawu gawu weni,
Mlungu kawatatiriti muluwindu dunu kwa minyololu ya
mashaka goseri su watozwi mulishaka lilii likulu. **(aïdios g126)** **7** Muliholi viraa Sodoma na Gomora na lushi zya
mumbwega mwakuwi, wenikaya wakuwi watenditi uhumba
gambira wantumintumi wa kumpindi ntambu yawatenditi
uhumba na vitwatira vya kugalambula nshimba ntambu
yakanyawiti Mlungu, wapananitwi azabu mumotu gwa
mashaka goseri, su liweri Libeliziwu kwa wantu woseri.
(aiōnios g166) **8** Ayi ndo ntambu yawawera wantu awa. Kulota
kwawu kuwalonguziya kuzidodisiya nshimba zyawu weni,
walema uwezu wa Mlungu na kuvihigilanga viwumbi vya
kumpindi kwa Mlungu. **9** Kumbiti ata Mikaeli ntumintumi
mkulu gwa kumpindi, katenditi ndiri hangu, pakasinganiti
na Mkondola kuusu nshimba ya Musa, Mikaeli kajeriti
ndiri kumtoza Mkondola kwa mayigilangu, kumbiti kalongiti,
“Mtuwa kakukalipiri.” **10** Kumbiti wantu awa wavigilanga
vintu vyawavimana ndiri. Kwana vitwatira vyawavimana na
wavitenda pota kuvihola, gambira wankanyama ntambu
yawatenda, toziya wankanyama wahera mahala, na vitwatira
avi vyankuwahalabisiya wantu weni. **11** Shondi kwawu!
Womberi yawagufata mgenderanu gulaa gulii gwa Kaini.
Toziya ya mpiya, womberi watugiriti mota mulikosa lya
Balamu na watenditi msindu gambira Kola na hawagamili
gambira yomberi ntambu yakagamiriti. **12** Awa ndo wantu
yawatenda pamuhera na mwenga mushiboga shenu sha
ufiru pota kuwona soni. Womberi wawera gambira matalawu
ga hatali gagaweza kugwamiziya mtumbwi na waweriti
gambira walolera yawaliliziya weni hera na waweriti gambira
mawundu yagahera mashi yagalonguziwa kwa liyega na
waweriti gambira mitera yahera mabwajubwaju mushipindi
sha kubena, yayitupulitwi na kufuwa nakamu, **13** wantu awa
wawera gambira makupala makulu ga bahali, na matendu
gawu ga soni galawa gambira ufululufulu. Womberi wawera
gambira ntondu zyazyagamila, zyeni zitulwa mashaka goseri
muluwindu dunu. **(aiōn g165)** **14** Na Henoki, muntu gwa
shiyiwuku sha saba kwanjira Adamu, katungiti kala kuusu
wantu awa pakalonga, “Guloli, Mtuwa kankwiza pamuhera na
wantumintumi wakuwi wananagala wa kumpindi yaguweza
ndiri kuwawalanga **15** su kumtoza kila muntu yakamjimiriti ndiri
Mlungu na kumupanana ligoya na kuwazibu wantu woseri
yawalemiti kumjimira Mlungu na kumupanana ligoya toziya ya
matendu gawu goseri madoda gawatenditi pota na kumshera
Mlungu, na toziya ya visoweru vyoseri vyavikalaziya vyeni
wantu yawatenda vidoda vyawamtakuliriti.” **16** Wantu awa ndo
yawakukulika na yawalalamika na wafata matamata zyawu
zidoda, walikoma shifuwa na kuwazyuma wantu wamonga
toziya ya mota zyawu weni. **17** Kumbiti mwenga waganja
wangu, muliholi galii gamgambiritwi pamberi na wantumintumi
wa Mtuwa gwetu Yesu Kristu. **18** Wawagambiriti, “Mashaka
ga upeleru hawalawili wantu yawamjimira ndiri Mlungu, wantu
yawafata matamata zyawu zidoda, womberi hawawatenderi
lidufiya.” **19** Wantu awa ndo yawajega mabagulanu pakati
penu, wantu wa maholu ga shipasipanu, wantu yawahera
Rohu gwa Mlungu. **20** Kumbiti mwenga, waganja wangu,
mulinyawi maweni gweka munjimiru yenu yayiwera nanagala
nentu na muluwi Mlungu kwa makakala ga Rohu Mnanagala.
21 Mulililoleri weri muufiru wa Mlungu, pamuluhepa lusungu
lwa Mtuwa gwetu Yesu Kristu, su kawajegi muwukomu
wa mashaka goseri. **(aiōnios g166)** **22** Muweri na lusungu
kwa wantu woseri yawawera na lyoga, **23** muwalopoziyi
wamonga kwa kuwanyasula kulawa mumotu gwa utoza,
kumbiti kwa wamonga muwawoneri lusungu pamuwera
na lyoga, pamuzikalalira ata nguwu zawu zyazidodisiwitwi
na madowa ga matamata zawu zidoda. **24** Su yomberi
kaweza kuwalolera weri su namguwa na kuwajega mwenga
pota likosa mpaka kulongolu kwa ukwisa wakuwi na kwa
nemeleru, **25** kwa Mlungu gweka yakuwi na Mlopoziya
gwetu, uweri ukwisa na ukulu na makakala na uwezu na
ukolamlima kwa njira ya Kristu Yesu Mtuwa gwetu, kwanjira

makashu pamberi pa kuwumbwa kwa pasipanu na vinu na ata mashaka goseri. Yina haa. **(aiōn g165)**

Ugubutulu

1 Awu ndo ugubutulu wa Yesu Kristu, Mlungu kamupananiti
kawalanguziyi wantumintumi wakuwi vitwatira vilii vifiruwa
kulawira pakwegera. Kristu kavitenditi avi vimaniki kwa
kumtuma ntumintumi gwakuwi gwa kumpindi kamgambiziyi
ntumintumi gwakuwi Yohani vitwatira avi, **2** na Yohani
kalongiti goseri gakagawoniti. Na avi ndo visoweru vya
Mlungu na ukapitawu wa Yesu Kristu. **3** Mbaka yakuwi
muntu yakashibetula shintola ashi shashiwera na Visoweru
vya umbuyi wa Mlungu na mbaka yawu yawapikanira na
kukola yagalembitwi amu, toziya shipindi sha vitwatira avi
shapakwegera. **4** Neni Yohani nuvilembiriti vipinga saba
vya wantu vyawamjimira Yesu vya aku Asiya. Nuwapanana
manemu na ponga kulawa kwa yomberi yakaweriti, yakawera
na yakiza na kulawa kwa rohu saba yawawera palongolu
pa shibanta shakuwi sha ukulu, **5** na kulawa kwa Yesu
Kristu kapitawu mwaminika, mwiwuku gwa kwanja gwa
woseri hawiwuki kwa ukomu wa syayi kulaa kwawahowiti
na yomberi ndo mkolamlima gwa wafalumi wa pasipanu.
Yomberi katufira na kwa mwazi gwakuwi katuyopola kulawa
ntawaliru ya vidoda vyetu, **6** na katunyawa tuweri ufalumi na
watambika wakumtendera Mlungu Tati gwakuwi. Kwakuwi
Yesu Kristu uweri ukwisa na makakala, mashaka goseri!
Yina hangu. **(aiōn g165)** **7** Gulolì! Kankwiza mumawundi! Kila
lisu halimwoni na ata walii yawamtoboliti. Makabila goseri
pasipanu hagagutangi kwajili ya yomberi. Yina! Yina hangu.
8 "Neni ndo gwa kwanja na gwa upeleru wa vitwatira vyoseri."
Kalonga Mtuwa Mlungu yakawera na makakala goseri,
yakawera, yakaweriti na yakiza. **9** Neni Yohani, mlongu gwenu
mungati mwa Yesu, kwa kulikonaziya pamuhera na Yesu,
ntenda pamuhera na mwenga kutabika na ufalumi wakuwi
na uhepelera. Neni ntulitwi pakati pashisiwa shawashema
Patimu panwera mtatilwa toziya ya kubwera Shisoweru sha
Mlungu na upitawulira wa Yesu. **10** Su shipindi shimu, lishaka
lya Mtuwa, nkolitwi na Rohu, mpikanira kumbeli kwaneni
liziwu likulu gambira mbalapi. **11** Nalyeni lilongiti, "Gugalembi
mushintola galii gagugawona, gushijegi kwa vipinga avi saba
vya wantu vyawamjimira Yesu kwa Efesu na kwa Simurina
na kwa Perigamu na kwa Tuatira na kwa Saridi na kwa
Filadefiya pamuhera na Laudikiya." **12** Su ngalambukiti
numuloli ulii yakatakuliti na neni, mona vintambi saba vya
vimuliku vya zaabu, **13** na pakati pakuwi pavintambi kuweriti
na shintu gambira muntu, yomberi kaweriti kavala lihabiti litali
mpaka mumagulu na lushigi lwa zaabu pashifuwa. **14** Nvili
zyakuwi ziweriti mfufu mbuu, masu gakuwi gang'ereng'etiti
gambira mbamba zya motu, **15** magulu gakuwi gambira
shaba yawamerimeziyiti na kuyigulula mulitanuru lya motu,
na liziwu lyakuwi gambira mputu. **16** Muliwoku lyakuwi lya
kumliwu paweriti na ntondu saba na mumlomu mwakuwi
mlawiriti upanga yawuwera na makola kuwili. Sheni shakuwi
shing'ereng'eta gambira mshenji gukalipa nentu. **17** Su
panumwoniti hera, nguwiti palongolu pa magulu gakuwi
gambira mawuti. Kumbiti yomberi katula liwoku lyakuwi lya
kumliwu pampindi paneni, kalonga, "Guleki kutira! Neni ndo
gwa kwanja na gwa upeleru. **18** Neni ndo yomberi yakawera
mkomu! Newiti howa, kumbiti guloli, vinu na mkomu mashaka
goseri. Nanazi funguwu zya mawuti na zya mulirindi lyalihera
upeleru. **(aiōn g165, Hadēs g86)** **19** Su vinu gulembi vitwatira
avi vyaguviwona, vitwatira vyavilawira vinu na vilii havilawili
shakapanu." **20** Bada zya ntondu saba zilii zyaguziwoniti
pakati pa liwoku lyaneni lya kumliwu na vilii vintambi saba
vya vimuliku vya zaabu, ndo wantumintumi wa kumpindi wa
vipinga saba vya wantu vyawamjimira Yesu.

2 "Gulembi hangu kwa ntumintumi gwa kumpindi gwa
shipinga sha wantu shawamjimira Yesu wa aku Efesu.
"Neni yankola ntondu zilii saba pakati pa liwoku lyangu
lya mliwu na yomberi kagendagenda muvintambi saba vya
limuliku lya zaabu, ntakula hangu, **2** nuvimana matendu gaku
goseri, nuvimana ntambu yagugangamala na kuhepelera
kwaku. Nuvimana handa hapeni guwahepeleri wantu wadoda,
guwajelisiya walii yawalitakulira kuwera wantumintumi na
kumbiti ndiri, guyambuliti womberi ndo wapaya. **3** Gwenga
gwanawu uhepelera, guhepelera kwa kutabika kuvuwa
kwajili ya litawu lyangu, kumbiti guwuya ndiri kumbeli. **4**
Kumbiti nanashi shitwatira shimu shakukuberiziya, gwenga
gunfira ndiri kayi vinu gambira kwanja. **5** Su guliholi
ntambu yaguweriti pamberi pa kuguwa, gukawungami na
kutenda ntambu yagutenditi kwanja. Hera hangu, niza
kwa gwenga na kushiwusiya shintambi shaku pahala
pakuwi. **6** Kumbiti nukuzyuma kwa shintu shimu, gwenga
gugakalalira gawagatenda Wanikolayi ntambu yanugakalalira
neni." **7** "Yakawera na makutu su kapikaniri weri galii
Rohu yakavigambira vipinga vya wantu vyawamjimira Yesu!
"Mkanka hanumpanani kuliya mabwajubwaju ga mtera gwa
ukomu yagulikala mu shiwunga sha Mlungu. **8** "Gulembi
hangu kwa ntumintumi gwa kumpindi gwa shipinga sha
wantu shawamjimira Yesu wa aku Simurina. "Avi ndo
visoweru vya ulii gwa kwanja na gwa upeleru, namweni
howiti na kulikala kayi, nonga hangu. **9** Nuzimana ntabika
zyaku, nuumana viraa uhushu waku, tembera nakaka
gwenga ndo mlunda, nuzimana nyengu zyawakutendiriti walii
yawalishema Wayawudi kumbiti Wayawudi ndiri wanakaka, su

ndo shipinga shakuwi Shetani! 10 Nagutira nakamu kwa galii
hagakutendi gutenduwi. Gupikaniri! Shetani hakawajeri kwa
kuwatula wamu wenu mshibetubetu, mwenga hamtabiki kwa
katepu mashaka lilongu. Muweri waminika mpaka kuhowa,
naneni hanuwapanani lijenjeri lya ukomu." 11 "Yakawera
na makutu su kapikaniri weri galii Rohu yakavigambira
vipinga vya wantu vyawamjimira Yesu! "Mkanka hapeni
katenduwi nakamu na kuhowa kwa pili. 12 "Gulembi hangu
kwa ntumintumi gwa kumpindi gwa shipinga sha wantu
shawamjimira Yesu wa aku Perigamu. "Avi ndo visoweru
vya ulii yakawera na upanga ukalipa wana ukola kuwili. 13
Nukumana kwagulikala. Gwenga gulikala pahala papawera
na shibanta sha ufalumi wa Shetani! Kumbiti gwankali
mwaminika kwa neni. Gunemiti ndiri kunjimira ata lishaka lilii
lya Antipa, kapitawu gwangu mwaminika, ulii pakalagitwi
pakati pamwenga palii pakalikala Shetani. 14 Kumbiti
nanaga madidini kwa mwenga gaherepa ndiri. Muwera na
wantu yawakola mafundu ga Balamu yakamfunditi Balaki
kuwalekaniziya wana wa Israeli waliyi viboga vyawatambikiriti
vinyagu na kutenda uhumba. 15 Ntambu iraayi, kwana
wamu wenu wantu vilaa yawafata mafundu ga Wanikolayi.
16 Su guleki madoda. Hera hangu, hanizi kwa gwenga
kanongola na kulikomanga na wantu awa kwa upanga
waulawa mumlomu mwaneni. 17 "Yakawera na makutu
su kapakiniri weri galii Rohu kankuvigambira vipinga vya
wantu vyawamjimira Yesu! "Mkanka hakampanani shiboga
shawashishema mana, shilii shashififikiti. Hanumpanani
vulaa libuwi lifufu lyalilembitwi litawu lya syayi lyeni kwahera
muntu yakalimaniti ira walii hera yawalyankiti. 18 "Gulembi
hangu kwa wantumintumi wa kumpindi wa vipinga vya wantu
vyawamjimira Yesu wa aku Tuatira, awu ndo ujumbi wa
Mwana gwa Mlungu, masu gakuwi gang'ereng'eta gambira
motu, na magulu gakuwi gang'ereng'eta gambira shaba
yawasuguliti. 19 Nuvimana vitwatira vyaku vyoseri. Nuumana
ufiru waku na njimiru yaku na untumintumi waku na uhepeleru
waku. Gwenga gutenda viherepa nentu vinu kuliku kwanja
palii. 20 Kumbiti nanashi shitwatira shimu kwa gwenga
shiherepa ndiri. Gwenga gulijimilirana ndiri na mdala ulii
Yezeberi yakalishema mbuyi gwa Mlungu, yakafunda na
kuwapotuziya wantumintumi waneni watendi uhumba na
kuliya viboga vyavitambikilitwi vinyagu. 21 Numupanana
shipindi sha kuleka madoda, kumbiti kalema kulekana na
uhumba wakuwi. 22 Gupikaniri! Vinu nankumwazibu kwa
malweli yomberi pamuhera na woseri yawatenditi uhumba
nayu, hawapananwi ntabika nkulu handa pawaleka ndiri
madoda matendu gawu madoda gawatenditi nayomberi.
23 Kayi hanuwalagi wantumini wakuwi, su vipinga vya
wantu vyamjimira Yesu vyoseri vivimani handa neni ndo
yandolandola myoyu na maholu ga wantu. Na hanumtozi kila
yumu kulawirana na matendu gakuwi. 24 "Kumbiti wamonga
mwenga yamuwera aku Tuatira mfata ndiri mafundu gakuwi
Yezeberi na mlifunditi ndiri shilii shawashishemiti bada
ya Shetani, nuwagambireni kuwera hapeni nuwapanani
shisanka shamonga. 25 Mwenga mkoleleri galii gamuwera
naga vinu mpaka paniza kayi." 26 Mkanka na yakendereya
kutenda vitwatira vyanuvifira mpaka upeleru, hanumpanani
ukulu kwa wantu wa maisi. 27 Handa neni nanka ukulu
kulawa kwa Tati gwangu na yomberi hakawalonguziyi kwa
luhonga lwa shuma na kuwamegamega gambira vyombu
vya litapaka. 28 Kayi hanumpanani ntondu ya mandawira.
29 "Yakawera na makutu su kagapikiniri weri galii Rohu
yakavigambira vipinga vya wantu vyawamjimira Yesu!

3 "Gulembi hangu kwa ntumintumi gwa kumpindi gwa
shipinga sha wantu shawamjimira Yesu wa aku Saridi.
"Avi ndo visoweru vya ulii yakawera na rohu saba
zya Mlungu na ntondu saba nonga hangu. Nuvimana
vitwatira vyaku vyoseri, nuvimana gumanika kuwera na
ukomu kumbiti guhowa! 2 Gwimuki! Gugangamaziyi
shoseri shiheri shashisigala, shashiwera pakwegera kufuwa.
Toziya mpaka vinu, haneniwoni matendu gaku kuwera
gaherepa palongolu pa Mlungu gwangu. 3 Guliholi galii
gagufunditwi na yagugapikaniriti, gugajimili na kulonga
madoda. Paguwera masu ndiri hanukwiziri vumu gambira
shimpegu na haguvimani ndiri nakamu lisaa lyanukwizira
kukutoza. 4 Kumbiti kwana wadidini aku Saridi weni
wazidodisiya ndiri nguwu zyawu. Womberi ndo wastahili
kugendagenda pamuhera naneni, wavala nguwu mfufu. 5
Mkanka gambira awa, hakavalisiwi nguwu mfufu. Naneni
hapeni mbusiyi litawu lyakuwi kulawa mushintola sha ukomu,
kayi hanumjimili handa ndo gwangu palongolu pa Tati
gwangu na palongolu pa wantumintumi wa kumpindi wakuwi.
6 "Yakawera na makutu su kagapikiniri weri galii Rohu
yakavigambira vipinga vya wantu vyawamjimira Yesu! 7
"Gulembi hangu kwa ntumintumi gwa kumpindi gwa shipinga
sha wantu shawamjimira Yesu wa aku Filadefiya. "Avi ndo
visoweru vya ulii yakawera mnanagala na gwa nakaka,
nayomberi kana funguwu wa Dawudi na yomberi pakavugula
kwahera yakaweza kutata na kwahera yakaweza kuvugula.
8 Nuvimana vitwatira vyaku vyoseri! Vinu nvugula palongolu
paku mlyangu gweni kwahera muntu yakaweza kugutata,
nuvimana handa tembera gwahera makakala nentu. Ata
hangu, gushijimira shisoweru shangu pota kulilema litawu
lyangu. 9 Gupikaniri! Hanukupanani wantu wa shipinga sha

Shetani, wantu weni walishema kuwera ndo Wayawudi,
kumbiti ndiri, ira walonga upaya, hanuwatendi wizi kwa
gwenga na kuwatenda wasuntumali palongolu paku wapati
kuvimana handa neni nukufira gwenga. 10 Toziya gwenga
guvikola visoweru vyangu vya kuwera na uhepelera nakamu,
neni hanukuloleri weri shipindi sha uhushu wauwiza pasipanu
poseri kuwajera woseri yawalikala isi zoseri. 11 Niza kwa
gwenga kanongola! Gukolileri kwa makakala shaguwera
nashu vinu, su nagupokwa lijenjeri lyaku na muntu yoseri.
12 Mkanka hanumtendi kaweri mpanda munumba nkulu
ya Mlungu gwangu na hapeni kalawi nakamu. Hanembi
viraa pampindi pakuwi litawu lya Mlungu gwangu na litawu
lya lushi lya Mlungu gwangu, ndo Yerusalemu ya syayi,
lushi lweni halusuluki kulawa kumpindi kwa Mlungu gwangu.
Kayi hanembi pampindi pakuwi litawu lyangu lya syayi.
13 "Yakawera na makutu su kagapikiniri weri galii Rohu
yakavigambira vipinga vya wantu vyawamjimira Yesu!" 14
"Gulembi hangu kwa ntumintumi gwa kumpindi gwa shipinga
sha wantu shawamjimira Yesu wa aku Laudikiya. "Avi
ndo visoweru vya ulii yawanshema Yina hangu, kapitawu
mwaminika na gwa nakaka, mweni ndo shanjiru sha viwumbi
vyoseri vyakavinyawiti Mlungu. 15 Nugamana matendu
gaku goseri! Nuvimana handa gwenga gupyupa ndiri ama
guzizima ndiri. Mbaka meguweri shimushawu, kuzizima ama
kupyupa! 16 Su toziya ntambu yaku yahemuhemu, gupyupa
ndiri ama guzizima ndiri, su napakwegera kukutapika! 17
Gwenga gulitakulira, 'Neni na mlunda nana vintu vivuwa su
mfira ndiri shintu shoseri.' Kumbiti guvimana ndiri handa
gwenga gwana tabu, gufiruwa wakuwoneri lusungu, mhushu,
mlwisi kayi gwa shivula! 18 Nukugambira guhemeri kwaneni
zaabu igululitwi kwa motu guweri mlunda nakaka. Kayi
mbaka guhemeri vilaa nguwu mfufu, guvali na kugubika
soni za shivula shaku. Guhemeri vilaa mgota gwakaswagi
gupati kuwona. 19 Neni numkalipira na kumwazibu yoseri
yanumfira. Hangu gulanguziyi nfiru yaku yoseri na kuleka
vidoda vyagutenda. 20 Gupikaniri! Neni ngoloka pamlyangu
na kukota hodi. Muntu pakapikanira liziwu lyangu na kuvugula
mlyangu, haningiri mngati na kuliya shiboga pamuhera
nayomberi, nayomberi hakaliyi pamuhera naneni. 21 Mkanka
hanumpanani kulivaga pamuhera naneni mushigoda shangu
sha ufalumi, gambira vilii neni namweni panewiti mkanka
nulivagiti pamuhera na Tati gwangu mushibanta shakuwi sha
ufalumi. 22 "Yakawera na makutu su kapikaniri weri galii
Rohu yakavigambira vipinga vya wantu vyawamjimira Yesu!"

4 Pa aga ndoliti mwona mlyangu guvugulwa kumpindi.
Na lilii liziwu lya mpikiniriti pamberi palii liweriti gambira
mliru gwa mbalapi, lilonga, "Gwizi panu pampindi, naneni
hanukulanguziyi visoweru havilawili palongolu." 2 Palaa
palii makakala ga Rohu giziti nakamu kwaneni. Na moniti
kumpindi kwa Mlungu aku kwana shibanta sha ufalumi
na yumu kalivaga. 3 Ulii yakalivagiti palii kawonikaniti
gambira libuwi liherepa nentu lyalishemwa alumasi na
libuwi lisheri liherepa. Upindi wa vula uweriti ung'ereng'eta
gambira libuwi liherepa nentu lyalishemwa zumalidi na
ushizyengiti shibanta sha ufalumi wega zyoseri. 4 Kuweriti
na mzyengetu gwa vibanta vilongu viwili na msheshi vya
shifalumi vishizyengeta shibanta sha ufalumi na pa shibanta
shilii wazewi malongu mawili na msheshi walivagiti pawavala
nguwu mfufu na majenjeri ga zaabu mumituwi. 5 Mushibanta
sha ufalumi kulawiti lumeta, miliru na lupanta. Mbamba saba
vya motu viweriti vyankwaka palongolu pa shibanta ashi
sha ufalumi. Vimuliku avi ndo Rohu saba zya Mlungu. 6
Palongolu pa shibanta sha ufalumi kuweriti gambira bahali ya
shiloleru, shilangala gambira libuwi lyaling'ereng'eta nentu.
Pakati palii shibanta sha ufalumi shizyengetwa na viwumbi
msheshi vyawera vikomu. Viwumbi avi viweriti vimema masu
munshimba yoseri kulongolu na kumbeli. 7 Shiwumbi sha
kwanja shiweriti gambira simba, sha pili gambira ng'ombi,
sha tatu shiweriti na sheni gambira sha muntu na sha
msheshi shiweriti gambira mpongu kapungu yakaguluka.
8 Viwumbi avi vyamsheshi viweriti na vipapatiru sita kila
yumu na viweriti vimema masu, mngati na kunja. Pashiru na
paliwala, pota kwoyera pavilonga, "Mnanagala, Mnanagala,
Mnanagala, Mtuwa Mlungu Yakawera na Makakala. Kaweriti
na yakawera na yakayiza." 9 Vipindi vyoseri viwumbi
avi vyamsheshi pawamkwisiti na kumpanana ligoya na
kumgambira mayagashii ayu yakalivagiti pashibanta sha
ufalumi mweni yakalikala mashaka goseri, **(aiōn g165)** 10
wazewi walii malongu mawili na msheshi waligusiya palongolu
pa ayu yakalivagiti pashibanta sha ufalumi na kumguwira
ayu yakalikala mashaka goseri na kugatula majenjeri gawu
palongolu pashibanta sha ufalumi pawalonga, **(aiōn g165)**
11 "Gwenga hera ndo Mtuwa na Mlungu gwetu! Gustahili
kuwanka ukwisa na ligoya na makakala. Toziya gwenga
gunyawiti vintu vyoseri, na kwa mafiliru gaku guvinyawiti na
vyankulikala."

5 Shakapanu mona shintola muliwoku lya kumliwu lya ayu
yakalivagiti pashibanta sha ufalumi na sheni shiweriti
shilembwa mngati na kunja na kutawalilwa kwa vifindika saba.
2 Kayi numwona ntumintumi gwa kumpindi kana makakala
pakabwera, "Gaa yakastahili kuyibandula mifindiku ayi na
kushivugula shintola ashi?" 3 Kumbiti kuweriti ndiri na muntu

yoseri kumpindi, ama pasipanu, ama pasi kuzimu, yakaweziti
kushigubutula, ama kushilola mngati. 4 Su neni niliti kwa
utama toziya kwahereti muntu yakastahili kushigubutula,
ama kushilola mngati. 5 Shakapanu yumu gwa walii wazewi
kang'ambiriti, “Gunyamali! Guloli! Simba gwa likabila lya
Yuda, muyiwuku gwa Dawudi, kakanka. Yomberi kastahili
kuyibandula mifindiku yakuwi saba na kushigubutula shintola
shilii.” 6 Shakapanu moniti pakati palii pakwegera na shibanta
sha ufalumi, Mwanakondolu kagoloka, Mwanakondolu
ayu kawonekaniti gambira kaleketulwa. Kazyengetwa kila
uwega na walii viwumbi msheshi yawawera wakomu na
walii wazewi. Kaweriti na magoli saba na masu saba
geni ndo rohu saba zya Mlungu zyawazitumiti kila pahali
pasipanu. 7 Mwanakondolu kagenditi, kashitola shintola
shilii kulawa muliwoku lya kumliwu lya ulii yakalivagiti
pashibanta sha ufalumi. 8 Na pakashitoliti shintola shilii,
viwumbi vilii vyamsheshi vyaviwera vikomu pamuhera
na walii wazewi malongu mawili na wamsheshi waguwiti
makukama palongolu pa Mwanakondolu. Kila yumu kaweriti
na shinubi na mabakuli ga zaabu gagamemiti ubani, geni
ndo maluwa ga wantu wa Mlungu. 9 Su wimbiti nyimbu
ayi yasyayi, “Gwenga gustahili kushitola shintola ashi Na
kuyibandula mifindiku yakuwi. Toziya gwenga gulikitulitwi na
kwa mwazi gwaku guwakombola wantu kwajili ya Mlungu.
Wantu kulawa kila makabila na kila ntambu yawalonga
wantu na kulawa kwa kila wantu na kila isi. 10 Guwanyawa
waweri ufalumi wa watambika wamtenderi Mlungu gwetu,
nawomberi hawakolimlima pasipanu.” 11 Shakapanu ndoliti,
mpikaniriti liziwu lya wantumintumi wa kumpindi wavuwa
nentu, kuwalangika kwawu maelufu na maelufu na malongu
ga maelufu na malongu ga maelufu. Waweriti walivaga
kushizyengeta shibanta sha ukulu, viwumbi vikomu vilii
vyamsheshi na walii wazewi, 12 na watakuliti kwa liziwu likulu,
“Mwanakondolu yawamlikituliti kastahili kwanka makakala na
ulunda na luhala na uwezu na ligoya na ukwisa na uzyumi.”
13 Mpikaniriti viwumbi vyoseri pampindi, pasipanu, pasi pa
pasipanu na mubahali, viwumbi vyoseri vya pasipanu poseri
pavilonga, “Kwakuwi yomberi yakalivaga pashibanta sha
ufalumi na kwa Mwanakondolu, uweri uzyumi na ligoya na
ukwisa na ukulu, mashaka goseri.” **(aiōn g165)** 14 Na viwumbi
vyamsheshi vyaviwera vikomu vilii vilongiti, “Yina hangu!” Na
wazewi walii waguwa makukama, waguwira.

6 Shakapanu numwoniti Mwanakondolu kankugubandula
mfindiku gwa kwanja gwa ilii mifindiku saba. Mpikaniriti
yumu gwa vilii viwumbi msheshi vyaviwera vikomu pakatakula
kwa liziwu gambira lwa mpanta, “Gwizi!” 2 Neni ndoliti na
kumbiti palii paweriti na falasi mfufu. Na mkwena panani pa
falasi gwakuwi kaweriti na upindi, wampananiti na lijenjeri. Su
kalawa gambira mkanka, kendereyi kukanka. 3 Shakapanu,
Mwanakondolu kagubandura mfindiku gwa pili. Numupikaniriti
shiwumbi ulii mkomu gwa pili pakatakula, “Gwizi!” 4 Neni
ndoliti na mona paweriti falasi yumonga palii, msheri. Mkwena
panani pa falasi gwakuwi wampananiti lihengu lya kuwusiya
ponga pasipanu, su wantu walilagi. Wampananiti kayi upanga
mkulu. 5 Shakapanu Mwanakondolu kagubanduliti mfindiku
gwa tatu. Numupikaniriti shiwumbi ulii mkomu gwa tatu
pakatakula, “Gwizi!” Moniti palii paweriti na falasi yumu
mtitu. Mkwena panani pa falasi gwakuwi kaweriti na vipimu
viwili vya kupimira utopa mumawoku mwakuwi. 6 Mpikanira
shintu gambira liziwu lyalilawira pakati pa viwumbi vilii
vyamsheshi yaviwera vikomu. Nayomberi katakuliti, “Shibaba
shimu sha ubumu wa nganu kwa shiyasi sha mpiya sha
shibena mgongu sha lishaka limu na vibaba vitatu vya
shayili kwa shibena mgongu sha lishaka limu. Kumbiti
naguhalibisiya lipaki na divayi!” 7 Shakapanu, Mwanakondolu
kagubandura mfindiku gwa msheshi. Numupikinira ulii
shiwumbi mkomu gwa msheshi, “Gwizi!” 8 Neni ndoliti na
kumbiti kaweriti falasi yumu gwa shijivu palii. Na litawu
lyakuwi mkwena panani pa falasi gwakuwi liweriti Kuhowa
na lirindi lyalihera upeleru limfatiti kumbeli. Awa wapananitwi
makakala kwa wega yimu zya wega msheshi zya pasipanu,
wawalagi wantu kwa upanga na njala na ulweli wa tawuni
na kwa wankanyama wakalipa wa pasipanu. **(Hadēs g86)**
9 Shakapanu, Mwanakondolu kagubanduliti mfindiku gwa
muhanu. Moniti pasi palii pashitalawanda sha kutambikira
rohu zya walii yawalagitwi toziya ya kubwera Shisoweru sha
Mlungu na toziya ya ukapitawu yawaulaviyiti. 10 Su walira
kwa liziwu likulu, “Gwee Mtuwa, yaguwera mnanagala na
mjimilika, mpaka ndii hagukawi kuwatoza kwa yawakala
woseri wa pasipanu kwajili ya kulagwa kwa twenga?” 11
Wapananitwi kila yumu lihabiti lifufu, wagambirwa wongeri
kwoyera kwa shipindi shidididini, mpaka payitimiya walanga
ya wantumintumi wayawu na walongu weni hawalagwi
gambira womberi ntambu yawalagitwi. 12 Shakapanu ndoliti
na shipindi Mwanakondolu pakagubanduriti mfindiku gwa
sita, kuweriti na lirindimiru likulu lya isi, mshenji guweri mtitu
gambira liguniya lititu, lyezi lyoseri liwera lisheri gambira
mwazi. 13 Na ntondu zya kumpindi zituluka pa pasipanu
gambira mabwajubwaju ga mumtera gwa mkuyu yagakamala
ndiri yagatuluka shipindi mtera gwakuwi pagutikwa na
lipuga. 14 Liyera lidegeka vipandi viwili gambira mkeka
wagubilingwabilingwa, migongu yoseri na visiwa vyoseri
vibegiziwa na kuhalibisiwa. 15 Shakapanu wafalumi wa
pasipanu na wakulu wa isi na wakulu wa mashonta na

walunda na yawawera na makakala na kila mmanda na
muntu mlekeru, walififa mumpanga na mumatalawu ga
kumigongu. 16 Wayigambira migongu ayi na matalawu aga,
“Mtuguwukiri, mtufifi patali na yomberi yakalivaga pashibanta
sha ufalumi na patali na maya ga Mwanakondolu! 17 Toziya
lishaka lya gweka lya maya gawu lisoka. Gaa hakawezi
kugoloka?”

7 Pa aga nuwawona wantumintumi wa kumpindi wamsheshi
wagoloka pakati pa pembi zya msheshi zya pasipanu,
pawakola mayega ga msheshi ga pasipanu, su lyega nalivumi
ata padidika, wala pakati pa pasipanu, wala mubahali, wala
mumitera. 2 Shakapanu numwona ntumintumi gwa kumpindi
yumonga pakakwena pampindi kulawa kusika, kaweriti na
shimaniziru sha Mlungu yakawera mkomu. Kashemiti kwa
liziwu likulu na kuwagambira awa wantumintumi wa kumpindi
wamsheshi yawapananitwi uwezu wa kuyihalibisiya isi na
ibahali. 3 “Namuhalibisiya isi ama ibahali ama mitera, mpaka
patuwatula kala shimaniziwu pashiwunji sha wantumintumi
wa Mlungu gwetu.” 4 Shakapanu mpikanira walanga ya walii
yawatulitwi shimaniziwu, wantu miya yimu malongu msheshi
na msheshi elufu wa makabila goseri ga wantu wa Israeli. 5
Likabira lya Yuda wantu lilongu na wawili elufu na Likabira
lya Rubeni wantu lilongu na wawili elufu na Likabira lya Gadi
wantu lilongu na wawili elufu. 6 Likabira lya Asheri wantu
lilongu na wawili elufu na likabira lya Nafutari wantu lilongu
na wawili elufu na likabira lya Manasi wantu lilongu na wawili
elufu. 7 Likabira lya Simiyoni wantu lilongu na wawili elufu na
likabira lya Lawi wantu lilongu na wawili elufu na likabira lya
Isakari wantu lilongu na wawili elufu. 8 Likabira lya Zebuluni
wantu lilongu na wawili elufu na likabira lya Yosefu wantu
lilongu na wawili elufu na likabira lya Benjamini wantu lilongu
na wawili elufu. 9 Shakapanu ndoliti, mwona lipinga likulu lya
wantu wavuwa nentu yaguweza ndiri kuwawalanga, wantu
wa kila isi na likabira na lukolu na ntambu wantu yawalonga
na kila walongu. Nawomberi waweriti wagoloka palongolu pa
shibanta sha ufalumi na palongolu pa Mwanakondolu, wavala
mahabiti mafufu na kukola mitambi ya mitendi mumawoku
mwawu. 10 Watakuliti kwa liziwu likulu, “Ukombola wetu ulawa
kwa Mlungu gwetu yakalivaga pashibanta sha ufalumi na
kulawa kwa Mwanakondolu!” 11 Wantumintumi wa kumpindi
woseri wagolokiti kushizyengeta shibanta sha ufalumi,
wazewi na vilii viwumbi vyamsheshi vyaviwera vikomu.
Wasuntamiti makukama pashibanta sha ufalumi, wamguwiriti
Mlungu 12 pawalonga, “Yina hangu! Uzyumi na ukwisa na
luhala na mayagashii na ligoya na uwezu na makakala
viweri kwa Mlungu gwetu, mashaka goseri! Yina hangu!”
(aiōn g165) 13 Yumu gwa wazewi walii kankosiyiti, “Walii
yawavaliti mahabiti mafufu ndo wantu gaa? Na walawira
koshi?” 14 Neni numwankuliti, “Mtuwa, gwenga guvimana!”
Nayomberi kang'ambiriti, “Awa ndo walii yawalawiti pakati
pa ntabika nkulu. Wagululiti mahabiti gawu mumwazi gwa
Mwanakondolu, gawera mafufu nakamu.” 15 Su wapalongolu
pa shibanta sha ufalumi sha Mlungu. Wamtendera Mlungu
paliwala na pashiru mnumba nkulu yakuwi ya kumpindi,
nayomberi yakalivaga pashibanta sha ufalumi, hakaweri
pamuhera nawu na kuwalolera. 16 Hapeni wawoni njala kayi
ama wawoni kuyimiluwa kayi, mshenji hapeni guwalunguziyi
kayi, shivuki shikalipa hapeni shiwalunguziyi kayi, 17
toziya Mwanakondolu yakawera pakati palii pakwegera na
shibanta sha ufalumi, hakaweri mlolera gwawu, nayomberi
kankuwalongoziya mumbwiru ya mashi ga ukomu. Na
Mlungu hakagapukuti masozi goseri mumasu gawu.

8 Na Mwanakondolu pakagubanduriti mfindiku gwa saba,
kuweriti jiii kumpindi kwa shipindi sha nusu saa. 2
Shakapanu, nuwawoniti wantumintumi wa kumpindi saba
walii wagoloka palongolu pa Mlungu wapananitwi mimbalapi
saba. 3 Ntumintumi gwa kumpindi yumonga kasokiti, katola
shetezu sha zaabu, kagoloka palongolu pa shitalawanda sha
kutambikira pa kutumisiya ubani. Nayomberi wampananiti
ubani uvuwa kawutumisiyi pamuhera na maluwa ga wantu
woseri wa Mlungu pashitalawanda sha kutambikira sha
zaabu yayiweriti palongolu pa shibanta sha ufalumi. 4
Lyosi lya ubani pamuhera na maluwa ga wantu wa Mlungu,
vikweniti kunani kulawa mumawoku mwakuwi ulii ntumintumi
gwa kumpindi yakaweriti palongolu pa Mlungu. 5 Shakapanu
ntumintumi gwa kumpindi katola shetezu shilii, kashimemiziya
motu kulawa pashitalawanda sha kutambikira, kashiyasa
pasipanu. Paweriti na mpanta na lirindimiru na mimeta na
libegiziwu lya isi. 6 Shakapanu wantumintumi wa kumpindi
saba walii, yawaweriti na mimbalapi saba walituliti kala
kugagomba mimbalapi. 7 Ntumintumi gwa kwanja gwa
kumpindi kagombiti mbalapi yakuwi. Mhanganyiku gwa vula
ya mabuwi na motu pamuhera na mwazi gwitikitwi pasipanu.
Selusi yimu ya isi ilunguliti na selusi yimu ya mitera ilunguliti
na mihamba yoseri miwisi ilunguliti. 8 Shakapanu ntumintumi
gwa kumpindi gwa pili kagombiti mbalapi yakuwi na shintu
gambira lugongu lukulu lwaluwaka motu luwasitwi mubahali.
Selusi yimu ya ibahali igalambukiti kuwera mwazi, 9 selusi
yimu ya viwumbi vyavilikala mubahali vifuwiti na selusi yimu
ya mitumbwi ihalibisitwi. 10 Shakapanu ntumintumi gwa
kumpindi gwa tatu kagombiti mbalapi yakuwi. Na ntondu
nkulu yakiti gambira lisukuruwa lya motu iguwiti kulawa

kumpindi na kutulukira muselusi yimu ya nshemba na mbwiru
zya mashi. 11 Ntondu ayi ishemwa "Ukalipa." Su selusi yimu
ya mashi gaweriti gakalipa, wantu wavuwa wahowiti toziya
ya mashi aga, toziya gagalambukiti gaweriti gakalipa. 12
Shakapanu ntumintumi gwa kumpindi gwa msheshi kagombiti
mbalapi yakuwi. Su selusi yimu ya mshenji ikomitwi na selusi
yimu ya lyezi ikomitwi na selusi yimu ya ntondu ikomitwi,
su selusi ya vyoseri avi viwera liwindu. Selusi yimu ya
paliwala yaheriti uweru, vilaa na selusi yimu ya pashiru. 13
Shakapanu ndoliti, mpikaniriti mpongu kapungu pakaguluka
kumpindi nentu kuliyera pakalonga kwa liziwu likulu, "Shodi,
oli, oli, kwa yawalikala pasipanu shipindi wantumintumi wa
kumpindi watatu yagasigaliti hawagombi mbalapi zyawu!"

9 Shakapanu, ntumintumi gwa kumpindi gwa mhanu
kagombiti mbalapi yakuwi. Na neni mwoniti ntondu iweriti
ituluka muisi kulawa kumpindi. Nayeni ipananitwi funguwu
wa njira ya lirindi lyalihera na upeleru. **(Abyssos g12)** 2 Su
ntondu ayi ivuguliti njira ya lirindi lyahera upereru, kulawiti
lyosi gambira lya litanuru likulu. Mshenji na liyera vitulitwi
ntiti kwa lyosi ali lya njira ya lirindi lyahera upereru. **(Abyssos
g12)** 3 Matapa walawiti mulyosi lilii, wingiriti pasupanu,
wapananitwi makakala gambira ga shipinini. 4 Wagambilitwi
nawahalibisiya ntundu yoseri ya isi ama vimeru vyoseri ama
mitera yoseri, su wawaharibisiyi walii hera yawakomitwi
ndiri musheni shimaniziwu sha Mlungu. 5 Matapa awa
walekiziwitwi ndiri kuwalaga wantu, su kuwatabisiya nentu
kwa shipindi sha myezi ya mhanu. Kutama kwakujega ndo
gambira kutama kwakumpata muntu shipindi pakalumwa
na shipinini. 6 Mumashaka galii wantu hawasakuli kuhowa
kumbiti hapeni wahowi, hawafiri kuhowa kumbiti kuhowa
hakuwatugi. 7 Matapa walii wawonekiti gambira falasi
yawaweriti kala kwa ng'ondu. Mumituwi mwawu waweriti
na majenjeri gambira zya zaabu na nsheni zyawu ziweriti
gambira zya muntu. 8 Vili zawu ziwonekiti gambira vili
zya wadala na menu gawu gawonekiti gambira menu ga
simba. 9 Vifuwa vyawu vigubikwa kwa vintu gambira nguwu
ya shuma ya kushinga mushifuwa. Mliwu gwa mbapatiru
zyawu ziweriti gambira mliwu gwa mwanja gwa mbutuka
zyazikwegwa na falasi wavuwa yawatugira kung'ondu. 10
Waweriti na mishira yaiwera na misontu gambira shipinini na
kwa mishira yawu ilii iweriti na makakala ga kuwaluma wantu
kwa shipindi sha myezi yamhanu. 11 Wawera na mfalumi
yakawakolamlima, nayomberi ndo ntumintumi gwa Shetani,
yomberi ndo mkulu gwa lirindi lyalihera upeleru, litawu
lyakuwi kwa Shiebraniya ndo Abadoni na kwa Shigiriki ndo
Apoliyoni, "Mana yakuwi ndo Mlaga." **(Abyssos g12)** 12 Shodi,
oli, oli ya kwanja ipititi, zisigaliti zyamonga mbili zyankwiza
pa aga. 13 Shakapanu, ntumintumi gwa kumpindi gwa sita
gwa kumpindi kagombiti mbalapi yakuwi. Naneni mpikaniriti
liziwu limu kulawa mumagoli ga msheshi yagawera mupembi
msheshi pashitalawanda sha kutambikira yaiweriti palongolu
pa Mlungu. 14 Liziwu lilii limgambiriti ulii ntumintumi gwa
kumpindi gwa sita yakawera na mbalapi, "Guwavugulili
wantumintumi wamsheshi wa Shetani yawatatiritwi pampeku
kulushemba lukulu Ewufrati!" 15 Nayomberi kawavuguliriti
walii wantumintumi wa kumpindi wamsheshi yawatandiritwi
kwajili ya lisaa lilii lya lishaka lya mwezi gulii gwa shinja shilaa
shilii, kulaga selusi yimu ya wantu. 16 Mpikaniriti walanga
ya mashonta yawakwena panani pa falasi waweriti handa
miliyoni miya mbili. 17 Hangu ndo ntambu yanuwawoniti
falasi walii na wakwena panani pa falasi mumawonu galii,
Waweriti na nguwu zya shuma muvifuwa zyaziwera njeri
gambira motu, zyana langi ya buluu gambira ya liyera na
ya njanu gambira ubumu wa baluti. Mituwi ya falasi walii
iwonikaniti gambira mituwi ya simba, motu na lyosi na ubumu
wa baluti, viweriti vyankulawa mumilomu mwawu. 18 Selusi
yimu ya wantu walagitwi kwa makomangu matatu galii, motu
na lyosi na ubumu wa baluti, yauweriti wankulawa mumilomu
mwa falasi walii. 19 Toziya makakala ga falasi walii gaweriti
mumilomu mwawu na mumishira yawu. Mishira yawu ilifaniti
na njoka na iweriti na mituwi na womberi wayitendiriti
kuwatenda wantu watenduwi. 20 Wantu wamonga yagasigaliti
toziya walagitwi ndiri kwa makomangu galii, walekiti ndiri
vidoda vyawatenda kwa kuvileka vintu vyawavinyawiti kwa
mawoku gawu weni, ama kuleka kuwaguwira washamshera
na vinyagu vya zaabu na mpiya na shaba na mabuwi
na mitera na vintu vyaviweziti ndiri kuwona na kupikinira
ama kugendagenda. 21 Ama womberi walekiti ndiri vidoda
vyawatenditi na kuleka kulaga na uganga na uhumba na
umpeku.

10 Shakapanu, numwoniti ntumintumi gwa kumpindi
yumonga kana makakala kankusuluka kulawa
kumpindi, kaweriti kavalisiwa liwundi na upindi wa vula
mumtuwi mwakuwi. Sheni shakuwi shiweriti gambira mshenji
na magulu gakuwi gaweriti gambira mpanda zya motu. 2
Mumawoku mwakuwi kakoliti shintola shididini shivugulwa.
Katuliti ligulu lya kumliwu mubahali na lya kumshigi muisi
iyuma, 3 na kushema kwa liziwu likulu gambira lirindimiru lya
simba. Pakanjiti kushema, malindimiru saba gabegeziyiti
kwa kutukulira. 4 Na malindimiru saba galii pagatakuliti, neni
nfiriti kulemba. Kumbiti mpikaniriti liziwu kulawa kumpindi,
"Visoweru vya malindimiru saba aga gaweriti bada, guleki

kulemba!” 5 Shakapanu, ntumintumi gwa kumpindi ulii
yanumwoniti pakagoloka mubahali na muisi iyuma kanyasuliti
liwoku lyakuwi lya kumliwu kumpindi, 6 kalirapiti kwa litawu
lya Mlungu yakalikala mashaka goseri, Mlungu yakanyawiti
kumpindi na vyoseri vyaviwera na ibahali na vyoseri vyaviwera
pasipanu na vyoseri vyaviwera. Kalongiti, “Kwahera shipindi
sha kuhepera kayi! (aiōn g165) 7 Kumbiti mumashaka galii
ntumintumi gwa kumpindi gwa saba ulii pakafira kugomba
mbalapi yakuwi, Mlungu hakatendi bada yakuwi itendeki
ntambu yakawagambiriti wantumintumi wakuwi, wambuyi
wakuwi.” 8 Shakapanu liziwu lilii lyanulipikaniriti pamberi
kulawa kumpindi lilongiti na neni kayi, “Gugendi gwakashitoli
shintola shilii shashigubutulitwi shashiwera mumawoku mwa
ntumintumi gwa kumpindi yakagoloka mubahali na muisi
iyuma.” 9 Su numgenderiti ulii ntumintumi gwa kumpindi,
numgambiriti kanupi shintola shilii shididini. Na yomberi
kang'ambiriti, “Gushitoli gushiliyi. Mumlomu mwaku hashinogi
gambira lwashi, kumbiti mumtima hashiweri shikalipa!” 10
Su nushitoliti shintola shilii shididini kulawa mumawoku
mwakuwi ntumintumi gwa kumpindi ulii nishiliyiti. Nasheni
shiweriti shinoga mumlomu mwangu gambira lwashi, kumbiti
panushimiriti shiweriti shikalipa mumtima mwangu. 11
Shakapanu ng'ambiritwi, “Gufiruwa kayi kuwubwera ujumbi
wa Mlungu kuusu wantu wavuwa na wantu wa maisi gavuwa
na wantu wa makabila gavuwa na wafalumi.”

11 Shakapanu wanupiti luteti lwaluweliti gambira luhonga,
ng'ambiritwi, “Gwimuki gwakaipimi numba ya Mlungu
na shitalawanda sha kutambikira pakutumiziya ubani na
kuwawalanga wantu yawaguwira munumba nkulu ya Mlungu.
2 Kumbiti nagupima baraza lyaliwera kunja kwa numba
nkulu ya Mlungu, guleki kupima toziya awu upananwa kwa
wantu yawawera ndiri Wayawudi. Weni hawalutimbangi lushi
lunanagala kwa shipindi sha myezi malongu msheshi na
miwili. 3 Neni hanuwapanani uwezu wakapitawu wangu
wawili su wabweri kwa shipindi ashi sha majuwa elufu yimu
miya mbili na malongu sita pawavala nguwu zya maguniya.”
4 Wakapitawu wawili walii ndo mitera miwili ya mizeyituni
na vintambi viwili vyavigoloka kulongolu kwa Mtuwa gwa
pasipanu. 5 Handa muntu pakajera kuwatenda, motu gulawa
mumilomu mwawu na kuwalaga wangondu wawu na kila
muntu yakajera kuwalaga hakalagwi. 6 Wakapitawu awa
wanawu uwezu wa kutata liyera su vula naitowa shipindi
pawabwera. Kayi wana uwezu wa kugalambula mbwiru
zyoseri zya mashi ziweri mwazi na hawalaviyi makomangu
ga ntambu zyoseri pasipanu womberi pawafira. 7 Kumbiti
pawamalira kala upitawulira wawu, nkanyama mkalipa
yakalawira mulirindi lyalihera upeleru hakalikomi na womberi,
hakawakanki na kuwalaga. (Abyssos g12) 8 Mauti gawu
gasigariti munjira ya lushi lukulu lweni lwawampingikiti
palupinjika Mtuwa gwawu. Litawu lya shimbuyi lwa lushi
alu ndo Sodoma ama Misri. 9 Wantu wa kila isi na
likabira na wantu ntambu yawalonga na lukolu, hawagaloli
mawuti galii shipindi sha mashaka matatu na nusu, hapeni
walekiziyi zisilwi. 10 Wantu yawalikala pasipanu hawasekeleri
kuhowa kwa wakapitawu walii. Hawatendi msambu na
kulipanana mafupu, toziya wambuyi wawili awa wa Mlungu,
wawatabisiyiti nentu wantu wa pasipanu. 11 Kumbiti pa
mashaka matatu na nusu upumula wa ukomu kulawa
kwa Mlungu uwayingiriti na womberi wagolokiti na woseri
yawawoniti, wayingilitwi na lyoga likulu. 12 Shakapanu wa
mbuyi wawili walii wa Mlungu wapikiniriti liziwu likulu kulawa
kumpindi paliwagambira, “Mwizi pampindi panu!” Nawomberi
wakweniti kumpindi pawazyengetwa na liwundu, wangondu
wawu pawawera wankuwalora. 13 Shipindi shilaa shilii,
kulawiriti libegiziwu likulu lwa isi, shipandi shimu sha lilongu
lya lushi shitenduwiti, na wantu elufu saba wahowiti kwa
libegiziwu ali. Wantu yagasigaliti watiliti nentu, wamkwisiti
Mlungu gwa kumpindi. 14 Shodi, shodi, shondi ya pili
ipita, kumbiti guloli! Shodi, shondi, shondi ya tatu yankwiza
kanongola. 15 Shakapanu ntumintumi gwa kumpindi gwa
saba kagomba mbalapi yakuwi. Na nziwu nkulu zipikanikitwi
kumpindi pazilonga, “Vinu ufalumi wa pasipanu uwera
wa Mtuwa gwetu na Kristu gwakuwi ulii yakamsyaguliti
kuwera Mkombola gwakuwi. Na yomberi hakakolimlima
mashaka goseri!” (aiōn g165) 16 Shakapanu wazewi walii
malongu mawili na msheshi yawakaliti muvibanta vyawu vya
ufalumi palongolu pa Mlungu, wasuntamiti makukama na
wamguwiriti Mlungu, 17 pawalonga, “Mayagashii gwee Mtuwa
Mlungu gwana makakala, yaguwera na yaguweriti! Toziya
gulanguziya makakala gaku makulu, guwutula ukolamlima
waku!” 18 “Wantu wa maisi wamemiti maya, kumbiti
lishaka lya maya gaku lisoka, yina shipindi sha kuwatoza
wafuwa shisoka. Shipindi sha kuwakwisa wantumintumi
wambuyi waku, wananagala na woseri yawalikwisa litawu
lyaku, yawamanikana na yawamanikana ndiri. Shipindi sha
kuwalaga walaga wa pasipanu.” 19 Shakapanu numba nkulu
ya Mlungu kumpindi wayivuguliti na lisanduku lya lipatanu
lyakuwi liwonikaniti munumba nkulu ya Mlungu. Kulawiriti
meta na malindimiru na mpanta na mabegiziwu lya isi na
vula nkulu ya mabuwi.

12 Shakapanu lilangaliru lyakulikangasha liwonikaniti
kulyera, mdala yakavaliti mshenji na lyezi pasi pamagulu

gakuwi, na lijenjeri lya ntondu malongu na mawili mumtuwi
gwakuwi. 2 Kaweriti na yinda, nayomberi kabotanga kwa
kutama toziya kaweriti kala kwiwula mwana. 3 Shakapanu
lilangaliru lyamonga lilawiriti kulyera, njoka mkulu msheri
yakaweriti na mituwi saba na magoli lilongu na kila mtuwi
guweriti na lijenjeri. 4 Njoka ulii kakwegiti kwa mshira
gwakuwi selusi yimu ya ntondu za lyera na kuziyasa paisi.
Njoka gweni kagolokiti palongolu pa mdala ulii yakaweriti
kala kwiwula mwana, kaweriti kala kummira mwana, pa
kwiwuka. 5 Shakapanu mawu ulii kiwula mwana mpalu,
yomberi hakakolimlima maisi goseri kwa luhonga lya shuma.
Mwana kanyasulitwi mpaka kwa Mlungu na mushibanta sha
Mlungu sha ufalumi. 6 Mawu ulii katugiriti kushiwala pahala
Mlungu pakamtandiriti. Aku hawamloleri kwa shipindi sha
mashaka elufu yimu miya mbili na malongu sita. 7 Shakapanu
yanjiti ngondu kumpindi, Mikaeli ntumintumi gwa kumpindi
na wantumintumi wayaguwi wa kumpindi walikomangiti
na njoka ulii na njoka ulii pamuhera na wantumintumi
wakuwi walikomangiti na wantumintumi wa kumpindi walii.
8 Kumbiti njoka ulii na wantumintumi wakuwi wasinditi na
wawingitwi nakamu kumpindi kwa Mlungu. 9 Su njoka ulii
mkulu wamwasiti pasi. Njoka ulii ndo njoka ulii gwa makashu
yawamshema vilaa Mkondola ama Shetani yakawazyanga
wantu wa pasipanu poseri. Wamwasiti pasipanu pamuhera
na wantumintumi wa kumpindi wakuwi woseri pamuhera
na yomberi. 10 Shakapanu mpikaniriti liziwu likulu kulawa
kumpindi palilonga, “Vinu usoka ukombola na makakala na
ufalumi wa Mlungu gwetu na ukolamlima wa Kristu gwakuwi!
Toziya ulii yakawasitaki walongu wetu palongolu pa Mlungu
gwetu, wamwasa pasi. Wamwasa pasi ulii yakawasitaki
pashiru na paliwala.” 11 “Walongu wetu wakanka kwa
makakala ga mwazi gwa Mwanakondolu na kwa shisoweru
shawalaviyiti ukapitawu, toziya wawoniti ndiri makaliru gawu
kuwera shintu, waweriti kuhowa kala. 12 Kwa toziya ayi,
mnemeleri mwenga mwampindi na vyoseri vyaviwera mngati
mwenu. Kumbiti oli mwenga mwa muisi na mubahali toziya
Mkondola kawasulukireni kana maya makulu na kavimana
kuwera mashaka gakuwi gasigala madidini.” 13 Njoka
pakavimaniti kuwera wamwasiti pasipanu, kanjiti kumtugiziya
mdala ulii yakaweriti kamwiwula mwana mpalu. 14 Kumbiti
mdala ulii wampananiti vipapatiru viwili vya mpongu kapungu,
su kaguruki kutali nentu mpaka pahala pakuwi kushiwala na
mekalolerwi kwa shipindi sha vinja vitatu na nusu. 15 Su
njoka katapikiti mashi gavuwa gambira lushemba, gamfatiti
mdala ulii su kamiruwi. 16 Kumbiti pasipanu pamtangiti
mdala ulii, pamamuka gambira mlomu na kugamira mashi
aga gagalawiti mumlomu mwa njoka ulii. 17 Su njoka ulii
kamkalaliriti mdala ulii, kawukiti na kagenda kulikomanga
na walelwa wamonga wa mdala ayu awa ndo woseri walii
yawajimira malagaliru ga Mlungu na waminika wa ukapitawu
wa Yesu.

13 Su njoka kagoloka mumpeku mwa bahali. Shakapanu
numwoniti nkanyama mkalipa yumu pakalawa
mubahali. Kaweriti na mituwi saba na magoli lilongu na kila
ligoli liweriti na lijenjeri. Pamituwi yakuwi palembitwi litawu lya
kumwigilanga Mlungu. 2 Nkanyama mkalipa ulii yanumwoniti
kaweriti gambira duma na magulu gakuwi gaweriti gambira
nkanyama dubu, mlomu gwakuwi guweriti gambira mlomu
gwa simba. Njoka ulii kamupananiti nkanyama ulii makakala
gakuwi na shibanta shakuwi na uwezu mkulu. 3 Mtuwi gumu
gwa nkanyama mkalipa ulii guwonikaniti gambira shironda
shikulu shashijega kuhowa kumbiti shironda shilii shiponiti.
Wantu woseri wa pasipanu walikangashiti na nkanyama
mkalipa ulii na kumfata. 4 Wantu woseri wamguwiriti njoka ulii
toziya kamupananiti nkanyama mkalipa ulii uwezu wakuwi.
Wamguwiriti vilaa nkanyama mkalipa ulii pawalonga, “Hashi,
gaa yakawera gambira nkanyama mkalipa ayu? Hashi,
gaa yakaweza kulikoma nayu?” 5 Shakapanu nkanyama
mkalipa ulii kalekeziwa kutakula visoweru vya mtiti na
kumwigilanga Mlungu, kalekeziwa kuwera na uwezu kwa
shipindi sha myezi malongu msheshi na mawili. 6 Su kanjiti
kumwigilanga Mlungu na kuligilanga litawu lya Mlungu na
pahala pakalikala na woseri yawalikala kumpindi kwa Mlungu.
7 Kalekeziyitwi kuwakoma ngondu na kuwakanka wantu
wa Mlungu. Kampananiti uwezu kwa wantu wa kila likabira
na isi na ntambu ya wantu yawalonga na lukolu. 8 Woseri
yawalikala pasipanu hawamguwiri, wantu awa ndo walii
matawu gawu galembitwi ndiri pamberi pa kunyawa pasipanu,
mushintola sha ukomu sha Mwanakondolu yakalikitulitwi. 9
“Yakawera na makutu, kapikaniri. 10 Yawampangiliti kutolwa
kuwera mloporwa mpaka katolwi kuwera mloporwa na
ulii yakapangilitwi kulagwa kwa upanga hakalagwi kwa
upanga. Su wantu wa Mlungu waweri na uhepeleru na
njimiru.” 11 Shakapanu numwoniti nkanyama mkalipa
yumonga kankulawa pasipanu. Kaweriti na magoli mawili
gambira magoli ga mwanakondolu na kayoweriti gambira
njoka. 12 Kaweriti na uwezu woseri kulawa kwa nkanyama
mkalipa ulii gwa kwanja na kautendiriti uwezu ulii pahala
pa nkanyama mkalipa gwa kwanja. Su katenda pasipanu
poseri na woseri yawaweramu kumguwira nkanyama mkalipa
ayu gwa kwanja mweni kaweriti na shironda sha kuhowa
shashiponiti. 13 Su nkanyama mkalipa ayu gwa pili katenditi
mauzauza ga kulikangasha, kalaviyiziti motu kulawa kumpindi

gusuluki pasipanu palongolu pa wantu. 14 Kawapotoziyiti
yawalikala pasipanu kwa mauzauza galii gakapananitwi
kugatenda pahala pa nkanyama mkalipa gwa kwanja.
Kawagambiriti yawalikala pasipanu wanyawi shinyagu kwa
ligoya lya nkanyama mkalipa ulii yakatenduwitwi kwa upanga
kumbiti kalikaliti kayi. 15 Nkanyama mkalipa gwa pili
kapananitwi uwezu kushitenda shipumuli shinyagu shilii
sha nkanyama mkalipa gwa kwanja, su shinyagu shiweziti
kutakula na kuwatenda wantu woseri yawalemiti kushiguwira
shinyagu shilii, walagwi. 16 Kawatenditi woseri watulwi
shimaniziwu mumawoku gawu ga kumliwu na musheni
zyawu, yawamanika na yawamanika ndiri, walunda na
wahushu, wantu walekeru na wamanda. 17 Na muntu yoseri
hapeni kawezi kuhemera ama kuwuza shintu mpaka kaweri
na shimaniziwu shilii. Shimaniziwu shiweriti na litawu lya
nkanyama mkalipa ama walanga ya litawu lilii. 18 Peni panu
pafiruwa luhala! Yakawera na mahala kaweza kuvimana
mana ya walanga ya nkanyama mkalipa ayu, toziya walanga
ayi iwera walanga ya muntu. Walanga ayi ndo miya sita
malongu sita na sita.

14 Shakapanu moniti lugongu lwa Sayuni na
Mwanakondolu kagoloka pampindi, pamuhera na
yomberi waweriti wantu elufu miya yimu na malongu
msheshi na msheshi, musheni zyawu walembitwi litawu
lya Mwanakondolu na litawu lya Tati gwakuwi. 2 Na
mpikaniriti liziwu kulawa kumpindi kwa Mlungu, liziwu
lyaliweriti gambira liziwu lya mbutu na gambira lirindimiru
likulu. Liziwu lyampikaniriti liweriti gambira liziwu lya wavina
msambu pawagomba vinubi vyawu. 3 Waweriti wankwimba
lwimbu lya syayi palongolu pa shibanta sha ufalumi na
kulongolu kwa viwumbi vikomu vyamsheshi na wazewi
walii. Kwaheriti muntu yakaweziti kulifunda lwimbu alu,
ira wantu walii elufu miya yimu na malongu msheshi na
msheshi yawakombolitwi pasipanu. 4 Wantu awa ndo walii
yawalituliti weri na haweniliwoni nakamu na wadala. Womberi
wamfatiti Mwanakondolu kwoseri kwakagendaku. Womberi
wakombolitwi kulawa kwa wantu wamonga, waweriti gambira
malaviwu ga mabenu ga kwanja kwa Mlungu na kwa
Mwanakondolu. 5 Wapatiti ndiri kuwera wapayira, wahera
likosa lyoseri. 6 Shakapanu numwona ntumintumi gwa
kumpindi yumonga kankuguluka kuliyera pakawera na
Shisoweru Shiwagira sha mashaka goseri, kashibweri kwa
wantu yawalikala pasipanu, kwa maisi goseri na makabila
goseri na ntambu wantu woseri yawalonga na lukolu. **(aiōnios g166)** 7 Yomberi kalongiti kwa liziwu likulu, "Mumpanani
ligoya Mlungu na kumkwisa! Toziya saa isoka ya kutoza.
Mmuguwiri yomberi yakanyawiti kumpindi na pasipanu,
bahali na mbwiru zya mashi." 8 Ntumintumi gwa kumpindi
gwa pili kamfatiti ulii gwa kwanja pakalonga, "Kabomoka!
Babuloni lushi lukulu lubomoka! Babiloni yakawapananiti
maisi goseri walandi divayi yakuwi, divayi ya kufira nentu
uhumba wakuwi!" 9 Na ntumintumi gwa kumpindi gwa
tatu kawafatiti walii wawili yawalongoleriti pakalonga kwa
liziwu likulu, "Yoseri yakamguwira nkanyama mkaripa ulii
na shinyagu shakuwi na kujimira kutulwa shimaniziwu
shakuwi musheni shakuwi ama muliwoku lyakuwi, 10
ulamweni hakalandi divayi ya maya ga Mlungu, divayi yeni
wayitira mulutekeru lwa maya gakuwi pota kuhanganyilwa
na mashi. Muntu ayu hakatabiki mumotu gwa ubumu wa
baluti palongolu pa wantumintumi wa kumpindi na kulongolu
kwa Mwanakondolu. 11 Lyosi lya motu lyaluwatabisiya
likwena kumpindi mashaka goseri. Wantu walii yawamguwiriti
nkanyama mkalipa ulii na shinyagu shakuwi na kutulwa
shimaniziwu sha litawu lyakuwi, hapeni waweri na kwoyera
kwoseri pashiru na palwala." **(aiōn g165)** 12 Ayi imaniziya
kuwera wananagala yawajimira malagaliru ga Mlungu na
yawawera waminika kwa Yesu, wafiruwa kuwera wahepelera.
13 Shakapanu mpikaniriti liziwu kulawa kumpindi kwa Mlungu
palilonga, "Gulembi aga! Kwanjira vinu watekelerwa walii
yawahowiti, wahowa pawamjimira Kristu." Namweni Rohu
Mnanagala kalonga, "Yina! Hawawoyeri kulawa muntabika
zyawu, toziya matendu gawu gawafata." 14 Shakapanu
ndoliti na paweriti liwundi lifufu. Na palihundu ali kalivagiti
yumu gambira Mwana gwa Muntu. Kaweriti kavala lijenjeri
lya zaabu mumtuwi na kukoliti shimagi shikola sha kubenera.
15 Shakapanu ntumintumi gwa kumpindi yumonga kalawiti
munumba nkulu ya Mlungu na kwa liziwu likulu kamgambira
ulii yakalivagiti palihundi, "Shondi, gushituli kala shimagi sha
kubenanga na gubenangi, toziya shipindi sha kubenanga
shisoka, mabenangu ga pasipanu gawula." 16 Su ulii
yakalivagiti palihundi, kwa mawoku gakuwi kashizyengesiya
shimagi shakuwi pasipanu na pasipanu pabenangitwi. 17
Shakapanu ntumintumi gwa kumpindi yumonga kalawiti
mnumba nkulu ya Mlungu kumpindi pakawera na shimagi
shikola sha kubenera. 18 Kayi ntumintumi yumonga gwa
kumpindi, mgolokera gwa motu, kalawiti pashitalawanda sha
kutambikira, kamgambiriti kwa liziwu likulu ntumintumi gwa
kumpindi, ntumintumi ulii yakawera na shimagi shikola, "Na
gwenga gutuli kala shimagi shaku shikola, guvijojiniri visanya
vya mizyabibu ya pasipanu, toziya zyabibu zyakuwi ziwula!"
19 Su ntumintumi gwa kumpindi ayu kashizyengesiyiti shimagi
shakuwi pasipanu, kazihengiti zyabibu zya pasipanu, kazituliti
pahala pa kukamira zyabibu, pahala pa maya ga Mlungu. 20

Zyabibu zikabangwa mushikamiru ashi shashiweriti kunja
kulushi na mwazi gulawiti mushikamiru ashi gwana utali
wa mashi meta yimu na nusu na mnyiliriku gwa mafuliku
gasokiti utali wa kilumita miya tatu.

15 Shakapanu moniti lilangaliru lyamonga likulu na
lya kulikangasha, kumpindi kwa Mlungu. Paweriti
wantumintumi wa kumpindi wa saba yawawera na
makomangu makulu saba ga upeleru. Kwa makomangu
makulu saba aga, hagaweri ga upeleru kulanguziya maya
ga Mlungu. **2** Shakapanu moniti shintu gambira bahali ya
shiwowu, ihanganilwa na motu. Nuwawoniti vilaa wantu
walii yawamkankiti nkanyama mkaripa na shinyagu shakuwi
na litawu lyakuwi lishemitwi kwa walangu ilii. Wantu walii
wagolokiti pampenku mwa bahali ya shiwowu, pawawera na
vinubi vyawapananitwi na Mlungu. **3** Waweriti wankwimba
lwimbu lwa Musa, ntumintumi gwa Mlungu na lwimbu lwa
Mwanakondolu, pawalonga, "Mtuwa Mlungu Yakawera na
Makakala, matendu gaku ndo makulu na gakukangasha!
Gwenga Mfalumi gwa maisi, njira zyaku ndo ziherepa
na zyanakaka! **4** Mtuwa, hashi gaa yakakuguwira ndiri
gwenga na kulikwisa litawu lyaku? Gwenga gwekayaku
ndo Mnanagala. Maisi goseri gankukwizira na kukuguwira
toziya matendu gaku ga teratera gawonikana kwa woseri."
5 Pa aga mona numba nkulu ya Mlungu, ndoyeni Hema
ya Ukapitawu, ivugulwa kumpindi. **6** Su wantumintumi wa
kumpindi saba walii, yawawera na makomangu saba walawa
Mnumba nkulu ya Mlungu, pawavala nguwu mfufu, ziherepa
zya kung'ereng'eta na mikuli ya zaabu muvifuwa mwawu.
7 Shakapanu yumu gwawu gwa viwumbi walii wamsheshi
kawapananiti wantumintumi wa kumpindi saba, mabakuli ga
zaabu yagamemiti maya ga Mlungu yakalikala mashaka
goseri. **(aiōn g165)** **8** Numba nkulu ya Mlungu imemiti lyosi
lyalilawiriti muukwisa wa Mlungu na mumakakala gakuwi
na kwahera muntu yakaweziti kwingira mnumba nkulu
ya Mlungu mpaka upeleru wa makomangu saba galii ga
wantumintumi wa kumpindi saba.

16 Shakapanu Mpikanira liziwu likulu kulawa mnumba
nkulu ya Mlungu liwagambira wantumintumi wa
kumpindi saba walii, "Mgendi mwakagayiti mabakuli saba
aga ga maya ga Mlungu pasipanu." **2** Su ntumintumi
gwa kumpindi gwa kwanja kagenda kwita libakuli lyakuwi
pasipanu. Palaa palii maputi makulu gagatama nentu
gawapata woseri yawaweriti na shimaniziwu sha nkanyama
mkaripa ulii na walii yawashiguwiriti shinyagu shakuwi. **3**
Shakapanu ntumintumi gwa pili gwa kumpindi kititi libakuli
lyakuwi mubahali na mashi ga bahali yoseri gawera mwazi
gambira gwa muntu yakahowiti na viwumbi vyoseri vikomu
mubahali vifuwiti. **4** Ntumintumi gwa ntatu gwa kumpindi
kita libakuli lyakuwi mumishemba na mbwiru zya mashi
zigalambuka mwazi. **5** Numupikaniriti ntumintumi gwa
kumpindi yakalolera mashi pakalonga, "Gwee mnanagala,
yaguwera na yaguweriti! Gwenga gutoza teratera. **6** Toziya
wagwititi mwazi gwa wananagala na wambuyi wa Mlungu na
gwenga guwapanana mwazi wagulandi, womberi wapata
shilii shawafiruwa." **7** Shakapanu mpikanira pashitalawanda
sha kutambikira palonga, "Mtuwa Mlungu yaguwera na
makakala! Toza zyaku ndo zya nakaka na zya teratera!" **8** Su
ntumintumi gwa msheshi gwa kumpindi kayititi libakuli lyakuwi
pamshenji. Mshenji gupananitwi makakala ga kuwalunguziya
wantu kwa motu gwakuwi. **9** Su wantu walunguziwitwi nentu
na livuki likulu, womberi wamwigilangiti Mlungu yakaweriti
na uwezu wa makomangu aga. Walemiti kuleka vidoda
vyawu vyawatenditi na viraa walemiti kumkwisa Mlungu.
10 Na ntumintumi gwa muhanu gwa kumpindi kayititi libakuli
lyakuwi mushibanta sha nkanyama mkaripa ulii. Ntiti iyingiriti
muufalumi wakuwi na wantu walumiti milimi yawu toziya
ya kutama yawakupatiti, **11** wamwigilangiti Mlungu gwa
kumpindi toziya ya kutama kwa maputi gawu. Kumbiti walekiti
ndiri vidoda vyawu vyawatenditi. **12** Shakapanu ntumintumi
gwa sita gwa kumpindi kayititi libakuli lyakuwi mulushemba
lukulu lwawalushema Ewufrati. Mashi gakuwi gayumiti,
su itulitwi kuwera njira ya wafalumi kulawa kwagulawiti
mshenji. **13** Na moniti rohu ntatu zidoda zyaziweriti gambira
milyuli, yumu kalawiti mumlomu mwa njoka mkulu ulii
na yumonga kalawiti mumlomu mwa nkanyama mkaripa
ulii na yumonga kalawiti mumlomu mwa mbuyi ulii gwa
kupayira. **14** Womberi ndo rohu zya washamshera yawatenda
mauzauza na yawagenda kwa wafalumi wa pasipanu poseri
na kuwajojinira pamuhera kwajili ya ngondu nkulu lishaka
lilii lya Mlungu Yakawera na Makakala. **15** "Gupikaniri!
Neni nankwiza gambira shimpegu! Mbaka muntu yakalolera
weri nguwu zyakuwi su nakagendagenda aku na aku na
kulisoniziya paweru wantu wamwoni kashivula." **16** Su
rohu zyazidoda zilii ziwajojanira wafalumi walii pamuhera
pahala pawapashemapu kwa Shiebraniya Alimagedoni. **17**
Shakapanu ntumintumi gwa saba gwa kumpindi kayititi
libakuli lyakuwi kuliyera. Liziwu likulu lipikaniritwi kulawa
mushibanta sha ufalumi mnumba nkulu ya Mlungu palilonga,
"Itendeka kala." **18** Kulawiriti mimeta na umatu na mipanta
na lirindimiru likulu lya isi. Lirindimiru ali liweriti likulu nentu
na halyenilawiri kwanjira Mlungu pakamuumbiti muntu
mupasipanu. **19** Lushi lulii lukulu lupantitwi wega ntatu na
lushi zya maisi ziharabisiwitwi. Babiloni lushi lukulu, Mlungu

kalwaluwa ndiri. Kalulandisiya lutekeru lwa divayi ya maya
gakuwi makulu. 20 Visiwa vyoseri vyagamiriti na migongu
iwonikaniti kayi ndiri. 21 Na vula ya mabuwi makulu gatopa
gambira kilu malongu muhanu kila limu, su iwatoweriti wantu
walii yawamwigilangiti Mlungu toziya ya makomangu ga vula
ayi ya mabuwi, makomangu ga vula ilii ya mabuwi gaweriti
makulu nentu.

17 Yumu gwa wantumintumi wa kumpindi saba walii,
yawaweriti na mabakuli saba kiziti na kang'ambiriti,
"Gwizi na neni hanukulanguziyi utoza yakapananitwi
mndiyandiya mkulu ulii, yakalivagiti pambeku na mashi
gavuwa. 2 Wafalumi wa pasipanu watenditi uhumba
pamuhera nayomberi na wantu yawalikala pasipanu walowera
divayi ya uhumba wakuwi." 3 Shakapanu Rohu gwa Mlungu
kanjegiti na ntumintumi gwa kumpindi kanjegiti kushiwara.
Kweni aku numwona mdala kalivagiti pankanyama mkalipa
msheri. Nkanyama mkalipa ayu kaweriti kalembwa kila
pahala matawu ga kumwigilanga Mlungu, kaweriti na mituwi
saba na magoli lilongu. 4 Mdala ayu kaweriti kavala nguwu
langi ya zambalawu na nsheri, kaweriti kalihelipiziya kwa
zaabu na vintu vinyawitwi kwa mabuwi ga beyi nkulu na
mabuwi ga lulu. Mumawoku mwakuwi kaweriti na lutekeru lwa
zaabu lwaluweliti lumema makalaliru na vitwatira vidoda vya
uhumba wakuwi. 5 Pashiwunji shakuwi palembitwi visoweru
vya litawu lyana mana ya bada, "Babiloni mkulu, mawu gwa
wandiyandiya na gwa vitwatira vyoseri vya kukalaziya nentu
pasipanu." 6 Numwona mdala ayu kalowera mwazi gwa
wantu wa Mlungu na mwazi gwa wantu yawalagitwi toziya ya
kuwera wakapitawu kwa Yesu. Panumwoniti nulikangashiti
nentu. 7 Kumbiti ntumintumi gwa kumpindi kang'ambira,
"Iwera hashi gwankulikangasha. Neni hanukugambiri mana
ya bada yaififikiti ya mdala ayu na nkanyama mkalipa ayu
yakampapiti, nkanyama mkalipa yakawera na mituwi saba
na magoli lilongu. 8 Nkanyama mkalipa ayu yagumwoniti,
kaweriti mkomu pakwanja kumbiti vinu kahowa. Kayi
kapakwegera kulawa mulirindi lyalihera upeleru kugenda
kuharabisiwa. Wantu yawalikala pasipanu hawalikangashi,
wantu woseri matawu gawu galembitwi ndiri mushintola sha
ukomu kwanjira kunyawa kwa pasipanu, hawalikangashi
kumwona nkanyama mkalipa ayu kwanja kalikaliti, shakapanu
kafuwa na vinu hakalawili kayi. **(Abyssos g12)** 9 "Panu
pafiruwa mahala na luhala! Mituwi saba ayi ndo vigongu
saba mdala ayu kalivagiti. Mituwi ayi viraa ndo wafalumi
saba. 10 Pakati pa wafalumi saba, wamhanu yawagamiliti
kala, yumu kankali kankukolamlima na yumonga ulii kankali
kwiza na pakasoka kafiruwa hakakolimlima kwa shipindi
shididini. 11 Na nkanyama mkalipa ayu yakaweriti kankulikala
kwanja, kumbiti vinu kalikala ndiri kayi ndo mfalumi gwa
nani na yomberi viraa ndo yumu gwawu gwa walii saba
na kuharabisiwa. 12 "Magoli galii lilongu yagugawoniti ndo
wafalumi lilongu weni haweniyanji kukolamlima. Kumbiti
hawapananwi uwezu wa kukolamlima kwa shipindi sha saa
yimu pamuhera na nkanyama mkalipa ulii. 13 Woseri awa
lilongu wawera na nfiru yimu na hawamupanani nkanyama
mkalipa ulii makakala na uwezu wawu. 14 Hawalikomangi
na Mwanakondolu na kumbiti Mwanakondolu pamuhera na
walii yakawashemiti na kuwasyagula weni ndo waminika
hakawakanki toziya yomberi ndo Mtuwa gwa watuwa na
Mfalumi gwa wafalumi." 15 Ntumintumi gwa kumpindi
kang'ambira vilaa, "Mashi galii yagugawoniti palii pakalivagiti
mndiyandiya ulii, ndo mapinga ga wantu wa kulawa kila
isi, ukowu na luga. 16 Na magoli lilongu galii gagugawoniti
na nkanyama mkalipa ulii hawamkalalili mndiyandiya ulii.
Hawatoli kila shintu shakawera nashu na kumleka shivula
hera, hawalii vinofu vya nshimba yakuwi na kumlunguziya
kwa motu. 17 Toziya Mlungu kalekera mumyoyu mwawu
nfiru ya kutenda mafiliru gakuwi, su walijimirani womberi kwa
womberi na kumpanana nkanyama mkalipa ayu makakala ga
kukolamlima mpaka galii gagatakuliti Mlungu pagatendeka.
18 "Na mdala ulii yagumwoniti ndo lushi lulii lukulu lwaluwera
na ukukolamlima wawafalumi wa pasipanu."

18 Paaga numwoni ntumintumi gwa kumpindi yumonga
pakasuluka kulawa kumpindi kwa Mlungu. Kaweriti
na uwezu mkulu na pasipanu pamulikwa na ng'ereng'eta
yakuwi. 2 Su kabotanga pakalonga, "Gubomoka, Babiloni
lushi lukulu lubomoka! Vinu guwera numba ya washamshera
na guwera liboma lya rohu zidoda zyoseri, na vijaka vya
wampongu wadoda na wakukalaziya. 3 Toziya maisi goseri
galoweritwi kwa divayi ikalipa ya kufira nentu uhumba wakuwi
na wafalumi wa pasipanu watenditi uhumba nayomberi.
Na watenda byashala wa pasipanu wawera walunda kwa
makakala ga matamata yakuwi." 4 Shakapanu mpikanira
liziwu lyamonga kulawa kumpindi lilonga, "Wantu waneni,
muwuki kwakuwi! Su namtenda pamuhera na yomberi
muvidoda vyakuwi, Su namwiza kupata makomangu gakuwi!
5 Toziya vidoda vyakuwi vivuwa nentu mpaka kumpindi,
na Mlungu kagalyaluwa ndiri matendu gakuwi gadoda. 6
Mumtenderi ntambu yakawatenderiti, mumlipi mala mbili
galii gakawatendiriti. Mumuhanganyili mulutekeru lwakuwi
divayi ikalipa mala mbili nentu kuliku ilii yakawapananiti.
7 Mumpanani ntabiku na utama ntambu ya kulitumba
kwakuwi, kulawirana na kulikala kwakuwi kwa makaliru ga

kulinemeziya. Toziya kalikwisa mweni mumoyu, ‘Nulikala
panu, neni ndo malikiya. Neni na mkenja ndiri, ama hapeni
mpatwi na shiwembu!’ 8 Toziya ya aga makomangu gakuwi
hagampati kwa lishaka limu, mauti na hinginiku na njala.
Na yomberi hakalunguziwi motu, toziya Mtuwa Mlungu
yakamwazibu ndo kawera na makakala.” 9 Wafalumi
wa pasipanu yawatenditi uhumba na yomberi na kulikala
nayomberi makaliru ga kulinemeziya hawadayi na kulila
shipindi pawawona lyosi lya lushi lulii lwankulungula kwakuwi.
10 Wankugoloka kwa kutali toziya ya kutila ntabiku yakuwi
na kulonga, “Shodi! Shodi kwa gwenga lushi lukulu, gwee
Babiloni, lushi lwalumanika na lwaluwera na makakala! Kwa
shipindi sha saa yimu azabu yaku yankwiza.” 11 Watenda
byashala wa pasipanu hawalili na kwinginika, toziya kwahera
muntu yakahemera kayi vintu vyawu, 12 kwahera kayi gwa
kuhemera zahabu yawu na mpiya na vintu vya kunyawa
kwa mabuwi vya beyi nkulu na lulu na shitani na nguwu
ya langi ya zambalawu na zya halili na nguwu nsheri na
vyombu vyoseri vya kila ntambu ya mitera ya gweka na
vyombu vyoseri vyavinyawitwi kwa magoli ga ndembu na
vintu vyoseri vya mitera ya beyi nkulu na vya shaba na
shuma na ng'ereng'eta, 13 mdalasini na viwungu na ubani na
manimani na divayi na lipaki na ubumu uherepa wa nganu
na nganu na ng'ombi na kondolu na falasi na mbutuka zya
kukwega na wamanda wawu na ata makaliru ga wantu. 14
Vintu vyoseri vyagufira guweri navi vyagamira, “Vintu vyoseri
vya beyi ngulu na vya kulitumbira hapeni guviwoni kayi!” 15
Watenda byashala yawapatiti ulunda kulawirana na lushi
alu, hawagoloki kutali toziya ya lyoga lya ntabika yakuwi.
Womberi hawalili na kwinginika, 16 pawalonga, “Shodi!
Shodi kwa lushi alu lukulu. Guvala nguwu zyazinyawitwi
kwa shitani na zya zambalawu na nsheri na Kuliheripiziya
kwa zahabu na vintu vyoseri vya kunyawa kwa mabuwi
ga beyi nkulu na lulu! 17 Kwa saa yimu hera ulunda waku
uwagamira!” Shakapanu walongoziya woseri wa mitumbwi
na yawagenda mwanja gwawu na wanamashi na woseri
yawatenda byashala kwa njira ya bahali na wagolokiti kwa
kutali, 18 na pawawoniti lyosi lya motu gulii gwagumlunguziyiti
mdala ulii, womberi waliliti kwa kubota, “Hakwenilawiri lushi
gambira lushi alu lukulu!” 19 Wagalagata lidika pamituwi
yawu pawalira kwa kubota na kudaya pawalonga, “Shodi!
Shodi kwa gwenga lushi lukulu! Ndo lushi lweni woseri
yawawera na mitumbwi mubahali walunditi kulawirana na
ulunda wakuwi, mulisaa limu hera ulunda wakuwi uwuka!” 20
Mnemeleri kumpindi toziya ya uharibisiwu wakuwi. Mnemeleri
wantu wa Mlungu, wantumintumi na wambuyi wa Mlungu!
Mlungu kamwazibu toziya ya vitwatira vyakawatenderiti
mwenga! 21 Shakapanu ntumintumi gwa kumpindi yumu,
yakawera na makakala kalinyasuliti libuwi likulu lyalilifana
na lwala, kalyasiti mubahali pakalonga, “Ntambu ira ayi
Babiloni lushi lukulu halibomolwi na kwagamira nakamu.
22 Mliru gwa vinubi gwa msambu, mliru gwa wagomba
luperembi na wagomba talumbeta hapeni ipikaniriki kayi
mngati mwaku. Kwahera fundi gwa ntambu yoseri ilii yakiza
kuwoneka kayi mngati mwaku na mliru gwa lwala hapeni
lupikiniki kayi mngati mwaku. 23 Ulangala gwa shikoloboyi
hapeni gwoneki kayi mngati mwaku, nemeleru ya ndowa
hapeni ipikiniki kayi mngati mwaku. Watenda byashala waku
yawaweriti wakulu pasipanu na kwa uhawi waku maisi goseri
guwapotoziyiti!” 24 Lushi lulii lwazibiwitwi toziya ya likosa lya
kwita mwazi gwa wambuyi wa Mlungu na wantu woseri wa
Mlungu yawalikitulitwi pasipanu.

19 Pa aga mpikaniriti liziwu likulu gambira lipinga lya
wantu wavuwa kumpindi pawalonga, “Kamzyumi
Mlungu! Ulopoziya na ukwisa na makakala ndo vyakuwi
mweni Mlungu gwetu!” 2 “Utoza wakuwi ndo wanakaka na
wateratera. Kamtozi mndiyandiya mkulu ulii yakapapotoziyiti
pasipanu kwa uhumba wakuwi. Mlungu kamtoza toziya
ya kwita mwazi gwa wantumintumi wakuwi!” 3 Walonga
kayi, “Kazyumwi Mlungu! Lyosi lya motu gwa gulunguziya
lushi alu hagukweni kumpindi mashaka goseri!” (aiōn g165) 4
Na wazewi walii malongu mawili na msheshi na viwumbi
walii wakomu wamsheshi, wasuntama pasi na wamguwiriti
Mlungu yakalivagiti pashibanta sha ukulu pawalonga, “Yina!
Kazyumwi Mlungu!” 5 Shakapanu kulawiriti mliru kulawa
mushibanta sha ukulu, “Mumzyumi Mlungu gwetu mwenga
wantumintumi wakuwi woseri, woseri yamumguwira Mlungu,
wawamanikana na wangali kumanikana.” 6 Na mpikiniriti
shintu gambira mliwu gwa lipinga likulu lya wantu na mliwu
gwa mbutu ya mashi gavuwa gambira mbanda nkulu,
lilonga, “Kazyumwi Mlungu! Toziya Mtuwa Mlungu gwetu
yakawera na makakala kakolamlima! 7 Tusekeleri na
kunemelera, tumkwisi Mlungu yakawera mkulu, shipindi sha
ndowa ya Mwanakondolu shisoka na mdala gwa ndowa
kalitanda kala. 8 Kalekeziwa kulivalasiya nguwu ya shitani
yiherepa, yayiherepiti na yaying'ereng'eta!” Nguwu ayi ya
shitani yiherepa ndo matendu gaherepa ga wananagala. 9
Shakapanu ntumintumi gwa kumpindi kang'ambiriti, “Gulembi
aga, mbaka walii yawashemiritwi mumsambu gwa ndowa
ya Mwanakondolu!” Kayi kang'ambiriti, “Avi ndo visoweru
vya nakaka vya Mlungu.” 10 Su neni nsuntama makukama
kulongolu kwa magulu gakuwi, nfiriti kumguwira. Kumbiti
yomberi kang'ambiriti, “Guleki! Neni ndo ntumintumi hera

gambira gwenga na walongu waku, twawoseri twawakapitawu
kwa Yesu. Gumguwiri Mlungu! Wantu yawampitaulira Yesu
walonguziwa na Rohu yakawalongoziyiti wambuyi wa
Mlungu." 11 Su moniti kumpindi kuvuguka na kweni aku
kuweriti na falasi yumu mfufu na yakakwena pa falasi
ayu kashemitwi Mwaminika na Nakaka. Ayu kankutoza
na kulikomanga ngondu kwa teratera. 12 Masu gakuwi
gawera gambira limpamba lya motu na kaweriti kavala
mijenjeri mivuwa pamtuwi. Kaweriti kalembwa litawu lyeni
kwahera muntu yakalimaniti ira ulamweni. 13 Kavaliti nguwu
yayilowanizitwi mumwazi. Litawu lyakuwi ndo "Shisoweru
sha Mlungu." 14 Mashonta wa kumpindi yawavaliti nguwu
ziherepa mfufu zya kitani, wamfatiti pawawera wakwena
falasi wafufu. 15 Upanga ukola ulawa mumlomu mwakuwi
na kwa upanga awu hakawakanki wantu woseri wa maisi.
Yomberi ndo hakawakolimlima kwa luhonga lwa shuma
na kuyikama divayi pahala pa kukamira zyabibu, pahala
pa maya ga Mlungu Yakawera na Makakala. 16 Panguwu
yakuwi na pamagulu gakuwi, kaweriti kalembwa, "Mfalumi
gwa wafalumi na Mtuwa gwa watuwa." 17 Su numwoniti
ntumintumi gwa kumpindi yumu kagoloka pamshenji. Kabota
na kuwagambira wampongu woseri yawaweriti wankuguluka
kuliyera, "Mwizi Mjojiniki pamuhera mumsambu mkulu gwa
Mlungu. 18 Mwizi mwakaziliyi nshimba zya wafalumi na
zya wakulu wa mashonta na zya wantu yawawera na
makakala na zya falasi na yawakwena falasi. Mwizi muziliyi
nshimba zya wantu woseri pawera walekeru ama wamanda,
wamanika na wangali kumanikana." 19 Shakapanu moniti
nkanyama mkalipa yumu ulii na mfalumi gwa pasipanu
na shonta gwawu wajojinika pamuhera su walikomangi
na ulii yakalivagiti pa falasi mfufu pamuhera na mashonta
wakuwi. 20 Kumbiti nkanyama mkalipa ayu wamtoliti lopola
pamuhera na mbuyi gwa kupayira yakaweriti kankutenda
mauzauza palongolu pakuwi. Kwa mauzauza aga, yomberi
kawapotoziyiti walii yawaweriti na shimaniziru sha nkanyama
mkalipa ulii na walii yawashiguwiriti shinyagu shakuwi.
Mkanyama mkalipa ayu pamuhera na mbuyi ayu gwa
kupayira wasitwi woseri wawili, pawawera wakomu mngati
mwa litanda lyalimema mabuwi ga baluti yagayaka motu,
(Limnē Pyr g3041 g4442) 21 na mashonta wawu walagitwi kwa
upanga wawulawiti mumlomu mwa ulii yakakwena pa falasi
mfufu. Wampongu woseri wikuziyitwi kwa vinofu vyawu.

20 Shakapanu numwona ntumintumi gwa kumpindi yumu
kankusuluka kulawa kumpindi pakaweriti na funguwu
wa mlyangu gwa lirindi lyahera upereru na mnyololu mkulu
muliwoku mwakuwi. **(Abyssos g12)** 2 Kamkamula njoka
mkulu ulii, njoka gwa makashu, ndomweni Mkondola ama
Shetani na kamtawa kwa mnyololu kwa vinja elufu yimu.
3 Ntumintumi gwa kumpindi kamwasiti mulirindi lyahera
upereru, kagutatiti mlyangu gwa kwingilira aku na kagutula
mfindiku, su nakaweza kayi kugapotoziya maisi mpaka
pavisoka vinja elufu yimu. Kumbiti pa vinja avi ndo mpaka
wamvugulili kayi, kwa katepu hera. **(Abyssos g12)** 4 Shakapanu
moniti vibanta vya wafalumi na wantu yawalivagiti pakuwi,
wantu awa wapananitwi uwezu wa kutoza. Moniti viraa
myoyu ya walii yawaweriti yawadumulitwi toziya wapitawuliti
kuwera Yesu kagubutulitwi na toziya ya shisoweru sha
Mlungu. Womberi wamguwiriti ndiri nkanyama mkalipa ulii
ama shinyagu shakuwi, watulitwi ndiri shimaniziru paviwunju
vyawu ama pamawoku gawu. Wapatiti kayi ukomu na
wakolitimlima gambira wafalumi pamuhera na Kristu kwa
vinja elufu yimu. 5 Wamonga walii yawahowiti wapatiti
ndiri ukomu mpaka vinja elufu yimu ikamiliki. Awu ndo
uzyukisiwu wa kwanja. 6 Watekeleritwi na wananagala
kwa woseri yawatenda pamuhera muuzyukisiwu awu wa
kwanja. Kuhowa kwa pili hapeni kuweri na makakala kwa
womberi, hawaweri watambika wa Mlungu na wantu wa Kristu
Mkombola na hawakolimlima gambira wafalumi pamuhera
nayomberi kwa vinja elufu yimu. 7 Shipindi sha vinja elufu
yimu pashisokiti, Shetani hakavugulilwi kulawa kushibetubetu
kwakuwi. 8 Su hakalawi kunja kugapotoziya maisi goseri
ga wega zyoseri zya pasipanu, wantu awa hawashemwi
Gogu na Magogu. Shetani hakajojinili pamuhera kwajili ya
ngondu na womberi hawaweri wavuwa gambira mhanga
gwa kumpwani. 9 Wapititi muisi yoseri, waizyengikiti kambi
ya wantu wa Mlungu, lushi lwalufirwa na Mlungu. Kumbiti
motu gusuluka kulawa kumpindi na kuwalunguziya nakamu.
10 Na Mkondola yakaweriti kankuwapotuziya, wamwasiti
mulitanda lya lyalimemiti mabuwi ga baluti yagayaka motu
gwa shibiriti, mwamuweriti nkanyama mkalipa ulii na mbuyi
ulii gwa kupayira na womberi hawatabiki paliwala na
pashiru mashaka goseri. **(aiōn g165, Limnē Pyr g3041 g4442)** 11
Shakapanu moniti shibanta shikulu sha ukulu shiweru na ulii
yakalivaga pakuwi. Pasipanu na kumpindi viwukiti kulongolu
kwakuwi na viwonikaniti ndiri kayi. 12 Na nuwawoniti wantu
yawahowiti, wamanika na wangali kumanika, wagoloka
palongolu pa shibanta sha ukulu na vintora vigubutulitwi.
Shintola shamonga, ndo shintola sha ukomu, washivuguliti
viraa. Yawahowiti watozitwi kulawirana na matendu gawu
ntambu yayilembitwi muvintola avi. 13 Bahali iwalaviyiti
kunja yawahowiti yawaweriti mngati mwakuwi, kuhowa
na lirindi lyalihera upeleru viwalaviyiti kunja yawahowiti
yawaweriti mngati mwakuwi. Kila yumu wamtoziti kulawirana
na matendu gakuwi. **(Hadēs g86)** 14 Shakapanu kuhowa

na lirindi lyalihera upeleru viyasitwi mulitanda lya motu.
Litanda ali lya motu ndo kuhowa kwa pili. **(Hadēs g86, Limnē Pyr g3041 g4442)** **15** Muntu yoseri, litawu lyakuwi liwoneka ndiri
mushintola sha ukomu, kasitwi mulitanda lya motu. **(Limnē Pyr g3041 g4442)**

21 Shakapanu moniti mpindi ya syayi na isi ya syayi.
Kumpindi kulii kwa kwanja na pasipanu pa kwanja
viwukiti na bahali iweriti ndiri kayi. **2** Nuluwona lushi
lunanagala, Yerusalemu ya syayi, palusuluka kulawa
kumpindi kwa Mlungu. Luweriti litandirwa weri gambira mdala
gwa ndowa yakaheripizitwi kala kuliwona na mpalu gwakuwi.
3 Shakapanu mpikaniriti liziwu likulu kulawa mushibanta
sha ufalumi lilonga, "Guloli! Kaya ya Mlungu pamuhera
na wantu. Hakalikali pakati pawu, nawomberi hawaweri
wantu wakuwi, nayomberi hakaweri Mlungu gwawu. **4**
Yomberi hakapukuti masozi gawu goseri, toziya kuhowa
hapeni kuweri kayi ama utama ama kulila ama kutama
toziya pasipanu pagona papita." **5** Shakapanu ulii yakalivagiti
pashibanta sha ufalumi kalonga, "Guloli, nankutenda goseri
gasyayi." Kayi kang'ambira, "Gulembi shitwatira ashi, toziya
visoweru avi ndo vya ujimirika na vya nakaka!" **6** Kayi
kang'ambira, "Gatimiya! Neni mwanjiru na mperelu, Neni ndo
gwa kwanja na gwa upeleru. Yakayimuluwa hanumpanani
shilanda sha hera kulawa mumbwiru ya mashi ga ukomu.
7 Mkanka yoseri hakanki ashi, na neni hanweri Mlungu
gwakuwi, nayomberi hakaweri mwana gwangu. **8** Kumbiti
wantu yawawera na lyoga na yawajimira ndiri na yawagamira
na yawalaga na wahumba na wahawi na yawaguwira
vinyagu na yawapayira woseri na pahala pawu ndo hapaweri
mulitanda lyalimema mabuwi ga baluti yagayaka motu, aku
ndo kuhowa kwa pili." **(Limnē Pyr g3041 g4442)** **9** Su yumu
gwa wantumintumi wa kumpindi saba walii yawaweriti na
mabakuli saba galii yagamemiti makomangu saba ga upeleru,
kiziti na kung'ambira, "Gwizi! Na neni hanukulanguziyi
mdala gwa ndowa, mdala gwakuwi Mwanakondolu!" **10** Su
Rohu gwa Mlungu kanjegiti na ntumintumi gwa kumpindi
kankweneziya palugongu lutali nentu. Kananguziyiti lushi
lunanagala, Yerusalemu palusuluka kulawa kumpindi, **11**
pawung'ereng'eta ukwisa wa Mlungu. Ulangala wakuwi
uweriti gambira libuwi lya beyi nkulu lyalishemwa yasipi,
gambira mabuwi gaherepa nentu ga beyi nkulu, lilangala
gambira libuwi lyalimulika. **12** Shiweriti na shibambaza sha
liboma shitali na shikulu, lwaluwera na milyangu malongu
na mawili na kila gumu guloleritwi na ntumintumi gwa
kumpindi. Pa kila mlyangu palembitwi matawu ga makabila
lilongu na mawili ga Israeli. **13** Kuweriti na milyangu
mikulu mitatu, uwega wa kwagulawiti mshenji kuweriti na
milyangu mikulu mitatu na kushana milyangu mikulu mitatu
na uwega wa kusika kuweriti na milyangu mikulu mitatu
na uwega wa kwaguzyetiti mshenji kuweriti na milyangu
mikulu mitatu. **14** Vibambaza vya lushi alu viweriti vinyawa
kwa mabuwi galyanjiru lilongu na mawili na kila libuwi lya
lyanjiru palembitwi litawu limu lya wantumintumi lilongu na
wawili wa Mwanakondolu. **15** Su ntumintumi gwa kumpindi
yakatakuliti naneni kaweriti na lubiki lwa zaabu lwa kupimira
lushi, milyangu yakuwi na liboma lyakuwi. **16** Lushi alu
luweriti teratera kwa upana na utali wakuwi. Ntumintumi gwa
kumpindi kalupima lushi alu kwa shibiki shakuwi, luweriti na
utali, upana na utali wa kugenda panani, handa kilumita
elufu mbili na miya msheshi. **17** Ntumintumi gwa kumpindi
kashipimiti shibambaza shakuwi viraa, nasheni shiweriti
na upana wakuwi mita malongu sita kwa shipimu sha
masu ga shimuntu, ntumintumi gwa kumpindi katendiriti. **18**
Shibambaza ashi shiweriti washinyawa kwa mabuwi masheri
ga beyi nkulu yagashemwa yasipi na lushi lweni luweriti
walunyawa kwa zaabu iherepa, ilangala gambira libuwi
lyalimulikiti. **19** Mabuwi ga lyanjiru ga shibambaza gaweriti
gaheripiziwa kwa kila ntambu ya mabuwi ga beyi nkulu.
Libuwi lya kwanja lya lyanjiru liweriti libuwi lya beyi nkulu
lyalishemwa yasipi lya pili yakuti samawati lya tatu kalikedoni
lya msheshi zumaridi, **20** lya mhanu saridoniki lya sita akiki
lya saba krisolitu lya nane zabalajadi lya tisa topazi lya
lilongu krisoparaso lya lilongu na yimu yasintu na lya lilongu
na mbili ametistu. **21** Na milyangu lilongu ilii na miwili iweriti
lulu lilongu na miwili, kila mlyangu guweriti wagunyawa
kwa lulu yimu. Njira nkulu ya lushi iweriti wayinyawa kwa
zaabu iherepa, yilangala handa libuwi lyalimulika. **22** Moniti
ndiri Numba ya Mlungu mulushi alu, toziya Mtuwa Mlungu
Yakawera na Makakala na Mwanakondolu wa amu pahala
pakuwi. **23** Lushi alu lufira ndiri mshenji pota lyezi kulangalira,
toziya ukwisa wa Mlungu gulangaziya na Mwanakondolu
ndo shikoluboyi shakuwi. **24** Wantu wa maisi hawalikali
mugulangala gwakuwi na wafalumi wa pasipanu hawaujegeri
ulunda wawu. **25** Milyangu ya lushi alu hayiweri lupalahera
paliwala poseri, toziya amu hapeni kuweri na pashiru. **26**
Ukwisa na ligoya wa maisi havijegwi mngati amu. **27** Kumbiti
kwahera shoseri shashiweriti shihumba hashingiri nakamu,
ama muntu yoseri yakatenda vitwatira vya kukalaziya ama
vya mpayu hapeni kingiri amu. Ndo wantu walii hera
yawalembiritwi mushintola sha ukomu sha Mwanakakondolu
ndo hawingiri amu.

22 Shakapanu ntumintumi gwa kumpindi kananguziya
lushemba lwa mashi ga ukomu galangala gambira
gametameta, pagalawa mushibanta sha ufalumi sha Mlungu
na Mwanakondolu. **2** Lushemba alu lunyililikiti kupitira pakati
pa njira nkulu ya lushi. Pampeku pa lushemba alu kila uwega
paweriti na mtera wa ukomu yagulera mabwajubwaju mala
lilongu na mbili kila mwezi. Na mahamba gakuwi ndo mgota
gwa kuwaponiziya wantu wa maisi goseri. **3** Kwahera shintu
shoseri shashipangiliritwi hashiweri mulushi alu. Shibanta sha
ufalumi sha Mlungu na sha Mwanakondolu hashiweri mulushi
alu na wantumintumi wakuwi hawamguwira. **4** Hawashiwoni
sheni shakuwi na litawu lyakuwi halilembwi muvyeni vyawu.
5 Pashiru hapeni paweri kayi na hapeni wafiri gulangala
gwa shikoluboyi ama gulangala gwa mshenji, toziya Mtuwa
Mlungu hakawalangaliri, hawakolimlima gambira wafulumi
mashaka goseri. **(aiōn g165)** **6** Shakapanu ntumintumi gwa
kumpindi kang'ambira, "Visoweru avi ndo vyanakaka na
vya kujimilika. Mtuwa Mlungu yakawapanana wambuyi
wakuwi Rohu gwakuwi, kamtumiti ntumintumi gwa kumpindi
gwakuwi kawalanguziyi wantumintumi wakuwi vitwatira vyeni
mpaka vilawiri kanongola." **7** Yesu kalonga, "Gupikaniri!
Niza kanongola. Mbaka yakuwi yakavitenda visoweru vya
umbuyi wa Mlungu yaviwera mushintola ashi." **8** Neni Yohani,
yanuviwoniti na kuvipikinira vitwatira avi. Pampikaniriti kala na
kuwona, numsuntamaliriti makukama kulongolu kwa magulu
ga ntumintumi gwa kumpindi ayu yakananguziyiti vitwatira
avi, nfiriti kumguwira. **9** Kumbiti yomberi kang'ambira,
"Guleki! Neni ndo ntumintumi hera gambira gwenga na
walongu waku wambuyi wa Mlungu na woseri yawagajimira
malagaliru yagawera mushintola ashi. Gumguwiri Mlungu!"
10 Kayi kang'ambira, "Nagutula mfindiku visoweru vya
umbuyi wa Mlungu yauwera mushintola ashi, toziya shipindi
shapakwegera. **11** Su yakatenda ukondola na kendereyi
kutenda ukondola na yakawera mdoda kendereyi kuwera
mdoda, yakatenda maheri na kongeri kutenda maheri na
yakawera mnanagala na kongeri kuwera mnanagala." **12**
Yesu kalonga, "Gupikaniri! Nankwiza kanongola na lifupu
mmawoku mwangu lyakumpanana kila yumu kulawirana
na matendu gakuwi. **13** Neni Alufa na Omega, gwa kwanja
na gwa upeleru, yomberi mwanjiru gwa vintu vyoseri na
yakavimalira vintu vyoseri." **14** Mbaka yawu walii yawagulula
nguwu zyawu, wapati kuwera na ukamilika ya kuliya
libwajubwaju lya mtera gwa ukomu na kwingira mlushi kwa
kupitira mumilyangu yakuwi. **15** Aku kunja kwana wantu
wana matendu madoda kumbiti wang'ang'a na wahawi na
wahumba na walaga na yawaviguwira vinyagu na woseri
yawafira kulonga upaya, hawalikali kunja lwa lushi. **16**
"Neni Yesu, numtuma ntumintumi gwangu gwa kumpindi
kawagambiziyi ukapitawu wa vitwatira avi muvipinga vya
wantu vyavimjimira Yesu. Neni ndo mwiwuka gwa lukolu
lwa Dawudi. Neni ndo ntondu ya mandawira!" **17** Rohu wa
Mlungu na Mdala gwa ndowa wankulonga, "Gwizi!" Kila
muntu yakapikanira aga na kalongi, "Gwizi!" Yakawera na
yumiluwa na kizi, yakafira na katoli mashi ga ukomu hera. **18**
Neni Yohani nuwaberiziya woseri yawapikanira visoweru vya
umbuyi wa Mlungu vyaviwera mushintola ashi, Muntu yoseri
pakongera shoseri muvitwatira avi, Mlungu hakamtendi
katabiki kwa makomangu yagalembitwi mushintola ashi.
19 Na muntu yoseri pakapungula shoseri muvisoweru vya
umbuyi awu wa Mlungu yawuwera mushintola ashi, Mlungu
hakampoki lifungu lyakuwi mumtera gwa ukomu na semu
yakuwi mulushi lunanagala, vilii vyavilembitwi mushintola
ashi. **20** Nayomberi yakalaviya ukapitawu kuusu vitwatira avi
kalonga, "Nakaka nankwiza kanongola." Yina hangu. Gwizi
Mtuwa Yesu! **21** Manemu ga Mtuwa Yesu, gaweri pamuhera
na mwenga. Yina hangu.

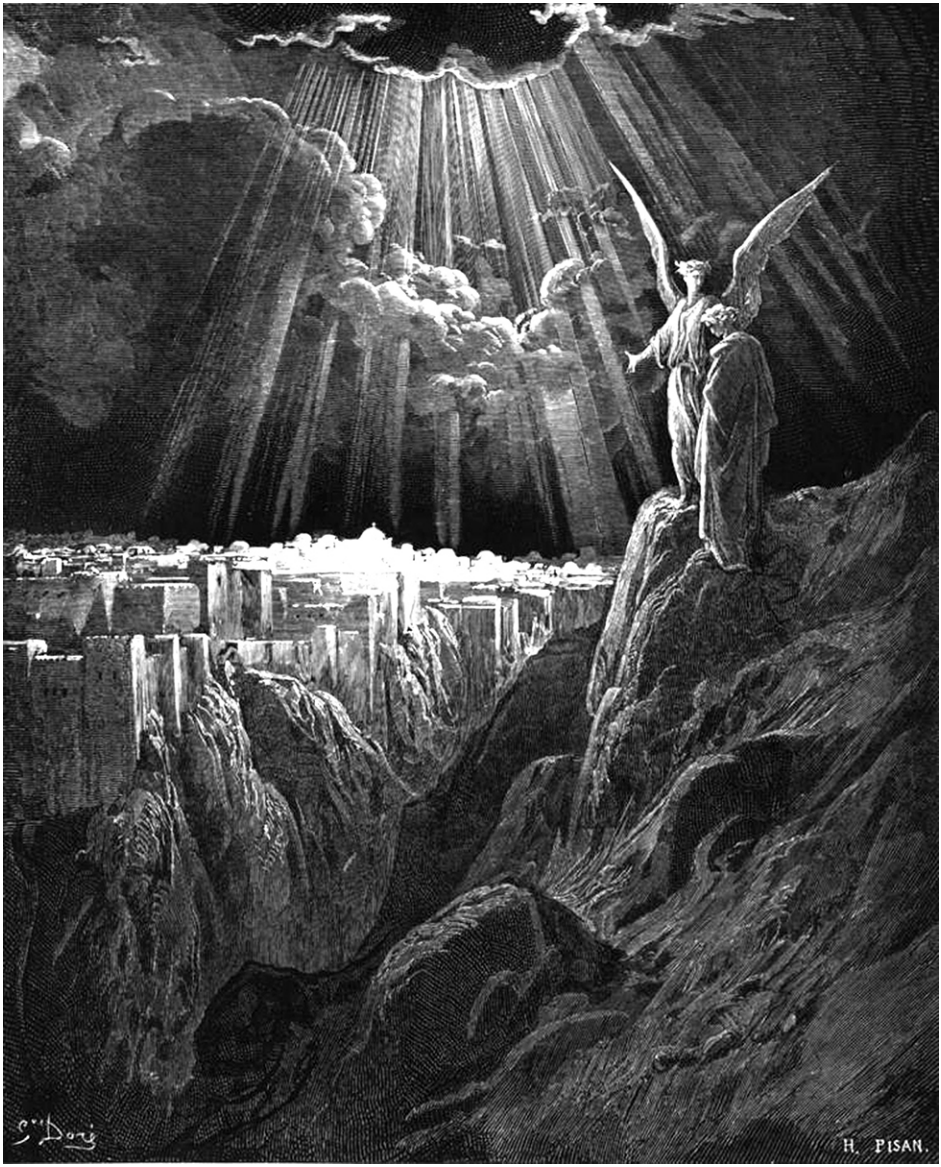

Nuluwona lushi lunanagala, Yerusalemu ya syayi, palusuluka kulawa kumpindi kwa Mlungu. Luweriti litandirwa weri gambira mdala gwa ndowa yakaheripizitwi kala kuliwona na mpalu gwakuwi. Shakapanu mpikaniriti liziwu likulu kulawa mushibanta sha ufalumi lilonga, "Guloli! Kaya ya Mlungu pamuhera na wantu. Hakalikali pakati pawu, nawomberi hawaweri wantu wakuwi, nayomberi hakaweri Mlungu gwawu.

Ugubutulu 21:2-3

Reader's Guide

Pogolo at AionianBible.org/Readers-Guide

The Aionian Bible republishes public domain and Creative Common Bible texts that are 100% free to copy and print. The original translation is unaltered and notes are added to help your study. The notes show the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of afterlife destinies.

Who has the authority to interpret the Bible and examine the underlying Hebrew and Greek words? That is a good question! We read in 1 John 2:27, *"As for you, the anointing which you received from him remains in you, and you do not need for anyone to teach you. But as his anointing teaches you concerning all things, and is true, and is no lie, and even as it taught you, you remain in him."* Every Christian is qualified to interpret the Bible! Now that does not mean we will all agree. Each of us is still growing in our understanding of the truth. However, it does mean that there is no infallible human or tradition to answer all our questions. Instead the Holy Spirit helps each of us to know the truth and grow closer to God and each other.

The Bible is a library with 66 books in the Protestant Canon. The best way to learn God's word is to read entire books. Read the book of Genesis. Read the book of John. Read the entire Bible library. Topical studies and cross-referencing can be good. However, the safest way to understand context and meaning is to read whole Bible books. Chapter and verse numbers were added for convenience in the 16th century, but unfortunately they can cause the Bible to seem like an encyclopedia. The Aionian Bible is formatted with simple verse numbering, minimal notes, and no cross-referencing in order to encourage the reading of Bible books.

Bible reading must also begin with prayer. Any Christian is qualified to interpret the Bible with God's help. However, this freedom is also a responsibility because without the Holy Spirit we cannot interpret accurately. We read in 1 Corinthians 2:13-14, *"And we speak of these things, not with words taught by human wisdom, but with those taught by the Spirit, comparing spiritual things with spiritual things. Now the natural person does not receive the things of the Spirit of God, for they are foolishness to him, and he cannot understand them, because they are spiritually discerned."* So we cannot understand in our natural self, but we can with God's help through prayer.

The Holy Spirit is the best writer and he uses literary devices such as introductions, conclusions, paragraphs, and metaphors. He also writes various genres including historical narrative, prose, and poetry. So Bible study must spiritually discern and understand literature. Pray, read, observe, interpret, and apply. Finally, *"Do your best to present yourself approved by God, a worker who does not need to be ashamed, properly handling the word of truth."* 2 Timothy 2:15. *"God has granted to us his precious and exceedingly great promises; that through these you may become partakers of the divine nature, having escaped from the corruption that is in the world by lust. Yes, and for this very cause adding on your part all diligence, in your faith supply moral excellence; and in moral excellence, knowledge; and in knowledge, self-control; and in self-control patience; and in patience godliness; and in godliness brotherly affection; and in brotherly affection, love. For if these things are yours and abound, they make you to be not idle nor unfruitful to the knowledge of our Lord Jesus Christ,"* 2 Peter 1:4-8.

Glossary

Pogolo at AionianBible.org/Glossary

The Aionian Bible un-translates and instead transliterates eleven special words to help us better understand the extent of God's love for individuals and all mankind, and the nature of afterlife destinies. The original translation is unaltered and a note is added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Compare the meanings below to the Strong's Concordance and Glossary definitions.

Abyssos g12

Greek: proper noun, place
Usage: 9 times in 3 books, 6 chapters, and 9 verses
Meaning:

Temporary prison for special fallen angels such as Apollyon, the Beast, and Satan.

aïdios g126

Greek: adjective
Usage: 2 times in Romans 1:20 and Jude 6
Meaning:

Lasting, enduring forever, eternal.

aiōn g165

Greek: noun
Usage: 127 times in 22 books, 75 chapters, and 102 verses
Meaning:

A lifetime or time period with a beginning and end, an era, an age, the completion of which is beyond human perception, but known only to God the creator of the aiōns, Hebrews 1:2. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

aiōnios g166

Greek: adjective
Usage: 71 times in 19 books, 44 chapters, and 69 verses
Meaning:

From start to finish, pertaining to the age, lifetime, entirety, complete, or even consummate. Never meaning simple endless or infinite chronological time in Koine Greek usage. Read Dr. Heleen Keizer and Ramelli and Konstan for proofs.

eleēsē g1653

Greek: verb, aorist tense, active voice, subjunctive mood, 3rd person singular
Usage: 1 time in this conjugation, Romans 11:32
Meaning:

To have pity on, to show mercy. Typically, the subjunctive mood indicates possiblity, not certainty. However, a subjunctive in a purpose clause is a resulting action as certain as the causal action. The subjunctive in a purpose clause functions as an indicative, not an optative. Thus, the grand conclusion of grace theology in Romans 11:32 must be clarified. God's mercy on all is not a possibility, but a certainty. See ntgreek.org.

Geenna g1067
Greek: proper noun, place
Usage: 12 times in 4 books, 7 chapters, and 12 verses
Meaning:
Valley of Hinnom, Jerusalem's trash dump, a place of ruin, destruction, and judgment in this life, or the next, though not eternal to Jesus' audience.

Hadēs g86
Greek: proper noun, place
Usage: 11 times in 5 books, 9 chapters, and 11 verses
Meaning:
Synonomous with Sheol, though in New Testament usage Hades is the temporal place of punishment for deceased unbelieving mankind, distinct from Paradise for deceased believers.

Limnē Pyr g3041 g4442
Greek: proper noun, place
Usage: Phrase 5 times in the New Testament
Meaning:
Lake of Fire, final punishment for those not named in the Book of Life, prepared for the Devil and his angels, Matthew 25:41.

Sheol h7585
Hebrew: proper noun, place
Usage: 66 times in 17 books, 50 chapters, and 64 verses
Meaning:
The grave or temporal afterlife world of both the righteous and unrighteous, believing and unbelieving, until the general resurrection.

Tartaroō g5020
Greek: proper noun, place
Usage: 1 time in 2 Peter 2:4
Meaning:
Temporary prison for particular fallen angels awaiting final judgment.

Glossary +

AionianBible.org/Bibles/Pogolo---Pogoro-Bible/Noted

Glossary references are below. Strong's Hebrew and Greek number notes are added to 64 Old Testament and 200 New Testament verses. Questioned verse translations do not contain Aionian Glossary words and may wrongly imply *eternal* or *Hell*. * The note placement is skipped or adjusted for verses with non-standard numbering.

Abyssos

Luka 8:31
Warumi 10:7
Ugubutulu 9:1
Ugubutulu 9:2
Ugubutulu 9:11
Ugubutulu 11:7
Ugubutulu 17:8
Ugubutulu 20:1
Ugubutulu 20:3

aïdios

Warumi 1:20
Yuda 1:6

aiōn

Matayu 12:32
Matayu 13:22
Matayu 13:39
Matayu 13:40
Matayu 13:49
Matayu 21:19
Matayu 24:3
Matayu 28:20
Mariku 3:29
Mariku 4:19
Mariku 10:30
Mariku 11:14
Luka 1:33
Luka 1:55
Luka 1:70
Luka 16:8
Luka 18:30
Luka 20:34
Luka 20:35
Yohani 4:14
Yohani 6:51
Yohani 6:58
Yohani 8:35
Yohani 8:51
Yohani 8:52
Yohani 9:32
Yohani 10:28
Yohani 11:26
Yohani 12:34
Yohani 13:8
Yohani 14:16
Matendu 3:21
Matendu 15:18
Warumi 1:25
Warumi 9:5
Warumi 11:36
Warumi 12:2
Warumi 16:27
1 Wakorintu 1:20
1 Wakorintu 2:6
1 Wakorintu 2:7
1 Wakorintu 2:8
1 Wakorintu 3:18
1 Wakorintu 8:13
1 Wakorintu 10:11
2 Wakorintu 4:4
2 Wakorintu 9:9
2 Wakorintu 11:31
Wagalatiya 1:4
Wagalatiya 1:5
Waefesu 1:21
Waefesu 2:2
Waefesu 2:7
Waefesu 3:9
Waefesu 3:11
Waefesu 3:21
Waefesu 6:12
Wafilipi 4:20
Wakolosayi 1:26
1 Timotewu 1:17
1 Timotewu 6:17
2 Timotewu 4:10
2 Timotewu 4:18
Titu 2:12
Waebulaniya 1:2
Waebulaniya 1:8
Waebulaniya 5:6
Waebulaniya 6:5
Waebulaniya 6:20
Waebulaniya 7:17
Waebulaniya 7:21
Waebulaniya 7:24
Waebulaniya 7:28
Waebulaniya 9:26
Waebulaniya 11:3
Waebulaniya 13:8
Waebulaniya 13:21
1 Peteru 1:23
1 Peteru 1:25
1 Peteru 4:11
1 Peteru 5:11
2 Peteru 3:18
1 Yohani 2:17
2 Yohani 1:2
Yuda 1:13
Yuda 1:25
Ugubutulu 1:6
Ugubutulu 1:18
Ugubutulu 4:9
Ugubutulu 4:10
Ugubutulu 5:13
Ugubutulu 7:12
Ugubutulu 10:6
Ugubutulu 11:15
Ugubutulu 14:11
Ugubutulu 15:7
Ugubutulu 19:3
Ugubutulu 20:10
Ugubutulu 22:5

aiōnios

Matayu 18:8
Matayu 19:16
Matayu 19:29
Matayu 25:41
Matayu 25:46
Mariku 3:29
Mariku 10:17
Mariku 10:30
Luka 10:25
Luka 16:9
Luka 18:18
Luka 18:30
Yohani 3:15
Yohani 3:16
Yohani 3:36
Yohani 4:14
Yohani 4:36
Yohani 5:24
Yohani 5:39
Yohani 6:27
Yohani 6:40
Yohani 6:47
Yohani 6:54
Yohani 6:68

Yohani 10:28
Yohani 12:25
Yohani 12:50
Yohani 17:2
Yohani 17:3
Matendu 13:46
Matendu 13:48
Warumi 2:7
Warumi 5:21
Warumi 6:22
Warumi 6:23
Warumi 16:25
Warumi 16:26
2 Wakorintu 4:17
2 Wakorintu 4:18
2 Wakorintu 5:1
Wagalatiya 6:8
2 Watesaloniki 1:9
2 Watesaloniki 2:16
1 Timotewu 1:16
1 Timotewu 6:12
1 Timotewu 6:16
2 Timotewu 1:9
2 Timotewu 2:10
Titu 1:2
Titu 3:7
Filimoni 1:15
Waebulaniya 5:9
Waebulaniya 6:2
Waebulaniya 9:12
Waebulaniya 9:14
Waebulaniya 9:15
Waebulaniya 13:20
1 Peteru 5:10
2 Peteru 1:11
1 Yohani 1:2
1 Yohani 2:25
1 Yohani 3:15
1 Yohani 5:11
1 Yohani 5:13
1 Yohani 5:20
Yuda 1:7
Yuda 1:21
Ugubutulu 14:6

eleēsē

Warumi 11:32

Geenna

Matayu 5:22
Matayu 5:29
Matayu 5:30
Matayu 10:28
Matayu 18:9
Matayu 23:15
Matayu 23:33
Mariku 9:43
Mariku 9:45
Mariku 9:47
Luka 12:5
Yakobu 3:6

Hadēs

Matayu 11:23
Matayu 16:18
Luka 10:15
Luka 16:23
Matendu 2:27
Matendu 2:31
1 Wakorintu 15:55
Ugubutulu 1:18
Ugubutulu 6:8
Ugubutulu 20:13
Ugubutulu 20:14

Limnē Pyr

Ugubutulu 19:20
Ugubutulu 20:10
Ugubutulu 20:14
Ugubutulu 20:15
Ugubutulu 21:8

Sheol

Genesis 37:35
Genesis 42:38
Genesis 44:29
Genesis 44:31
Numbers 16:30
Numbers 16:33
Deuteronomy 32:22
1 Samuel 2:6
2 Samuel 22:6
1 Kings 2:6
1 Kings 2:9
Job 7:9
Job 11:8
Job 14:13
Job 17:13
Job 17:16
Job 21:13
Job 24:19
Job 26:6
Psalms 6:5
Psalms 9:17
Psalms 16:10
Psalms 18:5
Psalms 30:3
Psalms 31:17
Psalms 49:14
Psalms 49:15
Psalms 55:15
Psalms 86:13
Psalms 88:3
Psalms 89:48
Psalms 116:3
Psalms 139:8
Psalms 141:7
Proverbs 1:12
Proverbs 5:5
Proverbs 7:27
Proverbs 9:18
Proverbs 15:11
Proverbs 15:24
Proverbs 23:14
Proverbs 27:20
Proverbs 30:16
Ecclesiastes 9:10
Song of Solomon 8:6
Isaiah 5:14
Isaiah 7:11
Isaiah 14:9
Isaiah 14:11
Isaiah 14:15
Isaiah 28:15
Isaiah 28:18
Isaiah 38:10
Isaiah 38:18
Isaiah 57:9
Ezekiel 31:15
Ezekiel 31:16
Ezekiel 31:17
Ezekiel 32:21
Ezekiel 32:27
Hosea 13:14
Amos 9:2
Jonah 2:2
Habakkuk 2:5

Tartaroō

2 Peteru 2:4

Questioned

Matayu 13:42
Matayu 13:50
2 Peteru 2:17

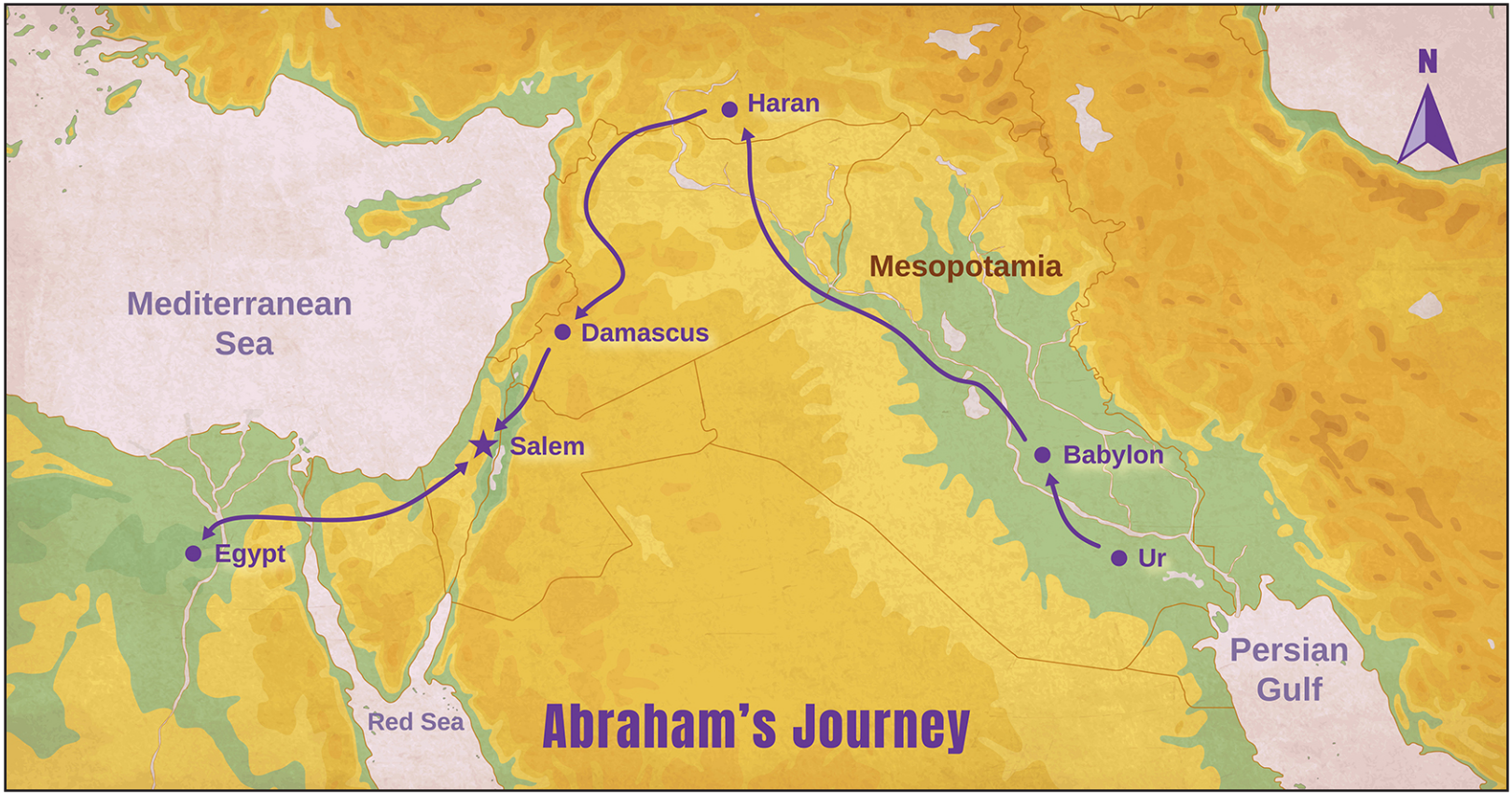

Kwa njimiru Aburahamu kamupikaniritii Mlungu pakashemitwi kagendi muisi Mlungu mekampanani iweri yakuwi.
Tembera kavimana ndiri pakaweriti kankugenda, Aburahamu kawukiti. - Waebulaniya 11:8

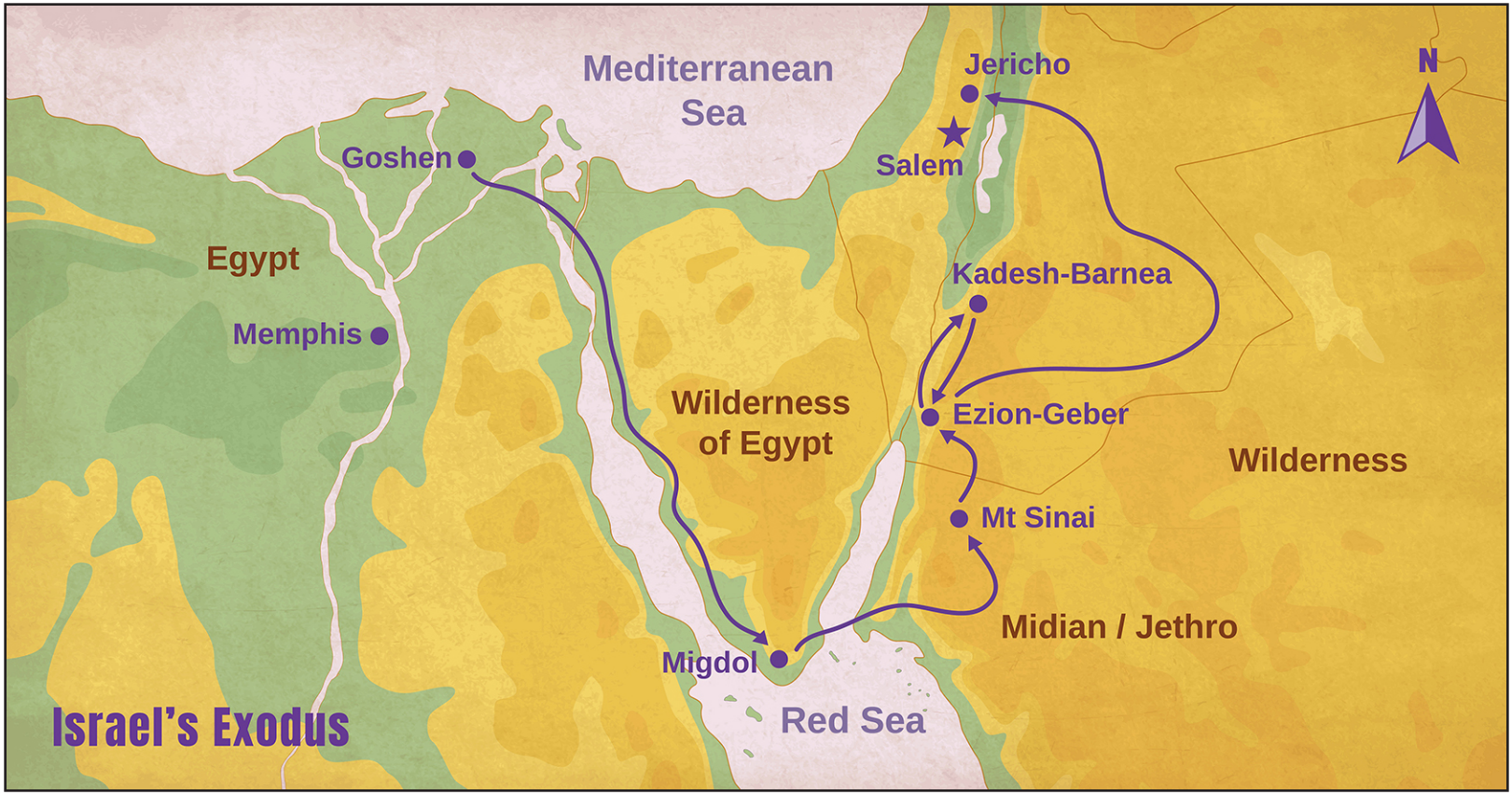

"When Pharaoh had let the people go, God didn't lead them by the way of the land of the Philistines, although that was near; for God said, 'Lest perhaps the people change their minds when they see war, and they return to Egypt'" Exodus 13:17

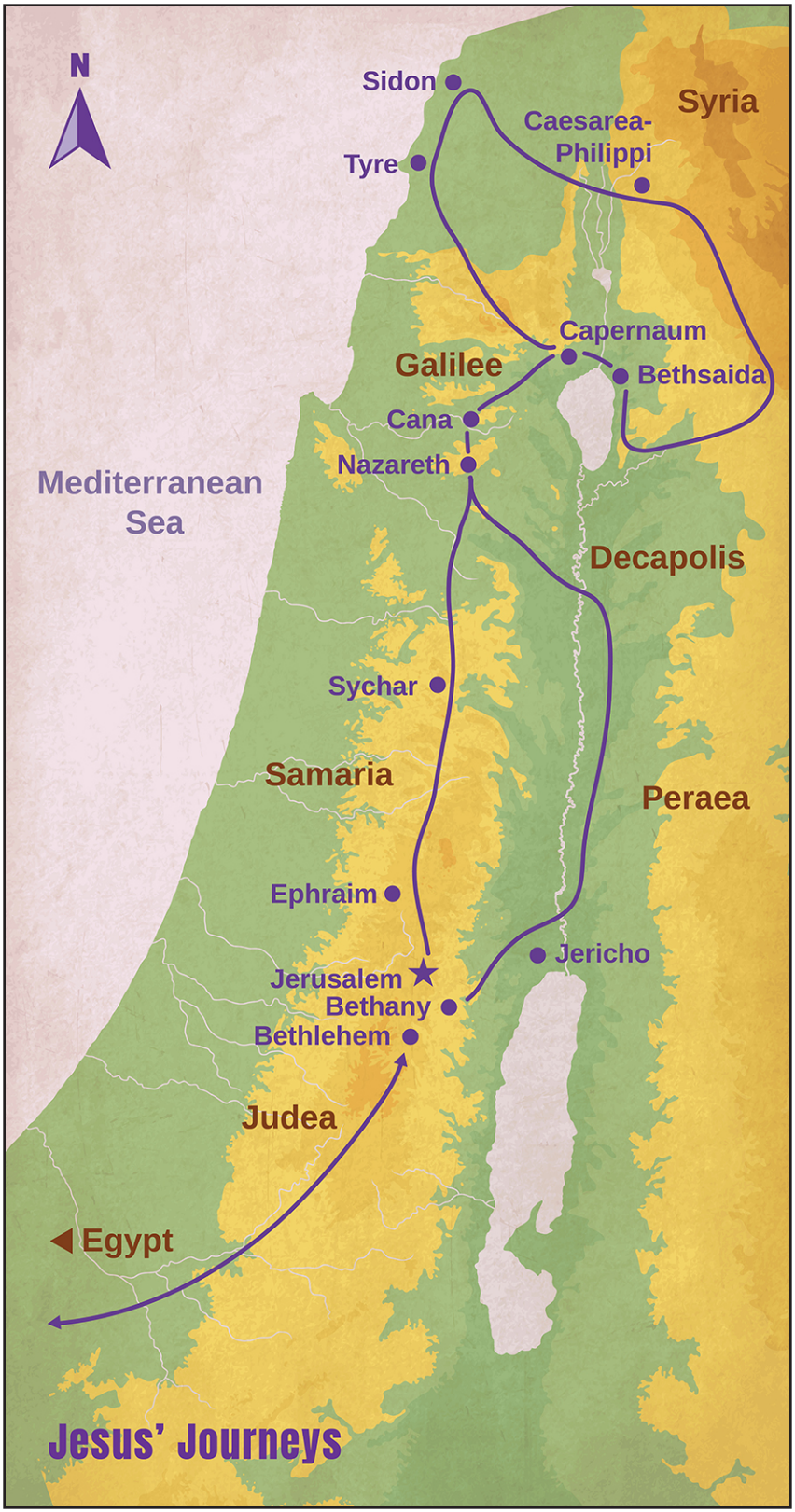

Toziya Mwana gwa muntu kiza ndiri wamtenderi, ira kuwatendera na kulavia ukomu wakuwi uweri shilipira sha wantu wavuwa. - Mariku 10:45

Neni Paulu mmanda gwa Kristu Yesu, Mlungu kansyaguliti neni weri ntumintumi na yakanshemiti mbweri Shisoweru shakuwi Shiwagira. - Warumi 1:1

Creation 4004 B.C.

Adam and Eve created	4004
Tubal-cain forges metal	3300
Enoch walks with God	3017
Methuselah dies at age 969	2349
God floods the Earth	2349
Tower of Babel thwarted	2247
Abraham sojourns to Canaan	1922
Jacob moves to Egypt	1706
Moses leads Exodus from Egypt	1491
Gideon judges Israel	1245
Ruth embraces the God of Israel	1168
David installed as King	1055
King Solomon builds the Temple	1018
Elijah defeats Baal's prophets	896
Jonah preaches to Nineveh	800
Assyrians conquer Israelites	721
King Josiah reforms Judah	630
Babylonians capture Judah	605
Persians conquer Babylonians	539
Cyrus frees Jews, rebuilds Temple	537
Nehemiah rebuilds the wall	454
Malachi prophecies the Messiah	416
Greeks conquer Persians	331
Seleucids conquer Greeks	312
Hebrew Bible translated to Greek	250
Maccabees defeat Seleucids	165
Romans subject Judea	63
Herod the Great rules Judea	37

(The Annals of the World, James Uusher)

Jesus Christ born 4 B.C.

New Heavens and Earth

	Christ returns for his people
1956	Jim Elliot martyrd in Ecuador
1830	John Williams reaches Polynesia
1731	Zinzendorf leads Moravian mission
1614	Japanese kill 40,000 Christians
1572	Jesuits reach Mexico
1517	Martin Luther leads Reformation
1455	Gutenberg prints first Bible
1323	Franciscans reach Sumatra
1276	Ramon Llull trains missionaries
1100	Crusades tarnish the church
1054	The Great Schism
997	Adalbert marytyrd in Prussia
864	Bulgarian Prince Boris converts
716	Boniface reaches Germany
635	Alopen reaches China
569	Longinus reaches Alodia / Sudan
432	Saint Patrick reaches Ireland
397	Carthage ratifies Bible Canon
341	Ulfilas reaches Goth / Romania
325	Niceae proclaims God is Trinity
250	Denis reaches Paris, France
197	Tertullian writes Christian literature
70	Titus destroys the Jewish Temple
61	Paul imprisoned in Rome, Italy
52	Thomas reaches Malabar, India
39	Peter reaches Gentile Cornelius
33	Holy Spirit empowers the Church

(Wikipedia, Timeline of Christian missions)

Resurrected 33 A.D.

Where?			When?							
			Innocence		Fallen				Glory	
			Eternity Past	4000 BC Creation	Fall to Sin No Law	1500 BC Moses' Law	Advent of Christ 0-33 AD	Church Age Kingdom Age	Great White Throne	New Heaven and Earth
Who?	God	Father	God's Perfect Fellowship John 10:30	God's Perfect Fellowship with Adam in the Garden of Eden No Fall No Death Gen 1:31	Living in Unapproachable Light, 1 Timothy 6:16				God's Perfectly Restored Fellowship with All Mankind in the Holy City No Hades No Dead Rev 20:3	All Restored Acts 3:21
		Son			Pre-Incarnate, John 8:58		Incarnate, John 1:14	Paradise, Luke 23:43		
		Holy Spirit			Everywhere, Psalm 139:7		Indwelling Believers, John 14:17			
	Mankind	Living Mankind	No Creation No people Gen 1:1		Serving the Savior or Satan on Earth, Ephesians 2:1-5					
		Deceased Believing Mankind			Blessed in Paradise, Luke 16:22					
		Deceased Unbelieving Mankind			Punished in Hades until the final judgment, Luke 16:23 and Rev 20:13					
	Angels	Holy Angels			Serving Mankind at God's Command, Hebrews 1:14					
		Imprisoned Angels		No Fall No Unholy Angels Gen 1:31	Imprisoned in Tartarus, 2 Peter 2:4 and Jude 6				Lake of Fire Prepared for the Devil and his Angels Mat 25:41 Rev 20:10	Fallen Angels Forgiven? Col 1:20 Yes? Heb 2:16 No?
		Fugitive Angels			Rebelling Against Christ Accusing Mankind 1 Peter 5:8 and Revelation 12:10			Thalaasa, Rev 20:13		
		First Beast Demon						Lake of Fire Revelation 19:20		
		False Prophet Demon								
		Satan						Abyss Revelation 20:2		

Destiny

Pogolo at AionianBible.org/Destiny

The Aionian Bible shows the location of eleven special Greek and Hebrew Aionian Glossary words to help us better understand God's love for individuals and for all mankind, and the nature of after-life destinies. The underlying Hebrew and Greek words typically translated as *Hell* show us that there are not just two after-life destinies, Heaven or Hell. Instead, there are a number of different locations, each with different purposes, different durations, and different inhabitants. Locations include 1) Old Testament *Sheol* and New Testament *Hadēs*, 2) *Geenna*, 3) *Tartaroō*, 4) *Abyssos*, 5) *Limnē Pyr*, 6) *Paradise*, 7) *The New Heaven*, and 8) *The New Earth*. So there is reason to review our conclusions about the destinies of redeemed mankind and fallen angels.

The key observation is that fallen angels will be present at the final judgment, 2 Peter 2:4 and Jude 6. Traditionally, we understand the separation of the Sheep and the Goats at the final judgment to divide believing from unbelieving mankind, Matthew 25:31-46 and Revelation 20:11-15. However, the presence of fallen angels alternatively suggests that Jesus is separating redeemed mankind from the fallen angels. We do know that Jesus is the helper of mankind and not the helper of the Devil, Hebrews 2. We also know that Jesus has atoned for the sins of all mankind, both believer and unbeliever alike, 1 John 2:1-2. Deceased believers are rewarded in Paradise, Luke 23:43, while unbelievers are punished in Hades as the story of Lazarus makes plain, Luke 16:19-31. Yet less commonly known, the punishment of this selfish man and all unbelievers is before the final judgment, is temporal, and is punctuated when Hades is evacuated, Revelation 20:13. So is there hope beyond Hades for unbelieving mankind? Jesus promised, *"the gates of Hades will not prevail,"* Matthew 16:18. Paul asks, *"Hades where is your victory?"* 1 Corinthians 15:55. John wrote, *"Hades gives up,"* Revelation 20:13.

Jesus comforts us saying, *"Do not be afraid,"* because he holds the keys to *unlock* death and Hades, Revelation 1:18. Yet too often our *Good News* sounds like a warning to *"be afraid"* because Jesus holds the keys to *lock* Hades! Wow, we have it backwards! Hades will be evacuated! And to guarrantee hope, once emptied, Hades is thrown into the Lake of Fire, never needed again, Revelation 20:14.

Finally, we read that anyone whose name is not written in the Book of Life is thrown into the Lake of Fire, the second death, with no exit ever mentioned or promised, Revelation 21:1-8. So are those evacuated from Hades then, *"out of the frying pan, into the fire?"* Certainly, the Lake of Fire is the destiny of the Goats. But, do not be afraid. Instead, read the Bible's explicit mention of the purpose of the Lake of Fire and the identity of the Goats, *"Then he will say also to those on the left hand, 'Depart from me, you cursed, into the consummate fire which is prepared for... the devil and his angels,'"* Matthew 25:41. Bad news for the Devil. Good news for all mankind!

Faith is not a pen to write your own name in the Book of Life. Instead, faith is the glasses to see that the love of Christ for all mankind has already written our names in Heaven. *"If the first fruit is holy, so is the lump,"* Romans 11:16. Though unbelievers will suffer regrettable punishment in Hades, redeemed mankind will never enter the Lake of Fire, prepared for the devil and his angels. And as God promised, all mankind will worship Christ together forever, Philippians 2:9-11.

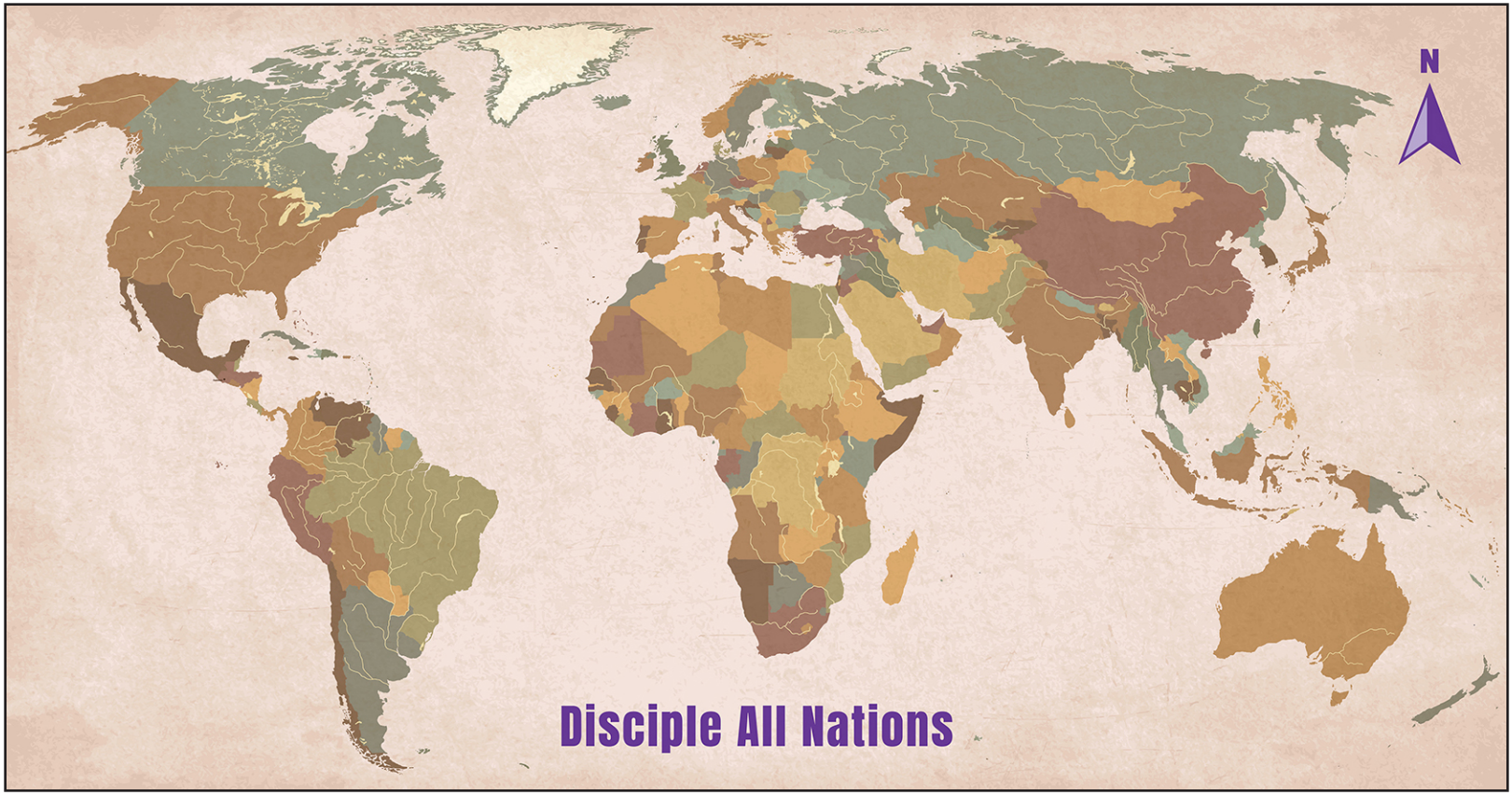

Su mgendi kwa wantu wa makabila goseri kila pahala na muwatendi waweri wafundwa wangu, muwabatizi mulitawu lya Tati na Mwana na Rohu Mnanagala, - Matayu 28:19